

Ára: 950 Ft

Computer

tesztek, piac, internet, tippek

99/9

Előfizetési díj: 499 Ft

PANORÁMA

X. évfolyam 9. szám

10 éves

JUBILEUM

2 CD-vel

Tesztáradat:

42 alaplap tesztje

Savage 4 videokártya

Digitális fényképezőgépek

**Hogyan válasszunk
internetszolgáltatót?**

A legjobb MP3-lelőhelyek

CorelDRAW 9

AMD Athlon

Videoszerkesztők

Debian Linux

CD-mellékleteinken:

több mint 300

hasznos és friss program

Egy éve alapította
saját cégét.
Ma már világszerte
vannak ügyfelei.

Mi a titka?

Üzleti ügyeit a weben intézi – az IBM StarterPack segítségével. Ez az e-business

Az e-business többet jelent egy saját honlaponál (bár ez is része lehet). Új korszakot nyit az üzleti kapcsolatok terén. Ügyfeleit magasabb szinten szolgálhatja ki, profitját megsokszorozhatja.

A kétféle IBM StarterPack egyaránt segítséget nyújt az e-business beindításához, vagy továbbfejlesztéséhez. Mindkét StarterPack futtatható Netfinity, AS/400, vagy RS/6000 kiszolgálókon, illeszkedve cége méretéhez és bármilyen számítástechnikai rendszerhez.

Levelezés és csoportmunka a weben A StarterPack az Internet használatával lehetővé teszi és támogatja a csoportmunkát. Ideális megoldás, ha elektronikus levelezési rendszert szeretne bevezetni, vagy ha jelenlegi e-mail rendszerét szeretné újabbra cserélni.

Értékesítés a weben Ez a StarterPack a Net.Commerce alkalmazással lehetővé teszi, hogy áruházat létesítsen a világhálón, és biztonságosan kezelje a hitelkártyával történő fizetéseket. Ennyi a sikeres, jövedelmező e-business titka.

Üzleti előnyök a StarterPack vásárlóinak: 2 hónap ingyenes MATÁVnet korlátlan Internet elérés, valamint 3 hónapos hozzáférés az Üzleti Negyed online szakmai információs szolgáltatáshoz. Kedvezményes számlavezetési díj az Inter-Európa Banknál, ingyenes BankoNET (Internet Banking) program és hozzáférés, 1 évre ingyenes SET-Certificate.

A StarterPack 1999. december 31-ig
óriási árengedménnyel kapható.

Készüljön fel
a következő évezredre!

ez az e-business

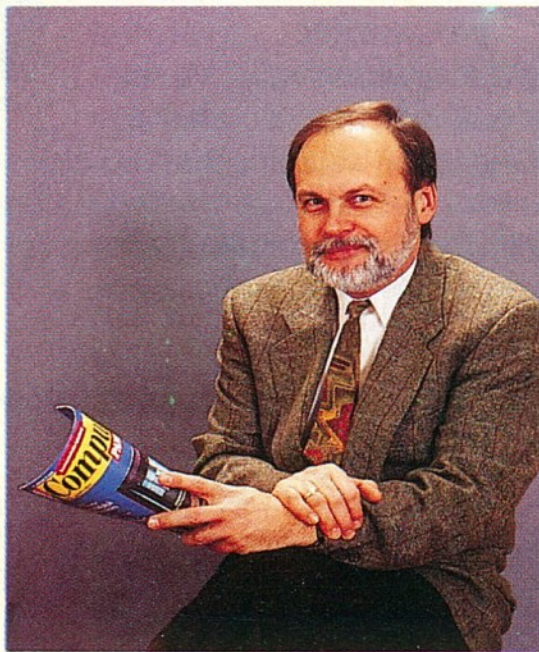
IBM
www.ibm.hu

Tíz év

Sok vagy kevés egy évtized egy magazin történetében? Magazinja válogatja, ám egy személyi számítógépekről szóló kiadvány, így a Computer Panoráma esetében is mindenképpen tekintélyes múltnak számít. Nem csupán azért, mert az évtized hajnalán írásainak tárgya, a PC még korántsem tartozott a mindennapos használati tárgyak közé - miként ma -, hanem azért is, mert a számítástechnikában mintha gyorsabban múlna az idő, mint az élet más területein.

Mostani, a tízéves jubileumunk jegyében készített számunk indító szerkesztőségi értekezletén született például egy ötlet: keressük fel néhány komoly számítástechnikai cég vezető szakemberét, megtudakolandó, vajon ők miként látják a szakma hazai helyzetét és gondjait, mai pozícióját és jövőjét a világpiacon. S ha már jubilálunk, akkor talán elsősorban azoknak a véleményét firtassuk, akik velünk együtt csinálták végig az elmúlt évtizedet.

Az ötlet második része halva született, mert ha valóban betartjuk eredeti elképzeléseinket, akkor a végül elkészült - a mostani lapszámunk 47. oldalán kezdődő - miniinterjú-csokrunk

igencsak kurtára sikeredett volna. Szinte alig akad ugyanis számítástechnikai vállalkozás, amely megélte az utóbbi tíz évet. Csődök, fúziók, a szakemberek hektikus átigazolása jellemezte az elmúlt esztendőket, amire meglehetősen jellemző az az egy pár évvel ezelőtti akciónk is, amelyben a Computer Panorámában az adott esztendőben megjelent legsikeresebb hirdetésről szavaztattuk meg olvasóinkat.

Gondoltuk jót teszünk így a hirdetési szakmának, nem árt a visszajelzés, hiszen akkortájt még meglehetősen szerényen sorjáztak a lapokban a valóban ötletes, grafikai megoldásaikat tekintve is igényes, látványos reklámok. De jót teszünk magunknak is, hiszen egy színes magazin küllemének a vonzását is alaposan befolyásolja a benne megjelenő hirdetések esztétikuma. Végül jót teszünk a hirdetőnek is, hiszen a szavazáshoz az olvasónak ismét elő kell vennie az egész évfolyamot, újra

át kell lapozni a hirdetéseket, ami a cégeknek - legalábbis az imázs-hirdetéseket tekintve - aligha jön rosszul.

A pályázat sikeres volt, legalábbis, ami a beérkezett szavazatok számát illette. Persze az eredményt borítékolhattuk volna, bejött a papírforma: *a gyerek, az állat és a híres ember mindig biztos siker a hirdetésben*. Mégsem oszthattunk díjakat, mert mint kiderült, az év végére az első három helyezett cég közül már egy sem volt az „élők sorában”.

Mostani számunkban persze korántsem csupán az említett interjúcsokorral jubilálunk. *A Computer Panoráma alapítása óta összesen tizenegyezer oldalnyi információt nyújtottunk át olvasóinknak*, és e szobányi újságtömeg tapasztalainak a birtokában most kissé meg is újítottuk a lapunkat.

Az olvasó mostantól két CD-t talál a Computer Panorámában, amelyeken ezúttal mintegy 300 friss, jobbnál jobb program sorakozik. Ezek képességeit a korábbiaknál immár sokkal alaposabban ki is vesézzük a lapon belül. Újdonság az - ezt követően ugyancsak állandó - ComPass mellékletünk, amely a korábbi Piac rovatunk kibővítéseként, hónapról-hónapra aktuális, átfogó képet ad a teljes hazai hardverkínálatról, és megújult például az internet rovatunk is, amelynek mintegy mellékleteként a legnagyobb hazai internetszolgáltatókról készített exkluzív teszttel találkozhat az olvasó.

És mindez - miként tapasztalhatják - a korábbiaknál jóval több oldalon...

G. KOCSIS KRISTÓF
főszerkesztő

HÍREK

- 16 **Lucent** – Vállalati kommunikáció
- 16 **Athlonok az Aptivában**
- 16 **lomega újrairó**
- 16 **Hewlett-Packard** – HP-lemeztárak
- 17 **PricewaterhouseCoopers**
– E-business előrejelzések
- 17 **Novell** – Biztonságos webpublikálás
- 17 **KFKI ISYS** – Pénzmozgás valós időben
- 18 **IBM** – Szakmai nap
- 18 **Dataware-CapSys** egyezség
- 18 **Toshiba** – Okos noteszek
- 18 **Elektronikus papír**
- 20 **Delta Elektronik** – Magyar modem
- 20 **Biztonságos mentés**
- 22 **Microsoft-díj a HMG-nek**
- 22 **Elcon** – Plug and Surf!
- 22 **Nortel-kapcsolók**
- 22 **Ingadozó Intel-vevételek**
- 24 **Gyorsabb Internetezés**
- 24 **Compaq** – Online áruház
- 24 **MetaLogic** – Oszd meg és uralkodj!
- 26 **Win4Lin** – Alkalmazáskiszolgáltató
- 26 **3Com** – Online akció
- 26 **SCO** – Gyorsabb Java
- 28 **Computer Associates**
– Vírusirtó Európának
- 28 **Alpha-csúcs** – Processzortechnológia
- 28 **Exact a főzsdén**
- 28 **NATO-kompatibilis az Ericsson**
- 28 **GSM csomagkapcsolt adatátvitel**
- 29 **Hewlett-Packard** – Nyolcutas szerver
- 29 **Nokia ösztöndíj**
- 29 **Compaq** – Elkelt az Alta Vista

FÓKUSZBAN

- 32 **Internetpiaci körkép** – Hálódigram

FÓRUM

- 44 **CP-visszatekintés** – Summáját írom...

INTERJÚ

- 47 **Az IT-ről röviden**
– Ezredvégi helyzetkép

HÁRDVER

- 52 **42 alaplap tesztje** – Alapvizsga
- 70 **Offhoni és Irodal videoszerkesztők**
– Csapó, felvétel indul!
- 76 **Digitális fényképezőgépek**
– Pixelvadászok

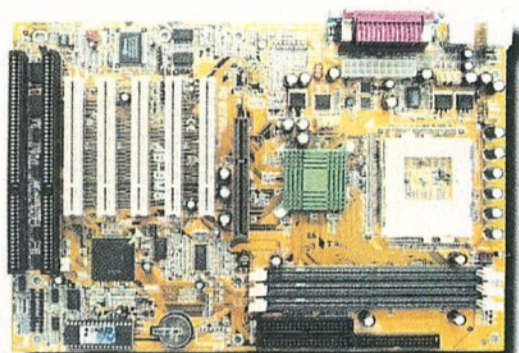

32 Internetpiac

Az Ipargazdasági Kutató és Tanácsadó Kft. mélyinterjúk felmérést készített a hazai profitorientált internetszolgáltatók körében. Exkluzív összeállításunkban e tanulmányra alapozva adunk körképet a hazai internetezés helyzetéről, jövőjéről, gazdaságosságáról. Az összeállítást a legfontosabb hazai szolgáltatók „tesztje” zárja.

52 Szuperteszt: 42 alaplap

Az AMD K6 és a Pentium II megjelenésével világossá vált, hogy nem lehet mind a két processzort egyazon alaplapban használni. A felhasználónak már az alaplap vásárlásakor el kell tehát döntenie, hogy melyik processzorra fog voksolni. Tesztünkkel megpróbálunk segíteni: megmutatjuk, melyik alaplapba érdemes beruházni, akár még hosszabb távra is.

70 Hardverteszt: videoszerkesztők

Bő egy évvel ezelőtt foglalkoztunk utoljára a videodigitalizálók, videoszerkesztőkkel. Az elmúlt esztendő sok változást hozott. Termékek tűntek el, újak születtek, s olyan is van, amely már a sokadik generációnál tart. Tesztünkben a jelenlegi magyarországi kínálatot vizsgáltuk.

76 Digitális fényképezőgépek

A digitális fényképezőgépek egyre kisebbek, mind könnyebben kezelhetők, ráadásul a felbontásukra és a képminőségükre sem lehet panasz. Gyors-tesztünkben hat modellt mutatunk be a digitális gépek legújabb képviselői közül.

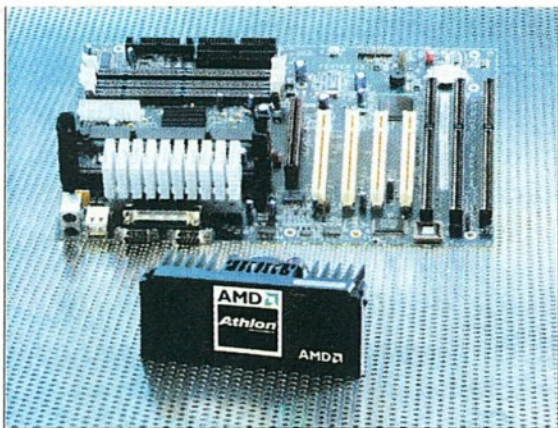

82 Kegyetlen utód: Savage 4

A Kegyetlennek becézett Savage grafikus processzor hamar népszerűvé vált a PC-s világban. Nemcsak remek tudásával, hanem kedvező árával is hódított. Érthető tehát, hogy tesztelőink is kíváncsiak voltak nemrégiben megjelent utódjára, a Savage 4-re.

84 Itt a Pentiumgyilkos: AMD Athlon

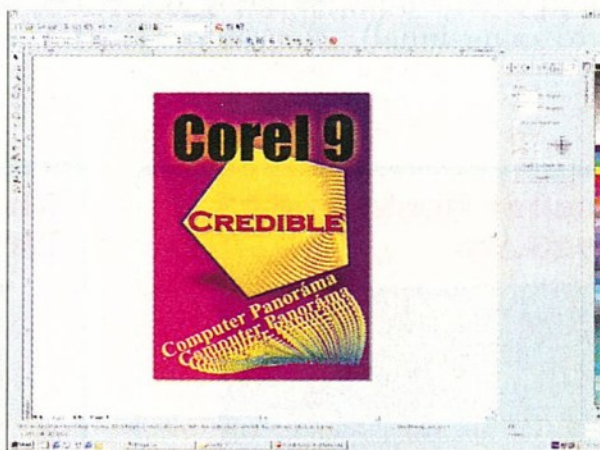
A diák túlnőtt mesterén – szoktuk mondani, ha nagyobb teljesítménnyel találkozunk egy „utódtól”. Ez mondható el az AMD most bejelentett Athlon fantázianeveű processzoráról, amely tudásában túlszárnyalja a processzortechnikában mindeddig élenjáró Intel nemrég bejelentett Pentium III-asát. Az első mintadarabok októberben lesznek tesztérettek, addig is ismerkedjünk meg az új processzor felépítésével.

100 CorelDRAW 9

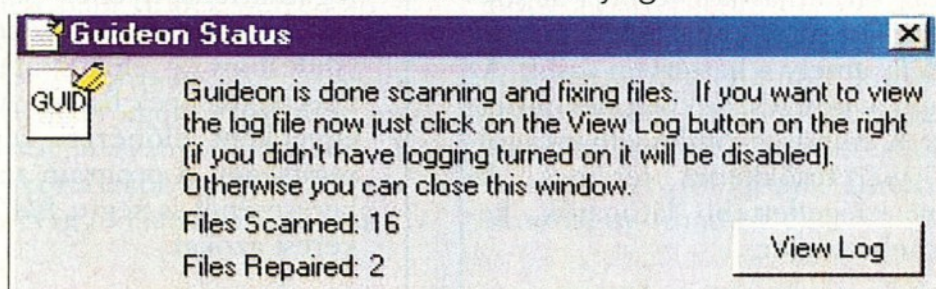
Dicséretes gyorsasággal fejlődik a Corel cég kedvelt grafikai programcsomagja. A CorelDRAW

Graphics Suite idén megkapta a 9-es verziószámot, és bátran állíthatjuk, nem csak a doboza változott. Clipartokból például 25 ezer van a csomagban, s ebből tízezer darab, állítólag, kifejezetten a Corel 9 újdonságai közé tartozik.

126 Kicselezett azonosító

Az Office programok tartalmazzak egy GUID-nek nevezett azonosítót, amely minden egyes számítógépre más és más. A Word, az Excel és a Powerpoint ezt az adott gépre jellemző kódsorozatot helyezi el minden újonnan létrehozott dokumentumban. A Guideon program azonban lehetővé teszi, hogy mi, felhasználók vegyük át az ellenőrzést a bennünket azonosító bélyegek felett.

- 82 Savage 4 – Kegyetlen utód
- 84 AMD – Athlon – Processzorcsúcs

GYAKORLAT

- 74 Szerelési tanácsok
 - Kártyát a számítógépbe!
- 80 Digitális fényképezőgépek
 - Vásárlási tanácsadó
- 102 CorelDRAW 9 – Prospektuskészítés

INTERNET

- 88 Magyar sarok
- 90 A hálózat mélyén:
 - Képeslapküldő programozása (4.)
- 96 Képes recept: Ericsson kapcsolat
- 97 Az Internetto és az Index fórum
 - Hordót a szónoknak
- 98 MP3 – Ingyen zene

SZOFTVER

- 100 CorelDRAW – Grafikus professzor
- LINUX
- 106 Debian Linux (5.)
 - Megosztott szolgáltatások
- DVD

- 109 DVD-hírcsokor
- 110 Bemutatjuk: Yamaha DVD-S 795
- 111 A Divx tündöklése és bukása
- 111 DVD a világhálón

TÁVKÖZLÉS

- 114 Digitális gazdaság
 - Harc a távközlési piacért
- JÁTÉK

- 116 Hírek
- 118 Need for Speed: High Stakes
- 120 X-Beyond the Frontier
- 122 Worms Armageddon

WINDOWS/SZOFTVER

- 124 Globális egyéni azonosító
 - Meggyűrűzve

WINDOWS/GYAKORLAT

- 126 Guideon V.1.1 – Kicselezett azonosító
- 130 Internet Explorer – Szörfiskola
- 134 CP toptippek – Termésbegyűjtés

ÁLLANDÓ ROVATOK

- 2 Tartalom
- 4 CD-melléklet
- 145 ComPass
- 159 Adatbank
- 159 E számunk hirdetői
- 160 Előzetes
- 160 Impresszum

Computer Panoráma

GRAFIKUS PROGRAMOK

Paint Shop Pro 6.0 beta 4/ psp6b4.exe

A népszerű grafikus program legújabb verziójának fejlesztése lassan a végéhez közeledik. A 6.0-s kiadás már-már az *Adobe* cég *Photoshop* programjával is bátran felveheti a versenyt – az árat illetően valószínűleg már nyert is.

ACDSee32 2.41/ acdc32241.exe

A program ismét megújult: most már WAV fájlokat is lejátszik, tömöríti az előnézeti képeket, kiírja méretüket is, folyamatos képnézésnél eltárolja az előző képet, valamint támogatja a PCD és az SGI formátumait.

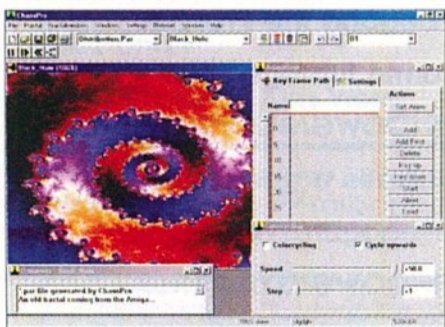
2Jpeg 1.0/2jpeg_d.zip

Egyszerű JPEG-tömörítő, a bemenni fájll JPEG, BMP, GIF, TIFF, PCX, DCX, EPS, Targa és PNG lehet.

3Dtop/3dtopmay.zip

Meglehetősen egyedi, háromdimenziós shell Windows alá, amely minden – a Windows által felismert – 3D-s gyorsítót támogat, ha megvannak hozzá az OpenGL meghajtóprogramok.

ChaosPro 2.0/ cpro20.zip

A fraktálgenerátor program elindítása után a fejlécben lévő listából válasszuk ki a nekünk tetsző sorozatot, majd középen a fraktál típusát, végül nyomjuk meg a zöld jelzőlámpát ábrázoló ikont! Ennek hatására megjelenik egy képernyő, és kiszámolja a fraktált. A jobb felső listából kiválaszthatjuk a paletta típusát, de a *Fractal-windows* menü alatti *Colorcycling* opcióval még érdekesebbé tehetjük a képet. Azok sem csalódnak, akik saját fraktálokat kívánnak készíteni, hiszen a *beépített formulaszerkesztő* könnyen használható, s a program legtöbb funkciója csúszkákkel állítható.

Automata for Art 3.4/ afa34sus.zip

Életjátékszerű *képgeneráló program*, sok kiindulási és beállítási lehetőséggel.

Ai Picture Explorer 2.6.54/ aipicx26.zip

Teljes körű multimédiás fájlnezegető program.

CyberView Image 4.5.3 Eval/ cvi453ev.zip

Szelektív módon tömöríti a JPEG fájlokat, vagyis úgy, hogy csak az apró részleteket tartalmazó részeknél javítja a minőséget.

Direct Xtender 1.0/ dxtdem10.zip

Egyszerű, a 3D-s szerkesztőprogramok hagyományait követő renderer, amelyet a DirectX objektumaira helyeztek ki.

Firehand Ember Pro 3.9.4/ ebrp3904.zip

A méltán népszerű képnézegető újabb verziójához érkezett. Újdonságok: kép- és hangfájlok, filmek kezelése (ez utóbbi kettő plug-innel), sorszámozás

tetszőleges sorrendben, programindítási lehetőség, képernyővédőként is használható diavetítés (slideshow).

EDTECH 3.0/edtlw30.zip

A program a mindennapi kétszínű, műszaki vonalas ábrák rajzolására használható, a kész képeket plotterrel vagy legalább 300 dpi-s nyomtatóval lehet ki-nyomtatni.

Firehand Blaze 2.7.2/ fhbz272.zip

A *Firehand* sorozat tagja, amely a képernyővédésben, a diabemutatókban, a háttérképek cserélésében, a véletlenszerű lejátszásban jeleskedik.

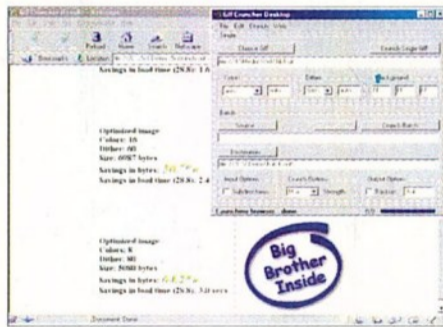
AMLab Hesperus/hesp14.zip

Ilyen *képmanipulációs programot* eddig még sehol sem láttunk! Olyan transzformációkat végez, amilyenekre eddig esetleg csak a NASA volt képes.

HyperSnap-DX 3.42/ hsdx342.zip

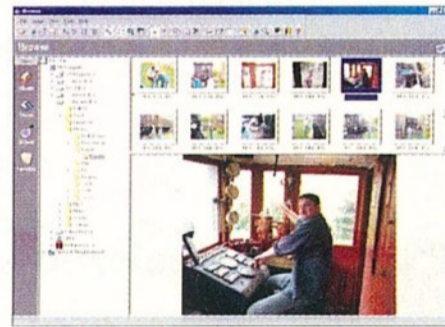
A méltán közkedvelt képlópo most néhány újdonsággal szolgál: néhány DVD-lejátszó képe is lementhető, akár 40 formátumban.

GIFCruncher Desktop EA3/ gcdemea3.zip

Az interneten a legnagyobb gondot a nem megfelelő sávszélesség okozza. A fejlesztők többségét foglalkoztatja a honlapjukon megjelenő anyagok nagysága. Ezek legnagyobb részét a képek teszik ki. A *GIFCruncher* a megadott fájlokat vagy könyvtárak tartalmát konvertálja át sokkal kisebb méretűre. Lehetőség van *batch* futtatásra is, amely a háttérben zajlik. Az eredményt a böngészőnkben tekinthetjük meg. A minőségromlás elhanyagolható, a méretcsökkenés tetemes. Az eredmény: elégedettebb látogatók, kevésbé terhelt szerver.

iBrowse 1.06/ ibrws106.zip

Képek böngészéséhez, katalógusok készítéséhez ajánljuk ezt a Microsoft hagyományokon nyugvó, ügyes kis képnézegető programot. Az *Outlook*, a *Frontpage* és más hasonló programok tetszetős felületén több opció közül válogathatunk: ilyenek például a katalógus létrehozása és nézegetése, diavetítő (slideshow – előkészületben), böngészés, kedvencek listája. A böngészéshez egyébként előnézeti képek nyújtanak segítséget. A program azonban a képek keresésénél is segít: hálózaton is megkeresi azokat.

CD-ROM 99/9

HyperCam 1.50/hycam150.zip

A program AVI-ba menti az asztalon (képernyőn) zajló eseményeket. Külső programok is meghívhatják.

ImageForge 1.0/imf_fw10.zip

Ez a program mindent tud, ami elvárható egy hagyományos rajzolóprogramtól, sőt még önállóan futtatható diabemutatót is (slideshow) készít.

Firehand Lightning 1.9.3/ltng1903.zip

A program bemutatók készítését segíti.

MediaCenter 1.0/mediac11.zip

Sokoldalú *multimédiás fájlmenedzser*, amely az internetet használva, le- és feltölti a fájlokat, valamint minimális szinten módosíthatja azokat.

PhotoSlider 1.1/phsl11.zip

Diafilmkészítő program. A *DirectX 5* (vagy későbbi) használatával több mint 130 féle látványos áttűnést készít a képek között.

PicViewer 2.1/picvw21.zip

Képnézegető, amely előnézeti képeket ad, elvégzi a fájlműveleteket, teljes

képernyős nézete is van, s kicsomagolja a Windows fájlokban talált ikonokat.

Color Pilot Plugin 1.02/pilpl102.zip

Az előző program *Adobe Photoshop* alá elkészített verziója.

Reptile/reptile2.zip

Színvonalas háttérképek generálása, amelyek mozaikszerűen elrendezve, megfelelő látványt nyújtanak.

MatchWare ScreenCorder 2.0/sc2demo.zip

A *HyperCam*hez hasonló *képernyőfelmérő* program.

GutmannSoft ScreenShot 99.2/scrs992.zip

Képlapokban átlagos, szolgáltatásokban átlagon felüli program.

SmartDraw 4.12/sd412si.zip

A shareware *rajzolóprogram* a grafikonok készítésében segít.

Showcase 3.0/shw3025d.zip

22 formátumot ismerő, adatbázist is kezelő *képnézegető program*.

Snagit/32 4.3.5/snag3243.zip

Többszolgáltatásokkal kibővített *képlapoló program*, amely álló- és mozgóképeket (hanggal) egyaránt lop.

ViewCompanion 2000/view-comp.zip

A program nemcsak nyomtatja a HPGL vagy HPGL/2 formátumú oldalakat, hanem, kérésre, át is konvertálja őket.

Video Live 1.30/vlive130.zip

A képlapoló és -tömörítő program nemcsak tetszőleges képméretet képes a tévéadásból készíteni, hanem egyedi minőségjavító algoritmussal is felruházták.

Wallpaper Magic 2.0/wpm20.zip

Az internetről varázsol háttérképet ez a kis program.

JÁTÉK

Beyond The Frontier-X/xdemo.exe

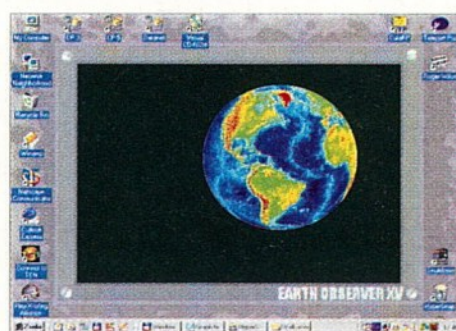
A programról *Játék* rovatunkban részletesen olvashatnak.

Color Pilot 3.61/pilot361.zip

Eddig csak a professzionális programok tudták utólagosan korrigálni a szkennelt vagy a digitális fényképezőgépek képeinek a színeit. Most már ez a program is elvégzi ezt a feladatot, meghozza úgy, hogy mi csak nézünk! A bejelentkező ablakban – ahol a napi tippek helye van – választhatunk a mesterfogások közül (ezt az *Examples* menüből is megtehetjük). A program átveszi az egér irányítását, és megmutatja, mit hogyan kell csinálni. A lépések begyakorlásakor mi is vezethetjük az egeret. Nagyon hasznos program!

Wallsaver 1.0/wallsavr.zip

Eme ügyes kis program segítségével meglevenedik a munka közben használt Windows háttérképek. A lényege, hogy az eddig csak képernyővédőnek használt programok immár az asztalra is helyezhetők. A program egyetlen hátránya, hogy a háttérképre helyezett – annál kisebb, de állítható méretű – aktív ablak fölé nem helyezhetünk ikonokat, de ez nem mindenhol okoz gondot. A programhoz mellékelte mintegy egy lassan forgó földgömb, amelyet a *Demo* ikonnal indíthatunk el.

CacheX for Netscape 2.01/cxns201.zip

Az internetes böngészések során a letöltött oldalak anyagai átmenetileg a Cache könyvtárba kerülnek, de a fájlnevek megváltozik. Ezzel a programmal a letöltés után böngészhetünk a cache-ben. A Netscape Navigatorot támogató változat – éppúgy, mint az Internet Explorer használó verzió – rendszerezi a látogatott helyeket, látogatási idő, hely vagy kategória szerint. Ha a fájlokra kattintunk, feltűnnek a böngészőnkben. Html fájlok megnyitásakor a hozzájuk tartozó képeket is beilleszti az oldalba.

HÁLÓZATI PROGRAMOK

Acorn Email 2.2a/acorn22a.zip

Egyszerű, könnyen kezelhető POP3 és SMTP e-mail kliens.

AutoMail MS 4/amms40.zip

Ez a program az óra mellett áll készenlétben, és ha eljő az idő (fellépünk a netre), akkor elindítja levelezőprogramunkat, betárcsáz, belogol, letölti a leveleinket, és igény szerint lebontja a vonalat.

Advanced Mail List Verify 1.6/amv160.zip

E kis program ellenőrzi a levelezőlisták e-mailjeit.

Address Book Swapper for Outlook Express 3/aswap.zip

A levelezős makrovírusok ellen is használható programmal címjegyzékeinket cserélgethetjük az Outlook alatt. A shareware verzió ötven alkalommal használható.

AvirMail 1.60/avirm16m.zip

Érdekes kiegészítés az Outlookhoz: kilenc különböző account kezelése, naponta kilenc ellenőrzési időpont, automatikus levéletöltéshez.

Cookie Crusher 2.1/cookie21.zip

A „sütizúzó” megérte legújabb kiadását. Kijelzi a cookie funkcióját, a sűrűn

látogatott oldalak cookie-jait adatbázisába építi.

ClickTheButton 1.1/ctbctb11.zip

Az internetes online boltokban történő böngészés esetén plusz információkat ad az oldalakon megjelent tudnivalókon kívül.

CacheX for Internet Explorer 2.02/cxie202.zip

A programmal a letöltés után böngészhetünk a Cache-ben. A verzió támogatja az Internet Explorer-t.

Eblocker/eblock2.zip

Az Outlook 98 és 2000 verziójú programokhoz készült ez a kis kiegészítés. Figyeli a leveleket, és ha tiltott helyről vagy tiltott szóval érkeztek, akkor automatikusan törli őket, még a szerveren.

FastClose/fastclos.zip

A program – választhatóan – egy kattintásra a tálcára helyezi a böngésző ablakait.

GrassHopper 1.0.6b/ghv1novb.zip

Különleges webböngésző. Főbb funkciói: többdokumentumos működés, keresés több keresőszerveren, automatikus oldalfrissítés, offline működés és még sok egyéb!

Going Postal 2.0./gopstl_3.zip

E-mail-szűrő program, amely törli a

tiltott szavakat tartalmazó leveleket még a szerveren. Először a Subject rovatot vizsgálja, azután a levelet.

Hotmail Connection 1.0/hmcon10.zip

A kizárólag webes felületű HotMail levelezőszerveret használóknak készült. Minden levelezési funkciót megvalósít, amit a HotMail is ismer.

IAnalyst/ianalyst.zip

Webmesterek adatgyűjtő programja. Megjeleníti a saját oldalakra érkező látogatók számát és származási helyét, látogatói idejét, böngészőjük típusát, az oldalak látogatottságát, s még a szükséges sávszélességet is.

Infinite InterChange/icgate.zip

Intranet és internet között is használható IMAP4 és POP3 szerver.

Infinite Link/ilinst.zip

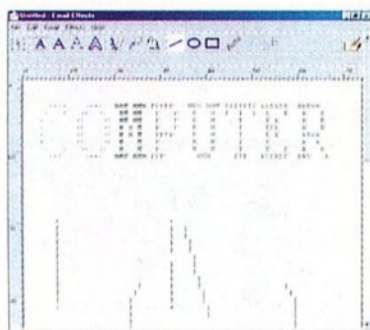
Egyre több kis hálózat keletkezik (LAN), amelynek tagjai az internetet is elérhetik ezzel a programmal.

Jotter 1.1/jotter11.zip

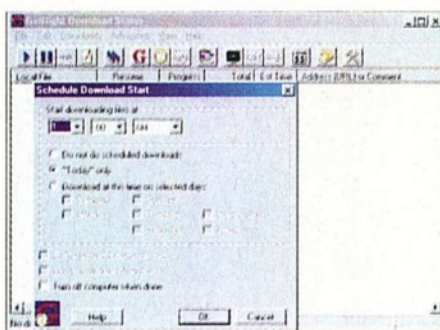
Internet toolbar: megjegyzi az adatainkat, kitölti az űrlapokat, beírja a jel-szavainkat, letölti az információkat kedvenc internetes oldalainkról.

KeepIt 2.24/keepit24.zip

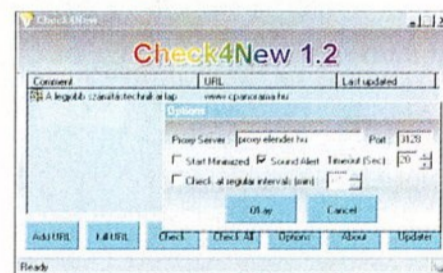
Mini URL adatbázis-kezelő program. Számottevő előnye, hogy még a fájlok linkjeit is tárolja.

Email Effects 1.6/emefx16.zip

A komoly(talan) levelező kollekciójából nem hiányozhat ez, a képek, rajzok, táblázatok és ASCII artok készítésére és küldésére használható program. Indítás után máris nekiállhatunk a jobbnál-jobb logók és feliratok tervezéséhez. A menü érdekessége, hogy a bal gombot lenyomva tartva, és az egeret elmozdítva választhatunk a szöveg jellemzői közül. A vonalak, négyzetek, körök rajzolása mellett lehetőség van radírozni is, ha elrontottunk valamit. Az elkészült ábrákat aláírásként használhatjuk, vagy közvetlen levélként el is küldhetjük a jobb felső sarokban lévő ikon segítségével.

GetRight 2000 3.2/getrt200.exe

A GetRight az egyik legjobban elterjedt – és az első olyan – fájlletöltő program, amely a megszakadt letöltést ott tudja folytatni, ahol abbahagyta. A legutóbbi verzió több újdonságot is hozott: az ICQ mintájára itt is bevezették a kezdő és a haladó felhasználókat segítő minimális és teljes felületet, így mindenki azt kapja, amit használni szeretne. A kezdő felhasználóknak varázsló segít a beállításokban, a profik mindezt kézzel is elvégezhetik. A letöltést egyébként a már eddig is bevezetett jellemzők segítik: letöltés utáni PC kikapcsolás, automatikus letöltés (akár a tálcán is).

Check4New 1.2/new12.zip

Bizony fárasztó lehet mindig végiglátogatni kedvenc weboldalainkat, de íme egy pihentető megoldás, amelynek előnye, hogy jelez, ha a megadott címen változás történik. Indítás után létrehozhatjuk a figyelendő URL-ek listáját, amelyekhez akár megjegyzéseket is fűzhetünk. Az ellenőrzés lehet csoportos vagy egyedi, esetleg adott időközönként is történhet. Az Options menüben az ellenőrzések közti időt, valamint a Proxy szerver címét állíthatjuk be. A program automatikus is frissíthető. Kedvező, hogy nem kell installálni

LinkScan Server/ls_sv_54.zip

Elterjedt *szerveroldali linkellenőrző és árfájlkereső program*, amely optimalizálja a szerverünket.

MessageASAP/messasap.zip

Két fő részből álló kommunikációs program: modem- (fax, üzenetrögzítő) és internetrendszerű (levelezőprogram).

netMailshar 2.1/netmsh21.zip

A helyi hálózatban megszathatjuk az internet-hozzáférést. A csomag egy levelezőprogramot, automatikus tárcsázót, e-mail szerveret, hatékonyabb levelezőt és levéllenőrzőt is tartalmaz, amely proxy alól is működik.

Netrieve Voyager Edition 1.6/netr160r.zip

Letöltőprogram az offline böngészéshez, együttműködik az internetböngészővel, és támogatja a CGI-t, valamint a dinamikus html-t.

Online Manager 2.0/om200.zip

Tálcára ülő, több accountos *e-mail figyelő program*.

One-Liner 1.0/onelin10.zip

A program a tálcára ül, és a leveleink végére beszúrja a digitális aláírásunkat vagy az éppen aktuális bölcsességet.

Objective Voice EMail 6.0/ovew60.zip

Bármely levelezőprogrammal bárkinek *hangos üzeneteket küldhetünk*. Az egyetlen

feltétel, hogy legyen – helyesen beállított – hangkártyánk és mikrofonunk.

PicPluck! 1.3/picplk13.zip

Egyszerű *internetes képletöltő program*.

Personal Listserver 1.12/pls112.zip

A személyes listaszerver arra használható, hogy több felhasználónak is elküldjük aktuális hírleveleinket.

Product Scope 32 Bookmarks 3.8/ps32b38.zip

Adatbázis-kezelő program az internetes termékek, forgalmazók és kereskedők nyilvántartására.

ReconMail 98 3.5/rcmail35.zip

E-mail-menedzser: levélszűrő (spam), automatikus válaszadó és továbbküldő, több account kezelése, csak header letöltése, programkilövő.

Search Engine Creator 1.0/secj10an.zip

Legyen saját, mindent megtaláló keresőszervertől! A programmal egyedi külsőt kölcsönözhetünk a honlapunknak, amely a nagy keresők adatbázisait használja.

SigFile 0.31/sigfile.zip

Digitális aláírásgenerátor, azonosít minket a levelezőlistákon.

Signature Swapper for Outlook Express 1.0/sigswap.zip

A programmal aláírásokat generálha-

tunk, és célcsoportjaink szerint cserélgethetjük azokat (barátok, hivatalos partnerek, levelezőlisták stb.).

Selfseek!/ssk11.zip

Saját erőforrásokra támaszkodó webkereső, amely a megadott honlapon lévő szavak után kutat.

Web SurfACE 2.0/surface.zip

Bővítés, amely az MSIE 4 vagy 5 alapjaira épül: változtatható skin, újabb szolgáltatások (keresés, session lementése stb.).

URL Organizer 2.2.3/urlorg2b.zip

Az *URL organizer* program több böngészőt is támogat, és kérésre újrendezi a bookmarkunkat.

Microsoft Internet Explorer 5.0 HUN/ENG/\BROWSER\IE50HUN és \BROWSER\IE50ENG alkönyvtárak

A Microsoft böngészőjének legújabb verziója, sok-sok hasznos lehetőséggel.

Netscape Communicator 4.6/\BROWSER\NETSCAPE alkönyvtár

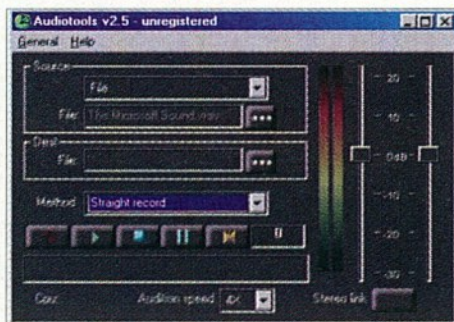
Az *Explorer* nagy vetélytársa is helyet kapott e havi mellékletünkön.

Opera 3.60/\BROWSER\OPERA alkönyvtára

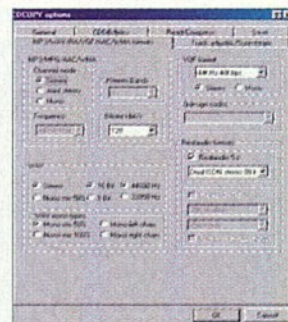
Funkcióiban dicséretesen gazdag webböngésző, ráadásul abszolút multi-

Roger Wilco/rwilco.exe

Ez az egyik legjobb (ha nem a legjobb!) internetes társalkodóprogram, amely mikrofont, hangkártyát és fejhallgatót igényel. A program azért közkedvelt, mert rettentően kevés processzoridőt és sáv szélességet fogyaszt. A programmal akár letöltés közben is beszélgethetünk, ami az igen jól megválasztott tömörítésnek köszönhető. A másik igen nagy előny, hogy a hangkártyát a DirectX alatti DirectSoundon keresztül használja, így lehetőség nyílik az internetes játékok alatti „eszmecserére”. Ha többen játszanak, akkor mindegyikük a szerverhez csatlakozik.

Audiotools 2.5/atools25.zip

Igen hasznos ez a program, ha régi zenei anyagainkat szeretnénk megőrizni még hallgatható minőségükben. A forrás egy WAV formátumú fájl vagy a hangkártya line-in vagy mikrofon bemenete lehet, amelyre tetszés szerint köthetjük a lemezjátszót vagy a magnetofont. A digitalizált anyagot többféle szűrővel, paraméteres equalizerrel, hangkonvertálással módosíthatjuk. A program kinézete ne lepjen meg senkit, a *General/Format Options* menüpont alatti ablakban mindent beállíthatunk (a program még 48 KHz-en is képes felvenni, ha a hangkártya is alkalmas erre).

CDCOPY 4.375/cdcp4735.zip

Sokoldalú *CD grabber* program, amely szinte valamennyi CD-olvasóval működik, támogatja a hordozható MP3-lejátszókat, több formátumban is menteni képes (WAV, MP3, VQF, RA, WMA, AAC), és ezek mindegyik paramétere állítható. A program tízféle MP3 tömörítő plugint képes kezelni, a lementésre kerülő fájlok nevét és az MP3-ban használt ID3 taget a CDDDB-ről lekérdezett adatok szerint állítja be, teljesen automatizálható, CD-írásra is használható (a regisztrált változat), elvégzi a bitrate konverziót, és még a zenei CD borítóját is megtervezhetjük vele!

platformos, hiszen folyamatosan fejlesztik OS/2, BeOS, Windows, Amiga, Psion/EPOC32, MacOS és Linux rendszerekre.

HANG ÉS ZENE

Winamp 2.24/winamp224.exe

Optimalizált modullejátszás (MOD, S3M stb.), Windows WMA támogatás, egyszerűsített beállítások, automatikus frissítés figyelése az interneten.

ACM Station 2.1/acmst210.zip

A program a Windows alá installált codeceket használva oda-vissza konvertálja a zenei formátumokat.

BladeEnc MP3 PlugIn for Digital Audio Copy 1.0/bladeplg.zip

A *BladeEnc* MP3 enkóder *Digital Audio Copy* (WInDA 1.48 vagy későbbi) programban használható pluginje.

CD Manager II/cdm2-2.zip

Zenei CD-katalogizáló és -lejátszó program, sok szolgáltatással.

CDMaster 32 2.5/cdm32250.zip

Ismét egy zenei CD-lejátszóprogram, másolófunkciókkal kiegészítve.

ChordWizard 1.5a/cws15a.zip

Pengetős hangszerek kottakönyve szerkeszthető ezzel az ügyes shareware-rel. Ha tetszik a zene, akkor ki is nyomtathatjuk a kottáját.

Fuel CDP 0.8.0 Beta/fuel_080.zip

A felhasználói igények szerint átszabható zenei CD-lejátszóprogram.

GuitarFX 2.06/gfx_206.zip

Program az elektromos gitár megszólaltatásához. A gitárt a hangkártyához, a kimenetet az erősítőre kell kötnünk.

Play Guitar/guitar_5.zip

Öt leckében megismerhetjük az akusztikus gitározás alapjait.

Hitbase 98 7.09.46/hit98e46.zip

Beépített CD-lejátszós *CD-menedzser*, adatbázis-kezelő funkciókkal.

Hendrix 2.00/hndrx200.zip

A program a zenei anyagok papírra vitelében és lejátszásában segít, mivel kottagenerátort és MIDI lejátszót is tartalmaz.

Internet Audio Mix 1.2/iamix12.zip

Többsávós *keverőpult*, beépített WAV szerkesztővel, amely, megfelelő windowsos codec-kel, az MP3 fájlokkal is elboldogul.

MP3 List Maker3.2b/listmk32.zip

MP3 listakészítő és csoportosító program.

MP3 Encoder 2.2/mp332a.zip

Nagy Tamás készítette ezt az MP3

enkódoló programot, amely alapként a *BladeEnc* motorját használja.

MP3 to EXE 2.6/mp3exe26.zip

Lejátszót nélkülöző számítógépeken (is) használható MP3 lejátszóprogram, amely ráépül az MP3-ra.

MP3 File Editor 4.0 MLV Beta/mp3f400b.zip

MP3-lejátszó listakészítő, ID3 tag-szerkesztő, egyedi listakészítő TXT, DBF és HTM támogatással, beépített lejátszóval.

MyCDplayer32 5.25/mycd525.zip

Egyszerűen kezelhető, nagy tudású CD-lejátszóprogram, CDDB támogatással.

OctaMED SoundStudio V1/octamed1.zip

Az egyik leghíresebb modultípusú zeneszerkesztő program, amely még a MIDI zenékkal is elboldogul. A demoverzióban tiltott a mentés.

Polderbits Sound Recorder and Editor 1.1/pb_rec11.zip

Minden igényt kielégítő, zenefelvevő és -szerkesztőprogram, amellyel régebbi anyagainkat kozmetikázhatjuk.

Real Networks RA G2 plugin 0.09/Alphara.zip

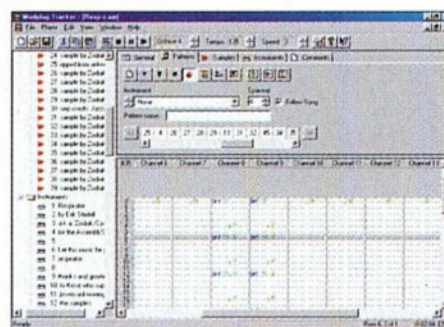
Az interneten használt *RealAudio* immár a *Winamp 2.x* alatt is megszólal, ha

Db-7x7/db-7x7.zip

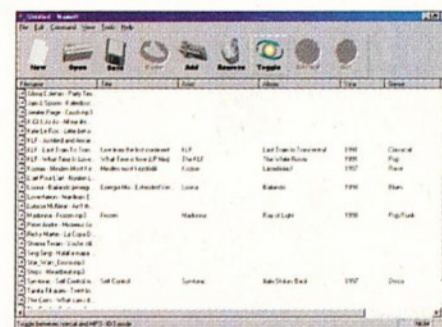
Minden igényt kielégítő keverőpult, amely összesen nyolc csatornát kezel, és a letöltött számokkal tetszés szerint készíthetünk diszkóba illő hangzásokat. Indítás után a jobb felső tárcsát forgassuk el, majd nyomjuk meg a *Start* gombot! A bemutató zene a *Sweet Talker* című elektro stílusú szám, amellyel bárki tud megfelelő zenét keverni. A csatornák mindegyike külön indítható, állítható a hangereje, szóló módban is működik, és le is tilthatjuk őket. Az alul található fő keverő két csatornát kever, s hogy melyiket, azt a mellette lévő két kapcsolóval választhatjuk ki.

Modplug Tracker 1.07/mpt107.zip

Az egyik legkedveltebb modulszerkesztő és -lejátszóprogram, amelyet minden jóval elláttak, ami csak a modultípusú zenék készítéséhez szükséges: sample- és mintaszerkesztés, hangszerek készítése, kommentszerkesztő, rengeteg beállítás, keverés és panning állítás csatornánként. Ami különleges: ez a program a MIDI zenékkal, hangszerekkel és a külső bilentyűzettel is elboldogul, mi több, megfelelő codec esetén még MP3-at is képes készíteni a zenékből. A teljesen drag and drop módszerrel működő program nem hiányozhat egyetlen zenével foglalkozó felhasználó számítógépéről sem!

NameIt 2.2 Build 2/nit32222.zip

Az MP3-fájlok nevének a megadásához, ID3 tag-jük beállításához nélkülözhetetlen ez a program. A kezelői felülete leginkább a WinZipéhez hasonlít, és az elrendezés szerint balról jobbra haladva mindent elvégezhetünk. Első alkalommal a letárolt lista megnyitása helyett válasszuk az *Add* menüpontot, és adjuk meg azokat a fájlokat, amelyeket át szeretnénk nevezni. Ezeket a *Remove-val* eltávolíthatjuk, a *Toggle* paranccsal pedig megtekinthetjük az ID3 tag-et. A *Wizard* ikonnal beállíthatjuk az átnevezés feltételeit, majd a *Go!*-val indíthatjuk a műveletet.

SUPERMAN

MEGESZI A KONKURENCIÁT

REGGELIRE

MAJD MEGSÉTÁLTATJA A KUTYÁJÁT

Ő Superman - vagy az új Lotus Notes R5-öt használja?
Amíg Ön alszik, a Lotus Notes végigszáguld az Interneten
azokért az információkért, amikkel lepipálhatja versenytársait még a második csésze kávé előtt.

SUPER.HUMAN.SOFTWARE

Lotus®

Fejlesszen ki Ön is szuperképességeket! Látogassa meg a www.lotus.hu honlapot, kérjen termékbemutatót a 372 1440-es telefonszámon.

An IBM Company

ezt a plugint bemásoljuk a *Plugin* könyvtárba.

Skinner 1.01/sknr101.zip

Egyszerű *Winamp* skinkészítő program. A megadott képet pár mozdulattal a *Winampa* illeszthetjük.

Volum/volum.zip

Egyszerű, parancssoros program, amely beállítja a hangkártyánk hangerejét, ha a hangkártya mixere nem hívható batchfájlból.

WinChime 25/wchime25.zip

Egyszerű kis program, amely a *Tubular Bells*, a *Marimba* és egyéb hasonló hangzásokat varázsolja elénk.

Digital Audio Copy 1.49/wdac149.zip

Bővített hibajavítás a *Plexor* CD-meghajtóhoz.

FELHASZNÁLÓI PROGRAMOK

Advanced Disk Catalog 1.30/adc130.zip

Fájlkatalogizáló program, amely kezeli a tömörített fájlokat és az MP3-at is.

Arcanum Ed 2.0/ared200e.zip

Helyi hálózaton játszható szöveges programokhoz (Mud) való pályaszerkesztő. A kényelmes kezelői felületen minden olyan eszközt megtalálunk, amely az *Arcanum* című *Mud világ* készítéséhez szükséges.

AxS Direct 1.04/axsdr104.zip

Egyszerűen használható, a „kedvencek” funkcióját megvalósító program. A shareware verzió nyolcvan könyvtárat képes megjegyezni.

Complete Cleanup 4.14/cclean44.zip

A program minden olyan fájlt letöröl, amely kapcsolatban lehet velünk, és könnyen ellopható (cache, cookie-k, a *History* tartalma, a gyakran használt fájlok jegyzéke).

CDEveryWhere 1.2.1/cdew121.zip

Több operációs rendszert és számítógépet használók figyelem! A program oda-vissza konvertálja a *Joilet* (MS), a *RockRidge* (Unix) és a *HFS* (Apple) CD image formátumokat. A demoprogram legfeljebb ötven Mbájtos image-et konvertál.

CleanTemp 1.0/cleant10.zip

Törli a Windows indításakor a *Temp* könyvtárat, helyet szabadítva fel a merevlemezünkön.

Clean PC 1.04a/cpc104a.zip

Személyre szabható fájl-törölő, amely törli az egyéni és/vagy felesleges információkat tartalmazó fájlokat.

CyberClean 1.02/cybrc102.zip

Takarítóprogram, amely eltünteti a gépünkön maradt „hulladékot” az internetes böngészés után.

DataArmout 1.2.6/daf126.zip

A fájlok biztonságáért kötelező a rendszeres backup. Helyi hálózaton és interneten is működik, naplóz, kezeli a cserélhető lemezeket, inkrementális és differenciális backupot is készít, ráadásul automatizálható.

Disk Inspector Free 1.12/dif112rt.zip

Explorer küllemű lemez-katalogizáló, amely a ZIP-lemezeket is kezeli.

DiskLock/dsklock2.zip

Egyszerű védelmi program, amely a meghajtóba helyezett flopit védi az írás és olvasás ellen.

DiskPack/dskpack1.zip

Az előző programmal együttműködve, ez a program akár a zárolt lemezekről is képes *image* fájlt készíteni, amelyet másolásra használhatunk fel.

eNotepad 2.1.3/enp213.zip

Barátságos jegyzetomb: többdokumentumos kezelés, szintaxisok kiemelése (például htm-kódnál), helyesírás-ellenőrző.

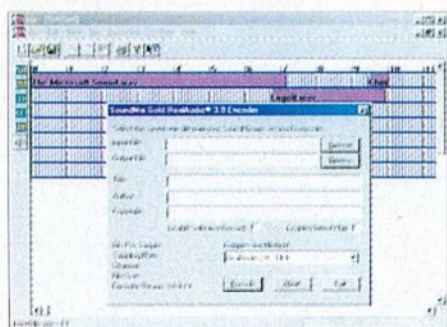
DJ FindInZip/fndnzip2.zip

Hasznos keresőprogram, amely a ZIP-fájlokban is keres a megadott sztring után.

FullDisk 3.6/fuldsk36.zip

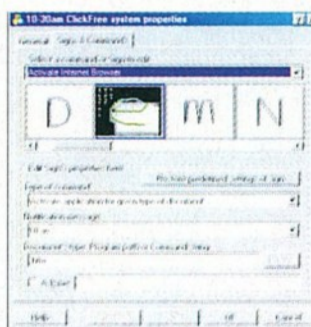
Nagytakarítást végezhetünk ezzel a programmal, amely könyvtárként kijelzi a fájlok helyfoglalását.

SoundMix Trial 2.0/sndmix20.zip

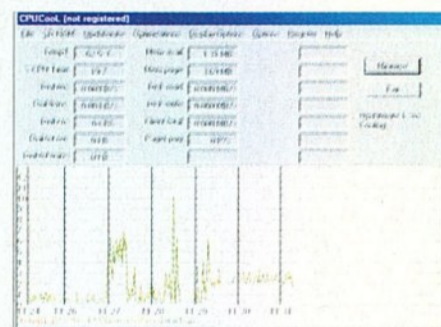
Nagyon egyszerűen kezelhető keverőprogram, amely nem varázsol elénk sokcsatornás keverőpultot, hanem csak egy rácsot. Ennek soraiba helyezhetjük el a megnyitott WAV fájlokat, vagy magunk vehetünk fel hangokat. A sorok egy-egy csatornát jelölnek, így a két, egymás alá helyezett hangfájl automatikusan keveredik. Az eredményt szintén WAV fájlba menthetjük, vagy akár be is tömöríthetjük a RealAudio 3.0 codec-kel, így lehetőség nyílik a hangok internetes publikálására is. A program érdekessége, hogy az említett tömörítést felvétel közben is elvégzi.

ClickFree 2.1/cfree21e.zip

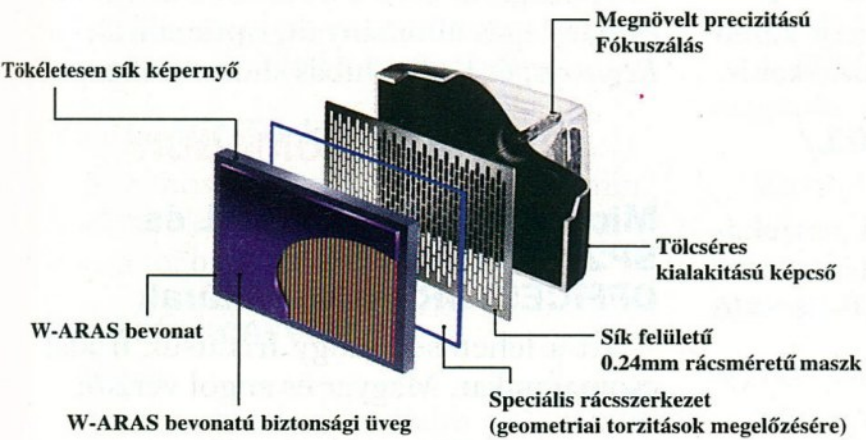
A kattintás nélküli rendszer már ki is forrott ebben a programban. Ugyanis már eddig is volt olyan program, amely az egér mozgásához kötött bizonyos funkciókat (például webböngészést). Mostantól kezdve azonban az asztalon végzett egérmozgások programokat indítanak, bezárnak, ablakot változtatnak, sőt még a Windowsból is kiléphetünk vele. Egy kis „E” betűt leírva, az alapértelmezett webböngésző indul el, míg egy nagy „X”-et rajzolva kiléphetünk a Windowsból. A program a képernyő tetején mutatja, ha megértette a jelzést. A jelekhez rendelt feliratokat át is állíthatjuk.

CPUCool 2.28/cpucool228.zip

A program gyakorlatilag a Power Managementbe szól bele, meghozza úgy, hogy a processzor éppen nem használt idejében NOOP utasításokat hajt végre. Ezért a processzor energiatakarékos üzemmódba vált, és nem végez műveletet. Az átlagos felhasználó ezt a kapcsolást meg sem érzi, pedig mindez a processzor kisebb melegedésében nyilvánul meg. A program kijelzi a hőmérsékletet, a feszültséget, a merevlemez-átvitelt és még sok ide vonatkozó információt. Ha a processzor hőmérséklete átlép egy határt, akkor megnöveli a saját gép-idejét.

A Föld egyetlen és egyedülálló sík felületű monitora.

A hagyományos sík felületű monitorokkal szemben az LG FLATRON három teljesen sík felülettel rendelkezik:

- Sík képernyőfelület
- Sík belső felület
- Sík képfelület

Ezek a sík felületek olyan előnyöket nyújtanak, amire csak egy valóban sík felületű monitor képes:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes*

Nincs még egy sík képernyős monitor, amelyik a FLATRON-hoz hasonló, valóság-hű megjelenítésre képes. Szemet kápráztató élményt óhajt? Üljön egy valóban sík felületű LG FLATRON monitor elé!

*Amíg a hagyományos, sík felületű monitorokon egy vagy két feszültségkiegyenlítő vonal látható a képernyőn, addig a FLATRON monitorokon hasonló jellegű vonal nem található.

FLATRON®

Simítsd ki a látásod!

17" FLATRON képernyő (16.1" látható képméret)/Ultra finom felbontású, 0.24 mm-es rácsméretű maszk/W-ARAS képernyő bevonatú biztonsági üveg/1600x1200-as maximális felbontás/Nyomógombos vezérlés/30-96 KHz vízszintes, 50-160 Hz függőleges frekvencia tartomány/USB port

LG Electronics Magyar KFT
TEL: 36-1-455-6060 FAX: 36-1-455-6066

<http://flatron.lge.co.kr>

Eco Label

Hidden Tools 1.0/hidden10.zip

Hasznos *TWEAK*, azaz *rendszer-tuningoló program*, amelynek jó néhány Windows 98 alatt működő szolgáltatása is van.

InterBack 1.53/iback153.zip

A backup új formáját ismerhetjük meg ezzel a programmal: a mentés interneten keresztül zajlik.

Inworld DeskChange 1.51/idc151.zip

A Windows háttere cserélhető le ezzel a programmal, automatikusan rendszerinduláskor vagy akár percenként.

MakeCD 2.0/makecd20.zip

A program felületet ad a CD-nek, automatikusan elindul, elindítja a CD-n lévő programokat, és információkat ad róluk.

Magic Notes 2.6b/mnote26.zip

A varázslatos jegyzet figyelmeztet az általunk beírt fontos dolgokra. Az új verzió előnyei: javított mentés, automatikusan átméreteződő ablakok.

More Space 99/mors993d.zip

Hatékony *keresőprogram*, amely megkeresi a kétszer szereplő fájlokat, s törölhetjük közülük a feleslegeseket.

Notes 'n' Stuff 32 1.1/nns32v11.zip

E jegyzetomb az éppen eszünkbe jutó dolgokat rögzíti.

TreeSize Professional 2.2/tsizpr22.zip

Merevlemez-bhely-menedzser grafikus felülettel, amely megkeresi a régi és túlméretes állományokat.

Vamos 1.14/vamos_1_1_4.zip

Shareware bootmenedzser, amely kezeli a 8 Gb-ajtnál nagyobb merevlemezeket is.

Windows Commander 4.01/WC401 alkönyvtár

Az új verzió jellemzői: fájlok összehasonlítása, könyvtárszinkronizálás, tömörítés a háttérben, ZIP-ből ZIP-be való másolás.

Wallpaper Drag 3.0/wdrag30.zip

A Windows háttérképét nemcsak középre, hanem a képernyő bármely részére helyezhetjük.

Where Is It? 2.10/where210.zip

Intelligens *médiakatalógus*, amely adatokat is szolgáltat a fájl típus szerint. A program *optimalizált verzió*.

TriPlus Winspace 3.0/Light/winspc30.zip

A program *virtuális képernyőkezelő*, átszabható vele az asztal. Kezeli a képernyőnél nagyobb ablakokat, és több monitor is egyszerre.

WinRescue 98 4.07/wnre9847.zip

Kifagyás-gátló (*Crash Fixer*), regisztrációs állományújító (*RegPack* az installáció helyett), jelszóval védhető biztonsági másolat készítése (*File Backup*).

WinSysClean 1.0/wscshw10.zip

A program törli a Windows átmeneti és felesleges állományait, optimalizálja a *Registryt*, és törli a hibás shortcutokat.

SZERVIZCSOMAGOK

Microsoft Office 97 SP1 és SP2/OFFICE97SR1 és OFFICE97SR2 alkönyvtárak

Itt a lehetőség, hogy frissítsük irodai csomagunkat. Magyar és angol verzió!

Windows Euro-kiegészítés/EURO alkönyvtár

Euro-kiegészítés Windows 3.1 és Windows 95 rendszerekhez.

COMPUTER PANORÁMA CD-EXTRA

DEBIAN LINUX

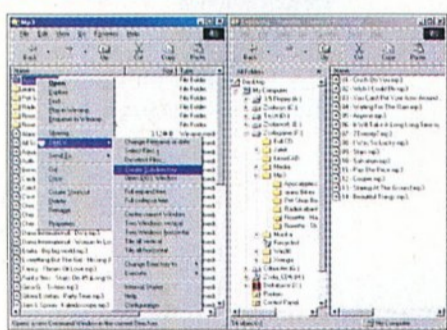
Linux összeállításunk külön lemezre költözött. Természetesen folytatódik a Debian-csomagok közreadása is.

DEMOS könyvtár

VMWare 1.0

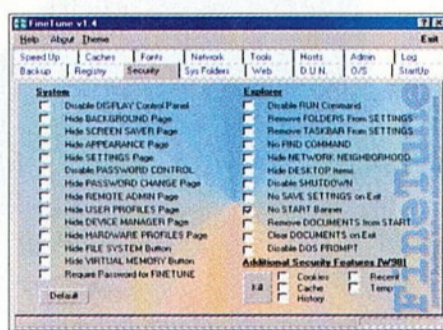
A VMWare segítségével Linux alatt futtathatunk más operációs rendszereket, a telepítéstől kezdve adott alkalmazások használatáig.

DMEX Menu 3.12/dmex312.zip

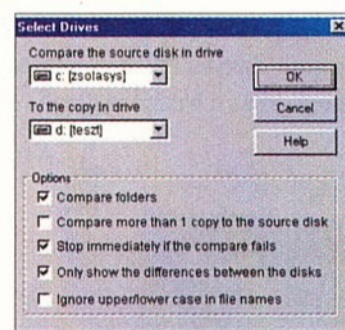
Ez a kis program az Explorer helyi menüjét bővíti ki néhány olyan paranccsal, amelyek még a professzionális fájlmenedzserekben sincsenek. A DMEX almenüből olyan parancsokat is aktiválhatunk, mint a két Explorer megnyitása egymás mellett, fájlok kiválasztása, fájlok dátumának és idejének beállítása. Ha még ez sem lenne elég, akkor nyithatunk vele DOS-ablakot, végrehajthatunk a menüjébe felvett programokat, akár megadott időközönként is. Mindez azt bizonyítja, hogy az Explorer igen messze áll a barátságos fájlkezelőtől, ha ilyen bővítések kellenek hozzá.

FineTune 1.4/ftune14.zip

Ez a program a TWEAK-erek körébe tartozik. Ezekkel lehet a legtöbbet kizozni az operációs rendszerből, a videokártyákból. Ez az előbbi valósítja meg, még hozzá olyan szolgáltatásokkal, mint a *Registry* biztonsági mentés készítése, a Windows másik merevlemezre való áthelyezése, rendszerindulás és grafika-gyorsítás, memóriafelszabadítás, a modem monitorozása és beállításai az internethez, biztonsági opciók, valamint az ISP (internetszolgáltató) sebességének tesztelése, és ez még nem minden! Bizonyos funkciók beállításához újra kell indítani a rendszert.

Unicompare 1.0/unicm100.zip

Gyakran lehet szükség arra, hogy két floppy, merevlemez, esetleg könyvtár tartalmát összehasonlítsuk. Beállíthatjuk, hogy csak a könyvtárakat hasonlítsa össze, több céllal dolgozzon (ez elsősorban a floppyknál hasznos), ha eltérést talál, azonnal álljon le, csak a különbségeket mutassa, és hagyja figyelmen kívül a kis- és nagybetűket. Ez utóbbira akkor lehet szükség, ha DOS-os és windowsos környezetben egyszerre dolgozunk. Az eredmények egy ablakban jelennek meg, s ha úgy tetszik, akkor elmenthetjük, vagy ki is nyomtathatjuk azokat.

inter@ktiv
nyelvi
kurzusok
angol

**Euro
PLUS+**
REWARD

5 óra
MPEG videó

15 óra
MP3 audió

nyelvi
kurzusok

internet
játékok

internet
fórumok

hanganalízis

beszéd-
felismerés

hangos
szószedet

A rendszer futhat ablakban vagy teljes képernyős módban is, ez utóbbi megoldás a gyorsabb.

Használatához minimum Pentium II/233 MHz szükséges, 32 Mb-ot RAM-mal.

Lemezünkön a 30 napos próbaverzió található, amelyet az interneten keresztül regisztrálni kell a használathoz.

DOCUMENTS könyvtár

Hasznos útmutatók és leírások mindenféle, természetesen Linux vonatkozású témában.

GAMES könyvtár

Sabre

Nem tartozik a legújabb programok közé, ám érdemes egy pillantást vetni erre a repülőgépszimulátorra.

Myth 2 demó

Ez a 3D-s stratégiai játék vadonatúj, legalábbis a Linux platformon.

GRAPH könyvtár

GIMP

A Linux Photoshopja jelzővel is illethetnének ezt a képfeldolgozó és fotóretusáló programot.

GQView

Az ACDC programhoz hasonlóan a GQView is thumbnailes módszerrel segíti az eligazodást a képarchívumokban.

NET könyvtár

IBM Websphere

Az IBM hálózati programjának linuxos verziója.

SOUND könyvtár

XMMS

A Winamp-hoz hasonlóan különböző audioformátumok lejátszására hivatott.

UPDATES könyvtár

SuSE-pine

A SuSE 6.1 tulajdonosok feltétlenül cseréeljék le levelezőprogramjukat erre a javított verzióra, hiszen egy jelentős védelmi hibát küszöböltek ki benne.

XF86-3.3.4

A legfrissebb grafikus szerver.

XServer 3D

A legfrissebb meghajtók a 3D gyorsítók tulajdonosai részére.

KDE 1.1.1

A KDE friss verziójának RPM csomagokba foglalt kiadása.

Kernel 2.3.10-2.3.12

Új - fejlesztői állapotban lévő - kernelek a vállalkozó kedűeknek. Figyelem, fejlesztői verzió!

UTILS könyvtár

Linux-router

Egy flopin is elfér egy operációs rendszer, feltéve persze, hogy a Linuxról van szó.

KDiskCat

Lemzekatalogizáló program KDE-hez.

DEBIAN könyvtár

Folytatódik Debian sorozatunk az újságban, s ezúttal is rengeteg hasznos és érdekes programot mellékelünk a rendszerrel ismerkedőknek.

Itt van minjárt a GNOME 1.0-ás verziója, amely az egyik legnépszerűbb grafikus felület Linux alatt. Vannak még játékok (Quake, Boulderdash, stb.), levelező- és böngészőprogramok (például a Netscape Communicator), fejlesztőeszközök, felhasználói programok és még számos érdekesség.

DEVELOPMENT könyvtár

KDevelop

A KDE alá fejlesztőknek készült a KDevelop fejlesztői környezet.

PACKERS könyvtár

Hasznos programok és azok frissítései (Alien, Autorpm, Dpkg, KPackage, PkgTools) a különböző csomagok (például DEB, RPM) és tömörített állományok (például tar.gz) kezeléséhez és konvertálásához.

Most 2 hónap
ingyenes internet
hozzáféréssel!

1012 Budapest
Várfok utca 9.
Tel.: 214-8621
Fax: 214-8623

E-mail: reward@allegro.hu

www.digit.hu

Plotterek, plakátnyomatók, papírok, fóliák.... letölthető driverek
eladás, lízing, bérlet, javítás, bérnyomatás.
Minden héten AKCIÓ!!!

Digit Számítástechnika Bp., 1125 Istvánhegyi út 29/31. Telefon: (1) 224-5455

TEXTPAD 4.0

Íródeák

Augusztus 1-jén került ki a fejlesztők FTP szerverére a TextPad legfrissebb, 4.0-s változata. Az új kiadás, számtalan kényelmi szolgáltatással bővült, amelyet olvasóink is megismerhetnek, ha megkeresik CD-mellékletünkön, a Felhasználói programok /TEXTPAD 4 alkönyvtárban a programot.

Az első változás talán nem mindenki számára lesz örömteli. Amíg a 3.2.5-ös *TextPadet* 16 bites változatban is kiadták, a *TextPad 4* már csak 32 bites program, és kevés neki a 3.1-es Windows a *Win32S* kiegészítéssel. Ez azonban a felhasználók többségét valószínűleg hidegen hagyja, hiszen mára igen kevesen maradtak, akik ilyen vagy olyan okból 16 bites Windowst használnak.

A program szemmel láthatóan szépül. A menüsor és az eszközsor alig változott, a kereteken azonban sokat módosítottak. A beállítások változtatásához most már nem egy beállítópanel fülekkel ellátott lapjain keresztül vezet az út, hanem az Office programcsomagoknál is megszokott paneleken át.

Az előző kiadás egyik hasznos szolgáltatása volt, hogy az **F11** gombbal lehetett ki- és bekapcsolni a fájllista ablakot. Ez itt is megmaradt, de az ablak dokkolható az általában bal oldalon elhelyezkedő clipart ablak alá vagy fölé. A szerkesztés alatt álló dokumentum neve a TextPad 4-ben már nem csupán a címsorban jeleníthető meg, hanem az egyes

megnyitott dokumentumok ablakai külön fülecskét is kaphatnak, amelyeken a fájlnev akár a teljes elérési útvonallal is kiegészíthető. Több megnyitott fájl esetén ezek a fülek kényelmesen használhatók a kívánt dokumentum kiválasztására.

Rendszergazdáknak

Az Office programoknál megszokott és megkövetelt lehetőség, hogy a rendszergazda, a vállalati belső előírásoknak megfelelően, korlátozhatta a program egyes funkcióinak a használatát. Bár a TextPad messze nem sorolható egy kategóriába az ilyen típusú monumentális programcsomagokkal, azért itt is elkél némi felügyeleti lehetőség.

A program helpjét böngészve találtuk meg a *How to restrict User Capabilities* címszót, amelyet elolvasva kiderült, hogy a TextPad fejlesztői maguk is gondolkoztak e lehetőség beépítésén. Pontosabban nem csupán gondolkoztak rajta, de el is kezdték a megvalósítást.

A Registryben a *HKLM\Software\Heliolios\TextPad 4\Policy* kulcs alatt kell létrehozunk egy *Capabilities* nevű DWORD változót. Ennek tartalma szabja majd meg, hogy az adott felhasználó mit nem tehet meg. A help képernyőn egyértelműen megadják, hogy a hexaértékként megadott számok milyen szolgáltatásokat tiltanak le az adminisztrátori jogosultságokkal nem rendelkező felhasználóknál, illetve milyen további Registry-értékeket kell, illetve érdemes létrehozni, módosítani.

Nyelvelés

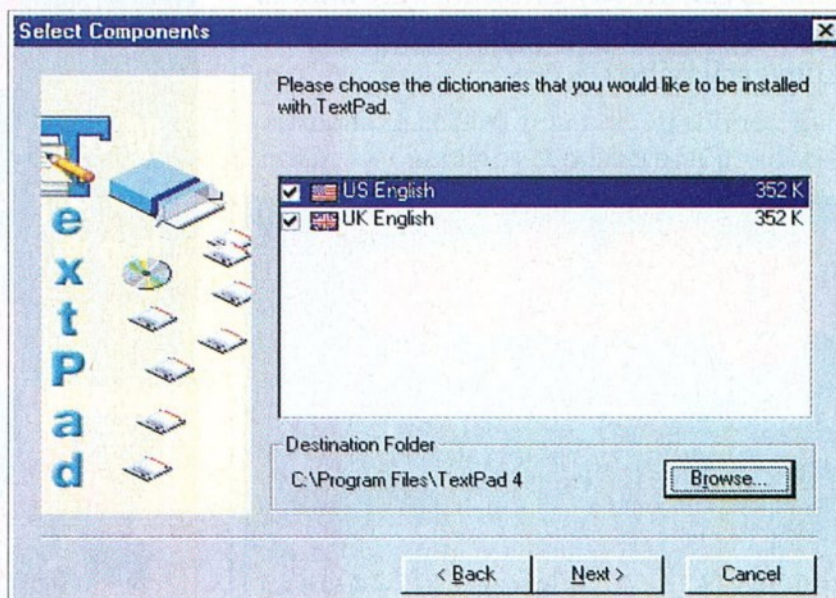
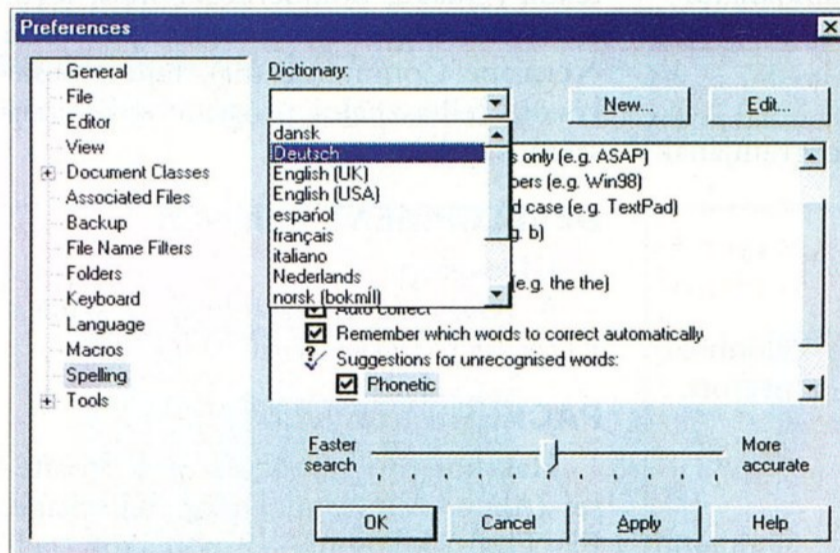
A nyomtatási problémák és az ékezetes betűk nem megfelelő kezelése sok jobb sorsra érdemes program sorsát pecsételte meg. A TextPad esetén erről szó sem lehet. Itt az egyes osztályoknál (*C/C++*, *HTML*, *Java*, *Text*, *Bináris* stb.) tetszőlegesen beállítható, milyen betűkészlettel kívánunk a képernyőn és a nyomtatón dolgozni. És nemcsak magát a fontot választhatjuk meg, hanem azt is, hogy milyen kódlappal kell dolgozni.

A program már korábban is alkalmas volt arra, hogy Unix vagy Macintosh rendszerek számára exportáljon szöveget, illetve a képernyőn és a nyomtatásban is megválaszthattuk, hogy DOS-os kódlappal vagy a Windows ANSI kódlapjával akarunk-e dolgozni. Ezek a lehetőségek továbbra is megmaradtak. A szintaxis-ellenőrzés főleg a programírással hobbiból

vagy hivatásszerűen foglalkozó felhasználók számára előnyös. A programmal eleve adnak egy sor *.SYN* kiterjesztésű szövegfájlt is, de szinte naponta lehet újabb kiegészítő fájlokat letölteni az címről. Ezek a fájlok szükség esetén átszerkeszthetők, kibővíthetők, csakúgy, mint a korábban már megismert *.TCL* kiterjesztésű clipfájlok.

Lelőhely

A TextPad 4 telepítőcsomagja augusztus elején angol, német és japán változatban került ki a fejlesztők FTP szerverére ([FTP://ftp.textpad.com/pub](ftp://ftp.textpad.com/pub)). Hogy olvasóinknak megtakarítsuk a letöltést, mindhárom változatot, és a jelenleg elérhető helyesírás-ellenőrző kiegészítéseket is felvettük CD-mellékletünk anyagai közé. A kép azonban csak akkor lett teljes, amikor a kiegészítő szintaxis-ellenőrző modulokat és a régebbi Windows 95 rendszereken esetleg hiányzó *COMCTL32.DLL* fájlt is (ezt a Microsoft weboldaláról töltöttük le) felmásoltuk a gyűjteménybe.

Kapcsolja be az

üzletét!

Jövünk!

A MATÁVÓR kiépíti az Ön üzletének védelmét biztosító rendszert, és a távközlési hálózat segítségével folyamatosan felügyeli azt. Történjen bármilyen rendellenes esemény, a MATÁVÓR azonnal intézkedik üzlete és vagyontárgyai védelmében, sőt már egyes nagyvárosokban kivonuló szolgálatunk is **15 percen belül a helyszínre** érkezik.

MATÁVÓR
Távfelügyelt
Vagyonvédelem

06 80 200 201

LOWE|GÉK

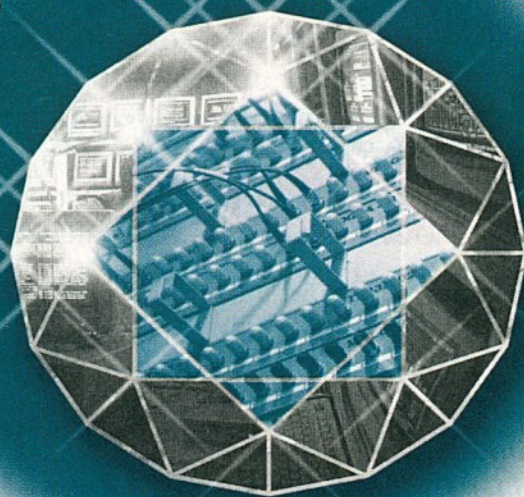
LNX[®]

LIAS-NETWORX
HÁLÓZATINTEGRÁCIÓS KFT.
A KFKI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI CSOPORT TAGJA

ISO 9001

**A MEGBÍZHATÓ
HÁLÓZAT ÉRTÉK,
ÖN ÉS MUNKATÁRSAI
NÉLKÜLÖZHETETLEN
ESZKÖZE FELADATAIK
ELLÁTÁSÁBAN.**

HÁLÓZATÉPÍTÉS

A hálózatépítés sokoldalú tevékenységébe a **strukturált telephelyi kábelezés**, a **lokális és nagytávolságú adat hálózatok** kiépítése éppúgy beletartozik, mint a legkorszerűbb **hang-adat integrációs** megoldások megvalósítása.

Az LNX szolgáltatásai megrendelőinket versenyelőnyhöz juttatják.

1135 Budapest, Hun u. 2. ● Tel.: (1) 452-1400 ● Fax: (1) 452-1401 ● <http://www.lnx.hu>

Vállalati kommunikáció

Lucent

A *Lucent Technologies* bemutatta a *Definity* vállalati kommunikációs szerver 7.1 verzióját, amelynek a segítségével hang- és faxüzeneteket küldhetünk az interneten, ATM hálózaton vagy kapcsolt vonali hálózaton keresztül anélkül, hogy meg kellene változtatnunk a vállalat aktuális hálózati infrastruktúráját. Újdonság még, hogy a Lucent által nemrég bemutatott két új technikai megoldást (*Definity IP Trunk* és *Definity ATM*) is teljesen integrálták a *Definity 7.1*-be.

Ugyancsak most kerültek piacra a Lucent *CentreVu* nevű internetes technikai megoldásainak legújabb változatai is. Az új termékek szerves részei a Lucent konvergencia-portfoliójának.

A *Definity ECS 7.1* úgynevezett tripla hálózati szerver, mely alkalmazható IP, ATM vagy kapcsolt-áramkörü háló-

zatoknál, illetve call center vezeték nélküli és üzenetkezelő alkalmazásoknál, konvergencia környezetben.

A *Definity IP Trunk* szoftver- és hardverrészből áll, ami lehetővé teszi, hogy a felhasználó hang- vagy faxüzeneteket küldjön közvetlenül a *Definity ECS* vagy a *Definity ProLogix* rendszerekből az internetre vagy az intranetekre. Egy speciális fővonalis kártya (*trunk card*) és szoftver alkalmazásával a hangüzenetek IP hálózatokon is továbbíthatók nyilvános vagy privát telefonhálózatok helyett.

A *Definity IP Trunk* és a *Definity World Class Routing (WCR)* integrálása egy virtuális magánhálózatot hoz létre, amely lehetővé teszi a hívások bármely hálózaton történő továbbítását. Például ha egy hívást nem tud fogadni egy IP hálózat, a hívás automatikusan

továbbítódik egy alternatív magánhálózaton vagy a nyilvános hálózaton keresztül.

A *Definity ATM* rendszerek olyan hardver- és szoftverkomponensekből állnak, amelyek közös ATM gerincet kínálnak a hang- és adatátvitelhez.

Egy virtuális ATM hálózaton keresztül, amely távolsági és helyi hálózatokhoz kapcsolódik, a felhasználók több helyről közösen használhatnak olyan alkalmazásokat, mint az üzenetek küldése és fogadása vagy akár a call center.

A Lucent legújabb *CentreVu* internet-rendszere automatizálja a tudakozódást (VoIP, text chat, e-mail üzenetek vagy visszahívás), és lehetővé teszi a hatékony hozzáférést, adatátvitelt, kezelést, jelentést és választ. A hatékony automatizálásnak köszönhetően a *CentreVu* rendszer jelentősen csökkenti a rendelések feldolgozásának, a panaszok kezelésének és a technikai háttér biztosításának az idejét és költségét, ezenkívül zökkenőmentes integrációt kínál a felhasználók meglévő *CentreVu Call Centre* környezetével.

www.lucent.com

Athlonok az Aptivában

IBM

Az IBM az AMD *K7/Athlon* processzor bevezetését követő napon jelentette be, hogy az új processzort használni fogja következő generációs otthoni számítógépeiben. Az IBM elsőként a high-end *Aptiva S* sorozat gépeibe építi be az Athlont.

Az IBM, a Compaq és a Hewlett-Packard már használja az AMD *K6-2* processzorokat, elsősorban az otthoni PC-kben. Az új IBM S-sorozatú modellek a *K7/Athlon* processzoron kívül 25

Az IBM Aptiva S sorozatba már az új AMD Athlon processzort építik

Gbájt merevlemez meghajtót, nagy teljesítményű audio-alrendszert és gyors grafikus alrendszert foglalnak magukban.

www.ibm.com

Iomega újraíró

Az Iomega eddig több mint 24 millió *Zip* és 2 millió *Jaz* meghajtót szállított a piacra. Most bevezette az újraíró CD-meghajtót, a *ZipCD*-t.

Az új tárolóeszköz 24-szeres sebességgel olvas, 4-szeres sebességgel ír, és 4-szeres sebességgel újraír. A *ZipCD* a CD-meghajtócsalád első tagja, és augusztustól kapható. A cég a negyedik negyedévben egy külső meghajtót is piacra dob.

www.iomega.com

HP-lemeztárak

Hewlett-Packard

A Hewlett-Packard bemutatta új *NAS* szervercsaládját, tovább erősítve jelenlétét a hálózathoz kapcsolódó tárolóeszközök (*NAS*) gyorsan növekvő piacán. A három új *HP SureStore CD-ROM* és *DVD-ROM* szerver a „vékony szerver” technológiára épül, és megbízható, egy menetben végrehajtható beállítást és installálást.

A *HP SureStore CD-ROM Szerver* segítségével a felhasználók akár hét *CD-ROM* meghajtót használhatnak közösen. A *HP SureStore CD-ROM Szerver*

Plusz hat *CD* meghajtót és egy *18 Gbájt* kapacitású merevlemez meghajtót tartalmaz, amely cache-ként funkcionál. A *HP* többlemezes cache technológiájának alkalmazásával a szerver automatikusan tölt be adatokat legalább 28 *CD-ROM*-ról a merevlemezre, és gyorsított egyidejű adathozzáférést kínál. A *HP SureStore CD-ROM/DVD-ROM Szerver* hét meghajtót tartalmaz, amelyek mindegyike képes olvasni a *CD-ROM*, illetve a *DVD-ROM* formátumot, és így „jövőbiztos” átmenetet kínál a *CD*-ről a *DVD* technológiára.

A *HP SureStore CD Bővítő Torony* ugyancsak hét meghajtóhelyet tartalmaz, és a *HP CD-ROM/DVD-ROM* szerver kapacitásának a kibővítésére szolgál.

Network Szaküzlet

Számítástechnika, telekommunikáció, intranet és ISDN hálózatok.

SMC HUB, kártya szerelvények, szerszámok.

Akció: UTP falkábel 39.-Ft + ÁFA / doboz

KAPSCH disztribúció

Kapsch MidiStar A1 ISDN telefonközpont akciós ára: 114.000,- Ft + ÁFA

computERTEX Kft.

Cím: 1065 Budapest, Lázár u. 9.

Tel./Fax: (06-1) 331-2989

e-mail: asac@mail.mata.hu

E-business előrejelzések

PricewaterhouseCoopers

A *PricewaterhouseCoopers*, a világ legnagyobb szakmai tanácsadó szervezete átfogó tanulmányt tett közzé az *e-business* jelenlegi helyzetéről és kilátásairól. A dokumentumból kitűnik, hogy az *e-business* technológiák integrálása alapvető stratégiai előnyt jelent, és az értékük közvetlenül attól függ, hogy mennyire szolgálják a közvetlen vállalkozás-vállalkozás és vállalkozás-ügyfél kapcsolatokat. Az *e-business* legjelentősebb célkitűzése az, hogy az ügyfélre szabott üzleti folyamatok és technológiák révén egy globális piacot tudjon lefedni a weben keresztül.

Az előrejelzés szerint a következő 1-3 évben az alapvető fizetési eszköz továbbra is a bankkártya lesz, miközben enyhén növekszik az elektronikus csekkek használata. Az intelligenskártya-alapú digitális pénzrendszerek továbbra is megtalálják alkalmazhatósági területüket az élelmiszer- és szórakoztatóipari, az oktatási és a közlekedési-szállítási piacon.

Ahogy egyre többen férnek hozzá a webhez, úgy emelkedik majd az ártárgyalásos árképző rendszer használati gyakorisága. Az ártárgyalásos, illetve aukciós árképzés bevezetésére ma rendelkezésre álló céltechnológia hamarosan beépül a vállalkozási és a szakmai webhelyekre.

A vállalat ellátási láncát és interfészét integráló *e-business ERP* új, könnyebben alkalmazható „berendezésekkel” bővül, mint amilyen például a digitális személyi titkár, az intelligens telefon és különféle autóra épített eszközök.

Az *e-business* elterjedésének egyik legjelentősebb hatása bizonyos közvetítők kiiktatása a kereskedelemről. Az eladók (biztosító társaságok, repülőtársaságok) korábban általában ügynököket alkalmaztak közvetítő csatornáként, akik segítettek a fogyasztóknak eligazodni az opciók dzsungelében. A költséghatékony információ-hozzáférés a weben most már lehetővé teszi az információk megszerzését, sőt az áruk vagy szolgáltatások értékesítését is emberi segítség nélkül.

A videót és a call-centereket integráló szoftvereszközök tökéletesednek, bár a robbanásszerű elterjedésnek gátat szab a fogyasztói sávszélesség korlátozottsága. Lehetővé válik például, hogy egy vevőszolgálati képviselő személyre alakított tartalmú információt küldjön a fogyasztó browserébe, illetve „vezetett túrára” vigye a fogyasztót több weboldalon ke-

resztül, de akár videókapcsolat is létrehozható a vevőszolgálati képviselővel.

Az ügyfélkezelésben megteremtődik az egyensúly az ügyfél személyes adatvédelme és az ügyfélről szerzett információk felhasználása között, ami javítja a vevőszolgálatot és gyorsítja a szállítást.

A különböző alkalmazások közötti adatcseréhez használható *eXtensible Markup Language* (XML) adatleírási nyelv meghatározó szerepet játszik majd az *e-business* alkalmazások fejlődésében a következő 1-3 évben.

www.pwcglobal.com

Biztonságos webpublikálás

Novell

Megjelent a *Novell* többplatformos – korábban *Magellan* kódnéven emlegetett – webpublikációs eszköze, a *Novell Net Publisher*. A termék lényegében egy címtáralapú megoldás, amellyel egyszerűen és biztonságosan hozhatók létre, felügyelhetők és publikálhatók a webes dokumentumok.

A *Novell Net Publisher*rel a cégek többszintű biztonsági rendszert alakíthatnak ki, amelyen keresztül kézben tarthatják a kritikus adatok weben való megjelenését. A többszintű biztonsági rendszerben a felhasználók külön-külön definiálhatnak hozzáférési jogokat a dossziékhoz, fájlokhoz, sőt akár a dokumentumok egyes darabjaihoz.

A *Novell Net Publisher* egyúttal egy többplatformos webpublikációs megoldás, amellyel különféle kliensfelületeken – például a *Microsoft Office 2000*-en – keresztül szabályozható a webes tartalom létrehozása, felügyelete és terjesztése. A *Novell Net Publisher* a mai heterogén hálózatokban való működésre tervezték: kezeli a *NetWare*-t, a *Microsoft Windows NT*-t és a *Unix*ot. Mivel a *Novell Net Publisher* szorosan egybeépül az *NDS*-sel, és ismeri a *WebDAV* internetes szabványt, a végfelhasználók – *LDAP*-n keresztül hozzáférve az ipari szabvány *Novell*-címtárszolgáltatáshoz – maguk is tevékeny részt vállalhatnak a webes tartalom létrehozásában és karbantartásában.

www.novell.com

Pénzmozgás valós időben

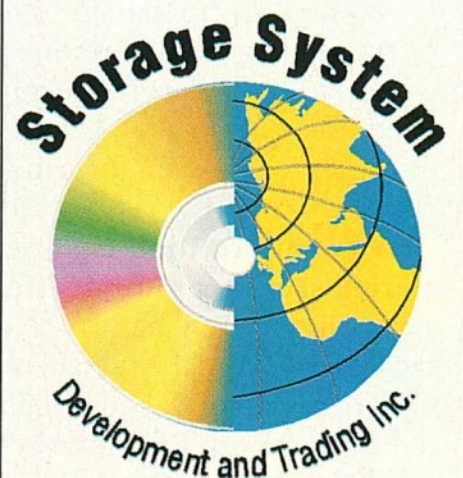
KFKI ISYS

Június elején kereskedelmi bankok számára tartott szemináriumot a *Logica UK Limited* és magyarországi partnere, a *KFKI ISYS Informatikai Kft.* Az elmúlt év októberétől a *KFKI ISYS* egy valós idejű bruttó elszámolási rendszer (*VIBER*) kialakításán munkálkodik a *Magyar Nemzeti Banknál*, mégpedig a *Logica* fővállalkozásában. A rendszer a nagy összegű, valós idejű pénzáttalások lebonyolítására szolgál, legfontosabb feladata a bankok közötti pénzmozgások felgyorsítása, és ezzel együtt a bankrendszer szintű likviditás javítása. A rendszer használata egyébként az európai uniós csatlakozásunknak is feltétele. A *VIBER* éles indítására ez év szeptemberében kerül sor, az első tesztelési munkák május végén zajlottak.

A *Logica* eddig hat európai országban épített ki hasonló rendszert, és részt vett a *TARGET* nevű rendszer fejlesztésében is, amely az eurót bevezető országok jegybankjait és ezen keresztül valós idejű rendszereit kapcsolja össze 1999. január 1. óta.

A kereskedelmi bankoknak és pénzügyintézeteknek most azt is meg kell oldaniuk, hogy miként integrálják belső rendszereikbe a *VIBER* szolgáltatásait.

A *KFKI ISYS* máris dolgozik egy olyan rendszer kifejlesztésén, amelynek a feladata a pénzügyintézetek *VIBER* csatlakozásának banki oldali támogatása.

A YAMAHA DISZTRIBÚTOR

☎: 266-1717 Fax: 266-1292

E-mail: storage@mail.matav.hu

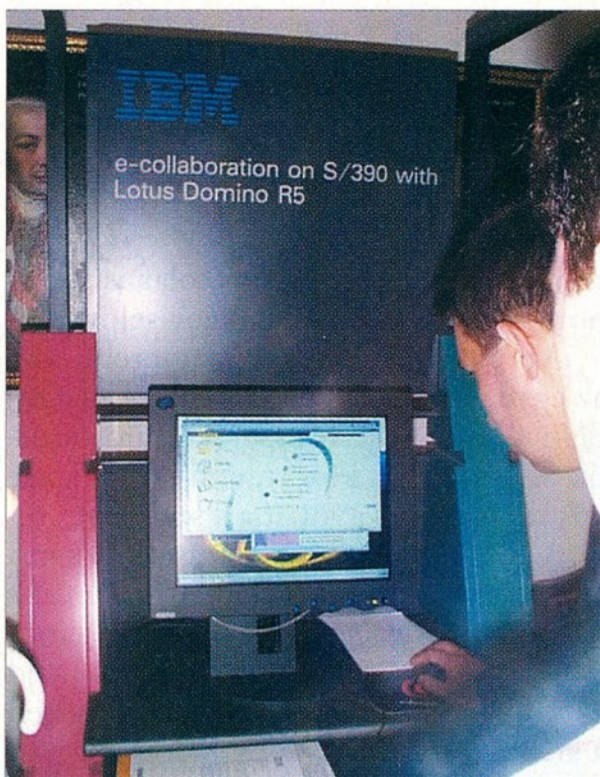
Szakmai nap

IBM

Szakmai napot rendezett Gödöllőn az IBM Magyarországi Kft. S/390 részlege. A rendezvényen előadóként részt vettek az SAP Hungary Kft., a SAS Institute, a K&H Bank Rt., valamint a MÁV Informatika Kft. szakemberei is. Az esemény különleges színfoltja volt a tízprocesszoros S/390 G5 szerver, amely az IBM németországi kutatólaboratóriumából érkezett a Gödöllői Királyi Kastélyba.

Az S/390-et multiapplikációs szervernek tervezték, ami annyit tesz, hogy több vállalati szintű alkalmazás – például SAP R/3, Lotus Domino V5, különféle e-business alkalmazások (Net.Commerce, Host-On Demand, Bookserver, Websphere Application Server) – egyidejű futtatására képes.

Ennek nyitja a Logical Partitioning (LPAR), amely lehetővé teszi az S/390-es rendszer felosztását úgy, hogy minden egyes partíció saját operációs rendszert működtessen, osztottan használva a processzorokat, memóriát, perifériákat. Az LPAR működésének fő különlegessége a dinamizmus, vagyis az, hogy az S/390 leállítása nélkül mód van az erő-

Gödöllőn kiderült: az IBM S/390 egyidejűleg több vállalati szintű alkalmazás futtatására is képes

források (processzor, memória, periféria) átcsoportosításra a partíciók közt.

A technológia szoftverkomponense a Workload Manager, amellyel az ügyfél különböző kategóriákba tudja sorolni a munkákat úgy, hogy az egyes tevékenységekhez kiszolgálási attribútumokat (pl. válaszidőt) rendel.

www.ibm.hu

Dataware-CapSys egyezés

Stratégiai megállapodást kötött a Dataware és a CapitalSystems (CapSys) Kft. a Zeus 1000 értékpapír-elszámolási rendszer fejlesztésére és értékesítésére. A Zeus 1000 az első olyan felhasználóorientált termék, amelyet közgazdászok és nem programozók terveztek. Az éles környezetben tesztelt rendszert elsőként a Diana Investment Rt. fiókjaiban vezetik be.

A megállapodás keretében a Dataware látja el a rendszerintegrációs feladatokat, és ő adja a rendszer telepítéséhez szükséges informatikai infrastruktúrát.

A Dataware több éve meghatározó rendszerintegrátora és beszállítója a pénzügyi, ezen belül is a tőkepiaci szektornak. A CapSys-szel aláírt stratégiai megállapodással a technológiai tudás most értékpapír kereskedelmi szakértelemmel bővült. A Zeus 1000, átfogja az értékpapír kereskedelemmel foglalkozó cégek kereskedelmi és letétkezelési tevékenységét.

Okos noteszek

Toshiba

A Toshiba új notebookmodelleket jelentett be a Satellite sorozatban. A Satellite 2060CDS-t elsősorban magánszemélyeknek és kisvállalkozásoknak ajánlják. A notebookot 366 MHz-es AMD K6-2 mobil processzorral és 32 Mbájt SDRAM-mal (160 Mbájtig bővíthető) látták el. A gép vastagsága 43 mm, újszerűen formatervezett, és csak 3,1 kg-ot nyom. Az új 12,1"-os DSTN színes LCD kijelző 800x600-as felbontást tesz lehetővé, mégpedig 16,7 millió szín használatával. A notebook további kiegészítői közé tartozik a beépített V.90 (56 Kbps) modem, a 24-szeres CD-ROM, a flopi meghajtó és a Toshiba Bass Enhanced Sound rendszer.

A Satellite 2060CDS-t négy gyorsbillentyűvel is ellátták, amelyekkel a felhasználó egyetlen gombnyomásra elindíthatja az internetböngészőt, vagy kezelheti a CD-lejátszót. A tápellátást egy cserélhető lítium akkumulátor szolgáltatja, akár három órán keresztül. Az egyszerű rendszerbővítést szolgálja a két

Elektronikus papír

Új találmánnyal rukkolt ki a Xerox, amelyre már gyártót is talált. Az elektronikus papír (E-papír) olyan papír, amelyre elektronikusan írhatunk. Az E-papírra „nyomtatott” újságok olvasás közben automatikusan frissülnek, elég csak végighúzni rajtuk egy fényceruzát.

Az elektronikus papír előnye a nagy képesség, a fényvisszaverő felület, a jól kivehető képek és a kis súly, emellett elektronikus kijelzője van és digitálisan címezhető. Annyiban hasonlít a hagyományos papírra, hogy képeket tárol, láthatóságáról a visszaverődő fény gondoskodik, széles szögből nézhető, hajlékony és viszonylag olcsó.

A Xerox a 3M-et választotta az elektronikus papír gyártójának, de hogy mikor jelennek meg az első E-papír termékek, egyelőre nem közölték. A Xerox azt állítja, hogy a technológia máris olyan állapotban van, hogy továbbfejleszhető az alkalmazások első sorozatához.

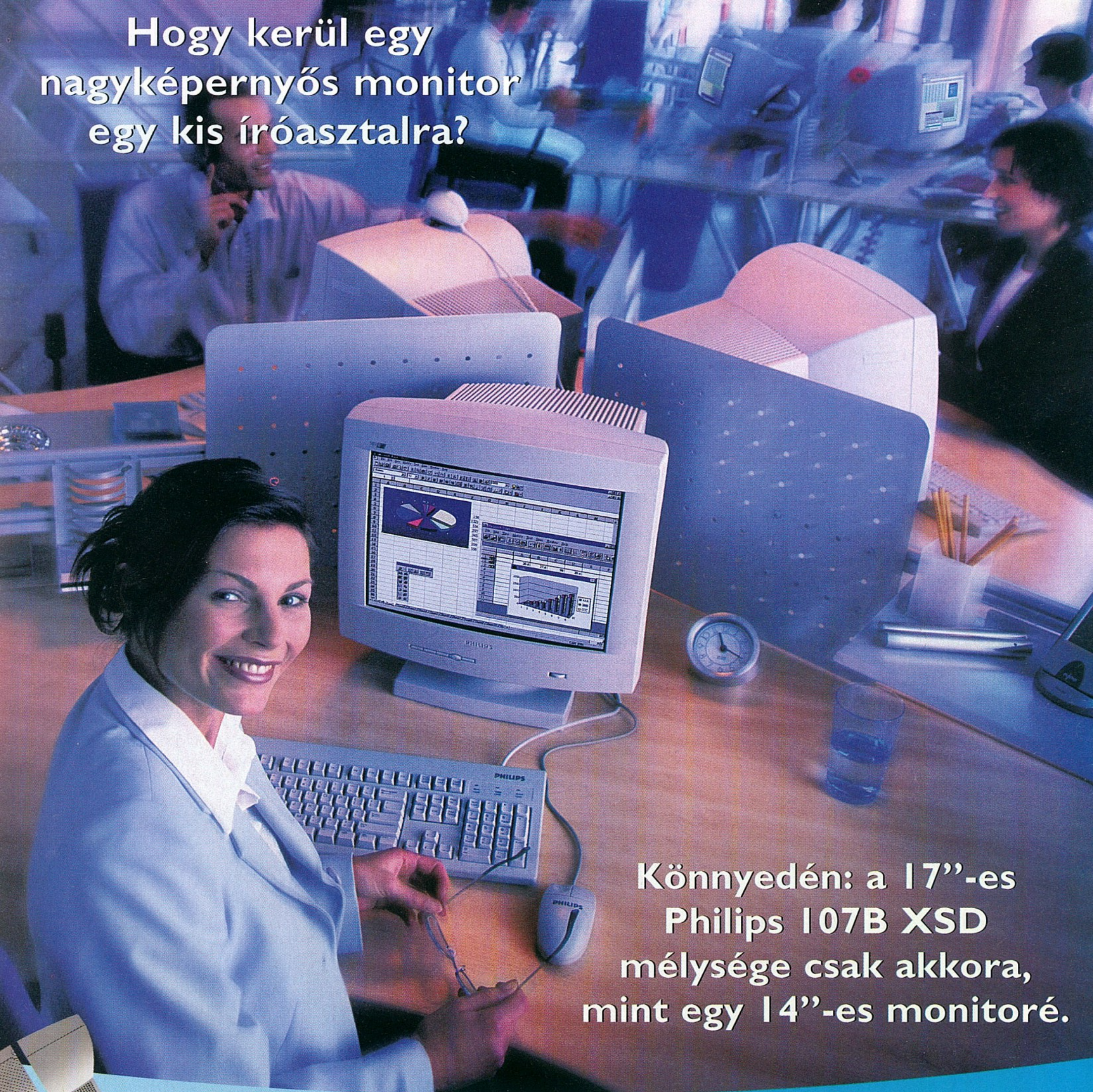
www.xerox.com

Type II vagy az egy Type III PC kártyabővítőhely, valamint a CardBus támogatás és a memóriabővítési lehetőség. A notebookhoz adott szoftverek között található a Windows 98, a Microsoft Work 4.5, a PC kártya kezelőszoftver, a Toshiba Hibernation Utility, továbbá különféle Toshiba segédeszközök és meghajtók, valamint egy részletes felhasználói kézikönyv.

A Satellite sorozatban három további Intel processzoros modell is megjelent. A Satellite 4070CDS és 4070CDT egyaránt 366 MHz-es Intel Celeron processzorral, 64 Mbájt DRAM-mal (192 Mbájtig bővíthető), integrált flopi meghajtóval és 24-szeres CD-ROM-meghajtóval kerül forgalomba. A 4070CDS modellt 13"-os DSTN kijelzővel és 4 Gbájtos merevlemezzel, míg a 4070CDT-t 13,3"-os TFT kijelzővel látták el.

A 4100XCDT a csúcsteljesítményt testesíti meg a felső kategóriában. A notebookot 400 MHz-es Intel mobil Pentium II processzor hajtja, további jellemzői között említhető a 64 Mbájt DRAM (192 Mbájtig bővíthető), az integrált flopi meghajtó, a 24-szeres CD-ROM meghajtó, a 6 Gbájtos merevlemez és a 14,1"-os TFT színes kijelző.

Hogy kerül egy nagyképernyős monitor egy kis íróasztalra?

Könnyedén: a 17"-es
Philips 107B XSD
mélysége csak akkora,
mint egy 14"-es monitoré.

Bemutatjuk a **Philips 107B XSD** monitort – a monitort, amellyel akkor is élvezheti a nagy képernyő előnyeit, ha nincs elég hely az asztalon. Egy kiemelkedő teljesítményű 17"-es monitor, melynek mélysége semivel sem több egy hagyományos 14"-es monitorénál. A TCO '99, az USB és Customax 4.0 rendszer éles kontrasztokat és tiszta, vibrálás nélküli képet biztosít. Az Xtra Space Design (XSD) monitorcsalád azoknak is megoldást jelent, akik még nagyobb képernyőt szeretnének: a 109B egy olyan 19"-es monitor, amely a 17"-es tárlójánál is kisebb mélységgel rendelkezik. Ha szeretne többet megtudni a 107B és a 109B monitorokról, látogasson el a <http://www.pcstuff.philips.com> címre!

PHILIPS

Let's make things better.

Kiemelt partnerek:
Philips Monitorok

HDS
Bokor u. 10.
1035 Budapest
Tel.: 250 3260
Fax: 388 8387
mds.hun@apple.hu
<http://www.apple.hu>

Computer 2000
Váci út 110.
1133 Budapest
Tel: 236 1100
Fax: 239 1901
lnagy@c2000.hu
<http://www.c2000.hu>

Macroda
Attila út 63.
1013 Budapest
Tel: 214 2392
Fax: 355 5173
sales@macroda.hu
<http://www.macroda.hu>

Albacomp
Mártírok útja 9.
8000 Székesfehérvár
Tel: 06 22 315 414
Fax: 06 22 327 532
info@albacomp.hu
<http://www.albacomp.hu>

Magyar modem

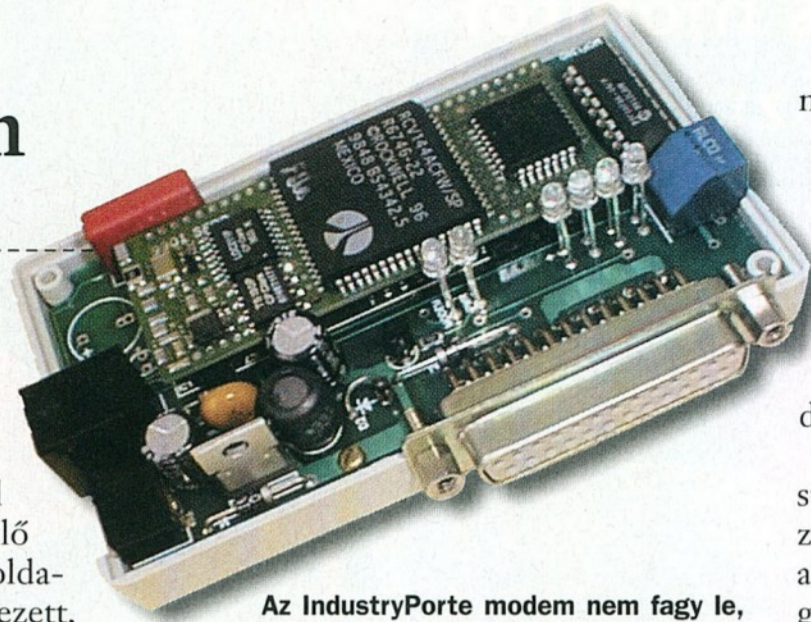
Delta Elektronik

A közepes- és nagyfogyasztói körben széles körben elterjedt intelligens elektronikus villamos fogyasztásmérők *távleolvasását* általában vezetékös modemekkel oldják meg, a meglévö távbeszélö hálózaton keresztül. A központi oldalon ipari, folyamatos üzemre tervezett, úgynevezett *rack* kivitelü modemeket használnak, míg a távoli oldalon a mérésadatgyüjtö mellett egyedi, a fogyasztásmérök zajos ipari környezetének jól ellenálló modemekre van szükség.

A mérésadatgyüjtö rendszerek legbizonytalanabb láncszeme – a tapasztalatok alapján – a *távoli modem*. Az úgynevezett internetes, házi használatra tervezett modemek azért nem alkalmasak erre a feladatra, mert ezekben az A/D és D/A konverziót mikroszámítógép vezérli. Ez pedig a különbözö zajbeütések hatására – a hibás parancsértelmezés miatt – olyan állapotba kerülhet, amelyben nem reagál semmilyen külsö jelre. Ebböl az állapotból csak ki- és bekapcsolással lehet kihozni a modemeket, ezért egy-kéthavonta a helyszínre kell menni.

A *Delta Elektronik Kft.* olyan modemet fejlesztett ki, amely nem fagy le, megörzi az adott üzemhez szükséges konfigurációt, könnyü üzembe helyezni, védett a túlfeszültséggel szemben, kisméretü és kisfogyasztásü és kisméretü. A készüléket akár a fogyasztásmérök kapocsfedele alá is be lehet szerelni.

A modem stabilitását, megbízhatóságát a többszintü, hierarchikusan felépített struktúra adja, amelyben minden magasabb szint ellenörzi az alatta levö szint működését, hiba esetén pedig újraindítja azt.

Az IndustryPorte modem nem fagy le, és könnyen beépíthető az áramméröbe

Az *IndustryPorte* elnevezésü ipari modem háromszintes felépítésü. Az alsó szinten egy 14,4 Kbit/s sebességü *modem* található, egyedi rendszerprogrammal. A második szinten egy önálló, a modemtöl teljesen elkülönülten működö *mikroszámítógép* üzemel, amely a modem minden állapotát az adott programállásnak megfelelően vezérli, illetve ellenörzi. A mikroszámítógép önállóan konfigurálja a modemet egy külön EPROM-ban tárolt AT szekvencia szerint; például tárcsázza az adott telefonszámot, automatikusan üzenetet küld valamilyen állapothoz vagy hibajelhez rendeltén stb.

A harmadik szinten egy automatikus *reset* áramkör, úgynevezett *watchdog* található, amely nem más, mint egy egyszerű felépítésü RC oszcillátor, újraindítható számlálóval. Ha a második szinten levö mikroszámítógép adott időn belül nem indítja újra a számlálót, akkor legkésőbb 2 másodperc múlva a reset áramkör újraindítja a mikroszámítógépet.

Az *IndustryPorte* egyetlen kezelöszerve egy tízállásü programkapcsoló, amelyen ki lehet választani, hogy a modem milyen üzemmódban (AT parancsör), milyen ellenörzések mellett (Rx-Tx jelek aktivitás figyelése, behívó üzem-

mód, globális időkorlát alkalmazása stb.), milyen adatátviteli sebességen üzemeljen. A programkapcsoló állásaihoz rögzített üzemmódokat és konfigurációkat – a felhasználói igények és a végberendezések adottságai alapján – az aktuális felhasználás számára beégetik az *IndustryPorte* programmemóriájába.

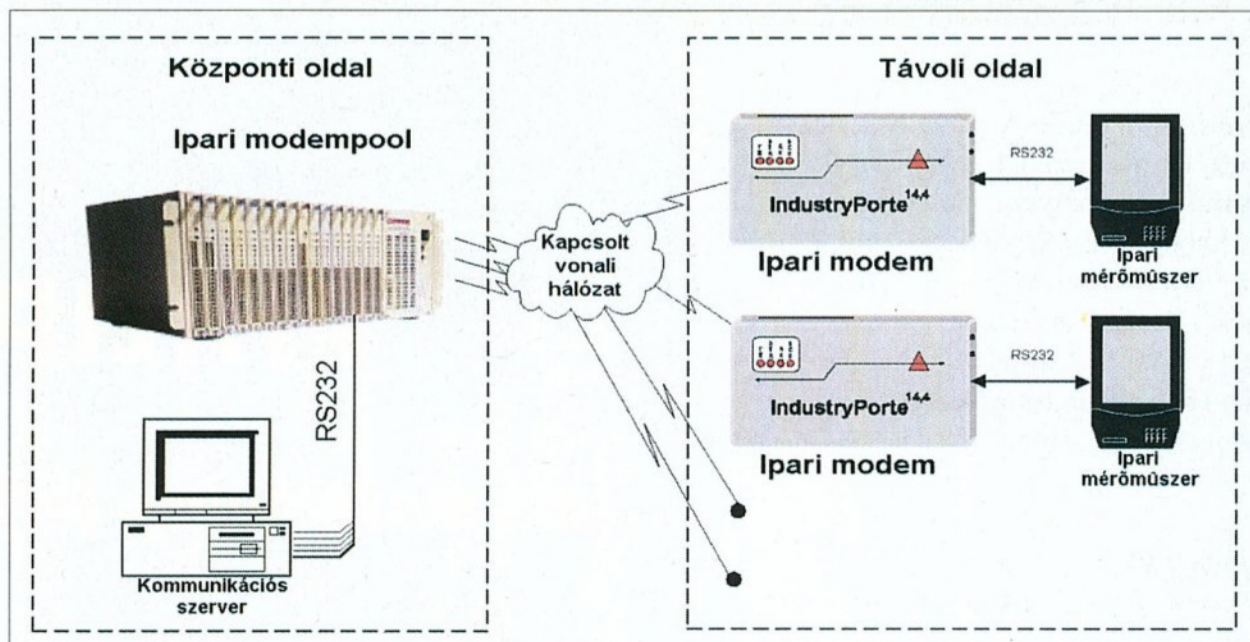
Az *IndustryPorte* üzembiztonságát a strukturált felépítésén kívül az úgynevezett *behívó* (dial in) üzemmód növeli, amelynek alkalmazásával jelentös fogyasztáscsökkenést lehet elérni. Az üzemmód lényege, hogy a modem normál állapotban ki van kapcsolva, csak a kommunikáció idejére kap tápellátást. Bejövö csengetés hatására a vezérlo bekapcsolja a modemet, majd a programkapcsoló állása szerint konfigurálja a modemet adott sebességen, és átadja az RS232 portot a végberendezés felé. A kommunikáció ideje alatt a vezérlo mikroszámítógép figyeli az RS232 jelek állapotát. Rendellenes működés esetén, illetve a kommunikáció végén a modemet a vezérlo kikapcsolja a következö behívásig. Ebben az üzemmódban is képes a modem automatikus hibajel küldésére, vagyis hibajel érkezése esetén a modem bekapcsol, s egy előre megadott telefonszám tárcsázása után üzenetet küld.

Biztonságos mentés

A *Hewlett-Packard* bemutatta a *HP SureStore DAT40 DDS-4* szalagos meghajtót. Az ösztöl kapható eszköz adatátviteli sebessége eléri a 6 Mbájt/s-ot (2:1 tömörítési arány mellett), ami akár 30 perccel is rövidebbé teszi azt az időt, amelyre a versenytárs DDS-4 meghajtóknak szükségük van az adatok biztonsági mentéséhez.

A gombnyomásra működö, katasztrófa utáni helyreállítási funkció (OBDR) lehetővé teszi a teljes rendszer integrált helyreállítását. Az OBDR a leggyorsabb és legegyszerűbb módszer arra, hogy az összeomlás követően a szerver vagy az asztali számítógép visszaálljon a rendes üzemelési módba.

A DAT40 kevesebb mint két óra alatt menti le a 40 Gbájtnyi adatmennyiséget. Az eszközmeghibásodások közötti átlag időtartama (MTBF-je) 400 ezer óra. Az új, alacsony feszültségü differenciális SCSI (LVDS) támogatásnak köszönhetően a meghajtó a távolban is elhelyezhető.

A mérésadatgyüjtö rendszer felépítése

MESSE MÜNCHEN
INTERNATIONAL

www.systems.de/erfolg

Mindenkinek vannak céljai. Jó, ha az ember tudja, hová tart. Hogy hol találja meg az üzleti sikerhez vezető utat, megtudhatja a www.systems.de/erfolg honlapon.

SYSTEMS 99, a 18. Nemzetközi Információ-technológiai és Telekommunikációs Szakvásár. München, 1999. október 18-22.

Információ:

Promo Kft., a Messe München International Hivatalos Magyarországi Képviselője
1064 Budapest, Rózsa u. 55. Telefon: 342-6748, 342-5104, Telefax: 352-1567
Belépőjegy és katalógus forintért kedvezményes áron itt vásárolható.

SYSTEMS 99
Az útravaló

Microsoft-díj a HMS-nek

A *Hypermedia Systems* lett a *Microsoft Nemzetközi Megoldásszállítói Díj* világverseny egyik díjazottja, mégpedig a *legjobb elektronikus kereskedelmi megoldás* kategóriában. Az idei versenyen a HMS az *Inter-Európa Banknál* 1998 végén implementált *HyperBank* elektronikus banki megoldással vett részt.

A *HyperBank* az interneten keresztül a világ bármely pontjáról elérhető, szabványos webböngészős felülettel, ezen kívül egy különleges alkalmazással off-line is használható, sőt a HMS kifejlesztette kézisámítógépes kliensprogramját is.

A *Microsoft Certified Solution Provider Awards* versenyt az idén ötödször hirdették meg. A megoldásszállítók kilenc kategóriában vetélkedtek, és a több száz pályamunkából szakértő zsűri választotta ki kategóriánként azt a három megoldást, amelyek közül a megoldásszállítók számára rendezett *Fusion 99* konferencia záróestélyén hirdették ki a győzteseket.

A *Hypermedia Systems* az elektronikus kereskedelmi megoldások terén érdemelte ki a *Microsoft* elismerését

A HMS 1997-ben és 1998-ban is jól szerepelt a megoldásszállítói versenyen. Tavaly például döntős volt a *legjobb kommunikációs és csoportmunka* kategóriában, a saját fejlesztésű *Conform* megoldásával, amely a *Microsoft Projectjére* épül, és több párhuzamosan futó projekt esetében lehetővé teszi a projektek közötti kommunikáció követését,

regisztrálását, a dokumentumok munkafázishoz kötését, kezeli az esedékességeket, és menedzseli az erőforrásokat.

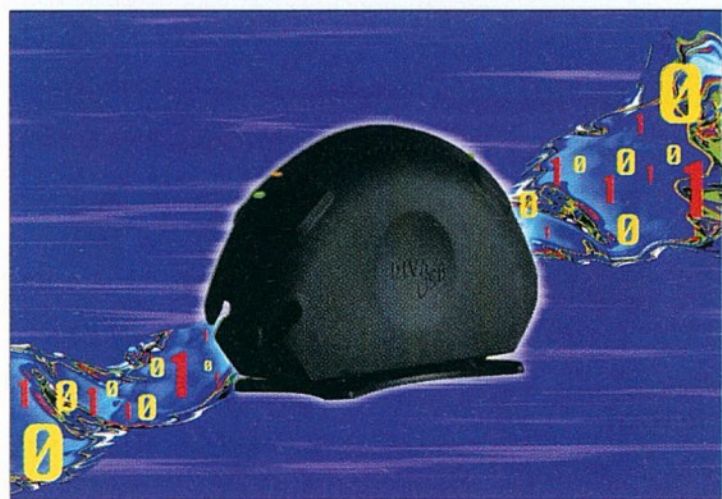
Tavalyelőtt a *legjobb intranetmegoldás* kategóriában az Európai Kereskedelmi Banknál létrehozott *IntraBank* rendszerrel jutott a döntőbe a HMS. A *Farkas* névre keresztelt megoldás felöleli az ügyfélszolgálat teljes ügymenetét, az ügyfélnyilvántartástól a számlakezelésen és a betéti alrendszeren keresztül az értesítő- és kivonat-nyomatásig.

www.hms.hu

Plug and Surf!

Eicon

Az *Eicon Technology* által forgalomba hozott *DIVA USB for ISDN* passzív termináladapter gyors internetelérést kínál bárkinek, bárhol. Az új technikai megoldásokban bővelkedő *DIVA USB* a ma kapható legkisebb és legkönnyebb ilyen jellegű termék a piacon, amelyet – többek között – felhasználóbarát külleme különbözteti meg a hasonló termékektől. Az *USB (Universal Serial Bus)* ki-

alakításnak köszönhetően az eszköz korlátlanul hordozható, és még saját áramellátásra sincs szüksége.

A *DIVA USB* segítségével a ma *ISDN-en* keresztül elérhető leggyorsabb – *128 kbps-os* – sebességgel csatlakozhatunk az internetre. Az eszköz *plug and play kompatibilis*, így a telepítése még a gyakorlatlan felhasználóknak sem okoz gondot.

A termék teljes *CAPI 2.0* támogatást nyújt, ezenkívül hasznos szoftverekkel kiegészítve kerül forgalomba. Ezek között van például az *RVS-COM Lite* személyi faxprogram, a telefonos üzenet-rögzítő funkció, valamint az *Eurofile Transfer* szolgáltatás az *ISDN-alapú gyors fájlátvitelhez*.

A csomagban megtalálható még a *Microsoft Dial-up Networking V1.3*, a *Microsoft Internet Explorer*, *voice* és *fax over IP* szoftverek, valamint különféle *ISDN-segédprogramok*.

www.eicon.com

A *DIVA USB ISDN termináladapter* segítségével pillanatok alatt birtokba vehetjük az internetet

Nortel-kapcsolók

A *Nortel Networks* új *BayStack* hálózati eszközei költséghatékony megoldást jelentenek a kisebb méretű lokális hálózati rendszerek kialakítására. A *BayStack 60* hubot *10/100 Mbit/s* automatikus sebességérzékelésű portokkal látták el. Az asztali verzió – a kiviteltől függően – 8 vagy 16 portos, míg a szekrénybe szerelhető 12 vagy 24 portos.

A *BayStack 70* a kis/közepes hálózatokban ideális, és ennél is a *10/100 Mbit/s* automatikus sebességérzékelésű kapcsolt Ethernet-technológiát alkalmazták a teljesítmény növelésére. Az asztali verzió 8 vagy 16 portos, míg a szekrénybe szerelhető 24 portos változatban kapható.

A *Nortel Networks* azt is bejelentette, hogy *75* százalékkal megnövelte a *Meridian 1 11C* kommunikációs rendszere kapacitását, amely így akár *700* vonalat is képes kiszolgálni. A *Meridian 1 11C* egy- vagy többtelephelyes vállalatoknak kínál hang- és adatkommunikációt, és máris *75* ezer helyen alkalmazzák. A *400-ról 700* vonalra növelt kapacitás lehetővé teszi több mellékállomás kiszolgálását az alkalmazható bővítmódulok számának növelésével.

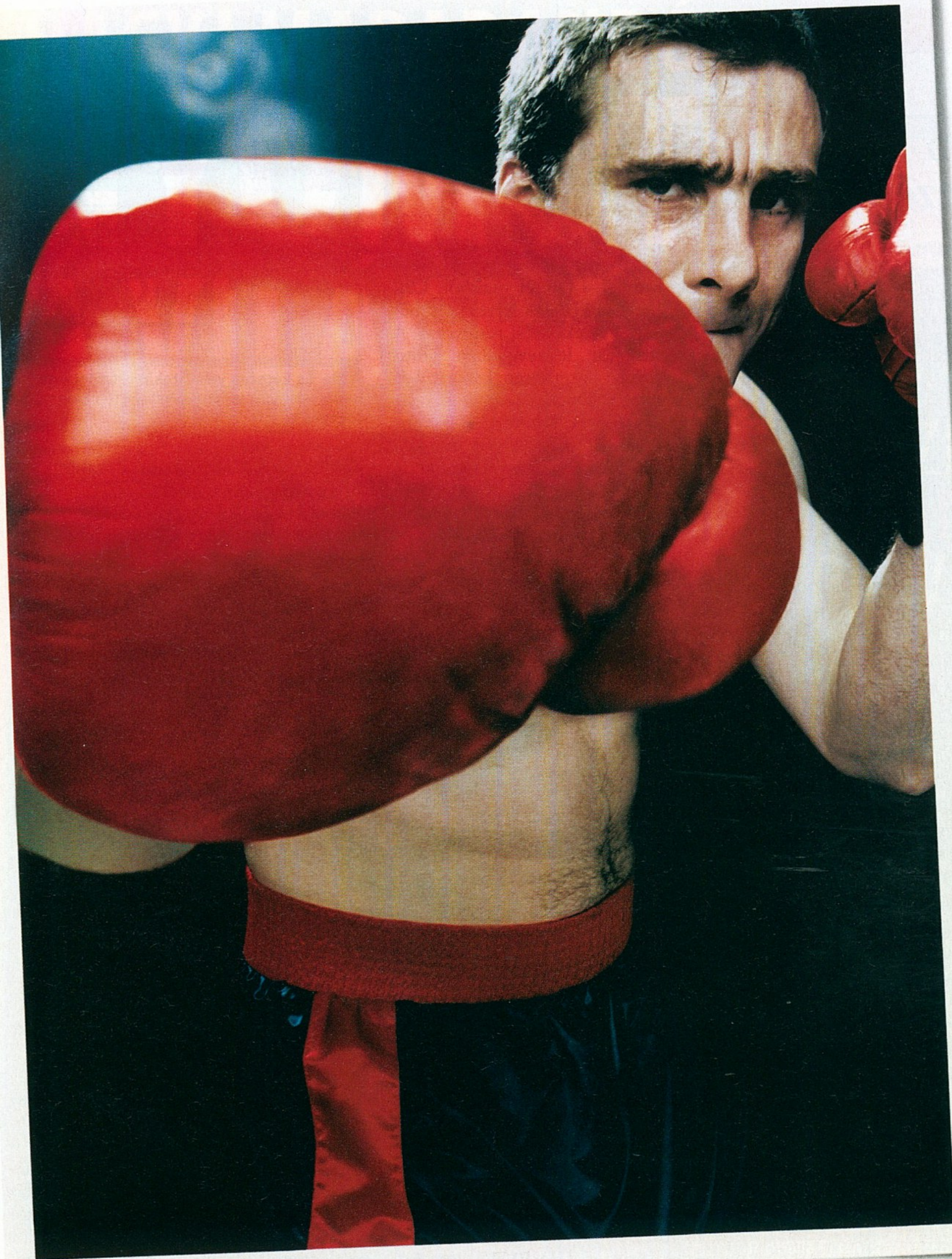
www.nortelnetworks.com

Ingadozó Intel-bevételek

Az *Intel* felemás üzleti eredményeket könyvelhetett el a legutóbbi három hónapban. A chipgyártó óriáscég a második negyedévben *6,7* milliárd dollár árbevételt és *1,7* milliárd dollár nyereséget ért el. A második negyedévi árbevétel *5* százalékkal csökkent az első negyedévben elért *7,1* milliárd dollár bevételhez képest, a tiszta jövedelem azonban *1,7* milliárd dollárra rúgott, ami *49* százalékkal több, mint az *1998* második negyedévi *1,2* milliárd dollár, de *11* százalékkal kevesebb, mint *1999* első negyedévében.

A cég a negyedév során összesen *1,5* milliárd dollárt költött *25* millió törzsrészesvény visszavásárlására, és összesen *780* millió dollárért megvásárolta a *Dialogic Corporation*-t.

www.intel.com

MEGTÉVESZTŐEN VALÓSÁGHŰ.

Ha ijedten elkapta a fejét egy ekkora pofon elől, akkor sem kell aggódnia. Mindez csak azért történt, mert a képet a világ jelenlegi legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárásával állították elő – a HP PhotoREt precíziós technológiájával, amely forradalmi változást hozott a nyomtatásban. Ez az a technikai megoldás, amely lehetővé teszi nyomtatóink számára, hogy akár 16 miniatűr tintacseppet juttassanak el minden parányi képpontba. Az eredmény: lenyűgöző minőségű, fotórealisztikus képek - anélkül, hogy mindez a sebesség rovására menne. Egy szó mint száz, bármennyire siet is, képei ezután mindig fotóminőségűek lesznek, így semmi más nem múlhatja felül őket. Mert olyanok, mint maga a valóság.

HP DESKJET NYOMTATÓK
P PhotoREt technológiával

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

Gyorsabb internetezés

Az Intel azt tervezi, hogy a lakosság és a kisvállalkozások számára szélessávú kapcsolatra alkalmas eszközöket készít, amelyek a leggyorsabb analóg modemekénél akár 25-ször gyorsabb internetelérést tesznek lehetővé. Az Intel ebből a célból – *Broadband Access Operation* (BAO) szélessávú stratégiájának részeként – technológiai megállapodást kötött a *Cisco Systemsszel* a PC-s aszimmetrikus digitális előfizetői vonalon (ADSL) alapuló, a *Cisco Central Office DSL* berendezéseivel kompatibilis modem típusok fejlesztésére, előállítására és forgalmazására. A DSL olyan módszer, amely a hagyományos telefonszolgáltatásokhoz használt rézkábelben kínál nagy sebességű internetelérést.

A technológia tömeges terjedését a DSL világszabványok, például a *G.lite* és a *G.DMT* megjelenése is nagyban elősegítette. Az említett ipari szabványok olcsóbbá és egyszerűbbé teszik a felhasználók számára a DSL modemek telepítését, a PC-gyártók számára pedig megkönnyítik a szélessávú kapcsolat beépítését a gépekbe. A *Universal ADSL Working Group* (UAWG) alapító tagjaként az Intel is hozzájárult a G.lite szabvány kifejlesztéséhez. A *Nemzetközi Távközlési Unió* (ITU) 1999. június 22-én DSL világszabványként fogadta el a G.lite-t és a G.DMT-t.

www.intel.com

COMFORT-NETshare

ON-LINE SHOP:

<http://www.comfort.hu/>

Szeptemberben ingyen megvalósítjuk a honlapjukat és kialakítjuk az önálló Internetes boltjukat, ha megvásárolja az ON-LINE SHOP szoftverünket.

Tel.: 216-0050, Fax: 216-0051

E-mail: comfort@comfot.hu

Látogasson meg minket

a brnoi INVEX99 kiállításon:

1999 október 4-8, C pavilon 14-es stand

Online áruház

Compaq

Sikeresen rajtolt a *Compaq* új, *Compaq Depo* elnevezésű – Direct mailből, Call Centerből és internetes értékesítésből álló - egységes értékesítési rendszere. A Compaq magyar leányvállalata július eleje óta immár interneten keresztül is értékesít számítógépeket (asztali és hordozható modelleket, szervereket, monitorokat, kiegészítőket), elsősorban a kis- és a közepes méretű vállalatok számára.

A Compaq nemrég alkotta meg új értékesítési modelljét, amelyet *Customer Choice Modell*ként indított útjára világszerte. E modell a vevők beszerzési választásának a szabadságát helyezi előtérbe: a vevők felkészültségük, üzleti mo-

A kis- és közepes vállalatok mostantól az interneten keresztül is vásárolhatnak Compaq számítógépet

delljük, igényeik szerint dönthetik el, hogy a hagyományos beszerzési utat járják-e be, vagy az internet adta lehetőséggel élve választanak terméket. Az interneten kiszemelt terméket a vevő által kiválasztott Compaq viszonteladó szállítja le. www.compaq.hu

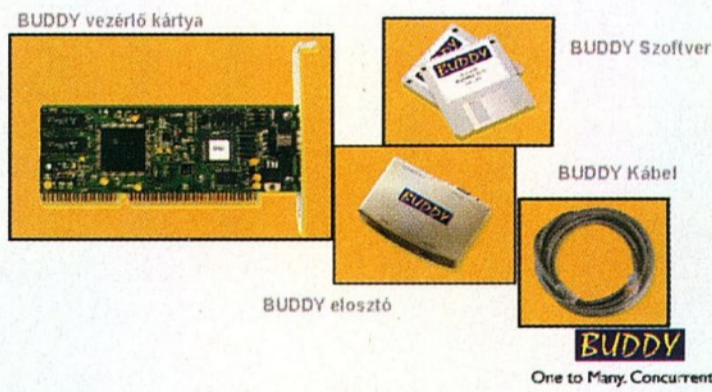
Oszd meg és uralkodj

MetaLogic

A *MetaLogic Kft.* két termékkülönlegességgel jelent meg a piacon. Az első a *Direct Video Drive* technológián alapuló *Buddy B-200* nevű *Ultra Thin Client* rendszer, amelynek a segítségével két vagy három felhasználó osztozhat egyetlen, Windows 95/98 alatt futó számítógép erőforrásain. Minden felhasználó saját, testreszabott felületen dolgozhat, egyedileg jelentkezhet be a hálózatra, és a többiekétől függetlenül futtathat olyan gyakran használt alkalmazásokat, mint a szövegszerkesztő, a táblázatkezelő, az adatbázis-kezelő vagy a levelezőprogram. A Buddy B-200 lehetővé teszi a felhasználók számára a perifériák (printer, CD-ROM, kommunikációs vonalak) megosztását, sőt, két vagy három felhasználó is párhuzamosan böngészhet az interneten egyetlen modem, telefonvonal vagy ISP csatlakozás igénybevételével.

Az üzleti vállalkozások számára a Buddy B-200 használata olyan előnyökkel jár, mint a rendszeradminisztráció megkönnyítése, a széles körű ellenőrzés és biztonság, az alacsonyabb induló beruházási és fenntartási költségek. Mivel az adatokat a közösen használt gazda PC tárolja, a hozzáférés gyorsabb, a műveletek valós idejűek, legyen szó akár egy

Miből áll a BUDDY B200 rendszer?

A Buddy B-200 „ultravékony kliens” jóvoltából több felhasználó osztozhat egyetlen gépen

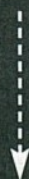
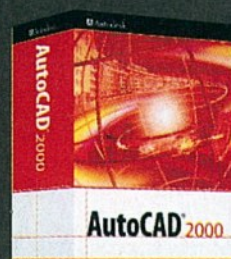
megrendelés feldolgozásáról, akár az adatbázis eléréséről.

Ugyanígy, az otthoni felhasználók is sokat profitálhatnak az eszköz használatából, mivel például nem kell többé adázni harcot vívniuk gyermekükkel a számítógépért. A Buddy B-200 segítségével a családtagok egymástól függetlenül böngészhetnek az interneten, szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt futtathatnak, vagy elektronikus leveleket küldhetnek barátaiknak.

A Buddy B-200 csomag vezérlőkártyát, elosztót, kezelőszoftvert, CAT-5 vezetékot, valamint felhasználói kézikönyvet tartalmaz.

Az installálás egyszerű: a vezérlőkártyát egy szabad ISA helyre kell bedugni, majd csatlakoztatni kell a második monitort, a billentyűzetet és az egeret a Buddy B-200 elosztóhoz. Az utolsó lépés a szoftver telepítése.

HAGYJ MARADANDÓ NYOMOT A VILÁGBAN

TERVEZD MEG **AutoCAD 2000** SZOFTVERREL

Nagy tervekhez nagyszerű eszközökre van szükség. Bemutatjuk az AutoCAD 2000 szoftvert, amely csak a kreatív elme nagyságához mérhető. Az AutoCAD 2000 szoftver többszáz új és továbbfejlesztett funkciót tar-

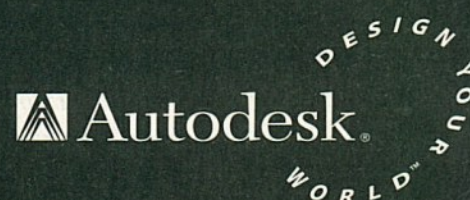

talmaz. Ezzel a verzióval egyszerre korlátlan számú tervet nyithat meg, és köztük könnyedén megoszthatja a tervezési információt. Az AutoCAD 2000 új DesignCenter böngészővel meglévő tervek adatait könnyedén feltárhatja és újra felhasználhatja. Egy meglévő terv részleteit egyszerűen áthúzhatja más rajzokba, és még a méretarány beállításával sem kell törődnie. Az AutoCAD 2000 fejlesztésében a tervezés korlátainak megszüntetése volt a cél, hogy végre a lényegre koncentrálhasson - magára a tervre.

Próbálja ki Ön is az új AutoCAD 2000 verziót, vagy keresse az egyes szakterületekre továbbfejlesztett változatait.

Ingyenes Demo CD-ért hívja a 359 9878 telefonszámot, vagy látogasson meg a www.autodesk.com/acad2000 internet címen.

Ingyenes Demo CD-ért hívja a 359 9878 telefonszámot, vagy látogasson meg a www.autodesk.com/acad2000 internet címen.

Alkalmazáskiszolgáló

Win4Lin

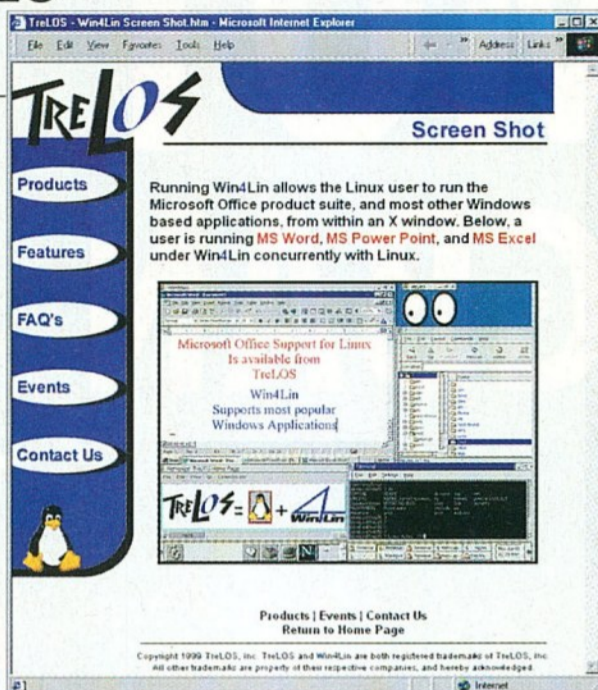
Sok vállalkozást az tart vissza a Linuxtól, hogy nehezen oldható meg a korábban használt DOS, Windows vagy Windows 9x alapú ügyviteli és egyéb szoftverek portolása, azaz átvitele Linux-környezetbe. Érthető tehát, hogy a fejlesztők fantáziát látnak az olyan termékekben, és komoly keresletet sejtnek mögöttük, amelyek lehetővé tesznek egyfajta DOS és/vagy Windows emulációt, Linuxot futtató számítógépeken.

A Trelos augusztus 9-re hirdette meg új termékének, a Win4Linnek a bemutatását. Ez az új szoftver azokon segít majd, akik se a Linux, se a Windows szolgáltatásairól nem tudnak lemondani, ám már belefáradtak, hogy duálbootos gépeiken egy-egy Windows rendszerösszeomlás után hosszú percekig csak a rendszer újraindítása menjen.

A Win4Lin alkalmazásszerver segítségével úgy lehet a Windowst és a windowsos alkalmazásokat (Word, Excel, Powerpoint stb.) indítani, hogy azok esetleges összeomlása után ne kelljen se a főkapcsolóhoz, se a Reset gombhoz nyúlni.

A Linux felügyelete alatt álló memóriából a program kitakarítja a romokat, majd gyorsan – legalábbis még a melegindításnál is gyorsabban – betölti a Windowst és az egyéb elszállt programokat.

A szoftverről az interneten találtunk előzetes információkat, amelyekből kiderül, hogy az ilyen biztonságának is

A Win4Lin szoftverrel Windows alkalmazások futtathatók linuxos alkalmazáskiszolgáló szerveren

megvan az ára. A hardverigény minimuma egy 200 MHz-es Pentium proceszor, Windows sessionönként 16 Mbájt memória, 15 Mbájt merevlemezterület a Win4Lin, s 60 Mbájt a Windows 95 telepítéshez és további 64 Mbájtnyi swapterület minden egyes Windows sessionre.

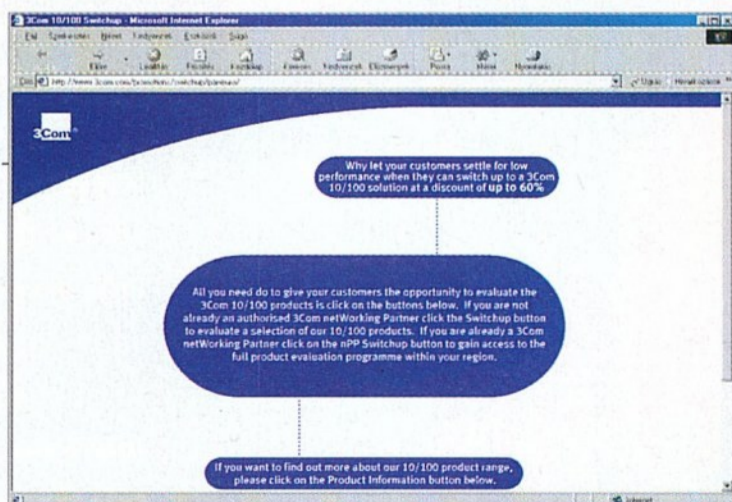
A fentiekből is látszik, hogy a program nem váltja ki a Windows 95/98-at, csupán stabilabb munkakörnyezetté teszi, amely összeomlásakor nem rántja magával a teljes rendszert. Olyan alkalmazásoknál jöhet szóba, ahol a programokat a szerveren futtatják, mivel így nem kell külön beállítani a Windows klienseket minden egyes munkaállomáson. www.trelos.com

Online akció

3Com

A 3Com Magyarország – egy európai kampány keretében – július 1-jétől kedvezményes online vásárlási lehetőséget kínál partnerei számára. Az akció során a számítástechnikai cégek 60 százalékos kedvezménnyel vásárolhatják meg a 3Com 10/100-as termékeit: a SuperStackII és OfficeConnect kapcsolókat, a 10/100-as hálózati és PC-kártyákat. A kampány 1999. augusztus 31-ig tart.

Az akcióban résztvevőknek ezúttal is lehetőségük nyílik arra, hogy csatlakozzanak a 3Com netWorking Partner Programjához. Ezzel számos további kedvezményt vehetnek igénybe, többek között

A 3Com kedvezményes online vásárlási akciót hirdetett partnerei számára

a sales supportot, tréningeket, marketing lehetőségeket, szolgáltatói erőforrásokat, aktuális kereskedelmi és szakmai információkat.

www.3com.com/switchup/paneuro

Gyorsabb Java

SCO

Az SCO-nak sikerült leküzdenie a többfelhasználós szerveroldali Java alkalmazások elterjedésének legfőbb akadályát. A világ vezető Unix szerver szállítója PerkUp kódnéven új Java technológiát fejlesztett ki, amely megoldást jelent a szerveroldali Java skálázási problémákra. Az új technológia azonnal használható a UnixWare 7-en, és az SCO tervei szerint hamarosan a Monterey/64 platformon is elérhető lesz.

A szerveroldali Java alkalmazások elterjedését mindeddig fékezte, hogy az „írd meg egyszer/futtasd mindent” nézetet valló fejlesztők megpróbálták a szerveroldali alkalmazásaikat több felhasználó számára is elérhetővé tenni. Azt tapasztalták, hogy a több alkalmazást futtató szerverek erőforrásigénye hihetetlenül megnőtt. Azok a rendszerek, amelyek eddig több száz felhasználót szolgáltattak ki a hagyományos alkalmazásokkal, hirtelen kifulladásra kényszerültek néhány Java alkalmazást futtató felhasználótól, és jelentős memóriabővítésre szorultak.

Ennek a problémának a megoldására fejlesztette ki az SCO a PerkUpot, amely csökkenti a Java szerver alkalmazások memóriafelhasználását, és lehetővé teszi, hogy valódi szerveroldali Java alkalmazásokat szolgáltassunk.

A Java teljesítmény mérésére szolgáló CaffeineMark benchmark alapján egy 64 Mbájtos UnixWare 7 rendszer PerkUpal több mint 100 Java programot képes futtatni a rendszer teljesítményének csökkenése nélkül. A PerkUp nélküli rendszer jelentős rendszerteljesítmény visszaesést mutat már 14 Java program futtatása során. Ahhoz, hogy ne essen vissza a rendszer teljesítménye, a PerkUp nélkül 100 Java programot futtató rendszer körülbelül 1,6 Gbájt központi memóriát igényelne.

A PerkUp működéséhez nincs szükség a szerveralapú alkalmazások módosítására. A PerkUp nem egy újabb Java Virtual Machine (JVM), de a szabványos Sun JVM-mel működik együtt. Minden JVM-ben történő továbbfejlesztés tovább javítja a PerkUp teljesítményét is. A 30 napos PerkUp próbaverzió az SCO hivatalos magyarországi disztribútorának, az Areco Systems Kft.-nek a honlapjáról tölthető le.

www.areco.hu

Mind tökéletes.

Disztribútorok:

HRP Hungary Kft.
1133 Bp, Véső u. 5-7.
Tel.: 452-4600

EMJ Hungary Kft.
1145 Bp, Szugló u. 54.
Tel.: 469-6050

Partnerek:

Qwerty Computer Kft.
1111 Bp, Bartók B. út 14.
Tel.: 466-9377

Herta Kft.
1075 Bp, Dohány u. 37.
Tel.: 322-2232

TZteam Kft.
1161 Bp, Rákóczi út 48.
Tel.: 406-4444

Szűv Rt.
1145 Bp, Szugló u. 9-15.
Tel.: 251-6666

Kronos Kft.
1054 Bp, Alkotmány u. 20.
Tel.: 302-8888

DSPnet Kft.
1118 Bp, Serleg u. 3.
Tel.: 209-00-72

Spéci Computer Kft.
1148 Bp, Bánki Donát u. 62.
Tel.: 220-0590

CompArt Kft.
1149 Bp, Ajtósi Dürer sor 11.
Tel.: 344-0160

Professzionál Kft.

1091 Bp, Üllői út 101.
Tel.: 216-5300

Rufusz Kft.

1117 Bp, Bogdánffy u. 3.
Tel.: 209-4743

Trade Hardsoft Kft.

1132 Bp, Victor Hugo 18-22.
Tel.: 349-0121

Albacomp Rt.

8000 Székesfehérvár, Mártírok
útja 9. Tel.: 22/315-414

Eurocat Kft.

6728 Szeged, Napos u. 7.
Tel.: 62/488-455

Castan Bt.

5900 Orosháza, Tas u. 15.
Tel.: 68/ 411-952

C Mark Kft.

6723 Szeged, Sándor u. 1.
Tel.: 62/ 494-044

Netex Kft.

3530 Miskolc, Corvin út 4.
Tel.: 46/ 411-094

Média Markt

1191 Bp, Üllői út 201-231.,
Tel.: 347-1650

Office Depot

1152 Bp, Szentmihályi út 131.
Tel.: 414-2367

Cora áruházak

(Törökbálint, Budakalász, Fót)

Mind tökéletes. Akár az otthoni, akár a professzionális felhasználó biztos lehet: ha Samsung monitort választott, kategóriájának egyik legjobbját tudhatja magáénak.

SyncMaster 700p+

A legismertebb Samsung monitor.

Az összes teszten első helyen végzett, pedig a szakértők elvárásainak nem könnyű megfelelni. Mi

tehet egy monitort ilyen sikeressé? „Megnyerő külső tökéletes technológiával ötvözve” – nyilatkozzák a tesztelők. Borotva-éles kép, kiváló kontraszt,

minden felbontás mellett villódzásmentes megjelenítés. A professzionális tervező rendszerek felhasználóinak is stabil munkaeszközt biztosítanak a kiemelkedő paraméterek.

Az 1600 x 1200 pixeles felbontás, a 160Hz maximális képfrissítés és a 0,26mm képpont-távolság nem mindennapi harmóniát varázsol a képernyőre.

Tökéletes.

monitorok

Vírusirtó Európának

Computer Associates

A Computer Associates Európára is kiterjesztette vírusirtó kínálatát. A cég az ingyen letölthető *InoculateIT Personal Edition*-ből ingyenes frissítést és technikai támogatást is nyújt, mégpedig weben vagy e-mailen keresztül.

Szakértők szerint havonta 350-400 új vírus jelenik meg, amelyek általában fájlokon vagy az internetről letöltött fájlokon keresztül terjednek. A világ egyik legelismertebb független tesztelőszervezete, a *Computer Security Association* szerint az *InoculateIT* gyakorlatilag 100 százalékos hatékonysággal

A Computer Associates vírusirtója ingyenesen letölthető és frissíthető az internetről

véd a vírusok ellen. Az *InoculateIT Personal Edition* – a CA elismert vírusirtó technológiájának desktop verziója – *Windows 95/98* és *Windows NT Workstation 4.0* platformon futtatható. <http://antivirus.cai.com>

Processzorotechnológia

Alpha-csúcs

Az *Alpha Processor Inc. (API)* és a *Samsung* – az Alpha processzorok forgalmazója, illetve gyártója – a New York-i *PC Expón* bemutatott egy számítógéprendszer, amelyben egy Alpha processzor 1 GHz-es órajellel száguldott, mégpedig *intenzív bűtés nélkül*. Az Intel és az AMD már korábban bemutatott 1 GHz-es chipet, de azokat nagy teljesítményű hűtőrendszerrel építették egybe.

Az API júliusban dobta piacra az *Alpha 21264* processzor 750 MHz-es változatát, amely jelenleg a leggyorsabb CPU a piacon. Az 1 GHz-es chip kibocsátását 2000 közepén tervezik. Ez 0,18 mikronos technológiával készül majd.

2000 után a *Compaq* az Alpha processzor két új generációját vezeti be, amelyeket szintén a *Samsung* gyárt

majd, és az API terít a piacon. 2001 második felében jelenik meg az *EV7* (21364 processzor), amelynek az érdekessége, hogy száznál több processzor kapcsolható össze a több Gbájt/s sebességű csatornán keresztül, az egyes CPU chipen kialakított hálózati áramkörök segítségével. A 21364 chip a 21264 mag köré épül, tehát nem hoz új architektúrát. A 2002-ben érkező *21468* processzor (a kódneve *EV8*) teljesen új konstrukció lesz, vadonatúj architektúrával, nagyobb párhuzamossággal (6-8 utasítás/ciklus). A 21468 már 0,13 mikronos technológiával készül, és a sebessége 1,5GHz körül lesz. A *Compaq* 500 fős chiptervező gárdája igyekszik hosszú távon fenntartani az Alpha processzorok versenyképességét.

www.compaq.com

Exact a tőzsdén

A kis és közepes cégek számára vállalatirányítási rendszereket fejlesztő holland *Exact* részvényeit június elején vezették be az amszterdami tőzsdén. Az *Exact Holding* árbevétele 1998-ban elérte a 260 millió holland guldent, nyeresége pedig a 28 millió guldent.

Az 1984-ben alapított cég ügyfeleinek száma meghaladja a 120 ezret. 1994-ben megvették az ugyancsak holland eredetű *Ursa Major* ügyviteli szoftvert, és erőteljes terjeszkedésbe kezdtek a Hollandián kívüli piacokon.

Az *Exact* termékek 1993-ban jelentek meg a magyar piacon. A cég 1996-ban hozta létre magyarországi leányvállalatát, az *Exact Hungaryt*, amely azóta évről évre 45 százalékkal növeli eladásait, a versenytársak – a *Scala* és a *Megatrend* – nem kis aggodalmára.

Az *Exact*nak ma több mint 200 ügyfele van Magyarországon, köztük a *SZÜV*, a *Softinvest* (amely évekkal ezelőtt az *Ursa Major* forgalmazójaként vált ismertté a magyar piacon) és a *Flag*. www.exactsoftware.com

NATO-kompatibilis az Ericsson

A szövetségi követelmények alkalmazása az ipari minőségbiztosítási rendszerekre (AQAP – Allied Quality Assurance Publications) NATO-dokumentumok alapján az *Ericsson Magyarország Kft.* megkapta a NATO-kompatibilitásról szóló tanúsítványt, és ezzel bebizonyította a katonai szerződések teljesítésére való felkészültségét és alkalmasságát.

A magyar Ericsson az ISO 9001-es minőségbiztosítási rendszer kibővítésével Magyarországon elsőként teljesítette a védelmi ipar által megkövetelt – a belső szabályozásra, a szervezeti és személyzeti felkészültségre vonatkozó – szigorú feltételeket.

<http://www.ericsson.hu>

GSM csomagkapcsolt adatátvitel

Az *Ericsson* új fejlesztésről számolt be, amelynek révén az átviteli sebesség a GSM rendszerben az eddig elérhető 9,6 Kbit/s helyett 115 Kbit/s-re növelhető. A megoldás neve GPRS (General Packet Radio Services). A GPRS kis adatsomagok átvitelén alapul, ami a hálózat erőforrásainak a hatékonyabb kihasználását teszi lehetővé. A GPRS révén az előfizetők mobiltelefonjukon keresztül folyamatosan összeköttetésben lehetnek internet-szolgáltatójukkal vagy a cég számítógép-hálózatával, mivel a GSM hálózat leginkább korlátozott erőforrása, a rádiócsatornákat csak az információ átvitele során használják. Ez nemcsak jóval hatékonyabbá teszi a hálózat kihasználását a hagyományos áramkörkapcsolt összeköttetési módhoz képest, hanem támogatja a sokkal gyorsabb információáramlást is. Nem elhanyagolható szempont, hogy ez a kapcsolódási mód az előfizető számára is sokkal vonzóbb, ugyanis a korábbi, kapcsolódási idő (airtime) alapján történő számlázás helyett bevezethető az átvitt adat mennyiségén alapuló díjfizetés.

A GPRS technológia különösen jól használható a *burst* típusú adatforgalmat generáló alkalmazásoknál.

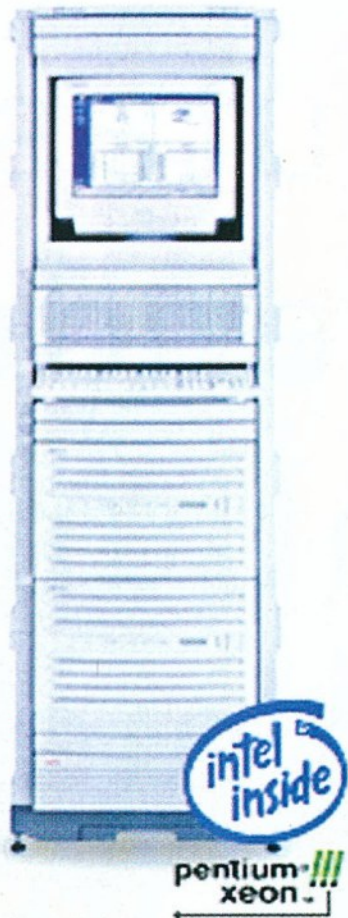
Nyolcutas szerver

Hewlett-Packard

A Hewlett-Packard bemutatta legújabb nyolcutas, Intel processzorokkal működő szerverét, a HP NetServer LXr 8500-at. Az új szerver optimális megoldást kínál a növekvőben levő vállalkozások adatközpontja számára.

A HP NetServer LXr 8500 rendszer fő előnyei közé tartozik a méretezhetőség: a szerver legfeljebb nyolc Intel Pentium III Xeon 550 MHz processzort, 32 Gb-ot SDRAM-ot és négy 64 bites PCI vezérlőt foglal magában.

A szerver egy mozdulattal cserélhető, illetve beilleszthető alkotóelemeket tartalmaz, és opcionálisan a HP SureStore DAT24i katasztrófa utáni biztonsági helyreállítási és mentési megoldással is kiegészíthető.

A HP TopTools távvezérlő kártya megkönnyíti a rendszer távoli irányítását: a rendszeradminisztrátor egyszeri paranccsal a szerverek egész csoportján hajthat végre intézkedéseket. A HP OpenView ManageX/SE 4.1 ugyanakkor lehetővé teszi az operációs rendszer és az alkalmazások könnyű kezelését. A HP NetServer LXr 8500 rendszer több különleges szolgáltatást is magában foglal. A HP High Availability Observatory (nagy rendelkezésre állás figyelése) aktív és reaktív támogatási eszközök nagy mértékben növelik az ügyfél adatközpontjának a rendelkezésre állási idejét.

www.hp.com

Kiváló rendelkezésre állási paramétereivel a HP NetServer LXr 8500 főként a nagy adatközpontok számára ideális megoldás

Nokia ösztöndíj

A Nokia és a Budapesti Műszaki Egyetem közötti szerződés értelmében a Nokia vállalta, hogy 1998-ban és 1999-ben 10-10 millió forinttal támogatja a BME Informatikai Központ IT Laboratóriumának a tevékenységét.

A Nokia először 1998 májusában kötött együttműködési szerződést hét magyarországi műszaki felsőoktatási intézménnyel, köztük a Budapesti Műszaki Egyetemmel. A tavalyi támogatási keretből az egyetem 20 darab Gateway ALR E3200 Pentium II munkaállomást vásárolt, a Nokia pedig vállalta további három intranet/internet munkahely létrehozását.

A most aláírt szerződés értelmében a Nokia 1999-ben havi 25-32 ezer forint összegű ösztöndíjat fizet tíz főiskolai, egyetemi, illetve PhD távközlési mérnök számára.

www.nokia.hu

Elkelt az AltaVista

Compaq

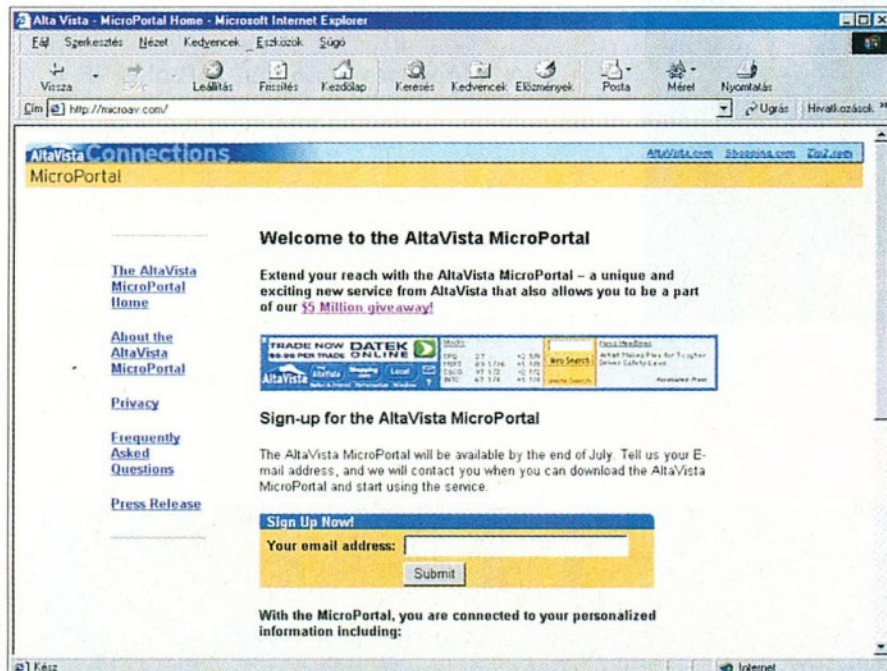
A Compaq és a szertágazó internethálózatot működtető CMGI bejelentették stratégiai együttműködésüket. A partnerség legfőbb célja, hogy a Compaq PC-piaci tapasztalatainak és a CMGI internettechnológiáinak az ötvözésével a két cég a lehető legjobb internetszolgál-

tatást tudja nyújtani mind a vállalatoknak, mind az egyéni felhasználóknak. A megállapodás legjelentősebb pontja az, hogy a CMGI megszerzi a Compaqtól az AltaVista internetes kereső többségi tulajdonát (83 százalékát). A 17 százalék, valamint az igazgatósági tagság a Compaq tulajdonában marad. A Compaq cserébe CMGI részvényeket kap, s ezzel a CMGI legnagyobb külső részvényesévé válik. A CMGI igazgatótanácsában szintén jut egy hely a Compaq számára.

A megállapodás mindkét cég internetkapacitását jelentősen növeli, és stratégiai partnereké teszi őket. A Compaq gépek ezentúl olyan előretelepített webböngészőkkel kerülnek forgalomba, amelyek az AltaVistát és egyéb CMGI érdekeltségeket ajánlanak majd a Kedvencek menüpont alatt. A CMGI a továbbiakban együttműködik a Compaq kutatóival a következő generációs internetalkalmazások és megoldások fejlesztésében.

A hármass csapat – a CMGI, a Compaq és az AltaVista – azon dolgozik, hogy a AltaVista váljék a világ vezető internethálózatává. Ezzel együtt az AltaVista számos új szolgáltatást jelentett be, amelyek egy elsőrendű kereskedelmi és médiahálózat alapjait képezik. Közéjük tartozik egy aktualizált keresőoldal, a világ első mikroportál szolgálata, valamint az átépített Shopping.com, amely a legkomplexebb vásárlási lehetőséget kínálja.

www.compaq.com

Az AltaVista MicroPortalon keresztül különféle testre szabott információkhoz férhetünk hozzá egyetlen kattintással

Projector 36 ezerért*?

NetProjector®
Standard v1.1

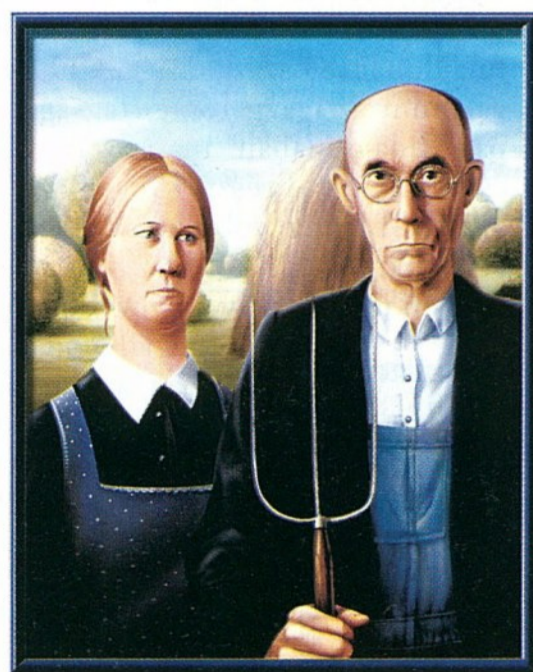
Ha már van hálózata,
miért ne vetítene vele?

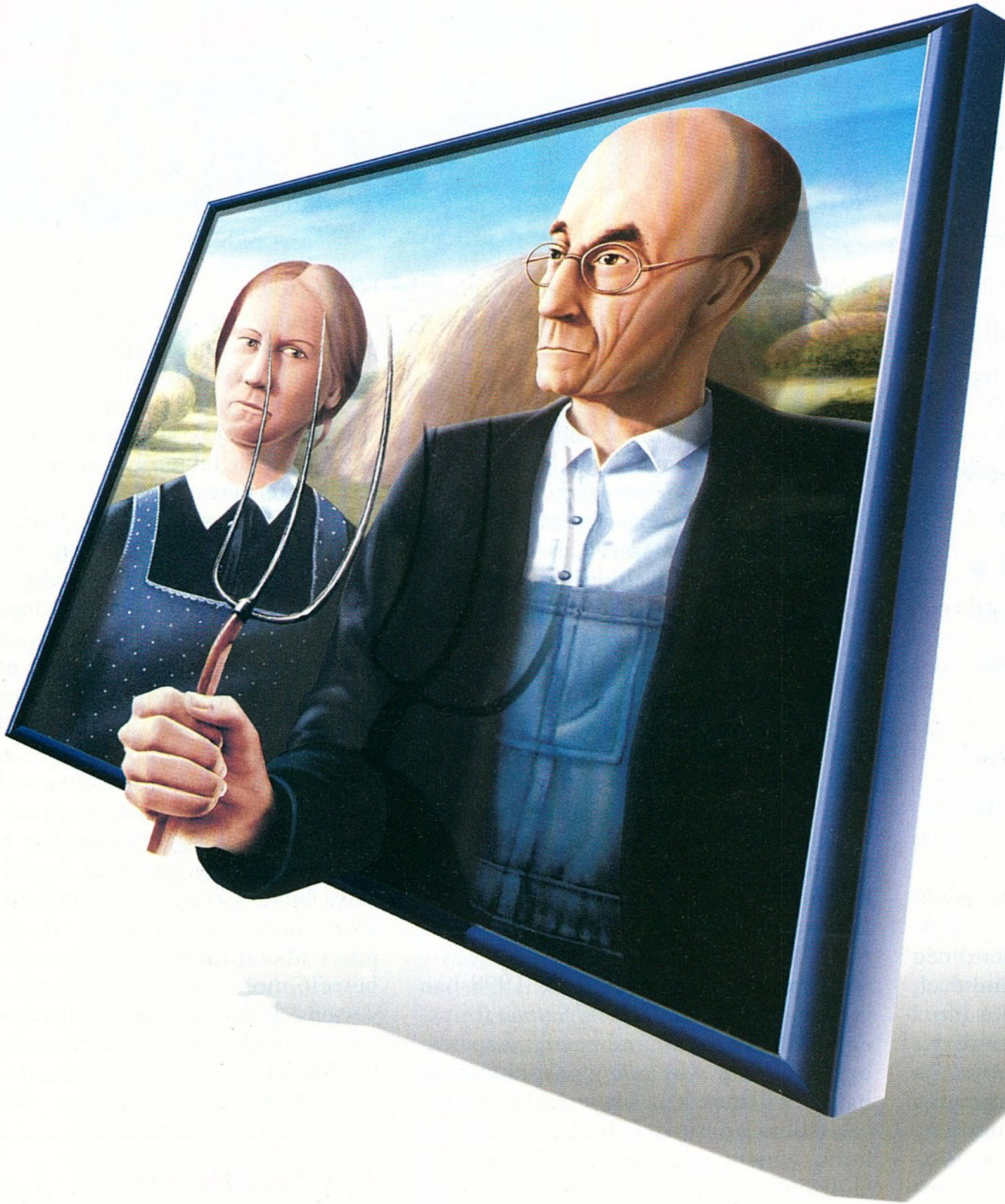
Letölthető demó:
<http://www.blumsoft.com>

Tel.: 06-20-98-16-668,
E-mail: info@blumsoft.com

*ÁFA nélkül, oktatási intézményeknek

A HP Brio BAx és
az új, 3D utasítás-
készlettel rendelkező
Intel® Pentium® III
processzor meglepő
dolgokra képes!

Mit várunk el a számítógépektől? Gyorsaságot, megbízhatóságot, a legmodernebb hardvert, és természetesen azt, hogy mindehhez a legjobb áron jussunk hozzá.

A HP Brio BAx pontosan ezt kínálja. Az Intel® Pentium® III processzornak köszönhetően villámgyorsan dolgozik, legyen a munka tárgya bármilyen adatbázis, grafika vagy hang. A 3 dimenziós alkalmazásokat pedig az Intel® Pentium® III processzor különleges utasításkészlete kelti életre.

Itt a legjobb alkalom rá, hogy a HP Brio BAx számítógépnek köszönhetően Ön is teret nyerjen - most 275 000 forintért.

HP Brio BAx számítógép:

HP Brio mikrotorony ház, Intel® Pentium® III processzor 450 MHz, 64 MB RAM, Matrox MGA G200 AGP 2X SMB video, 8,4 GB HDD, 48x MAX IDE CD, 18-bit stereo full duplex audio, Windows 98, HP DMI & TopTools, McAfee Virus Scan, 3 év garancia

További információért hívja a HP Vevőszolgálatot: 382-1111. HP Magyarország Website: <http://www.hp.hu/brio>

Intel, Intel Inside logos and Pentium III are registered trade marks of the Intel Corporation.

Az Ipargazdasági Kutató és Tanácsadó Kft. mélyinterjú felmérést készített a hazai profitorientált internetszolgáltatók körében. Exkluzív összeállításunkban e tanulmányra alapozva adnak körképet a hazai internetezés helyzetéről, jövőjéről gazdaságosságaról a felmérést készítő kutatók. Az összeállítást a legfontosabb hazai szolgáltatók „tesztje” zárja, amelyet – jövő hónapban – a kisebb internetszolgáltatók bemutatása egészít ki.

A magyarországi profitorientált internetszolgáltatás kezdete 1996-ra tehető, néhány szolgáltató cég és néhány ezer előfizető megjelenésével. Ezt megelőzően csak a költségvetési forrásból finanszírozott, úgynevezett Nemzeti Informatikai Infrastruktúra Fejlesztés (NIIF, korábban IIF) programja keretében „internetezhető” mintegy százezer akadémiai, egyetemi és közgyűjteményi felhasználó, hozzávetőlegesen 22 ezer gépen. Az ingyenes internethasználatnak újabb fórumokat nyitott a Soros Alapítvány 1996-ban indított internetes programja, amely több száz iskolát és nonprofit intézményt kapcsol e szolgáltatáshoz.

A hőskor

Eleinte főleg a számítástechnikát kedvelők és a számítástechnikai szakemberek ragadták meg a lehetőséget, hogy kihasználják a világháló kínálta előnyöket. A legkedveltebb oldalak Magyarországon is a szexoldalak, illetve a kapcsolatteremtő chat-roomok voltak,

INTERNETPIACI KÖRKÉP

Hálódiagram

a felhasználók figyelmében azonban inkább az értékesebb információk, főleg az ingyenesen elérhető szolgáltatások felé fordult.

1997-ben tovább bővült az ingyenes internetezési lehetőség a Soros Alapítvány népszerű Freemail szolgáltatásával, és beindult a Művelődésügyi Minisztérium Sulinet projektje is, amely a világhálóba kapcsolta az összes középiskolát és számos általános iskolát is. A fizetős piacon is egyre több egyéni és céges előfizető vette igénybe az internetet: az év végére közel húsz ezer előfizető volt a profitorientált piacon. Az internetszolgáltatók száma félszázra növekedett. Az ügyfelek közel 80 százaléka két cég, a DataNet Kft. és az Elender Kft. előfizetői közül került ki.

Ez a dinamikus növekedés 1998-ban is folytatódott. Az NIIF, a Sulinet (mintegy 1200 oktatási intézményt kapcsolt be) és a Soros Alapítvány programjainak hatására nemcsak az ingyenes felhasználók tábora növekedett több mint félmillióra, hanem a „szabadpiaci” internet-előfizetők száma is a hatvanezres határt súrolta. Az előfizetők nagyobbik része (körülbelül 65 százaléka) magánszemély, kisebb része (körülbelül 35 százaléka) valamilyen cég.

Ebben az évben lépett az internet szolgáltatók piacára a távközlési óriáscég, a Matáv Rt. Több kisebb cég erőit összevonva próbálta meg felvenni a küzdelmet az előfizetőkért, így született meg az EuroWeb Rt. is. Ennek hatására a piac polarizálódott, és öt nagy, valamint sok kis szolgáltatóra bomlott.

Az internetplac dinamikája

Az öt nagy cég jelenleg összesen körülbelül hatvan-hetvenezer előfizetővel büszkélkedhet, míg a nagyjából félszáz kicsi cég összesen tízhúsz ezerrel.

A regionális eloszlást tekintve Magyarországon az internetes infrastruktúra meglehetősen Budapest-centrikus. A fővárosból indul ki a hazai felhasználók internetes

böngészésének 70 százaléka, itt működik a magyar www szerverek fele, és budapesti szervereken található a magyarországi weblapok több mint négyötöde.

Külföldi minták, tendenciák alapján és a megfigyelők véleménye szerint is a közeljövőben tekintélyesen növekedik a hazai internetes piac. Ez a fejlődés az előfizetők számának gyors, igaz, évi 40-50 százalékosnál azért nem nagyobb, növekedésével jár majd együtt. Ennél sokkalta gyorsabban – évente duplájára – emelkednek majd a bevételek, ám még ennél is jóval gyorsabb és egyre növekvő tempóval, évenként megtöbbszöröződve gyarapodik majd a hálón továbbított adatok forgalma.

Egyelőre viszont még nyitott kérdés, hogy milyen lesz e fejlődés típusa? Vajon egyre több új ügyfél jelenik-e meg az interneten, vagy pedig az ügyfelek lassulva bővülő köre vesz-e igénybe egyre több internetszolgáltatást? A távközlés teljes liberalizációja, a koncessziós távbeszélő monopóliumok megszűnése és a verseny kibontakozása várhatóan csökkenti a távbeszélő díjakat, és ez óriási lendületet ad majd az internetezésnek. Ugyancsak nagy jelentőségre tesz majd szert az internettelefonia is.

A jövőbe tekintve

A magyar internetszolgáltató-piac mind „nemzetközibb”, a vállalatokra a vertikális integráció a jellemző. Jellegzetes fejlemény, hogy egy-egy kisebb internetszolgáltatót megvásárol egy nagyobb, néha

A profitorientált magyarországi internetszolgáltatók által megadott, hozzávetőleges előfizetői létszámok 1999 februárjában.

MatávNet: 34 ezer
 Elender Rt.: 15 ezer
 DataNet Kft.: több mint 10 ezer
 CompuServe –
 Middle Europe
 Networks Rt.: 3 ezer
 EuroWeb Rt.: több mint 1500
 Alarmix Kft.: 1500
 Westel 900
 GSM Rt.: ezres nagyságrendű
 TVNET Kft.: több ezer
 Pronet Kft.: több száz
 StarKing Kft.: több száz

nemzetközi távközlési cég, ezt követően a kisebb cég szervezete ugyan változatlan marad, de stratégiai inputjait – így például a nemzetközi sávszélességet – az anyavállalatától szerzi be, még akkor is, ha ez a piacon elérhető minimumnál esetleg költségesebb.

Az internetes piacra, mind kül-, mind belföldön, a „nagy hal, kis hal” hatás jellemző. Sok kisvállalat stratégiája eredendően a középszintre jutásra épül, ám mielőtt a közepes vállalattá szerveződés feladataira sort kerítenének, „eladják magukat” egy nagyobb cégnek. Spontán, stratégiai szövetségen alapuló cégintegrációnak az internetes piacon nem lelni jeleit: a cégek úgy egyesülnek, hogy az egyik megveszi a másikat.

A hazai internetpiac jövőjét sokan úgy valószínűsítik, hogy a tőkeerős *Matáv Rt.* megerősödik, s meglehet, felvásárol jó néhány kisebb internetes céget. Mások ezzel szemben úgy vélik, hogy az internet jellegétől idegen mindenfajta monopólium, és emiatt a hosszú távú piaci modell *sokszereplős* marad.

Szakértői vélemények szerint ma Magyarországon önmagában az internet-szolgáltatás egyetlen szolgáltató számára sem fizetődik ki, hiszen az előfizetők száma ehhez ma még roppant szerény. Országos lefedettség esetén a szükséges befektetés mintegy 3 milliárd forintos

nagyságrendű, a vállalkozás 2 évig veszélyes, és körülbelül a negyedik évben válik nyereségessé. Az internetszolgáltatók területén egyébként csökkenések is várhatók.

Gazdasági elemzők szerint az internetes cégek már jelenleg is csak úgy képesek a felszínen maradni, hogy őket a háttérből – hosszú távú megfontolásból – beruházó szervezetek vagy más nagy cégek többé vagy kevésbé rejtett keresztfinanszírozással támogatják. E finanszírozások mögött *racionális várakozás* rejlik, hiszen néha ez az üzletág ma még valóban gyerekcipőben jár, ám nemsokára hatalmas profitot hoz majd, hiszen az információs társadalom és a globalizáció együttesen kiköveteli a korszerű kommunikációs médiumot. A közeljövőben az internet lehet az a platform, amelyre más távközlési szolgáltatások (például a hang- és képátvitel) is alapulhatnak.

A piac fejlődésének mérőszáma az *internettel kapcsolatos marketing-kommunikációs költségvetés nagysága*. A jelenlegi helyzetben, amikor az ügyfélszám egy-két évente megduplázódhat, az egymással konkuráló cégek programjai, kampányai egymásnak is segítenek a piac megdolgozásában, a kedvteremtésben.

Üzlet a hálóban

Az internetes piac nagyjából két részre osztható. Az egyik az *elérési* (úgynevezett *access*) piac, amelynek a lényege, hogy az ügyfél számára ezen keresztül válik elérhetővé a hálózat, mind elektronikus levelezés, mind böngészés és weblapelhelyezés szempontjából (*Web Hosting*, szerverbérlet, domain név kiadás stb.). Bár jelenleg a magyar szolgáltatók bevételeinek javát az *elérési üzletág* adja, félő, hogy az éles verseny miatt ez nemsokára veszteségessé válik.

A piac másik üzletága a *tartalomszolgáltatás*. A magyar nyelvű tartalomszolgáltatásban még nem kezdődött el a valódi diverzifikáció. Jellemző, hogy majdnem minden tartalomszolgáltató az üzletembereket célozza meg a gazdasági hírekkel. Általánosan elfogadott nézet, hogy itt rejlik a jövő, itt keresendő a nagy üzlet. Ezzel újabb ügyfeleket, reklámozókat lehet „megfogni”. Amíg az Egyesült Államokban már önmagában is jövedelmező a tartalomszolgáltatás, Magyarországon egyelőre elsősorban a hitelkártya-kultúra szegényessége hátráltatja a kibontakozást.

Valószínűsíthető, hogy a jövőben az információ létrehozása és tulajdonlása nagyobb hozzáadott értéket képvisel majd, mint annak közvetítése a távközlési csatornákon. Ezért a befektethető tőkével rendelkező távközlési szolgáltatók *vertikálisan integrálódnak a tőkeigényes tartalomszolgáltató cégekkel*. Az internetszolgáltatásnak – a lényegéből

Árak és árstratégiák

Az internethasználók két csoportba sorolhatók. Az első az *üzleti felhasználó*, az ő piaci szegmensük meglehetősen stabil, legalábbis abban az értelemben, hogy az internetszolgáltatást megrendelő vállalkozások viszonylag nehezen, csak nagyon indokolt esetben váltanak szolgáltatót. Minél nagyobb és minél kommunikációigényesebb a cég, annál érzékenyebb a minőségre; annál komplexebb, és az informatikai rendszerébe annál jobban beágyazott internetszolgáltatásokat vett máris igénybe; annál jobban érdekelt e-mail címeinek stabilitásában (annál több névjegyen, levélpapírján és reklámanyagán szerepelnek az elektronikus postaládacímek); és annál kisebb hajlandóságot mutat arra, hogy önszántából szolgáltatót váltson.

Ami viszont az *egyéni felhasználók* piacát illeti, az meglehetősen *mozgékony és árérzékeny* terület. Az egyéni internet-

előfizetők már néhány száz forint előnyért is váltanak szolgáltatót. Ezért itt könnyen előfordulhat, hogy árverseny bontakozik majd ki a szolgáltatók között.

Az internetszolgáltatók az árstratégiájuk kialakításakor jobbra figyelembe veszik a két csoport sajátosságait. A tarifák meghatározásakor többnyire *költségalapú árképzést* alkalmaznak, figyelemmel kísérve a minőség/ár viszonyt. Emellett figyelik a *versenytárs szolgáltatók árainak* alakulását, illetve a *Matáv Rt. telefondíjait*, pontosabban a kedvezményes díjzónákat.

A fogyasztó számára kedvezőtlen, hogy gyakran alkalmaznak az *összehasonlítást megnehezítő*, tárterületet és használati időt kombináló *díjcsomagokat, tarifarendszereket*.

Megjegyzendő, hogy az *internetszolgáltató cégek érdeke*, hogy a telefonos piacon élénk *árverseny bontakozzon ki*, amely

lenyomja a telefontarifákat. Így például a *Monori Regionális Telefontársaság* területén percenként csupán két forintért lehet használni a telefonvonalat internetezésre.

A kábeltévét használó internetszolgáltatókra két komoly hatása van a koncessziós távbeszélő-szolgáltatók monopóliumának: ha a telefonárak alacsonyabbak lennének vagy megszűnne a *Matáv Rt.* monopóliumhelyzete, akkor vélhetőleg csökkenne a kábeltévén internetezők száma. Azonban a *Matáv Rt.* monopóliumhelyzetének a megszűnése azt is jelenthetné, hogy a kábeltévés társaságok is szolgáltatnának telefonos összeköttetést. Ez azért jelentene komoly versenyhelyzetet, mert ekkor a felhasználó egyetlen kiadással a kábeltévés, az internetes, valamint a telefonos szolgáltatást egyazon szolgáltatótól, egyszerre vehetné igénybe.

(-)

akadóan – roppant gazdag tartalomra van szüksége, ám ennek költségei feletébb tekintélyesek. Ma még a tartalomszolgáltatás jórészt ingyenes, a reklámbevételek minimálisak. Ám ez csak a „piac előkészítése”, az igények felébresztése, a „bevetés”. A későbbiekben a tartalomszolgáltatás adja majd a hozzáadott érték orozslánrészét.

Ennek előszele immár Magyarországon is érezhető: az információkat közvetítő médiumokat működtető és az információkat előállító-szolgáltató üzleti szervezetek kezdenek összeolvadni. Ennek példája a *Matáv Rt.* érdekeltségeinek fejlődése: a részvénytársaságnak tulajdonrésze van vagy nemsokára lesz az *RTL Klubban*, néhány regionális kábeltelevíziós vállalkozásban (ilyen például a *Matáv Kábeltévé Kft.*), a *Magyar Telefonkönyvkiadó Társaságban* és az internetes tartalomszolgáltatással foglalkozó *Origó Kft.*-ben.

A trend mindenképpen az *internet-szolgáltatók és a média összekapcsolódásának a jeleit mutatja.* Az *Elender Kft.* például kapcsolatot teremtett a *TV2*-vel és a *Juventus Rádióval*. Egy-egy ilyen kapcsolat általában onnan indul ki, hogy a médiacég on-line és interaktív formában is jelen akar lenni a médiapiacra. Egy-egy ilyen cégközi kapcsolat – jól megalapozva – stratégiai együttműködéssé fejlődhet.

Egyre növekszik az úgynevezett információ- és szolgáltatási brókerek szerepe is, akik ismerik az adott információforrások vagy szolgáltatások területét, és a felhasználóknak tanácsokat tudnak adni, hogy mit és milyen áron válasszanak a végtelen kínálatból.

A tartalomszolgáltatás területén különösen látványossá válik, hogy mennyire egymásra vannak utalva az egyes internetszolgáltatók, hogy milyen komoly a kényszer a stratégiai szövetségek létrehozására. Egy-egy weblap, webűjság vagy portál értéke ugyanis nagyságrendekkel növekszik, ha onnan egyetlen kattintással jó információkat lehet elérni, még akkor is, ha azt esetleg konkurens szolgáltató nyújtja. Ugyanezért nagy a jövője a cikkek, adatbázisok cseréjének, magyarításának, adaptálásának is.

Elektronikus kereskedelem

Az *elektronikus kereskedelem* is egyfajta speciális tartalomszolgáltatás, amit azonban jelenleg még nagyon szélesen értelmeznek. Van aki idetartozónak véli azt is, amikor e-mailen keresztül lehet megrendelni egy terméket (fizetés utánvétellel), s vannak akik azt számítják ide, amikor az *EDI* (Electronic Data Interchange) nevű zárt elektronikus rendszeren keresztül vásárolnak valamit. Ez utóbbi – kitöltött kérdőívekhez hasonlatos – dokumentumait ma Magyarországon a jog még nem ismer el szerződésenként (de a Cseh Köztársaságban már igen). Talán ezért, talán másért, az *EDI*-nek Magyarországon még alig

akad felhasználója. Az elektronikus kereskedelem nálunk még kétségtelenül gyerekcipőben jár, elterjedésének legnagyobb akadálya a kártyafelhasználók féltelme a visszaélésektől. A biztonságot tekintetben *kétféle szabvánnyal* próbálják megerősíteni. Az egyik az úgynevezett *SSL*, amelynek a lényege, hogy a vevő és az eladó titkosított csatornán keresztül kerít sort a tranzakcióra. Ekkor a vevő nyugodtan megadhatja a hitelkártyája számát az eladónak. E szabvány alapján folyik a világban az elektronikus kereskedelem 99 százaléka.

A másik megoldás az úgynevezett *SET szabvány*. Itt a csatorna nem titkos, de az ügyfél kezében egy olyan eszköz van (például egy floppy-lemez), amely elektronikus aláírást tesz lehetővé, és teljesen egyértelműen azonosítja őt.

Az elektronikus kereskedelemről azonban Magyarországon ma még sokkal többen beszélnek, mint ahányan művelik, és erősen kérdéses, hogy várható-e áttörés a közeljövőben ezen a téren.

DR. FUTÓ PÉTER,
ILLYÉS MIHÁLY

Üzleti Negyed

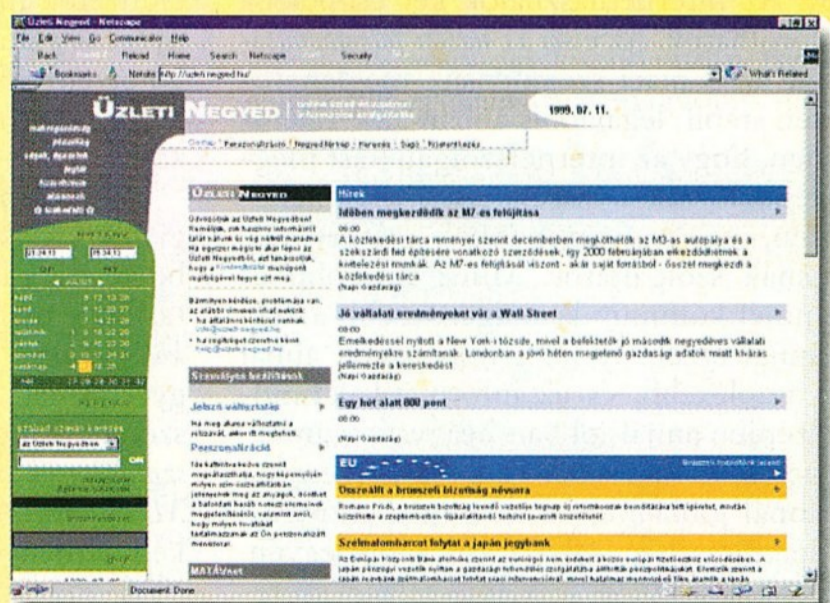
Július 1-jén indult útjára a MATÁVnet online szakmai és információszolgáltatása, az *Üzleti Negyed* (<http://uzleti.negyed.hu>). Ezt a fizetős webhelyet a hazai üzleti világ döntéshozóinak, döntéselőkészítőinek szánják. Tájékozódhatunk a gazdasági határidőkről, találhatunk itt jogszabályfigyelőt, deviza- és valuta-információt, portfóliót, határidőnaplót, BUX grafikont (ez utóbbi most még nem valós idejű).

Az előfizetők seregnyi beállítási lehetőség közül választhatnak, amelyekkel a saját igényeiknek megfelelően módosíthatják a weboldalt. Az oldal tervezésekor egyébként a kezdő

és a profi felhasználókra egyaránt gondoltak, az előbbieket tájékoztató *Negyed kalauz* segíti, amely szükség szerint ki-, illetve bekapcsolható. A híreket naponta többször is frissítik.

Sajnos a weboldal ma még aránylag lassú, viszont az ígéretek szerint hamarosan felgyorsul. Az *Üzleti Negyed* saját brüsszeli tudósítóval is dicsekedhet. Partnerek: *MTI Eco*, *Napi Gazdaság*, *Opten*, *Eco.Net*.

Árak: egy felhasználó esetén az előfizetési díj bruttó *14 500 forint*, három felhasználónál *29 000 forint*, a féléves díj egy felhasználó számára *72*

500 forint, három felhasználó *145 000 forintot* fizet ugyanezért. Idővel várhatóan több szolgáltatási csomag is lesz, különböző árakkal. Jó hír, hogy az oldalakat egyelőre nem „díszítik” reklámok.

A CompuServe volt magyarországi képviselése

A CompuServe 1998-ig önálló, amerikai központú világcég volt, de akkor megvette régi versenytársa, az America On-line. A CompuServe mint brandnév és mint önálló szolgáltatás azonban tovább működik az America On-line cégen belül.

Magyarországon a CompuServe olyan szolgáltatás, amelyet az országon kívülről nyújt egy cég, amelynek itt nincs sem képviselése, sem ügyfélszolgálat. Képviselése 1996 és 1999 március 1. között a következő jogi formában működött. A Middle Europe Networks Rt., amely 66 százalékban a komoly internetes ambíciókat tápláló *Heti Világgazdaság*, továbbá 33 százalékban magánemberek és egy amerikai cég tulajdonában volt, viszontszolgáltatóként működtette a CompuServe amerikai anyavállalatának internetezési kínálatát. Azok a berendezések, amelyekkel a CompuServe szolgáltatást végezték, az anyacég tulajdonában voltak és vannak.

1999. március 1-jén az *Elender Informatikai Rt.* megvásárolta a Middle Europe Networks Rt.-t, de a cég továbbra is önálló jogi személyként, önelszámoló módon fog működni. Az addig mintegy 3000 CompuServe ügyfélre nézve ez azt jelentette, hogy ha CompuServe ügyfél akar maradni, akkor továbbra is budapesti telefonszámot hívhat, de óránként 3 dollárral többet kell fizetnie az internetszolgáltatásért (ami kb. háromszorosára növeli az óradíjat), nemzetközi hitelkártyával kell fizetnie, és Magyarországon nem fog a rendelkezésére állni CompuServe ügyfélszolgálat.

Az *Elender Rt.* tulajdonába került Middle Europe Networks Rt. felajánlotta a felárat fizetni nem akaró CompuServe ügyfeleknek, hogy legyenek *Elander* ügyfelek, cserébe az új előfizetők részére az 1999. február havi CompuServe előfizetési díjat elengedték, és 1999. március hónapra korlátlanul használhatták az internetet. Aki nem maradt a CompuServe előfizetője, annak a válto-

zás mindenképpen komoly problémát jelentett. Elvesztette eddigi e-mail címét, úgyhogy sok cég és magánszemély újranyomtathatta névjegyet, cégismertetőjét, reklámanyagait és levélpapírját, továbbá értesítenie kellett partnereit a változásról. Azok a levelek, amelyek a régi e-mail címre, a budapesti CompuServe szerverre érkeznek, nem továbbíthatódnak automatikusan a címzett új címére, ráadásul az sem garantált, hogy a feladót értesítsék a címváltozásról, sőt a cím megszűnéséről sem értesítik, úgyhogy sok esetben az elküldött levél figyelmeztetés nélkül elvész, és az ebből eredő károkért senki sem felel.

Mindez nehezen egyeztethető össze a fogyasztóvédelem elveivel. Az internetszolgáltatás csak akkor érheti el a postai levéltovábbítás kultúrájának a szintjét, ha vagy az internetszolgáltatók közössége vagy a jogi szabályozás gondoskodik arról, hogy a felvásárlásokban, csődökben ártatlan ügyfelet ilyen kellemetlenségek ne érhessek.

Amióta az America On-line (AOL) átvette az irányítást a CompuServe-nél, azóta folyamatosan kifelé vonul a kisebb európai piacokról. Az AOL számára körülbelül tízezer ügyfélnél kezdődik az a

mennyiség, ami mellett egy adott országban érdemes ügyfélszolgálatot működtetnie. Ezt azonban nemcsak Magyarországon nem sikerült elérniük, hanem több más európai országban sem. Ezért ezeket a kirendeltségeket a cég 1998 közepétől folyamatosan megszünteti, és ezek funkcióit átveszi a CompuServe Londonban székelő európai központja. A magasabb árért cserében a CompuServe olyan többletszolgáltatásokat nyújt az ügyfeleinek, mint a moderált és a nem moderált, a többé és kevésbé zárt, a CompuServe nemzetközi előfizetői közösségére korlátozott fórumok, newsgroupok, az e-mailek letöltés előtti megtekintése (ezt a CompuServe alapszolgáltatásként nyújtja az úgynevezett IMAP protokoll alapján). Ez a speciális szolgáltatási tevékenység Magyarországra adaptálva és új, továbbfejlesztett formában jelent meg a ma már az egyik leglátogatottabb magyar weblap, az *Origó* képében. Különbség azonban, hogy amíg az *Origót* jelenleg bárki elérheti, addig a *Fórumok* csak a CompuServe előfizetők számára hozzáférhetők. Bizonyos, hogy előbbutóbb ez lesz a Matáv *Origó* sorsa is: valamilyen módon zártkörűsíteni fogják.

Elender Informatikai Rt.

A 70 alkalmazottat foglalkoztató *Elender Rt.*-nek ma több mint 15 ezer kapcsolt vonalon internetező ügyfele van, és 150 olyan nagy adatforgalmat lebonyolító ügyfele, akik bérelt vonalon kapcsolódnak az Elenderhez és rajta keresztül a világhálóhoz.

1999 elején az Elender Rt. megvette a *Middle Europe Network Rt.*-t., amely addig az időpontig a *CompuServe* szolgáltatás magyarországi működtetője volt. Ez év közepén viszont az Elender is „eladósorba” került, de most még nem lehet tudni, ki fogja megvenni. Ügyfelek között vannak magánmegrendelők, kis- és középvállalkozások és végül nagyvállalati ügyfelek. A fő célcsoport az üzleti és a magánszféra, bár nehéz elkülöníteni, hogy melyik előfizető milyen mértékben használja magán- vagy üzleti célokra az internetet.

Értek el abban az értelemben, hogy valamennyi magyarországi telefonkörzetben helyi számon hívható az Elender szerverre. Az értéknövelt szolgáltatások területén weboldalak szerkesztésében, rendszerintegrációban és más szoftver szolgáltatásokban tevékenyek.

A *Sulinet* program az Elender nagy lehetősége és sikere volt, amelynek fővállalkozói megbízatását közbeszerzési eljárás keretében nyerte el, alvállalkozóként a *Matáv Rt.*-vel. A *Matávot* korábban versenyjogi megfontolásból kizárták a tenderből, de alvállalkozóként nem volt nélkülözhető.

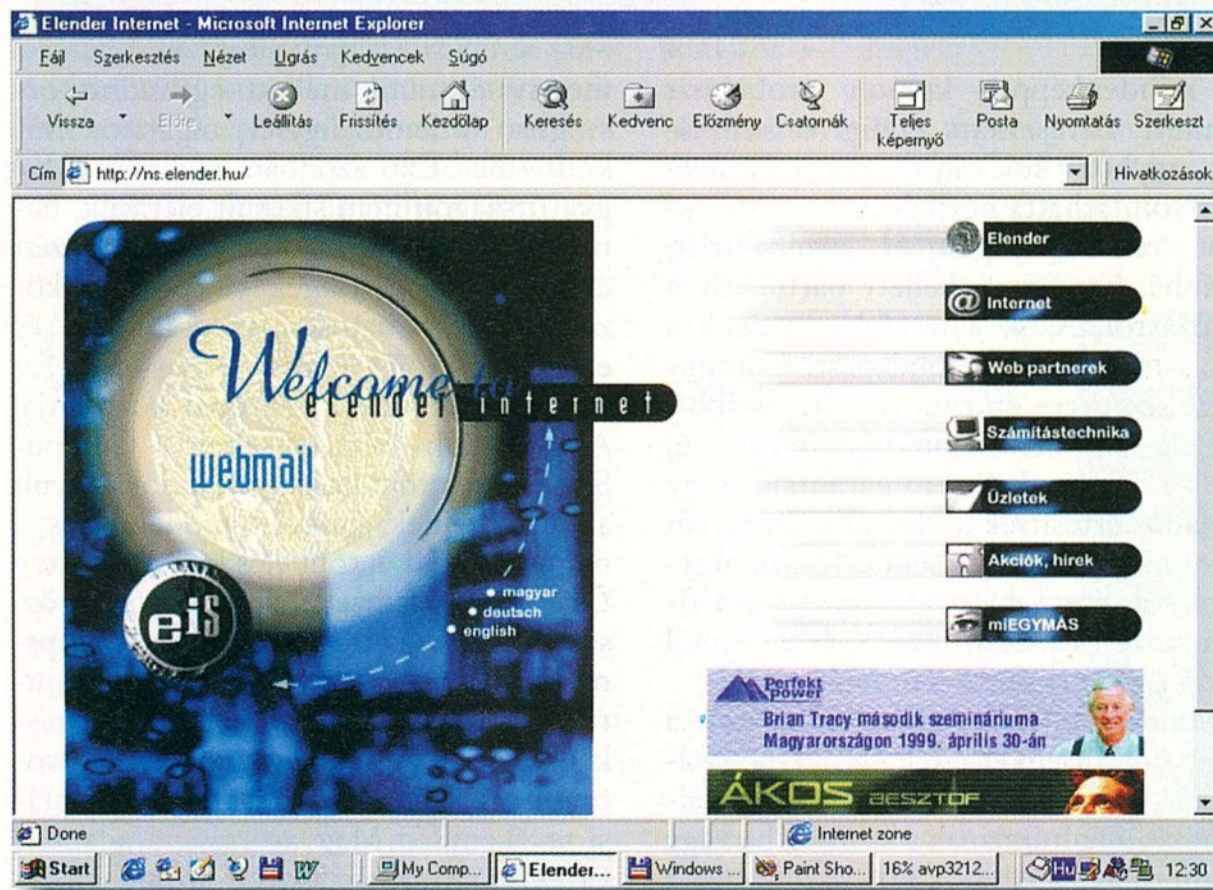
Az Elender Rt. közepes árfekvésű szolgáltató. 1999-ben szinten tartotta a kapcsolt vonalak árát, és csökkentette az ISDN és a bérelt vonali szolgáltatások díjait. Céljuk az ügyfélszám drasztikus növelése. Árpolitikájuk egyrészt a költ-

inkább telefondíjához. Ez 1998 közepén láthatóvá vált, hiszen amikor a *Matáv Rt.* este 10-től reggel 5-ig 150 Ft-ban maximálta a telefonköltségeket, akkor az Elender Kft. este 6-tól 10-ig ingyenesé tette saját internet-hozzáférési szolgáltatásait. Ennek két oka volt: egyrészt versenyképesebbé tette magát, másrészt ez bizonyos értelemben kényszerlépés is volt, mert csak így lehetett megakadályozni, hogy sok ügyfél este 10 órakor kezdjen el internetezni, és ezáltal beduguljanak a cég kapacitásai. 1999. január 1-jétől a *Matáv Rt.* már 18 órától maximálta a telefonköltségeket, és ez előrehozta az Elender szerverein is a csúcsidőszakot.

Az árpolitika fontos kérdése, hogy miként definiálják az egyes tarifákat. Az Elender specialitása, hogy óraszám-túllépés esetén az egyes tarifák (díjcsomagok) között automatikusan léptetik az ügyfelet. A cég költségszerkezetében a kiemelkedő költségtétel a nemzetközi internethálózathoz való kapcsolódás. Ezt egy *Global One* nevű internetszolgáltatáson keresztül (*IBM* érdekeltség) valósítják meg, amely 6 Mbit/sec garantált sávszélességet biztosít az Elender számára. Ennek ára havonta több 10 millió forint. Nemzetközi sávszélességet több cég is nyújt, köztük a *Matáv Rt.*, amely a közelmúltban végrehajtott árcsökkentésével mutatta ki, hogy árban kíván versenyezni a többiekkel.

Az Elendernek nincsenek Magyarország határain túlmenő terjeszkedési ambíciói az internetes üzletágban, ugyanakkor a szomszédos országokban is ad el hardvert és szoftvert.

Cikkünk írása idején 39 viszonteladója volt a cégnek, de ez a szám valószínűleg már emelkedett. A viszonteladókkal fenntartott kapcsolat fő gyengéje, hogy ezek nem kapnak elegendő friss információt az anyavállalattól. Ennek nem annyira műszaki, mint inkább vállalat-szervezési akadályai vannak, hiszen e-mailen vagy intraneten azonnali kimenő irányú, kétoldalú- vagy konferenciakapcsolatot lehetne létrehozni a központ és a viszonteladók között.

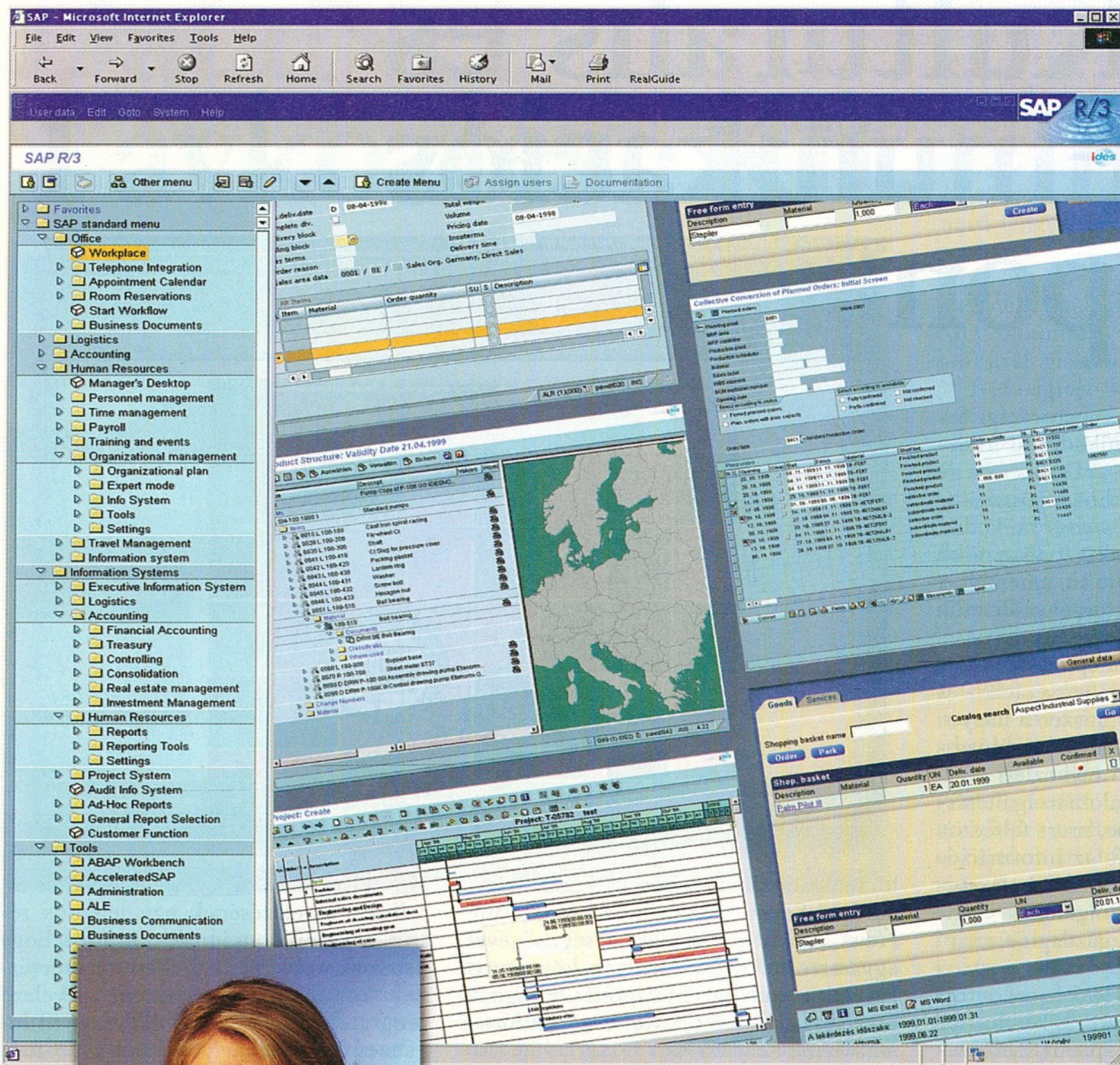
Az Elender Rt. három nagy csomagban gondolkodik szolgáltatásairól. Az elérési (*access*) szolgáltatások csomagjában kapcsolt vonali, ISDN vonali és bérelt vonali elérhetőséget biztosítanak. 1999. március végére országos lefedettséget

ségek alakulásához igazodik, másrészt a konkurencia lépéseihez, harmadrészt pedig stratégiai megfontolásokhoz.

Az Rt. árpolitikája sok tekintetben a *Matáv*-hoz kapcsolódik, de nem annyira a *Matáv Rt.* internetes áraihoz, hanem

Végezze munkáját az interneten!

SAP rendszerrel

“Amióta az SAP rendszer interneten keresztül is elérhető, nem vagyok többé irodához kötve. Dolgozhatok otthonról, hétvégén, vagy akár egy konferencia alatt a szállodai szobámból. A teendők nem tornyosulnak fel az asztalomra, amíg távol vagyok az irodától.”

SAP internet-alapúvá teszi szoftvereit. Az R/3® alapfunkcióktól kezdve a speciális vállalati igényeket kielégítő komponensek (Advanced Planner and Optimizer, SAP Business Information Warehouse, SAP Business-to Business Procurement stb.) minden tevékenység elvégzése elérhető lesz a Weben keresztül is. Az Internet használata a 4.6-os Enjoy release-től már standard funkció, amely egyben az összes korábbi release-höz kompatibilisre áll (R/3® 3.1-ig). Ezáltal elkerülhető a migráció és az upgrade szükségessége. A tevékenységeitől függetlenül dolgozzon tehát ott és akkor, ahol és amikor csak kíván. További információért látogasson el a Web oldalunkra: <http://www.sap.com/>

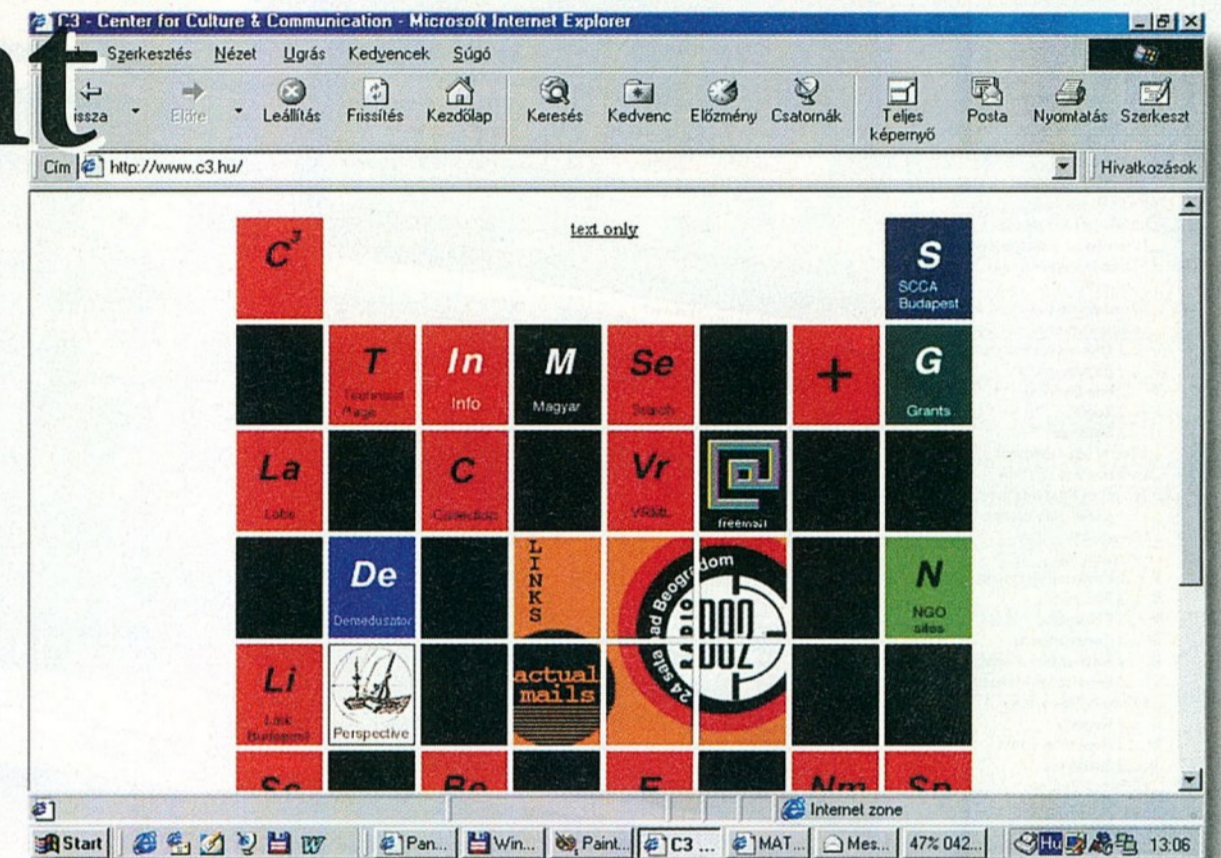
C3 Kulturális és Kommunikációs Központ

A C3 Központ a magyarországi *Soros Alapítvány* működtette intézmények egyike. Tevékenysége nem teljesen illik bele ebbe az összeállításba, hiszen *non-profit alapon* működik. *Freemail* szolgáltatásának azonban több ingyenes ügyfele van, mint amennyi a magyarországi fizető internet előfizetők száma együttvéve.

A C3 fejlődési pályája éppen fordított irányú ahhoz képest, amelyet a távközlési szolgáltatók jártak be, hiszen a hagyományos internetszolgáltatók a hálózatban először kifejezetten távközlési szolgáltatást láttak és a tartalomszolgáltatásba csak azért szálltak be, mert felfedezték, hogy a távközlés és az információszolgáltatás egyre inkább összenő, miközben az információszolgáltatás jelentős hozzáadott értékkel gazdagítja a távközlési tevékenységet.

A Soros Alapítvány 1996-ban döntött úgy, hogy Magyarországon is katalizátor szerepet vállalhat a non-profit szervezetek internetes kommunikációjának fejlesztésében. Célja az volt, hogy a non-profit szférát és az iskolákat bekösse a világhálóba, úgy az e-mailezés, mint a böngészési lehetőség és a weblap elhelyezés lehetőségének a megadásával, továbbá hogy támogassa a digitális kommunikáció, valamint a művészetek, a kultúra és a tudomány határterületeinek a fejlődését. Akkoriban a non-profit szervezetek számára még csak a *Nemzeti Informatika Infrastruktúra Fejlesztés (NIIF)* nevű program keretében épített hálózat volt esetlegesen elérhető, amely csak az elitek (Tudományos Akadémia, egyetemek, közgyűjtemények) számára nyitott hozzáférési politikát folytatott. Ráadásul a rendszer kezelése is nagyon bonyolult volt.

Az Alapítvány először valamilyen távközlési szolgáltató internetes szolgáltatásait kívánta piaci alapon igénybe venni. Ez azonban akkor még sokkal drágább volt annál a megoldásnál, amit végül is választottak: ők maguk mint önál-

ló szolgáltatók léptek fel. Több kelet-európai Soros Alapítvány az Alapítvány New York-i irodájának a segítségével egyszerre hozott létre olyan központokat, mint amilyen a budapesti Országház utcában található *C3 Kulturális és Kommunikációs Központ* is.

A C3 tevékenységi palettáján ma már nemcsak az internet-hozzáférés megteremtése szerepel, hanem kiállítások szervezése és különböző, az internethez lazábban vagy szorosabban kapcsolódó művészeti és közművelődési projektek véghezvitele. Ilyen például az *Önfejlesztő Iskola* projekt, amely a művelődésügyi tárca által egy-két évvel később megvalósított *Sulinet* program előképe, modellje volt. E projekt keretében eddig mintegy 500 iskola jutott nemcsak internethozzáféréshez, hanem számítógéphez is. A Soros Alapítvány Magyarországon évi 1,5 millió dollárt költ a támogatott iskolák internetszolgáltatásaira: 40 bérelt vonal működik így, a többi iskola pedig kapcsolt vonali (*dial up*) módon kapcsolódik a C3 internetszolgáltató központjához.

1997-ben vezették be a *Freemail* szolgáltatást, amely Magyarországon az egyetlen olyan internetes levelezési szolgáltatás, amely nemcsak, hogy ingyenes, de hirdetésekkel sem terheli a felhasználó-

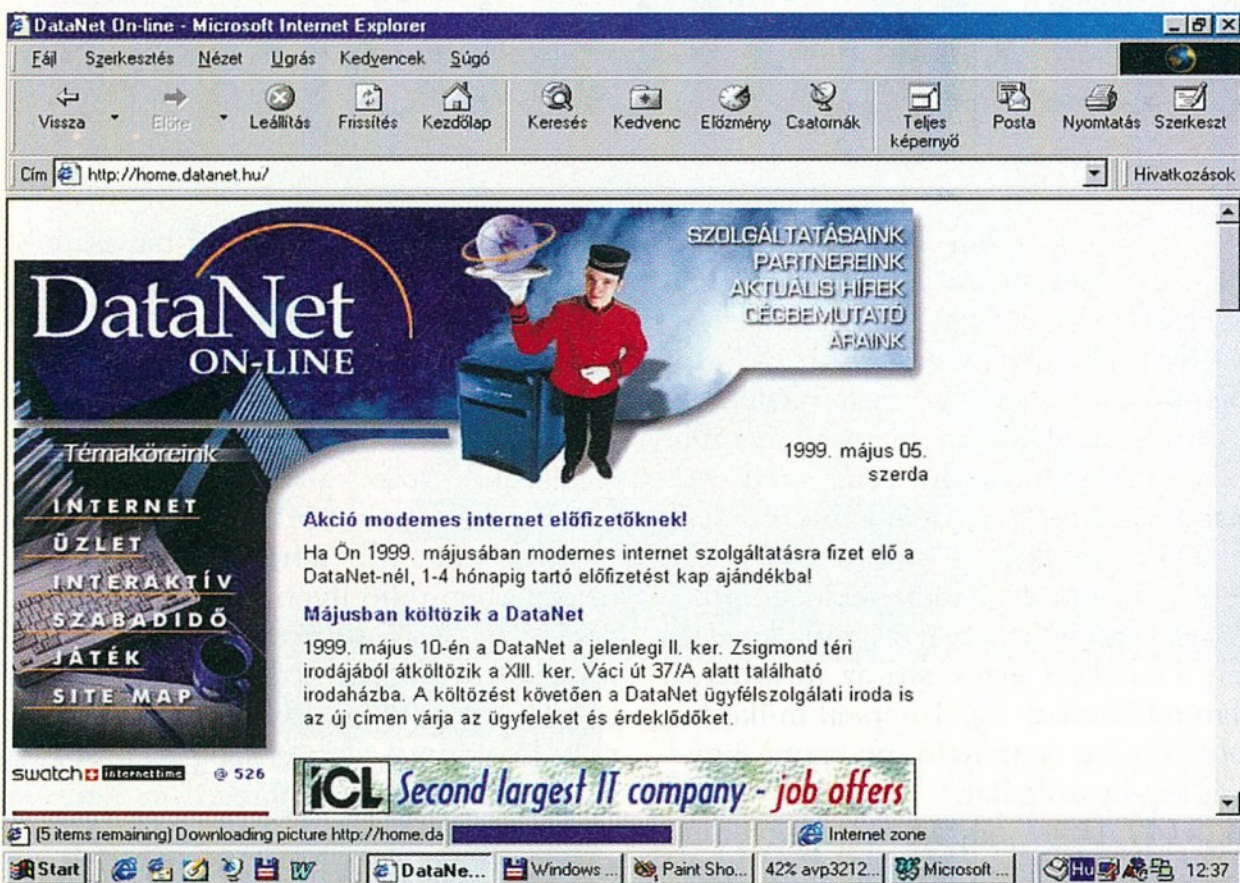
lót, aki ráadásul a C3 webszerverén tárolhatja levelezésének egy jelentős részét. Akkor újdonságnak számított, hogy nemcsak webfelületen lehetett a szerverrel kommunikálni, hanem levelező programban is. Ma már 120 ezer (!) ingyenes *Freemail* ügyfele van a C3-nak, és ez több mint az összes többi internetes szolgáltató ügyfelei együttvéve.

Az eredeti terv szerint az Alapítvány támogatásával létrehozott C3 központ működését csak három évig támogatják. Körülbelül 1999 végén fognak kiszállni az internetszolgáltatásból. Úgy számítottak, hogy ennyi idő alatt a magyarországi internetes piac eljut arra a szintre, hogy az egyének és a non-profit szervezetek addigra már meg tudják fizetni a hozzáférés piaci árait. Az Alapítvány egyébként nem tekinti magát piacszavárónak. Éppen ellenkezőleg, úgy látják hogy olyan igényt teremtettek, ami a piaci szolgáltatók számára ügyfeleket nevel. Mostantól egyre inkább a kulturális célokat helyezik előtérbe, nem pedig a hozzáférés szolgáltatását.

Sokak számára fontos kérdés volt, hogy mi lesz a sorsa a *Freemail* szolgáltatásnak, ha a Soros Alapítvány már nem támogatja. Nos, ez év júliusában a *Matáv Rt.* megvásárolta ezt a szolgáltatást.

DataNet

Távközlési Kft.

és mobilhálózatokat is működtet a volt szovjet tagállamokban.

A vásárlással a *DataNet* nemcsak pénzügyi, hanem szakmai háttérrel is kapott. A *DataNet* megvásárlása beleillik a *GTS* kelet- és közép-európai stratégiájába. Internetes vállalatokat is vásárolt térségünkben: már rendelkezik a cseh *Netforce* cég százszázalékos, és az *Internet Technologies*, valamint az *ATOM* nevű lengyel cégek többségi részesedéseivel.

A *DataNet* is három alapvető piaci szegmensben, és ennek megfelelően három különböző versenytípusban, versenystratégiában gondolkodik.

1. *A nagyobb vállalkozásokért folyó küzdelem.* A nagyobb vállalkozások száma véges, ezért az érték folytatott verseny éleződni fog, de remélik, hogy ez a verseny minőségi és nem árverseny lesz.

2. A következő szegmens *a kisebb vállalkozásoké.* Itt robbanásszerű fejlődés várható, a „piaci torta” folyamatosan fog nőni, és ezért itt feltehető, hogy minden internetvállalkozó jól fog járni. Ezt a szegmenst azonban még „nevelni” kell, és ezért sokkal több munkára lehet számítani, mint ami pusztán a műszaki feladatokról következne.

3. Az utolsó fontos szegmens *a magánfelhasználók szegmense.* Itt is gyors növekedés várható. A növekedés üteme elsősorban attól függ, hogy milyen lesz a műszaki fejlődés és átalakulás, egyrészt a számítógépek, másrészt a kapcsolódást biztosító eszközök, harmadrészt a szórakoztató elektronika területén, nem beszélve le a televízió és a számítástechnikai eszközök várható összeolvadásának hatásait e területen.

Folyamatosan figyelik a konkurenciát, azt is, amit az internetes piacon a helyi telefontársaságok jelentenek. A helyi telefontársaságok nagyon komoly előnye, hogy előfizetői listákkal rendelkeznek, és könnyen képesek a számlázás feladatait korábbi funkcióikból kiindulva megoldani.

Tapasztalataik szerint minél bonyolultabb szolgáltatásokat rendelnek meg az ügyfelek, annál nehezebben váltanak szolgáltatót. Versenyképességüket abban látják, hogy miközben professzionális és rugalmas szolgáltatást nyújtanak, racionális, de nem a legolcsóbb árakat szabják.

Tagadhatatlan, hogy a *DataNet* volt az internetszolgáltatás úttörője Magyarországon. Megfigyelők szerint azonban a fejlődése egy-két évvel ezelőtt úgynevezett *inflexiós ponthoz* érkezett, nem láttak új irányokat, nem volt újabb kreatív elem a fejlődésükben és piaci részesedésük csökkent. A cég most várhatóan új lendületet fog kapni azáltal, hogy a *GTS* felvásárolta.

A *DataNet*-nél 60-70 fő dolgozik, a cégnek több mint tízezer kapcsolt vonalon kapcsolódó előfizetője és több mint 200 bérelt vonalon kapcsolódó ügyfele van. Saját becslésük szerint ezzel az internetes piac 25 százaléka az övék. Becsléseik szerint az ügyfelek fele-fele vállalkozás, illetőleg magánszemély.

A budapesti központon kívül további 31 „elérési pontjuk” (*node*-juk) van az országban. A cél az, hogy az év végére országos lefedettséget biztosítsanak, helyi szinten legyenek hívhatók mindenütt Magyarországon. Ehhez rendelkezésükre áll a *GTS* minden megyeszékhelyén működő központja és e központok saját *GTS* tulajdonú mikrohullámú hálózata. Céljuk az, hogy mindig az igények felett legyen a behívó kapacitásuk. Ennek

mértéke Budapesten 56 Kbit/sec. Szinten akarják tartani letöltési gyorsaságukat, lépést akarnak tartani a nemzetközi sávzélesség területén. Ezért három csatornán keresztül csatlakoznak a nemzetközi internethálózathoz, e három csatornát három nagy internetszolgáltató kínálja nekik: *Global One* (műholdkapcsolat, 1,5 Mbit), *British Telecom* (földi kapcsolat, 1 Mbit), és *UUNet* (műhold kapcsolat, 1 Mbit). Továbbá a *DataNet* új tulajdonosa, a *GTS* a cég rendelkezésére bocsátja a *Hermes* nevű üvegszál hálózatot, amellyel a nyugat-európai hálózathoz tudnak csatlakozni.

A közelmúltban bekövetkezett tulajdonosváltás miatt nagy átszervezésekre, költözésre is számítani lehet. Feltehető, hogy az új tulajdonos, a *GTS*, alaposan át fogja szervezni a *DataNet*-et.

1998 szeptemberében vette meg a *DataNet Kft.*-t a *GTS (Global TeleSystems Group)*, amelynek jelenleg százszázalékos tulajdonosa. A *Soros György* érdekeltségi körébe is tartozó világcégnek 1998 utolsó negyedévében nemzetközi szinten 119 millió dollárra nőtt a forgalma, az előző év hasonló időszakának 76 milliós forgalmáról. A vállalat vezetőkes

MATÁVnet, a Matáv Rt. internetszolgáltatója

Tőkeerő, méret, műszaki színvonal és kapcsolatrendszer szempontjából a *Matáv Rt.* a hazai internetpiac legerősebb vállalkozása. 34 ezer ügyfelével a fizető internetelőfizetők közül 45 százalékát mondhatja a magáénak.

Az egyéni internet-felhasználók piaci szegmensén a *Matáv Rt.* mindenképpen piacvezetőnek tekinthető. A *MATÁVnet* jelenleg nem önálló szervezet, hanem a *Matáv Rt.* önálló profitcentrumként működő internetüzletági szolgáltatásának márkaneve. A részvénytársaság-szintű stratégiában nagy fejlődést várnak az internet üzletágtól. Ezt az elvárást a műszaki fejlődés iránya és üteme fűti, hiszen elképzelhető, hogy számos, ma még különálló távközlési szolgáltatás – így a telefonálás, a telefaxolás, a videoátvitel és az *EDI* is – internetes platformra fog áthelyeződni, és ebből a piaci trendből a *Matáv Rt.* semmiképpen sem akar kimaradni.

A *Matáv Rt.* tartalomszolgáltatásai egyelőre ingyenesek, így az *Origó* nevű portálról elérhető számos szolgáltatás és hír, valamint az *Altavizsla* nevű weblap, amely a magyar nyelvű weblapok körében teszi lehetővé a keresést.

A *Matáv Rt.* társtulajdonos az *iSYS* nevű cégben, amelynek egyik fő terméke egy olyan, internetes nézettségmérő szoftver (a *Web Trends*), amelyet a *MATÁVnet* ügyfelei is igénybe vehetnek. Ezek az – egyelőre auditálatlan – adatok az internetes reklámcsíkokért felszámítható díjak számításai alapját nyújtják. Az ügyfeleket az adatvédelmi törvény korlátozza abban, hogy pontosan azonosítható információt kapjanak azokról a felhasználókról, akik weblapjukra kattintottak, de különböző csoportosításokban (időbeli, térbeli stb.) lehívható a nézettségi információ.

A *MATÁVnet*-nél weboldalt elhelyező ügyfelek olyan, úgynevezett „targetálási” szolgáltatást (*Ad Manager*) is igénybe vehetnek, amely nemcsak érzékeli,

hogy mely országból keresték meg a weblapot, hanem a reklámcsíkokon megjelenő szöveget automatikusan azon a nyelven jeleníti meg. Továbbá ha a weblapon a vállalati piacnak hirdetnek egy terméket, akkor a reklámcsík inkább munkaidőben, ha pedig magánfelhasználásra hirdetnek, akkor inkább munkaidőn kívül jelenik meg.

A *Matáv Rt.* alvállalkozóként dolgoztat egy reklámszervező vállalkozást, amely jutalékért értékesíti az internetes reklámfelületeket. Éjjel-nappal működik a zöld számon is hívható internetes ügyfél- és segélyszolgálat.

A *MATÁVnet* országszerte egyetlen kék számon hívható, amit a többi szolgáltató egyelőre nem tudott megvalósítani. Más cégeknél ahány körzet, annyi különböző számot kell hívni.

A *Matáv Rt.* árvezetőnek tekinti magát az internetes részpiacon. Nem törekszenek árversenyre, amely véleményük szerint a piac résztvevői közül senkinek sem érdeke. Ezen a piacon azonban bármikor kitörhet az árverseny, hiszen a szolgáltatók árgus szemekkel nézik egymás újabb tarifáit, csomagjait.

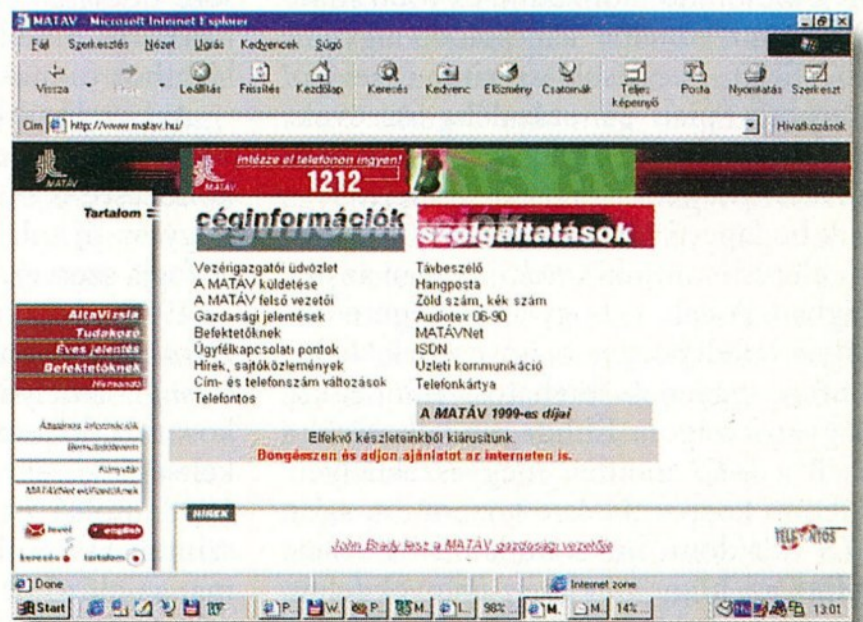
Azzal a piaci tendenciával számolnak, hogy az elérési szolgáltatás (*access service*) egyre olcsóbb lesz. Ezen belül még az is elképzelhető, hogy az e-mail használat előbbutóbb ingyenes lesz.

A *MATÁVnet* értékesítési vezetői szerint az internetpiacra nem jellemző a monopólium, sőt idegen tőle. Nézetük szerint ezen a területen senkinek sem célszerű monopóliumra törekednie, hiszen abból, hogy az ügyfelek különböző internetes vállalkozások között vannak szétszórva, a piac egésze profitál.

A koncessziós távbeszélő-társaságoknak, köztük elsősorban a *Matáv Rt.*-nek egyébként akkor is komoly bevétele származna a magyarországi internethasználatból, ha önmaga nem lenne internetszolgáltató, mégpedig a többlettelefonálásból, azaz abból a keresletből, amelyet az internetezők generálnak.

A *Matáv Rt.* korán felismerte az internetben rejlő ilyen típusú piaci lehetőségeket, és támogatta a magyarországi internetes kultúra kialakulását, terjedését. Ennek többek között egyik formája volt, hogy anyagilag és szolgáltatásokkal is hozzájárult a *Soros Alapítvány* internetes kommunikációt segítő központjának (*C3*) működéséhez, és a *Drótposta* nevű ingyenes levelezőrendszerhez. Hasonló okokból támogatja a *Compaq*, a *HVG On-line* és a *Microsoft* cégekkel együtt az ingyenes *NetStart* szolgáltatást is, amely egy e-mail küldemények sorozatában érkező oktatási program.

Az internetező közösség Magyarországon is hatással van arra, hogy a koncessziós távbeszélő-társaságok, köztük elsősorban a *Matáv Rt.* milyen szinten tartja a telefondíjakat. 1998 februárjában például egy alkufolyamat során a *Matáv Rt.* elállt attól, hogy felemelje az éjszakai tarifáját.

Hogyan lehet többet a családjával?

és ezenfelül még valamit: a korlátlan szabadságot. Mindezt a Compaq világszerte elismert, megbízható minőségével és elérhető áraival. Csapja hóna alá az irodáját, és töltsön több időt szeretteivel!

További információ a www.compaq.hu címen, vagy zöld számunkon: 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720).

Egyszerűen mondjon csak annyit : „Nos jó, a többi megcsinálom otthon a notebookon!” Hiszen a Compaq Armada a legmodernebb irodai PC-k gyorsaságát és sokoldalúságát kínálja

ARMADA 1500C

Mobile Intel® Celeron™ processzor, 366 MHz, 32 MB SDRAM, 4.0 GB HDD, 12.1" CSTN vagy 12.1" TFT (SVGA) kijelző, 1.44 MB floppy, 24xCD-ROM, LiIon akkumulátor, AC adapter, PremierSound hangrendszer beépített hangszórókkal, normál méretű billentyűzet 4 programozható billentyűvel, Compaq Touchpad egér, Windows 95, soros/párhuzamos/billentyűzet és egér port, sztereo multimédia ki és bemenetek, külső monitor docking csatlakozás, 3.3 kg, 253mm x 318mm x 58mm. 1 év garancia. Megvásárolható CarePac garanciakibővítés.

COMPAQ Legjobb válasz.

EuroWeb Internet Szolgáltató Rt.

Az EuroWeb az internetpiac speciális szereplője, üzletpolitikája eltér a többi nagy szolgáltatóétól. Míg a többi nagy internetszolgáltatónak (Matáv, Elender, DataNet) sok egyéni, illetve céges előfizetője van, és egyaránt fontosnak tartja az üzleti és a lakossági üzletágat, addig az EuroWeb egyértelműen a vállalkozásokra, ezen belül is a nagy adatforgalmat lebonyolító cégekre helyezi a hangsúlyt.

az USA-ban a tőzsdén is jegyzett vállalkozás volt. 1998 novemberében a tulajdonrész 51%-át megvásárolta a Pantel Távközlési és Kommunikációs Rt., a többi a régi tulajdonosnál maradt.

Az 1998 áprilisában alakult Pantel Távközlési és Kommunikációs Rt. 100 millió dolláros alaptőkéjű, tevékenységében magyarországi súlypontú vállalat, melynek tulajdonosi struktúrája 1999 márciusáig a következő volt: KPN (holland

mellett nagy marketing-kommunikációs erőforrásokat is a rendelkezésükre fog bocsátani.

A vétel a Pantel számára is előnyös volt, mert szélesítette kínálati palettáját. Kicserezték egymással az ügyfél-adatbázisukat is, ennek következtében megnyílhat az út a sikeres keresztértékesítések előtt.

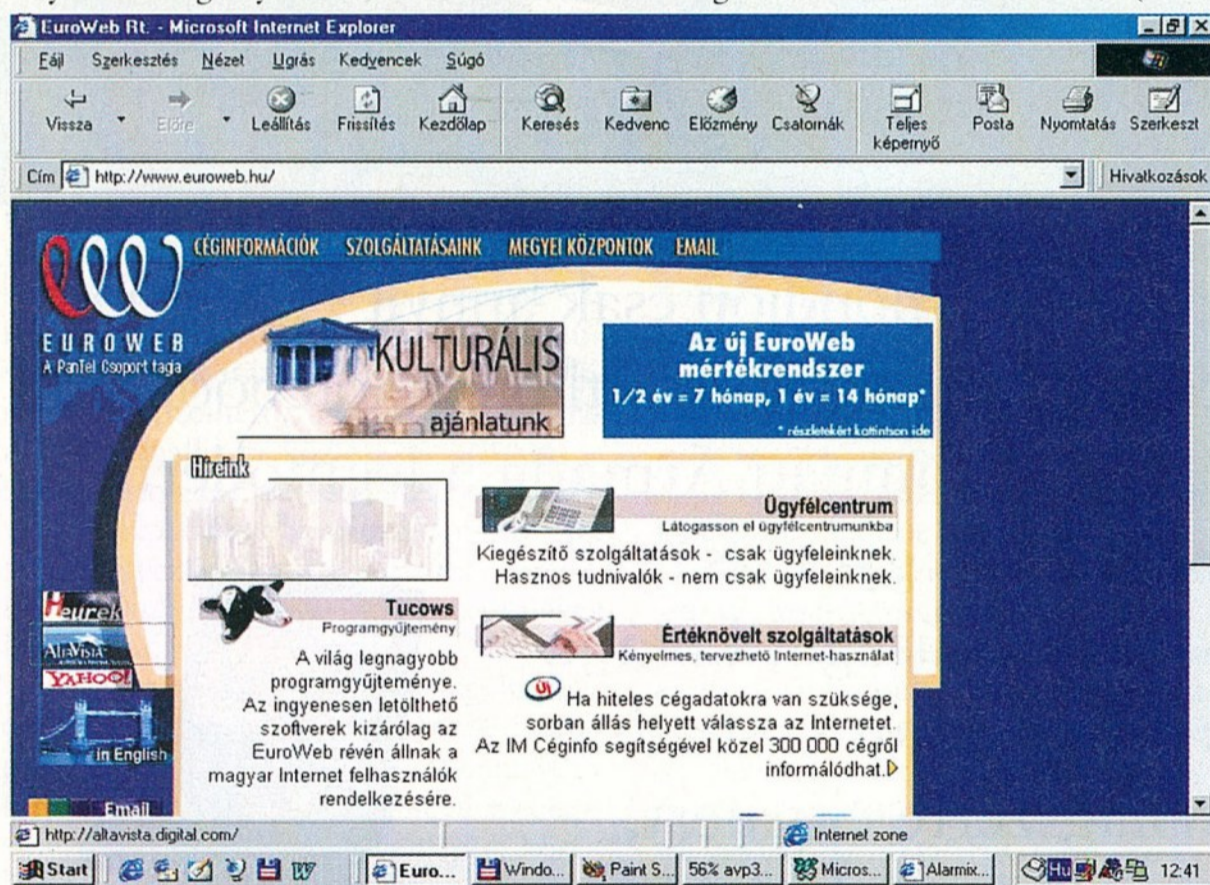
Az EuroWeb árai a nagyobb cégek körében alacsonynak mondhatók. Árstratégiájuk a következő. Az árakban természetesen figyelembe veszik a piaci trendeket, illetve a saját költségeket. Saját értékelésük szerint minőségi és gyors szolgáltatást nyújtanak, és ennek megfelelően próbálják kialakítani az áraikat is. Céljuk az, hogy rávegyék a megrendelőt arra, hogy ne csak egyes szolgáltatásokat, hanem szolgáltatási csomagokat vegyen igénybe, és e cél elérése érdekében bizonyos kedvezményeket is adnak.

Speciálisan a nagyvállalatokra koncentrálnak stratégiájukból egyenesen következik, hogy az EuroWeb Rt. akkor is bővíti nemzetközi sáv szélességét, amikor erre aktuális adatforgalma még nem ad közvetlen okot. Márciustól fontos versenyelőnye a cégnek, hogy az internetelésre fordított nemzetközi sáv szélesség nagyobb lesz.

Munkájuk során nagy súlyt helyeznek az elérési szolgáltatás minőségére: naponta többször is mérnek elérési sebességet, és ezt összehasonlítják más internetszolgáltatók hasonló adataival. E tekintetben a Matáv mögött a második helyen állnak, megelőzve a vetélytársakat, az Elendert, és a Datanetet.

Az EuroWeb Rt. a Matáv Rt.-n kívül több más vállalkozástól vásárol nagy értékben távközlési szolgáltatást. Adatátviteli vonalakat bérel olyan cégektől – így a Corvin Telekommunikációs Kft.-től is –, amelyeknek rendelkeznek optikai kábelek tulajdonjogával, és ezeket a Matávnál olcsóbban adják bérbe.

Az internetszolgáltatók közül talán az EuroWebet érinti a legkevésbé a Matáv Rt. telefonárainak a változása. Ennek oka, hogy a cég ügyfelei általában napközben használják az internetet, így a Matáv által bevezetett esti kedvezmények (18-tól, 22-től) nem érintik a cég fő megrendelőit.

A szolgáltatónak csak budapesti hívószáma van. 15 vidéki internetszolgáltató számára biztosítanak internet elérést, de e vidéki szolgáltatók ügyfelei nem az EuroWeb Rt.-vel kerülnek szerződéses kapcsolatba. A távlati terv azonban az országos lefedettség elérése, és ez lehetővé is válik azáltal, hogy anyacégük, a Pantel Rt. a tervek szerint már 2000 január 1-re szinte teljes lefedettséget ér el az országban.

Az EuroWeb Rt. a többségi tulajdonos Pantel Rt.-vel közösen alakította ki 1999. évi üzleti tervét, és ebben komoly növekedést vár. Ennek érdekében munkaerőbővítést is megvalósítottak. A közelmúltig a budapesti cég százszázalékos tulajdonosa az EuroWeb International nevű,

távközlési cég) 49 %, MÁV Rt. 25,1 %, MOL Rt. 20,9 %, KFKI Számítástechnikai Rt. 5 %. 1999 márciusában a MOL Rt. eladta tulajdonrészét a KFKI Számítástechnikai Rt.-nek.

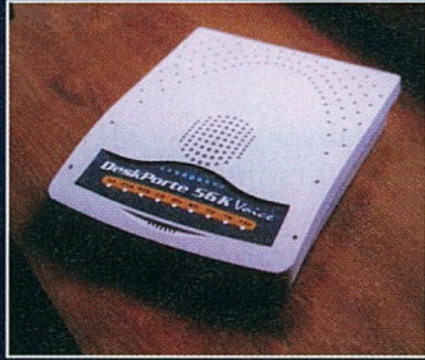
A Pantel Rt. a közcélú távbeszélő szolgáltatási koncesszió lejáratát után a Matáv Rt. és a regionális telefontársaságok fő versenytársa kíván lenni a távközlési piacon, és ennek érdekében már most is komoly fejlesztéseket és befektetéseket végez.

Az EuroWeb Rt. imázsának alakítása során tudatosan felhasználja, hogy a Pantel csoport tagja lett: ez a tény minden névjegyben, nyomtatott és elektronikus céginformációs anyagon szerepel. A Pantel a komoly anyagi és eszköz háttér

Ne hagyja figyelmen kívül!

DeskPorte 56K Voice

- Adat és hang egyidejű továbbítása
- Beépített hangszóró és mikrofon
- Magyar nyelvű szöveg
- Video Ready Modem
- Voice Mail funkció
- Üzenettrógió funkció
- Fax és Faxbank funkció

Az ideális választás!

TravelCard PCMCIA

Multifunkciós kártya:

- 56K + ISDN + Phone
- 56K + LAN (10/100)
- 10/100 LAN (UTP)
- 56K V.90-es modem
- Intelligens ISDN Terminál Adapter

A praktikus útitárs!

- 3 év garancia

microcom

... a kommunikáció élménye ...

Delta
Elektronika

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel.: 437-5200 Fax: 437-5299
HTTP:// www.delta.hu

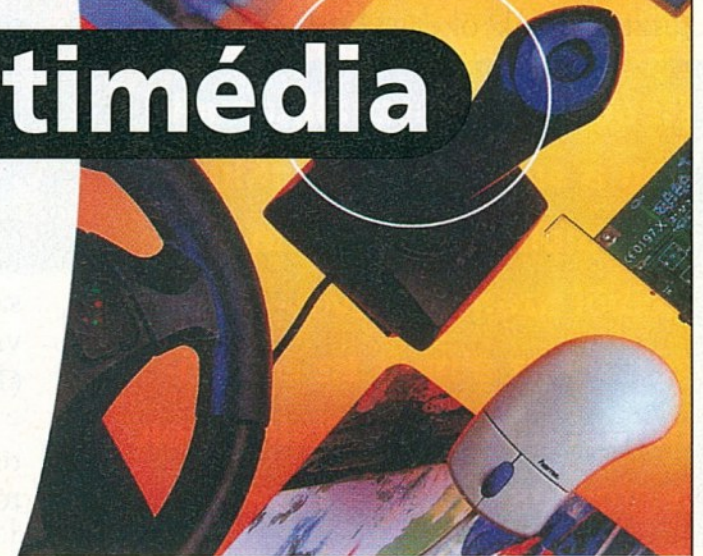
ISO9001

MINŐSÉGI MULTIMÉDIA TARTOZÉKOK

- Hangszórók
- Fejhallgatók
- Mikrofonok
- Egér/egérpad

Multimédia

- Joystick/
Joypad
- CD-ROM
tárolók
- Kábelek

hama® A tartozékspecialista
Keresse a szaküzletekben!

Diákok figyelem!

Iskolakezdési kedvezmény, ahol nemcsak Fujitsu számítógépeket, SSI térhatású hangrendszereket, CITIZEN, EPSON, HP nyomtatókat, asztali vagy PC-s DVD lejátszókat, filmeket, hanem ha bármit vásároltok nálunk, és bemutatjátok diákigazolványotokat,

5% kedvezményt adunk

szeptember-október hónapban.

A kínálatot megnézheted honlapunkon, vagy érdeklődhetsz E-mail-en, telefonon.

E-mail: sales@serco.hu

Honlap: www.serco.hu

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI BEMUTATÓTEREM:

1066 Budapest, Ó utca 46. Telefon: (1) 311-2266

HÁZIMOZI ÉS DVD BEMUTATÓTEREM:

1085 Budapest, Üllői út 2-4. Telefon: (1) 485-0140

FUJITSU

PCs • NOTEBOOKS • SERVERS

FUJITSU

PCs • NOTEBOOKS • SERVERS

FUJITSU

PCs • NOTEBOOKS • SERVERS

A legkisebb notebook-tól a legnagyobb serverig.

A FUJITSU hivatalos magyarországi forgalmazója és szervize a SERCO Kft.

SERCO

ALAPÍTVÁ 1983.

FUJITSU

PCs • NOTEBOOKS • SERVERS

Szó, ami szó, izgalmas tíz esztendőnek lehetünk krónikásai. Nyomon követhettük a MHz-ek, Mbájtok, MIPS-ek gyarapodását, magasztalhattuk a grafikus felhasználói felületet, s ott bábáskodhattunk a multimedia és az internet bölcsőjénél. Hónapról hónapra bemutathattuk az újdonságokat, véleményt írhattunk róluk, tesztelhettük őket. Hardverek, szoftve-

Rendhagyó összeállításunkban a saját eszközeinkkel – a Computer Panoráma cikkeiből szemezgetve – idézzük fel az elmúlt tíz év számítástechnikai fejlődésének legfontosabb állomásait.

ket, egyidejűleg új grafikai szabványt is alkotott: ez a VGA vagy Video Graphics Array. (1990)

A SCSI elterjedésével lassan kirajzolódik a PC-k első perifériaillesztési szabványa.

Aki ma átlagos PC-t vásárol, az általában 40-80 Mbájtos AT-busz kontrolleres merevlemez talál a gépben. A mai programok táréhsége miatt azonban az új lemezeknek már legalább 100 Mbájt kapacitásúaknak kell lenniük. (1991)

A sokkoló hír az XGA megjelenítő szabványszintre emelése. Az egyetlen bökkenő, hogy az új rendszert Magyarországon még nemigen lehet beszerezni, vagy ha mégis, akkor csillagászati áron. (1992)

Az elmúlt év második felében feltűntek a piacon a 66 MHz-es 486-os számítógépek. (1993)

Szám helyett nevet kapott az Intel

MHz-es tudást is elérték, igaz, ezek nem kerültek forgalomba. (1994)

A buszrendszerek terén a Vesa Local „őrület” dívik, a „külső pályáról” viszont már érkezik a megváltónak kikiáltott 64 bites PCI busz. (1994)

November elején jelentette be az Intel a következő processzorgenerációt, a Pentium Prót. Az új chip 5,5 millió tranzisztort tartalmaz, az órajele 150-200 MHz. (1995)

Az AMD válasza az Intel 6. generációs processzorára feltehetően a K6 lesz, de nem valószínű, hogy ezzel 1997 előtt kirukkolnának. (1996)

Néhány alacsonyabb órajelű (pl. a 75 vagy a 90 MHz-es) processzor már le is került a kínálati palettáról, s rövid időn belül valószínűleg a 133 és a 166 MHz-es Intel áramkörök jelentik majd a „belépőt”. (1997)

Új buszrendszer jelent meg: az USB (Universal Serial Bus) megalkotásában a

CP-VISSZATEKINTÉS

Summáját írom...

rek ezrei fordultak meg szerkesztőségünkben, laboratóriumunkban, s a széduletes iramú fejlődéséről a legjobban talán úgy adhatunk számot, ha írásaink tükrében szemléljük a (közel)múltat és a jelent.

HARDVER

Az 1988-89-es évek krónikájához az XT modellek kihalása, az AT gépek piaci stagnálása, s a 386-os gépek eladási statisztikáinak meredek emelkedése tartozik. Jó tudni azonban, hogy egy AT jobban kihasználható, mint egy mégoly gyors 386-os gép. (1990)

A Tandem 486/25-ös számítógépének alaplapján 64 Mbájt RAM-ot helyeztek el, Még nincs is olyan operációs rendszer, amely ekkora tárat kezelni tudna. (1990)

Az i486-os CPU a valamennyi speciális külső perifériaelemmel kiegészített, gyors 80386-os gépekhez képest is 2-3-szoros sebességnövekedést jelent egyetlen chipen. A hardverhez egyébként 1,2 millió tranzisztort szükséges. (1990)

Amikor 1987-ben az IBM bemutatta a PS/2 rendszere-

szupergyors processzora, a Pentium. Két verziója van: a 60 és a 66 MHz-es ütemjelű. (1993)

A 33 MHz-es masinákat könnyűszerrel fel lehetett gyorsítani 66 MHz-esekre, s jelenleg ezek a típusok a felsőbb kategória „királyai”. (1994)

A VGA alapszabvány (640x480 képpontos felbontás) már letűnőben van. (1994)

Az órajel – a tapasztalatok szerint – 80 MHz-ig egyszerű eszközökkel, üzembiztosan növelhető. Egyes változatok azonban már a 100, illetve a 120

gyakorlatiasság dominál. (1997)

Az Intel egyelőre hallgat – legalábbis ami az új IA-64-es processzorgenerációt illeti. Annyi azért már kiszivárgott, hogy a család első képviselője a Merced kódnevet kapta. (1998)

A tavalyi év elejéig a videokártyák még csöndben meghúzódtak a hardverboltok polcain, ám a nagy „3D-s robbanás” következtében magukra vonták a számítógépesek figyelmét. A legújabb játékok csaknem 80%-a elboldogul valamilyen 3D-s célhardverrel vagy Direct 3D-vel. (1998)

A Celeron processzor első, 266 MHz-es változata 0,25 mikronos P6 technológiával készített központi egységet tartalmaz, amelyből hiányzik az L2 cache. (1998)

Az AMD nyáron mutatta be az európai felhasználóknak új, K6-2 processzorcsaládját. Ez az első MS Windows-kompatibilis x86 3Dnow! technológiájú processzor, amely egyesíti a 3Dnow! utasításokat és a superskalár MMX képességeket. (1998)

Egy amerikai felmérés szerint az 1999. év átlagos otthoni számítógépe egy PII

300-as alapú gép lesz, 64 Mbájt SDRAM-mal. (1998)

A lapjárás az utóbbi években megváltozott, mégpedig az Intel-processzorokat használó NT-gépek javára. (1999)

A Pentium II utódja, az új utasításkészlettel beoltott Katmai is megjelent már a láthatáron. (1999)

Február közepén, San Joséban láthatta először a világ a legújabb Intel-processzort, a Pentium III-at. A P6 architektúrára épülő Pentium III 9,5 millió tranzisztort tartalmaz, és a legfejlettebb 0,25 mikronos technológiával készül. (1999)

Az AMD június 23-án jelentette be hivatalosan 500, 550 és 600 MHz-es K7-es mikroprocesszorát, amelyet az Athlon névvel ruháztak fel. A processzor megjelenése történelmet ír, megszűnni látszik az Intel vezető szerepe, hiszen az Athlon minden idők legnagyobb tudású processzora, amely asztali PC-be építhető. (1999)

SZOFTVER

A Microsoft 5.0 a legáltalánosabban használt szövegszerkesztő program. Egyértelműen dicsérhető a szöveges ábrázolási lehetőségek, például az oszlopok tördelése és a grafikák beillesztése. (1990)

Jelenleg úgy tűnik, hogy az új Windows- és Macintosh-rendszerű szoftverek közül az utóbbiak egyelőre előnyben vannak. Gyors fordulat várható azonban, ha a Windows 3.0 számára is kidolgozzák a programok tömkelegét. (1990)

Kibővített funkciók, egyszerű és kényelmes kezelés – ekképp összegezhethetnénk az Excel 3.0 lényegét. (1991)

Másfél évvel az elsöprő sikerű 2.0-s verzió megjelenése után, május közepén a Corel Corp. bejelentette a CorelDRAW 3.0-t. Az új változat tíz 3,5"-os HD lemezre fért, kicsomagolás utáni teljes mérete 30 Mbájt. (1992)

Márciusban jelentette be az Autodesk

az AutoCAD Release 13 for Windows verziót. Ez már teljes értékű, 32 bites Windows programcsomag. (1993)

A Word 6.0-val a Microsoftnak sikerült jó, a szokásosnál kevesebb hibával terhelt, normális méretű programot alkotnia. (1993)

A CorelDRAW 4.0 rendszerrel szemben támasztott követelmények meglehetősen szigorúak: 486DX-es processzor és 8 Mbájt RAM nélkül aligha lehet ésszerű munkát végezni. (1993)

A Quark-rajongók már régóta biztatják PC-s barátaikat: ne csüggedjete, hamarosan megjelenik a windowsos Quark! Mégis csak most, 1993-ban mondhatjuk: ezúttal valóban „jön” a program. (1993)

A Microsoft a Word for DOS 6.0 sikere után szinkronba akarja hozni a DOS- és a Windows-verziók számozását. Így következhet a Word for Windows 2.02c után a 6.0-s verzió. (1994)

Az Excel 5.0 jó példa arra, hogy miként lehet egy amúgy is fejlett verziót (a 4.0-s változat) még jobba és egyszerűbbé tenni. (1994)

Több mint 800 TrueType és Type 1 betűtípus, közel 22 ezer clipart és száz különleges, CD-n tárolt fotó jellemzi a CorelDRAW új, 5.0-s változatát. (1994)

A Windows 95 megjelenésével egy időben került piacra az új Corel, azaz a 6-os verzió, amely 450-nél is több funkciót tartalmaz. (1995)

A CorelDRAW 7 csomagban minden benne van, amire az alkotókészség kibontakoztatásához szükség lehet. (1997)

Minden idők legnépszerűbb grafikai programcsomagja új köntösbe öltözött: megjelent a CorelDRAW 8-as verziója. Aki dolgozni is szeretne vele, annak melegen javasoljuk az MMX-es gépet, 32-64 Mbájt RAM-mal, 200-300 Mbájtnyi sza-

bad merevlemez-kapacitással a programokhoz és 50-150 Mbájt szabad tárterülettel az átmeneti állományoknak. (1998)

Januárban adta ki a Microsoft az Office 2000 második bétaváltozatát. Míg a korábbi változatok telepítőkészlete elfért egyetlen CD-n, addig az Office 2000 Béta 2 hozánk eljutott változata négy (!) csillogó CD-korongon terpeszkedett. (1999)

A Corel gondosan ügyel arra, nehogy lépéshátrányba kerüljön a Microsofttal szemben, így a hamarosan piacra

kerülő MS Office 2000-et sem hagyhatta válasz nélkül. Kiadta a WordPerfect Office 2000 bétaváltozatát. (1999)

OPERÁCIÓS RENDSZER

Ma még a személyi számítógépekhez használatos operációs rendszerek között az MS-DOS az abszolút első a világranglistán. (1990)

Új PC-korszak kezdődött 1990. május 23-án, amikor a Microsoft bemutatta a Windows grafikus felhasználói felület régén várt 3.0-s verzióját. Az új Windows 3.0 célja: a számítógép kezelése a lehető legegyszerűbb legyen. (1990)

OS/2, Windows NT... A 90-es évek operációs rendszerei minden eddiginél nagyobb teljesítményre lesznek képesek. Ha a gépünk nem legalább egy 386-os – 8 Mbájtnyi operatív tárral és 100 Mbájt merevlemezzel – akkor aligha éri meg a csere. (1992)

Ha a Windows 3.0 egyszerre több ablakot tart nyitva, akkor a számítógépnek óriási számítási és tárolási teljesítményre van szüksége. (1992)

A Windows 3.0-val kapcsolatos gyakori „rendszerlefagyásoktól” egy sereg felhasználónak megőszült a haja. A 3.1-es verzióknak köszönhetően mindez már a múlté. (1992)

Jó érzés kézbe venni az ismerős egyendobozt, rajta a felirattal: Windows 3.1, magyar változat. (1993)

A Windows 95 alapvető célja, hogy tovább egyszerűsítse a PC használatát. (1995)

A Windows NT Workstation 4.0 legalább 486-os processzort, 16 Mbájt RAM-ot, 120 Mbájt háttértároló kapacitást igényel. (1996)

CeBIT 98: az internet tartotta állásait a kulcstémák sorában, és bejelentették a Windows 98 nyári megjelenését. (1998)

A Microsoft webintegrációval és javí-

tott biztonsági szabályokkal szeretne további részesedést szerezni az operációs rendszerek területén, legalábbis erre lehet következtetni a Windows NT új verziójából. (1998)

A Linux egy teljesen ingyenes operációs rendszer. Sőt, nemcsak hogy ingyenes, hanem nyílt forráskódú. Meghatározó szoftver- és hardvergyártók figyelnek fel rá. (1999)

Hogy a Windows 2000 a hétköznapi használatban is megállja-e a helyét vagy sem, azt még nem tudni, annyi azonban bizonyos, hogy neves hardvercégek készülnek Windows 2000 kompatibilissé tenni gépüket. (1999)

MULTIMÉDIA

Kísértet járja be Európát. Az Egyesült Államokból érkezett, és multimédiának hívják. Az újdonság az, hogy az „egy kalap alá” integrált információforrásokat komputeres vezérléssel, párbeszédés üzemmódban használják. (1991)

A CD-ROM mint információhordozó nem a nagyközönség számára készült termék. (1991)

A lemezenkénti közel 640 Mbájtos kapacitás lehetővé tette, hogy képeket és adatbázisokat „folyóiratként” jelentessenek meg a CD-ROM-okon. (1993)

A ma eladott gépek (legalább 386SX processzor, 4 Mbájts RAM és 40 Mbájts winchester) képesek lennének a multimédia-alkalmazások futtatására, ha lenne bennük hangkártya és CD-olvasó. (1993)

Napjainkban hihetetlen gyorsasággal terjed a multimédia, és egyre több alkalmazás kapható már CD-lemezes kiegészítéssel. (1994)

CeBIT 95: a főszerep ezúttal a multimédia-alkalmazásoknak jutott. (1995)

A CD-ROM-meghajtó vitathatatlanul az egyik legnépszerűbb periféria a számítástechnikában, hiszen ma már egyetlen valamirevaló PC-ből sem hiányozhat egy ilyesfajta készülék. (1996)

Napjainkban újabb adathordozó szerep magának egyre nagyobb részesedést, a DVD. (1998)

TÁVKÖZLÉS, INTERNET

Közel az ISDN mindent elsőpródiadala... (1991)

Nem nehéz megjósolni, hogy a hordozható számítógépek térhódítása megnöveli majd a modemek ázsioját is. A sebességeket tekintve 1200-9600 bps-os modemeket árulnak, többféle árkategóriában. (1994)

A világ a digitalizálás lázában ég, s itthon is útjára indult az első digitális rádiótelefon-szolgáltatás, a GSM. (1994)

A szórakoztatás, a kommunikáció és a

számítástechnika közötti határvonalak elmosódnak, minden a szabványosítás és a digitalizálás felé halad- mondják a legújabb amerikai álom, a digitális szuperstráda közeli megvalósulásának hívei. (1995)

Néhány adat, amely megvilágítja az internet méreteit és jelentőségét: több mint kétmillió számítógép, 30 millió felhasználó, ötezer csatlakozó hálózat 150 országban. (1995)

A Web, amely magyarul pókhálót jelent) grafikus hozzáférést kínál a legkülönbözőbb adatbankokhoz, információs rendszerekhez. (1995)

Nincs még egy esztendeje, hogy a Microsoft közzétette internetes stratégiáját. A bejelentést lázas fejlesztőmunka követte, s még tavasszal megjelent az Internet Explorer 1.0, majd idén tavasszal a 2.0-s változat, nyár végén pedig az Explorer 3.0. Egy héttel később viszont a Netscape is kirukkolt saját böngészőjének következő (3.0-s) változatával. (1996)

A Nokia 9000-es, Kommunikátor nevű rádiótelefonja egy kis beépített számítógép segítségével számos olyan mobil szolgáltatást nyújt, amelyek használatához eddig a telefon mellett külön

komputerre is szükség volt. (1997)

Vitathatatlanul nő az ISDN alapú hálózati kapcsolat szerepe Magyarországon is. (1997)

A világetalonnak tekintett internetes keresőrendszer, az AltaVista megszólalt – pontosabban már ír és olvas – magyarul. (1997)

Megjelent a világ első kétnormás, az általános fogyasztói piacnak szánt GSM telefonja. (1998)

Figyelemre méltó vállalkozásba fogott az Alcatel, a Philips és a Siemens: az új, nagyképernyős és billentyűzetes telefonkészülékek a műszakilag képzetlen felhasználó számára is könnyen elérhetővé teszik az internetet. (1999)

EGYÉB

CeBIT 90: A központi téma a kelet-európai piac és persze a COCOM-lista ésszerűtlensége volt. (1990)

A számítógépben megbúvó láthatatlan időzített bombák, a komputervírusok, napjaink pestisévé válhatnak. (1991)

Az ismertté vált makrovírusok száma napi öt-hat új kórokozóval, illetve vírusátíráttal gyarapszik. (1997)

Egyre többet hallhatunk mostanában a 2000-es év problémájáról... (1998)

AZ IT-RŐL RÖVIDEN

Ezredvégi helyzetkép

Kérdéseink

1. Milyen szerepet játszhat a hazai IT a globalizálódó világban?
2. Milyen túlélési stratégiákat tud elképzelni a hazai gazdasági környezetben?
3. Hogyan látja a szűkebb szakterületének fejlődési kilátásait?
4. Mit vár az uniós csatlakozásunktól?
5. Mennyire tartja profitábilisnak a hazai IT-t más iparágakkal összehasonlítva?
6. Milyen befolyással lesz a jövőben a munkájára a Világháló?
7. Ha egy jótündér teljesítené egy kívánságát, mi lenne az?

Axico Informatikai Kft.
Nyilatkozó: Tuska István
ügyvezető ig.

1. A magyar nemzet adott egy-két meghatározó személyiséget a világnak: Neumann Jánosra, Gróf Andrássra (Intel) vagy Adler Jánosra, az Adaptec elnökére gondolok. Ez a lehetőség po-

tenciálisan megvan a jelenlegi szakembergárdában is.

2. A minőség folyamatos fejlesztésével, a technikai szint és hatékonyság folyamatos növekedésével lehet biztosítani a cégek számára a túlélést.

3. Szakterületünkön a közeljövőben az adatátvitel, az adattárolás, a digitális képfeldolgozás és a mobil számítástechnika robbanásszerű minőségi átalakulása fog bekövetkezni. Az erre való felkészülés cégünk fő stratégiája.

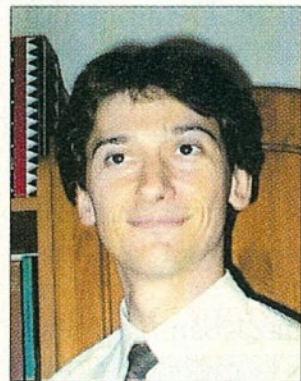
4. Az uniós csatlakozástól a munkamegosztás szélesebb körben való elterjedését várjuk. A fejlődni képes cégek bekerülnek az európai vérkeringésbe. A speciális magyar viszonyokon alakult cégek is kénytelenek lesznek a tisztességes játékszabályok betartására.

5. A 90-es évek extraprofit lehetőségei az évek folyamán fokozatosan eltűntek. Semmivel sem tartom profitábilisabbnak az IT iparágat, mint bármely másikat. Jól kell csinálni.

6. Az információ mindenki számára naprakész és elérhető lesz. Az interaktív információcsere is sokkal hatékonyabbá válik.

7. Szűnjön meg a feketekereskedelem. Távolítsa el a pályáról a nem fair játékosokat.

Computer 2000
Magyarország Kft.
Nyilatkozó: Diószeghy Zoltán,
ügyvezető ig.

1. Bizonyos kezdeti nekibuzdulások ellenére mára bele kell törődnünk abba, hogy a világ információtechnológiáját nem befolyásolnunk, hanem követnünk kell.

2. A magyar piac hosszú távon szé-

pen követi a fejlett országok tendenciáit. Ezért a hosszú távú stratégiát ezekre kell alapozni. A közép és rövid távú tervezésnél ugyanakkor a piac pillanatnyi sajátosságaira kell építeni. A túlélés alapkövetelménye, hogy minden játékosnak meglehetősen pontos képe legyen arról, hogy mit is szeretne hosszabb távon csinálni.

3. A disztribúció létszükséglete a mennyiségi piac. Amennyiben az egész gazdaság dinamikusan fejlődni tud, a mozgásterünk tovább bővül.

4. Közvetett lehetőségeket, amelyek már a komoly felkészülés időszakában jelentkeznek. Ahhoz, hogy a gazdaságunk be tudjon illeszkedni az EU rendszerébe, még igencsak nagyot kell lépni a mai szintről. Ehhez nagyon komoly IT háttérre is szükség van; ez pedig számunkra jelentős piacbővülést jelent.

5. Az éremnek két oldala van: jók, az átlagosnál talán jobbak a profitlehetőségek, ha IT szolgáltatásokról (rendszer-

Miniinterjúinkban az információtechnológia ismert vállalatainak vezetőit kérdezzük cégük és a számítástechnika helyzetéről, s a szakma kilátásairól.

építés, telepítés, szakértés) beszélünk, de jóval az átlag alattiak a „dobozmozgató” kereskedelemben realizálható profitok.

6. Mint mindenki más munkájára - az információ azonnal, mindenki számára elérhető, a paraméterek közvetlenül összehasonlíthatók, a döntések felgyorsíthatók.

7. Adjon jó egészséget és sok vidám napot mindenkinek, aki becsületesen, keményen dolgozik, de okozzon hascsikarást mindazoknak, akik azon ügyeskednek, hogy kihasználják állapotaink tisztázatlanságait.

Cisco (magyar leányvállalat)
Nyilatkozó: Budafoki Róbert,
country manager

1. Nem hiszek abban, hogy drasztikusan befolyásolhatjuk a globalizálódó világot, súlyunknál fogva. Ellenben meggyőződésem, hogy például szolgálhat egy ekkora ország is. A kérdés csak az, hogy jó vagy rossz példa leszünk.

2. Gyors, de megfontolt előre menekülés az internet felé.

3. Mi az IP alapú kommunikációval foglalkozunk. Szakértők szerint ez képezi mindennemű kommunikáció alapját a közeljövőben. A fejlődés exponenciális, a következő 2-3 év óriási lehetőségeket tartogat.

4. Az életünket nem az fogja jobbat tenni, de az esélyeinket javítani fogja a kiélezett versenyhelyzet. Szükséges gazdasági és politikai teendők sokasága vár még ránk.

5. Az iparágakkal összehasonlítva az egyik - ha nem a - legprofitábilisabb ipar. Köszönhető ez annak a ténynek, hogy általa minden más ipar versenyképességét gyorsan és hatékonyan tudja fokozni.

6. Az eddig elfoglalt helyzetén nem fog tudni javítani. Azaz No. 1.

7. Kívánhassak még hármat.

Ericsson

Nyilatkozó: Liptay Gabriella, kommunikációs igazgató

1. A hazai IT növekvő szerepet játszhat világunkban. Felértékelődik az oktatás, a hazai szürkeállomány szerepe, szélesedik a kutatások köre, és ezek az eredmények ép-

pen a globalizáció folytán bekerülnek a világméretű technológiai körforgásba.

2. Rövidtávú szemlélet, gyors „lerablások”. Több lábon állás. Előre menekülés. A nagy állami projektekre való felkapaszkodás és párhuzamos magánvállalkozások.

3. Növekedés, bár ennek a mértéke nem lesz annyira látványos, mint az elmúlt néhány évben. A mennyiségi igények kielégítése után munkánk egyre nagyobb mértékben koncentrálnak a partnerek és a felhasználók minőségi igényeinek a kielégítésére.

4. Az Ericsson esetében nem hoz különösebb változást, hiszen a cégünk már most is az uniós országokkal azonos szinten, ugyanolyan szigorú előírásoknak megfelelően végzi a munkáját.

5. Az iskolai osztályzatnak megfelelő ötös skálán jelölve – négyes.

6. Teljesen átfogja. Megkerülhetetlené válik. Olyan egyetemes munka- és kommunikációs felületté válik, amely nélkül elképzelhetetlen lesz a hatékony munka.

HERTA Kft.

Nyilatkozó: Korpás Béla, ügyvezető igazgató

1. Magyarország és rajtunk keresztül a környező országok gyorsabb felzárkózását a rohamléptekben fejlődő technológiai és gazdasági színvonalhoz.

2. A Nyugat-Európai trendek követésével fel kell zárkózunk a multinacionális cégek mellé a piaci tevékenységben. Ezt egyrészt azok kiszolgálásával, másrészt piaci térnyerési taktikáinkat követve, egyre nagyobb és több kiskereskedelmi egységet képzelünk megnyitni.

3. Pozitívan, mert a hazai gazdaság számos területén még előttünk áll a modernizációs folyamat, jóval nagyobb számítástechnikai háttér, adatbázis, amelyek kiszolgálása feltétlenül fellendülést hozhat.

4. A legális kereskedelem erősödését. A minőségi termékek nagyobb piaci részesedését. Forgalmi árak csökkenését a vámtételek eltolódása miatt.

5. Jelen piaci körülmények között a legkevésbé profitábilis. (Szürke és fekete piac miatt nyomott árak.)

6. Egyre gyorsuló információáramlás, esetleg új piaci szegmens (internetboltok, direct marketing stb.)

7. Szeretném, ha az utódom interjút tudna adni Önöknek a HERTA Kft.-ről a következő napfogyatkozáskor!

Juventus Team Kft.

Nyilatkozó: Szűts Pál, ügyvezető tulajdonos

1. Mivel a hazai hardvergyártás elenyésző, erősen függünk a világpiactól. Ez észrevehető az importnál is, a hardvergyártók számára a hazai piac jelentéktelen, nehezen lehet érvényesíteni az érdekeinket. Marad tehát a szoftverfejlesztés, ezért lenne szükség az oktatás és a kutatás támogatására.

2. Alkalmazkodni kell a magyar környezethez, színvonalasabb és jobban személyre szabott szolgáltatásokat kell nyújtani, mint a terjeszkedő multik.

3. A hardverforgalmazás erősen függ a kereslet alakulásától, de talán bizonyos értelemben vissza is hat rá. De amíg a piac folyamatosan bővül, nekünk csak a versenytársainkkal kell megküzdenünk a növekedő tortából való minél nagyobb szeletért.

4. Az adó-, vám- és egyéb jogszabályok és eljárások egyszerűsödését, áttekinthetőbbé tételét.

5. A hardverforgalmazásban nagy a tolnakodás. Még az odahaza mérsékelt piacpolitikát alkalmazó multik is beszálltak a versenybe, egymás alá „vernek” a piaci résztvevők. Emiatt mindenképpen alacsonyabb a realizálható árrés.

6. Jelentősen egyszerűsíti, megkönnyíti az információáramlást a kereskedő és az ügyfelei, a kereskedő és a beszállítói között.

7. Szeretnénk, ha cégünket gyermekeink vihetnék tovább, megőrizve pozícióikat a piacon.

KFKI ISYS Informatikai Kft.

Nyilatkozó: Ritter Antal, kereskedelmi igazgató

1. A globalizálódó gazdaság az információtechnológiai piac szereplőitől is megköveteli, hogy a világszerte elfogadott, eredményeket hozó üzleti gyakorlatot minél hamarabb átvegyék és alkalmazzák. A hazai informatikai cégek ehhez további értékeket adnak hozzá: a saját tudásukat, a hazai sajátosságoknak megfelelő fejlesztéseket.

2. Hogy az egyre nagyobb tömegben rendelkezésre álló információt a vállalkozások a leghatékonyabban használják fel.

3. A vállalati információszolgáltatás terén előtérbe kerülnek a vezetői döntések meghozatalát támogató informatikai rendszerek.

4. A csatlakozás nem változtat lényegesen az informatikában jelenleg alkalmazott eszközökön, technológiákon. Jelentős változást eredményez azonban az informatikai rendszerek alkalmazása következtében átalakuló vállalati kultúrában.

6. A világháló térhódításával csökkeni fog a hagyományos ellátóláncok szerepe, és annak egy virtuális változata kerül előtérbe.

KÜRT Computer Rendszerház Rt.

Nyilatkozó: dr. Kürti Sándor, igazgató

1. A valós kormányzati stratégia hiánya miatt marginalizálódik (a súlyát, ha volt, elveszíti).

2. Csatlakozás valamely multihoz.

3. Sajnos nem látom, mert végtelennek tűnik.

4. Legkevesebb 20%-os bevételnövekedést, tudniillik most kb. ennyi bevétel-től esünk el a vámkezelés hosszú időtartama miatt.

5. Soha nem foglalkoztam ezzel a kérdéssel, de az IT-sek közgyűlésén mindig sokkal jobb kocsikat látok, mint a nyomdászok, a közgazdászok vagy a mezőgazdászok találkozóin.

6. Már most is a székemhez ragaszt a világháló. Valószínű, még kevesebbet fogok ugránozni.

7. Még 100 évig válaszolhassak a kérdéseikre.

LG Electronics Magyar Kft.

Nyilatkozó: B.D.Jang, ügyvezető igazgató

1. A hazai IT folyamatosan növekszik és integrálódik a globalizálódó világban, mert az IT termékek színvonalára még jelenleg is alacsonyabb a nyugati országokhoz viszonyítva.

2. Az LG túlélési stratégiája, amely a hazai gazdasági környezetre is érvényes, két irányvonalat követ. Az egyik az árorientáltság, a másik a technológiai központúság.

3. Nagyon pozitívnak. 1999. július 13-án cégünk (LG Electronics Inc.) bejelentette a Digitális LG-t, mint az új jövőképet, felkészülve a következő új évezredre.

4. Az integrálódásból adódó piaci előnyöket. A referenciarendszerek gyors és széleskörű elterjedését. A termékek árstabilitását, nem partikuláris árképzést.

5. A gazdasági fejlődés jövőbeni alapja a racionalitás (reform+modernizáció) lesz. Ehhez a legfejlettebb IT tartozik, s ennek eredményeként valósul meg az optimális profitabilitás.

6. A világháló azért nagyszerű találmány, mert az információ megszerzésében egyenlő esélyt biztosít mindenki számára.

7. Szeretnénk, ha a végfelhasználók világosan elkülönítenék az imázsunkat a termékeink által.

Matáv Rt. **Nyilatkozó: Nagy Bálint,** **PR igazgató**

1. A hazai IT az elmúlt néhány évben sokat fejlődött, ugyanakkor jelentős lemaradást kell ledolgoznunk a fejlett ipari országokhoz képest, azaz – legalábbis egyelőre – nem mi diktáljuk az iramot.

2. A Matáv nem szorul „túlélési stratégiákra”. Folyamatos fejlesztéseket végzünk, az elmúlt években komplex telekommunikációs szolgáltatóvá váltunk.

3. A távközlésben is megfigyelhető a globalizáció: nagy, tőkeerős, a távközlés minden területén szolgáltatást nyújtó vállalatok jelennek meg a piacon.

4. Uniós csatlakozásunk után a magyar telekommunikációs piac a jelenleginél is gyorsabban fog fejlődni, rövid időn belül el fogjuk érni az EU-tagországok távközlési fejlettségi szintjét. Magyarországon 2-3 jelentős vezetékes szolgáltató fog működni a piac liberalizálása után.

5. Magyarországon az IT a leggyorsabban, legdinamikusabban fejlődő iparágak közé tartozik. Árnyalja a helyzetet, hogy az ágazat jelentős elmaradással küzdött egy évtizeddel ezelőtt, ezért hatalmas investíciókra volt szükség a fejlesztésekhez. Ugyanakkor könnyen meggyőződhetünk arról, hogy az IT iparág profittermelő képessége nem lehet túl gyenge.

6. Bár Magyarországon még nem terjedt el annyira az internethasználat, hogy rövid időn belül helyettesíthesse az egyéb információszerzési és kapcsolattartási formákat, ezen a területen is jelentős növekedés mutatható ki.

7. Hogy a távközlés minden területén egészséges piaci verseny legyen, olyan korrekt versenytársakkal, akik nem ellenfelek.

Montana Rt. **Nyilatkozó: Koródi Bálint,** **vezérigazgató**

1. A globalizáció hatását nem lehet figyelmen kívül hagyni, de túlértékelni sem szabad. Alapvetően két területről van szó: a technológiai globalizációról és a szervezeti, illetve tőkeglobalizációról.

2. A legfontosabb hogy helyesen tudjuk értékelni a helyzetünket és a lehetőségeinket. Minden hazai IT cégnek el kell döntenie hogy melyik súlycsoportban indul a piaci versenyben.

3. A Montana Rt. az informatika teljes vertikumában ajánlja szolgáltatásait. Ezen belül is – éppen az előbb említettek miatt – kiemelkedően fontosnak tartom a hozzáadott érték növelését.

4. Az informatikusokra is nagyon komoly feladat vár, hiszen az információtechnológia biztosítja a kapcsolódási felületeket a gazdasági, üzleti, sőt néha még a társadalmi folyamatokhoz is.

5. Hivatalból azt kellene mondanom, hogy siralmas a helyzet, de a valóságban a megfelelő minőségű szolgáltatásokat meg lehet fizettetni. Ezt bizonyítja a területen mutatkozó befektetési kedv élénkülése is.

6. A információk áramlása szempontjából már most is meghatározó. A gazdasági folyamatainkban is megjelent, hiszen van olyan cég, amellyel a teljes üzleti folyamat, a megrendeléstől a logisztikáig, már a világhálón bonyolódik.

7. Két hét szabadság, mobiltelefon nélkül.

Novell Magyarország Rt. **Nyilatkozó: Szittyá Tamás,** **ügyvezető igazgató**

1. Egyelőre még alapvetően követő szerepet, mert a hazai piac kicsi ahhoz, hogy jelentős fejlesztéseket tudjon támogatni. De pontosan a globalizációnak köszönhetően mi is szerves részei, egyen-

2. A legjobb túlélési stratégia a fogékonyság az újra és a felkészülés a még újabbra. Az internet, a rajta keresztül elérhető hatalmas információmennyiség óriási üzleti lehetőséget rejt magában azok számára, akik ezt kezelni képesek.

3. Szűkebb szakterületünk kilátásai talán a legszélesebbek, hiszen napjainkban is és a jövőben is a hálózatok határozzák meg a számítástechnika fő fejlődési irányait. A hálózati lehetőségek kiaknázása még hosszú ideig hatalmas piacot jelent.

4. Kiszámíthatóbb piaci környezetet, a verseny élénkülését minden területen, és az üzleti lehetőségek kiszélesedését.

5. Az IT, mint bárhol a világ fejlett országaiban, nálunk is az egyik legprofitábilisabb iparág. Az IT nemcsak az iparág szereplői, hanem a felhasználónak is az egyik legprofitábilisabb befektetés.

6. A világháló már ma is része a mindennapi munkámnak és a magánéletemnek is, ezért ismerete és használata egyre meghatározóbb lesz, persze remélem csak egy ésszerű szintig.

7. Ha egy nap 23 óra helyett mondjuk 30 lenne, és akkor többet tudnék más kívánságokon is gondolkodni.

Online Informatikai Rt. **Nyilatkozó: Deák László** **vezérigazgató**

1. A hazai IT jelenleg elsősorban a hazai igényeket elégíti ki, és várhatóan ez így marad a jövőben is. A multinacionális informatikai vállalatok fogják egyre inkább megkapni a nagyobb megbízásokat, az ő beszállítóik lehetnek a nagyobb magyar IT cégek.

2. A hazai IT-piac hagyományos területeit (hardver, alapszoftver, rendszerintegráció) gyilkos verseny és a multik dominanciája jellemzi most és a jövőben is. Kitorési lehetőség egy hazai cég számára a hazai piacon egyre kevésbé lesz, de az informatikában mindig megvolt az esély arra, hogy egy kisebb cég is átütő sikert érjen el, és hirtelen megnövekedjen.

3. Nagy változások várhatók a bankipénzügyi szoftverszektorban, elsősorban az elektronikus bank és az elektronikus kereskedelem térhódítása miatt, de az intelligens bankkártyák és a korszerű fizetési módok terjedése is izgalmas lehetőségeket rejt.

4. A gazdaságnak jót fog tenni, a hazai banki szoftverpiacon (de általában a hazai IT piacon) nem várhatók jelentősebb változások. Ha idevesszük a telekommunikációt is, akkor azon a területen drámai árcsökkenést várok, ami jótékony hatással lesz az elektronikus üzletvitelre.

5. A szoftveripar hagyományosan nagyobb nyereségrátával működik, mint más iparágak, különösen igaz ez az egyedi szoftverek szegmensére. Amíg a hazai bérek nem érik el a nyugatit, addig egy másik terület, az IT tanácsadás továbbra is extraprofitot hordoz. Az IT piac általában azonban nem jobb vagy nem rosszabb profitabilitású az egyéb korszerű iparágaknál.

6. A banki szoftver fejlesztésekben nagy szerepet fog játszani mind az internetes technológia (a banki belső hálózatok intranetté szerveződése révén), mind az internet.

7. Egyetlen kívánságom az lenne, hogy bármely kívánságom mindig teljesüljön.

Pannon GSM

Nyilatkozó: Kovács László
informatikai igazgató

1. A globalizáció előnyeit jól kihasználni csak megfelelő informatikai háttérrel lehet. Komoly feladatot fog jelenteni az IT területén az integráció, ami a globalizáció informatikai oldala.

2. Nem hiszek abban, hogy a cél a túlélés. Ma Magyarországon sokkal nagyobb az igény a jó minőségű informatikai szolgáltatásokra, jól képzett informatikai szakemberekre. Aki minőségi szolgáltatást tud nyújtani megfelelő sebességgel, nem kerülheti el a sikert.

3. A telekommunikáció és a számítástechnika közeledése a következő evolúciós állomás. Ma még a tevékenységünk nagy része helyhez kötött. A telekommunikáció egyre inkább mobil kommunikációt fog jelenteni.

4. Mint az informatikában dolgozó alkalmazott, jót. Mint informatikai vezető, rosszat. Várhatóan remek álláslehetőségek kínálóznak a jó magyar IT szakembereknek szerte Európában, uniós bérekkel, uniós életmóddal. Várhatóan még nehezebb lesz a jó informatikusokat itthon tartani.

5. Nem tartom az IT-t ebben az értelemben iparágnak. Vannak IT eszközöket, szolgáltatásokat áruló cégek, és rengeteg, IT-t használó cég. Sokan IT-nek csak az informatikai szállítókat tartják, szerintem Magyarországon – egyelőre – komoly IT a nagyobb, saját informatikai szervezetet fenntartó cégekénél van.

6. A világháló helyett én inkább a „magyar hálóról” beszélnék, ami természetesen nagy mértékben fogja befolyásolni a munkánkat. A háló igen sokoldalú eszköz: helyettesítheti a hagyományos boltot, az ügyfelek kérdéseire adhat választ, számlát lehet befizetni, sőt, még telefonálni is lehet rajta keresztül.

7. Húha... Hogy a témakörnél maradjak, szeretném, ha a globalizáció nem csapna át monopolizációvá, ha mindig választhatnák a szolgáltatót, szállítót. Szeretném, ha a legmodernebb eszközök használatakor is megmaradna az a talán legrégebbi funkció, amivel néha, legalább egy rövid időre magamat, a családomat, a barátaimat választhatom – a kikapcsolt, akkumulátor nélküli állapot.

Philips Magyarország Kft. **Nyilatkozó: W.J.van der Vegt,** **elnök-vezérigazgató**

Magyarországon alapít szoftverfejlesztő központot.

2. Úgy vélem, hogy Magyarország jól döntött, amikor 1979-ben megnyitotta a gazdaságát, és ezzel a globalizálódó világ részévé vált. Ma a meglévő tevékenységek további integrálására kell törekednünk, kiemelt figyelmet fordítva azon szektorokra, amelyek Magyarország hosszú távú versenyképességét és boldogulását biztosíthatják.

3. Az egyik legbizalmasabb területnek az interkonnectivitást tartom, amely teljesen új lehetőségeket nyit majd meg otthonainkban is.

4. Gazdasági és üzleti értelemben Magyarország már ma is rendkívül szoros szálakkal fűződik az EU gazdaságához, hiszen a magyar kereskedelem több mint 74%-a az EU tagállamaival zajlik. A jelenleg folyó jogi harmonizáció, majd az ezt követő csatlakozás eredményeképpen a világ egyik legnagyobb, és óriási lehetőségekkel rendelkező piacának részévé válunk.

5. Úgy gondolom, hogy ha a hazai IT-t sikerül a globális struktúrák részévé tenni, úgy valóban profitábilis jövedelemforrássá válhat.

6. A világháló befolyása már ma is jelentős, hiszen rendkívüli mértékben felgyorsította az információáramlás sebességét, a vevőinkkel éppúgy, mint a vállalaton belül.

7. Ehhez talán jótündér sem kell: bízom abban, hogy az információ-technológiai szabványok és protokollok harmonizációjával valóban „egy nyelvet” beszélünk majd az IT világában is.

Siemens Rt.

Nyilatkozó: Ardó Péter,
informatikai üzletágvezetője

1. Az információtechnológia elsősorban a kommunikációval összeolvadva, főleg az internet-technológiának köszönhetően, a jövőben majd elmosza az országhatárokat, emellett leküzdi a ma még nagynak tűnő távolságokat mind a gazdasági, mind pedig a privát szférá-

ban. Kihat az életmódunkra, átformálja a gazdaságot.

2. A vállalkozások megerősítése, a vállalkozásbarát jogi és gazdasági környezet kialakítása kulcskérdés. Ezen kívül fontos az állami szféra vállalati alapokra helyezése. Ennek egyik eszköze a vállalkozók bevonása a közigazgatásba, vagy másik oldalról közelítve, a forráskihelyezés (outsourcing).

3. A hardverorientációval szemben megnő a szolgáltatáscentrikus megközelítés: a rendszerintegráció, a tanácsadás, az outsourcing jelentősége.

4. Az új technológiák, gyorsabb áttörését, de leginkább a fejlett európai társadalmakra jellemző vállalkozásszemlélet kialakulását. Export, import növekedését, kedvezőbb adórendszert.

5. Az IT, mint minden „szürkeálmányra” támaszkodó iparág, profitábilis. A profit mértéke azonban a szoros verseny miatt azoknál a vállalkozóknál emelkedik ki, akik a maguk területén egyedülállót tudnak nyújtani, ez pedig ma már csakis a szolgáltatási szférában lehetséges.

6. Már most is elképzelhetetlen a nélkülözése. Használata a jövőben azonos jelentőségű lesz a munkánkban, mint például a telefoné a jelenben.

7. Szeretnék mondjuk 40 évre előre a jövőbe látni. De ha ez nagy kérdés, megelégszem azzal, hogy végre stabil gazdasági környezetben, természeti katasztrófák, háború és ellenségeskedés nélkül fejlődhessünk.

Sun Magyarország Kft.

Nyilatkozó: Keresztesi János,
ügyvezető igazgató

1. A térség országai közül Magyarországra, jelenlegi gazdasági fejlettségi szintje, földrajzi elhelyezkedése, továbbá a külföldi működő tőke eddigi és a jövőben is folytatódó beáramlása miatt jelentős szerep vár az egyre erősödő globalizációban.

2. A hazai informatikai piac túljutott a túlélési stratégiát megkövetelő fázison. A jelentősebb szállítói összeolvadásokon és felvásárlásokon túl vagyunk, s a hangsúly sokkal inkább arra tevődik át, hogy mely cégek fognak egyrészt a legújabb technológiák bevezetésében, illetve a többletszolgáltatások területén sikereket elérni.

3. A Sun kiemelt célterülete a jövőben a nagyvállalati kiszolgálók piaca. Tapasztalataink, továbbá a paici elemzők szerint, hazánkban is mind nagyobb az igény a nagy teljesítményű és megbízhatóságú kiszolgálók illetve adatközpont-megoldások iránt.

4. Az uniós csatlakozásnak köszönhetően várhatóan a hazai vállalati informatikai infrastruktúrában is jelentős változások következnek be, s a nyugat-európai trendek fokozatosan Magyarországon is érzékeltetik hatásukat.

5. Ma már az élesedő verseny eredményeképpen nem elegendő valakinek csak a „vasat” szállítani, az ügyfelek munkájuk hatékonyabbá válását remélik az IT beruházásaiktól. Ennek megfelelően profitábilissá az a szállító válhat, aki képes jelentős szolgáltatásokkal is hozzájárulni a vevői igények kielégítéséhez.

6. A világháló jelenleg is meghatározó befolyással van a munkámra, lévén ez a napi munkaeszközöm. A mindennapi munkától elvonatkoztatva a világháló egyben üzleti lehetőség, kihívás is. Ez a Sun esetében munkánk elsődleges célja is egyben, hiszen ahogy a szlogenünk szól: *We are the dot in .com.*

7. A Sun magyarországi piaci részese-dése feleljen meg a cég világszerte részese-désének. Úgy gondoljuk azonban, hogy a jótünderre csak akkor van szükségünk, ha ezt egy csapásra szeretnénk elérni. Hosszabb távon inkább a versenytársainknak lesz szüksége jótünderre...

VTCD

Nyilatkozó: Baráth István, ügyvezető igazgató

1. A hazai IT szereplői aktívan be tudnak kapcsolódni a globalizációs folyamatba, ez sokkal inkább a rendelkezésre álló képzett munkaerőnek köszönhető, mint a hazai vállalatok által működtetett technológia színvonalának.

2. A képzés, az oktatási színvonal célirányos fejlesztése mellett a szellemi munkát igénylő termékek előállítását segíthet a pozíció erősítésében.

3. A CD-k és a DVD-k alkalmazási területe egyre bővül, és a mindennapi élet természetes, nélkülözhetetlen kellékévé válik.

4. Az Uniónak újabb piacokra van szüksége, a magyar gazdaságnak pedig fejlődésre. Tartok tőle, hogy ha a tervezett időszakban történne meg a csatlakozás, nehéz lenne úgy megtalálni az árnyokat, hogy az Unió is és a magyar állampolgárok is örömeiket leljék a csatlakozást követő 4-10 évben.

5. A magyar gazdaságban, az ágazati nyereség termelőképességet tekintve, az IT-hez kapcsolódó vállalatok vezető pozícióban vannak, ezt bizonyítja a multinacionális cégek hazai beruházási rohama.

6. Új kereskedelmi, marketingtechnológiát ad, és megváltoztatja az eddigi információszerezési, tanulási szokásaimat is.

7. Annyi kívánságom van, hogy abból egyet kiragadni bűn lenne a többivel szemben.

Westel 900 GSM Rt.
Nyilatkozó: Sugár András, vezérigazgató

1. Az informatikai termékek globális piacához a hazai IT a Magyarországra települt nagy nemzetközi cégek K+F tevékenységén keresztül kapcsolódik. Ezen felül számtalan lehetőséget rejtenek magukban az internethez és a mobil távközléshez kapcsolódó tartalomszolgáltatások, amelyek jelentős hozzáadott értéket képviselnek.

2. Az IT globalizálódásával párhuzamosan olyan technológiák jelentek meg, amelyek segítségével hatékonyan integrálhatók a hazai szellemi források nagy nemzetközi projektekbe. A relatív technológiai elmaradás lehetővé teszi a gyorsan elavuló technológiák átugrását, és így a magas hatékonyság elérését.

3. Ma már biztosnak látszik, hogy a beszéd-távközlésben hamarosan a mobilitás veszi át a vezető szerepet. A következő logikus lépés, hogy az információhoz való hozzáférés tipikus útja is mobil lesz, amelynek kizárólag a megfelelő sávszélesség elérése a feltétele. Ennek megfelelően a GSM további gyors fejlődésének a kulcsa, hogy a szolgáltató milyen sebességgel, milyen tartalmat tud fizetőképes piacokon értékesíteni.

4. Az uniós csatlakozás kapcsán a hazai cégek a jelenleginél is közvetlenebbül szembesülnek a csúcstechnológiák versenyével. Ahogyan azt a 90-es évek elejének példája mutatta, a magyarországi vállalatok gyorsan fognak adaptálódni az új piaci környezethez.

5. A hazai IT-t elsősorban a globális folyamatokhoz való alkalmazkodás teheti igazán profitábilissá addig, amíg a szűk belső piac és az alacsony vásárlóerő problémái fokozatosan meg nem oldódnak.

6. Az internet a távközlésben egyszerűen megkerülhetetlen, hiszen a mai digitális kapcsolóközpontokat néhány éven belül sokkal hatékonyabb IP-alapú eszközök váltják fel. Ezen felül a cégek tevékenységének számos területén (eladás, ügyfélszolgálat, tartalomszolgáltatás) nélkülözhetetlenné válik az interneten keresztül nyújtható szolgáltatások alkalmazása.

7. A jótünder helyett a távközlési rendszerek gyártóitól és fejlesztőitől várjuk, hogy minél hamarabb jelenjenek meg olcsó, egyszerű, a tömegpiacok számára elérhető eszközök és alkalmazások, amelyekkel az információk széles körűen elterjeszthetők.

X-Byte Számítástechnikai Kft.
Nyilatkozó: Dr. Nagy Ákos, igazgató

1. Tekintettel arra, hogy az IT-ben egyre nő az igazi software (tudás) szerepe, és az új eszközök ára erősen csökken, azt gondolom, hogy a szerepünk erősödni fog. Ehhez hozzájárul az internet távolságokat megszüntető hatása.

2. A körülmények már most is kedvezőek: ld. az előző kérdésre adott választ. Nem a „túlélésre” kell berendezkedni, hanem az aktív előretörésre.

3. Az X-Byte Kft. informatikai rendszerek kialakításában érdekelt. Ezen a területen, azt hiszem, még hosszú ideig (mondjuk 4 év) megmarad a rézkábel dominanciája, bár az üveg erőteljesen tör előre. Nem hiszek a „csodákban”, mint az elektromos vezetéken történő adattovábbításban.

4. Nem lesznek nagy változások. Mi már most is EU szabványok szerint dolgozunk, az ISO 9001 minősítésünk is megfelel az Uniónak.

5. Az IT profitképes és az is marad. A piac drámaian nő: fontos lenne a piaci szereplők adekvát viselkedése.

6. Az X-Byte Kft. munkájára csak indirekt a hatás. Mi hazai terepen dolgozunk: ez a legfőbb előnyünk az uniós csatlakozás után is. A világháló abban segít, hogy egyre több helyen lesz szükség lokális hálózatra.

7. Ez a legnehezebb kérdés. Eddigi fennállásom alatt még igen kevés jótünderrel találkoztam. Inkább bízom abban, amit magam raktam-kínlódtam össze, mint abban, amit mások „jósága” által szereztem meg.

.Xerox Hungária Kft.
Nyilatkozó: Csata Sándor, ügyvezető ig.

1. Marginálisat.
2. Vállalkozásbarát politikát.
3. Fényes jövőt látok előtte, temérdek digitális termék eladását.

4. Az idegen termékek ellepik a magyar piacot, megnyíló munkalehetőségek külföldön a magyarok számára.

5. Nem tudom megítélni.
6. Bizonyos piacok gyorsabb elérése. A vevők elérése más módon történik, a marketing megközelítés változik.

7. Az oktatás fejlesztése, a külföldi vállalatok idecsalogtatása, az ország felvirágoztatása.

42 ALAPLAP TESZTJE

Alapvizsga

Az AMD K6 és a Pentium II megjelenésével világossá vált, hogy nem lehet a két processzort egyazon alaplapon használni. A felhasználónak tehát már az alaplap vásárlásakor el kell döntenie, hogy melyikre voksol. Tesztünkkel bemutatjuk, hogy ki-nek melyik alaplapba érdemes beruházni, akár még hosszabb távra is.

Ne tévesszen meg senkit az, hogy melyik gyártó milyen foglalatot használ. A számítógép teljesítménye és szolgáltatásainak zöme független a processzor foglalatától. A tesztünkben több kérdésre is keressük a választ. Az első, hogy *melyik a legjobb alaplap*, azaz melyik az, amelyik szolgáltatásai és sebessége alapján megérdemli, hogy otthon vagy az irodában méltó helyet adjon az összes részegységnek. A másik, hogy *melyik*

platformot válasszuk, hiszen az alaplap vásárlása hosszabb időre is meghatározza a használt processzort. Végül, de nem utolsó sorban arra keressük a feleletet,

hogy melyik chipsetben melyik processzor „érzi jobban magát”, azaz *melyik alaplap-processzor párost vásároljuk meg*.

A teszt során mindegyik alaplaptól

ATX táp: a probléma megoldása

A tesztek alatt több alaplappal is voltak problémáink, amelyek vagy nem indultak el, vagy a tesztprogramok futása alatt hibaüzenettel leálltak, esetleg kidobtak a programból. A sikertelen elindulásokat, valamint a lefagyásokat az okozta, hogy az általunk használt – egyébként teljesen jól működő – tápegység teljesítménye nem volt megfelelő. Az áramkörök működéséhez szükséges +5V annyira leesett, hogy az alaplapok képtelenek voltak

elindulni. A hiba okára egy másik ATX tápegység használata során jöttünk rá, miközben az alaplagra szerelt hardvermonitort használtuk. Helytálló az a feltételezés, miszerint a számítógép fogyasztói jórészt az 5V-os hálózatot terhelik, míg a tápegységek +12V-os hálózata mindig megfelelő.

Az ATX házat vásárolni szándékozóknak ajánljuk, hogy ne csak a házat, hanem a tápegységet is szemléljék meg. Íme a két tápegység paramétereit.

	Tápegységek jellemzői	Megfelelő	Néhány alaplaphoz nem megfelelő
AC Input	200-240V (50/60Hz)	3.5A	3A
DC Out	+3.3V	12A	11A
	+5V	20A	13A
	+12V	6A	8A
	-5V	0.5A	0.5A
	-12V	0.5A	0.5A
	+5V SB	1A	0.75A

összeállítottunk egy működő konfigurációt. Ennek részei a következők voltak: a Slot-1 foglalatú alaplapon egy PII 400-zal, a Socket 370-eseket egy Celeron 400-zal, a Super 7-es alaplapon pedig egy AMD K6-III processzorral vizsgáltuk.

A memória 64 Mb-ot PC100-as SDRAM modul volt. A *Kelly-Tech CruX390* típusú *S3 Savage3D* processzoros videokártyájára azért esett a választásunk, mert – a korábbi videokártyatesztünk alapján – ennek igen nagy volt a processzorfüggése, a legbiztosabb kompatibilitást nyújtja, ráadásul roppant népszerű. Azokon az alaplapon, amelyeknek integrált videokártyájuk van, a hozzájuk tartozó meghajtóprogramot telepítve és a videokártyát használva végeztük el a tesztet.

A konfigurációhoz két merevlemez is hozzátartozott (külön vezérlőn mind a

CP-vélemény

Ilyen szoros mezőnyben nem könnyű odaítélni a győzelmet egy alaplaponak, hiszen mindegyiknek megvan az előnye. Míg az egyik olcsó, de megbízható, addig a másik drágább, és olyan funkciókat is kínál, amit nem mindenki használ.

Az is megfontolandó, hogy az alaplaphoz processzort is kell vennünk, és ennek az ára is döntő lehet.

A Slot-1 foglalatú alaplapon rendelkező alaplapon közül a *Diamond Micronics C400* került ki győztesen, egyszerű konfigurálása és könnyen használható felépítése miatt. A sebessége jó, és bár szolgáltatásai nem a legsokrétűbbek, a stabilitása és a bővíthetősége miatt megérdemli a kitüntetést.

A Socket 370 foglalatú alaplapon közül – sebessége, felszereltsége és szolgáltatásai alapján – a *Soyo SY-71WM* lett a győztes.

Az AMD processzorok fogadására alkalmas Super7-es alaplapon közül az *Asus P5A* vitte a pálmát.

A mezőny tagjai között kiosztottuk még a *Legjobb vétel*, valamint a *Tuningbajnok* címeket is. Az előbbit a *Soltek SL-56F5* és az *AOpen MX59Pro*, míg az utóbbit a *Soyo SY-6BA+III* kapta meg.

Kiosztottunk egy különdíjat is, ennek birtokosa az *Ampton 374LMT*. Ez a remek alaplapon akár a *Legjobb vétel* kategóriára is pályázhatott volna.

Alaplapon

Gyártó	Gyártó Internet címe(i)	Típus	Forgalmazó	Forgalmazó internet címe
Ampton	www.ampton.com	374LMT PM9900	CompuGroup	www.compugroup.hu
Abit	www.abit-usa.com	AB-BM6 2.0	FEFO	www.fefo.hu
Acorp	www.acorp.com.tw	6ZX82 6ZX98 6BX86 6BX81	FEFO	www.fefo.hu
Intel	www.intel.com/design/motherbd	BI440ZX SE440BXPA-2 SR440BX	FEFO	www.fefo.hu
Intel	www.intel.com	Celeron PGA 400MMX CPU Pentium II 400MMX CPU	Juventus Team	www.terminal.hu/juventus
AMD	www.amd.com/products/cpg/cpg.html	K6-III/400AHX CPU	Juventus Team	www.terminal.hu/juventus
Shuttle	www.spacewalker.com	AE 14 ME 17 HOT-591 HOT-599 HOT-661 HOT-661V HOT-675 HOT-685 HOT-685V		
Biostar	www.biostar.com.tw	S3 Savage3D (CRUX 390) M5SAA M5SAB M6TBA M6TZA M6TZM	Kelly-Tech	www.kellytech.hu
Soltek	www.soltek.com.tw	SL-56F5 SL-67B	LS Computer	w3.datanet.hu/~lsbt
Asus	www.asus.com.tw, www.asus.com, www.asuscom.de	P2B P2-99B P5A MEZ	Macroda	www.macroda.hu
Super-Micro	www.supermicro.com	370SWM 370SWD	Pixel	www.pixel.hu
Diamond	www.diamondmm.com	Micronics C400	Pixel	www.pixel.hu
Aopen	www.aopen.com	AX6BC-PRO GOLD MX3L MX59-PRO	RCE	www.rce.hu
Soyo	www.soyo.com.tw	SY-6BA+ SY-6BA+ III SY-6VBA133 SY-71WM SY-71ZB+ SY-V6BE+	WareLine Kft.	www.extra.hu/wareline

kettő master), egy *Quantum Fireball* márkájú 2,5 Gb-ot tartalmazó lemez tartalmazta a teszteléshez szükséges operációs rendszert és a tesztprogramokat, egy *Western Digital* 10,2 Gb-ot tartalmazó lemez pedig – az Ultra ATA 66 tulajdonságának köszönhetően – az *átviteli teszt alapjául* szolgált. Ennek elvégzéséhez 80-eres kábelt használtunk, és az UDMA/66 képességhez a *DLG66* programmal aktiváltuk a merevlemez.

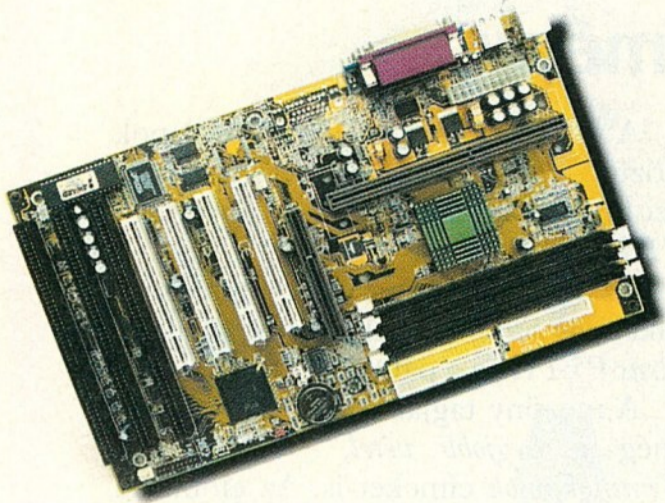
A teszteket DOS és Windows alatt egyesével végeztük, és a teszt előtt minden alkalommal újratelepítettük a Windows 98-at (4.10.1998), valamint a *DirectX 6.1-et*, mivel ez rendelkezik K6-III optimalizálással is.

A DOS-os *Transfer* teszt egyszerű fájlírást és -olvasást végez, ennek eredményéből következtetni lehet az IDE vezérlő felépítésére (azaz, hogy a gyártók mekkora gondot fordítottak rá). A többi teszt Windows 98 alatt zajlott.

A processzor teljesítményét – ezzel az alaplapi cache szervezést – a *Ziff Davies Winbench 99* programjával mértük, míg a memóriasebesség megállapítása érdekében a *SiSoft Sandra 99-et* futtattuk. Az egyik legfontosabb sebességmutató, a *videosebességet* a *3Dmark 99 MAX* programmal vizsgáltuk. A felbontás 800x600/16bit volt, a képfrissítés 85 Hz (bizonyos esetekben 60 Hz), tripla frame puffer, processzoroptimalizált változat. A tesztek alatt csak az *Explorer* és a *Systray* alkalmazások voltak aktívak.

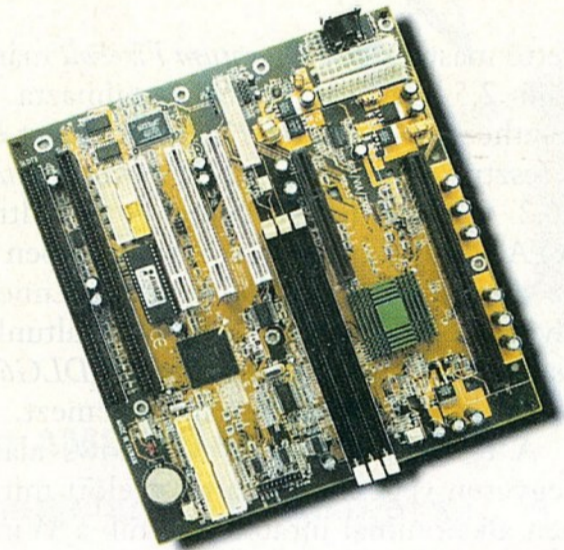
Az alaplaponkat három csoportba osztottuk a foglalatok szerint, és *kategóriánként* ítéltük oda a megfelelő alaplaponnak ki a kitüntetést *CP Top* címet.

(A hardverteszthez kapcsolódó piaci táblázatokat lapunk *ComPass* mellékletében találják.)

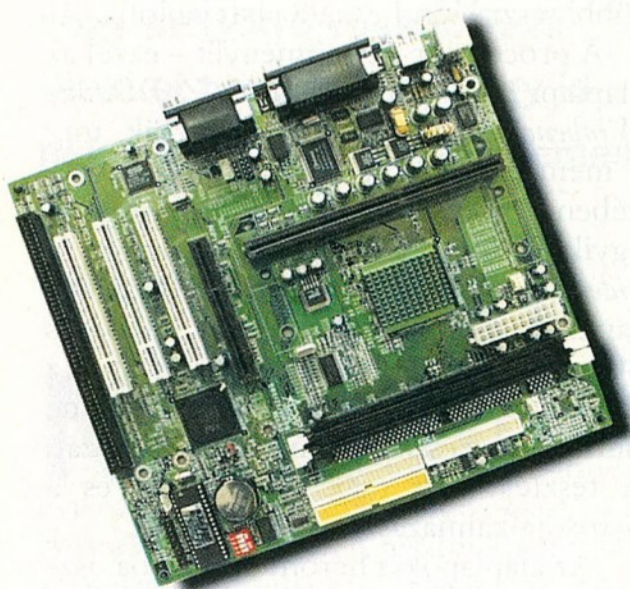
Slot 1

Az Acorp alaplapok alján egy szigetelő műanyag lap helyezkedik el, ami megkönnyíti az alaplap kezelését, és megakadályozza a beépítés utáni rövidzára-

Slot 1

Az AT és ATX házba egyaránt beszerelhető alaplap *kettős funkcionalitásával* segítheti a hosszabb távú számítógép-

Slot 1

A *Micro-ATX formátumú* alaplap kialakítása már gondos tervezői elgondolásra utal, amelynek lényege a *probléma-*

Acorp 6BX81

kat. Ez is azt példázza, hogy az Acorp termékeinek hosszú élettartamáról is gondoskodik az utóbbi időben. Az alaplap használhatóságát növeli, hogy az *IDE csatlakozók színesek*, így az első pillantásra megállapítható, melyik az IDE1 és melyik az IDE2. A más gyártóknál ritkábban előforduló három ventilátorcsatlakozó elhelyezkedése is jó, sőt, az egyik az *AGP-s videokártya hűtéséről* gondoskodik. A buszfoglalatok száma kielégíti a felhasználó átlagon felüli igényeit, s a csatlakozókhoz tartozó feliratokra sem lehet panasz.

Nem a legkényelmesebb megoldás, hogy a *CPU szorzója csak alaplap jumperekkel állítható*, a processzor órajele viszont az „egekig” tornázható (150

MHz, 12 lépésben), amit a BIOS Setupban állíthatunk be. Az AWARD BIOS Setup szolgáltatásai igen jók, egyetlen hátránya, hogy az alaplap USB-t nem tilthatjuk le, így szükségszerűen lefoglal egy megszakítást. Az alaplap dokumentációját a kezdő is tudja használni, viszont nem található meg benne a BIOS leírása, ami segítené a „finomhangolást”.

**HOSSZÚ
ÉLETTARTAM**

Acorp 6BX86

fejlesztést. A kialakításán is látszik, hogy a tervezők az ATX-es alaplap képzeletbeli szétvágásával és összeillesztésével készítették el ezt a változatot, ami így nem hozta meg a kívánt eredményt. A memóriefoglalatok az AGP és a PCI csatlakozók közé kerültek, ami ugyan nem nehezíti a memóriacserét, de nem is a legelőnyösebb az elhelyezése. A soros és a párhuzamos portok színjelzése előnyös, a hozzájuk tartozó hátlapok csatlakoztatása már nem annyira, a közel álló ISA és PCI kártyák miatt. Az IDE- és a flopicsatlakozók elhelyezkedése sem jobb, hiszen a szalagkábelek szükségszerűen a memória és a processzor fölött fognak futni, akadályozva a szabad légáramlást. Ezek a kábelek ugyanúgy ta-

karják a LED-ek és a kapcsolók csatlakozóit, így a bekötés sorrendjére is ügyelnünk kell. A processzor órajelét a BIOS Setupból, a szorzóját alaplap jumperekkel állíthatjuk be. Ez utóbbiak riktó fehérek, így könnyen észrevehetőek, a beállításukat pedig az alaplapra szitázott, jól olvasható táblázat is segíti. A dokumentáció az Acorptól megszerelt részletességű.

**KETTŐS
FUNKCIONALITÁS**

Acorp 6ZX98

mentes installáció. A takarékosági és tervezési okokból csak 2 DIMM-et és kevesebb ISA és PCI foglalatot tartalmazó alaplap IDE- és flopicsatlakozói minden igényt kielégítenek, a szalagkábelek nem keresztezik egymást. Az ATX tápcsatlakozója a lehető legjobb helyre került, még a közelben álló kondenzátorok sem nehezítik a tápkábel csatlakoztatását. A LED-ek és a kapcsolók csatlakozásai jók, a kiosztásokat még egy táblázat is tartalmazza, bár két csatlakozó funkcióját sem itt, sem a dokumentációban nem találtuk meg. A processzor szorzóját – az acorpos hagyományok alapján – az alaplapon, de ezúttal riktó DIP-kapcsolókkal választhatjuk ki, ami nagyon előnyös. Az alapórajel-frekvenciát

a BIOS Setupban állíthatjuk be, ami még egy hardvermonitort is tartalmaz (ventilátorok fordulatszáma, CPU hőmérséklete, feszültségek). A Micro-ATX forma követelményei közé egy alaplap hangkártya is tartozik, ami jelen esetben egy *ESS Solo-1*. Ez nem tiltható le, bár erre általában nincs is szükség. Az alaplap szolgáltatásainak a színvonalát emeli, hogy a billentyűzet használatával is bekapcsolhatjuk.

**MEGFELELŐ
CSATLAKOZÓK**

Felkészült az igazán élethű képekre?

EPSON Stylus Photo 1200

EURÓPA LEGJOBB DIGITÁLIS NYOMTATÓJA

1999-2000 EISA Photo Award

Kiemelkedő nyomtatási minőség A3+ formátumig.

- az irodai alkalmazásokon túlmenően, kiváló fénykép és grafikai nyomtatás
- nyomtatás 6 szín felhasználásával
- szabad szemmel nem látható pontméret
- 1440 dpi normál papíron is
- USB interfész

Tovább fokozhatja az élethűséget az alábbi EPSON termékek használatával:

- Photo PC-750 Z digitális fényképezőgép
- GT - 7000 Photo szkennel

Kizárólagos importőr

Fax: 06 (23) 417 310

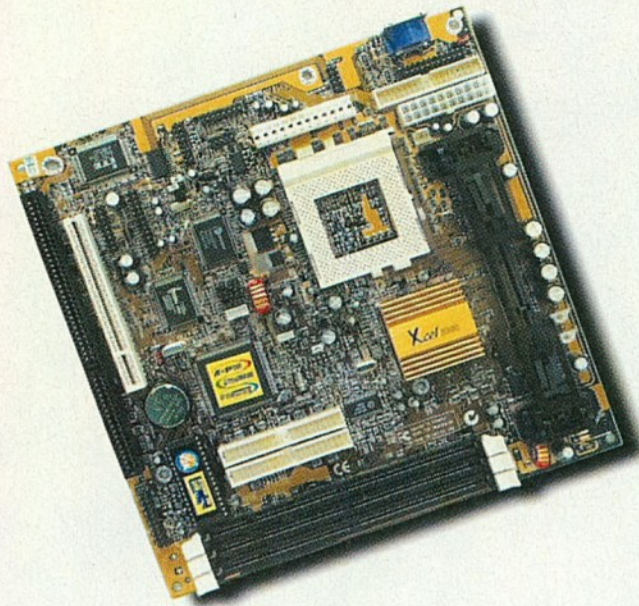
www.ratrade.hu

EPSON **HOTLINE**: 06 (23) 415 295

Keresse az üzletekben!

EPSON®

Slot 1

Tesztünk igazi „csodabogara” már a kicsomagolásakor is nagy meglepetést okozott. Egy Slot-1 és egy PPGA 370

Amptron 3748LMT

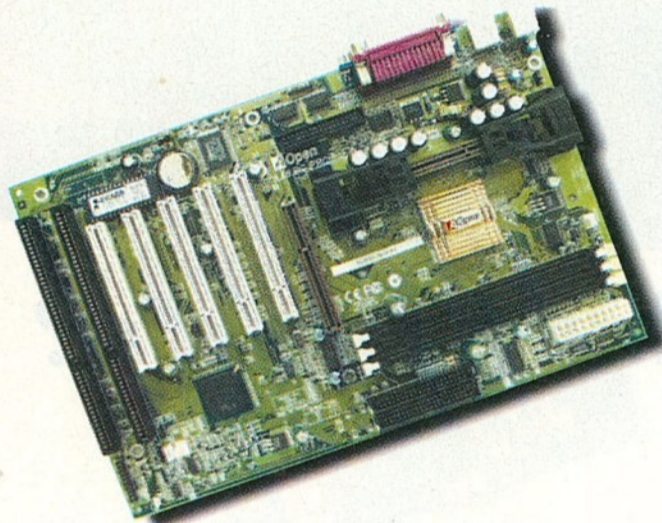
típusú foglalat található rajta, ami körvonalazza, hogy egy olcsó, de jól fejleszthető PC is készíthető vele. Az alaplap mind AT, mind ATX házban elhelyezhető, és teljesíti a színjelzésű *PC 99 szabványt*. A második meglepetés akkor ért, amikor sorra vettük a számítógép hátoldalára szerelhető kiegészítéseket. Ezek a csatlakozók nemcsak a soros és a párhuzamos, hanem a PS/2, az IrDA és az USB portokat is tartalmazzák. A nem túl meglepő alaplapi hangkártya – támogatja az A3D-t és a négy hangszórót, no meg a digitális ki- és bemeneteket (SPDIF) – mellett egy modem hátlapját is meglettük, ami a *Microsoft SoftModem* koncepciójára épül, és a sebessége 56 Kbps. Végül, de nem utolsósorban egy

Fast Ethernet kártyát is az alaplapra integráltak, a hozzá való BIOS-szal, így a PC a *hálózatról is tud bootolni*, ha nincs benne merevlemez vagy floppy. Ezek után érthető, hogy az alaplap csak nagyvonalakban őrzi meg a hagyományokat, a színes jumperek elszórtan helyezkednek el, viszont jól hozzá lehet férni a memóriafoglalatokhoz. A bővítés másik lehetőségét egy-egy ISA és PCI foglalat jelenti, amelyek közül az egyiket használhatjuk.

CP

KÜLÖNDIJ

Slot 1

Az ATX házba szerelhető, *PC 99* szabványú, aranyozott hűtőbordás (ez ipari arany, senki se kezdje el kapargatni) alaplap több szolgáltatást nyújt, mint

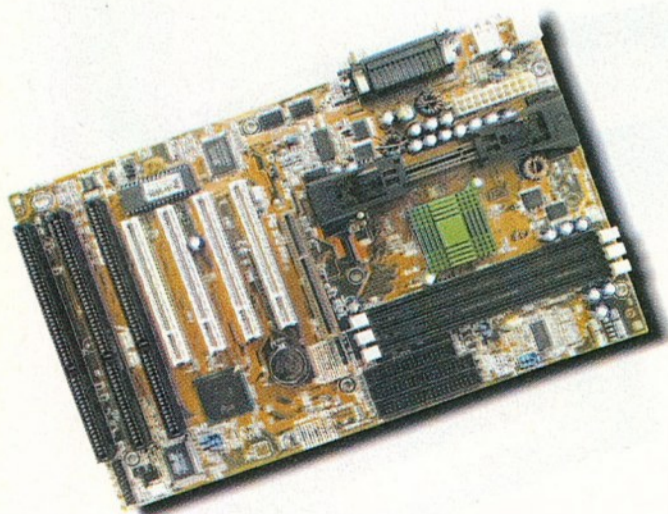
AOpen AX6BC PRO Gold

amit az első ránézésre ki tudnánk deríteni. A hosszabb távú használatot és a bővíthetőséget segíti, hogy az alaplapon öt PCI foglalat van, a csatlakozók kialakítása is megfelelő. Ez alól kivételt képez a flocsatlakozó, ami – a tápcsatlakozó helyett – a processzor mögé került, s ez bizony nem a legjobb megoldás. A feliratok kisbetűsek, így azokat csak a beszerelés előtt tudjuk használni, utána csak nagyítóval, jó megvilágítás mellett. Említést érdemel, hogy igen jó minőségű kondenzátorokkal erősítették meg az alaplapra integrált – egyébként kapcsolóüzemű – tápegységet. A konfigurálás többi része problémamentes: a processzor is a BIOS Setupból állítható be. A maximális órajel a lehető legnagyobb

(153 MHz), és lehetőség kínálkozik az automatikusan detektált feszültség manuális megemelésére 0,1 és 0,2 voltal, ami elsősorban a tuningolóknak hasznos. A biztonság és az energiatakarékoság jegyében születtek az alaplap szolgáltatásai: *Wake On Lan*, *0V Wake On Modem* és az igen hasznos *Suspend to HDD*, valamint a billentyűzettel való bekapcsolás.

SZÁMOS
SZOLGÁLTATÁS

Slot 1

Az *Asus* alaplapjai is remek szolgáltatásokról híresek. A már szokásosnak számító ventilátorcsatlakozók mellett ezen az alaplapon olyan különlegességeket is találunk, mint az *SMBus*, amelyen

Asus P2B

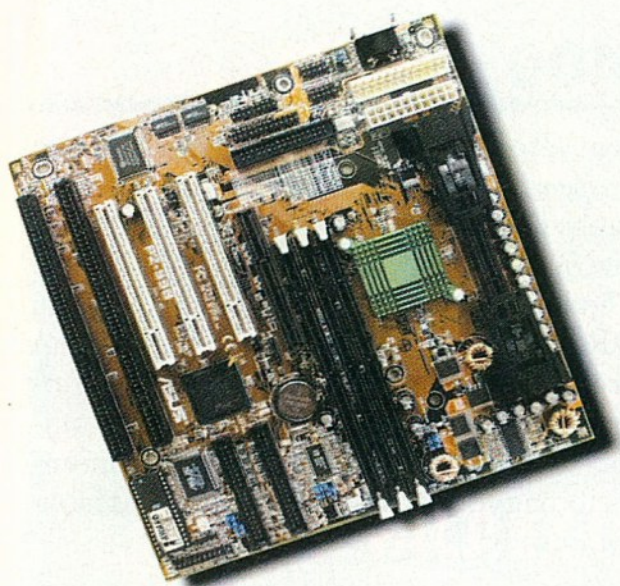
keresztül egy külső eszköz végezhet rendszermenedzser funkciókat, vagy a *Chassis Intrusion* csatlakozó, amelyet – megfelelő ház esetén – a számítógép alkatrészeinek a védelmére használhatunk. A kinyitáskor a számítógép üzenetet küldhet a rendszergazdának a hálózaton, vagy hangos riasztással jelezhet. Az *SB-Link* csatlakozó az *SB PCI32* hangkártya DOS alatti kompatibilitásáról gondoskodik.

A ház kezelőelemeinek a csatlakozása jól feliratozott, más elemeknél (IDE, floppy) is szerepel. A processzor kék színű jumperekkel állítható, a beállításokat az alaplapra szitázták, viszont nem olvashatók jól, a táblázatok alatt lévő forrponatok miatt (ide nem nyomtattak). Az

alaplapnál már csak a dokumentációja alaposabb: itt minden apró részletre megtehetjük a magyarázatot, még a legtöbb BIOS-beállításra is. Az alaplap billentyűzetről is bekapcsolható, és természetesen *hardvermonitor is* található rajta.

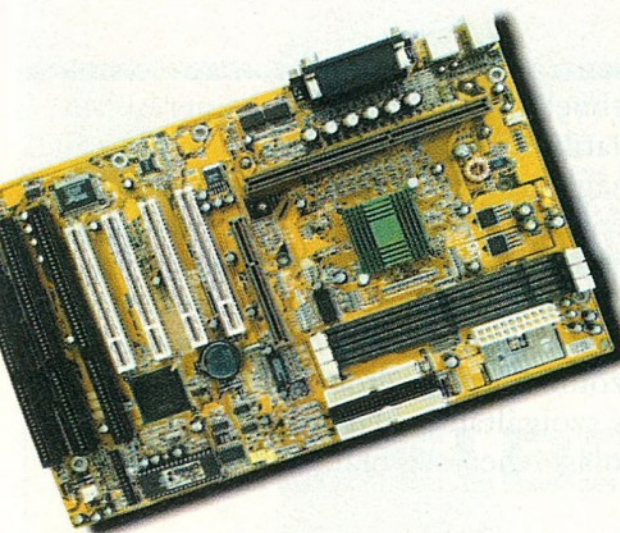

ALAPOS
DOKUMENTÁCIÓ

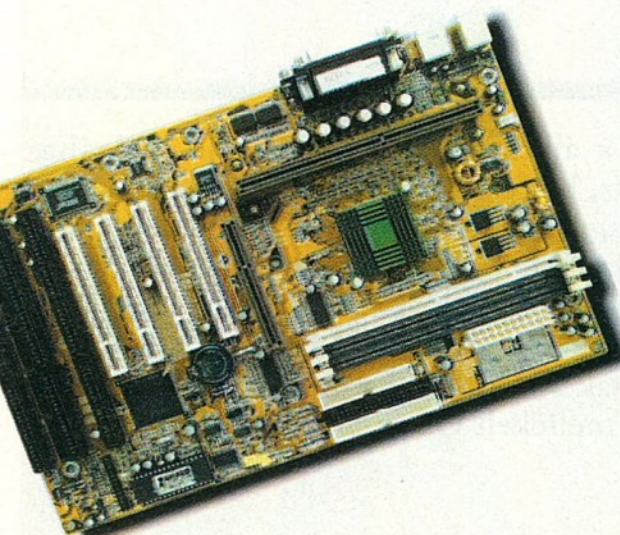
Slot 1

Ismét láthatjuk, hogy egy-egy nagyobb cégnek mekkora gondot okoz az, hogy egy Slot-1 alapú rendszert milyen

Slot 1

Végre egy alaplap, amelynek remek a kialakítása. Az IDE- és a fopicsatlakozók színjelzésűek, az ATX szabványú

Slot 1

Az *M6TBA* mintájára *i440ZX* chipsettel készült alaplap csak abban tér el testvérétől, hogy – a megfelelő BIOS frissítés megérkezéséig – nem kezeli a

Asus P2-99B

nehezen helyeznek el egy AT méretű alaplapon. Ez az alaplap is jó példa erre. A memória foglalatokat az AGP foglaltal párhuzamosan helyezték el, ami már meghatározta az IDE csatlakozók helyét. A flopi a szokásos módon az AT/ATX tápcsatlakozók mellé került, ami azt jelenti, hogy a flopi és az IDE kábelek szükségszerűen átívelnek a memória és a processzor fölött. Az Asushoz méltatlan minőségűek a soros és a párhuzamos, valamint a PS/2-es portok csatlakozói, hiszen nincsenek foglalataik, csupán érintkezőik vannak, így az összekötés nem a legegyszerűbb. A ház szerveinek a csatlakozóit megfelelően feliratozták, és még a processzor beállításához szükséges táblázatoknak is jutott

hely. A beállításokat a némileg elszórt, de az alaplaptól elütő színű jumperekkel végezhetjük.

A BIOS beállításaira nem lehet panaszkodni: nagyon sok az opció, s ezeket az útmutató kellően dokumentálja. Egyetlen kérdés maradt csupán: a szolgáltatások és márkanev megéri-e vajon a nem éppen kevés pénzt?

BONYOLULT ÖSSZEKÖTTETÉS

Biostar M6TBA

tápcsatlakozó is könnyen hozzáférhető, nem ível át a processzor felett. Örömmel tapasztaltuk, hogy a memória bővítése is egyszerű, mert nem akadályozza semmi a modulok kiszedését. A ház kijelzőinek csatlakozói is könnyen hozzáférhetők, megfelelően feliratoztak, és akár mind a három ISA foglalatba is helyezhetünk teljes hosszúságú kártyát – bár ma ez már nem szokványos. A processzor jumperekkel konfigurálható, és – ami meglepő – mindössze öt érintkező elég az összes kombináció beállításához.

A megfelelő állást a dokumentációból vagy az alaplapról tudhatjuk meg, de ez utóbbin csak a legelterjedtebb processzorok és beállításai szerepelnek. A BIOS Setupban szinte *csak a hagyomá-*

nyos funkciók állíthatók, amelyekről a dokumentáció is említést tesz. Az eligazodást kis mértékben nehezíti, hogy az alaplap eddig már négy változatot élt meg, és ezek együttesen szerepelnek a leírásban, de úgy gondoljuk, ennyit megér, hogy ne kelljen több papírt elpazarolni.

REMEK KIALAKÍTÁS

Biostar M6TZA

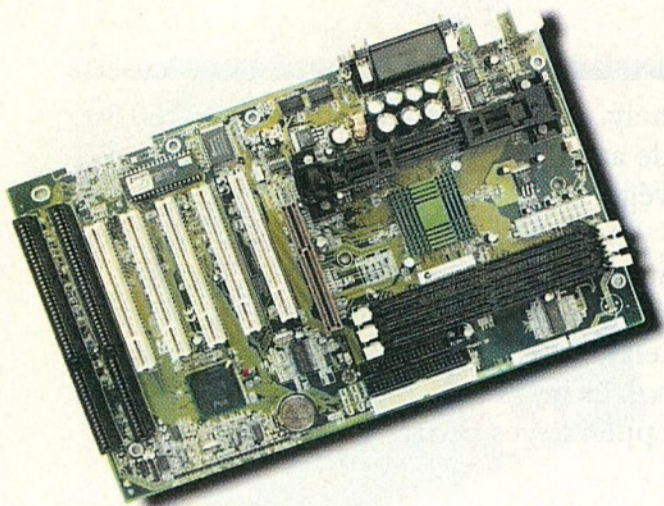
Pentium III processzorokat. E cseppnyi hiányosság ellenére minden olyan részegység megtalálható rajta, amely az *M6TBA*-n. Így például a jumperes processzorkonfigurálás, a hardvermonitor és az alaplapra forrasztott *termisztor* is. Ez a Slot-1 foglalat mellett foglal helyet, és a processzor behelyezésekor a hűtőborda alá hajlik. A hűtőborda alatt azonban nem feltétlenül a legjobb a hőátadás, ezért kiegyenesítve ajánlatos odaragasztani egy ragasztószalaggal a hűtőbordához.

A BIOS különlegessége, hogy a bootolás folyamán egy *státuszablakot* jelenít meg a processzor hőmérsékletéről és az aktuális feszültségekről. A másik, csak az *M6TZA*-ra jellemző egyedi

vonás a *BIOS-frissítés BIOS-ból*. Ez azt jelenti, hogy ha a *Frissítés* menüpontot választjuk, akkor csak a megfelelő bináris állományt tartalmazó hajlékonylemez kell behelyeznünk, és máris megtörténik a frissítés.

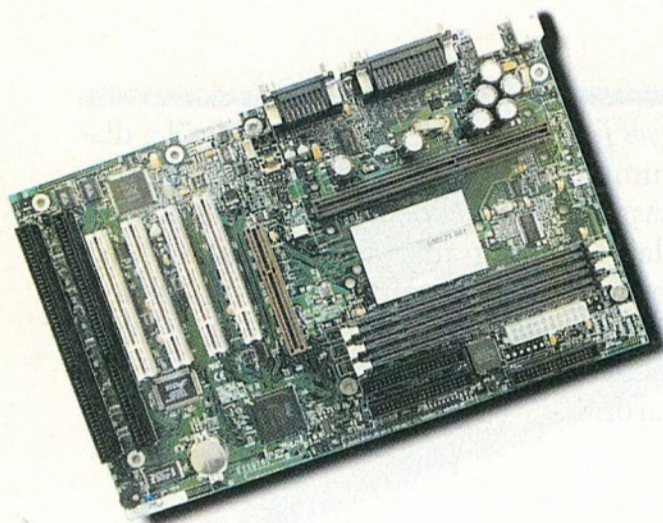

BIOS-FRISSTÉS BIOS-BÓL

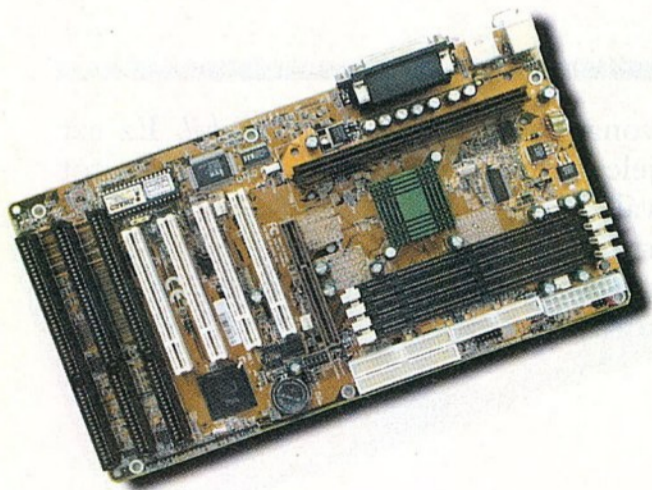
Slot 1

A *Diamond* a *Micronics* felvásárlásával az alaplapok piacára is betört, de ő csak a nevét adja az alaplapokhoz, a fejlesztés a *Micronics*-é maradt. Az alaplap könnyen kezelhető, látszik, hogy a fejlesztők ezt

Slot 1

Az előző tesztünkben már szerepelt az alaplap elődje, néhány dolgot azóta megváltoztatott az *Intel*. Ezek jobbára a processzor energiaellátásáról gondoskodó áramkörök (a Pentium III támogatás

Slot 1

A tökéletestől egy lépésnyire áll ez a *BX* chipsetes alaplap, hiszen a legkisebb területen a legészterűbb elrendezést valósították meg. Az IDE- és a flopicsat-

Diamond Micronics C400

is előtérbe helyezték. A Slot-1 foglalat melletti kondenzátorok nagysága egyenletesebb feszültséget kínál, ezáltal stabilabb a processzor. A teszt ideje alatt – sok másikkal egyetemben – ezzel sem volt gondunk. Az alaplap kialakítása igényes, minden a „helyén” van, és a feliratok is jól láthatók. Egyetlen kisebb gond az ATX tápcsatlakozójának az elhelyezésével van, mert a mellette lévő DIMM foglaltsága esetén nem lehet kézzel leszedni a csatlakozót (a retesz éppen a memória felé esik). A kiegészítőket nem számítva, az alaplap igen sok szolgáltatással dicsekedhet, bár ezek inkább a távoli hálózati gépekhez használhatók. Ilyenek az áramszünet utáni automatikus bekapcsolás, a processzor

ventilátorának a kikapcsolása nyugvó (*suspend*) üzemmódban és a hálózati bekapcsolás (*WOL – Wake On LAN*). A biztonságos működést az *ECC (Error Checking and Correction)* tulajdonságú DRAM modulok kezelése garantálja. A processzor frekvenciája és szorzója automatikusan beáll, és még a hardvermonitor sem hiányzik (LM78). A dokumentáció nagyon jó, bár a BIOS-beállításokról nem ír.

COMPUTER PANORÁMA
TOP

Intel SE440BX-2

miatt), valamint a hangkártya (*PC97 – Yamaha XG*) voltak. A hardver kialakítása közepes, mert a műszaki szempontból teljesen igényes alaplapon a LED-ek és a kapcsolók csatlakozói az IDE csatlakozók alá kerültek. Így még a kellően feliratozott csatlakozók bekötéséhez is le kell húzni az IDE szalagkábelét. Érdeklőség, hogy az alaplapon van kivezetés a hangszóróhoz, de ha nem kötjük be, akkor az integrált *piezohangszóró* látja el a feladatát. A *Northbridge* chip (a processzorközeli áramkör) nem a hagyományos hűtőbordát kapta, hanem egy téglalap alakút. A ma már csak Intel alaplapokon látható *Phoenix BIOS* menürendszere egyedi, és éppen csak arra szolgál, hogy beállítsuk a legszüksége-

sebbeket. A processzor felismerése automatikus, változtatni nem lehet rajta, még a *Maintenance* menü behívásával sem (egy jumpert kell áthelyezni, és ezzel indul a gép). Ezzel csak a jelszavak törölhetők, másra nem használható. Az *Intel optimalizált teljesítményt* kínál, azonban ez a legtöbb alaplap sebessége és szolgáltatása alatt marad a finomhangolási lehetőség hiánya miatt.

OPTIMALIZÁLT
TELJESÍTMÉNY

Shuttle HOT-661

lako- zók, csakúgy, mint az ATX tápcsatlakozó, a lehető legjobb helyen vannak. Ezek feliratozása azonban nem a legjobb helyen található, nem úgy, mint a kapcsolók és LED-ek csatlakozói, ami példaértékű lehet mindenkinek. Az alaplap teljes szélességű, s habár a három ISA csatlakozót nem töltjük meg, a négy PCI-nál már gondjaink lehetnek. A négy memóriefoglalat segítségével az egekig bővíthetjük a PC memóriáját (1 Gb-ot). A processzor beállítása a BIOS-ból kezdeményezhető, de ha ez nem felel meg, a jumperes beállítást is használhatjuk. A variációk jól olvashatóan vannak felszítázva az alaplap üres részeire. A BIOS Setupban *átlagos mennyiségű op-*

ciót állíthatunk be, és igen jó szolgáltatás, hogy a biztonságos határok átlépése vagy nem optimális beállítás esetén az alaplap jól láthatóan figyelmeztet a *bootolás* alatt, és megfelelő beállítást ajánl. Az alaplap dokumentációja éppen csak a beállításokat tartalmazza, a többi a mellékelt CD-n található meg.

EGZ LÉPÉSRE
A TÖKÉLETESTŐL

LORD

COMPUTER

XIV. ker. Budapest, Nagy Lajos király u. 121-123. Telefon: 469-6000, 222-1270 Fax: 469-6006
 XIII. ker. Budapest, Hegedűs Gyula utca 1. Telefon: 329-2353 Fax: 239-9074
 Faxbank: 233-3666/1024## E-mail: info@lord.hu http://www.lord.hu
 Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10 - 18 óráig.

**OLCSÓ ÁRAK,
 MÁRKÁS ALKATRÉSZEK
 NAGY VÁLASZTÉKBAN!**

**OTP RÉSZLETFIZETÉSI
 LEHETŐSÉG!**

**TÖRZSVÁSÁRLÓI
 KEDVEZMÉNY!**

**TETSZŐLEGES SZÁMÍTÓGÉP
 KONFIGURÁCIÓ NÉHÁNY
 ÓRA ALATT!**

NEM TESZÜNK RÁJUK SEMMIT!

CSUPASZ NAGYKER ÁRAINKBÓL...*

WD 6.4GB UltraATA66 9.5ms 2MB cache	20 800.-
Seagate 4.3GB Ultra 9.5ms buf512K	16 100.-
Quantum 6.4GB CXA 9ms Fireball CX	20 260.-
Quantum 36.4GB SCSI KNSCA Ultra160	226 400.-
IBM 25GB UltraATA4 9ms 5400rpm	55 500.-
SDRAM 128Mb 100MHz	21 980.-
CDROM (44x Cyber < 50x ASUS)	7 170.- < 11 800.-
Creative PC DVD Encore5 DXR2	30 800.-
KODAK CD-R Jewel Case 650MB 74min	280.-
FDD (TechM < NEC < SONY)	2 210.- < 2 420.-
Epson Stylus Color (300 < 850)	22 900.- < 73 900.-
Daewoo Monitor 15" 518 (X < B)	24 960.- < 27 790.-
Daewoo (17" 710B < 19" 901D)	40 960.- < 84 290.-

ViewSonic CRT, LCD, projector összes model min. áron és még sok minden más a legolcsóbb áron...

(0620)-9-449-223 / 9-214-053
www.dvmsystems.com

DVM COMPUTER **ViewSonic MONITOR**

* Netto árak! Minimális vásárlási értékhatár: 200ezer forint. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

HEIDELBERG

Linotype - Hell CPS

Color Publishing Solutions Scanners & Imagesetters

Linotype JADE2
 A/4, 600x1200/3600 dpi, 30 bit
 SCSI-2, 2.8D, 2 MB RAM

Linotype SAPHIR
 A/4, 600x1200/3600 dpi, 36 bit
 SCSI-2, 3.0D, 2 MB RAM

Linotype Saphir Ultra2
 A/4, 1200x2400/7200 dpi, 42 bit
 SCSI-2, 3.4D, 2 MB RAM
 Diaféléttel egybeépítve

Linotype SAPHIR HiRes
 A/4, 3048x3048/9144 dpi, 42 bit
 SCSI-2, 3.6D, 2 MB RAM
 Diaféléttel egybeépítve

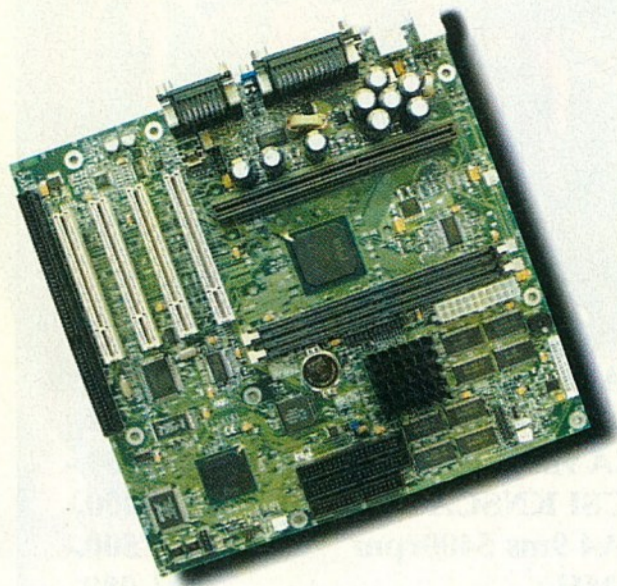
Linotype CIRCON
 A/3, 2400x2400/14400 dpi, 42 bit
 SCSI-2, 3.7D, 2 MB RAM
 Diaféléttel egybeépítve

Topaz Family
 A/3, opt. 5080x5080 dpi, 42 bit
 SCSI-2, 4.0D
 Fotó- és diascaner

Tango Workstation
 képfeldolgozó rendszer

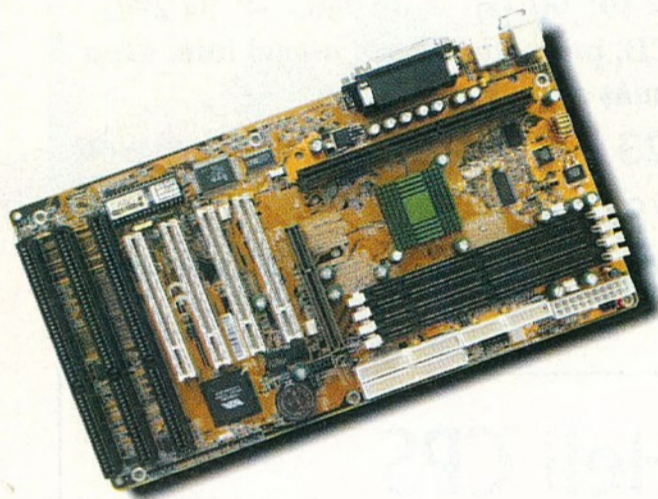
Márkakereskedő:
 ScanDer Kft.
 H-1146 Budapest, Thököly út 59/a.
 Telefon/Fax: (36 1) 251-2960
 GSM: (36 30) 9242-397, 9620-207
 (36 20) 9893-073
 URL: <http://w3.datanet.hu/~scander>
 E-mail: scander@mail.datanet.hu

Márkaképviselő:
 Heidelberg Magyarország
 Kereskedelmi Kft.
 H-1155 Budapest, Dembinszky u. 1.
 Telefon: (36 1) 306-5374
 Telefax: (36 1) 306-5376

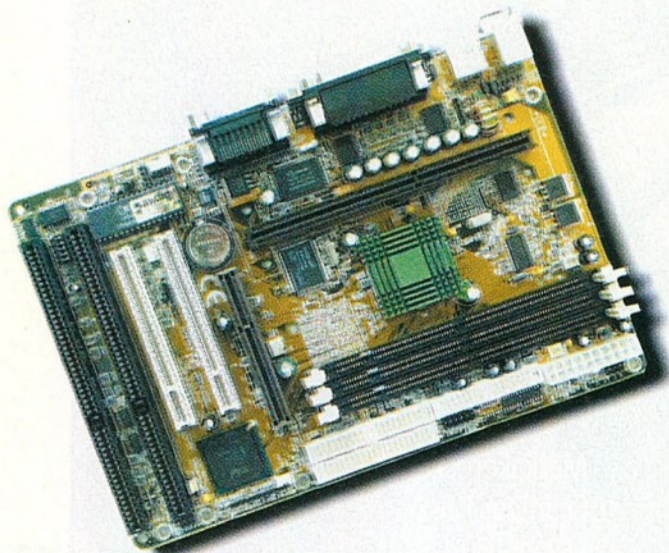
Slot 1

Íme, egy Micro-ATX formátumú alaplap, amely – irodába való méretei el-

Slot 1

Az előző alaplap *VIA Apollo Pro Plus* jelzésű chipsettel ellátott újabb változata csupán csak a BIOS által nyújtott szolgáltatásokban kínál többet, mint inteles testvére. Az alaplap BIOS-a felajánlja az

Slot 1

Ezen az alaplapon is látszik, hogy a Shuttle milyen ésszerűen tervezi meg az alaplappjait, hiszen ez is a megszólá-

Intel SR440BX

lenére – jobbra az *otthoni felhasználóknak* készült. Bizonyítja ezt a ráintegrált *SB AudioPCI 64V* hangkártya (hullám-táblás, SPDIF be- és kimenet) és a 16 Mbájtos *Riva TNT* videokártya. Ez utóbbin tekintélyes passzív hűtés helyezkedik el. A teljes hosszúságú alaplapon a csatlakozók elhelyezkedése tökéletes, a feliratozás is megfelelő. Az eddig igen jól használható LED-ek és kapcsolók csatlakozóinak a kiosztását elhagyták, ezt *csak a dokumentációból* nézhetjük ki. Ezt a dokumentációt azonban nem egyszerű értelmezni, annak ellenére, hogy a *gyors referencia* jelzöt viseli.

A hardvermonitor ez esetben kimaradt, viszont, a nagyobb teljesítmény követelményeként, teljesíti az *Ultra*

ATA szabványt (UDMA/66). A processzor sebességének a detektálása automatikus, a Celeron 266-tól a Pentium III 600-ig.

Tesztünkben ez az alaplap érte el a *legnagyobb grafikus teljesítményt*, a ráintegrált videokártyának köszönhetően, a számítási teljesítménye viszont – a nagyobb stabilitás érdekében – a többieké alatt maradt.

**ÓRIÁSI GRAFIKUS
TELJESÍTMÉNY**

Shuttle H0T-661V

ACPI (Advanced Configuration Program Interface) eszköz használatát, ami a *távoli rendszermenedzselésben* kiválóan használható. Ehhez a mellékelt CD-n az *Intel LanDesk Client Manager* program is szerepel.

Az alaplap – csakúgy, mint az előzőekben ismertetett ikertestvére – a processzorok széles skáláját kezeli, a Celerontól egészen a Pentium III-ig. Az átlag feletti teljesítményt nyújtó alaplap kialakítása nagyon jó, s úgy tapasztaltuk, hogy a használata is egyszerű, hála az alapos feliratozásnak. A haladóknak már a dokumentációt sem kell elővenniük, és máris üzemkésszé varázsolhatják a számítógépüket.

A VIA nyújtotta *sokoldalú finomhangol-*

lási lehetőségek miatt éri meg megvásárolni ezt az alaplapot. Elsősorban azoknak a felhasználóknak ajánljuk, akik nem „Intel-hívők”, és persze nem zavarja őket a pár százaléknyi teljesítménykülönbség.

**SOKOLDALÚ
FINOMHANGOLÁS**

Shuttle H0T-675

lásig hasonlít az ATX-es társaihoz, azal a különbséggel, hogy ez *Micro-ATX-es*, vagyis egy kicsivel keskenyebb. Ezt néhány foglalat elhagyásával valósítják meg. A forma célja, hogy *végleg száműzzék az alaplappokról az ISA foglalatot*. A Shuttle szerint még mindig vannak, akik ilyen kártyákat használnak, ezért kettőt meghagyott a PCI rovására.

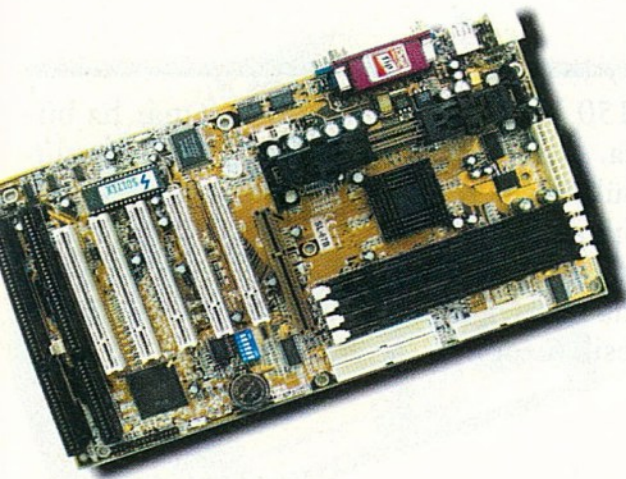
További jellemző az *alaplappra integrált hangkártya*, ami jelen esetben a PC 97 szabványt teljesítő *SoundBlaster AudioPCI 64V*. Ennek egyetlen hátránya, hogy nem tiltható le, de ezt valószínűleg senki sem fogja megtenni. Az ilyen nagy integráltság ellenére az alap-

lapon még egy WOL csatlakozó is elfért, és jól olvasható táblázatok is vannak, az esetleges jumperes processzorbeállításához.

A processzor jumperei a két ISA között helyezkednek el, s alapesetben nem is kell állítgatnunk őket. A BIOS minden igényt kielégít, megtalálható benne minden olyan szolgáltatás, amelyre egy nagy igényű felhasználónak szüksége lehet.

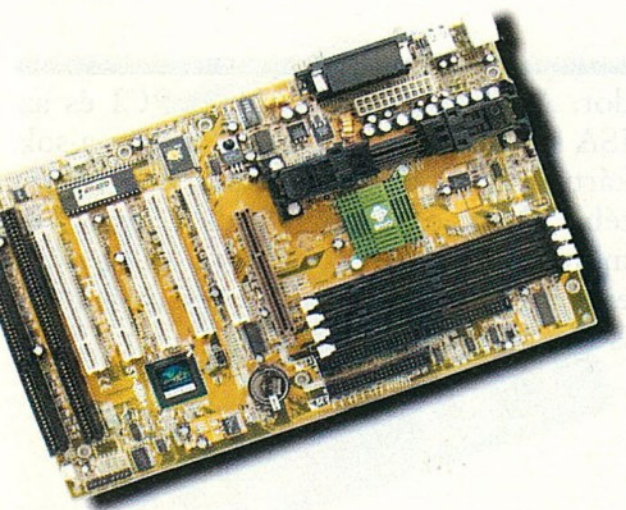

**REMEK BIOS-
SZOLGÁLTATÁSOK**

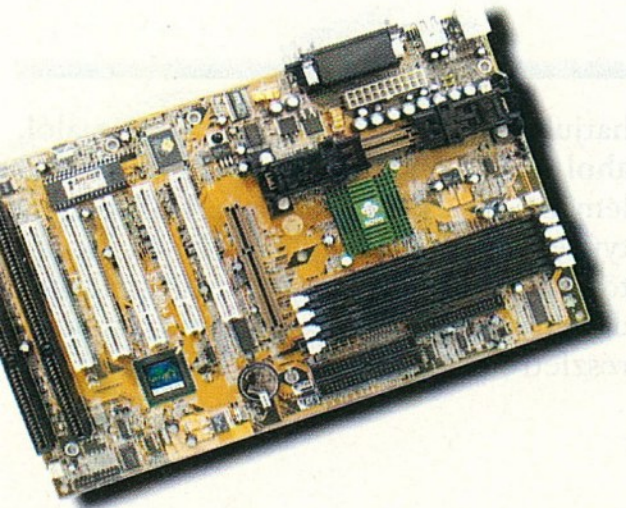
Slot 1

Az első szembetűnő jellemző az *SL-67B* típusjelű alaplapon az *átalakított Slot-1 reteszelő állvány*. A processzor foglalatba helyezésekor a keret széle retesz, s ezt csak csavarhúzóval lehet kiol-

Slot 1

Az alaplapon elrendezése igen jó, az egyetlen kis hátrány az ATX táp csatlakozója lehet, s ha nincsenek „műszerész kezeink”, akkor gond lehet a processzor

Slot 1

A modern kor igényeinek megfelelő alaplapon az előző modell továbbfejlesztése. Az egyetlen külső változtatás az IDE

Soltek SL-67B

dani. Az új állvány lényege, hogy a csavarhúzóval egy egyszerű csúszkával ki lehet váltani, és azt elcsúsztatva minden különösebb erőlködés nélkül ki lehet emelni a processzort. Ez persze csak egy kényelmi szolgáltatás, ami azért nem elhanyagolandó, különösen azért, mivel nem is drága.

Az IDE- és a flopi foglalatok tökéletes elhelyezkedésűek, csakúgy, mint az ATX tápcsatlakozó. A memóriamoduloknak köszönhetően, akár Gbájtost is bővíthetjük a gépünket.

A processzor DIP kapcsolókkal (a ríktó kék színűk igen előnyös) vagy a BIOS Setupból konfigurálható. A LED-ek és a kapcsolók feliratait csak az egyik oldalon látszódnak, ezért olykor a doku-

mentációhoz kell fordulni. Az alaplapon *jelszó begépelésével* is indítható, és WOL és SB-LINK csatlakozója is van. A dokumentáció csak a processzor beállítására tér ki, a többit a mellékelt kompaktlemezen találjuk meg.

**ÁTALAKÍTOTT
RETESZELŐ ÁLLVÁNY**

Soyo SY-6BA+

mögül kihúzni a csatlakozót. Az egyéb csatlakozók elhelyezkedése jó, minden a „helyén” van. A LED-ek és kapcsolók jumpersora nem kapott feliratot, így a dokumentációt magunk mellett kell tartanunk. Ez egyébként igen jól fogalmaz, még azok is eligazodnak benne, akik csak angolul tudnak. Ha átolvasták, akkor az alaplajukat be tudják úgy állítani, hogy jól működjön. Az alaplapon legfőbb érdekessége azonban nem a külsejében, hanem a szolgáltatásaiban rejlik. Ennek fő erénye a Soyo által kifejlesztett *Combo Setup*, amely – a BIOS Setup egy menüpontjaként – valamennyi tuningolási és teljesítményoptimalizáló pontot tartalmaz. A többi menüpontot úgy csoportosították, hogy gyorsan át lehes-

sen tekinteni őket, így a beállítás is gyors. A videokártyánál meghatározhatjuk, hogy az AGP busz sebessége a rendszerórajel vagy annak a kétharmada legyen. Az alaplapon még a *S.M.A.R.T. technológiát* is ismeri, ami a winchesterrel kapcsolatban lehet hasznos. A hardvermonitor is egyértelmű.

**COMBO
SETUP**

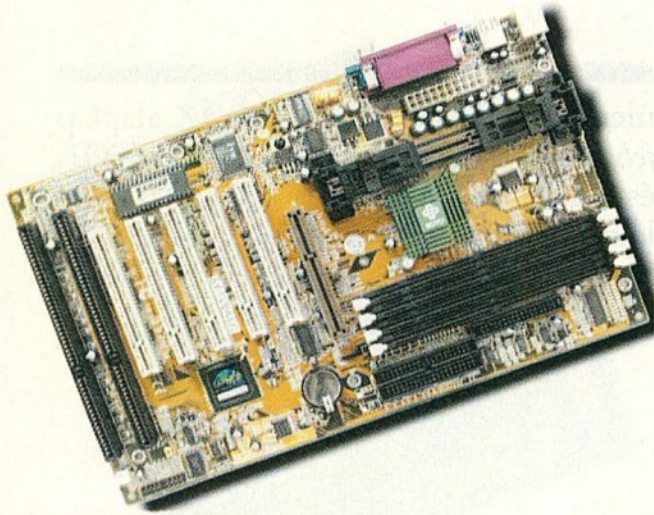
Soyo SY-6BA+ III

csatlakozók elhelyezése: távolabb kerültek a DIMM foglalatok karjaitól. Az alaplapon feliratozása tökéletesebb lett, a LED-es jumperblokk mellett egy hozzáillő táblázat is szerepel. A többi változás már a rendszer működésével kapcsolatos. Ezek között olyanokat is találunk, mint a behelyezett processzor azonosítójának a megjelenítése, az óra (RTC) idejének hardveres korrekciója a 2000. év miatt. A legnagyobb csemegét azonban az alaplapon *kiváló tuningképessége* adja, mert a legnagyobb órajel akár 155 MHz is lehet, a processzor feszültségét négy lépésben tíz százalék többlettel is emelhetjük, vagy akár kiiktathatjuk a beépített szorzó megkerülése elleni védelmet

(bizonyos processzorok esetén), egyetlen jumper áthelyezésével. A dokumentáció nagyon alapos, mindent megtudhatunk belőle, amit szeretnénk. Külön említést érdemel, hogy a hozzáadott IDE kábel alaplapon csatlakozó oldalait *biztosító retesszel* szerelték fel, a véletlen kirántás ellen.

TUNINGBAJNOK

Slot 1

Ez az alaplap ismét csak kis különbségekkel tér el az előzőtől. Az első – és egyben leglényegesebb –, hogy nem Intel, hanem a *VIA Apollo Pro 133* chipset kapott helyet rajta. A második,

Soyo SY-6VBA133

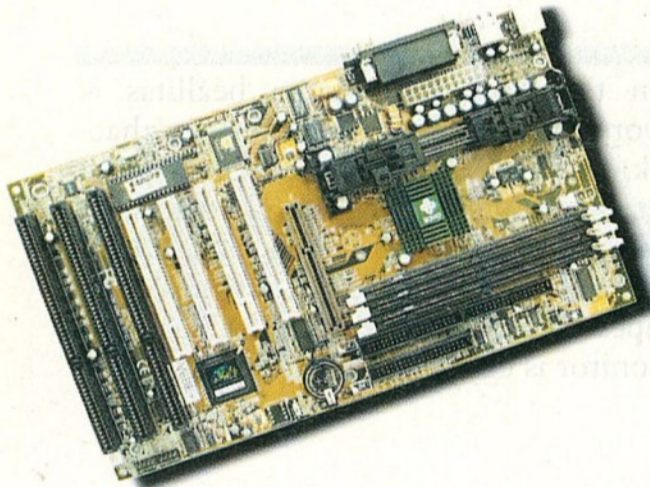
hogy eleget tesz a *PC 99* szabványnak. A BIOS-on látszik, hogy a VIA kitett magáért: Ultra ATA (UDMA/66), tetszőlegesen konfigurálható CPU, DRAM és AGP/PCI frekvenciák, beépített vírusvédelem, tuningopciók. A Soyo Combo Setup igen jól kihasználja a VIA chipset előnyeit.

Ez az első alaplapok egyike, ami támogatja a PC 133 memóriát, méghozzá úgy, hogy a rendszerórajel nem függ a memória sebességétől (!). A memória az ilyen új modulokkal akár másfél Gb-ja is bővíthető, így a legtöbbet hozhatjuk ki a rendszerünkből anélkül, hogy állandóan azt a DRAM modult kelljen keresgelnünk, ami elmegy 133 MHz-en. A processzort a Soyo berkekben szokásos

150 MHz-cel is hajthatjuk – már ha bírja. A feszültség emelését nem is említjük, ezt a régebbi alaplapok is tudják. A hivatalosan támogatott legnagyobb processzorórajel így *933 MHz*. Az elvi határ már a mikrohullámú tartományba esik (esne).

ÁTLAGON FELÜLI
KÉPESSÉGEK

Slot 1

Úgy tűnik, hogy a *Soyo* egyaránt megbecsüli az Intel és az egyéb chipseteket, hiszen valamennyit egyformán használja (a kínálatában egyébként szerepelnek még az *Eteq* és a *SiS*

Soyo SY-V6BE+

chipsetjei is), mindazzal a körítéssel, amit az SY-6BA+ típusnál már láttunk. Ezek: igen jó elrendezés, közepesen-jól feliratozott csatlakozók és sok szolgáltatás. Ez utóbbiak közé tartozik például a S.M.A.R.T. támogatás, a függetlenül állítható host és AGP órajelek és persze a hardvermonitor.

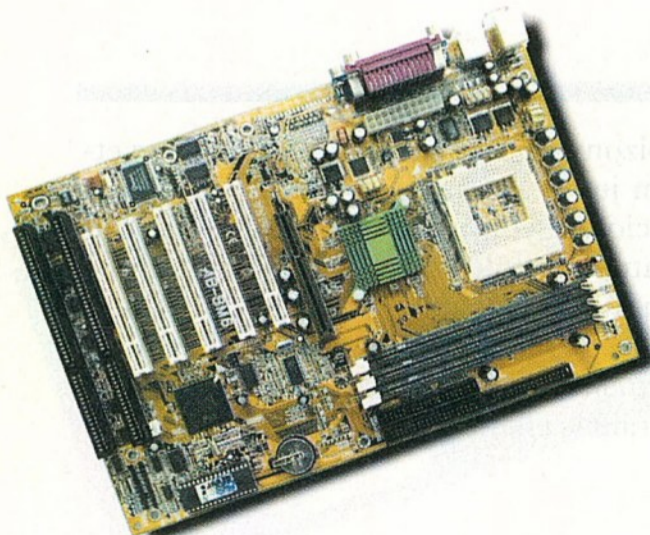
A BIOS egyik érdekessége, hogy a bootolás alatt kiírja, ha a processzor szorzója fix, és még a szorzót ellenőrző áramkör tiltására szolgáló jumperrel sem lehet tuningolni. Ennek ellenére a processzorunkat a rendszerórajel sebességének az emelésével akár még gyorsíthatjuk is.

Az ATX tápcsatlakozójának lehúzósa a kellően kis kezűeknek nem okoz gon-

dot. A memórafoglalatok, a PCI és az ISA slotok mennyisége elsősorban a sok kártyával rendelkezőknek lehet fölöttebb hasznos. Összefoglalásként elmondható: az alaplapot az átlag fölé emelik a szolgáltatásai, és ami a fő: nem is kell érte sokat fizetni.

TUCATNYI
SZOLGÁLTATÁS

Socket 370

Az *Abit Celeron* processzoros alaplapjából mi a *PC 99*-et teljesítő, integrált hangkártya nélküli változatot kaptuk meg. A *PPGA*-s Celeron foglalattal egyik

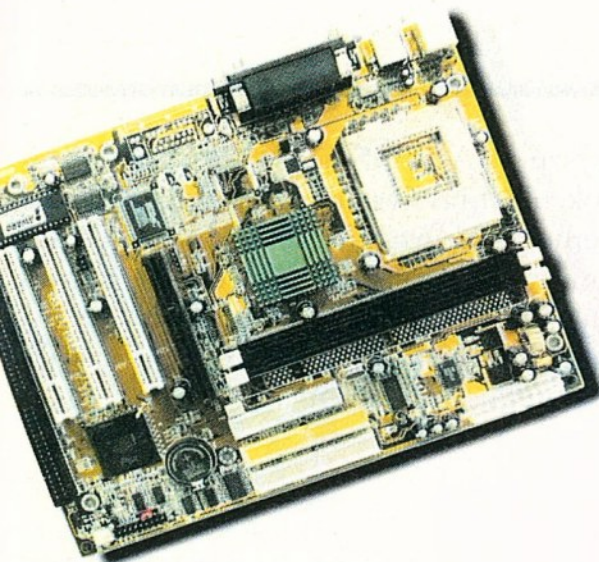
Abit BM6

előnye, hogy kis helyen is elfér, és ezért jobban ki lehet alakítani a légáramlás útját a processzor környékén. Az alaplap a szokásos elrendezésen alapszik, a párhuzamos port csatlakozója alatt jól hozzáférhető, ám a processzor fölött – rossz esetben – hozzáérhet a ventilátorhoz, s leállíthatja azt. Átlagos rendszerekben a kábelek merevsége miatt ez nem fordulhat elő. A három DIMM foglalattal egy kicsit kerülhetett volna távolabb az AGP porttól, mivel a közepesen hosszú kártyáknál már gondot okozhat a memória kivétele. A LED-ek csatlakozására szolgáló jumpersor két részre oszlik, megakadályozva a véletlen elkövetést. A processzort a BIOS Setupon keresztül állít-

hatjuk be, a *CPU SoftMenu II* rész alól, ahol megtaláljuk a hardvermonitor jellemzőit is. A BIOS kezeli az USB billentyűzetet, s elboldogul a billentyűzetről történő bekapcsolással is. A mellékelt dokumentáció nagyon alapos, minden részletre kitér.

SZOKVÁNYOS
ELRENDEZÉS

Socket 370

Ez a Micro-ATX formátumú alaplap minimális konfigurációhoz készült, hiszen elhagyták a hangkártyát, a csatlako-

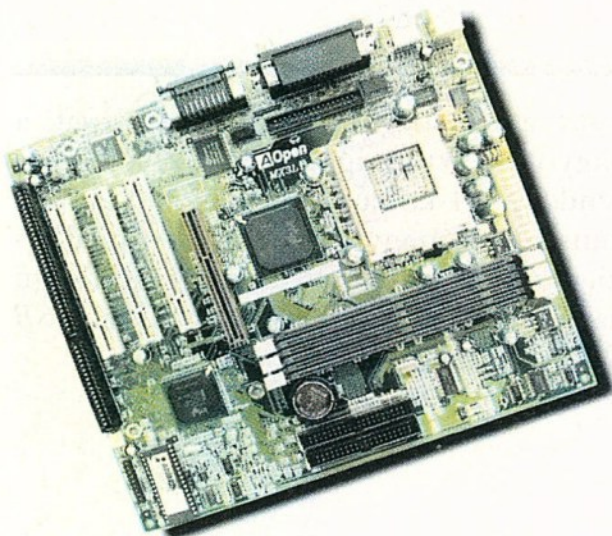
Acorp 6ZX82

zóit és egy DIMM foglalatot. Ennek ellenére az alaplap hosszú távra készült, mivel a *Nortbrige IC* hűtőbordát kapott (egy áramkör élettartamát nagyban meghatározza a hőterhelés). Az alkatrészek elrendezése nagyon jó, a szalagkábelek sem gubancolódnak össze, és az Acorp színjelzése is segít. Az IDE csatló ismeri az UDMA/33-at, ami a legtöbb mai alaplapnak sem idegen. A ház csatlakozóinak az elhelyezésekor forduljunk a dokumentációhoz, mert a feliratok nem igazán olvashatók. A processzort jumperekkel állíthatjuk be (Celeron, Cyrix processzor!), az órajelet a Setupból szabályozhatjuk, a szorzót csak akkor, ha a processzor nincs lockolva (fix szorzó), persze a mai

Celeronok már mind ilyenek. A BIOS leginkább az átlagos irodai vagy iskolai PC igényelte opciókat ismeri. Így akár el is indul, mire beérünk a munkába, sőt, még távolról is ébreszthető (WOL). A dokumentáció az Acorptól megszokott, használható alaposságú.

ÁTLAGOS
IRODÁKBA

Socket 370

Az AOpen is bizonyítja, hogy még mindig van értelme LX chipsetes alaplapokkal megjeleni a piacon, a megfelelő

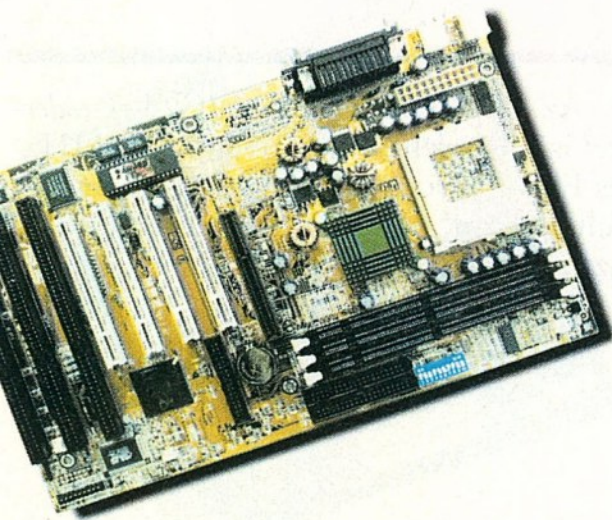
AOpen MX3L

szolgáltatás – amit egy alaplap csak nyújtani tud – nem feltétlenül az új chipsettel felruházott alaplapok és PC-k privilégiuma. A Micro-ATX formátumú alaplapon jól helyezkednek el az alkatrészek, a memóiafoglalat éppen használható, ha az AGP kártya a foglalatában van. A fopicsatlakozó a processzor fölé került, ami nem mindig előnyös, de tudjuk, hogy a fopikábel mindig elég hosszú, csak az IDE-kábelek rövidek. Az IDE-csatlakozó feliratai igen kicsik, míg a LED-ek csatlakozói jók. A processzor a BIOS alól állítható, az alapórajel négy fokozatban változtatható, ami éppen elég. A BIOS érdekessége, hogy egyedi konfigurációkat el is menthetjük az

EEPROM-ba, és onnan vissza is tölthetjük. A másik különlegesség a billentyűzetten keresztüli jelszavas bekapcsolás, és a *Suspend to Disk*. Az alaplap integrált *ESS Solo-1* hangkártyával is díszeskedhet.

LX CHIPSETES
ALAPLAP

Socket 370

Erre az alaplapra aztán nem mondhatjuk, hogy „MEZtelen”. Minden olyan hardveres szolgáltatás megtalálható rajta, amire ma szükség lehet. Az al-

Asus MEZ

katrészek elhelyezkedése nem a legtokéletebb: a fopicsatlakozó például két PCI-csatlakozó között/alatt kapott helyet, ami nem előnyös, főleg ha a szokásosnál hosszabb AGP-s kártyánk van, hiszen a kábelt át kell bújtatnunk alatta vagy felette.

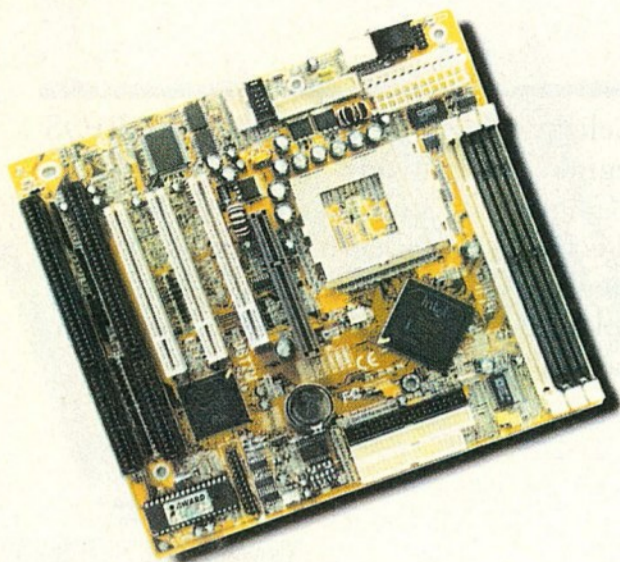
A többi alkatrésze nem lehet panaszunk, sőt, a DIMM-foglalatok meglepően jó minőségűek. A processzort riktó kék DIP-kapcsolókkal konfigurálhatjuk (ez igen jó megoldás), a hozzá való táblázatok az alaplapon sajnos elszórtan helyezkednek el. A BIOS rengeteg jóval van megáldva: fopihozzáférés korlátozása, HDD Block Mode több lépésben, S.M.A.R.T., egyszerű SDRAM konfigu-

rálás, rendszermonitor (még a tápegység hőmérséklete is figyelhető).

A dokumentáció az Asustól megszokott módon alapos és bőven illusztrált. Az Asus MEZ alaplap egyébként más típusnéven, ESS hangkártyával kiegészítve is kapható.

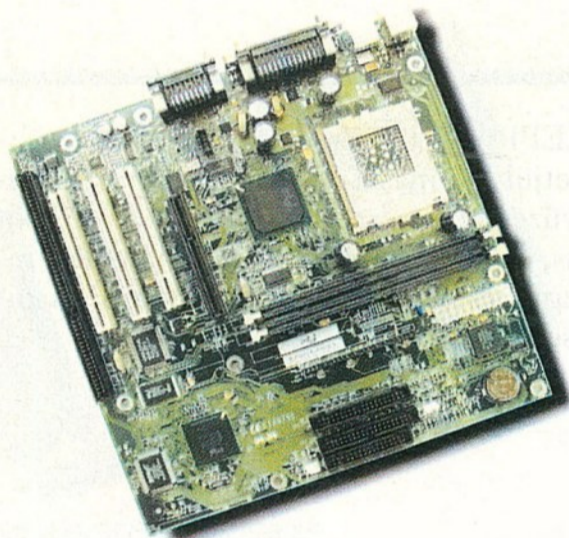

BŐSÉGES
BIOS

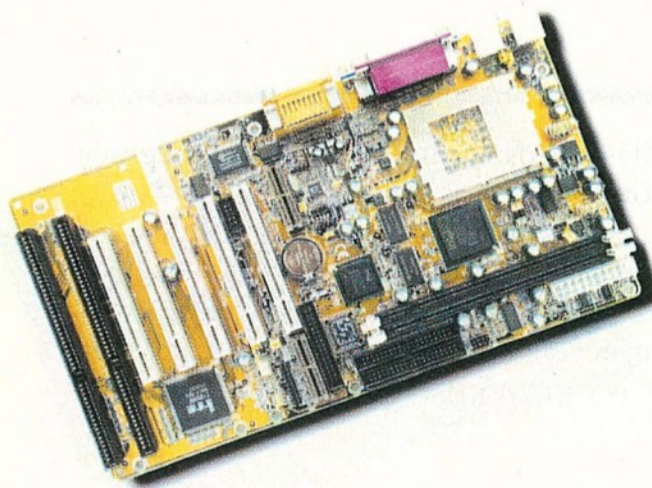
Socket 370

A technokrata képzőművészet lelkes rajongói megbotránkoznának a *Northbridge IC* elhelyezésén, de ez az elektronikában nem tiltott: nem párhu-

Socket 370

Az *Intel* is kínál kimondottan kis gépekbe szánt alaplapokat. A részegységek elhelyezkedése akár mintaszerű is lehetne, a házon lévő LED-ek és kapcsolók

Socket 370

Az *i810* alapú ATX-es alaplap alkatrészeinek az elhelyezése sajnos nem mondható a legtökéletesebbnek: ennek oka az, hogy a floppycsatlakozója túl közel található az alaplapon fekvő RAID

Biostar M6T2M

zamos az alaplap oldalaival. Ez a kis fogás csak a költségeket csökkenti, egyéb hasznos vonzata nincs. A többi alkatrész elhelyezése jó, a színes jelölés a *Biostar* hagyományait követi, ezért a tervezők nem is fektettek különösebb hangsúlyt a feliratozásra. A LED-ek csatlakozóinál a dokumentációhoz kell fordulnunk, mert nincsenek feliratozva, és még a csatlakozók kitörésével sem segítettek. Ez az alaplap azon kivételek egyike, amelyeknél a PS/2 egér csatlakozója közvetlenül a billentyűzet mellé került (ez jobb minőségű). A processzort riktó sárga jumperekkel konfigurálhatjuk, s ehhez a dokumentációból kereshetjük ki a megfelelő beállítást. Ez sajnos nem is olyan

egyszerű. A BIOS az átlagos konfigurációk beállításával dicsekedhet, egyetlen csemege a *helyi hálózatról való bootolás képessége*. Az alaplap megfelelő alternatívát kínál azoknak, akik ragaszkodnak az AT házukhoz, és viszonylag olcsón szeretnék megúszni a bővítést.

BOOTOLÁS A HELYI HÁLÓZATRÓL

Intel BI440ZX

csatlakozóit azonban jobb lett volna az alaplap bal alsó sarkára helyezni, de ez csak egy picike zavaró részlet. Az alaplap minősége és feliratozása nem hagy kívánnivalót maga után, csupán csak a tuningolók csalódtak a Phoenix BIOS-os alaplap túlzottan atyáskodó beállítottságán. Az *Intel* által elindított mániát s rendszerinduláskor egy grafikus szöveg eltakarja az addig látszó szövegeket.

A BIOS egyébként elég kulturált: öt nyelven is „beszél”, és igazi hálózatos támogatottsággal dicsekedhet. Az *Event Log* például naplózza, hogy mi történt a géppel, ezt pedig a rendszergazda el is olvashatja, és ki is törölheti. A procesz-

szort automatikusan állítja, ami csak a nagyobb biztonságot igénylő, sokgépes rendszernek fizetendő. A mellékelt dokumentáció nagy része a CD-n található. Az alaplapon egy igen jó minőségű hangkártya is helyet kapott, az *SB AudioPCI 64V*.

ÖTNYELVŰ BIOS

Shuttle AE14

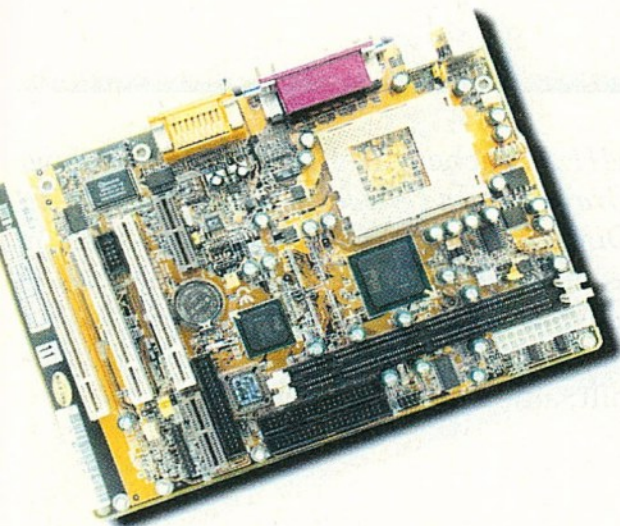
porthoz. A LED-ek csatlakozói is ide kerültek, de ez érthető, hiszen a költségekkel csínján kell bánni, s ezt valószínűleg a Shuttle tervezői is így gondolják.

Az alaplapnak *AMR (Audio Modem Riser) portja* is van, ide szoftveres modemet vagy hangkártyát (illetve ezek jelítését ellátó áramköröket) helyezhetünk. Kedvező, hogy az IDE vezérlő ismeri a manapság oly fontos Ultra ATA 66 szabványt. Azt is roppant előnyösnek ítéltük, hogy a processzor a teljesen megváltozott, megújult AWARD BIOS-on keresztül konfigurálható, ami a jobb oldalán rengeteg segítséget kínál, kiváltva ezzel a dokumentációt, illetve annak bogarászását.

Az alaplapot *integrált AC97-es codec-vel* is felszerelték, és mivel a 150 MHz-es FSB-t (Front Side Bust) is ismeri, így feltehetően nem tévedünk nagyot, ha azt állítjuk: sokáig időálló lesz.

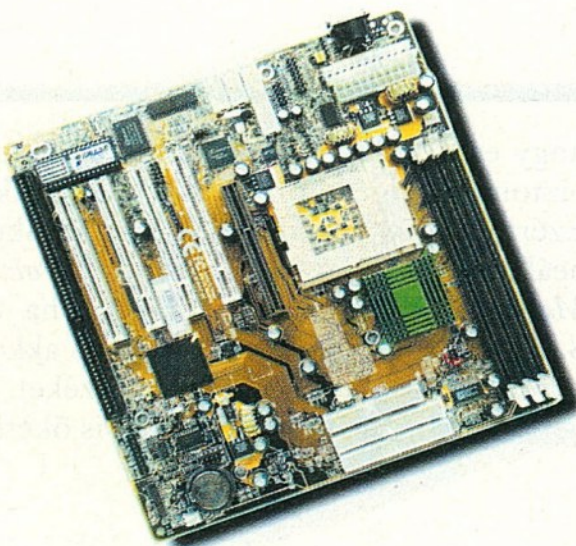

IDŐÁLLÓ MODELL

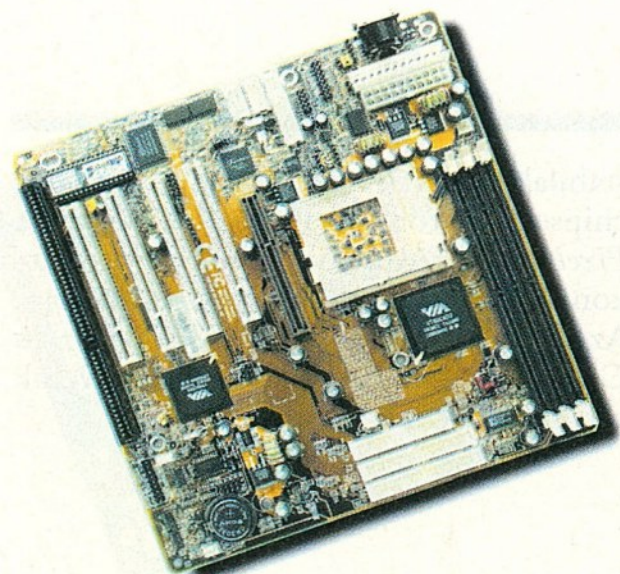
Socket 370

Az alaplapot alaposabban megismerve láthatjuk, hogy nem tartalmaz ISA foglalatokat, ami előrelépésnek számít (Intel koncepció).

Socket 370

A PPGA-s Celeronok ma már jóval elterjedtebbek az AT-s alaplapokban, mint Slot-1-es társaikban. Ezért is találkozhatunk ilyen remek megoldásokkal,

Socket 370

Mint tudjuk, a gyártók ugyanazt a layoutot több alaplap készítésénél is felhasználják, így többletköltségek nélkül más-más chipsetes alaplapok is megje-

Shuttle ME17

A másik, már kevésbé észrevehető különbség, hogy az alaplap *nem tartalmaz Display Cache-t*, helyüket a memória fölött, kissé balra láthatjuk. Ennek persze oka is van: az Intel i810-ese egészen *más architektúrára épül*, és ezért van lehetőség ilyesfajta *gyorsítómemóriát* használni.

Az alaplap alkatrészeinek az elrendezése semmit sem változott az AE14-hez képest, és a bal oldalon legalább egy centiméternyi rész szabadon maradt. Ennek az alsó részére kényelmesen elhelyezhették volna a csatlakozásokat a PC-házhoz. Ez az alaplap is tartalmazza az i810-be integrált *AC97-es* dekódert, ami a PC 99 szabvány egyik követelménye.

Shuttle HOT-685

mint ez az alaplap. A HOT-685 szinte teljesen a régi Socket 7-es alaplapok elrendezését örökölte, a mai kor felszereltségével. Egy ilyen alaplapnál ez a legtökéletesebb elrendezés, amit csak használni lehet. Az alaplaphoz a PS/2-es hátlap is jár, csakúgy, mint a portok és a szalagkábelek. Az alkatrészek feliratozása megfelelő. Az FSB jumperekkel állítható be, a feszültség automatikus, de állítható, a szorzó a mai Celeron kiadásoknál fix, ám a későbbiekre számítva ma is állítható. A BIOS beállításai átlagosak, viszont a billentyűzet is használható a bekapcsolásra (a tápegység csatlakozója mellett egy jumpert kell áthelyeznünk, és a Setupban kell engedé-

Shuttle HOT-685V

lenhetnek. A HOT-685V az előző alaplap VIA-s változata, az *Apollo* chipkészletet hordozza. Megszokhattuk már, hogy – az Intel chipsetektől eltérően – a VIA-nak többszolgáltatásai is vannak, így itt sem maradt el a szokásos *DRAM tuning* (többféle időzítés), valamint a változatos órajelbeállítások. Azt mindenképpen érdemes tudnunk, hogy a Windows nem minden chipsetet ismer el. A VIA-s alaplapokkal ugyan gond nélkül elboldogul, a zökkenőmentes AGP-s működéshez azonban telepíteni kell a *GART* meghajtóprogramot. Ez, több hasznos programmal együtt, a mellékelt CD-n található. A teszt elvégzéséhez mi is telepítettük, hiszen nélküle az

Érdekes, (de nem biztos, hogy kedvező), hogy a Flash BIOS IC-je más tokozást és foglalatot kapott, így csak speciális fogóval emelhető ki.

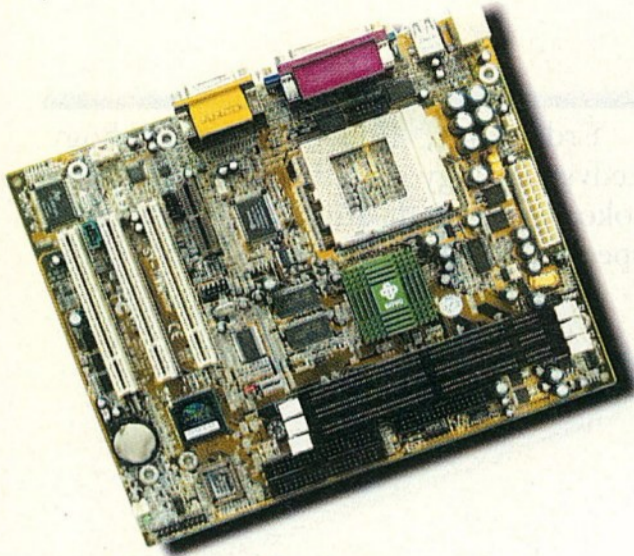
**INTEL KONCEPCIÓ:
ISA NÉLKÜL**

lyezni), de nem tartalmaz hardvermonitort. Az alaplap egy kevésbé ismert, de megfelelő minőségű PCI-os integrált hangkártyát is tartalmaz, mely az *FM801* névre hallgat, és ismeri a *Q3D-t* is. A HOT-685 nagyon jó megoldás lehet, ha nem akarunk túladni az AT házukon, és nincs sok ISA-s kártyánk.

**AT HÁZAK
ELŐNYBEN**

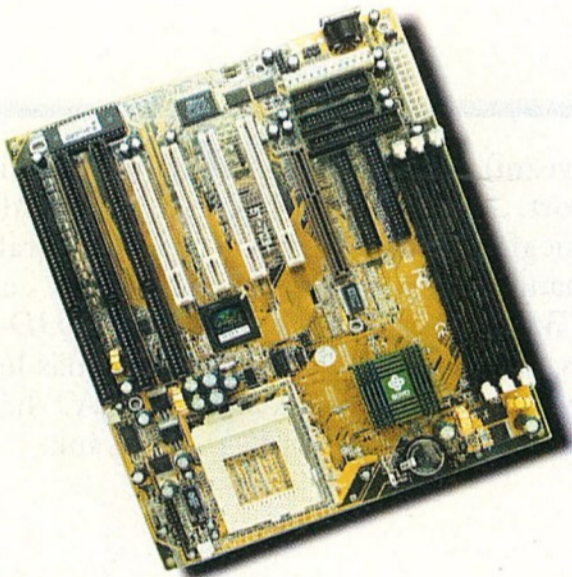
utolsó helyen végeztek volna a VIA-s alaplapok. Ezt az alaplapot azoknak ajánljuk, akik egy egészen jól működő rendszert szeretnének összehozni, egy picit tuningolni szeretnék azt, amellet, hogy egy ideig még megtartják az AT házukat (ATX-be is beszerelhető).

**TÖBBLET-
SZOLGÁLTATÁSOK**

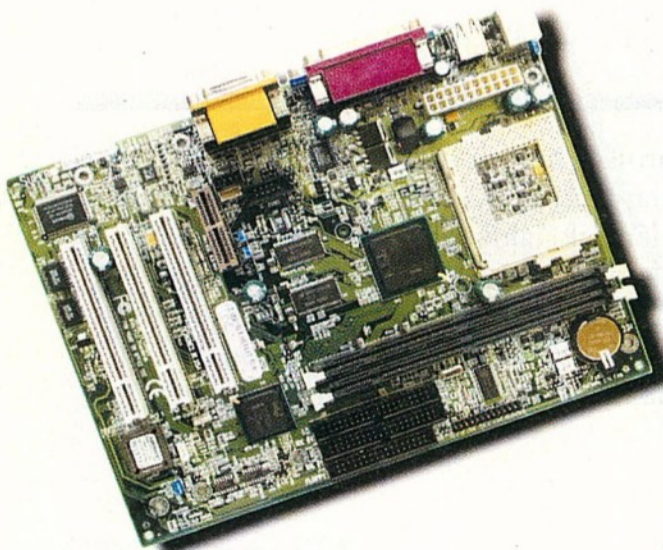
Socket 370

A Soyo is megjelent *i810-es*, divatosabb nevén *Whitney* chipsetes alaplapokkal, ezek közül kaptunk egyet tesztelésre. Az alkatrészek elhelyezése egyszerűen (majdnem) tökéletes: minden a he-

Socket 370

Ez az alaplap is a régi hagyományokra épít, egy jól ismert processzorelhelyezést valósít meg ismét, ami nem mindig előnyös. A foglalatokba két-két

Socket 370

A *PC 99* (és az *Ultra ATA 66*) szabványt támogató Micro-ATX-es alaplap kétféle változata közül ez – a korábban már megismert Shuttle módszer szerint

Soyo SY-71WM

lyén, még a sokszor elhanyagolt LED-es jumperblokknak is vannak feliratai – igaz, kisbetűsek. A tápcsatlakozó oldalt található, ahol könnyen elérhető. Az IDE- és a flopicsatlakozók sincsenek útban, a memória is könnyen cserélhető. A processzor foglalata mellett jó minőségű kondenzátorok garantálják a zavartalan működést. Az alaplap 4 Mbájtnyi Display Cache-t is tartalmaz. Egyetlen hátrány a *fémkaros foglalat*, amit igen nehéz kinyitni kézzel (a műanyagkaroshoz képest). Mint *ZIF-foglalat* működik: a processzor berakásához nem kell erőt kifejteni – csak a kiszedéséhez. A processzor konfigurálása a Setup alól történik, a maximális órajel frekvencia 95

MHz is lehet. A BIOS ismeri a *Stop Grant Suspend Mode-ot*, ami a *Suspend To Disknek* is megfelel. A hardvermonitor le tudja olvasni a Celeron beépített hőmérőjét is. Az alaplapra egy *Vortex Au8810-es*, A3D-t is támogató IC került, ami a mezőny legjobbjá.

COMPUTER
PANORÁMA TOP

Soyo SY-71IZB+

teljes hosszúságú kártyát is helyezhetünk, ami bőven elég, a DIMM foglalatok elhelyezése viszont hátrányos, mert ha memóriát bővítünk vagy cserélünk, akkor az IDE kábelek útban vannak. A memória egyébként nem bővíthető büntetlenül: két foglalatba csak egyoldalas memóriát helyezhetünk, ezzel pedig csökken a maximális memória mérete. A flopicsatlakozó elhelyezése sem a legszerencsésebb. A LED-ek jumperblokkjának a felirata nehezen olvasható, de kitöréssel igen nagy valószínűséggel el lehet találni a helyes bekötést. A processzor a jól megszokott *Soyo Combo Setupon* keresztül konfigurálható, de a maximális órajeléből (83 MHz) látható,

hogy ezt az alaplapot inkább a nagyobb biztonságot igénylő helyekre találták ki. Ezért hasznos az SDRAM automatikus beállítása és a teljes körű *Power Management*. Hátránya, hogy ha a S.M.A.R.T. opciót bekapcsoljuk, akkor az ezt nem ismerő merevlemezeket is így jelöli (hát ha még használná is őket!).

NAGYOBB
BIZTONSÁGBAN

Supermicro 370SWD

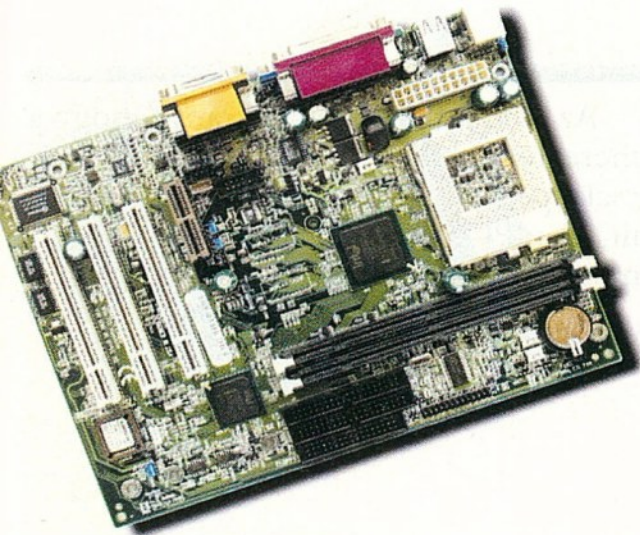
– *Display Cache-t* tartalmaz. Az alkatrészek elhelyezkedése triviális, egyetlen kis szépséghibát említenénk: a ház kábeleinek a csatlakozója igen közel helyezkedik el az IDE- és a flopicfoglathoz, így a felhelyezésnek meg van a sorrendje. (Egy SuperMicro házban, gondoljuk, ezzel egyáltalán nincsen gond.) Az alaplap hangkártya – ami AC 97 kompatibilis *SoundMAX* hangkártya – is letiltható, az igen jól látható és hozzáférhető kék jumperekkel.

Máshol is láthatjuk azt az érdekes fogást, amit a feledékenyek kedvéért helyeztek el: egy kis LED jelzi, ha az alaplap feszültség alatt van. Megjegyezzük, hogy a teszt alatt ezek az alaplapok is in-

stabilak voltak (mint a Whitney chipsetesek többsége), ezért a tesztet a *Pixel Multimédánál* végeztük el, a teszt-konfigurációtól eltérő összeállításban. Az ottani processzorok 433 MHz-es Celeronok voltak, és a rendszer velük tökéletesen működött.

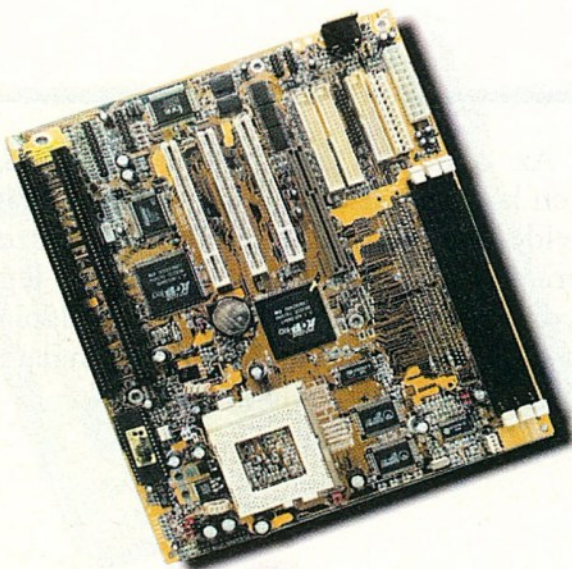

LED A
FELEDÉKENYEKNEK

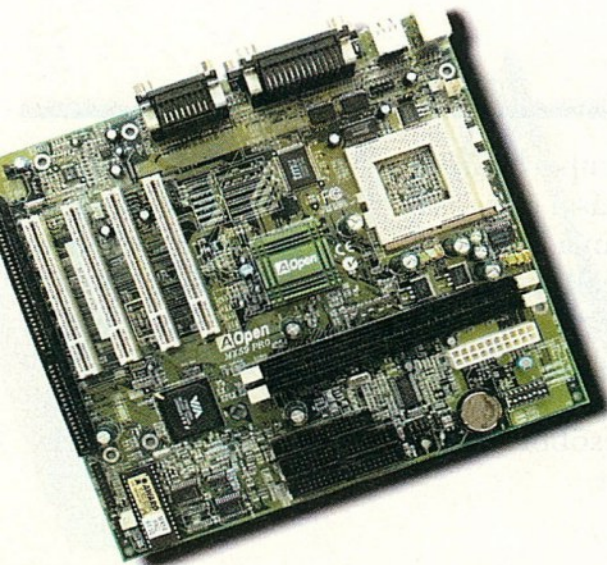
Socket 370

A *SuperMicro* kisebbik alaplapja ugyanazon a gyártósoron készül, mint a testvére, azzal a – sajnos sok felhasználót érintő – különbséggel, hogy erre nem helyeznek Display Cache-t.

Super 7

Az *Amptronra* jellemző, hogy nem közli a chipset típusát, inkább egy másik nevet ad neki, ami – valljuk be – javára is válik, mert így ismerteti meg a felhasználókat azok igazi előnyével, és mentesít az előítélet alól. Mi egy picit meglepődünk, amikor a chipseten az *AGPPRO* feliratot pillantottuk meg, hiszen ilyen chipsetet nem ismertünk. Most lerántjuk a leplet: nem is létezik. Az igazi neve *VIA V82C597*. A titokzatosság ellenére nem is rossz chipset, az Intelénél jobb DRAM tuning lehetőségekkel. A hordozó alaplap kialakítása a régi hagyományokat követi, leginkább a régebbi PM-9700-ra hasonlít, azzal a különbséggel, hogy ezen csak(?) három DIMM foglalatot találunk, így a régi memória átmentésére nincs lehetőség. A szalagkábelek foglalatok kissé zsúfoltan helyezkednek el, viszont rengeteg helyet kínálnak a processzor légellátására. Az alkatrészek és a táblázatok igen kis betűkkel lettek felszítázva, de azért ez utóbbiak még használhatók a processzor típusának jumperes beállításához. Ezeket a jumpereket kirívó piros és fehér szín jelöli. Az alaplapi 1 Mb-ot cache az AMD K6-III processzor használatakor keményen dolgozik, és ennek meg is van az eredménye.

Super 7

Az előbbieken már szép számmal láttunk Micro-ATX formátumú, alaplapi video- és hangkártyával szerelt alaplapokat. A megoldások körét bővíti ez a

Supermicro 370SWM

A tesztek alapján ez az alaplap nem nyújt akkora grafikus teljesítményt, mint a társa. Álljon itt pár szó az *AMI HI-FLEX BIOS* jellemzőiről, amit mindkét alaplap tartalmaz. Talán a leglényegesebb, hogy a processzor jumperek nélkül konfigurálható, a beállítható legnagyobb órajelfrekvencia 83 MHz, a szorzó is állítható (természetesen csak akkor, ha ezt a processzor is engedi).

A DRAM frissítése idő szerint vagy órajel szerint is állítható, a processzor *Latency-Time-ja* változtatható (HUB rendszerű chipset), s emellett még hardvermonitor és billentyűzetes bekapcsolás jellemzők.

A rendszergazdák legnagyobb örö-

mére, a 370SWD típusjelű BIOS-ból letiltható a flopi és a merevlemez írása. S legalább ennyire fontos, hogy a nagyobb biztonság megvalósítására a BIOS is ki tudja értékelni a S.M.A.R.T. lemezek adatait.

SOKOLDALÚ, KÉNYELMESEN HASZNÁLHATÓ

Amptron PM 9900

nálókat azok igazi előnyével, és mentesít az előítélet alól. Mi egy picit meglepődünk, amikor a chipseten az *AGPPRO* feliratot pillantottuk meg, hiszen ilyen chipsetet nem ismertünk. Most lerántjuk a leplet: nem is létezik. Az igazi neve *VIA V82C597*. A titokzatosság ellenére nem is rossz chipset, az Intelénél jobb DRAM tuning lehetőségekkel. A hordozó alaplap kialakítása a régi hagyományokat követi, leginkább a régebbi PM-9700-ra hasonlít, azzal a különbséggel, hogy ezen csak(?) három DIMM foglalatot találunk, így a régi memória átmentésére nincs lehetőség. A szalagkábelek foglalatok kissé zsúfoltan helyezkednek el, viszont rengeteg helyet kínálnak a processzor légellátására. Az alkatrészek és a táblázatok igen kis betűkkel lettek felszítázva, de azért ez utóbbiak még használhatók a processzor típusának jumperes beállításához. Ezeket a jumpereket kirívó piros és fehér szín jelöli. Az alaplapi 1 Mb-ot cache az AMD K6-III processzor használatakor keményen dolgozik, és ennek meg is van az eredménye.

ALAPLAPI 1 MB-OT CACHE

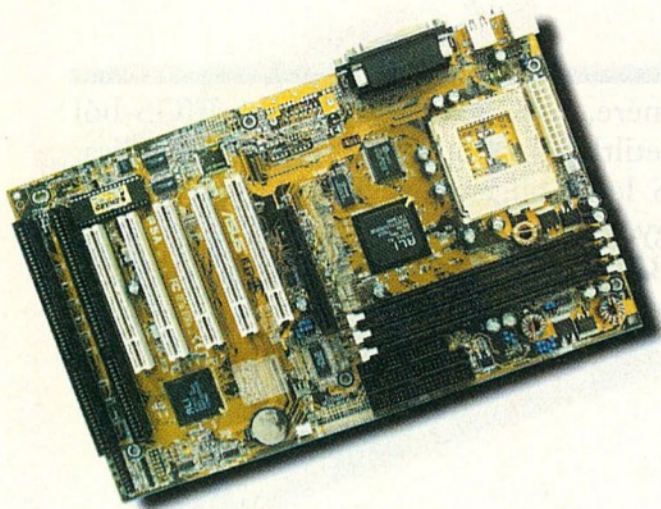
AOpen MX59 PRO

VIA Apollo MVP4 chipsetes alaplap is, a bele integrált *AC 97 kompatibilis* hangkártyával és a hozzá tartozó Trident 9400 típusú hangkártyával. Az S3 megjelenése előtt a Trident volt az a videokártya, amely minden alaplappal elboldogult, és igazán jó vétel volt. Lehet, hogy nem tör most a nagy 3D-s kártyák babérjaira, de azért használható. Az alkatrészek elhelyezése rengeteg helyet kínál a CPU hűtéséhez, és a feliratok is használhatók. Minden a lehető legjobb helyen található, még az a fekete DIP kapcsoló is, amellyel a processzor órajelét és a szorzóját is beállíthatjuk. Mivel *biztonsági rendszerű*, célszerű hozzá egy kicsi csavarhúzóval használni. A BIOS

rengeteg funkciót kínál: Suspend To Disk, UDMA/66, turbobeállítások. Ezt az alaplapot azoknak ajánljuk, akik inkább számítások elvégzésére használják a PC-jüket, teljesen átlagos hangrendszerre vágnak, és nem szoktak „erőművet” igénylő játékokkal játszani.

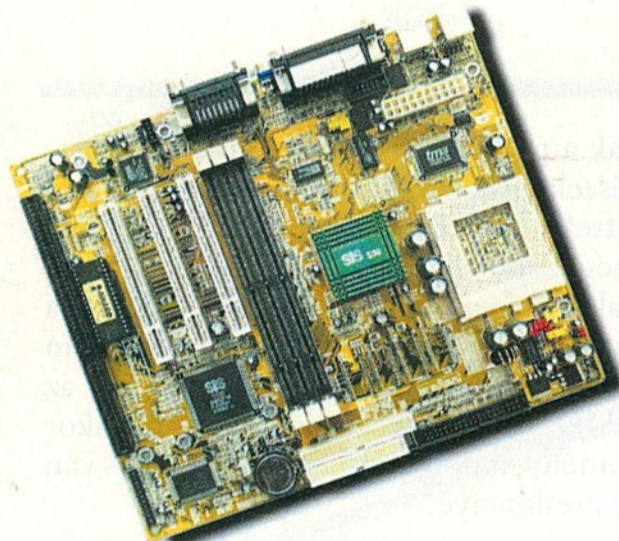

LEGJOBB VÉTEL

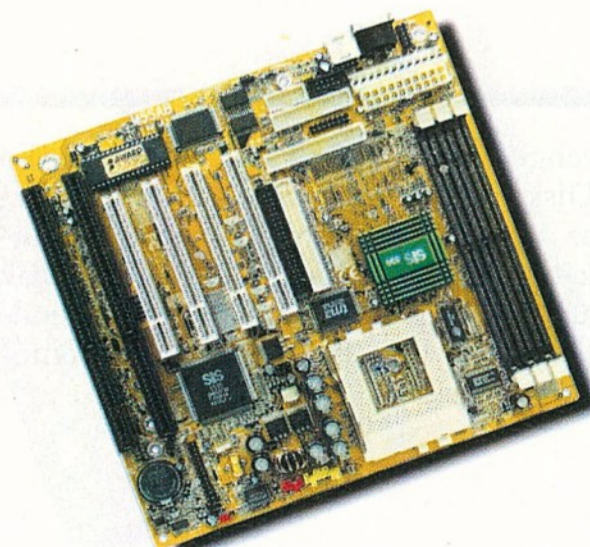
Super 7

Végre viszontláttuk a híres *Acer* divízió, az *ALi* (Acer Laboratories) chipsetjeinek legújabb változatát. Az *Aladdin V* tervezésekor a fejlesztők kitettek magukért, amit mi sem bizonyít jobban, mint

Super 7

Tesztmezőnyünk egyetlen *SiS 530* chipsetes Micro-ATX-es alaplapjának a kialakítása jó, a tervezők a processzor körüli jó légáramlásra, valamint a könnyű

Super 7

Az AT házba építhető, és PS/2-es porttal is felruházott alaplap csak a kialakításában különbözik az M5SAB-tól. Ez viszont nem utal átgondolt tervezés-

Asus P5A

hogy az Asus alaplapján kapott helyet. Ez az alaplap tökéletes kialakítású, minden a „helyén” található. A processzor beállításához szükséges jumperek két színűek, könnyen megtalálhatók, éppúgy, mint a beállításához szükséges táblázatok, valamint a feliratok.

A dokumentáció igen alapos, s bár a támogatott processzorok között nem említi az AMD K6-III-at, mégis felismerte. A processzor foglalata fémkaros, s az átlagosnál jobban kihajlított karba könnyebben bele tudunk kapaszkodni kinyitáskor.

A BIOS rengeteg beállítási lehetőséget kínál, ezeket a tuningolók is eredményesen használhatják, akár egy-egy kiváló minőségű alkatrész kiválasztására.

Az alaplap egyetlen hátránya, hogy a merevlemezek S.M.A.R.T. funkcióját csak speciális programmal lehet kiolvasni, s a POST lefutásakor nem figyelmeztet.

COMPUTER PANORÁMA
TOP

Biostar M5SAA

nyű installációra koncentráltak. Az alkatrészek felirata megfelelő, ám a processzorok beállításához szükséges táblázatok már nem fértek fel az alaplapra, hiszen a dokumentációban is több oldalt foglalnak el. A memóriamodulok könnyen hozzáférhetők, a processzor foglalatának a karja viszont épphogy elfér az ott álló kondenzátorok mellett. Az órajel, a feszültség és a szorzó jumperekkel szabályozható, és ha meg is hajtánánk a processzort, az alatta lévő termisztor érzékelné a magasabb hőmérsékletet, amit a BIOS-os hardvermonitor ki is jelezne. Az alaplap dokumentációja igen alapos, minden fontosat megtalálunk benne, ami az installációhoz elegendhetetlen.

Az alapra integrálták a manapság igen közkedvelt *ESS Solo-1* hangkártyát, a videokártya pedig a *SiS VGA* rendszerére épül. Az M5SAA ugyan nem a leggyorsabb, de az ilyen formátumú alaplapokat elsősorban az irodai használatra készítették, arra pedig kiváló.

IRODAI
HASZNÁLATRA

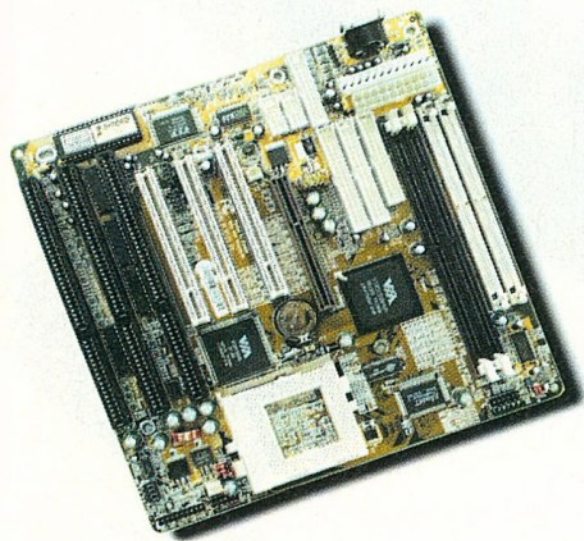
Biostar M5SAB

re, az előző típus készen lévő blokkjait mozgatták át úgy, hogy minden elférjen rajta. Így kerültek az IDE- és a flopicsatlakozók a PCI slotok mellé. Előnyös, hogy a memóriafoglalatok az alaplap jobb oldalán, könnyen elérhető helyen vannak. Előnyös addig, amíg nem kell bővíteni, mert az akkor már bekötött szalagkábelek pont eltakarják a modulokat. A táblázatokkal és az alkatrészek felirataival sem törődtek sokat, ezek mind kisbetűsek, nehezen olvashatók. A táblázatok ráadásul fejjel lefelé helyezkednek el a jumperekhez képest (még a dokumentációban is). A támogatott processzorok között még az *IDT Winchipje* is szerepel, ezért érthető a

jumperek özöne. Az alaplap BIOS-beállításai átlagosak, többlétszolgáltatás csupán a hang- és a videokártya funkcióinak beállítása – például az osztott memória nagysága. Ezt az alaplapot azok vegyék meg, akiknek egy átlagos, de jól bővíthető alaplapra van szükségük, és csak későbbre tervezik az ATX ház vásárlását.

JÓL
BŐVÍTHETŐ

Super 7

A VIA chipsetes alaplap a régi hagyományokat követi, mármint ami a kialakítást illeti. A processzor a három PCI foglalat alatt helyezkedik el, így le is tehetünk a teljes hosszúságú kártyák behe-

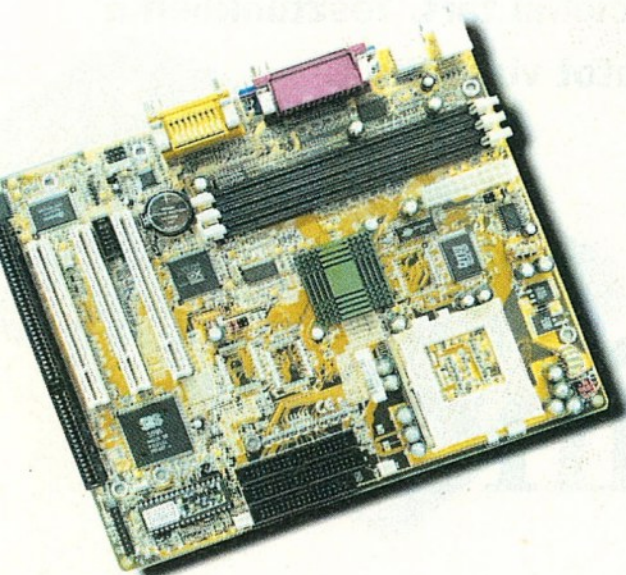
Shuttle HOT-591P

lyezéséről. Ezzel pedig elúszott a lehetősége a teljes körű bővítésnek, pedig még jó néhány dolog van ezen az alaplapon, ami ezt megengedné. Így a 68 kivezetésű memóriafoglalatok – a régi modulok átmentéséhez, az AGP port és az AT/ATX csatlakozók. Ami igazán megnehezítette a dolgunkat: a tápcsatlakozók között egy jumperrel kell választani. A dokumentáció a mellette álló füles jumperre azt írta, hogy azzal lehet a billentyűzetről történő bekapcsolást állítani. A szitázott felirat AT/ATX volt, de csak az ATX állásba helyezve indult el. Ez azt jelenti, hogy ha ATX tápunk van, akkor a billentyűzetről való bekapcsolás lehetőségét használnunk kell (ez mellesleg nem olyan rossz). A másik eltérés: az

alaplapon IDE0 és IDE1, míg az útmutatóban IDE1 és IDE2 van feltüntetve. A chipset nagy előnye viszont a működésben és beállításban mutatkozik meg: a szokásos VIA tuningopciókban, amelyek bizonyos részei Windows 95 és 98 alá vannak optimalizálva.

TUNINGOPCIÓK

Super 7

Úgy tűnik, az Intel nem akarja támogatni az AMD processzorait, mert amikor megjelent a K6-II, már nem fejlesztette tovább TX-eit. Így a feladat ellátá-

Shuttle HOT-599

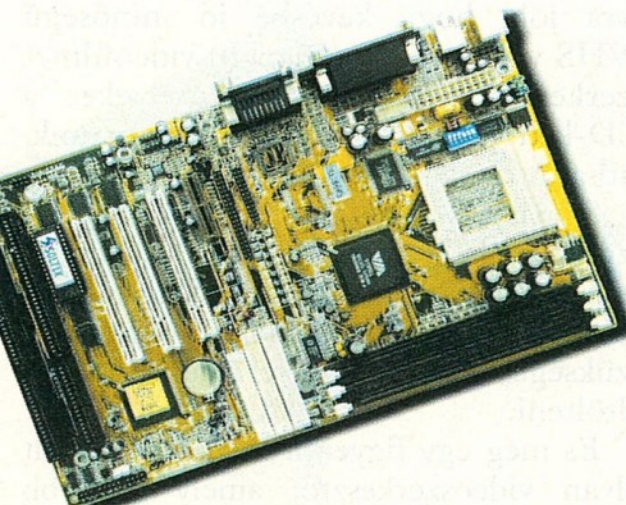
sa a többi chipsetgyártóra marad (egy ideig). A *HOT-599* alaplap *SiS 530* chipsetes, és igen jó a kialakítása. A Micro-ATX formátum mellett a *PC 99* szabványnak is megfelel. A LED-ek, kapcsolók kialakítása mintaszerű, a szalagkábelek elkerülik a processzort. A processzor műanyag karja éppen csak elfér a mellette álló kondenzátoroktól. A CPU jumperekkel konfigurálható, ezek jól hozzáférhetők, és még a memória órajelének a megválasztására is van lehetőség. A memória könnyen cserélhető, a tápcsatlakozó elhelyezkedése is megfelelő. Az alaplapon 256 Kb-át cache is található, de teljes kiépítésben ennek a négyeszerese is használható. A BIOS szolgál-

tatásai átlagosak, viszont egy hardvermonitor is helyet kapott benne.

A néhány *Whitney* chipsetes alaplap mellett ez sem indult el a tápegységünkkel, abban az esetben viszont, ha egy PCI-os videokártyát is belehelyeztünk, már adott képet az alaplapi videokártyáján. A megoldás ennél az alaplapnál is az volt, mint a többinél (lásd keretes cikkünket).

MINTASZERŰ KIALAKÍTÁS

Super 7

Erről az alaplapról elmondhatjuk, hogy a tervezésekor szakértő kezek „bábáskodtak”, a kialakításán látszik, hogy nem volt a véletlen műve. A memória,

Soltek SL-56F5

az IDE- és flopi foglalatok, a tápegység csatlakozója könnyen elérhető, és nem zavaró. A processzor körüli levegőáramlást nem akadályozza semmi, a processzor beállítására szolgáló DIP kapcsoló égszínkék, nem veszt el a szem elől. A beállítás variációit az alaplapra egyértelműen felszítázták, nem lehet eltéveszteni. Mindez a gyors segítséget nyújtó dokumentációban is benne van, de ha el szeretnénk mélyedni az alaplap rejtelmeiben, akkor a mellékelt CD-n mindent megtalálhatunk. A tuningolást a BIOS megfelelő menüpontjaival végezhetjük el, itt tehát felülbíráhatjuk a jumperelt beállításokat. Az alaplapra egy *Trident 8400-as AGP-s VGA* kártyát is

integráltak, valamint a *VIA AC 97-es* hangkártyáját, a processzor és a memória közti kapcsolat gyorsításáért pedig 512 Kb-átnyi cache felel. Ez az alaplap igen jól használható, ha megelégszünk a szerényebb 3D-s grafikai teljesítménnyel.

LEGJOBB VÉTEL

KÖHLER ZSOLT

Bő egy évvel ezelőtt foglalkoztunk utoljára a videodigitalizálókkal, videoszerkesztőkkel. Az elmúlt esztendő sok változást hozott.

Termékek tűntek el, újak születtek, s olyan is van, amely már a sokadik generációnál tart. Tesztünkben a jelenlegi magyarországi kínálatot vizsgáltuk.

OTTHONI ÉS IRODAI VIDEOSZERKESZTŐK

Csapó, felvétel indul!

Vizsgálódásainkhoz olyan hardvereket kerestünk, amelyeknek a segítségével *videofilmeket vághatunk, szerkeszthetünk össze*. Ezért is beszélünk ezúttal videoszerkesztőkről. No meg azért, mivel – amint az tesztünkéből is kiderül – digitalizálás nélkül is lehet szerkeszteni, illetve hiába van digitalizálásra alkalmas kártyánk (ilyenek például egyes videokártyák, tévétuner-kártyák), a filmkészítéstől még messzire vagyunk.

Hogyan is lehet videoszerkeszteni? Alapvetően kétféleképpen. Vagy úgy, hogy először digitalizáljuk az anyagot a számítógépben, s ott megszerkesztjük, vagy „röptében”, videoszalagról videoszalagra szerkesztünk. Ekkor a számítógépnek csak annyi a dolga, hogy felügyeli a videoforrást (általában a kamerát) és a videomagnót, illetve az effektusokat (keverések, áttűnések) generáló hardvert. Ez utóbbit *lineáris (linear) videoszerkesztésnek* hívjuk, míg az előbbit *nem lineárisnak (non-linear)*.

Ha a számítógépben akarunk szerkeszteni, akkor valamilyen *tömörítési formát* kell választanunk. Az elérhető árú és általunk tesztelt videodigitalizáló minimális tömörítési aránya 1:3 körül van.

Nem árt azonban tudni, hogy a tömörítéskor az emberi szem számára kevésbé fontos információk elvesznek. Erőteljes tömörítéskor (1:10, 1:20) már a laikusok is észreveszik, hogy tömörített a kép, s az 1:100-as tömörítési arány már Windows ablakban futó videofilmhez is gyenge. A VHS minőség 1:15-től 1:25-ig terjed, a „nagytevés” minőség pedig 1:5-ig tart.

Minden jobb digitalizáló kártyánál beállítható, hogy hány képet (félképet) rögzítsen másodpercenként. Ez PAL adás esetén maximum 25 kép/s vagy 50 félkép/s.

Azt, hogy mindkét félkép rögzítésre kerüljön-e, sokszor *függőleges felbontás-ként* adják meg (576 vagy 288 sor). Beállítható még a *vízszintes felbontás* is. Digitalizáláskor a televízió képernyőjén kívüli (hagyományos esetben nem látható) részeket levághatjuk (keret, crop).

Valamennyi videoszerkesztőhöz kapunk valamilyen videoszerkesztő programot. Ezek az igen egyszerű, otthon használatos szoftverektől a félprofi minőségűekig terjednek, és általában csak a Windows 9x-szel, esetleg NT-vel működnek. Ezek közül kettővel (*Ulead MediaStudio, Adobe Premiere*) már a múlt

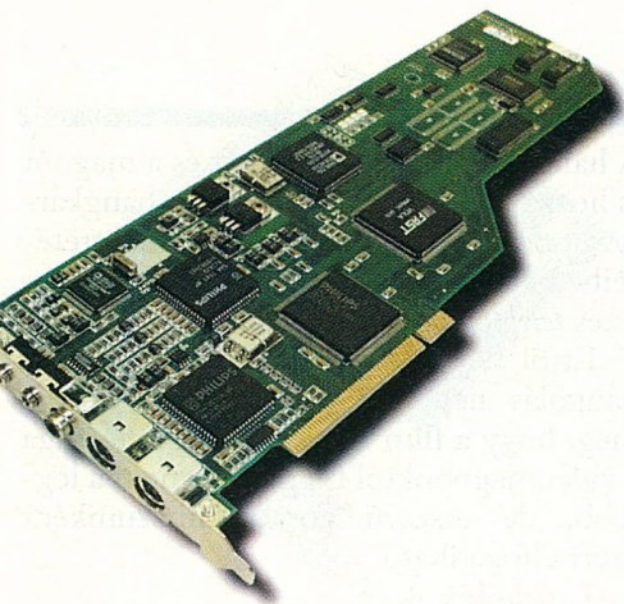
évi (98/6) tesztünkhöz kapcsolódva foglalkoztunk.

Jogosan vetődik fel a kérdés, hogy *vajon mennyire használhatók ezek a hardverek?* Ha nem akarunk túl sokat tőlük (teljes felbontású, két félképes, boardcasting minőségű video), akkor sok öröme lesz bennük. Ezek az eszközök igazából arra jók, hogy kevésbé jó minőségű (VHS vagy annál gyengébb) videofilmet szerkesszünk, olyanokat, amelyeket a CD-ken vagy az interneten találhatunk, láthatunk.

Sajnálatos tapasztalat, hogy a videoszerkesztők kábelekkal való ellátottsága sem a legjobb. A videoszerkesztők beszerzését követő napokat valószínűleg a szükséges kábelek beszerzésével fogjuk eltölteni.

És még egy figyelmeztetés. Nem volt olyan videoszerkesztő, amely legalább egyszer ne szállt volna el a teszt ideje alatt. Ez pedig éppúgy minősíti a videoszerkesztőket és meghajtó- vagy éppen hozzáadott programjaikat, mint az őket futtató operációs rendszert, a Windowst.

(A hardverekhez tartozó táblázatot lapunk végén, a *ComPass* mellékletben találhatják.)

Fast AV Master 2000

leknél. Vásárlás előtt érdemes odafigyelni arra, hogy befér-e a gépünkbe, illetve ráfér-e az alaplapunkra.

Ez a videoszerkesztő tudja mindazt, amit egy félprofi videoszerkesztőtől (<300 ezer Ft) elvárhatunk. Felvételkor 2 Gbájtosnál nagyobb fájlokat is képes kezelni (Windows 98, NT), s a több merevlemeztől sem jön zavarba.

A hozzá adott programok imponálóak: *Ulead MediaStudio Pro 5.2* teljes verziós videoszerkesztő program. (Van, aki szerint az Adobe Premier jobb program, mint a Ulead MediaStudio, mi azonban közel azonos minőségűeknek találtuk ezeket.) További programok: *Ulead Cool 3D* (3D-s felirat készítő), *Mediator*. A gépigény szokványos:

Pentium 166 - Pentium II 233 MHz. A teszt idején a kártyához kifejlesztett *FastCap Capturing* program előszeretettel dobálta el a képeket, míg a Ulead digitalizáló programja még a nagyobb felbontással és a kisebb tömörítéssel is megbirkózott. Ki- és bemenetei: audio jack, S-Video, kompozit. (A kártyát az *Allegro Bt.* forgalmazza.)

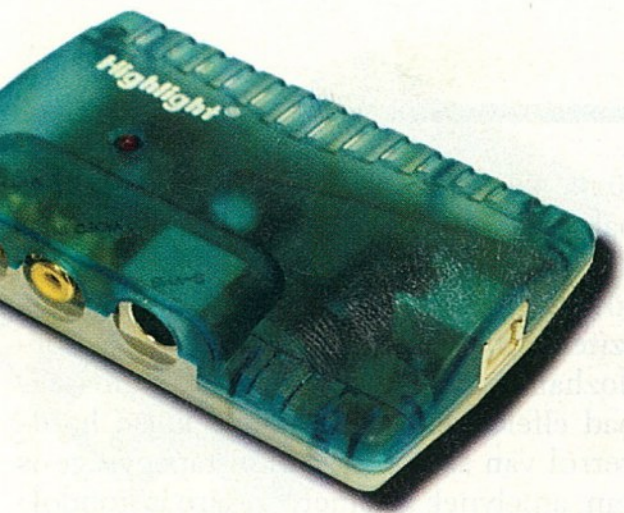
Értékelés: 5.

**COMPUTER
PANORÁMA TOP**

A *Fast AV Master 2000* az AV Masterek harmadik generációja (*Fast AV Master*, *AV Master '98*, *AV Master 2000*).

Külsőre nem sokat változott, ugyanaz a hosszúságos forma, mint a korábbi model-

USB Grabbit S610

Bus) portos szerkezetek egyre jobban terjednek, s ma már szép számmal van belőlük digitális kamera, egér, modem, sőt még billentyűzet is.

Nézzük ezek után a Grabbit S610 bemeneteit: kompozit és S-Video (NTSC, PAL, SECAM).

A meghajtóprogramon kívül megkapjuk még a Microsoft NetMeetinget, az Intercom Live-ot, a Ulead Systems iPhoto Express-t és a kevésbé ismert Predcient Systemet.

A szerkezet kisméretű, a kulcsint az iMacnál megszokott élénk színű, átlátszó borítás adja.

A videoszerkesztő telepítése bonyolultabb volt, mint ahogy vártuk, de még így is gyorsan ment. A használata egyszerű

volt, habár néha lefagyott (programhiba?). A kép minősége és felbontása természetesen nem éri el a (fél)profi minőséget, de nem is erre készült (maximum 160x120, 30 kép másodpercenként).

Összességében elmondható, hogy érdekes próbálkozás, és az USB további fejlődésével valószínűleg még sokra fogja vinni.

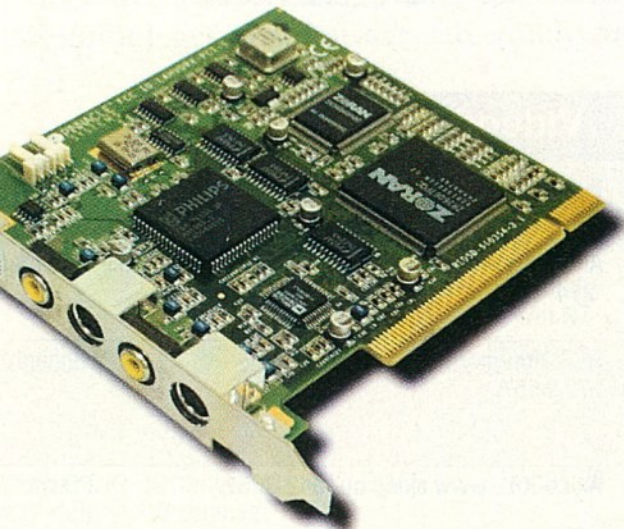
Értékelés: 3.

**JÖVŐRE TALÁN
JOBBA LESZ**

Szokatlan videodigitalizálóval lepett meg minket a *HCS Hungary Bt.* Ma még ugyanis különlegességnek számít, hogy a készüléket a számítógépünk USB portjára kell kötnünk.

Szerencsére az USB (Universal Serial

miro STUDIO DC10plus

videodigitalizálókhoz, amelyen egy-egy kompozit, S-VHS, valamint hang ki- és bemenetes csatlakozósor van.

A DC10plus videodigitalizáló mind az árát, mind a tudását tekintve az otthoni (amatőr videós) felhasználóknak készült. Erre a célra viszont „professzionális”. S hogy mik a jellemzői? Nos, MPEG-1, VHS minőség, ZORAN ZR36060 processzor. Minimális gépigény: P 133 MHz.

A kártya könnyen telepíthető, egyszerűen használható. Saját videoszerkesztője van, amely nem tűnik ki a tudásával, viszont könnyen kezelhető, és ami a fő, otthoni használatra bőven elegendő.

A videoszerkesztőhöz adott program két perc alatt teljesen megismerhető. Bár-

milyen vágásra vagy keverésre, átmenetek létrehozására alkalmas, néhány egérekattintásra van csupán szükség. Fölöttébb kedvező, hogy a programhoz bőséges *demoanyagot* is adnak.

A miro STUDIO DC10plus bátran ajánlható kezdő videoszerkesztőknek.

Értékelés: 4/5

**A COMPUTER PANORÁMA
AJÁNLÁSÁVAL**

A *miro* család valamennyi, bemutatásra kerülő tagját az *Axico Kft.-től* kaptuk.

Mielőtt rátérnénk a STUDIO DC10-es tesztjére, érdemes megjegyezni, hogy létezik egy *BlueBox* nevű külső szerkezet a DC10plus, a DC30 és a DC30plus

A *STUDIO 400-as* a nagy sikerű és díjakkal elhalmozott *STUDIO 200-as* utóda. Minthogy lineáris (külső) videoszerkesztő, így a video nem digitalizálással, hanem a *STUDIO 400-as* közbeiktatásá-

Az *MP10-es* videoszerkesztő szinte kísértetiesen hasonlít a *STUDIO 400-asra*. Ugyanazok a ki- és bemenetek találhatóak mindkettőn, s még a hozzájuk adott videoszerkesztő programok is hasonlóak. Mi hát a különbség? Az, hogy az *MP10-*

míro STUDIO400

val, videoszalagról videoszalagra szerkeszthető. A készüléket a számítógép párhuzamos portjára kell kötni, míg a soros portra az infravörös és a LANC videovezérlő kerül.

A *STUDIO 400-as* egyszerűen működik. Infravörös sugarak útján és a LANC-on keresztül vezérli a videokamerát és a videomagnót. A szerkezet a telepítése után először a videomagnót, illetve annak a vezérelhetőségét vizsgálja, s máris használatba vehetjük a készülékünket. A videokamera jelei alapján kijelölhetjük, hogy mit, honnan, meddig akarunk átmásolni, milyen (egyszerű és állóképeket tartalmazó) átmenettel, végül a *STUDIO 400-as* levezérli az egészet. A videoszerkesztő program megegyezik az előzőével.

Be- és kimenete: kompozit és S-VHS.

A hang átviteléhez a kamerát és a magnót is hozzá kell kötni a számítógép hangkártyájához. Mivel a szerkezet összeköttetésibe bele lehet keveredni, ezért egy részletes *telepítési útmutatót* is adnak mellé.

Ettől függetlenül a telepítés és a behangolás nem gyerekjáték, sőt! Hibája még, hogy a film vágásának a pontossága a videomagnónktól függ, tehát nem a legjobb, de ésszerű kompromisszumként azért elfogadható.

Értékelés: 4.

JOBBAT VÁRTUNK

míro STUDIO MP10

et kifejezetten azzal a céllal fejlesztették ki, hogy *video-CD-ROM-okat* készítsenek vele. Erőssége még az internethez és a PowerPoint-hoz készülő videofilm. Természetesen videoszalagra is képes filmet varázsolni, de ennek a minősége elmarad az elvárhatótól, valamint a *STUDIO 400-asétól*.

A már említett videoszerkesztő program használata egyszerű. Felvesszük vele a kívánt hosszúságú filmet (közben mindig látjuk, hogy mekkora hely van még a merevlemezünkön).

A felvételt visszajátszhatjuk vagy egy szerkesztőbe helyezhetjük (az elejéből, a végéből levághatunk). A szerkesztő részben több videofilm is lehet, ezeket egymás után is le lehet játszani.

Sajnos az *MP10-zel* kissé megküzdöt-

tünk: sok apró trükköt kellett végigpróbálni, mire minden flottul működött. Ezt a berendezést azoknak javasoljuk, akik elsősorban számítógépes filmet akarnak készíteni (internet, CD), és könnyen hordozható szerkezetre vágnak. Nem szabad elfeledkezni arról, hogy külső hardverről van szó, ezért külön tápegysége is van, amelynek az elhelyezésére is gondolkunk kell.

Értékelés: 4.

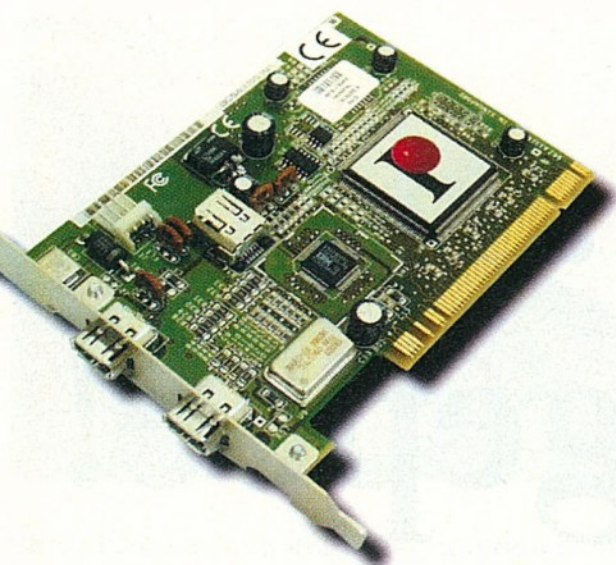
ÖTLETES

Minilexikon

- AVI (Audio Video Interleaved)** - digitális videoszabvány
- JPEG (Joint Photographic Experts Group)** - képtömörítési szabvány
- Motion-JPEG (M-JPEG)** - JPEG képtömörítést használó videofilm
- MPEG (Motion Pictures Experts Group)** - a mozgókép tömörítési szabványa
- NTSC (National Television System Committee)** - televíziós norma, például az Egyesült Államokban használják (30 kép másodpercenként, 640x480)
- PAL (Phase Alternation Line)** - televíziós norma, Európa sok országában használják (25 kép másodpercenként, 768x576)
- SECAM (Sequential Couleur á Mémoire)** - televíziós norma, a volt szocialista országokban terjedt el (25 kép másodpercenként, 768x576)
- kompozit** - videocsatlakozó
- S-VHS** - videocsatlakozó, jobb minőségű, mint a kompozit.
- IEEE-1394 (FireWire)** - csatlakozó, digitális kameráknál és újabban a számítógépeknél is használják

Videodigitalizálók

Forgalmazó [cégnév, weboldal, telefonszám]	Gyártó
Allegro, www.allegro.hu, 214-8621, 214-8623	FAST Multimedia A
HCS Hungary Bt., 377-8557	Highlight
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3257	Pinnacle
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	Pinnacle
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3256	Pinnacle
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3262	Pinnacle
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3259	Pinnacle

miroVIDEO DV 200

A kártya könnyen telepíthető, a programja egyszerű. Elöl két DV-csatlakozója van. Kellemes meglepetés volt, hogy végre túlléptek a tavaly még meglévő kompatibilitási problémákon, és a készülék már könnyűszerrel együttműködött a Sony és a Panasonic digitális kamerájával is. Hangot a *hangkártyán keresztül* vesz fel.

Kevésbé volt szívet melengető, hogy nagy felbontáson, s a mi tesztgépünkön (Pentium 200 MHz, 2 Gbájt merevlemez, 64 Mbájt RAM) a képek mintegy 10 százalékát „eldobálta”, és pillanatok alatt 100 Mbájtól nagyobb fájlokat hozott létre. Természetesen kisebb felbontáson vagy jobb gépen az eldobálási arány csökken. Az AVI és az M-JPEG állománykezelést beleépítették.

Kedvezőnek ítéltük, hogy a kártya

„röptében” is fel tudott venni, mégpedig meghatározott belépési ponttól, kilépési pontig is(!), mintha csak egy igazi tévéstúdióban lennénk.

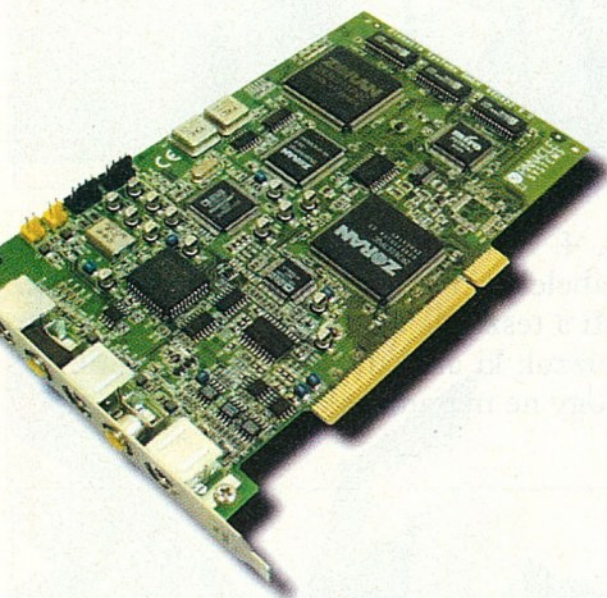
Mivel a DV 200-as kártya már a félprofi kategóriát reprezentálja, kritikussabb szemmel néztük meg. Sajnos úgynevezett *fűrészhibát* produkált, hiába próbáltuk szinkronizálni a digitalizálást a bemeneti videóval.

Értékelés: 4/5.

**DIGITÁLIS
VIDEÓHOZ**

A DV 200-assal átléptünk a félprofesszionális kategóriába. Ez a kártya egy IEEE 1394-es, másnéven FireWire csatlakozós videodigitalizáló. Mivel ezt a portot a digitális kamerák tartalmazzák, ezért főleg ezekhez javasolható.

miroVIDEO DC 30 plus

talán még a profik sem tudnak igazán kihasználni. Csupán videoátmenetből „milliónyi” van, a hozzáadott könyvben is oldalakat tölt meg. Egyedüli szépséghiba, hogy a program kissé nehezen kezelhető, bár az Adobe Premier rajongói valószínűleg pont fordítva gondolják.

Ki- és bemenetei: audio (átalakítót mellékelnek hozzá, amelynek kompozit végződése van), kompozit, S-Video. Digitalizálásának minősége, a saját bevallása szerint, S-VHS, illetve Hi8-as, amely a digitális és a VHS között van. A tesztvideók jól sikerültek, egyetlen hibát leszámítva. Sajnos itt is előjött a *fűrészhiba*, azaz a videodigitalizáló úgy rögzíti a jeleket, hogy azokat nem szinkronizálja a bemenőjellel. Sajnos nem sikerült megtalálnunk az ellenszerét, holott egy ilyen remek minőségű kártyánál lennie kell ilyen-

nek. Hangot csak a saját bemenetéről digitalizál. Beépített AVI és M-JPEG fájlkezelés, a processzora ZORAN ZR36050.

A kártyához olyan programot is adnak, amely a Mac OS-szel is elboldogul. A DC 30 plus egyértelműen a *csúcskategóriába* sorolható. Azonban hiányoltuk az egyszerűséget és az 50 félkép másodpercenkénti tökéletes kezelését.

Értékelés: 4/5.

FORGÁCS PÉTER

**CSÚCSKATEGÓRIA,
SZÉPSÉGHIKÁKKAL**

A félprofesszionális *míró* termékek között a DC 30 plus a nagyjú. A telepítése és a használata egyszerű. A hozzáadott program az Adobe Premiere 5.1 két CD-s, teljes változata – s ez igen jó pont. A videoszerkesztőnek ugyanis olyan sokféle és különleges tulajdonsága van, amelyeket

Típus	Minimális gépigény	Operációs rendszer	Ki-, bemenetek	Hozzáadott videoszerkesztő	Egyéb programok	Hozzáadott hardverek	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Forint, netto, kisker.-i]
AV Master 2000	166 Mhz CPU, 64 MB RAM	Win95, Win98, Win NT	kompozit, S-Video, audio	Ulead Media Studio Pro 5.2 teljes verzió	Ulead Cool 3D, Mediator 5.01	CVBS adapter	5 - Computer Panoráma Top!	1	159 000
Grabbit S610 (HU-501)	486, 8 Mbájt	Win95/98	kompozit, S-Video	n. a.	Microsoft Netmeeting, Live express, Gotcha Security Programs	USB kábel	3 - Jövőre talán jobb lesz	n. a.	26 400
VIDEO STUDIO DC10plus PCI g. szerk. + SW csomag	PI166	Win95/98	kompozit, S-Video	Pinnacle Studio s/w	Title Deko feliratozó	n. a.	4/5 - Kezdő, otthoni videósoknak	1	70 590
VIDEO STUDIO 400 külső deodig. (260207)	PI166	Win95/98	kompozit, S-Video	Pinnacle Studio s/w	Title Deko feliratozó	n. a.	4 - Jobbat vártunk	1	70 590
VIDEO STUDIO MP10 külső deodig. szerk. + SW csomag	PI166	Win95/98	kompozit, S-Video	Pinnacle Studio s/w	Title Deko feliratozó, CD író	n. a.	4 - Ötletes		95 070
miroVIDEO DV 200 IEEE1394 Fire interface+szoftver	PII 266	Win95/98/NT	DV (IEEE1394)	Adobe.P 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.	4/5 - Digitális videóval rendelkezőknek	1	170 320
miroVIDEO DC30 Plus. S-Video digit., Adobe Premier 5.X full (250857)	PII 266	Win95/98/NT	kompozit, S-Video	Adobe P 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.	4/5 - Csúcskategória, szépséghibákkal	1	243 950

A videodigitalizálóról szóló hardvertesztünkhöz kapcsolódva bemutatjuk, hogyan kell egy (történetesen videoszerkesztő) kártyát a számítógépbe helyezni, illetve telepíteni.

Csak akkor vágjunk bele a számítógép szerelésébe, ha úgy érezzük, megvan a megfelelő tudásunk és elszántságunk. Ne szedjük szét olyan gépet, amely a munkánkhoz kell, vagy bármilyen más okból fontos, hogy állandóan működőképes legyen.

Természetesen sem a *Computer Panoráma*, sem e cikk szerzője nem vállal felelősséget azért, ha a szerelés után a számítógép nem működik, vagy ha bármilyen alkatrésze tönkremegy. Mindenkinek saját magának kell eldöntenie, hogy belevág-e a szerelésbe avagy sem.

A számítógépben néhány voltnyi egyenfeszültség van bekapcsolt állapotban, s ez az emberre nézve teljesen veszélytelen. A tápegység doboza viszont, amelyben a hálózati feszültség található, külön, még a számítógépen belül is be van csomagolva. Ezt ne bontsuk meg!

Soha se szereljük bekapcsolt állapotban a számítógépet! Még a hátoldalán található kábeleket is csak akkor húzzuk ki vagy rakjuk be, ha a komputer és a másik hardver (nyomtató, monitor, szkennerek) is ki van kapcsolva.

Néhány hardver szereléskor erőre is szükség van, ám fogadjuk el alapszabályként, hogy jobb, ha a hardvereket nem erőltetjük. Ugyanakkor ügyeljünk arra is, hogy a hardverek a helyükre kerüljenek. A félig berakott kártya gondot okozhat.

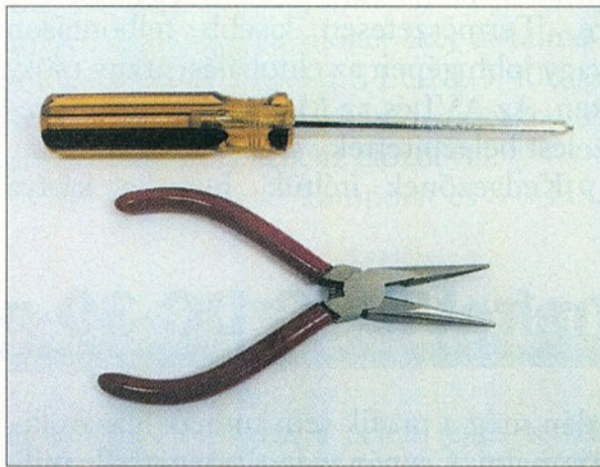
Ha nem vagyunk biztosak magunkba, írjuk fel, hogy mit, honnan, milyen állásból húztunk ki, hogy ugyanoda kerüljenek vissza.

Mielőtt elkezdenénk a szerelést, nézzük át a hardverhez adott kézikönyvet. Sok gondot megelőzhetünk vele.

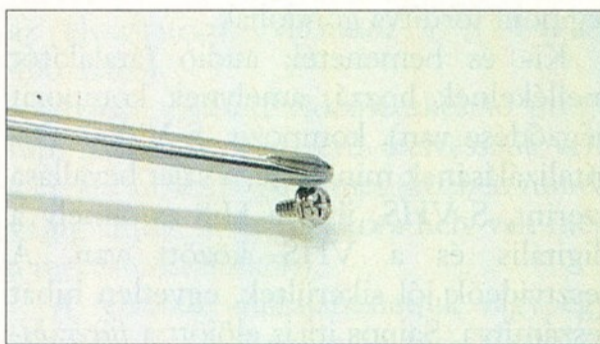
Nézzük meg ezek után, mire is lesz szükségünk a ténykedésünkhöz!

SZERELÉSI TANÁCSOK

Kártyát a számítógépbe!

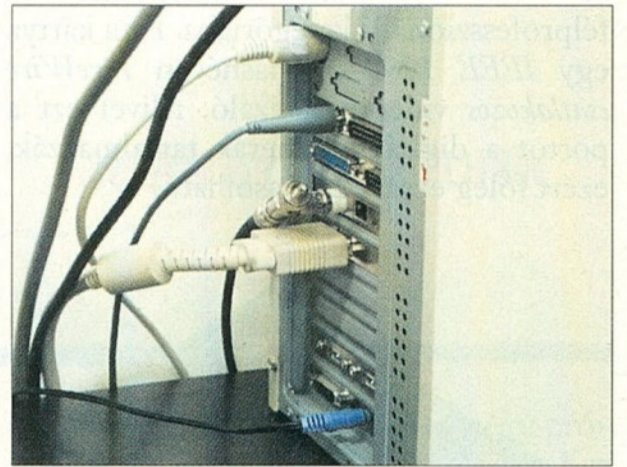
▲ 1. A csillagcsavarhúzó nélkülözhetetlen társunk lesz, s jó, ha laposfogó is van.

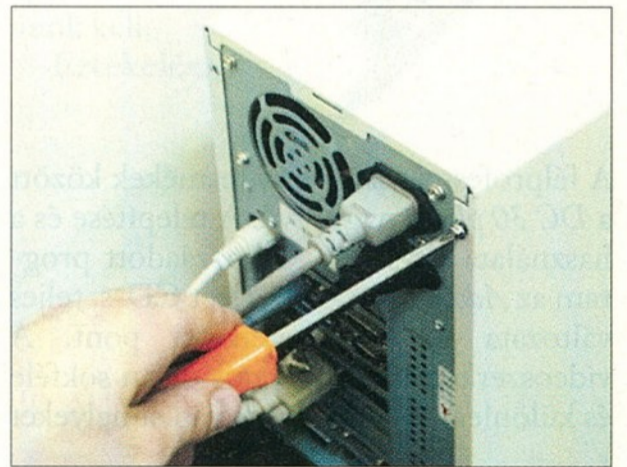
▲ 2. Nem árt, ha a csavarhúzónk mágneses. Ennek főleg akkor vesszük hasznát, ha egy-egy csavart a számítógép-házba ejtünk. Ilyenkor elég csak a csavarhúzóval utána nyúlni, nem kell a számítógépet döntögetni, esetleg a kezünket erőltetni egy-egy eldugott sarokban.

▲ 3. Jó, ha van egy tasak jumperünk és persze különböző menetű csavarjaink.

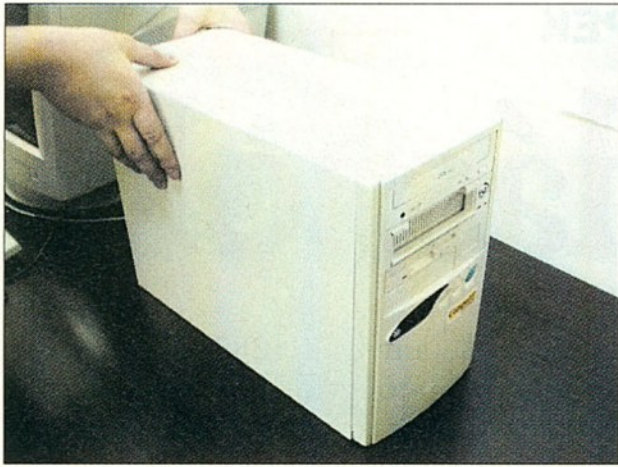

▲ 4. A számítógépünk hátoldalán lévő kábeleket nem muszáj eltávolítanunk. Mi a teszt idején a legritkább esetekben húzzuk ki azokat. Viszont ügyelünk rá, hogy ne maradjanak áram alatt.

▲ 5. A számítógép szerelését mindig a ház fedelének az eltávolításával kezdjük. A fedelet általában néhány csavar tartja, ezeket általában hátul találjuk. Ha a fedelet két részből áll, elég csak az egyiket, a bal oldalt (szemből nézve) eltávolítani.

A ház fedelét többféleképpen is levehetjük. A művelet sor általában a következőkben ismertetendő lépésekből áll:

▲ 6. Fogjuk meg két oldalt a fedelet.

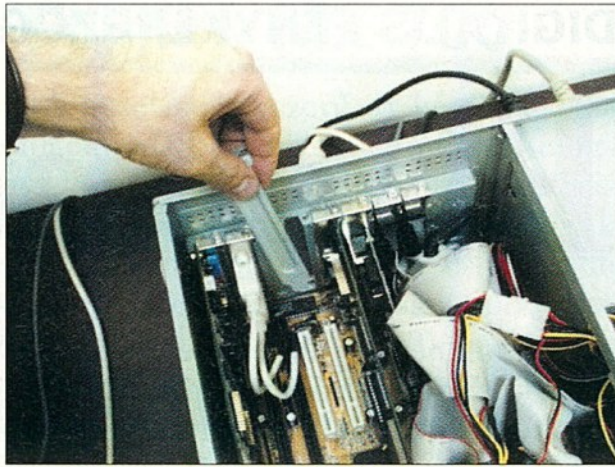
▲ 7. Húzzuk hátra...

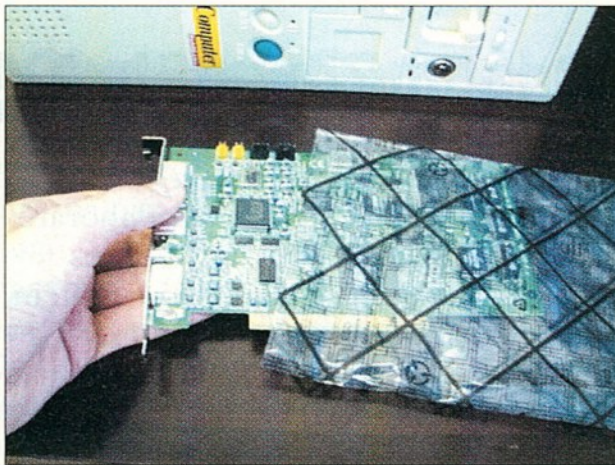
▲ 8. ... majd óvatosan emeljük le. Ügyeljünk arra, hogy a fedél ne húzzon ki, ne gyűrjön meg kábeleket.

▲ 9. Döntsük oldalra a számítógépet. Mielőtt belenyúlnánk, földeljük le magunkat, például fogjuk meg a radiátort vagy a számítógépházat (ez utóbbi esetben a hálózati kábelnek a helyén kell lennie).

▲ 10. Válasszuk ki a nekünk és a kártyáknak megfelelő csatlakozót (nem árt tudni, hogy általában az egymás mellett lévő PCI és ISA csatlakozópár közül csak az egyikben lehet kártya). Csavarozzuk ki és távolítsuk el a védőlemez.

▲ 11. Vegyük elő a kártyánkat, amely eddig védőcsomagolásban volt. Ez a csomagolás nemcsak a mechanikai sérülések ellen véd, hanem a sztatikus kisüléstől is (ezért is kell leföldelnünk magunkat, mielőtt az érzékeny áramköröket tartalmazó hardverekhez nyúlunk).

Helyezzük a kártyát óvatosan a helyére, majd a két végén megfogva, óvatosan jobbra-balra billegtetve nyomjuk be. Ha ez nem sikerülne, akkor lehet, hogy a kártya elülső részének a lemeze nem passzol a ház aljába. Ekkor óvatosan húzzuk ki, majd a megfelelő állásban rakjuk a helyére.

Ha készen vagyunk, nézzünk át még egyszer mindent, majd állítsuk fel, és kapcsoljuk be a számítógépet, még így, fedél nélküli állapotban. Ha ugyanis valami hiba kiderül, nem kell újból leszednünk azt.

A bekapcsolás után remélhetően működik a gépünk, illetve a kártyánk. A Windows 9x betöltésekor a Windows felismeri az új hardvert, majd telepíti azt. (Plug and Play.)

▲ 12. Mikor elérkezünk ehhez a pont-hoz, válasszuk a felső sort, majd helyezük be a meghajtóprogramot tartalmazó floppy vagy CD-t. Ezután válasszuk ki a megfelelő menüpontot (flopi, CD stb.), majd kattintsunk a *Tovább* gombra. Ha gond lenne, akkor nekünk kell kiválasztanunk a meghajtóprogram helyét (mi rögtön ezt a pontot szoktuk használni). Ha ezzel megvagyunk, akkor némi töltögetés után folytatódik Windowsunk behozatala.

Betöltés után, ha még szükséges, indítsuk el a kártyához adott programok telepítőit, majd élvezzük az új hardver kínálta lehetőségeket. FORGÁCS PÉTER

PowerMILL - A 3-5D-s CAM

- * Önálló, 3-5 tengelyes, magyar nyelvű CAM maróprogram Windows NT-n.
- * Bármely CAD-ből képes modellt fogadni.
- * Gyorsmarási technológia támogatása.
- * Valóság-hű marás-szimuláció.
- * Időre optimalizált szerszám-pályák.
- * Könnyű kezelhetőség, rövid betanulás.
- * Ingyenes kipróbálási lehetőség!

20-40%-os idő-megtakarítás az NC gépen!

Egyéb szoftvereink:

PowerSHAPE: új 3D-s CAD program intuitív kezelői felülettel szerszám-készítőknek.

PowerINSPECT: alkatrész bemérése CAD modell alapján mérőgépen, tetszőleges formátumú, ISO9002-es jegyzőkönyv.

ArtCAM: 3D-s művészeti domborművek tervezése és CNC gyártása.

DEL CAM Hungary Kft. Tel.: 88/200-061
E-mail: delcam-hu@mail.datanet.hu
Web: http://www.delcam.com

DEL CAM

A digitális fényképezőgépek egyre kisebbek, mind könnyebben kezelhetők lesznek, a felbontásukra és a képminőségükre sem lehet panasz, ráadásul a képek a számítógépben javíthatók.

Összeállításunkban hat ilyen készüléket mutatunk be.

A Canon PowerShot A50 bármelyik nadrágzsebben elfér

Kicsi és kézhezálló a Canon PowerShot A50, akár egy öltöny- vagy nadrágzsebbe is belefér. A maximális felbontása 1280 x 960 képpont. A mellékelt 15 Mbájtos CompactFlash kártyán kilenc ilyen felbontású felvétel tárolható (tömörítetlenül). A tömörítés változtatásával ennek sokszorosára lehet emelni a

Az Epson PhotoPC700-nak 4 Mbájtos beépített memóriája van

Az Epson cég kamerája is 1280 x 960 képpontos felbontásig tud képeket készíteni. Színes, beépített 2"-os LCD monitora azonnali előnézeti képet ad, illetve bármikor megtekinthetjük a rögzített felvételeket. A fényerőt/kontrasztot, a színt és a képességet tekintve a gép kiegyensúlyozott. A ke-

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

Pixelvadászok

Amikor néhány évvel ezelőtt az első digitális fényképezőgépek piacra kerültek, kétkedő mosollyal vegyes kíváncsiság fogadta a „pixellövőket”. A felbontásuk és így a képminőségük még gyenge volt ahhoz, hogy megszerezhessék a vezető piaci pozíciót a szokványos fényképezőgépek előtt. A digitális fényképezőgépek újabb generációjának viszont már 1024 x 768 képpontos a felbontása, és tényleg jó képeket tudnak készíteni. Egyes gyártók pedig már olyan gépeket

is kínálnak, amelyek 1280 x 1024 vagy még ennél is nagyobb felbontásúak. A szokványos és a digitális fényképezés között tehát tovább zsugorodik a távolság. Ráadásul a digitális kamerák hihetetlen előnyökkel büszkélkedhetnek: a „lőtt” képeket azonnal meg lehet tekinteni, közvetlenül át lehet vinni őket a számítógépbe, és ott tovább lehet változtatni rajtuk. Gyorstesztünkben hat modellt mutatunk be a digitális fényképezőgépek legújabb képviselői közül.

Canon PowerShot A50

képek számát. Amikor a *kiskép* beállítást választották a *német PCgo* tesztlaboratóriumában, akkor 640 x 480 pontos felbontással lehetett felvételeket készíteni, s ekkor már több tucat kép fért a CF-kártyára.

A Power Shot A50-es fényképezőgép kezelése egyszerű, makrófelvételeket, sorozat- és egyedi képeket egyaránt készíthetünk vele. A piros szemek elkerülésére szolgáló *előzetes villanófény* lehetőségén kívül a kamerának különleges *panoráma üzemmódja* is van (*Stitch*). Ennek köszönhetően olyan képek is megörökíthetők, amelyeket később, a fényképezőgéphez mellékelt szoftver segítségével, átmenetmentesen lehet egymáshoz illeszteni.

Epson PhotoPC700

zélése egyszerű, habár a fóliagombokat meg kell szokni. Az előnyük viszont, hogy nem érzékenyek a nedvességre.

A képeket egy belső, 4 Mbájtos memória tárolja, amely ötven, standard felbontású felvétel raktározásáról gondoskodik. A megfelelő nyílásba egy CF kártya is behelyezhető, így több tároló is a rendelkezésünkre áll.

A szükséges áramot négy szokványos (AA méretű NiMH) elemről kapja a fényképezőgép, de tartozékként akkumulátort is vehetünk hozzá, töltővel együtt.

Az Epson PhotoPC700 a szabványos képformátumokon kívül a *panoráma üzemmódot* is ismeri.

ÖSSZEGZÉS

A Canon PowerShot A50 az 1280 x 960-as felbontású kategória jól sikerült digitális fényképezőgépe. Kiemelendő a könnyű kezelése, az előzetes villanófény, tölthető akkumulátora és a panoráma üzemmód.

Ár (netto, Ft): 150 000

PANORÁMA
ÜZEMMÓD

ÖSSZEGZÉS

Az Epson PhotoPC700 jó eredményre képes, előnyös áron. A kamera a „kapáslövésekhez” szükséges összes funkcióval rendelkezik. Sajnos az előzetes villanófény hiányzik.

Ár (netto, Ft): 124 800

FUNKCIÓK
A KAPÁSLÖVÉSEKHEZ

Kár, hogy nem lehet lefedni az MX700 objektívjét

A Fujifilm gépe kicsi és kézhezálló. Az MX-700 függőleges felépítésű, így bármely nadrágzsebben jól elfér.

Az Olympus új modellje tükörreflexes fényképezőgép

Az Olympus cég modellje egy tükörreflex-kamerás fényképezőgép. Az elődhöz, az 1400L-hez hasonlóan, az XL is szín-

Az Agfa ePhoto 1680 digitális fényképezőgép nagy felbontású, és így igen jó a képminősége

Az Agfa új terméke nagy felbontással és kiváló képminőséggel mutatkozik be.

A mindössze 380g súlyú ePhoto 1680 1600 x 1200 képpontos maximális felbontással képes elkészíteni a digitális fényképeket. Az objektívje elforgatható, kár viszont, hogy nincs keresője, így a képet csak az LCD-n tudjuk „befogni”.

Fujifilm MX-700

A kezelése egyszerű. A készülék hátoldalán található forgatható keréssel lehet beállítani az üzemmódokat. A keréken lévő apró bütykök gondoskodnak arról, hogy a forgatásnál ne csússzon le az ujjunk. Jó, hogy nemcsak a felbontást (1024 x 768 vagy 640 x 480) lehet megváltoztatni, hanem a tömörítési arányt is. Ez utóbbit három lépcsőben lehet meghatározni: *finom*, *normál* és *basic*. A minőségi követelmény függvényében lehet beállítani, hogy hány felvétel férjen el a *SmartMedia* kártyán.

Egyetlen gyengéje azért van ennek, az amúgy remek fényképezőgépnek: az objektívet nem lehet lefedni, így az gyorsan bepiszkolódhat, illetve megkarcolódhat.

Olympus Camedia C-1400XL

pompás és éles képekkel győzi meg a használóját. Az XL-be új, úttörő jelentőségű funkciókat építettek. Így például maximális felbontással lehet „lőni” a sorozatképeket, a következő kép „tüzeléséig” 0,3 másodperc telik el. Minderről egy *DRAM memóriamodul* gondoskodik, amelyben a képek átmenetileg eltárolódnak és csak a sorozat befejeztével kerülnek a *SmartMedia* kártyára. Szintén újdonság, hogy külső, nagyteljesítményű vaku szinkronizálására is kínálkozik lehetőség. Az Olympus azonban csak egy 4 Mbájtos *SmartMedia* kártyát szállít a géphez, s ezen csupán négy képet lehet maximális felbontás mellett elhelyezni. Javaslatunk: rögtön vásároljanak hozzá néhány kártyát.

Agfa ePhoto 1680

A kamerán kevés kezelőelem található, ennek ellenére az összes szükséges funkcióval (pl. makró, előzetes villanófény, programautomatika) felruházták. Az Agfa ePhoto 1680 egyszerű működésére jellemző, hogy a legtöbb beállítás a *képernyős menüből* történik, amit egy kis forgókerékkel lehet vezérelni. S hogy ez miként történik? Úgy például, hogy a zoom-objektív a hüvelykujjal kényelmesen kezelhető, a mutatóujjunk pedig a kioldógombon nyugszik. Sajnos a 4 Mbájtos *SmartMedia* kártya kevés lehet egy vérbeli fotósnek.

Kedvező, hogy a mellékelt szoftver is terjedelmes, és a *PhotoWise* technológiának köszönhetően a digitális képadatok automatikus javítására is képes.

ÖSSZEKÉPZÉS

A Fujifilm MX-700-szal megfelelő digitális fényképezőgép birtokába juthatunk, amellyel a köveletményeknek megfelelő minőségű képeket lehet készíteni. Sajnos a 4 Mbájtnyi tárhely kapacitás kissé kevés.

Ár (netto, Ft): 120 000

REMEK
SEGÉDPROGRAM

ÖSSZEKÉPZÉS

Az Olympus modern megjelenésű Camedia 1400XL digitális tükörreflexes kamerája dicsérendő tulajdonságokat mondhat a magáénak. A képminőség nagyon jó, a kezelése egyszerű.

Ár (netto, Ft): 210 000

NAGYFELBONTÁSÚ
SOROZATKÉPEK

ÖSSZEKÉPZÉS

Az Agfa ePhoto 1680 sajnos csak 4 Mbájtos *SmartMedia* kártyát tartalmaz. Keresője nincs, ami pedig a szabadban való fényképezésnél bizonyosan jobb, mint a beépített LCD. A gép minősége nagyon jó.

Ár (netto, Ft): 176 000

KIVÁLÓ
KÉPMINŐSÉG

Íme a Kodak álommodellje

A Kodak DC265 kiváló képminőséggel büszkélkedhet. A felbontása 1536 x 1024 képpont. A gépet háromszoros optikai és kétszeres digitális zoom jellemzi.

Kodak DC265

A különböző felbontásokon kívül a *tömörítés is három fokozatban változtatható*. Kedvező, hogy nemcsak sorozatfelvételeket, hanem például makrofelvételeket is készíthetünk. A digitális képek rögzítésén kívül a készülék *hangfelvételek* megőrzésére is alkalmas. A maximum 45 másodperces hanganyagot a képekkel együtt lehet felvenni. Ez mindenekelőtt az események kommentálására alkalmas. A készülék még egy *scriptnyelvet* is kínál. A számítógép programozásához hasonlóan, ezzel bizonyos funkciókat lehet automatizálni, például a képek átvitelét a két fájlformátum valamelyikébe (JPEG vagy Flashpix), vagy a képek konvertálását és beszerkesztését az internetes honlapba.

ÖSSZEKÉPZÉS

A DC265-nek kiváló a képminősége, a kezelési koncepciója átgondolt és egyszerű. Beépített funkciói nemcsak az üzleti felhasználásra, hanem az otthoni alkalmazásra is vonzóvá teszik.

Ár (netto, Ft): 249 000

ÁLOMMODELL

A digitális fényképezőgépek műszaki adatai

	Canon PowerShot A50	Epson PhotoPC700	Fujifilm MX-700	Olympus Camedia C-1400XL	Agfa ePhoto 1680	Kodak DC265
Max.felbontás	1280 x 960	1280 x 960	1280 x 1024	1280 x 1024	1600 x 1200	1536 x 1024
Fókusz távolság	35 mm	36 mm	35 mm	36-110 mm	38-114 mm	38-115 mm
Blendék	F2,5	F2,8,F5,6/F8,0	F3,2/F8	F2,8-F5,6 széles látószög, F3,9-F7,8 teleobjektív	F2,8 széles látószög, F3,5 teleobjektív	F3,0-F14 széles látószög, F4,7-F22 teleobjektív
Fehérszín-kiegyenlítés	automatikus	kézi/automatikus	kézi/automatikus	kézi/automatikus	kézi/automatikus	kézi/automatikus
Tárolóeszköz	CF-kártya	CF-kártya (opcionális)	SmartMedia	SmartMedia	SmartMedia	CF-kártya
Tömörítés	JPEG	JPEG	JPEG	JPEG	JPEG	JPEG/Flashpix
Minőségi fokozatok	finom/normál/Raw	szuperfinom, finom, normál	finom, normál, basic	SHQ, HQ, SQ	a felbontástól függ	optimális/jobb/jó
Tárkapacitás	15 Mbájt	4 Mbájt	4 Mbájt	4 Mbájt	4 Mbájt	16 Mbájt
Áramellátás	lítium elem, NB-5H NiMH akkumulátor	4 akkumulátor vagy elem	lítium-ion akkumulátor	4 akkumulátor vagy elem	4 akkumulátor vagy elem	4 akkumulátor vagy elem
Kereső	van (optikai)	van	van	van	nincs	van
LCD	van	van	van	van	van	van
Hangrögzítés/ MPEG felvétel	nincs/nincs	nincs/nincs	nincs/nincs	nincs/nincs	nincs/nincs	van/nincs
PC-csatlakozás	soros	soros	soros	soros	soros	soros/USB
Automata vaku	van	van	van	van	van	van
TV/nyomtató-csatlakozás	van/van	van/van	van/van	van	van/van	van
Méret (mm: szé x ma x mé)	131 x 72 x 56	144,2x69,8x49,3	101x80x32	130x115x83	156x92x51	118x106x57
Súly (g)	300	280	245	470	380	525
Szoftver	Twain meghajtó, Ulead PhotoImpact, PhotoStitch Panoramasoftware, SlideShow-Maker	Adobe PageMill, Sin Panorama, Spin Photo Object, Photo print, Direct print	Twain meghajtó, PC-csatlakozás, Adobe Photo Deluxe	Twain meghajtó, PC-csatlakozás, Photo Album	Twain meghajtó, Agfa PhotoWise, Live Picture Photo Vista, Live Picture LivePix SE	Twain meghajtó, Easy Software, Adobe Photo Deluxe, Adobe PageMill
Hazai forgalmazó	Office Depot	R.A.Trade	Fujifilm Magyarország Kft.	Axico Kft.	Foto Digital	Digitaltechnika
Internetcím	www.canon.hu, www.plantrading.hu	www.ratrade.hu, www.systems.hu		www.axico.hu	www.chs.hu, www.plantrading.hu	www.kodak.hu, www.qwerty.hu

ÚJDONSÁG! 2,3 MB CCD!

- 2,3 millió pixel felbontású CCD
- 20 MB memóriakártya
- 2x3 zoom, autofocus, vaku
- színes LCD és optikai kereső
- video, soros, USB csatlakozás
- effektusok: fekete/fehér, szépia, keretek, dátumozás
- akkumulátortöltővel, akkuval

DC280

Kodak ds

A DIGITÁLIS SÖTÉTKAMRA LEHETŐSÉGEI ÉS ESZKÖZEI

- Digitális kép készítés
- Digitális fényképezőgép
- Film digitalizálás
- Papírkép digitalizálás
- Archiválás
- Feldolgozás
- Film/dia scanner
- Lapscanner
- Számítógép
- Számítógép

Nikon

DIT
DIGITALTECHNIKA

Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Mónus I. u. 19.
T./f.: 96/414-411, F.: 517-501
Kis- és nagykereskedelem
www.digitaltechnika.hu
gergely@digitaltechnika.hu

PLANTREND

PLANTREND Kft.

1132 Budapest, Váci út 70

Telefon / Telefax: **349-1141**

E-mail: plantrend@mail.datanet.hu

SIEMENS SCENIC Mobile 700
NIXDORF P-133 / 72MB / 2,1GB / 12,1" TFT /
CD / Sound / W95 / Táská

NOTEBOOK

+ Olivetti JP-90
színes tintasugaras **NYOMTATÓ**

240.000 Ft + áfa

COMPAQ

ProLinea 5100 **SZÁMÍTÓGÉP**

Pentium-100 / 16MB / 850MB HDD / 1,44FDD / Slim asztali ház /
+ PS-2 billentyűzet + PS-2 egér + 14" SVGA monitor

42.000 Ft + áfa

DTK Pentium III konfigurációk

MINŐSÉG
elérhető áron

Izeltető árainkból...

32 MB RAM PC-100	7 000
64 MB RAM PC-100	13 800
128 MB RAM PC-100	28 200
Celeron 333 MHz	15 700
Celeron 366 MHz	17 700
Celeron 400 MHz	18 900
Pentium II - 400 MHz	41 300
Pentium III - 450 MHz	54 100
4.3 GB Quantum CR	20 300
6.4 GB Quantum CR	22 700
8.4 GB Quantum CR	27 600
13 GB Quantum CR	34 700

Sound Blaster Live Value
hangkártya

12 000.-

Voodoo 3, 16MB video
kártya

23 300.-

Diamond Viper V550,
16MB video kártya

20 800.-

Az áraink ÁFA nélkül értendők!

www.komel.com

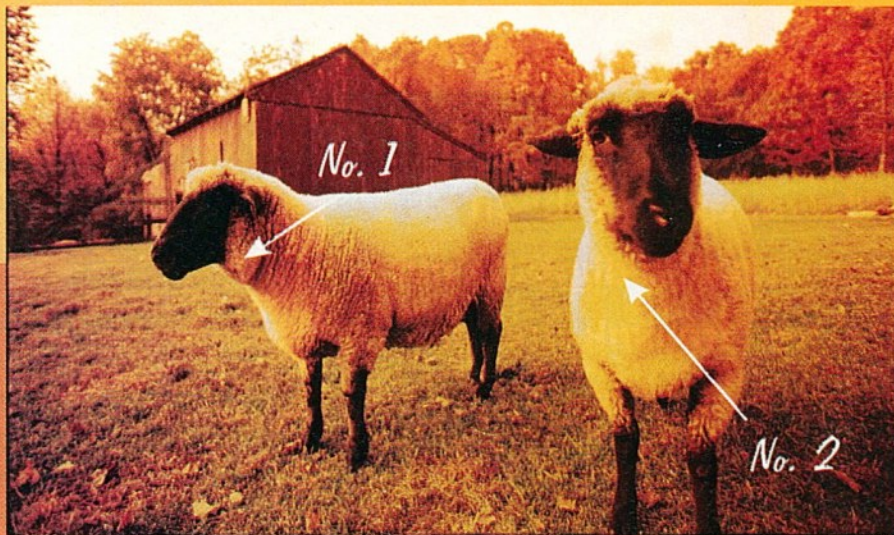
dtk Computer Márkabolt

KOMEL KFT.

XI. Bp, Csiki-Hegyek u. 14
Tel.: 246-8411, 246-2734

[Mit szól a pénz, ha költik? Beeget.]

Wellne/Szabó design

Amit a tudomány elért az állattenyésztésben, az ma már megtörténhet az Ön számítógépével is.

Egy újabb bárány jól jön a farmon. Egy újabb PC pedig még jobban jön otthon vagy az irodában.

Ezért van szüksége Önnek a Buddyra. Ez egy figyelemfelkeltő új eszköz, ami a meglévő gépével teljesen meg egyező, korlátlanul működőképes második PC-t ad az Ön kezébe.

Mindezt egy új PC árának a töredékéért. A Buddy PC képes a gazda PC-n futó bármely program futtatására. Párhuzamosan és függetlenül. Böngészhetünk az Interneten, küldhetünk és fogadhatunk e-mailt, megnyithatunk és megoszthatunk dokumentumokat, adatokat, programokat, együtt használhatunk egy közös nyomtatót, modemet telefonvonalat, merevlemezt, vagy bármely más perifériát. És mindezt anélkül, hogy lelassulna a PC-nk.

A Buddyval megkap minden hardver és szoftver eszközt, amivel számítógépét percek alatt klónozhathatja. Természetesen szükség van újabb monitorra, billentyűzetre és egérre. Amennyiben mindezekkel nem rendelkezik, mi kedvező áron leszállítjuk a kiegészítőket is. Ahelyett, hogy százazreket költene egy új gépre, miért nem klónozza a már meglévő gépét a Buddyval? Mindössze nettó 35.980 forintért.

Rendeljen vagy további információért hívja a (72)210-770 vagy (72)214-344 telefonszámokat. Vagy látogasson el weboldalunkra a www.mealogic.hu címen, ha éppen nem foglalt.

DISZTRIBÚTOR:

Pécs, METALOGIC KFT.

Xavér u. 19. Tel./fax: 72/214-344, 72/210-770

FORGALMAZÓK:

Budapest, QWERTY Bartók B. út 14. 1111. Tel.: 1/466-9377, Fax: 1/385-2687 * **Budapest**, SPRINT Berzsenyi D. u. 3. 1087. Tel.: 1/210-4835, Fax: 1/313-4866 * **Debrecen**, FÓNIXCOMP Böszörményi u. 68. 4032. Tel.: 52/410-571 * **Dunaújváros**, NO 1 Dózsa Gy. u. 14. 2400. Tel.: 25/407-607, Fax: 25/423-750 * **Győr**, MOD Corvin u. 3. 9023. Tel.: 96/510-060, Fax: 96/510-068 * **Kaposvár**, SOMOGY INFORMATIKA Füredi u. 1. 7400. Tel.: 82/529-917, Fax: 82/529-905 * **Kecskemét**, MICROSYSTEM Nagykőrösi u. 12. 6000. Tel.: 76/482-054 * **Nyíregyháza**, ELKISZ TRIÓ Mártírok tere 9. Tel./Fax: 42/314-475 * **Szeged**, SPRINT Bartók tér 13. Tel.: 62/552-283 * **Székesfehérvár**, SPRINT Palotai u. 1. Tel.: 22/502-880 * **Szekszárd**, KVANTUM Rákóczi u. 70. 7102. Tel./Fax: 74/419-541 * **Szolnok**, KARAKTER Szapáry út 6. 5000. Tel./Fax: 56/422-806 * **Szombathely**, PENCOM Szili J. u. 26. Tel.: 94/510-420, Fax: 94/510-421 * **Zalaegerszeg**, ZALASZÁM Mártírok u. 53.

BUDDY

Egynél többen egyidőben.

Fényképezőgép-vásárlásra gondolva, egyre többen kacérkodnak a digitális modellekkel. Írásunk azoknak szól, akik mostanában szánják rá magukat e nagy váltásra.

Legelőször azt kell eldöntenünk, hogy mire is szeretnénk a fényképezőgépet használni. A menet közbeni kisebb „kapáslövésekhez” és az olyan képekhez, amelyek az internetre, a saját honlapunkra kerülnek, elég egy kisebb felbontású gép is. De ha a képeinket ki szeretnénk nyomtatni, mondjuk a fényképalbumunk számára, akkor jobb képminőségre kell törekednünk.

Az egyes modellek a felszereltségükben és a kezelésükben is eltérnek egymástól.

rélhetjük és tovább fényképezhetünk. Az is fontos, hogy a gépnek, az LCD panelen kívül, keresője is legyen. Az LCD-k ugyanis igazi áramfalók. Folyamatos üzemben gyorsan lemerül az akkumulátor. Azoknak a kameráknak tehát, amelyeknek csak folyadékkristályos megjelenítőjük van, rövidebb az üzemidejük. A csak LCD kijelzővel felszerelt gépek másik hátrányát a kijelzők csekély fényereje jelenti. Sugárzó napfényben szinte semmit sem lehet felismerni a megjele-

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

Vásárlási tanácsadó

Az újratölthető akkumulátoros gépek mindenképpen jobbak, mint az elemesek. Arra is érdemes odafigyelni, hogy az akkumulátor ne fixen beépített, hanem cserélhető legyen. Így bármikor kicse-

nítön. Ekkor nincs más hátra, mint a környezetük besötétítése, például egy zakóval vagy egy takaróval stb.

A kamera készülékének optimális megjelenése még vita tárgya. Úgy nézzen ki a digitális kamera mint egy teljesen szokványos fényképezőgép vagy kötelező a futurista küllem? Nos, a „kapáslövésekhez” és gyors képekhez a kis készülékházak

előnyösebbek, amelyeket zsebre lehet vágni. Ilyen például a *Canon PowerShot A50*, a *Fujifilm MX 700* vagy az ezzel azonos *JVC GC-55*.

Az is jó, ha a készülék nagyjából úgy működik, mint egy szokványos fényképezőgép. Ilyenkor ugyanis rövid a betanulási idő. Arra is ügyeljünk, hogy állítani lehessen a felbontáson. Ilyenkor magunk dönthetjük el, hogy több vagy kevesebb képet teszünk-e a tárolóba. Itt a tömörítési aránynak is jelentősége van. Ahhoz, hogy több képet lehessen eltárolni, a képeket tömörítik. Viszont a tömörítés minőségvesztést jelent. Minél nagyobb a tömörítési hányad, annál kisebb a tárhelyigény és annál gyengébb a minőség. Ha tehát értékes fényképeket szeretnénk, akkor kis tömörítési arányt kell választanunk. Számos gépen *superfinom*, *finom*, *normál* és *basic* névvel illetik a beállítási lehetőségeket.

A legtöbb gépben automatikus program dolgozik, amely gondoskodik a megfelelő beállításokról, például a megvilágítási időről, a fehérkiegyenlítésről, az ellenfény figyelembevételéről, a villanófény bekapcsolásáról stb. De ha inkább magunk szeretnénk beállítani mindezt, akkor olyan digitális fényképe-

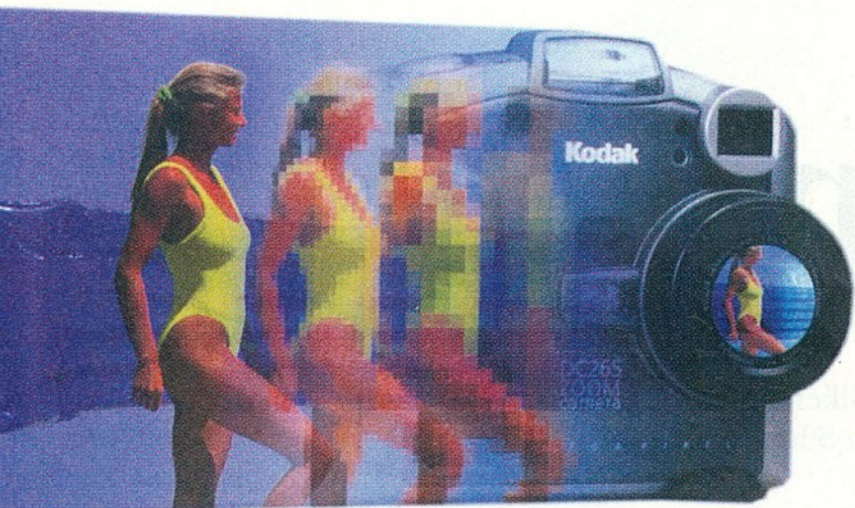
Kislexikon

LCD panel. Liquid Crystal Display, azaz folyadékkristályos kijelző a neve azoknak az aprócska színes képernyőknek, amelyekkel a digitális fényképezőgépeken azonnal ellenőrizhető a felvétel. Ezeknél elektromos mezőkkel befolyásolják a folyadékkristályok optikai tulajdonságait. A fellépő elektromos feszültség függvényében a fény zavartalanul áthatol a folyadékkristályokon (világos) vagy nem (sötét). A képet hátulról fényforrás világítja meg.

Kereső. A szokványos fényképezőgépekhez hasonlóan számos digitális készüléknek is van keresője. Ezzel az optikával lehet megtalálni a megfelelő képrészletet. A kép kicsinyítve jelenik meg a keresőben. A kereső nem fo-

gyaszt áramot, és ezért előnyösebb az LCD-s fényképezésnél. Ha van rá mód, kapcsoljuk ki az LCD-t, és a keresővel fényképezzünk. Ha a felvételt már „ellőttük”, akkor az LCD-t bekapcsolva tekinthetjük meg a képet.

Tömörítési arány. A tömörítési arány meghatározza, hogy mennyire „nyomódnak össze” a képinformációk. A digitális fényképezőgépeknél rendszerint JPG formátumban tárolódnak el a képek. Ez a formátum különböző fokozatban teszi lehetővé a képinformációk tömörítését. A magasabb fokozat kevesebb, a csekélyebb fokozat nagyobb tárolóhelyigényt jelent. A tömörítési arány a kép minőségét is meghatározza. A JPG formátumot a legtöbb képfeldolgozó program ismeri.

A képeket az esetek többségében egy kábelen keresztül lehet átvinni a számítógépbe. A kábelt a számítógép oldalán, a soros interfészhez kell csatlakoztatni. Mivel ez az interfész nem tesz lehetővé nagy átviteli sebességet, így az átvitelre kellően sok időt kell szánni.

Ahhoz, hogy egy kép átkerüljön a számítógépbe,

rendszerint 50 másodpercre van szükség (a kép illetve a fájl méretétől függően). Jobb megoldás a *flopiadapter* használata, amely a Smart Media kártyához kapható. Ez az adapter akkora, mint egy szokványos floppy-lemez. A Smart Media kártyát egyszerűen bele kell tenni az adapterbe. Ezután már csak egy meghajtó-programot kell telepíteni, be kell helyezni az adaptert a floppyolvasóba, és a képeket máris úgy lehet beolvasni és a merevlemezre másolni, mint egy szokványos hajlékonylemezről. Ekkor a sebesség képenként körülbelül 20 másodperc.

Azt, hogy mindez mehet még jobban

Tippünk! A megfelelő kapcsolat

Ha a digitális fényképezőgépet összekötjük a PC-vel, akkor ügyeljünk arra, hogy mind a két készülék ki legyen kapcsolva. Előbb a számítógépet kapcsoljuk be, s csak utána a fényképezőgépet. Amikor a képeket a soros interfészen keresztül továbbítjuk a számítógépbe, kapcsoljunk ki minden más programot, ami esetleg a háttérben futhatna. Ezzel elkerülhetjük, hogy az átvitel elakadjon, és esetleg mindent előlről kelljen kezdenünk.

és gyorsabban is, a *Kodak* mutatta meg DC265-ös gépével. Ez a különleges fényképezőgép az USB porton keresztül viszi át a képeket (kb. 5 másodperc képenként). Figyelemre méltó, hogy a fényképezőgépet a Windows Intéző lemezegységként kezeli, s a *drag and drop* módszerrel lehet a merevlemezre áttenni a képeket. ■

Idén 10 éves a Pentacomp:
minden **10.**
vásárló **10%**
kevezményt kap

PentaPC

számítógépek igény szerinti összeállításban.

Processzorok, memóriák, alaplapon,
winchesterek, CD ROM meghajtók, hangkártyák,
hangszórók, VGA kártyák, monitorok,
faxmodemek, printerek, MPEG video filmek, stb.
széles választékban.

Kérje aktuális árlistánkat:
Internet www.pentacomp.hu

PENTACOMP
Számítástechnikai Kft.

1119 Budapest, Etele út 32/a
Nyitva: H-P: 9-17

Telefon: 206-5637, 206-5638 • FAX: 205-6035

HP DeskJet 610C színes nyomtató

Próbálgatás
és hibák nélkül
optimális színeket
nyomtat

KEZDŐK IS
HASZNÁLHATJÁKI!

Egyszerűen üzembe helyezhető és használható,
s emellett kicsi és megbízható.

RCE Kft.
1118 Budapest, Szurdok u. 1.
Tel.: 246-4050 • Fax: 246-4101
www.rce.hu

HIVATALOS
NAGYKERESKEDŐ

SAVAGE

Kegyetlen tempó

A Kegyetlennek becézett Savage grafikus processzor hamar népszerűvé vált a PC-s világban. Nemrégiben megjelent utódja, a Savage 4, amelyet alapos vizsgálat alá vetettünk.

Régen volt ekkora mozgolódás az S3 háza táján, bár az is igaz, hogy a *Savage* megjelenése előtti hosszabb időszak nem nagyon szolgáltatott okot arra, hogy az S3 magára vonja a PC-s világ figyelmét. Ez a cég, amely az elsők között volt a 3D-s grafikus processzort megjelentetőik között, nem nagyon került reflektorfénybe leghíresebb processzora, a *Virge* megjelenése óta, sőt, kifejezetten a régi hírnevől élt meg a piacon (no meg abból, hogy nagyon versenyképes áron adta el a termékeit). Mára már eljárt az idő mind az eredeti *Virge*, mind annak kisebb módosításokkal kiadott változatai (GX, DX) felett. A *Trio* processzor s a *Virge* kereszteződéséből született öszvér, a *Trio 3D* sem aratott nagy sikert. A legfőbb ideje volt tehát annak, hogy a beporosodott hírnevet egy új és versenyképes grafikus chippel újra kifényesítsék. A *Savage* tehát a legjobb időben érkezett meg ahhoz, hogy megmentse az S3 becsületét.

A Kegyetlen utódja

A „szerényen” csak *Kegyetlennek* becézett grafikus processzor nagy sikert aratott. Nemcsak remek tudásával, hanem kedvező árával is hódított. Minden olyan effektet tudott, amelyet a konkurens termékek, sebessége pedig a felső-középosztályba sorolta, s a világ gyorsan megtanult egy újabb fogalmat: *S3TC* (az S3 saját textúratömörítési eljárása, amellyel akár 1/6-os arány is elérhető). Ami meglepő volt: az új processzor ára jóval az átlagár alatt maradt. Nem csoda tehát, hogy az összes nagyobb kártyagyártó épített *Savage*-en alapuló grafi-

kus vezérlőkártyát. Gyors sikersztori, látványos eredményekkel. Az S3 ismét visszakerült a nagyok közé.

Ahogy az várható volt, a *Savage* processzor továbbfejlesztett változata is megjelent a piacon, s mind sebességben, mind tudásban felülmúlja az elődöt. Az új csoda a *Savage 4* nevet kapta. A 4-es szériában egyébként már skálázzák a processzorokat. Eredetileg csak kétféle sebességű processzort terveztek kiadni (GT és Pro), de a *Savage 4*-ek végleges megjelentetése után hatféle kártyát lehet majd a boltokban találni, ami kissé megnehezíti a processzorok és a kártyák azonosítását. Lássuk tehát a hatféle változatot! A legkisebb (be-

lépő szintű)

széria processzorai a *LT* jelzést kapják. Ezeket olyan kártyákra szerelik, amelyek 8 Mbájt memóriát tartalmaznak. A processzormag és a memóriabankok órajele 110 MHz. Az eggyel magasabb kategóriára a *GT* jelzést biggyesztik. A processzor sebessége megegyezik az *LT*-ével, ám a memóriasebesség itt már 125 MHz. A *GT*-ket egyébként csak 16 Mbájtos kártyákon lehet találni. Fontos megemlíteni, hogy ez a két alsó kategóriájú sorozat még nem boldogul el a 4x-es AGP-vel. Az egy fokozattal magasabban lévő processzor a *PRO-M* jelzést kapja. Ez a sorozat csak annyiban különbözik a *GT*-től, hogy a kártyamemória 32 Mbájt. Innentől fölfelé már csak 32 megás kártyákat lehet majd találni a sorban. A következő kategória a *PRO-M+*, ahol a processzor órajele 125 MHz, és a

memóriabankok 143 MHz-es sebességgel „repsztenek”. Az újabb állomás a *PRO* sorozat, ahol a kisebbik széria processzorórajele 110 MHz és a RAM-ok frekvenciája 125 MHz. A *PRO+* képviseli a legmagasabb szintet 125 MHz-es processzor frekvenciával és 143 MHz-es RAM órajellel.

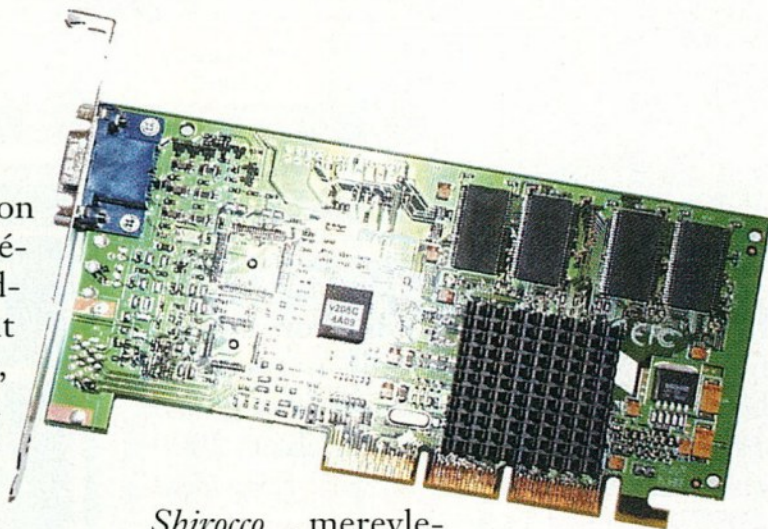
Az új *Savage 4* processzor tudása mindenben megfelel napjaink kívánalmainak. A *Savage 4*-gyel szerelt kártyák képesek minden olyan effektekre, amelyre a konkurens *TNT* vagy a *Voodoo* termékek, sőt. Hardveresen *bump mappelnak*, *reflexió mappelnak*, képesek teljes képernyős *DVD*-lejátszásra, ismerik a 4x-es AGP-t (a *PRO-M* kategóriától felfelé). Mondani sem kell, hogy a lehetséges renderelési színmélység is 32 bit. Érdekességképpen nem árt megemlíteni, hogy a *Voodoo 3* által támogatott 256x256-os textúraméretet felülmúlva, a *Savage 4* a 2048x2048-as textúrák kezelését is engedélyezi.

Stealth III S450

A *Pixel Multimédia* jóvoltából egy *Savage 4 Pro+* processzorral szerelt *Diamond Stealth III S450*-es kártyát teszteltünk, amelyen 32 Mbájtnyi SGRAM kapott helyet. A 4x-es AGP támogatást a kártyán lévő jumperekkel lehetett bekapcsolni. Sajnos a vezérlő nem tartalmazott kompozit vagy SVHS-kimenetet, tehát az eszközt nem

lehetett tévére kötni, ami pedig fontos elvárás manapság a *DVD* mozizás miatt, hiszen egy nagyképernyős televízió sokkal jobban lehet élvezni a filmeket, mint egy „kicsi”, 17”-os monitoron. Egy szó mint száz, a tévékimenet nagyon hiányzott. A támogatott felbontások listája viszont minden igényt kielégített, hiszen a kártyával lehetőség volt akár az 1920x1200-as felbontásra is (Z pufferelt, 3D megjelenítés), és a képfrissítési arányokra sem lehetett panaszunk, hiszen a kártyát 300 MHz-es *RAMDAC*-kal szerelték fel (akárcsak a *TNT 2*-es kártyákat).

A kártya elég alapos útmutatóval kerül forgalomba, míg a hozzáadott CD kifejezetten a *Savage 4*-hez készült. Ez a két jellemző (saját CD és útmutató) apróság csupán, mégis növelik a komfortérzetet, és persze megkönnyítik a telepítést.

Az eszköz installálása nagyon egyszerű volt, pár perc alatt a helyére kerültek a meghajtók, a segédprogramok, a *DirectX 6.1*, valamint az *OpenGL ICD*. A telepítés után, az asztalfelületre kattintáskor a már jól megszokott *Diamond menü* fogad bennünket. Ebben a menüben könnyedén beállíthatuk a szokványos felbontás-színmélység értékeket, vagy elindíthattuk a beállítómenüket.

Próbaút

A telepítés után nekiláttunk a tesztelésnek. Tesztkonfigurációnkon és a tesztprogramjainkon nem változtattunk a TNT 2 valamint a Voodoo 3 kártya tesztje óta, azért, hogy olvasóink könnyen összehasonlíthassák a kártyát más, jelenleg a piacon lévő eszközökkel is. Tesztgépünk továbbra is egy 462 MHz-cel hajtott *Celeron A* alapú komputer volt, Intel BX chipkészletes Abit BH6-os alaplappal, 128 Mbájtos PC 100-as SDRAM-mal. Az 1,7 Gbájtos *Quantum*

Shirocco merevlemezre Windows 98-as operációs rendszert telepítettünk (Release 2, angol verzió).

A tesztprogramok sem változtak. Le-futtattuk a *3Dmark 99-et*, amely a jelenlegi legjobb D3D-s benchmark alkalmazás. A 3Dmark „elődjét”, a *Final Reality 1.01-et* a régebbi teszteredményekkel való összehasonlítás miatt vettük be. A tesztprogramok közé a *PC Player* magazin D3D-s benchmark programja is bekerült. Az OpenGL alatt produkált sebességet a Quake 2-vel teszteltük, hiszen ezt a programot mérési célokra is gyakran használják.

Értékelés

Az eredmények magukért beszéltek. A kártya sebessége picit magasabb egy

overclockolt (a névleges órajelnél kissé gyorsabban futó) Voodoo 2-es kártyáénál, legalábbis ami az „egyszerű” terek megjelenítését illeti. A Savage előnye igazán a *nagy textúrák kezelésénél* mutatkozik meg, ahol kenterbe ver minden V2-es kártyát. Érdekes megfigyelni az OpenGL alatti sebességet is, ami az egyik legjobb jelenleg: a kártya bőven 100 FPS felett teljesített a Quake 2 alatt 640x480-as felbontásban, és 800x600-ban, valamint 1024x768-ban is megközelítette a 100-as álomhatárt.

A *képmínőség* (hasonlóan a nagy elődhez, a „sima” Savage-hoz) itt is kifogástalan. A Savage 4 az egyik legjobb ár/teljesítmény viszonyú kártya, érdemes tehát szemügyre vennie annak, aki szűkre szabott pénztárcája miatt nem engedhet meg magának egy Voodoo 3-mat vagy egy TNT 2-öt. A Savage 4 mindent tud, amire szükség lehet a jövőben (4x AGP, AGP textúrázás, 32 bit, DVD), egyetlen hátránya csupán, hogy a kártya képét nem élvezhetjük nagyképernyőn. Kár volt lespórolni azt a kompozit és SVHS kimenetet!

KOVÁCS ENDRE

A kártyák adatai

Chipkészlet	S3 Savage4 Pro						3dfx Voodoo2	
	640x480		800x600		1024x768		640x480	800x600
Felbontás								
Színmélység (bit)	16	32	16	32	16	32	16	16
3DMark 99								
CPU Geometry Speed	6278.09	6291.87	6303.71	6375.92	6334.75	6368.58	6381	6439.04
Rasterizer Score	1122.35	938.02	1088.56	886.57	1045.76	792.01	1143	944.02
Game 1 - Race [fps]	50.67	41.87	40.96	31.94	31	21.86	47.3	36.65
Game 2 - First Person [fps]	51.87	49.47	41.07	38.4	29.86	24.64	43.1	32.4
Fill Rate [Mtexels/s]	107.82	71.09	109.71	70.01	107.03	62.77	75.4	73.41
Fill Rate With Multi-Texturing [Mtexels/s]	116.13	111.35	118.93	111.53	121.05	105.04	76	73.85
2MB Texture Rendering Speed [fps]	146.86	105.9	118.2	79.72	87.78	53.95	305.6	194.03
4MB Texture Rendering Speed [fps]	104.29	80.21	82.23	59.43	62.06	41.14	302	194.47
8MB Texture Rendering Speed [fps]	72.89	58.09	55.65	42.43	41.36	29.6	262.9	174.32
16MB Texture Rendering Speed [fps]	59.86	50.68	43.33	35.43	30.54	23.41	6.2	6.27
32MB Texture Rendering Speed [fps]	41.18	36.61	27.47	23.95	18.29	15.31	3.1	3.06
Point Sample Texture Filtering Speed [Mtexels/s]	108.73	108.8	106.66	106.35	107.09	106.8	102.4	101.26
Bilinear Texture Filtering Speed [Mtexels/s]	100	100	100	100	100	100	100	100
Trilinear Texture Filtering Speed [Mtexels/s]	99.7	99.5	99.95	99.57	99.59	99.62	100	100.53
3DMark Result	3075.98	2740.31	2460.96	2110.21	1825.6	1394.8	2714.07	2071.52
Final Reality 1.01								
Radial Blur	46.44						Csak 3D	
Chaos Zoomer	76.54						Csak 3D	
2D Bus Transfer	53.58						Csak 3D	
2D Overall	5.07						Csak 3D	
25 Pixel	231.68						271.24	
Robots	50.18						58.86	
Fill Rate	30.1						17.92	
City Scene	64.13						59.04	
3D Bus Transfer	18.08						108.48	
3D Overall	3.97						3.97	
Apperance	100						100	
AGP Speed	178.66						PCI	
Quake 2								
Quake 2 teszt [fps]	102.69		66.32		40.04		85	54
PC Player Benchmark								
Benchmark eredmény [fps]	118.3	99.6	97.6	74	85	58.4	60	42.5

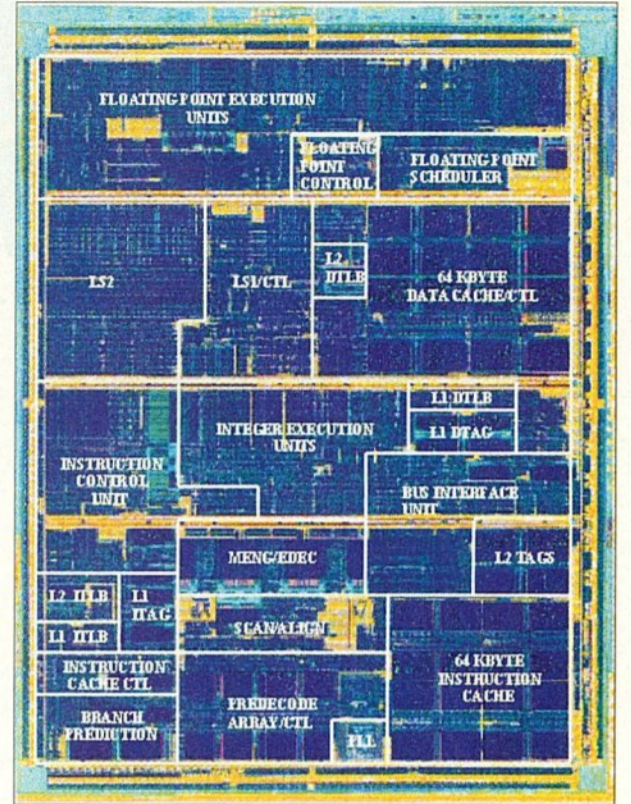
A diák túlnőtt mesterén - mondhatnánk az AMD most bejelentett Athlon fantázia-nevű processzoráról, amely tudásában messze túlszárnyalja a processzortechnikában mindeddig élenjáró Intel nemrég bejelentett Pentium III-asát. Az első mintadarabok októberben lesznek tesztérettek, addig is ismerkedjünk meg az új processzor felépítésével.

elektromosan más lábkiosztású SECC tokba szerelve kapja.

Az Athlon jelenleg a texasi Austin-beli gyárban készül, 0,25 mikronos technológiával. Ez év negyedik negyedében viszont már áttérnek a 0,18 mikronos alumínium technológiára, amelyet 2000 első felében a rézbuzalozási technológia vált majd fel. Ekkor a processzorgyártás átköltözik Drezdába.

A chip kétoldalas, a frontoldalán az L1, a hátoldalán az L2 cache memória található, minden korábbinál nagyobb tárkapacitással.

Mit is jelent valójában a hetedik generáció, és miért volt szükség rá? A lényeg, hogy az eddigi rendszerekben túl lassúnak bizonyult az adatforgalom, amit az alacsony buszsávszélesség (0,8-1,06 Gbajt/s), a multiprocesszoros rendszerek megosztott busza, a kis gyorsítótárblokkok (32 Kbajtós cache) és az erősen limi-

Az Athlon processzor chiptopológiája

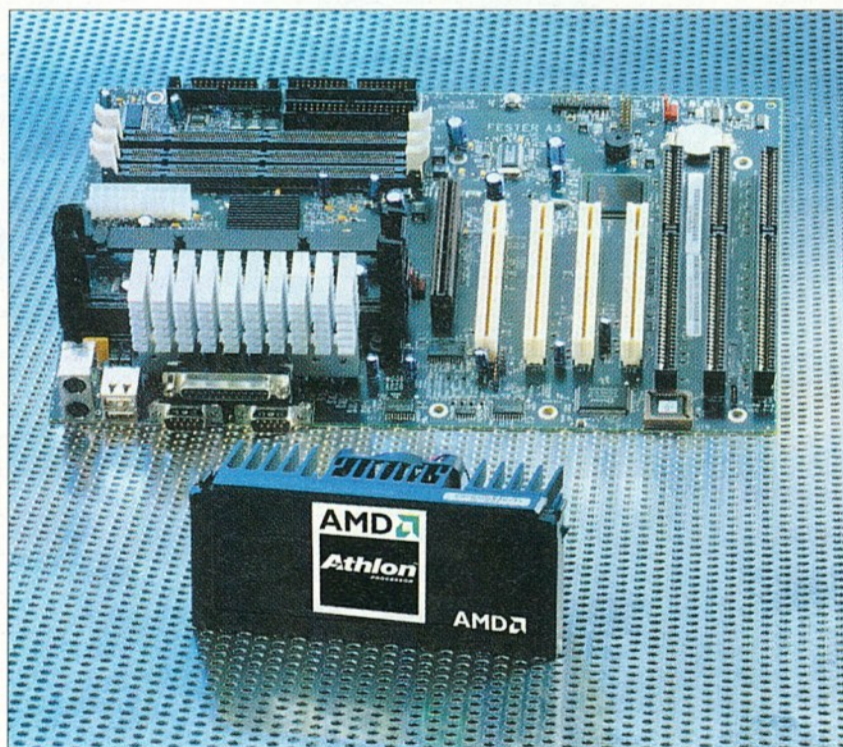
AMD – ATHLON

Processzorcsúcs

Az AMD június 23-án jelentette be hivatalosan 500, 550 és 600 MHz-es K7-es mikroprocesszorát, amelyet az Athlon névvel ruháztak fel. (A szó töredékekből összeállított fantázianév, amelyben az atlétika robbanékonysága és rugalmassága, valamint a számítógépes hálózat kapott szerepet). Nem sokkal később, augusztus 9-én újabb bejelentésnek lehettünk tanúi: megjelent a 650 MHz-es változat is, így az Athlon család már négy tagból áll. A processzor megjelenése történelmet ír, megszűnni látszik az Intel vezető szerepe, hiszen az Athlon minden idők legnagyobb tudású processzora, amely asztali PC-be építhető. Tudjuk, hogy az Intel válaszlépése sem fog elmaradni, de a paraméterek és teljesítmény ismeretében nem lesz könnyű dolga. Egyvalami azért bizonyos: a processzorgyártó cégek párharcának győztese a felhasználó, aki egyre jobb eszközökhöz jut.

Megragadó kulcsín

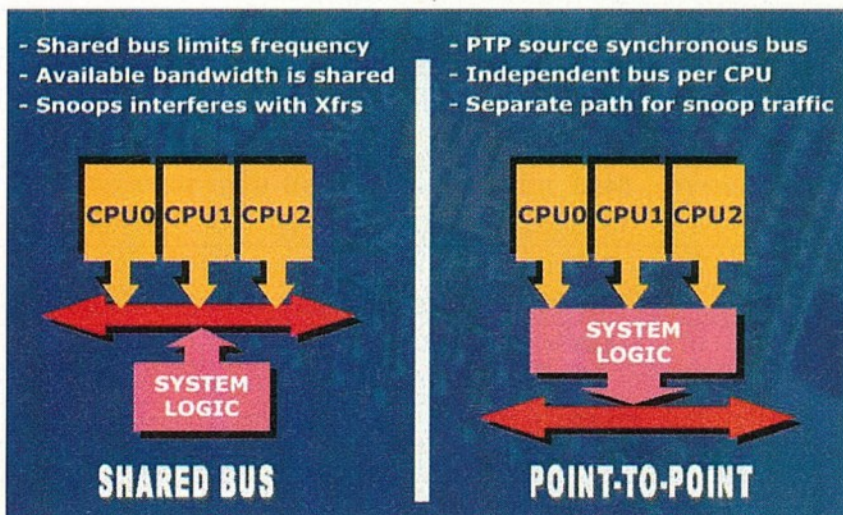
Az Athlon processzor a világ első és egyben a leggyorsabb hetedik generációs x86-os processzora. 22 millió tranzisztorfunkciót tartalmaz. C4 flip-chip tokozású, amely a felhasználót nem érinti, mert a komplett processzort (az L1 és L2 cache memóriákkal együtt) az Intel Pentium III-as processzorral azonos mechanikájú, de

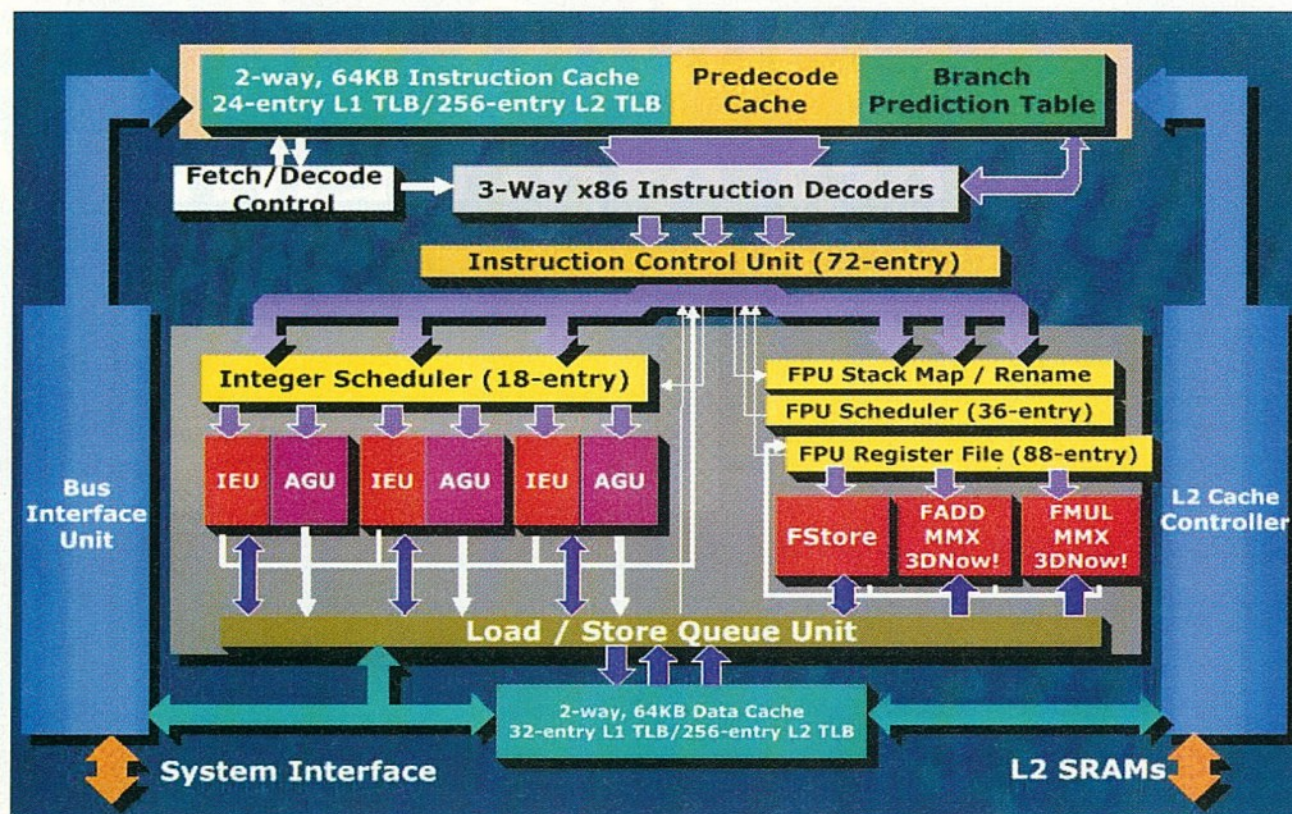

tált I/O sávszélesség okoznak. A technológia viszont jóval többre képes, napvilágot láttak már 500 MHz-es processzorok, 2000-ben pedig itt lesznek az 1 GHz-es órajelű központi egységek, a SIMD technikával az adatsebesség felgyorsul, négyszeres AGP (videojel-feldolgozás) gyorsítja az adatforgalmat.

Az AMD ügyesen oldotta fel e problémát. A hátoldali L2 cache 64 bites, kapacitása 512 Kbajt-8 Mbajt lehet. Ezzel 8 Gbajt/s-os adatforgalmat lehet lebonyolítani. Az Athlon első szintű (L1) gyorsítótára (128 Kbajt) négyszerese a Pentium III-énak. Az Alpha processzortól átvett 200 MHz-es EV6-os rendszerbusznak köszönhetően pedig 1,6 Gbajt/s-os

Az Athlon processzor és alaplapja (felső kép) Busztopológiák összehasonlítása (alsó kép)

Az Athlon processzor mikroarchitektúrája (felső kép)

Az EV6 buszrendszer (jobb oldali kép)

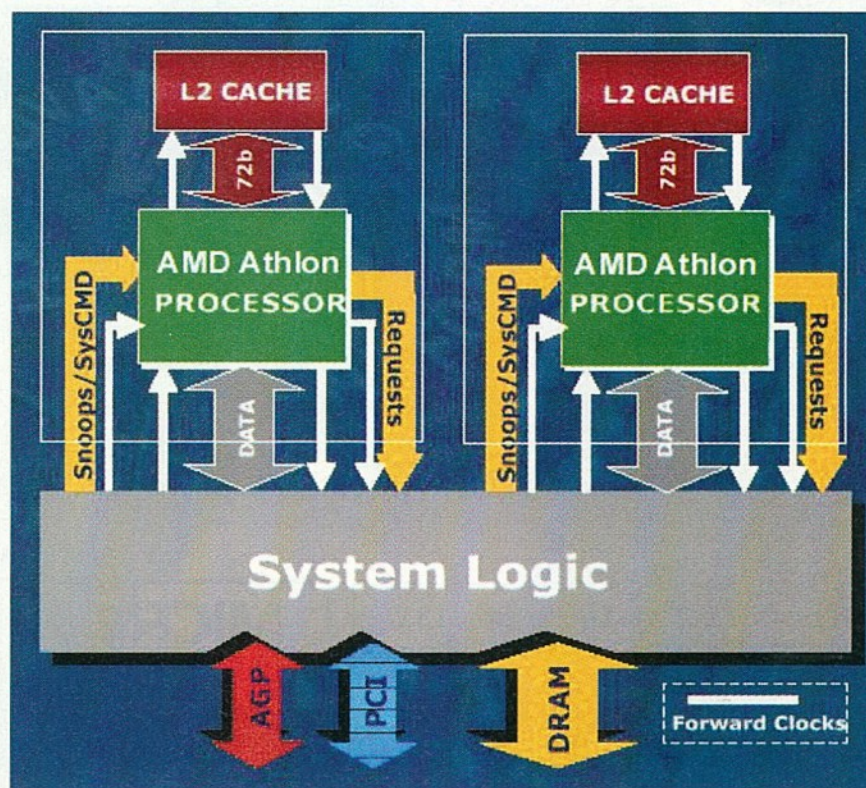
frontoldali adatsebesség érhető el. A Pentium III-as rendszerek megosztott busztervezésével ellentétben, az Athlon *point-to-point* megoldást használ.

Az Athlon architektúrája, működése

Az Athlon processzor architektúrája is szakított az AMD korábbi, K6-os rendszerével, miközben megtartotta eddigi jó tulajdonságait.

Hogyan is működik ez a processzor? Az Athlon egy órajelperiódus alatt kilenc műveletet képes végrehajtani, és architektúráját magas órajel-frekvenciákra optimalizálták. Összesen kilenc végrehajtó csatornája van: három a címzésre, három az integerszámításokra és három az x87-es, azaz a lebegőpontos (3DNow!, MMX) számításokra.

A három fixpontos végrehajtó egységet (IEU) és a három címgeneráló egységet (AGU) 15 bemenetes fixpontos ütemező kezeli, a műveletvégzést hardveres szorzómű segíti. A multimédiás utasítások (3DNow!) végrehajtására há-

rom műveletvégző egységet integráltak a chipre. A processzor központi műveletvégző egységébe kerülő adatok gyors és hatékony kezelését a *Load-Store Unit* és a *Data cache* egységek végzik.

Az x86-os CPU-k történelmében az Athlon elsőként alkalmaz 200 MHz-es rendszerbuszt, amellyel kétszer akkora sávszélességet nyújt, mint a csupán 100 MHz-

en dolgozó Pentium III-as rendszerek. Az Athlon processzor a lebegőpontos egység terén is kiemelkedőt nyújt, hiszen az ő FPU-ja a leggyorsabb x86-osok között, de felveszi a versenyt néhány speciálisan erre a célra kialakított RISC-célprocesszorral is.

A *SPECfp* tesztprogram szerint az Athlon által leadott lebegőpontos teljesítmény körülbelül 40%-kal több a Pentium III Xeon processzorénál.

A 3DNow! kibővített utasításkészlete

Az Athlon *kibővített 3DNow! utasításkészlete* új magasságokba emeli a multimédiát. A 24

új művelet közül 12 az MMX-es fixpontos számításokat hivatott gyorsítani (például videófeldolgozás és beszédfelismerés), hetet az adatforgalom gyorsítására fordítottak (a részletesebb grafikai megjelenítésért és a hatékonyabb internetezésért), míg a maradék öt DSP-bővítéseket tartalmaz az átlagos és az ASDL-modemes, komplex matematikai műveleteket és Dolby Digitalt használó MP3-as alkalmazások számára. Ezt az új DSP-s funkcionalitást természetesen a Pentium III nem nyújtja.

Optimalizált infrastruktúra

Az új processzor kiszolgálására több változtatás is szükséges a számítógépben, nem csereszabatos az eddigi rendszerekkel, hiszen csak így lehet kihasználni előnyös tulajdonságait.

Alaplapot több neves cég gyárt. Az AMD által preferált alaplapgyártók a *Microstar*, a *Gigabyte*, a *FIC*, a *Biostar*, az *Asus* és a *GVC*. Az alaplapokat kifejlesztették, megindult a sorozatgyártásuk, várhatóan októberben kaphatók lesznek a hazai piacon is.

Az alaplapon speciális chipset vezérli a CPU-t. Egyelőre az AMD kifejlesztette chipset az irányadó (*AMD 750*), amelyet a processzor maximális teljesítményére optimalizáltak, és a harmadik, illetve a negyedik negyedévre várható a megjelenése. 2000-ben viszont felzárkózik a *VIA*, a *SiS* és az *Acer (Ali)* is, kiszolgáló áramkörökben tehát nem lesz hiány. BIOS-okkal a vezető gyártók szolgálnak, közöttük a jól ismert *AMI*, *Award* és *Phoenix*.

A processzor minden eddiginél nagyobb grafikai teljesítményre képes. Jelenleg optimalizált meghajtók állnak

Az Athlon processzor műszaki adatai

	AMD hetedik generáció	Intel korábbi generáció	AMD korábbi generáció
Tulajdonságok	AMD Athlon™ (Slot A)	Pentium® III (Slot 1)	AMD-K6®-III (Super7™)
Lábszám	242	242	321
Buszfrekvencia	200 MHz		
(skalázható 400 MHz-ig)	66 ... 100 MHz		
(133 MHz tervezett)	66 ... 100 MHz		
Adatbusz-szélesség	64 bit	64 bit	64 bit
Adatbusz-integritás	8-bit ECC	8-bit ECC	Paritás
Órajel technológia	forrásszinkron	közös	közös
Csúcs sávszélesség	1,6 ... 3,2 Gbájt/s+	800 Mbájt/s ... 1,06 Gbájt/s	800 Mbájt/s
Multiprocesszálás	Igen, point-to-point	Igen, megosztott	Igen, megosztott
Max. rendszer processzor	végtelen (chipsetől függő)	végtelen (chipsetől függő)	végtelen (chipsetől függő)
Dedikált keresőcsatorna	igen	nem	nem
Cache vezérlőrendszer	MOESI/MESI	MESI	MESI
Kihelyezett tranzakció	processzoronként 24	processzoronként 4	2 teljes
Gépellenőrző architektúra	Igen	Igen	Igen

AMD Athlon processzor összehasonlítása a Pentium III-mal

rendelkezésre a 3Dfx, az nVidia és a Matrox részéről, de hamarosan felzárkózik az ATI és az S3 is.

Az AMD Athlon kompatibilis az összes Windows operációs rendszerrel (Windows 9x, Windows NT, Windows 2000), de ezen kívül még a Unix, Linux, Solaris, OS/2 Warp és Novell NetWare rendszerekkel is megértik egymást. Ugyancsak elboldogul a ma elérhető mintegy 60 ezer szoftver mindegyikével. A jövő programjainak egy része pedig már tartalmazni fogja a 3DNow!-ra optimalizált részt, már ha nem az egészet alapvetően arra írják.

Teszteredmények

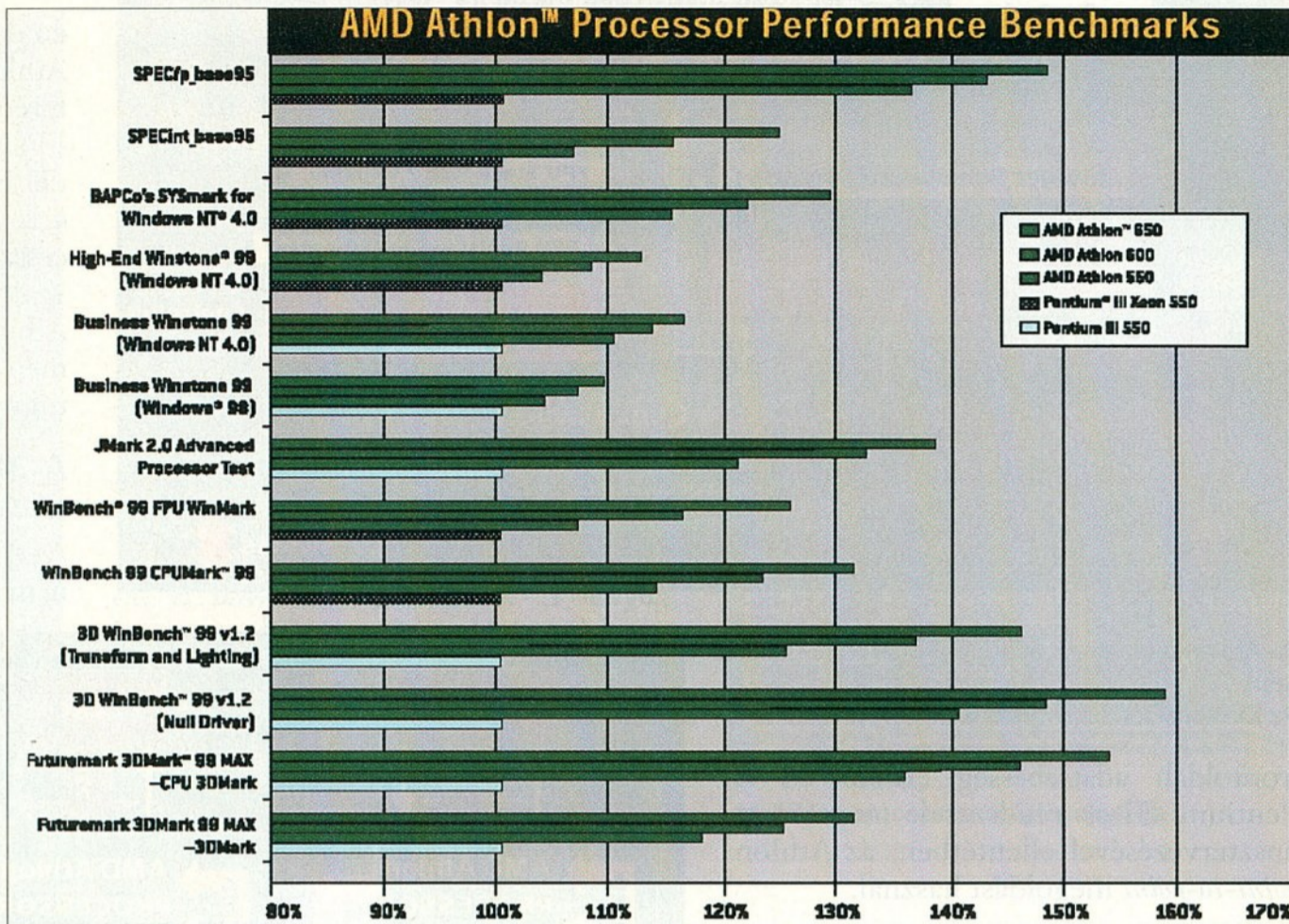
Az AMD eddig főként a Ziff-Davis tesztprogramjaira támaszkodott. Az Athlon kifejlesztésével szakított a korábbi gyakorlattal, minden tesztprogramot elfogad nagy rivalisával, a Pentium III-mal való összehasonlításra. A főbb tesztprogram készítői a Ziff-Davis, a BAPCo, a SPEC és a

FutureMark. A mérési eredményeket tesztábránkon láthatják.

Az AMD Athlon processzor nem sokára a hazai piacon is kapható lesz, bár

ára az első időkben kissé borsos lesz. Persze ez az ár az Intel konkurens processzorának a megjelenésével várhatóan mérséklődni fog.

LAMBERT MIKLÓS

G

Budapest, 1146 Hungária krt. 131.
Tel/Fax: 321-1539, 343-0088
GSM: 30-942-8132

Microsoft Office 2000 termékcsalád

1. Small Business (angol)	118.920 / 59.330
Word, Excel, Outlook, Publisher, Small Business Tools	
2. Standard Edition (angol)	118.920 / 72.280
3. Standard Edition (magyar)	114.610 / 69.750
Word, Excel, Outlook, PowerPoint	
4. Professional (angol)	142.850 / 83.250
5. Professional (magyar)	137.690 / 80.290
Word, Excel, Outlook, Access, Publisher, PowerPoint, Small Business Tools	
6. Premium (angol)	190.600 / 109.430
Professional + FrontPage + PhotoDraw	
7. Developer (angol)	238.400 / 154.930
Premium+ Adatbázis eszközök	

Adobe		Novell	
Acrobat 4.0	85.410	Visual Basic 6.0 Prof	128.690
PhotoShop 5.5 Eng. Új	230.760	SQL 7.0 5 clt.	331.970
PhotoShop 5.0 Hun.	196.560	BackOffice 4.0	596.270
AutoDesk		Symantec	
AutoCad 2000/R14	559.780	Netware 5.0 5 user	247.450
AutoCad LT 98	105.170/23.880	NetWare 4.2 SBS 5 user	199.900
Borland		Viruskeresők	
Delphi 5.0 Std. Új	33.200	VirusBuster 1 user	14.500
Delphi 5.0 Prof. Spc. Új	134.600	F-Secure/F-Prot/	43.200
C++Builder 4 Std.	33.660	Norton Antivirus 5.0	11.250
C++Builder 4 Prof.	161.590	Norton Antivir. 5.0 Hun	16.670
Corel		Egyéb	
Draw 9.0 spec.	89.950	WinRAR,RAR 1 user	10.000
Gallery 1 millió	32.550	QarkXpress 4.0	248.260
Print Office Hun.	19.730	WinZip 7.0 Win/NT	10.850
		PaintShop Pro 5.0	24.000

Az árak nem tartalmazzák az ÁFÁ-t. Teljes árlistánkat a www.gemofis.hu címen tekinthetik meg. Ha Internet-en rendel a feltüntetett árakból 2% kedvezményt adunk.
E-mail: gemofis@gemofis.hu

The Digital Vision

ÁRCSÖKKENÉS!

LAP- és FILMSZKENNEREK

- 300x600-tól 2000x1000 optikai felbontás lapszkenneréknél
- 4000x4000 optikai felbontás filmszkenneréknél
- A4 és A3 szkennelési méret,
- 36 bit egyenletes gyors CCD, CIS
- SCSI-2, USB vagy párhuzamos port
- lapadagoló és diafóliát opciók
- ScanWizard, SilverFast szoftverek

ÚJDONSÁG!
PenPartner
USB

DIGITALIZÁLÓ TÁBLÁK

PenPartner és Intuos:

- nyomásérzékeny digitalizáló táblák (256 vagy 1024 fokozaton)
- 2540 lpi felbontás, A6-A2 méret
- széles, vezeték nélküli tollválaszték
- grafikusoknak, iskoláknak, tervezőknek, térképészeknek...
- ...és OTTHONRA is!

digital science™

HAMAROSAN JÖNI!
DC280 - 2.3M PIXEL

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

KODAK DC200, DC240, DC265

- 1152x864, 2x ZOOM (DC200/210)
- 1280x960, 3x ZOOM (DC240)
- 1536x1024, 3x ZOOM (DC265)
- Video kimenet (DC210/240/265)
- Hangfelvételi lehetőség (Dc265)
- menüvezérelt operációs rendszer
- soros port csatlakozás,
- gyors képbevitel, LCD képernyő
- USB csatlakozás (DC240/265)
- képparchiválás, adatbázis
- célszoftverek fejlesztése

RENDSZERHÁZ

1065 Bp., Nagymező u. 51. • Tel.: 353-0111 / 140, 180 mellék • Fax: 269-0151

Elender Online. Mintha Önre szabták volna.

SEM MI SEM LEHETETLEN.

My Computer

Itt van Magyarország első testreszabható internetes hírlapja: www.eol.hu

→ Az Elender Online az első olyan magyar nyelvű portáloldal, amelyen Ön döntheti el, mit olvas.

→ Csak egyszer kell beállítania, mi érdeklí, és ettől kezdve mintha saját újságja lenne: mintha egy szerkesztőség nap mint nap csak azon dolgozna, hogy kiválogassa az Ön számára fontos információkat, adatokat.

→ Gazdaság. Üzlet. Politika. Tőzsde. Adónaptár. Informatika. Jogtár. Orvosi tanácsok. Autók. Komolyzene. Utazás. Időjárás. Sport. Szappan-opera. És a többi. Személyre szabottan.

→ Legyen Ön bárhol, foglalkozzon bármivel, az Elendertől pontosan azokat a szolgáltatásokat kapja, amelyekre szüksége van. Ezt több mint 25 000 elégedett ügyfelünk tanúsítja.

object(s)

elender internet
nmi sem lehetetlen.

elender online
www.eol.hu

MAGYAR SAROK

Tacskók és meghökkentő hírek

GYÖNGYHALÁSZAT

Repülőszerencsétlenség és úrsiker

WOM@N

Kismamák, figyelem!

A HÁLÓZAT MÉLYÉN

Képeslapküldő szolgálat 4.

HORDÓT A SZÓNOKNAK!

MP3: INGYENZENE

Magyar sarok

Eurocaritas: az Eurocaritas a társadalmilag elesetteket segítő társaság, amely regionális légi kutató-, mentőakciókat is támogat. <http://www.eurocaritas.hu/>

BarTEXT újság: a weblapon friss hírek, újdonságok, meghökkentő felfedezések találhatóak a következő témakörökben: természettudományok, számítástechnika, űrkutatás, evolúció. <http://bartext.bartexinfo.hu/>

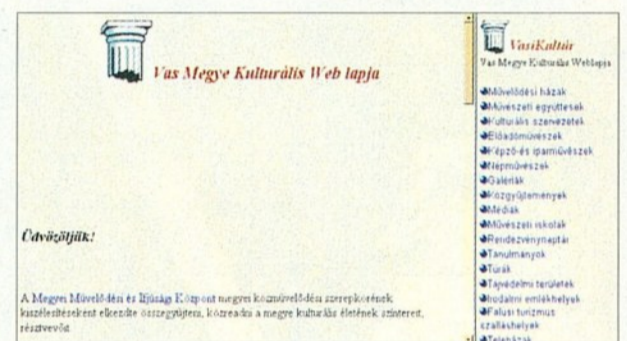

Az Egri Közgazdasági Szakközépiskola honlapja: Eger város egyik legrégebbi, legismertebb intézménye az egri KÖZGÉ. A honlapon sok érdekességet tudhatunk meg az iskoláról. <http://www.ekszi.sulinet.hu/>

A Kresznerics Ferenc Könyvtár honlapja: a Vas megyei Kemenesalja vonzáskörzeti központjában, Celldömölkön működő városi könyvtár honlapja. <http://www.vkcelldomolk.c3.hu/kvt>

Vas megye kulturális weblapja: a honlapon minden fontos információt megkaphatunk Vas megyéről: művelődési házak, kulturális szervezetek, művészeti csoportok, művészek, tájvédelmi területek, túrák, teleházak, falusi turizmus, szálláshelyek, irodalmi emlékhelyek. <http://www.mmi.hu/org/vasmuv/>

A Ciszterci Rend Zirci Kongregációjának hivatalos honlapja: az oldalakon a ciszterci élettel és a monasztikus hagyománnyal ismerkedhetnek meg a látogatók. <http://www.extra.hu/ocist>

Baross Gábor Tagintézmény Szolnok: a szolnoki Gépipari, Közlekedési Szakközép- és Szakképző Iskola mutatkozik be az oldalakon. <http://www.extra.hu/gkszsi2>

Cyberdachs - Magyar Tacskó Tenyésztők weblapja: minden, amit a tacskókról, kiállításokról, eredményekről tudni lehet. Az itt található kutyás linkek további érdekes kalandozásokra hívnak. <http://www.agroker.hu/cyberdachs/index.htm>

Megjelent a **TESZT** Magazin szeptemberi száma

A tartalomból:

Teszt: 55 cm-es mono tévékészülékek • A kutyának is kell: konzervek és tápok tesztje • Szkennerék ára, választéka • Még mindig rossz cipőben járunk • Mennyire érvényesülnek a betegjogok? – vitaindító • Az autók (és motorok) törzskönyve • Home banking – mi, mennyiért? • Problémás gyerekek beiskolázása • Magánóvodák tehetőseknek • Mire (ki-re) vadásznak a fejdászkok? • Hiányzik a „fénycsendrendelet” • Szilveszter és újév között a számítógépeken • Taxizni: csak igazolványos kocsival

Keresse a hírlapárusoknál!

TESZT Magazin. Tényszerűen hiteles

FEFO Computer

A FEFO Scienic SN munkaállomásokat az Internetet aktívan használók számára ajánljuk. Az Intel® Pentium® III processzor speciális utásításai és a gép TNT videó rendszere gyors és minőségi Internet elérést tesz lehetővé. A FEFO Scienic SN költségtakarékos kialakítása mellett

nagy CPU és grafikai teljesítménnyel rendelkezik, ezért professzionális munk

kaállomás gazdasági, ügyviteli feladatokhoz.

Az INTEL, az INTEL INSIDE, a PENTIUM az INTEL CORPORATION bejegyzett védjegyei.

... ne csak szeressük az Internetet, tegyük használhatóvá is!

Scienic SN munkaállomás Intel® Pentium® III processzorral már nettó 149.900,- Ft-tól*

*Intel Pentium III processzor 450MHz, Intel alaplap, nVIDIA TNT 16MB videó, Creative PCI audió, 32MB PC100 SDRAM, 4.3GB UDMA66 HDD, menedzselhető, billentyűzet, egér + pad

FEFO Scienic SN munkaállomások

Miért ne választhatná Ön is a FEFO PC-t? Néhány érv talán segít, hogy mellettünk döntsön. A 10 éves FEFO vállalat több mint 2500 db/év FEFO PC gyártásával az egyik legjelentősebb hazai számítógép összeszerelő cég. Évente több ezer ügyfelet szolgál ki az otthoni felhasználóktól a nagyvállalatokig. A FEFO PC-k tervezésénél mindig a legkorszerűbb technológiákat alkalmazzuk, megtartva az optimális ár/teljesítmény/minőség arányt. Számítógépeink könnyen bővíthetők és átépíthetők, követve a technológiai fejlődést, ezért FEFO PC-k vásárlásával az Ön beruházása éveken át értékálló marad. A FEFO PC-keket az alapkonfigurációktól eltérően a megrendelő ízlése szerint is összeállítjuk. Szakembereink ingyenes tanácsadással állnak ügyfeleink rendelkezésére. A FEFO PC-keket csak kiváló minőségű alkatrészekből építjük, minden számítógépünket 3 év teljeskörű garanciával forgalmazzuk. A FEFO PC-k 2000 év kompatibilisek, megfelelnek az aktuális PC szabványoknak, bármilyen rendszerbe integrálhatók. A PC eladások mellett, igény szerint nyújtunk ügyfeleinknek informatikai szolgáltatásokat, mint pl. helyszíni garanciát és üzembehelyezést, átalánydíjas és egyéb karbantartási szolgáltatásokat, vagy komplett informatikai rendszerépítést és üzemeltetést. A FEFO vállalat és üzletei ISO 9002-es minősítéssel rendelkeznek. Keresse bizalommal üzletkötőinket!

további információk és árák
www.fefo.hu

1073 Budapest, Barcsay u. 6.
T.:352-8870, F.:352-1620
barcsay@fefo.hu

1122 Budapest, Krisztina krt. 11.
T.:202-6002, T+F.:355-0047
krisztina@fefo.hu

7621 Pécs, Munkácsy u. 9.
T.:(72)326-318, T+F.:(72)326-186
pecs@fefo.hu

6722 Szeged, Gogol u. 2.
T.:(62)424-719, T+F.:(62)422-386
szeged@fefo.hu

9022 Győr, Stelczer u. 3.
T.:(96)311-725, T+F.:(96)335-116
gyor@fefo.hu


```

print MAIL "a(z) $FORM{'Your_E-
mail'} e-mail címről \n";
print MAIL "$FORM{'Name'} ré-
szére a(z) \n";
print MAIL "$FORM{'E-mail'} e-
mail címre. \n\n";
print MAIL
"=====
=====\n";
print MAIL "Ön ezt a képeslapot
a\http://www.lezlisoft.com/kik-
elet/kepeslap/ \n";
print MAIL "címen tudja megnéz-
ni a jelszó és saját e-mail cí-
mének ismeretében. \n\n";
print MAIL "A megtekintéshez
szükséges
jelszó:\n$FORM{'Password'} \n";
print MAIL "A megtekintéshez
szükséges e-mail
cím:\n$FORM{'E-mail'} \n\n";
print MAIL "Észrevételeivel
forduljon a képeslapküldő fenn-
tartójához
a\nkikelet@elender.hu
címen\vagy a programozóhoz a
lezli@lezlisoft.com címen.";
close (MAIL);

```

Ha a fenti vizsgálat során hiba történt, vagyis a *\$rendben* változó értéke nem 0, akkor

```
} else {
```

a hibára utaló üzenettel lezárjuk az oldalt.

```
if ($rendben == 1) {
```

```

print '<font
size=+3><b>Hiba!</font></b><br>
';
print 'Minden me-
zőt ki kell tölteni! Kérem tér-
jen vissza az előző
oldalra!<br>';
print
'</font></td><tr></table></td><
tr></table>'; }
if ($rendben == 2) {
print '<font
size=+3><b>Hiba!</font></b><br>
';
print 'Hibásan
megadott jelszó!<br>Kérem tér-
jen vissza és javítsa a
mezőt!<br>';
print
'</font></td><tr></table></td><
tr></table>'; }
if ($rendben == 3) {
print '<font
size=+3><b>Hiba!</font></b><br>
';
print 'A megadott
e-mail címhez már létezik a
megadott jelszó!<br>Térjen
vissza és válasszon másik jel-
szót!';
print
'</font></td><tr></table></td><
tr></table>'; } }
print "\n</body></html>\n";
exit(0);

```

Most elkészítjük azt a részt, amellyel megnézhetjük a képeslapot.

```
<html><head><title>Képeslapküldő
```

```

szolgálat</title></head>
<body
background="../../backgrounds/i-
dahatter.gif">
<center><table border=0
width=70% cellpadding=10><td
bgcolor=dd88dd>
<table border=0 width=100%
cellpadding=4><td
bgcolor=ffeeff
align=center><center>
<font size=+3><b>Képeslapküldő
szolgálat</font></b><br><br>
Kérem írja be azokat az adato-
kat amiket e-mailban
megkapott:<br><br>
<form method="post"
action="../mycgi/visitcard.cgi">
<b>E-mail címe:</b><br><input
type="text" name="Visitor_E-
mail" size=30
maxlength=40></input><br><br>
<b>Jelszava:</b><br><input
type="text"
name="Visitor_Password" size=30
maxlength=40></input><br><br>
<input type="submit"
value="Mehet"><input
type="reset" value="Törlés">
</form></td><tr></table></td><t-
r></table></body></html>

```

ezt az űrlapot a *visitcard.cgi* programmal dolgozzuk fel.

```

#!/usr/bin/perl
$|=1;
print "Content-type:
text/html\n\n";

```

Picasso szürke korszaka

Lehet, hogy Picasso eddig ismeretlen műveit láthatjuk ezeken az oldalakon, de lehet, hogy csak jól sikerült utánpótlásokat találunk itt. A rajzok Picasso 1934 körül használt rajzstílusát utánozzák, azt, amit például a *Guernicában* is viszontláthatunk. Érdeemes bekukkantani ebbe a gyűjteménybe, és eldönteni, hamisak vagy ismeretlenek-e a képek.

<http://web.org.uk/picasso/picasso.html>

THE CONSPIRACY

Pablo Picasso's Unknown Masterpiece

This site is devoted to the authentication of a previously unknown Picasso.

Click on this image for a higher resolution version - 48K

Its contents are at times controversial.

What you are about to see and read will cover new and vital information regarding fundamental aspects of Picasso's

- OVERVIEW
- RELATED
- THEMES
- SYMBOLISM
- ALCHEMY
- INTERPRETATIONS
- POSTER OFFER
- APPEALS
- MISCELLANEOUS
- SITE INDEX

Igényes művészet az interneten

Amennyiben szereti a festészetet és a szobrászatot, akkor feltétlenül keresse fel

ARTCYCLOPEDIA
The Pastest Thing to Find Fine Art on the Net

Browse Artists
ABCDEFGHIJKLMNQRSTUWXYZ

Search 5,600 Artist Names

Featured Software

The Mystery of Magritte

July, 1999: Surrealism

Featured Artist
Odd Nerdrum

Featured Museum Site
Museum of Modern Art, New York

Featured Online Exhibits:
Virtuo Official Magritte Site

Featured Print

Salvador Dalí

ezeket az oldalakat. Segítséget kap, hol talál igazi értéket jelentő alkotásokat. Eljuthat például a londoni Tate Gallerybe vagy akár Amszterdam múzeumaiba is.

<http://www.artcyclopedia.com/index.html>

Slashdot
News for Nerds. Stuff that matters.

Premiere Episode of Slashdot Radio: Geeks in Space
Posted by *Craig Taro* on Thursday July 15, @11:00AM EDT
Even the stuff to listen to depts.

We've been working on this for awhile and we're excited to announce that the premiere broadcast of *Slashdot Radio: Geeks in Space* is officially online. We plan to do this weekly at first and pick up steam depending on demand. Essentially, hemo, nate & I sit in a bedroom at the Geek Compound and babble about whatever we think is interesting on Slashdot. Its available in Real Audio or as an MP3. Thanks to *The Type* for setting us up with this. The link below has a few comments about what we're planning on doing.

- We can't currently do real time. We're getting a faster connection run to the Geek Compound (Rock on Andover.) and then we might consider it.
- We can do call-ins, and will probably do it soon.
- Too long? Too short? We don't have any real limits here, so my guess is

Related Links

- [Slashdot](#)
- [Slashdot Radio: Geeks in Space](#)

Slashdot Login

Username: _____

Password: _____

Don't have an account yet? [Go to Sign Up](#). A user account will allow you to customize all these [wacky little boxes](#), tailor the stories you see, as well as remember your comment viewing preferences.

Információbánya

Az internet segítségével bármit megtehetünk, hanghatásokat, zenéket hallgathatunk, szórakozhatunk, híreket szerezhethetünk a környezetről. Erről az oldalról megtudhatjuk, milyen játékokat találhatunk linuxos környezetre, ingyenes programokat szerezhethetünk, könyvelőzeteket, riportokat olvashatunk.

<http://slashdot.org/>

<http://slashdot.org/articles/99/07/15/1325256.shtml>

<http://thesync.com/geeks/>

```
print "<html><Head><Title>E-
Postcard</Title></Head>\n\n";
print '<body
background=".../.../backgrounds/i
dahatter.gif">';
print
"<h2><center>Képeslapküldő
szolgálat</center></h2>\n\n";
$utvonal =
"$ENV{DOCUMENT_ROOT}/kikelet/ke
peslap";
$URL =
"http://"."$ENV{SERVER_NAME}";
```

Kiolvassuk az adatokat,

```
read(STDIN, $buffer,
$ENV{'CONTENT_LENGTH'});
@pairs = split(/&/, $buffer);
$rendben = 0;
foreach $pair (@pairs) {
($name, $value) =
split(/=/, $pair);
$value =~ tr/+//;
$value =~ s/%([a-fA-F0-
9][a-fA-F0-9])/pack("C",
hex($1))/eg;
$value =~ s/~!/~!~/g;
$FORM{$name} = $value;
$valueL = length($value);
if ($valueL <= 1) {
$rendben = 1; } }
```

és kiírunk egy táblázatot.

```
print '<center><table border=0
width=70% cellpadding=10><td
bgcolor=dd88dd>';
print '<table border=0
```

```
width=100% cellpadding=4><td
bgcolor=ffeeff align=center>';
print '<font
size=+3><b>Képeslap
megtekintése</font></b><br>';
print '<font size=-1
face="arial">';
if ($rendben == 0) {
open(Kepeslap,
"$utvonal/kepeslap.txt") ||
die;
while ($row =
<Kepeslap>) {
@elemek =
split("~", $row);
$i = 0;
foreach $elem
(@elemek) {
$i++;
if ($i ==
1) {
$Sender_Name = $elem; }
if ($i == 2) {
$Sender_Email =
$elem; }
if ($i == 3) {
$Name = $elem; }
if ($i == 4) {
$Email = $elem; }
if ($i == 5) {
$message = $elem; }
if ($i == 6) {
$password =
$elem; }
if ($i == 7) {
$Picture = $elem;
} } }
```

Ha a sorban és az űrlapmezőben a jelszó és az e-mail cím nem egyezik, akkor a \$rendben változó értékét 2-re állítjuk.

```
if
(lc($FORM{'Visitor_E-mail'}) ne
lc($Email) ||
lc($FORM{'Visitor_Password'})
ne lc($Password)) {
$rendben = 2;
} else {
```

Ha minden egyezik, a megvan címkére ugrunk, és megmutatjuk a képet,

```
$rendben = 0;
goto megvan; } }
close(Kepeslap); }
```

```
megvan:
if ($rendben == 0) {
print '<table border=0
cellspacing=8 cellpadding=8>';
print '<td align=center
bgcolor=cccccc>';
print "<img
src=\"\$Picture\" border=0>";
print '</td><tr>';
```

majd kiírjuk a küldő adatait és az üzenetet.

```
print '<td align=center
bgcolor=cccccc>';
print "A képeslapot
küldte:
<b>$Sender_Name</b><br>\n";
print "A <a
href=\"mailto:$Sender_Email\"><
b>$Sender_Email</b></a> e-mail
címről<br>\n";
```


Fotóművészet

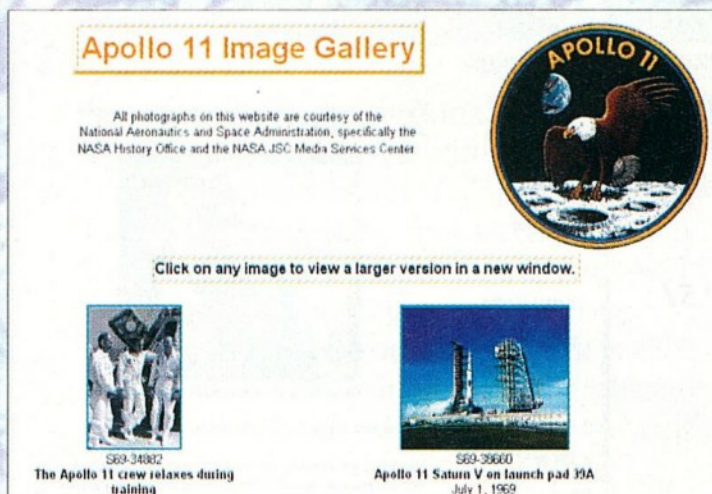
Harminc év alatti, fiatal fotósok egy-egy alkotását láthatjuk ezeken az oldalakon. Minden képhez tartozik egy azonosító szám, s ez alapján juthatunk el a kép készítőjének a weboldalára, ahol további alkotásait is megnézhetjük. Meglepően tiszta, üde képekkel találkozhatunk.

<http://www.pdn-pix.com/30under30/>

Emlékezzünk az Apollo 11-re!

Szinte hihetetlen, harminc év telt el azóta, hogy az ember egy másik égitestre eljutott: az *Apollo 11* 1969-ben szállt le a Holdra. Az évforduló alkalmából létrehozott oldalakon mindent összegyűjtöttek, ami a fantasztikus utazással kapcsolatos. Fénykép, videó és hangdokumentumok, emlékezések között tallózhatunk.

<http://www.hq.nasa.gov/office/pao/History/ap11ann/introduction.htm>

Gyerekkori cukorbetegség

A legújabb híreket, kutatási eredményeket ismerhetjük meg ezeken az

oldalakon, amelyek a gyermekkori diabetezzel foglalkoznak. Beszélgető- és levelezőcsatornákon tarthatják a kapcsolatot azok, akik számára fontos, hogy tanácsot kaphassanak és adjanak egymásnak.

<http://childrenwithdiabetes.com/>

```

print "<b>$$Name</b>
részerére<br>\n";
print "<b>$$Email</b> e-
mail címre.</td><tr>\n";
print "<td align=center
bgcolor=cccccc><b><u>A képes-
laphoz tartozó
üzenet:</u></b><br>$$Message</td
><tr></table>\n";
print 'Köszönjük hogy
igénybe vetted
szolgáltatásunkat!<br><br>';

```

Ha a látogató válaszolni szeretne, a szükséges adatokat rejtett űrlapmezőkbe írjuk, hogy majd azokat adjuk át a következő programnak, ami nem más, mint a legelőször ismertetett *postcard.cgi*.

```

print '<form
method="post"
action="postcard.cgi">';
print "\n\n<input
type=\"hidden\"
name=\"SenderAddress\"
value=\"$$Sender_Email\">";
print "\n<input
type=\"hidden\"
name=\"SenderName\"
value=\"$$Sender_Name\">";
print "\n<input
type=\"hidden\" name=\"Name\"
value=\"$$Name\">";
print "\n<input
type=\"hidden\" name=\"Email\"
value=\"$$Email\">\n\n";
print '<input
type="submit" value="Válasz a
feladónak">';

```


A táblázat és az űrlap lezárása után értesítjük a feladót, hogy megkapták a képeslapját.

```

print '</form>';
print
'</font></td><tr></table></td><tr></table>';
print '</td><tr></table>';
$mailprog =
'/usr/bin/sendmail';
$recipient = "$Sender_Email";

```

```

open (MAIL, "|$mailprog
$recipient") || die "Unable to
send request\nPlease send e-
mail to lezli@lezlisoft.com,
Thank you\n";

```

```

print MAIL "Reply-to:
$email\n";
print MAIL "Subject: A
virtualis képeslap celbaert!";
print MAIL "\n\n";
print MAIL "Az Ön által
feladott virtuális képeslapot
$$Name a $$Email e-mail címről
megtekintette.\n\n";
close (MAIL); }

```

Amennyiben hibák történtek, azaz a *\$rendben* változó értéke nem 0, kiírjuk a megfelelő hibaüzenetet.

```

if ($rendben == 1) {
print
"<br><b>Hiba!</b><br>Mindkét
mezőt kötelező
kitölteni.<br>Kérem térjen
vissza az előző oldalra."; }
if ($rendben == 2) {
print
"<br><b>Hiba!</b><br>Nincs
olyan képeslap, amely a meg-
adott e-mail címre érkezett a
megadott jelszóval."; }
print
'</font></td><tr></table></td><tr></table>';
print "\n</body></html>\n";
exit(0);

```

PERJÉS LÁSZLÓ
lezli@best.com
www.geographia.com

The Encyclopedia Mythica™

An encyclopedia on mythology, folklore, and legend.

- ▶ **Explore**
Browse through the encyclopedia.
- ▶ **Search**
Search for articles.
- ▶ **What's New?**
Recent changes and additions.
- ▶ **About...**
Information about this project.

Ezeregy mitológiai hivatkozás

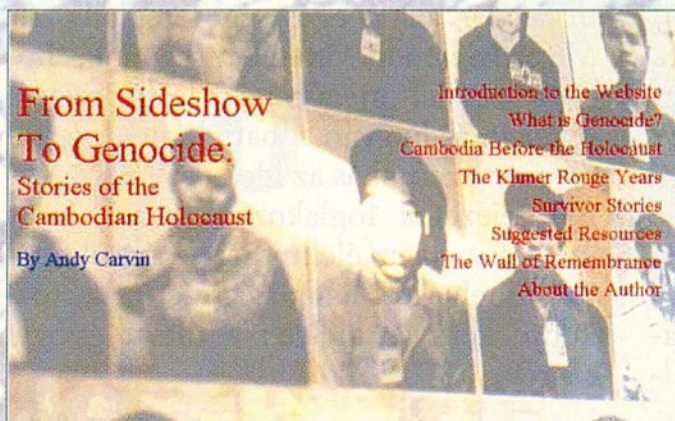
Ha jól megszámoljuk, talán még többet is találunk a University of New Hampshire *Mítoszok és legendák* névre keresztelt oldalain. Olvashatunk az ősi keleti és nyugati kultúrákról, a civilizáció kezdeteitől újra és újra felbukkanó történetekről. Külön fejezetekbe gyűjtötték az ázsiai, amerikai-indián, finn-ugor, afrikai, orosz, indonéz, tibeti, maya mítoszokat. Megismerhetjük a középkori horrort és a tudományos fantasztikus mítoszokat is.

pubpages.unh.edu/~cbsiren/myth.html

Kambodzsai halálmezők

Egész Amerika felháborodott, amikor 1970-ben a nemzeti gárda megölt négy egyetemistát, amikor azok az USA kambodzsai inváziója ellen tiltakoztak. Arra azonban akkor még senki sem gondolt, milyen kegyetlenségek fognak történni öt évvel később Phnom Penh-ben. Néhány év alatt kétfélmillióan haltak meg, és elpusztult egy csodálatos ősi kultúra. Nem kínálnak kellemes szórakozást az oldal látogatóinak, de a felzaklató képek és történetek talán hozzásegítenek, hogy ne történjen hasonló tragédia a világban.

edweb.bilkent.edu.tr/sideshow/

Virtuális utazások

MALAYSIA

PLACES
The web's most complete on-line guide on where to go in Malaysia. Map included.

PEOPLE
An introduction to Malaysia's culture, including its arts, crafts, cuisine, music, and national pastimes.

NATURE
Malaysia's national parks.

FUN
Win a free trip to Malaysia at the answers to the contest are on this site.

ESSENTIALS
How to get there, what to bring, where to stay, etc.

CONTACT US
We love feedback.

HISTORY
Follow the visual texture of Malaysia's history, from the stone age to yesterday.

NIGHT IN TAMAN NEGARA
When the sun sets behind the rain forest, the show is just beginning.

CAVES OF WONDER
The Mulu Caves have been called one of the world's natural wonders. Find out why.

LIFE IN A LONGHOUSE
A look at Borneo's unique 'villages'.

CALENDAR OF EVENTS
Important dates and festival info.

A nagy utazásokat legtöbbször megakadályozza a pénz hiánya, és valljuk be, sokunkat a kényelmetlenségek is elrettentenek. Mostantól a számítógép előtt ülve is bejárhatjuk bolygónk minden táját. A *Geographia* oldalain a sarkvidéktől a sivatagokig mindent megtalálhatunk.

www.geographia.com

Wom@n

Az internet hőskorában csak igen szűk kör használta az információszerzés legújabb módját. Kutatók, tudósok, egyetemisták érték el a meglehetősen mostoha felületen keresztül az adatokat. Később megszületett a *World Wide Web*, és egyre kényelmesebb programokkal, egyre több információhoz juthatunk. A felmérések szerint a közelmúltig az internet felhasználói túlnyomórészt férfiak voltak. Napjainkban azonban a gyengébb nem képviselői is kapcsolatba kerülnek a világhálón, és gyorsan rájönnek, hogy számukra is számos érdekességet rejt ez az új világ. Sőt! Olyan speciális dolgokra bukkanhatnak, amelyek más formában nehe-

zen vagy egyáltalán nem elérhetőek. Most induló sorozatunkban, a *Wom@nben* egy-egy olyan webhelyet, szolgáltatást, fórumot mutatunk be, amely újabb női olvasókat csalhat a böngésző-program elé, ezzel is javítva az internethasználók nemek szerinti megoszlásának az arányát.

Kismamák figyelem!

Ha Önt megkérdeznék, kislányt vagy kisfiút szeretne, mit válaszolna? És vajon mit választanának mások? Egyebek között még ezt is megtudhatjuk a www.women.com/pregnancy/ oldalakon. A válaszadók legnagyobb része arra szavaz, hogy mindkét nembeli gyermek egyformán kedves lenne a számára. A terhesség előtti, alatti és utáni időszak minden eseményéről, kérdéséről, teendőjéről részletes leírásokat találhat az idelátogató. Akik még csak tervezik a gyermekál-

dást, online naptár és számológép segítségével tudhatják meg, mikor lehet és mikor nem gyermekük. A várandós kismamák három szakaszra osztva olvashatnak

First Trimester

Suffering from spotting, swelling or persistent headaches? Find out **when to call the doctor**

► Hospital, home or birthing center. **Selecting a birthplace** that's right for you

► Protecting your unborn child: What you need to know about **Fifth disease**

stork poll

If you could select the gender of your baby, which would you choose?

- Girl
 Boy
 Either is fine with me

Already voted? [View results](#)

When Am I Due?

Calculate My Due Date

- Select one:
 - Figure my due date based on the first day of my last menstrual period.
 - Figure my due date based on the date of conception.
- Now enter the date (MM-DD-YY):

trimester CHECKLIST

Pregnancy can be an overwhelming time, so we've prepared a "to do" list, to help you in the months to come. For each trimester, you'll find a checklist of items to consider, from prenatal testing to pampering yourself. Whether it's the basics, such as when to visit your practitioner or smaller details such as starting a pregnancy diary, you'll get it all here. **Print out** the checklist to help you stay organized as your pregnancy progresses.

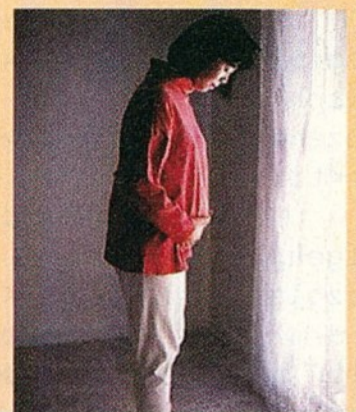
legfontosabb teendőikről. Lényeges a terhesség alatti egészséges táplálkozás. Megszívlelendő ötleteket kapunk, hogyan tudjuk megőrizni ideális testsúlyunkat, és hogyan adhatjuk meg a fejlődő szervezetnek is az ideális ellátást. Külön fejezetek foglalkoznak azzal, hogy melyek azok az élelmiszerek, ételek, italok, amelyekről lehetőség szerint tartózkodni kell, és melyek a tiltott gyógyszerek.

HEALTH UPDATE: PREGNANCY & NUTRITION

BY JACQUELINE STENSON

If there's ever a time to make sure you're following a healthy diet, it's during pregnancy. Eating properly is one of the best things you can do for yourself and your developing fetus. But being pregnant does not mean that you should "eat for two." What it should mean is eating twice as well," says Felicia Busch, a registered dietitian in St. Paul, Minnesota, and a spokesperson for the American Dietetic Association.

The best way to ensure proper nutrition is to follow the **Food Guide Pyramid**, developed by the **U.S. Department of Agriculture** and the **U.S. Department of Health and Human Services**. But because pregnancy calls for additional calories

GEARING up for BABY

What You Need For Your New Arrival

As you prepare for your little one's arrival, you'll face the task of selecting baby supplies. It can be overwhelming to sift through the multitude of gear available, from lullaby tapes and tub seats to diaper bags and pull-on pants. To help you choose wisely, we've prepared lists of the most practical and useful items. So whether you're outfitting a nursery or babyproofing your home, let this checklist -- along

Feeding Supplies

Outing Equipment

Your Baby's Wardrobe

Furniture & Linens

Medical Supplies & Toiletries

Other Items to Consider

Ahogy elérkezik a születés időpontja, egyre több mindent kell előkészíteni. Minden harmadhoz külön *checklist* tartozik, ami igaz ugyan, hogy nem minden esetben felel meg a hazai állapotoknak, de még így is sok hasznos ötletet meríthetünk belőle. Elolvashatjuk például, milyen bútorokra, ruhaneműkre, orvosi és tisztálkodási eszközökre lesz szüksége a kis jövevénynek.

Lehetetlen néhány mondatban bemutatni, mi minden található ezeken az oldalakon, hiszen csupán a tartalomjegyzék is több mint 200 témakört tartalmaz. Ezek között egészen speciális kategóriák is találhatóak, amelyek például az örökbefogadásról, a terhességi rendellenességekről, a lombikbébikéről vagy a terhesség alatti szexuális életéről szólnak.

Bár bevezetőnkben a hölgyeknek ajánlottuk a bemutatott webhelyet, a férfiak is bátran felkereshetik, hiszen hasznos tudnivalókat olvashatnak az *apaságról* is.

A szépen megtervezett és rendkívül gazdag, számtalan hasznos információt tartalmazó oldalakat vagy legalábbis egy részüket feltétlenül érdemes volna magyarrá fordítani és a hazai környezetnek megfelelővé tenni.

**Amit mindig
szeretett volna megkérdezni...**

Magyar számítástechnikai folyóirat CD-melléklettel

Ára: 648 Ft

XVII. évfolyam 9. szám

1999. szeptember

ÚJ ALAPLAP

A hónap témája:

FORRÁSSZABADSÁG

**Távirányítás
és a trójai faló**

Vírusőrzés

A Linux Red Hat beállításai III.

Fogódzó

**Univerzális alkalmazási
architektúra**

Szerszámoszláda

**Ebből állna a
számítástechnika?**

Könyvespolc

GNU

A mobil internet-kapcsolathoz legutóbbi számunkban már bemutatunk egy megoldást. Akinek még az ott leírt kábeles összeköttetés is kényelmetlen, próbálja ki az Ericsson SH888-as telefont. Néhány képen bemutatjuk, hogyan lehet összeállítani egy olyan rendszert, amely kábelek, telefon és elektromos hálózat nélkül is szállítja e-mailjeinket, vagy lehetővé teszi a mobil barangolást a weben.

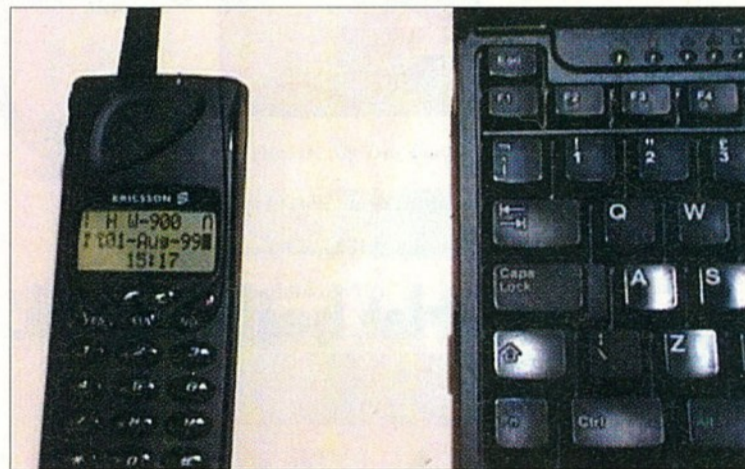
Képes recept: Ericsson kapcsolat

Az Ericsson SH888-ban beépített PC-kártya is van, így minden kiegészítő nélkül használhatjuk modemként.

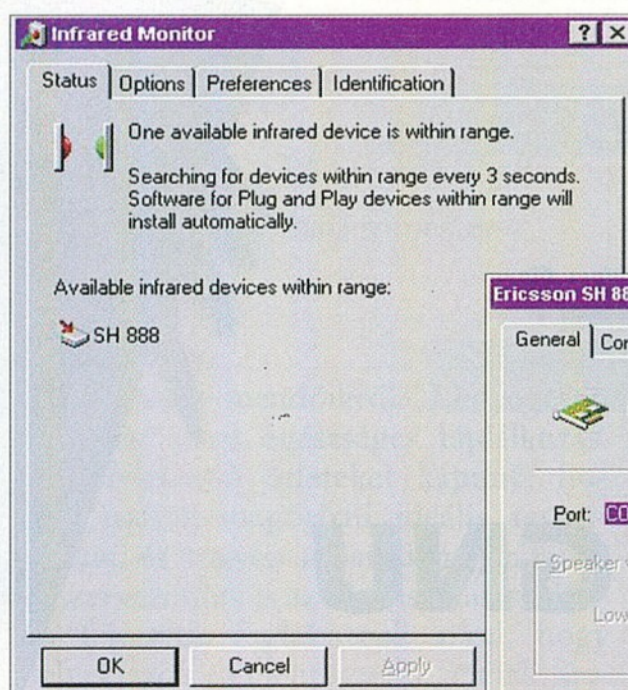
Amikor összekötjük a telefont a számítógéppel, nem kell a dobozban lévő kábelt használni, az SH888 oldalán elhelyezkedő infraport is alkalmas a kapcsolat létrehozására.

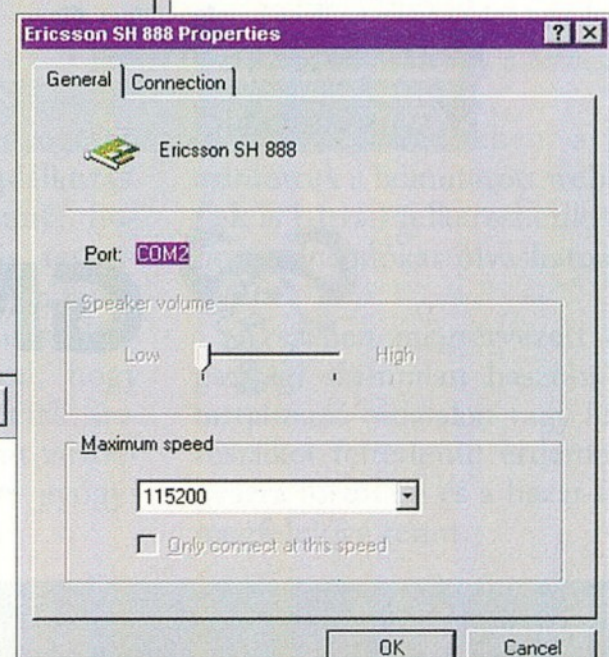
Fordítsuk egymás felé a számítógépet és a telefon infraportját. A Windows azonnal jelezni fogja, hogy új plug and play eszközt talált.

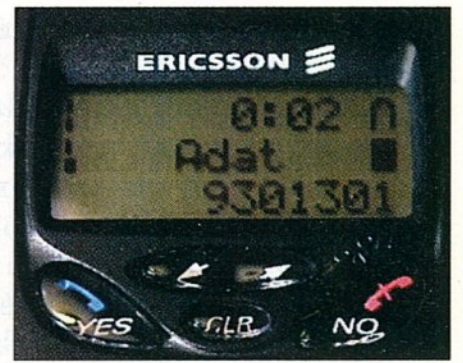
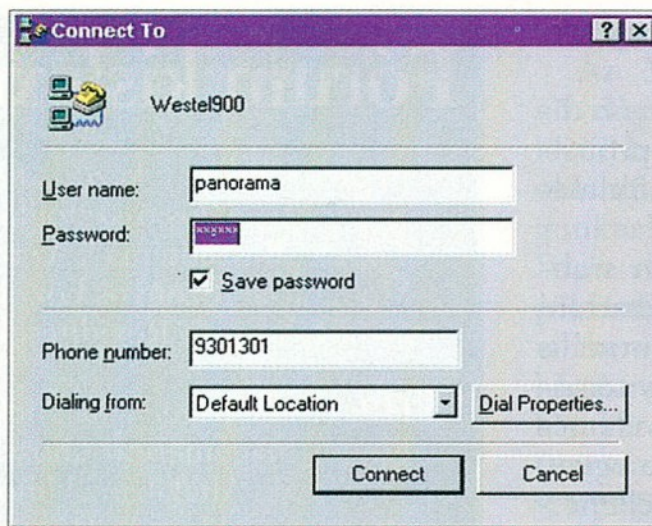
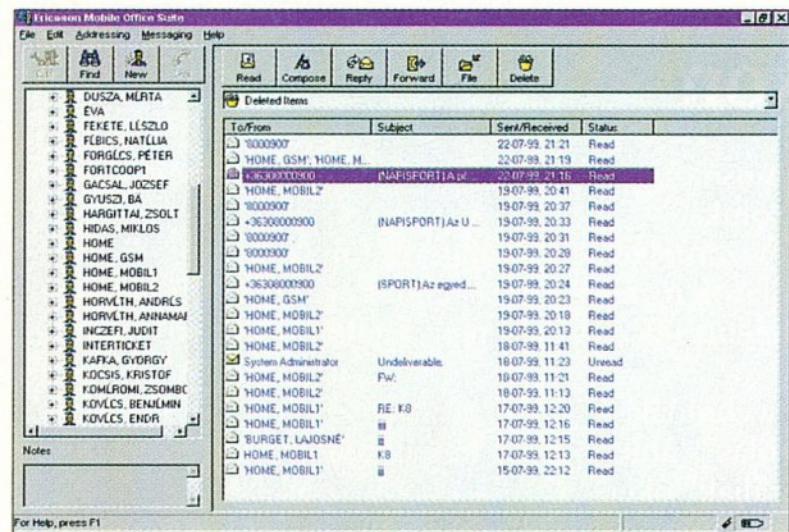

A telefon menüjéből kapcsolhatjuk be az infraportot.

A modemek között már láthatjuk is az Ericsson SH888-at. (balra) Telepítsük a meghajtó programot a telefonhoz mellékelt CD-ről! (lent)

A kapcsolat létrejöttét a telefonon is láthatjuk. Végre elkezdődhet a levelezés vagy az önfelelt szörfözés.

Igaz, hogy nem tartozik szorosan az internetkapcsolathoz, de az SH888-hoz a Mobil Office program is jár, amellyel kényelmesen kezelhetjük a telefonban található telefonkönyvet, és küldhetünk vagy fogadhatunk rövid (SMS) üzeneteket.

Ha megtalálta egymást a két eszköz, már indíthatjuk is a tárcsázóprogramot, amellyel bejelentkezhetünk internetszolgáltatónkhoz (ez lehet egyébként egy vezetékesszolgáltató is).

AZ INTERNETTO ÉS AZ INDEX FÓRUM

Hordót a szónoknak

Angliában, a demokrácia őshazájában található a Hyde Park, ahol bárki, bármilyen témáról elmondhatja a véleményét (a királyi családot azonban nem szabad bírálni), és mindig vannak, akik meg is hallgatják a szónokokat. Valószínűleg a génjeinkbe oltott a vágy, hogy elmondhassuk és meghallgathassuk mások véleményét. Cikkünk egy újkori Hyde Parkról szól.

Az internetnek megvan az a csodás tulajdonsága, hogy bárki kifejtheti a nézeteit, és ha sokakat érdekel a téma, akkor sokan meg is hallgatják.

Az *iNteRNeTTó*ban (internetto.hu) már régóta, az *Indexben* (index.hu) pedig egy ideje működik egy fórum (internetto.hu/forum), illetve index.hu/forum), ahol bárki, mintegy párbeszédese formában fejtheti ki a nézeteit. Ezeket a „párbeszédet” pedig akárki elolvashatja. Van itt Vita-, Technikai, Szabadidő fórum. Természetesen a *Vita*fórum a legsikeresebb, ahol megtalálhatjuk a *Politikát*, a *Kultúrát*, és ezen is belül a legnépszerűbbet, a *Törzssasztalt*. A fenti kategóriákon belül további témá-

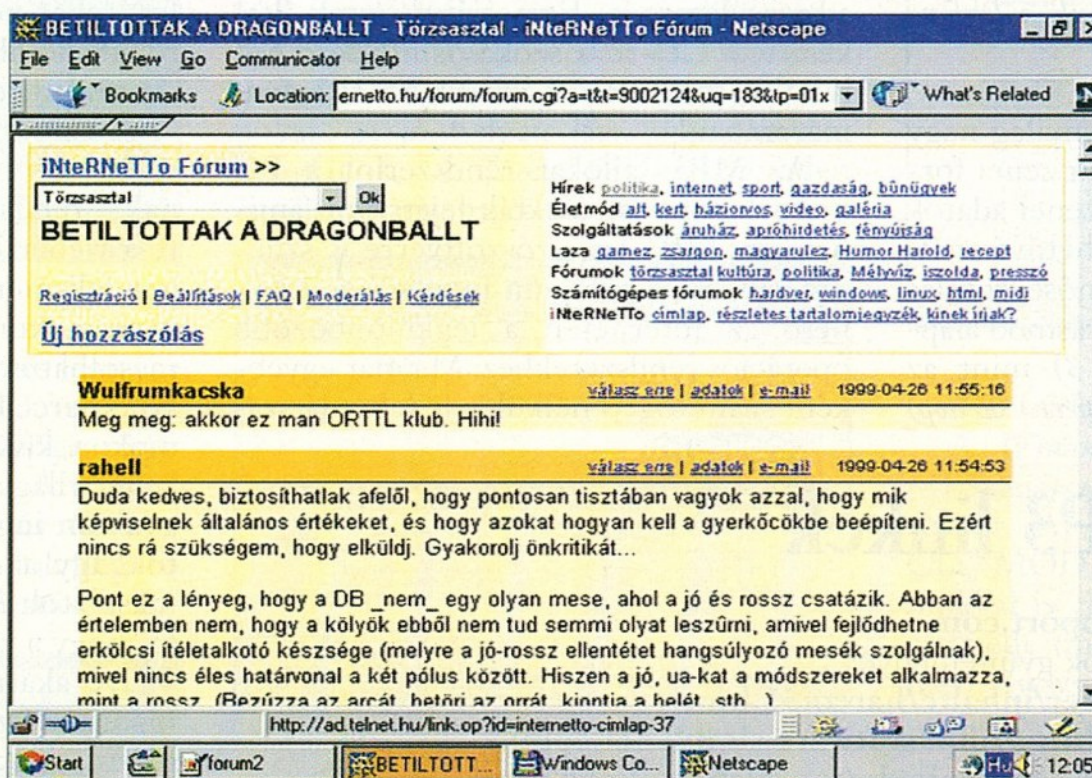
kat lelhetünk. Ez a „szerkezet” így talán bonyolultnak tűnhet, ám ha valaki kipróbálja, könnyen kiismeri ezt a rendszert.

Nézzük például a *Törzssasztalt*! Itt általában a mindenkit érdeklő témák találhatóak, amelyeket a hozzászólás időpont-

legutolsó, hátul a legelső. Egy-egy új témánál érdemes a leghátul lévő (tehát az első) hozzászólást elolvasni, hogy „képbe kerüljünk”. Érdemes megjegyezni, hogy a témák címei nem mindig fedik a tartalmat.

Ha tetszik amit találtunk, akkor átolvashatjuk, és idővel felmerülhet bennünk az igény, hogy reagáljunk. Ehhez regisztrálnunk kell magunkat (a regisztrációra mutató link bármelyik téma elején megtalálható). Választanunk kell egy felhasználó nevet, és meg kell adnunk egy e-mail címet, ahová majd a jelszavunk érkezik. A jelszó később módosítható.

Egy témához kétféleképpen kapcsolódhatunk: új hozzászólóként vagy egy korábbi hozzászólásra válaszolva. Ha ez utóbbira voksolunk, akkor hozzászólásunk alján megjelenik, hogy kinek a véleményére reagáltunk. Ha már több, mint 30 hozzászólásunk van, akkor törzstaggyá válunk, és jogunk lesz új témákat nyitni. Így olyan témákat is felvethetünk, amelyek minket érdekelnek, de mások még nem foglalkoztak vele. Figyelmeztetésül azért elmondanánk, hogy a legtöbb téma 10-

ja szerint csoportosítottak, tehát amelyik témához utoljára szóltak hozzá, az kerül a gyűjtemény elejére. Így azután mindig az aktuális, a legtöbb embert foglalkoztató témák vannak elől.

Lépünk be egy témába! Itt sorban következnek a hozzászólások, legelől a

20 hozzászólás után elhal, érdektelenségbe fullad.

Hozzászólásainkat *html kódokkal* is díszíthetjük, de ezzel csak akkor próbálkozzunk, ha gyakorlottnak érezzük magunkat a web világában.

Azt, hogy ki miről írjon, nem szabhatjuk meg, de azért érdemes betartani néhány szabályt. Igyekezzünk normális hangnemben hozzászólni egy-egy témához, tartsuk tiszteltben a másik véleményét, még ha nem is értünk vele egyet. Végső esetben nyissunk egy „ellentémát”, de ott is kulturáltan beszéljünk, különben a felvetésünk eltűnik az érdektelenség és a megvetés sülyesztőjében, bármilyen fontos témáról legyen is szó. Ha pedig bánt egy-egy hozzászólás, panaszkodhatunk is, de talán a legjobb, ha egyszerűen figyelmen kívül hagyjuk.

FORGÁCS PÉTER

Fórum kislexikon

Nem biztos, hogy a kezdő „fórumosok” minden szlenget elsőre megértene, álljon ezért itt egy kis összefoglaló róluk.

Topic: „Beszédtema”. Az a téma, amelyről a beszélgetés folyik.

Moderálás: Bizonyos hozzászólások törlése. Erre szerencsére ritkán kerül sor.

Mind1, 1szerű: Rövidítések. Jelentésük (ha még nem találták volna ki): mind-egy, egyszerű.

HP: Home page. Valakinek a weboldala.

Flood: Nagyméretű „hozzászólás”, amely azért készült, hogy a beszélgetést megakasszák. Általában „kimoderálják” őket.

Off topic: Hozzászólás, amely nem tartozik szorosan az adott témához. Ellentetje az on topic.

Jé egy 0-ás: Egy-egy új téma megnyitáskor a hozzászólások száma még nulla, és az e felett érzett öröm jeleként ez, vagy ehhez hasonló szokott lenni az első hozzászólás.

Sok olyan téma van, amelyek nem elsősorban hozzászólásra készültek. Vannak html tesztoldalak, ahol az ügyesebbek gyakorolhatják a hozzászólások html kódjait (és itt nem akkora baj, ha azokat elrontják).

MP3

Ingyenzene

A zenebarátok örvendeznek, a zeneipar sóhajtozik. Az MP3 szabvány segítségével CD-minőségben lehet zenét letölteni az internetről. Írásunkban összeállítottuk a legfontosabb MP3-forrásokat.

Az MP3 rövidítés pillanatnyilag nagy felbolydulást okoz. Egy olyan zenei formátumról van szó, amely a zenei adatok erőteljes tömörítését teszi lehetővé anélkül, hogy ezt érzékelhető minőségromlás kísérne. Az MP3 (hivatalos írásmód alapján *MPEG 1 Audio Layer 3*) mint az *MPEG (Moving Picture Experts Group)*

szabvány része, az eredeti méretük tizenkettő részére tömöríti az audioadatokat. Elton John *Candle In The Wind* című száma MP3 fájlként 45 Mbájt helyett már csak 4 Mbájtnyi helyet foglal el a merevlemezen. Egy saját magunk által készített CD-re a szokásos 70 perc helyett *tízórányi zenét írhatunk* MP3 formátumban!

Az MP3 fájlokat rendszerint a PC merevlemezéről szokták lejátszani, amihez egy MP3-lejátszószoftverre is szükség van. Ez a program ingyen beszerezhető az interneten a legkülönbözőbb operációs rendszerekhez. Ma már egyébként számítógép nélkül is le lehet játszani

ni az MP3-adatokat. A hordozható lejátszók, mint például a *Rio* (lásd júliusi számunkat) flashmemóriába helyezik el az MP3-adatokat, s vannak olyan speciális CD-lejátszók is, amelyek képesek az MP3 adatokat kezelni. A zeneszámok tömörségének köszönhetően az MP3-fájlok nagyon közkedvelté váltak: viszonylag rövid idő alatt lehet a saját számítógépre letölteni, lejátszani őket, és persze másokkal cserélni. Az MP3 segítségével elvileg bárki könnyen kezelhető audioadatokká alakíthatja a kedvenc CD-jét, és az egész világ számára felkínálhatja. Így tehát nem csoda, hogy a hálózaton rövid idő alatt élénk és részben illegális „kereskedelem” alakult ki a zenefájlokkal.

A különböző zenei irányzatok – pop, rock, heavy metal vagy jazz – tízezrei állnak – rendszerint ingyen – rendelkezésre a weben, s az .MP3 kiterjesztésről lehet felismerni őket. A jogdíjmentes zeneszámokon, amelyeket kedvünk szerint másolhatunk (www.mp3.com), és a kommersziális, költségtérítéses MP3-számokon kívül (www.goodnoise.com) a zenei világ nagyjai is megszerezhetők – gyakran ingyen, hiszen illegális másolatok. Így az interneten jó ideje a lopott másolatok élénk cseréje alakult ki, érthető, hogy a zeneipar kissé ideges.

De akármennyire is siránkoznak, ha bizonyos szabályokat betartanak, akkor nincs olyan jogász, aki betilthatná az MP3 használatát. Mivel a zene letöltése vagy eltárolása magánjellelű felhasználásnak számít, meg van engedve. Tilos viszont ezekkel a fájlokkal pénzt keresni, például úgy, hogy CD-re írjuk őket, és ezt a CD-t eladjuk. Nézzünk meg ezek után közelebbről is néhány érdekes, az MP3-mal kapcsolatos oldalt!

További MP3 linkek

MP3-portáloldal: www.rioport.com

Különböző MP3 információk gyűjteménye:

www.t-online.de/computer/inhalte/harcoi51.htm

MP3 link listás archívum: <http://mp3software.simplenet.com>

MP3 rádióállomások: www.akademie.de/tours/audio/links.html

Yahoo MP3-oldalak: http://dir.yahoo.com/Computers_and_Internet/Multimedia/Video/MPEG/MPEG_Audio_Layer_3

MP3 Car – autóba való MP3 lejátszó: www.mp3car.com

A legkedveltebb MP3 slágerek: www.downloadhits.de/

Díjköteles MP3 számok: www.goodnoise.com

Samsung Yepp MP3 lejátszó: www.samsungelectronics.com/

MP3 rádióadó: www.worldspace.com/homepage.htm

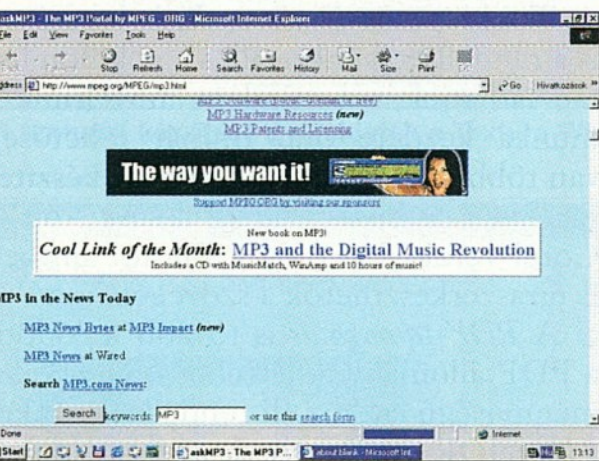
CD-lejátszó MP3-mal

Olyan hordozható CD-lejátszót is lehet már kapni, amely MP3 formátumú zenét is képes lejátszani. A NaiAM féle CD-MP is egy ilyen készülék, s nemcsak a szokványos kompaktlemezt tudja kezelni, hanem az MP3 formátumot is ismeri. Felvételi lehetőségre azonban nincs mód, ehhez külön felszerelésre van szükség. A készülék 300 dollárért kapható.

MP3 referencialhely

Az *Mpeg.org* számtalan díjjal kitüntetett erőforrásgyűjtemény az összes MPEG szabvánnyal kapcsolatban. Az MP3 rovatban számos fontos információ és érdekesség található a tömörítési technikákról. A műszaki érdeklődésű és a gyakorlati beállítottságú zenebarátok mind találhatnak rajta kedvükre való csemegéket: műszaki dokumentációkat, FAQ listákat, zeneforrásokat, keresőgépeket, szoftvereket, hírcsoportokat – nem létezik olyan az MP3-mal kapcsolatban, amit itt nem lehetne meglelni.

(www.mpeg.org/MPEG/mp3.html)

mp3.com

Ez az egyik legnépszerűbb és legfrequentáltabb angol nyelvű MP3 oldal. A látogatót az információk sokasága várja. Mindennel ellátják, amire az MP3-mal kapcsolatban szüksége lehet és amit az MP3-ról tudnia kell: MP3 fájlok (legálisak!), lejátszó, hardver, zeneforrások, in-

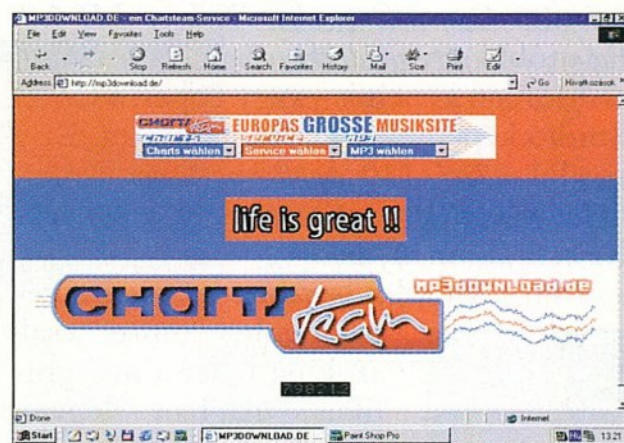

formációs anyag kezdő tanfolyammal együtt és még sok egyéb érdekesség. Különösen annak célszerű rendszeresen benéznie erre a címre, akit az MP3 újdonságai érdekelnek. (www.mp3.com)

MP3 keresőgép

Mindegy, hogy rock, jazz, klasszikus zene vagy opera – számtalan fájlunk itt, sőt még speciális felvételeket is. A szokványos keresőgépek az MP3 fájlok megtalálására csak korlátozottan alkalmasak, sokkal jobb a találati pontosságuk a speciális keresőknek. Ez a német nyelvű program szisztematikusan végigböngészi az internetet az MP3 fájlok után, és kilistázza azt, amit talált.

(<http://mp3download.de/>)

MP3 World

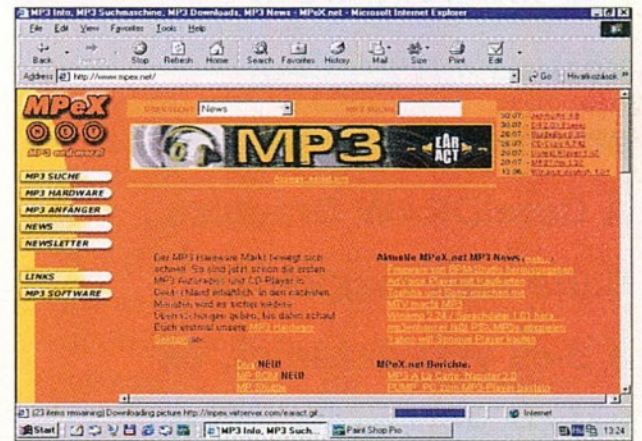
Az *MP3 World* kiváló német nyelvű MP3 információs gyűjtemény a nem műszaki beállítottságú érdeklődők számára. Jól érthetően, röviden, tömören, áttekinthetően és nagyon szép feldolgozásban találhatjuk itt meg a legfontosabbakat. Aki mélyebbre akar merülni a témába, és meg akarja ismerni az MP3 alapokat, az jó helyen jár: hírek, linkek, hangfájlok, szoftver és sok minden egyéb. (www.mp3-world.net)

Mpex kereső

Az MP3 keresőgépek száma egyre növekszik. Ez a német keresőgép a 16 legjobb eszközt gyűjtötte össze ezen az oldalon. Az adott keresőt azonban magunknak kell kiválasztanunk. A *Profi-Suche* alatt az MP3 fájlokra kívül mást, például WAV, MP2 vagy VQF fájlokat is kereshetünk. Akinek nincs ötlete, hogy mit keressen, azt az 50 leggyakrabban keresett fogalom is inspirálhatja.

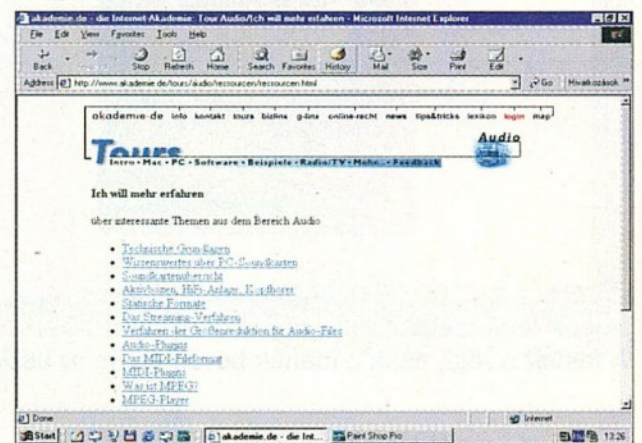
(www.mpex.net/)

MP3 fájlok lejátszása

Mindaz, amit az audio és MPEG fogalmakról tudni kell, itt röviden és érthetően megtalálható, igaz, németül. Olvashatjuk a legfontosabb műszaki adatokat és a beszerzési forrásokat. Windows- és Mac-alapú lejátszókat vettek figyelembe.

(www.akademie.de/tours/audio/ressourcen/ressourcen.html)

MP3-Player Winamp

A *Winamp* az egyik legkedveltebb MP3-lejátszó, és szinte már szabványnak számít. Az MP3-mon kívül az MP2, CD, MOD, WAV és egyéb formátumokkal is elboldogul. Elég gyors, és az elterjedt operációs rendszerekhez kapható. (www.winamp.com/)

Az *Internet* rovat elkészítését az *IBM Internet Connections Services* és a *Westel 900 Internet* segítette, a mobil internet kapcsolathoz *Ericsson SH888-as* telefont használtunk. Az összeállítást készítette:

GYARMATI LÁSZLÓ
gyarmati@writeme.com

CORELDRAW 9

Grafikus professzor

Dicséretes gyorsasággal fejlődik a Corel cég közkedvelt grafikai programcsomagja.

A CorelDRAW Graphics Suite idén megkapta a 9-es verziószámot, és bátran állíthatjuk, nem csak a doboza változott.

mazza, csodálatos képekkel, ötletes grafikkal, s mindezt nyomdai minőségben.

A programlemezről régi barátok köszönnek ránk kicsit új köntösben: a CorelDRAW 9, a Corel PhotoPaint 9, a Bitsream Font Navigator, a Corel Texture 9, a CorelTRACE 9, a Corel CAPTURE 9, a Digimarc Digital Watermarking, a Human Software Squizz és az újdonságnak számító Canto Cumulus Desktop LE 4.0. Ez utóbbi egy médiakatalogizáló program, elsősorban képeink – vagy éppen a Corel Studio képeinek – nyilvántartására. Ez a modul közel 110 képformátumot ismer, beleértve a PhotoShop vagy a QuarkXPress állományait.

Már a Corel 8 is szinte mindenre képes volt, amire csak szükség lehet a mai grafikus világban, legyen szó akár nyomdai, akár elektronikus, akár online felhasználásról. Minderre a 9-es verzió is képes, s közel száz grafikus effekt és bőséges eszköztár áll a felhasználó rendelkezésére. A formátumait illetően kompatibilis olyan népszerű programokkal, mint a PhotoShop (PSD), az Adobe Illustrator (AI, EPS) vagy a MetaCreations Painter (RIFF).

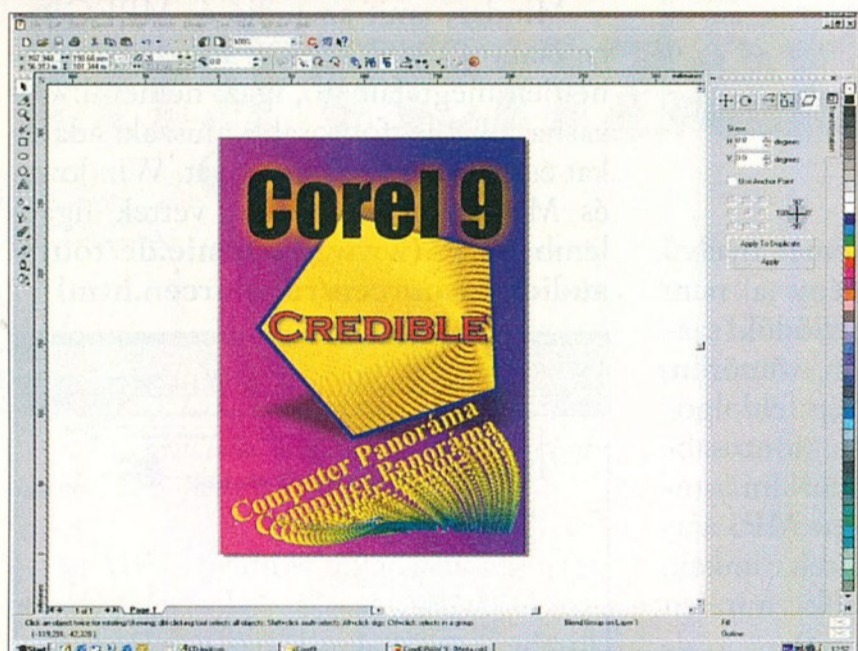
A PhotoShop PSD állományainál természetesen a rétegeket is kezeli, olvasni és menteni egyaránt képes. S ha már a PhotoShopnál tartunk: a Corel PhotoDraw elboldogul a PhotoShop plug-in filterekkel is.

Az Interactive Tools és a vidd és dobd módszer segítségével kreálhatunk árnyékokot az objektumoknak, meghatározhatjuk a kitöltésüket, az átlátszóságukat stb. Ezek az eszközök már a 8-as verzióban is szerepeltek, de a továbbfejlesztett változatuk könnyebben kezelhető és hatékonyabb. Ami az eseteket illeti: a PhotoPaint szinte utolérhetetlen és a kitöltési minták terén is lekörözi fő vetélytársát az Adobe Photoshopot, igaz a rétegkezelésben ő marad alul, bár ez inkább csak megszokás kérdése.

Aki a PhotoShop után áll át a PhotoPaintre, lehet, hogy kicsit „fapadosnak” érzi majd a rétegkezelést, de kis gyakorlással, ugyanazt a hatékonyságot érheti el.

Többlépcsős Undo és Redo lehetőség is a rendelkezésünkre áll, s egy külön listán láthatjuk, mi mindent műveltünk a munka kezdete óta. Immár lehetőség van többoldalas dokumentumok készítésére is (ez hosszú ideig hiány volt a Corel-verziókban), és a PhotoPaintben is újraszerezhetőek a szövegek.

A PDF-támogatás is tovább fejlődött, a PDF állományok létrehozásához kellő mennyiségű eszköz áll rendelkezésünkre a CorelDRAW 9-ben, de az importlehe-

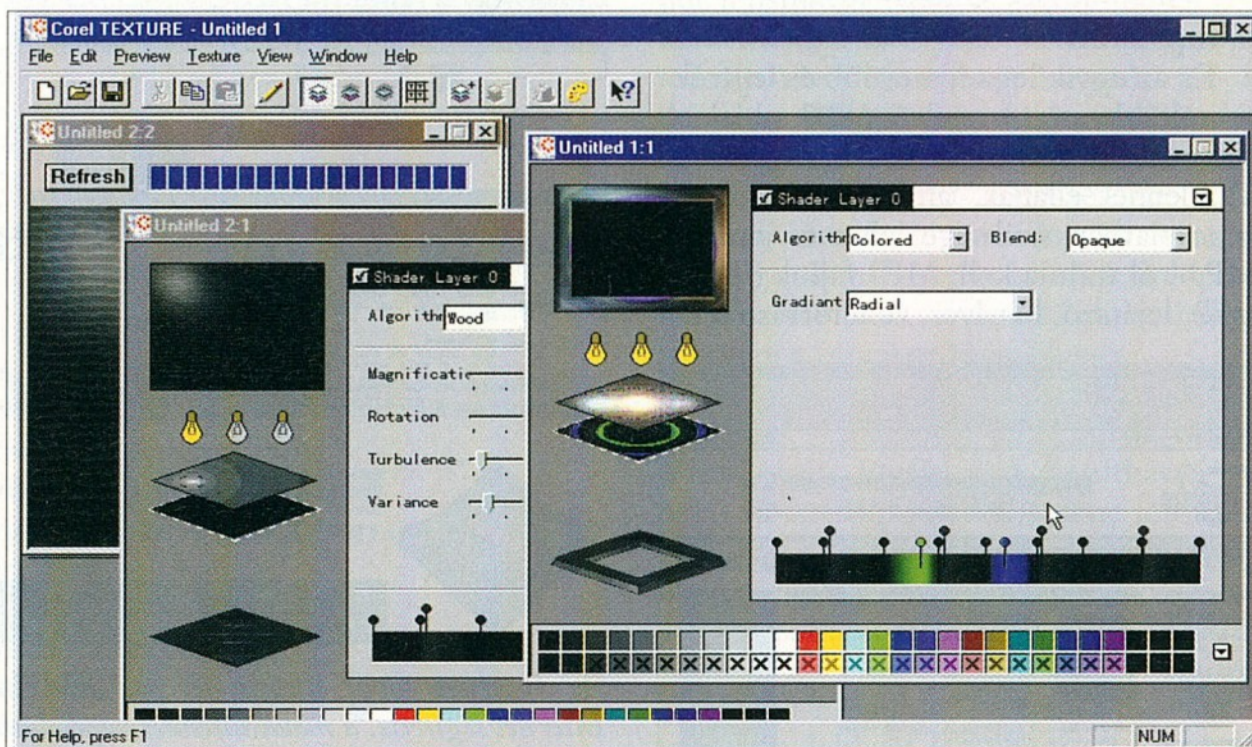

A felület a régi, csak a menük bővültek, és az eszköztár „fiatalodott”

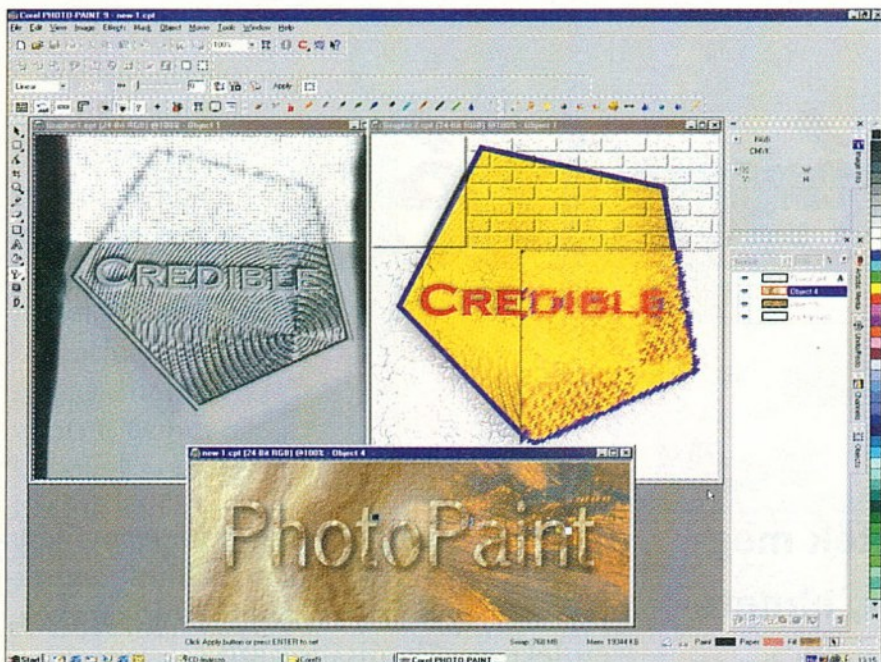
A CorelDRAW dobozát kinyitva három méretes könyvvel gazdagodunk, a CorelDRAW és a PhotoPaint felhasználói kézikönyvével, illetve a clipart képeinek a gyűjteményével. Ez utóbbiból 25 ezer van a csomagban, s ebből tízezer darab, állítólag, kifejezetten a Corel 9 újdonságai közé tartozik, bár ennek reménytelen utána járni, így – jobb híján – elhisszük.

Van még ezer nagyfelbontású fotó és ugyanennyi TrueType és Type 1 font, ezek közül 850-et euró jellel is felruháztak.

Találunk még négy CD-t is, az első természetesen a programok kaptak helyet, a másodikon a clipartok és a különböző templatek, a harmadikon pedig objektumok, esetek, fotók és egyéb hasznos kiegészítők. A negyedik lemez a Corel Studio Collection demóváltozatát tartal-

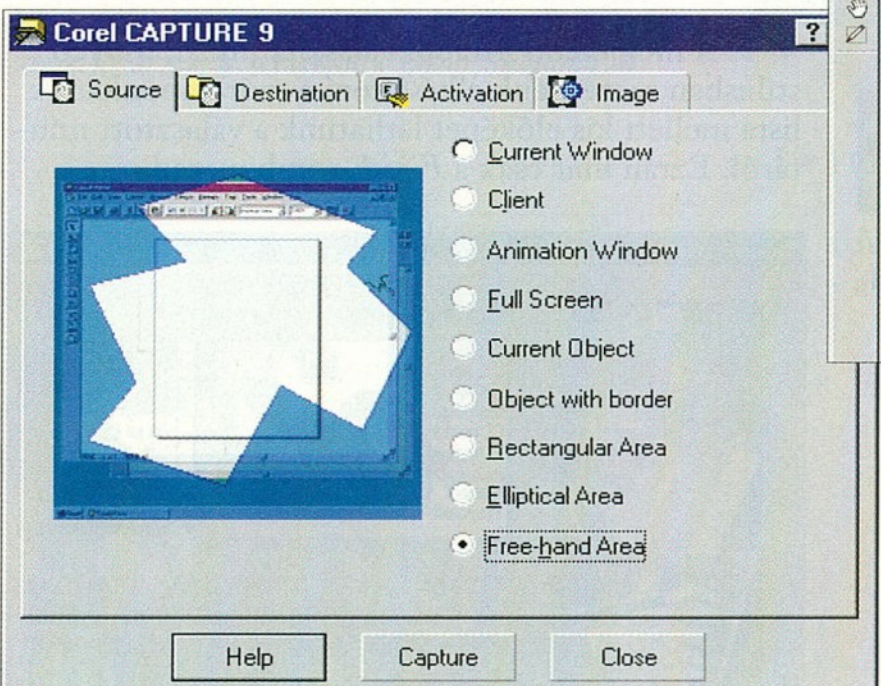
A Corel Texture 9 segítségével saját tapétákat készíthetünk

A PhotoPaint filtertárára sem lehet panasz

A texturák készítése gyerekjáték a Texture Wizarddal

Képkockalapító: a CorelCAPTURE 9

csak egyszerűen bővültek, hanem a *Tools online* és a *Bitmap effects online* menüpontokat választva akár folyamatosan is bővíthetők az internetről.

A CorelDRAW 9 akár *weblapszerkesztőként* is funkcionálhat, Java appleteket, parancsgombokat, linkeket helyezhetünk el, s természetesen *html publikálási lehetőség* is kínálkozik.

S ha már az internetnél tartunk, lényeges megemlíteni egy olyan újdonságot, amelyhez hasonlóval nem nagyon találkozni Windows platformon, ez pedig a *QuickTime VR készítési lehetőség*. A QuickTime VR használatakor állóképekből készíthetünk háromdimenziós teret,

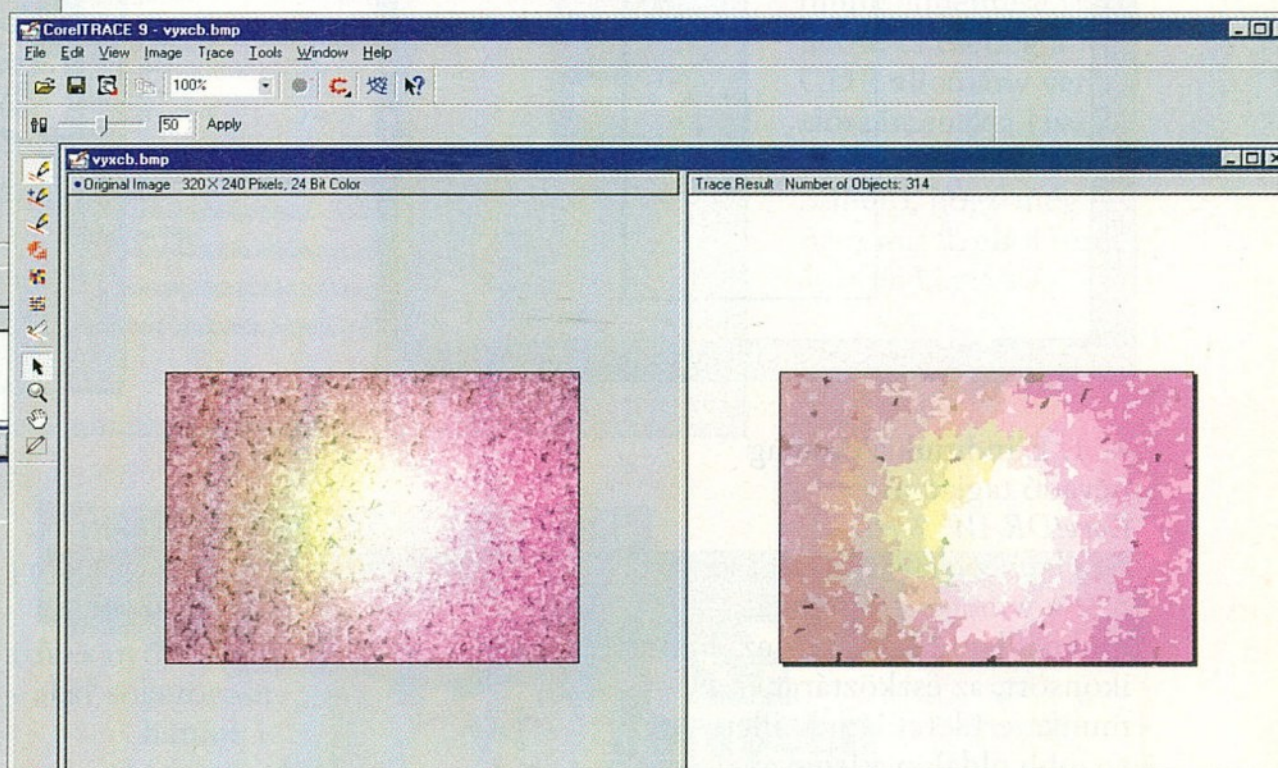
térben természetesen *linkeket is* használhatunk, így gyakorlatilag egy egész ház minden szobáját „bejárhatjuk”.

Fontos újdonság, hogy immár a csomag része a *Visual Basic for Applications 6.0*, így automatizálhatjuk munkánk egy részét, rövidítve az elkészítés idejét, de természetesen használhatjuk a Corel saját scriptnyelvét is.

A nyomtatásnál és a színekorrigeálásnál is komoly és részletes beállítási lehetőségeink vannak, így még egy kevésbé „fejlett” nyomtatón is sikerülhet élethű színekkel visszakapnunk a képet.

A vektoros rajzok bitmap formátumra alakításakor immár többféle beállítás közül választhatunk, s megakadályozhatjuk a minőségromlást.

A GIF képek mentésénél – ha átlátóvá tettük őket – előzetesen megtekinthetjük, miképpen néz majd ki weblapunkon a kép. Jól hasznosítható a *Corel Texture 9* is, főként a webre fejlesztőknek, hiszen a segítségével játszani könnyedséggel hozhatják létre tapétáikat, hátterüket.

Egy régi-új imerős: a CorelTRACE

mégpedig úgy, hogy egy nézőpontból fényképezünk körbe mondjuk egy szobát, majd az elkészült képekből a Corel PhotoPaint9-ben MOV állományt készí-

tünk, de nem az animációt, hanem a VR lehetőséget választjuk.

Ezek után – ha van telepítve a gépünkön – akár egy böngészőben, akár a QuickTime programban szabadon körbenézhetünk a virtuális szobában. Mindehhez persze némi utómunkára is szükség van (a képek összeillesztésénél, hiszen a szög mindig változik), de kellő kitartással minden lehetséges. A virtuális

A Corel Capture 9 is sikerrel bevethető, ha képernyőképekre van szükségünk, vagy éppen egy AVI-moziból szeretnénk képkockákat „lopni”.

A csomag egyetlen tagjának sem nőtt meg jelentősen a rendszerigénye, így a *verzióváltás ezúttal nem jár gépcserével*, persze legalább egy Pentium MMX gépre és 64 Mbájtnyi RAM-ra szükség van, ha dolgozni is szeretnénk a programmal.

A Corel 9 Graphics Suite lehetőségeiről (a filterek leírása, a használható állományformátumok, az újdonságok) CD-mellékletünk *\cikkek\corel9* könyvtárában is találnak leírást, PDF formátumban, angol nyelven.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

tősséggel továbbra is gondok vannak – bizonyos esetekben a program elszáll, ha nem tud megbirkózni egy dokumentummal.

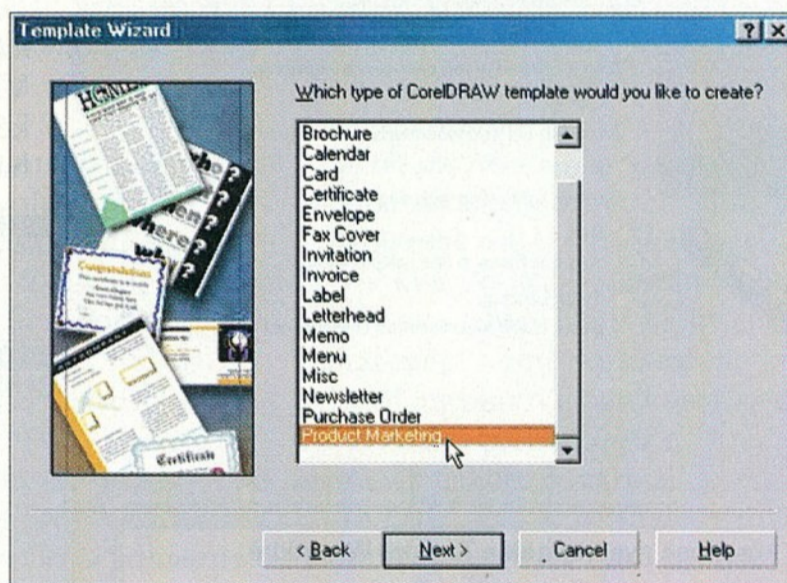
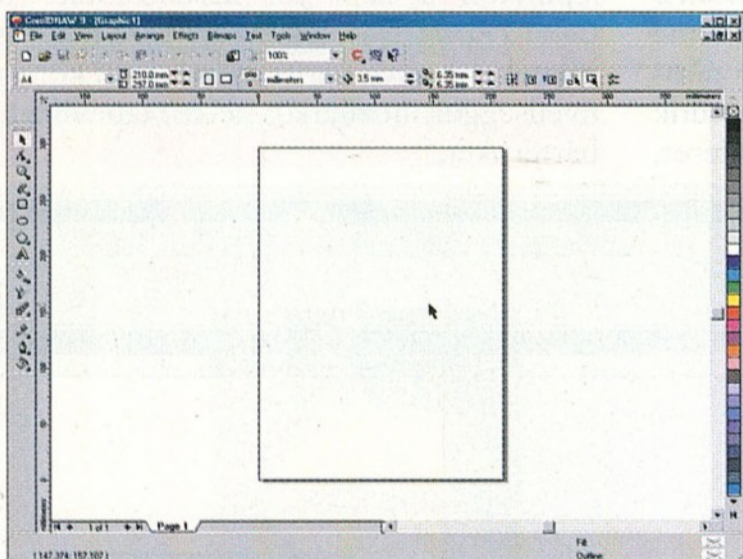
A csomag több új színpalettával (Pantone Hexachrome, Pantone Metallic, Pantone Pastel Colors Coated, stb.) gyarapodott. Az eszköztárak nem-

CORELDRAW 9

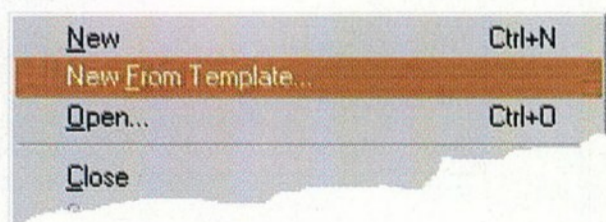
Prospektuskészítés

A CorelDraw előre elkészített mintái alapján gyerekjáték meghívókat, névjegykártyákat, étlapokat, szóróanyagokat, hirdetéseket gyártani. Gyakorlati példánkban a Template Wizard használatát mutatjuk be, amelynek segítségével egy munkagépet forgalmazó cég prospektusát készítjük el.

▼ 4. A varázsló következő képernyőjén különböző kategóriákat találunk: naptárak, névjegykártyák, meghívók, címkék, emlékeztetők, újságok stb. Számunkra ez alkalommal egy kis marketing tevékenység a legkézenfekvőbb, ezért voksoljunk a *Product Marketing* lehetőségre, majd ismét a *Next* gombra.

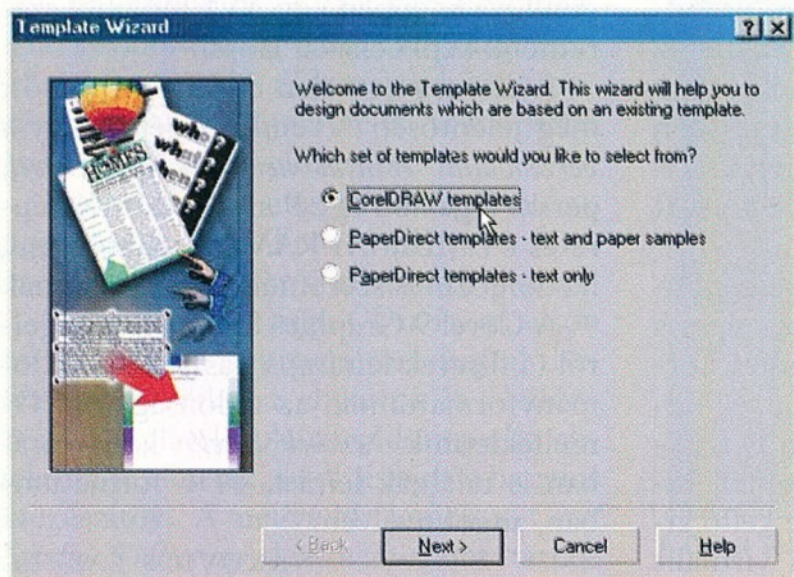
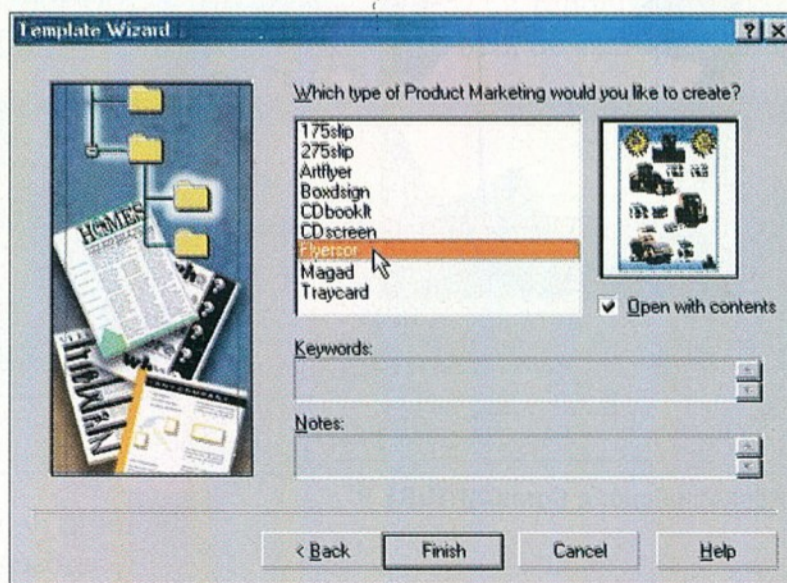

▲ 1. Elindítjuk a csomag névadó tagját, a *CorelDRAW 9-et*. Az alapképernyőn – mint az már a windowsos programoknál lenni szokott – az ikonsort, az eszköztárat és a munkaterületet látjuk, illetve jobb oldalon a leggyakrabban használt színek listáját, amelyet természetesen szabadon bővírhetünk.

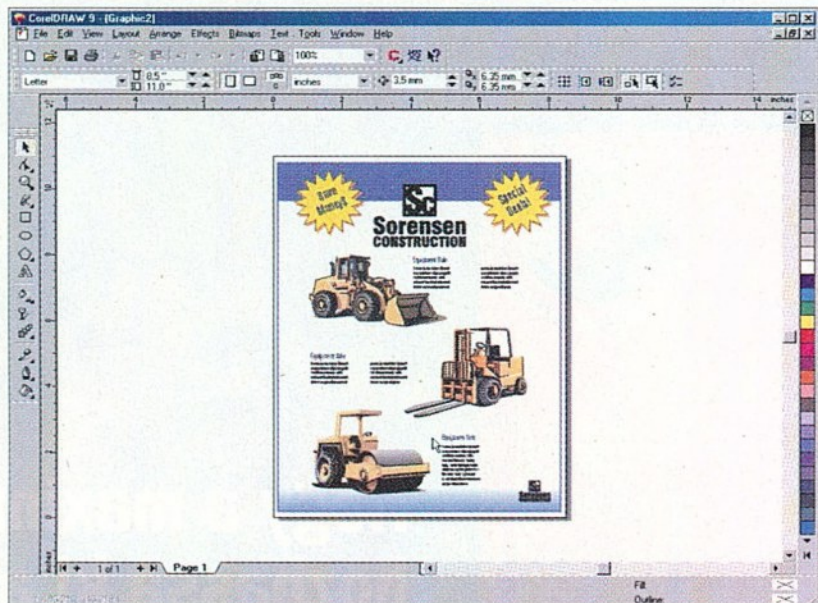
▲ 2. Kattintsunk a *File* menü *New From Template...* parancsára.

▼ 5. A megjelenő listából választhatjuk ki, milyen stílusban szeretnénk elkészíteni a szórólapunkat. A lista mellett kis előképet láthatunk a választott mintáról. Eztán már csak a *Finish* gomb marad.

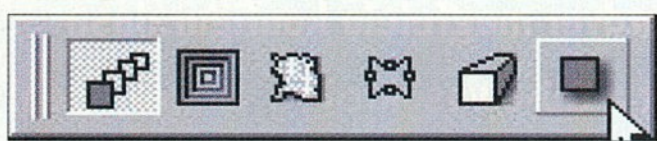
◀ 3. A megjelenő *Template Wizard* ablakban három lehetőség közül választhatunk. A *CorelDRAW templates* opció az általános minták elkészítésére alkalmas, míg a két *PaperDirect templates* opcióval előre gyártott címkékre és levélpapírokra nyomtathatunk, feltéve, hogy a PaperDirect cég által gyártottakat használjuk. Mi most az *Általános* típust választjuk, majd kattintsunk a *Next* gombra.

► 6. Elkészült a nagy mű alapja, egy mintadokumentum, amelyben ezek után egyetlen kattintással – és némi gépeléssel – megváltoztathatjuk a szöveget az általunk kívántra, és persze a képeket is kicserélhetjük saját termékeink fotóira vagy rajzaira.

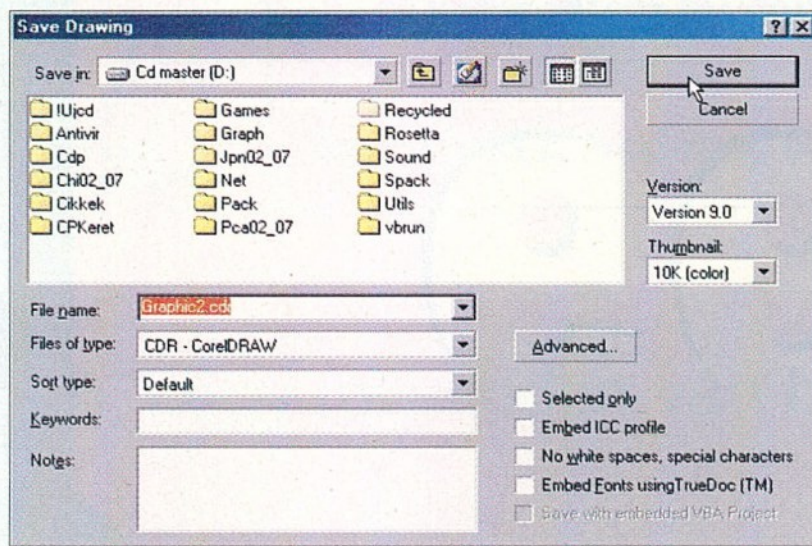

A Corelben egyébként érdemes vektoros grafikákat használni, bár a program kezeli a bitmap formátumú képeket is. A bitmapes képek vektorossá alakításában az ügyes CorelTrace 9 segít. Egy ilyen vektoros kép nagy előnye, hogy sokkal szabadabban és minőségromlás nélkül nagyítható vagy kicsinyíthető, bár kétségtelen, hogy az átalakításkor némileg veszít a „tisztaságából”.

▼ 9. Már is van árnyék a szöveg alatt. Természetesen módosíthatjuk mind az árnyék, mind a szöveg jellemzőit a későbbiekben, sőt, ha úgy találjuk a végén, hogy mégsem illik a képbe ez a megoldás, bármikor törölhetjük is az effektet. A közkedvelt *Glow* effektet is a *Drop Shadow*-val hozhatjuk létre, csak az árnyékot helyezzük a szöveg középpontjába.

▲ 7. A szövegeken és a képeken kívül mást is módosíthatunk. Ahhoz például, hogy a főcímnek árnyékot adjuk, választunk ki az eszköztárból a *Drop Shadowt*.

◀ 10. Most már csak újdonsült dokumentumunk elmentése van hátra, és esetleg a CDR állomány verziószámának a kiválasztása, hiszen elképzelhető, hogy még nem mindenhol tértek át az új kiadásra.

► 11. Íme a kész mű, amelyet – ha van színes nyomtatónk – akár sokszorosíthatunk is.
NÁKOVICS
LÁSZLÓ

▲ 8. Jelöljük ki – a **Shift** billentyű nyomvatartásával és kattintással – a cég logóját és az alatta lévő főcímet, majd kattintsunk a kijelölt objektumokon, és tartunk lenyomva az egér bal gombját. Ezután mozgassunk az egeret jobbra, majd balra, a kívánt árnyék eléréséig, majd engedjük el az egérgombot.

Bestseller Németországban. Több mint 250 000 eladott példány.

NICKLES

PC- tuningolás '99

Hogy a maximumot ingyen
hozhassa ki a PC-ből.
Több mint ezer tipp, trükk és ötlet.

Computer
PANORÁMA

Franzisz

**Hogy a maximumot ingyen
hozhassa ki a PC-ből.**

**Több mint ezer tipp, trükk
és ötlet közel 600 oldalon.**

- a tuningolás alapfogalmai
- a legújabb processzorok
- Windows 95/98 gyorsan és könnyen
- a hardver megfelelő konfigurálása
- amit a CD-olvasókról és -írókról tudni kell
- grafika, videó, 3D
- a BIOS titkai
- tények a merevlemezekről:
telepítés és optimalizálás

MEGJELENT!

**Megrendelhető és megvásárolható a kiadónál,
vagy keresse a könyvesboltokban.**

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 218-3011, fax: 217-2646, e-mail: c.panorama@cpanorama.hu

A PC PROJEKT IRODA
bemutatja
az alábbi projekt
menedzser szoftvereket:

I. A profi:

CA-SuperProject 4.0

II. Pénztárcája öre:

PIC Business Builder 5.0

III. Az elegáns:

Project Director 1.0

IV. A kezesség:

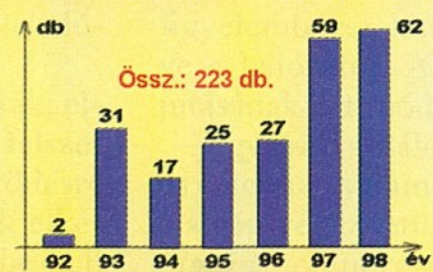

MS Project '98

Udvarias kiszolgálás,
meglepően kedvező árak!
Telefon: 06-20-9-382-599
Fax: (06-1) 222-0280

Nincs munkája?
Nincs EPLAN-ja!

(Árak már 1500 DM-től!)

EPLAN 5.20

Erősáramú és
irányítástechnikai CAD,
több verzióban, PC-re.

Japántól az USA-ig
több, mint **20** ezer
installáció!

by WIECHERS & PARTNER

Windows NT-s verzió,
1999-ben AutoCAD 14 "alatt" futtatható változatban is!

ADEPTUS
Üzemszervező
és Tanácsadó Kft.
H - 1043 Budapest, Aradi u. 16.
T: (1)370-3145, (30) 9471-565 F: (1) 370-3147

DATA ACCESS
WORLDWIDE

► Open development solutions for a changing world™

Megjelent a **Visual DataFlex 6**

Integrált source-level debugger

Crystal Reports 7 beépítése

Sub-class-ok kényelmesebb kezelése

Közös business-rules-ok a Visual
DataFlexben és a WebAppServer-en

Bővített IDE lehetőségek

Európai DataFlex Konferencia
Budapest 1999 szeptember 22-24

www.mtesz.hu/conftours/educ

NEXT Software Kft.

Bp., XI. ker. Andor u. 60. Tel.: 208-46-43

PSION

SERIES 5^{mx}

El sem hinné, hogy mi minden van benne...

Nyomtató

Infravörös kommunikáció mobiltelefonokkal,
PC-vel, nyomtatókkal, és Series 5 -ek
közötti adatcserére

Mobil

2 db ceruzaelemmel
1 hónapos használat

PC

16 MB memória

Series 5^{mx}

E-mail, fax küldés,
fogadás

Internet

WEB böngészés
mobiltelefonnal

Fax

Psion Palmcomp Kft.

1123 Budapest, Csörsz utca 23-25. Telefon: 356-9595, 356-3197
Viszonteladók: Cora, HRP, Office Depot, Qwerty, Summa Comp...

www.pSION.hu

DEBIAN LINUX (5.)

Megosztott szolgáltatások

Folytatjuk kalandozásunkat a Linux hálózati lehetőségeit kutatva. Egy hálózatban igen hamar jelentkezik az igény a hálózat munkaállomásai közötti állomány- és nyomtatómegosztásra. A Linux képes a más gépek nyújtotta szolgáltatások használatára, valamint megosztások szolgáltatására is.

A Unix rendszerek közötti állománymegosztásra az NFS (*Network File System*) szolgál. Alkalmazásához használni kell a kernel támogatását. Ha modulba fordítottuk, akkor a használat előtt be kell tölteni a modulokat. A megosztás engedélyezését a `/etc/exports` állomány szabályozza. Itt a megosztandó könyvtár nevét, a megosztásra engedélyezett gépeket és a módot lehet megadni. Ha például van egy `/home/mp3` könyvtárunk, és engedélyezni szeretnénk a `home` nevű számítógép számára, a következőt kell beírni: `/home/mp3 home(rw)`. A megosztást a `mount` paranccsal lehet használatba venni (`mount server:/home/mp3 /serveranyag`, ha a megosztó gép neve `server`). Mint más `mount` parancsnál, ezt a bejegyzést is be lehet tenni az `/etc/fstab` állományba. Figyelni kell azonban arra, hogy a *root felhasználó alapesetben nem jogosult NFS megosztások írására*, valamint arra, hogy *minden felhasználónak egyező azonosítójának kell lennie mindkét gépen*. Ez utóbira több gép esetén a NIS nyújt megoldást.

Novell szerverekkel működő hálózat esetén is van lehetőség mind a megosztások használatára, mind ezek szolgáltatására. A megosztások használatához az `ipx`, `nspfs` csomagok telepítésére van szükség. A megosztást az `nspmount` paranccsal lehet felcsatolni. Ha Netware

kliensek számára szeretnénk elérhetővé tenni a könyvtáraink tartalmát, akkor a *mars szerver*t használjuk. Ez azonban nem készült el a debian csomagban, a program forrását a CD */linux* könyvtárban találhatják.

Ha a hálózatban Apple számítógépek is vannak, akkor a *netatalk* csomag segítségével lehet állomány- és nyomtatómegosztásokat kialakítani ezen gépek számára. Természetesen szükség van a megfelelő kernel támogatásra is, ami akár modulba is tehető.

Sokak számára fontos lehetőség a *Microsoft* hálózatokban való részvételt nyújtó *samba* és *smbfs* csomagok használata. Mindkét csomag a TCP/IP protokollon teszi lehetővé az elérést, így sem az IPX, sem a NetBEUI protokollt nem támogatja (bár ez utóbbit amúgy sem javasolt használni). Windows megosztásokhoz az *smbmount* paranccsal lehet csatlakozni. A Debian *Slink* verziója óta megjelent a *samba* újabb, 2.0-ás változata. Az újabb verzió debian csomagja megtalálható a CD */debian/extra* könyvtárban. Ehhez a verzióhoz egy *swat* nevű csomag is tartozik, amely a *samba* weben keresztüli konfigurációjáról gondoskodik. A *swat* használatához be kell írni a `'swat sort a /etc/services` állományba.

A `901/tcp`, valamint a `/etc/inetd.conf` állományban a *swat*hoz tartozó sor elejéről a ki kell törölni `#` részt, hogy csak a *swat* bejegyzés maradjon meg.

Ezután egy webböngészőből a `http://localhost:901/` címet lekérve indíthatjuk is a konfigurálást. Itt dokumentációt is találhatunk a *samba* képességeiről. A beállítások globális része a szerver általános működését határozza meg, az állomány- és nyomtatómegosztási részben pedig minden egyes megosztásnak külön-külön határozhatjuk meg a tulajdonságait. Lehetőség van a *samba domain kontrollerként* való működtetésére is. Ha domaint alakítunk ki, felhasználónkénti *logon scriptek* futtatására is lehetőség van, azonban vigyázni kell arra, hogy a *logon* scripteket a windowsos kliensek hajtják végre, így számukra a `CR/LF` az új sort jelző karaktersorozat, míg a Unix eseté-

ben ez csupán a `CR`. Ha tehát a Linux alatt készítjük a *logon* scripteket, akkor javasolt például a *joe* editor használata, ahol a `CTRL+T` lenyomása után bekapcsolhatjuk a `'CR-LF (MS-DOS)'` opciót. Ezek után már nyugodtan készíthetjük a scriptjeinket.

Linuxunkat felhasználhatjuk több hálózati szegmens összefogására is. Erre módot ad a *bridge* vagy a *router* funkciók felélesztése. A *router* kialakítása az egyszerűbb, ekkor azonban a két szegmensnek különböző hálózati címeket kell adni. Ellenkező esetben akkor lehet gond, ha egy eredetileg meglévő szegmenst kettévágunk a forgalom elosztása céljából, és sok a statikusan kiosztott IP cím. Ekkor ugyanis mindegyik gép címét egyenként kell módosítani. Ez a probléma nem jelentkezik a *bridge* használata esetén, de itt a forgalomirányítás csupán Ethernet címek alapján történik, nincs

A Netscape telepítése

A Netscape telepítésével többeknek is gondjuk volt már, ezért most részletes leírást adunk. Ha valaki installálni akarja a Netscape böngészőt, akkor a múlt havi CD-ről szüksége van a *Netscape-base-4* csomagra, majd ezek után telepítenie kell a kívánt verzióhoz tartozó csomagokat. Három különböző verzióhoz (4.06; 4.07 és 4.5) tartozó csomagok vannak a CD-n. Egy verzió belül megtalálható a *Communicator* és a *Navigator* összeállítás is. Azok a csomagok, amelyeknek a nevében a *smotif* szócska található, a *motif libraryval* lettek statikusan lefordítva, a *dmotif* a dinamikus fordítást jelenti. Ha valakinek nincs meg a *motif linuxos verziója* (s a legtöbben így vagyunk ezzel, mivel a *motif* nem ingyenes programkönyvtár), akkor a *smotif* nevű csomagokat kell felraknia.

lehetőség protokollok szerinti szelekcióra.

Bármelyik megoldást is választjuk, első teendő két hálózati adapterrel felszerelni a Linuxot, és azokat működésképesíteni. A megfelelő kernelmodulok elkészítése után az adott modulokat be kell tölteni a `/etc/modules` állomány segítségével. A betöltési sorrend határozza meg az eszközök nevét. Az első neve `eth0`, a másodiké `eth1` lesz. Ha bridge építésére szánjuk el magunkat, akkor telepíteni kell a `bridge` (ha 2.0.x-es kernelünk van) vagy a `bridgex` (2.2.x-es kernelnél) csomagot, valamint a támogatást is be kell tenni a kernelbe (ez mindenképpen új kernel fordítását jelenti, mert ez a szolgáltatás nem modularizálható). Ebben az esetben csak az egyik hálózati eszközt konfiguráljuk saját IP címmel, a másikat csak engedélyezzük (`ifconfig eth1 up`).

A router funkciók beállításához csak a forgalomirányító táblákat kell megfelelően felépíteni, miután mindkét interfészt beállítottuk. Fontos még, hogy 2.2.x-es kernel esetén ki kell adni egy `echo "1" >/proc/sys/net/ipv4/ip_forward` utasítást is. Ezt akár be is tehetjük a `/etc/init.d/network` állomány végére. A hálózati eszközöket is itt kell konfigurálni. Ha valaki csupán router célra akar egy Linuxot beállítani a hálózatba, akkor használjon egy speciális „disztribúciót”, amely a *Linux-router* névre hallgat, és megtalálható a CD `/linux/linux-router` könyvtárban. A segítségével olyan routert készíthetünk, amely egyetlen flopin is elfér, és elvégzi a forgalomirányítási feladatokat.

A hálózati funkciók talán legérdekesebb területe a *tűzfalak* kialakítása, s ez szintén megvalósítható a Linux segítségével. A tűzfal gyakorlatilag egy olyan számítógépet jelent, ahol nincsenek felhasználók nyilvántartva, nem nyújt hálózati szolgáltatásokat, ám a hálózati forgalom mindenképpen rajta keresztül zajlik, amit azután a saját szabályozóinak a

figyelembevételével enged/tilt, így védve a hálózatot. A szabályozók érvényre jutásának két módja van.

Egyrészt a hálózati csomagok forrás- és célcímei, valamint a hálózat portcímei alapján végezhetünk szűrést, amit *packet filteringnek* neveznek. Az ilyesfajta forgalomszabályozást a kernelben lehet fordításkor bekapcsolni, a *networking options* alatt található `IP: firewalling` opciónál. Szintén hasznos az ugyanitt megtalálható *firewall packet netlink device* bekapcsolása is. Igen kedvelt megoldás a *masquerading* opció használata, amelynek a segítségével hálózati címtranszformációkat végezhetünk a tűzfalon áthaladó csomagokon. Miután a fenti opciókat befordítottuk a kernelbe, az *ipchains* program segítségével felállíthatjuk a forgalmi szabályokat. Ezek a szabályok három fő csoportra oszthatók. Az első a bejövő hálózati csomagokra, a második a továbbítandó csomagokra, a harmadik pedig a kimenő hálózati csomagokra vonatkozik. Ha valaki a *masquerading* funkciót is használni akarja, akkor érdemes felraknia az *ipmasq* csomagot, amellyel kényelmesebbé válik a beállítás.

A másik szabályozási lehetőség során protokolltípusonként kis alkalmazások tartják a kapcsolatot a forrás- és a célállomással. A tűzfalak ezen típusait *application gateway-knek* hívják. Linux

alatt lehetőség van a *socks* használatára, a *socks4* csomag telepítésével. Figyelni kell azonban arra, hogy a *socks* használatakor csak az azt ismerő kliensek lesznek képesek hálózati kapcsolatok létesítésére. A másik közismert megoldás a *TIS firewall toolkit (FWTK)* használata. A toolkit 2.1-es verziója megtalálható a CD `/linux` könyvtárban. Az FWTK használatakor minden egyes protokoll kezelését egy-egy kis gateway program végzi.

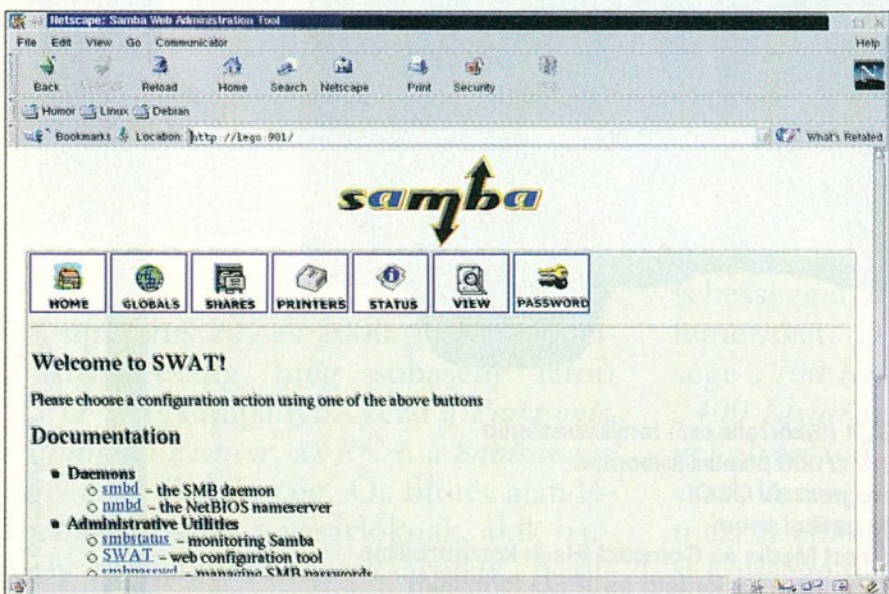
Mindkét szabályozási lehetőség egyszerre is használható, vigyázni kell azonban a szabályok kialakításánál, nehogy az egyik kizárja a másikat.

(Ebben a hónapban is sok érdekes debian csomag került fel újságunk CD-jére. Megtalálható a teljes *non-free* és *non-US* összeállítás, s a `/debian/extra` könyvtárban is érdemes körülnézni. Az `/linux/Xfree86` könyvtárban leközzöljük a 3.3.4-es verziójú, a jelenlegi legfrissebb X server csomagot, amely már elboldogul az S3 Trio3D grafikus kártyákkal is. Jelenleg ez még nem debian csomag, de reméljük, hogy még így is sokak számára használható. A `/debian/gnome` könyvtárban megtalálható az 1.0-s gnome összes csomagja, a grafikus felület kialakításának egy újabb alternatívája.)

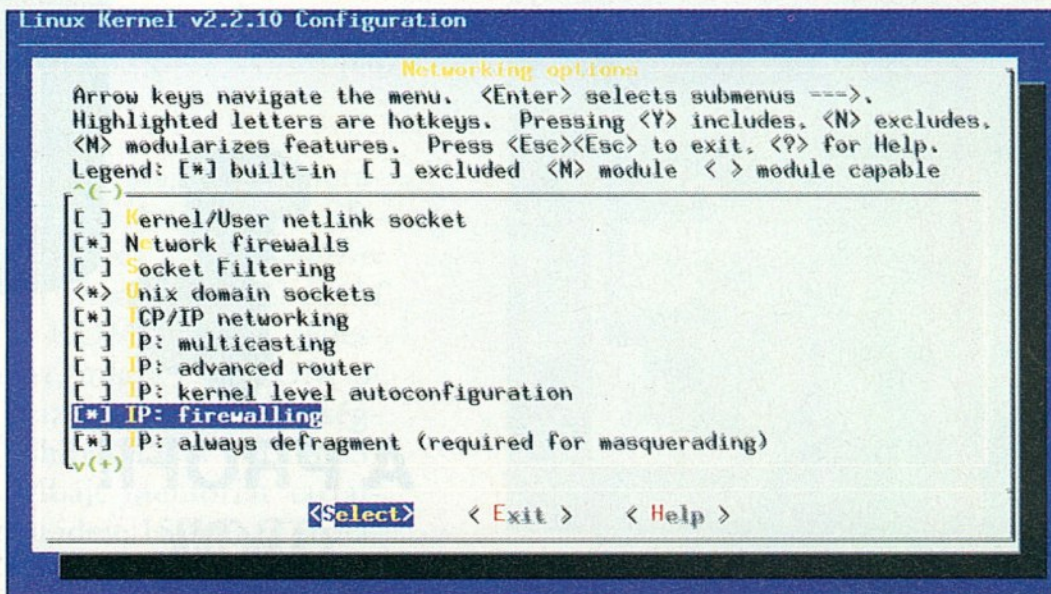
PÉZÉ

A globális jellemzők beállítása

Bejelentkezik a SWAT

A tűzfalhoz szükséges kernelbeállítás

PLANET
Networking & Communication

A gyártó magyarországi cég és termékképviselője.

Látogassa meg weboldalunkat: www.planet.ini.hu

Kérje árlistánkat: hcsinfo@matavnet.hu

Tel.: 377-85-57, 06-30-921-02-58

Medimor

Orvosi képtárolás, -feldolgozás, archiválás
RIS – PACS, DICOM 3.0 rendszerek

1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 76.

Telefon / fax: 36-1-333-3349, 333-4745

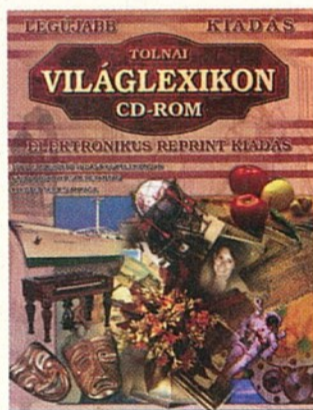
SONY VPL-SC60

A Sony bemutatja az új VPL-SC60 projektort, a méltán sikeres VPL-SC50/ XC50 projektorok családjának legújabb tagját. A Sony ultra könnyű projektorai új korszakot nyitnak meg az üzleti prezentáció területén, hiszen színhűségük tökéletes, fényerejük hatalmas, notebook méretűek és mindössze 3,7 kg a súlyuk!

- Ultra könnyű
- Hordozható
- Plug and Play
- Erős magnézium ház
- Festői színhűség
- Felhasználó barát

Érdeklődési cím:
SONY Broadcast & Professional 1135 Budapest, Szegedi út 35-37.
Demeter Ákos Telefon: 270-8586 Fax: 270-8528
e-mail: akos.demeter@sonybpe.com

MEGJELENT
Tolnai Világlexikona
digitális könyvkiadás
1990,- Ft

Keresés címszavakra
18 kötet egy CD-ROM-on
38500 címszó
6000 oldal szöveg
Teljes képanyag
Exportálható képek

Tel.: 302-4420
www.woodstone.hu

A PROFI!
CAMERA
C-2500L

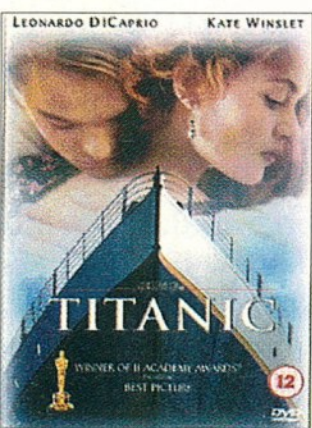
- SLR (tükörreflexes) fényképezőgép
- 2 500 000 pixeles felbontás
- progresszív CCD!
- 3x optikai zoom
- Smart Media és Compact Flash kompatibilitás
- TIFF (nem tömörített) és JPEG formátum
- külső vakuszinkron

FROM PIXELS to pictures
OLYMPUS DIGITAL IMAGING
OLYMPUS
www.olympus.hu

DVD – hírcsokor

Hatalmas bukással végződött az Egyesült Államokban a Divx élete, miután bejelentették, hogy több mint 120 millió dolláros veszteséggel, véglegesen befejezik a Divx készülékek és lemezek forgalmazását. Minden eddigi regisztrált készüléktulajdonos visszakap a készüléke után 100 dollár kártalanítást. A meglévő Divx lemezeket még két évig lehet kölcsönözni, de új filmeket már nem jelenhetnek meg. A Divx az elemzések szerint azért ment tönkre, mert az amerikai filmforgalmazók kisebbik hányada járult csak hozzá, hogy a DVD-n kívül Divxen is megjelenhessenek a filmek. A kudarc másik oka, hogy a DVD-k ára folyamatosan csökken az Egyesült Államokban, és négyezernél is több modell kapható ma már.

Úgy tűnik, felébred Csipkerózsika-álmából a DVD-Audio, mert Amerika 60 legnagyobb lemezkiadója megállapodást írt alá a DVD-Audio formátumban történő megjelenésre. A szabvány 24 bit/96/192 KHz-es adatrögzítést tesz lehetővé, így pontosan 74 perc műsoranyag fér a lemezre, a legnagyobb felbontásban is. Az eddig kis példányszámú megjelenések, kiváló hangminőségükkel méltán vívták ki a figyelmet a zenerajongók táborában. Jó hír, hogy idén karácsonyra már komoly választékot ígérnek a kiadók. Majdnem mindegyik DVD-készülékforgalmazó erre az időszakra ígéri saját DVD-Audio és „univerzális” asztali készülékeit.

Augusztus 30-án jelent meg Európában (2-es kód) a tizenegy Oscar-díjat nyert filmeposz, a *Titanic*. A lemez magyar feliratos. (Lapzártunkkor még nem tudni, mikor kerül a hazai forgalomba.)

Augusztus 22. és 2000. január 2. között eddig még sohasem látott DVD-világkampányba kezd a Panasonic, a Philips, a Pioneer, az RCA, a Samsung, a Sony és a Toshiba cég. Öt filmet ajándékoznak azoknak a vásárlóknak, akik bármely modelljüket megvásárolják. A filmek a következők: az *Artisantól* a

Csillagkapu (Stargate), a *Buena Vistától* a *Hat nap, hét éjszaka (Six Days, Seven Nights)*, a *Columbia TriStartól* az *Édesek és mostohák (Stepmom)*, a *Wnew Lineától* a *Lost in Space* és a *Warnertól* a *Halálos fegyver 4 (Lethal Weapon 4)*. Vajon Magyarország bele tartozik a világba?

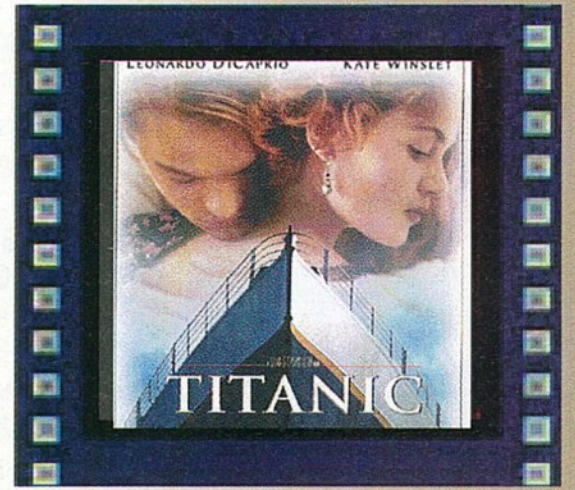
A Panasonic bejelentette, hogy még Aidén októberben megjelenik az amerikai piacon a világ első két DVD-Audio készülékével. A DVD-A 10 ára 1200, a DVD-A 7 ára 999 dollár lesz. Ezekben

egy saját fejlesztésű Digital Analog Convertert (DAC) alkalmaznak, amelyik a MASH technológián alapszik, és alkalmas a 192 KHz/24 bites lemezek lejátszására. A DVD-Audio lemezek egy- vagy kétrétegűek és egy- vagy kétoldalasak lehetnek. Egy 192 KHz/24 bites, két csatornás PCM-lemez vagy egy 96 KHz/24 bites, hatcsatornás lemez is 74 perc hosszú lesz, egyoldalas, egyrétegű kiadásban. A hagyományos CD-minőségben hat és fél óra fér majd el rajta.

Nem mindennapi DVD asztali készülékárral rukkolt ki a Samsung Angliában. Alapmodellje mindössze 200 angol fontba (bruttó 76 000 forintba) kerül, és ezzel feladta a leckét a többi neves, DVD-lejátszót gyártó cégnek az európai árverseny terén.

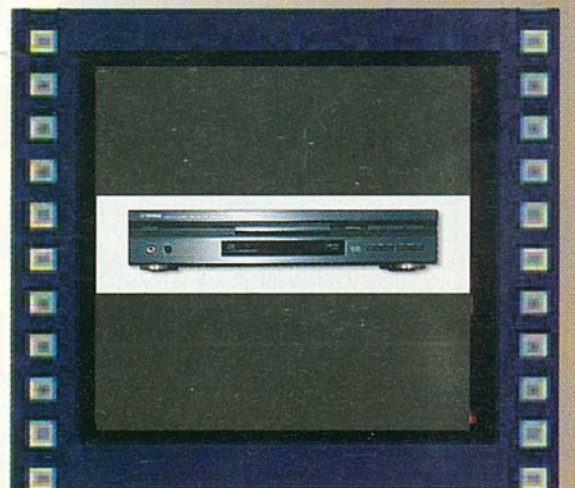
A Toshiba megjelent második generációs DVD-RAM-jával, az SD-W1111-gyel. A készülék 1350 Kbájt/sec sebességgel írja és olvassa a DVD-RAM lemezeket. DVD-ROM olvasási sebessége 2700 Kbájt/sec, míg a CD-ROM-ot 2400 Kbájt/sec, azaz 16-szoros sebességgel olvassa. A Toshiba SD-W1111 SCSI csatlakozású, 2 Mbájt memóriát tartalmaz, az adatelérési ideje 180 ms. Tárolási költsége nagyon alacsony, mindössze egy cent Mbájttonként.

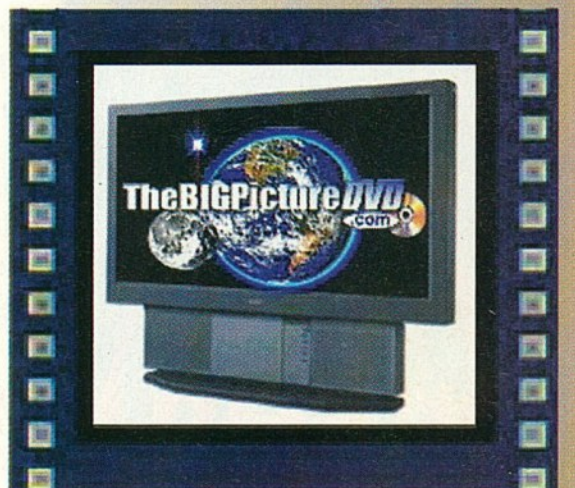
DVD – hírcsokor

A Divx tündöklése és bukása

Bemutatjuk:
Yamaha DVD-S 795

DVD a világhálón

level®
one

LAN megoldások a legjobb áron!

**Ethernet/Fast Ethernet kártyák
(ISA/PCI/PCMCIA)**

**Hub/Switch kártyák
(5/8/16/32 portos)**

FHU-1604 TXS 16 portus Dual-Speed HUB **79,200 Ft***

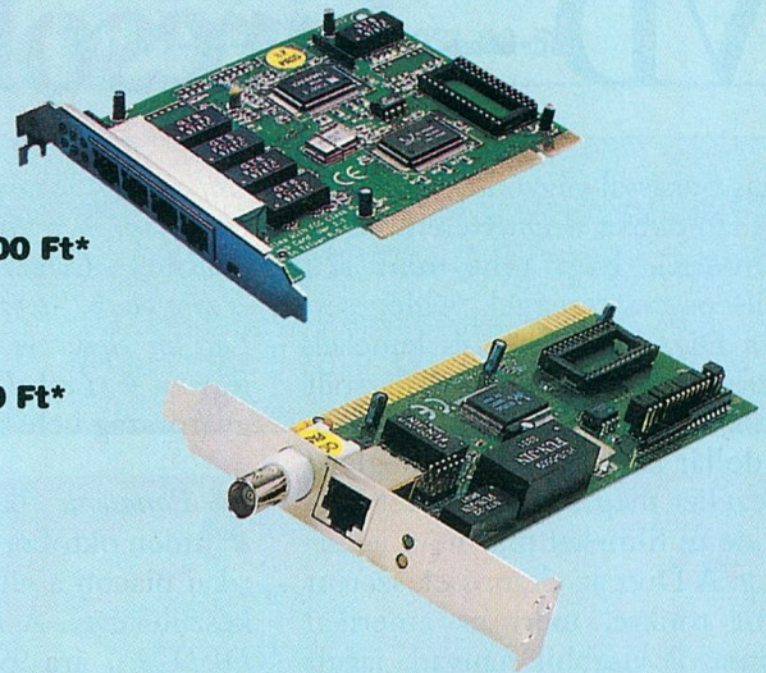
**Dual-Speed Switchek
(5/8/16/24 portos)**

FSW-1604TX 16 portos Nway SWITCH **121,400 Ft***

**Print szerverek
(10/100 Mbps)**

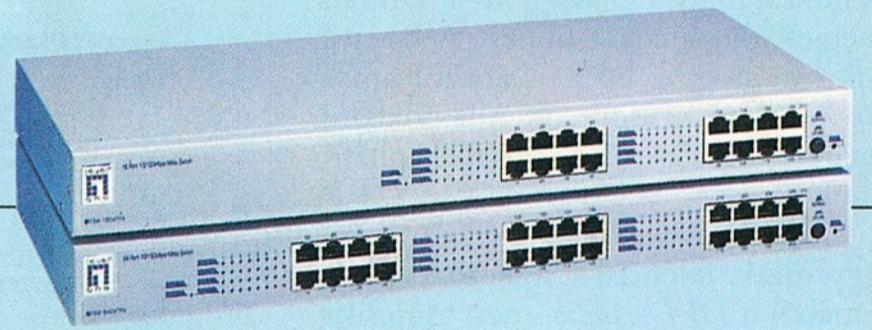
Média konverterek, transceiverek

* javasolt végfelhasználói árak

NABUCO
NATIONAL BUSINESS COMMUNICATION

Bővebb információ: NABUCO Kft. H-1033 Budapest, Sorompó u. 1.
Telefon: **36-1-436-0730 Fax: **36-1-436-0749
E-mail: aktiv@nabuco.com Web: www.level-one.net

**Üzlet akkor köttetik,
ha a vevő és az eladó
érdekei találkoznak.
Ezt tudva célunk,
hogy felismerjük
az Ön érdekeit.**

**Már tizenöt éve
álljuk a próbát.**

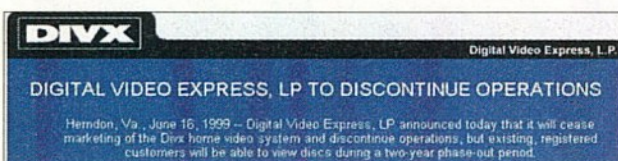
**QWERTY
COMPUTER**

Qwerty Computer szaküzlet:
1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377 Fax: 385-2687 E-mail: qwerty@qwerty.hu Nyitva: hétköznap 10–18 óráig

Epson szaküzlet:
1111 Budapest, Bartók B. út 9. Tel.: 466-5419 E-mail: epon@qwerty.hu Nyitva: hétköznap 10–18 óráig

Qwerty Mammut szaküzlet:
1022 Budapest, Lövőház u. 2-4 L026 Tel./Fax: 345-8255 E-mail: mammut@qwerty.hu
Nyitva: hétköznap 10–21 óráig, hétvégén 10–18 óráig

A Divx tündöklése és bukása

Június közepén a Divx korongokat forgalmazó Digital Video Express cég bejelentette, hogy a stúdiók hiányzó támogatása miatt kénytelen beszüntetni a Divx lemezek kiadását. Ezzel a bejelentéssel végérvényesen eldőlt, hogy a jövő a DVD-technológiáé!

A DVD-formátum megjelenésével szinte egy időben jelentette be egy amerikai cég, hogy – a DVD specifikációit továbbfejlesztve – kidolgoztak egy új digitális képtárolási és filmforgalmazási rendszert, a Divxet. A Divx készülékek kompatibilisek a DVD-lemezekkel, azonban a hagyományos DVD-lejátszók nem tudják kezelni a Divx korongokat. A Divx a tervek szerint a videokölcsönzés digitális alternatívája lett volna. A Divx-lemezek technikai specifikációi gyakorlatilag megegyeznek a DVD-lemezekével, de a Divxen kiadott filmek ára töredéke a DVD-lemezekének, kevesebb mint 5 dollárba kerülnek. Ezért a

kölcsönzési díjnak megfelelő összegért a filmet az első lejátszástól számított 48 órán belül nézhették meg a vásárlók. Ezt követően a lejátszó készülékbe épített modemmel és hitelkártyás fizetéssel meghosszabbíthatták a „kölcsönzési időszakot”. Ha azonban az első 48 óra után már nem akarta a vevő újra megnézni a filmet, akár ki is dobhatta az immár értéktelen lemezt.

A Divxet már a megjelenése pillanatában heves támadások érték. A DVD-től eltérő rendszer sokak szerint hátráltatta a digitális rendszerek térhódítását, hiszen a felhasználók kíváriják, melyik technika kerül ki győztesen.

A környezetvédők sem nézték jó szemmel az Divx rendszert, hiszen a korongok többségét az első megtekintés után a legtöbben a szemétkosárba hajították. Számítások szerint a Divx nemzetközi elterjedésével néhány év múlva komoly környezetvédelmi gondot okozott volna a használt korongok tárolása, illetve feldolgozása.

A személyiségi jogokat is sokan féltették a Divxtól, hiszen azzal, hogy minden film lejátszásáról és megvásárlásáról

a modemen keresztül értesül a kiadó, a felhasználó filmnézési szokásairól tudomást szerez a forgalmazó cég.

A digitális technikára való áttérést kezdettől fogva támogató stúdiók – a Warner és a Columbia/TriStar – ugyancsak elhatárolódtak a Divxtól, mivel ők elsősorban a filmgyűjtőknek kívánnak kedvezni, tehát főleg a vásárlást és nem a kölcsönzést szeretnék ösztönözni.

Akadnak persze olyan stúdiók is, akiknek szimpatikus volt a Divx. A Paramount és a Dreamworks úgy látták, hogy a Divx a legjobb megoldás arra, hogy keressenek a digitális üzleten, de mégse kelljen filmjeik egy tökéletes digitális kópiáját „kiszolgáltatni” a nagyközönségnek.

A Divx filmeket ugyanis amellet, hogy megtekintésük időben korlátozott, illetve központilag teljesen ellenőrzött, kivétel nélkül csak a hagyományos 4:3 képarányban jelentették meg, vagyis nem nyújtottak soha valódi moziszerű élményt.

A nagyobb stúdiók bojkottja miatt a kérdés gyorsan eldőlt, és a DVD maradt az egyetlen digitális filmformátum.

DVD a világhálón

DVD Resource www.dvdresource.com/index.shtml
 The Digital Bits www.thedigitalbits.com
 Anime on DVD www.animeondvd.com
 Pioneer Entertainment www.pioneer-ent.com
 The Big Picture www.thebigpicturedvd.com
 Secret of Home Theater and HiFi www.sdinfo.com
 Doug's Home Theater Reference Page
dmaclean.home.mindspring.com
 DVD Town www.dvdtown.com
 DVD Review www.dvdreview.com
 Laserviews www.laserviews.com/dvd-news.html
 DVD Info www.unik.no/~robert/hifi/dvd/
 The Cinema Laser www.thecinemaslaser.com/
 DVD File www.dvdfile.com/
 The DVD Post www.dvdpost.com
 Outrun's Homepage outrun.ne.mediaone.net/
 Unofficial Sony DVD Europe Page
home.wxs.nl/~renecl/DVD/home.html
 Upcoming DVD Realeses dvd.simplenet.com
 DVD Expression www.dvdexpression.com
 DVD News and Links
mypage.direct.ca/s/shawnd/dvd.html
 DVDSpot www.dvdspot.net

DVD Con-X-tions
www.geocities.com/Area51/Chamber/6255/dvd.html
 Ultimate Home Theater Page
www.yanman.com/Ultimate.htm
 PoetryInMotion DVD Movies and News
home.earthlink.net/~poet1/dvd.htm
 DVDUK www.dvduk.com
 The DVD Digital Bayou
members.tripod.com/~tenshi1049/thedvddigitalbayou.html
 Virtual Urth www.virtualurth.com/dvd/dvd.html
 Lightviews, reviews and previews www.lightviews.com
 DVD Developers Club
clubs.yahoo.com/clubs/dvddeveloper
 Diverse DVD www.attrill.com
 DVD Channel News <http://user17.promise.com>
 DVD King www.dvdking.com/
 DVD Now
www.geocities.com/hollywood/academy/6586/index.html/
 DVD Verdict www.dvdverdict.com/
 DVD Den www.dvdden.com/
 A DVD-rovatunkban megszokott filmajánlatokat ezentúl a CD Panorámában találhatják meg kedves olvasóink.

A DVD rovatot összeállította: GYARMATI LÁSZLÓ

Computer

PANORÁMA

499 Ft-ért!

Előfizetési akciónkban a diákok most **42 %-os kedvezménnyel rendelhetik meg a Computer Panorámát 1999-ben.**

Megrendelem 1999-re

a Computer Panorámát (12 szám CD-melléklettel) 8500 Ft

a Computer Panorámát diákáron (12 szám CD-melléklettel) 5988 Ft

a CD Panorámát (4 szám 4 CD-melléklettel) 4496 Ft

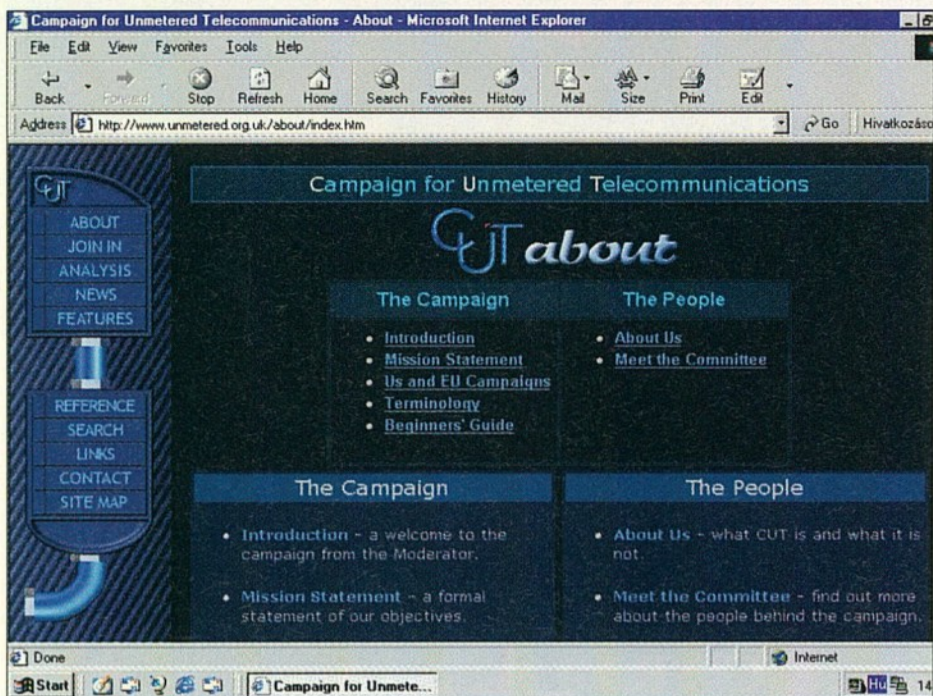
**Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 218-3011, fax: 217-2646, e-mail: c.panorama@cpanorama.hu**

NINCS ami NINCS

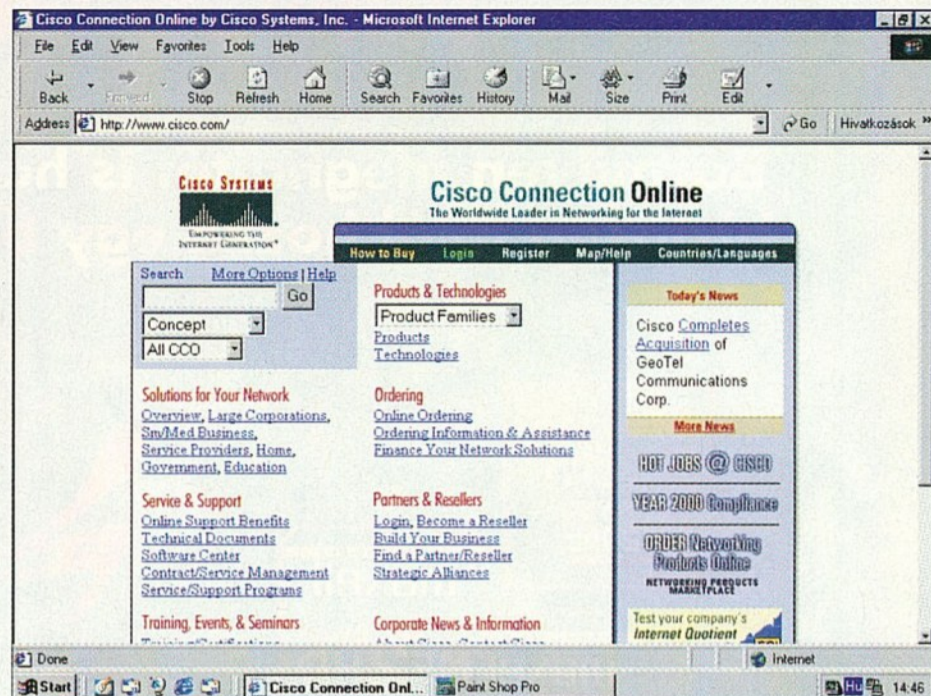
Bármilyen meghajtót is használ adatainak tárolására, biztosan talál hozzá egy **belevaló** Maxell adathordozót.

maxell
Info: 204-73-33

Egy szövetség, amely ellensúlyozni próbálja a műszaki-gazdasági dezinformációs háborút

A Cisco felvásárlásokkal próbálja megszerezni a legújabb technológiákat

Szédítő tempóban nő az adatkommunikáció, szinte beláthatatlan hova is tart. A beszédkommunikáció viszont mintha megtorpant volna. A további növekedést a telefontársaságok újabb szolgáltatásokkal, vagy, mint nálunk, rafinált, tarifacsökkentésnek álcázott emelésekkel próbálják serkenteni.

A háttérben azonban újabb nehézfegyverek álltak csatába. A cél immár nemcsak a profit növelése, hanem a *túlélés*. Egyvalami ugyanis biztos, a *hagyományos telekommunikációs ipar elöregedett*. Nem

és talán már nem is akar megújulni. A váltást az *internet megjelenése* sürgette. Amíg nem használták tömegesen, nem is volt veszélyes a hagyományos telefontársaságok számára. Ráadásul a sávszélesség-kínálat tudatos szabályozásával olyan drágán adhatták a szolgáltatásokat, amilyen drágán csak akarták. Ám amikor a hagyományos telefonüzletágban érdekelt cégek is megjelentek az adatátvitelben, változott a helyzet. Először a *Cisco* lépett. Az év elején egy amerikai sajtószemináriumon a cég alelnökei

A másik érdekcsoport a *hagyományos telefontársaságoké*. Ezek abban érdekeltek, hogy fenntartsák monopoljogaikat, vagy ha ez nem sikerül, akkor legalább olyan díjazási elveket kényszerítsenek az új szolgáltatókra, hogy se nekik ne érje meg szolgáltatni, sem a felhasználóknak igénybe venni az újfajta szolgáltatásokat. A telefontársaságok kezdeményezésére még *digitális technológiai szövetségek* is születnek. Ilyen például a *Siemens-3COM-é*, amely azzal édesgeti magához a telefontársaságokat, hogy megteremtette a inter-

DIGITÁLIS GAZDASÁG

Harc a távközlési piacért

Míg a színpalak előtt dúl a harc a 2000. év operációs rendszere megtisztelő címért, addig a háttérben egy másik csata is zajlik. A tét itt sem kevésbé nagy: a cél a jövő telekommunikációs piacának birtoklása.

ismertették új stratégiájukat, majd a CeBIT-en, illetve korábban a szenátus előtt, maga *Chambers* elnök lépett a nyilvánosság elé az új koncepcióval. *Digitális gazdaság* született.

A digitális gazdaság már részben működő modelljében *három nagy érdekcsoport* csap össze. Az egyik a „spionfiókák” csapata, akik a régi szokásjog és a kényelem okán megpróbálnak ragaszkodni a telekommunikáció tartalmának a megismeréséhez. Ennek következményeit nap mint nap tapasztalhatjuk a világban, az elektronikus bűnözésnek – éppen ezen kikapukat használva – olyan új ágai születnek, amelyekről korábban nem is álmodtunk volna.

nettelefon tarifájának mérési feltételeit. Ezzel párhuzamosan Angliában létrejött a *Kampány a méretlen telekommunikációért* (Campaign for Unmetered Telecommunications, www.unmetered.org.uk) szövetség, amelyik éppen a híradástechnikai és adatkommunikációs szakemberek bevonásával próbálja egyre eredményesebben ellensúlyozni az utóbbi években kialakult műszaki-gazdasági dezinformációs háborút.

E csoport felfogása is érdekes, de a fogyasztó számára mindenképpen a legelfogadhatóbb. Vezetője a *Cisco* (www.cisco.com), de olyan nagyágyúk is csatlakoztak hozzá, mint például a *Motorola* (www.motorola.com), valamint az

AT&T. A koncepció bizonyítására létrejött az amerikai *Netcom* (www.netcom.com) kommunikációs cég is, amely a külföld fele irányuló amerikai telefonforgalom közel öt százalékát bonyolítja, a hagyományos árak töredékéért. Magyarországon a *PanTel* (www.pantel.hu) nevéhez fűződik egy kizárólag IP-alapú telekommunikációs és telefonszolgáltatás. Mint *Horváth Pál*, a PanTel vezérigazgatója elmondta: nem a beszédkapcsolatba akarnak adatot becsomagolni, hanem adathálózaton, az adatok között továbbítanak majd beszédet. Ezt, mint az amerikai példa is mutatja, a rádiótelefonnál jobb minőségben és olcsón meg lehet oldani.

Nézzük meg ezek után közelebbről is a Cisco elképzelés lényegét. Adott egy „cső”, amelyet nevezünk internetnek. Adott bizonyos sávszélesség, amelyen mindegy mit továbbítunk, adatot, képet, telefonbeszélgetést, faxot vagy éppenséggel adatot. Legyen ez mindegy a szolgáltatónak és a felhasználónak egyaránt. Az is tudott, hogy a telefon roppant gazdaságtalan eszköz. Az év nagy részében kihasználatlanul hevernek a drága, lefektetett rézkábelek, berendezések. Az adat viszont nem tűr ilyen szüneteket. Az internetszolgáltatással foglalkozók vagy az arra átváltó telefontársaságok viszont csak ennek a koncepciónak a jegyében remélhetnek sikert. Ugyanis míg korábban egy telefonhálózat fenntartásához, kiépítéséhez és korszerűsítéséhez hatalmas pénzek kellettek, addig a jelenlegi technológiával ennek a töredékéért lényegesen jobb teljesítőképességű hálózatok hozhatók létre. Ha kell – mint Budapesten a Telekabel üvegszál behúzása, vagy a Pantel terjeszkedése mutatja – hetek alatt akár teljes városok infrastruktúrája is felújítható.

Nos, a Cisco felvásárlásokkal integrálta azokat a technológiákat, amelyekkel ezt a célt meg tudja valósítani. A döntő lépés a *Selzius* megvásárlása volt, ugyanis ezzel birtokába került az a technológia, amellyel gyakorlatilag minimális késleltetéssel, de minőségromlás nélkül továbbítható a hang az interneten. Ugyanakkor más bekebelezésekkel, illetve stratégiai szerződésekkel, mint például a Motorola drótnélküli IP-technológiájának az integrálásával, olyan egységes rendszert tudott kifejleszteni, amely a hagyományossal versenyképes kommunikációt tud teremteni.

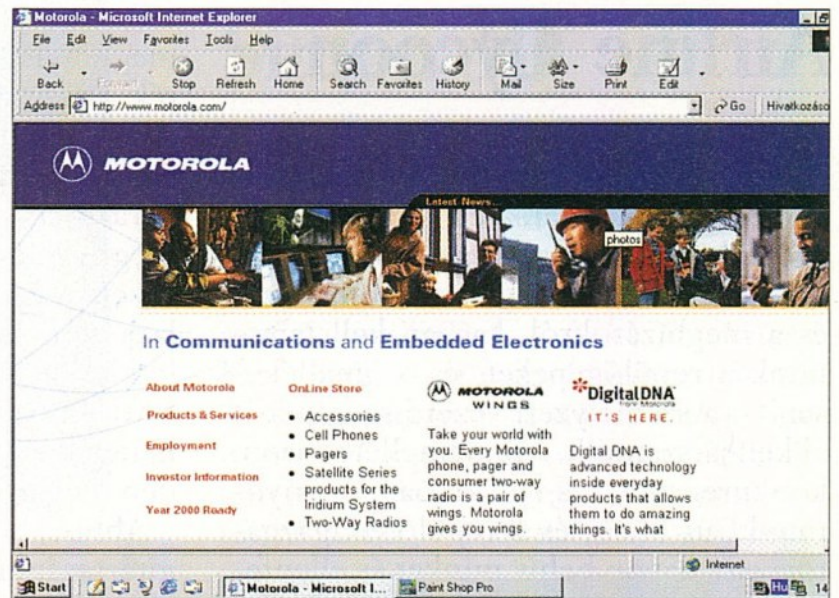
Egységes technológia, egységes és – ami nagyon fontos – *nyílt szabványokkal*. Az *Open Telephony* nyílt szabványa lehetővé teszi, hogy bárki gyártson berendezéseket, s bárki bekapcsolódhasson az IP-telefon szolgáltatásaiba. A korábban zárt világ tehát megnyílt. Nem vé-

letlen, hogy amikor ismerették e háború haditervét, sokan nem hittek benne. Az amerikai és most már a hazai folyamatok is megerősíteni látszanak az ott hallottakat. Érdekes tehát közreadni a menetrendet.

Idén februárban jelentek meg azok az eszközök – a Cisco berendezésekbe helyezhető telefonkártyák – amelyek akár egy több ezer mellékes vállalati telefonhálózat feladatait is képesek kezelni. E szabvány alapján több független gyártó is megjelent egyéb eszközökkel, így a számítógép nélkül alkalmazható IP-telefonnal. A *Samsung* bemutatta azokat, a kábeltévés rendszerekben alkalmazható kábelmodemeket, amelyekre már a hagyományos telefonkészülékek is rákapcsolhatók.

A következő lépés az év harmadik negyedében, a nyilvános professzionális szolgáltatásra alkalmas berendezések megjelenése, azoké, amelyeknek az üzemi próbái már sikerrel zajlanak az amerikai Netcomnál. Ezzel egy olyan egységes rendszerrel egészül ki a technológia, ami pár éven belül szinte teljesen képes átvenni a vezetékes szolgáltatók szerepét a telefóniában.

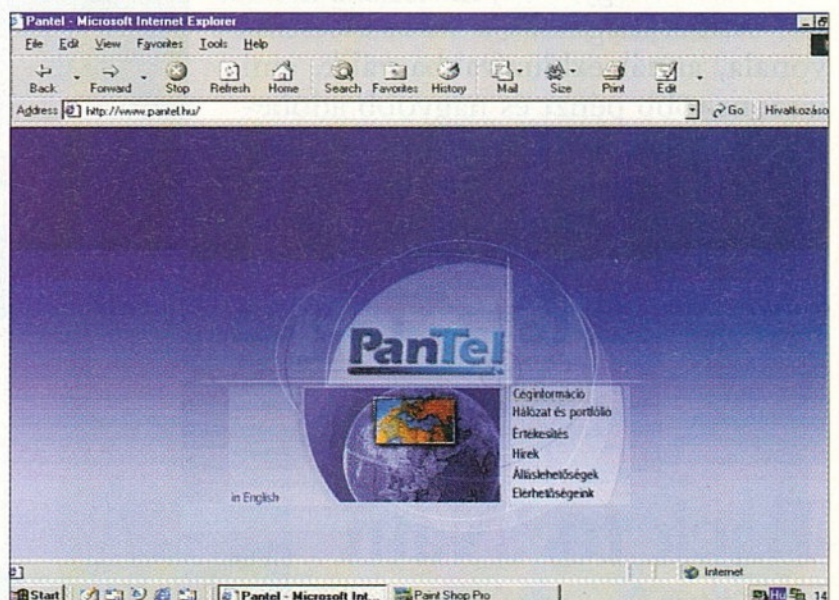
A vezeték nélküli rendszerek megjelenése 2001 végére várható, bár ott a váltás kicsit hosszabb időt vesz majd igénybe. A hagyományos és az IP-alapú technológia azonban várhatóan ott is gyorsan helyet cserél. A készülékgyártók az év második felétől egyre több olyan készüléket hoznak forgalomba, amelyek már internetes képességekkel dicsekedhetnek. A következő lépcsőben pedig, várhatóan 2002 elején, megjelennek az első IP-alapú vezeték nélküli készülékek. Az internetrendszerek világa rövidesen megújul. Olyan technológiák és szolgáltatások lépnek majd be, amelyek jelenleg még külön életet élnek. Ezek összességében jelentősen csökkentik az egyének számára a kommunikációs költségeket. Emellett olyan szolgáltatások is megjelennek majd, amelyek képesek az internetes gazdaság kialakítására.

A Motorola is csatlakozott a Kampány a méretlen telekommunikációért csoportosuláshoz

Az amerikai Netcom cég a hagyományos árak töredékéért bonyolítja a külföld fele irányuló telefonforgalmat

A kizárólag IP-alapú telefonszolgáltatás a PanTel nevéhez fűződik Magyarországon

Az internetes kereskedelem és a telekommunikáció tehát kikényszeríti az internetes telefon átalánydíjas megoldásait, ami nemcsak a hálózatok jobb kihasználását eredményezi majd, hanem olyan digitális gazdaság kialakulását is, amely immár nem függ a távolságoktól. A mai kincstári telekommunikációs filozófia, az egyre emelkedő távközlési költségek pedig lassan, de biztosan köddé válnak.

KIS JÁNOS

Airline Tycoon

Ahogy a nevéből is sejthető, ennél a játéknál egy légitársaság vezetőjeként próbálhatjuk ki a szerencsénket. Gondoskodnunk kell a légi menetrendekről és a megbízásokról, karban kell tartanunk a repülőgépeket, és – „mellékesen” – a személyzeti vezető szerepét is el kell játszani. Mindemellett három konkurensünk is állandóan a nyomunkban liheg, és a repülőtér igazgatója egy napon behív minket és ellenfeleinket az irodájába...

De ne féljünk! Az *Airline Tycoon* nem csupán egy megszokott szimuláció.

Kezdők is könnyen megtanulhatják, és a játék atmoszférája is magával ragadó. A repülőtér *képregénystílusban* ábrázolták, és az utasok megfigyelése is igazi élvezet. A zene zseniális: a laza zenei aláfestés mellett számos zajt hallani, a startoló repülőgéptől a hangosbemondóig minden megszólal.

Ahhoz, hogy a saját légitársaságunkat sikerre vihessük, szükségünk van egy Pentium 90-re (javasolt a Pentium 133), 16 Mbájtnyi RAM-ra,

négyszeres CD-olvasóra és Windows 95/98-ra.

Caesar III

Ave kormányzó, a városa várja! A *Caesar III*-ban a nagy római imperátor megbízásából utazunk. Alapítsunk egy új virágzó tartományt, és építsük fel a saját városunkat.

A *Caesar III*-ban vagy egy tetszőleges tartományt vehetünk át szabad játszmaiban, vagy az imperátor különböző megbízásait teljesítjük, és így emelkedünk egyre feljebb a számlárlétrán. Minél magasabb a város életszínvonal, annál exkluzívabbá válik, ami viszont több pénzt és nagyobb adóbevételeket jelent. Ha azonban két kézzel szórjuk a pénzt, és nem követjük az imperátor utasításait, hamar vége lehet a kegyeknek. A klasszikus *Sim City*hez hasonlóan, a lakosok száma

önmagától növekszik, a házak terjednek. Azonban kellő építési telekről, munkahelyről és kellemes lakókörnyezetről kell gondoskodnunk.

Ha be akarjuk bizonyítani az imperátornak, hogy alkalmasak vagyunk a császári posztra, akkor egy Pentium 90-re, Windows 95/98-ra, 16 Mbájtnyi RAM-ra és 150 Mbájt szabad merevlemez helyre, valamint legalább négyszeres CD-olvasóra van szükségünk.

Back to 'Nam

A *Digital Platoon* fejlesztőgárda a *Project VI* tervvel szeretne hozzájárulni a stratégiai akciós játékokhoz. A *Navy SEAL* speciális csoport tagjaként titkos megbízásokat fogunk végrehajtani Vietnámban, s az óvatosságon kívül, a *Rainbow Six* mintájára, remek taktikai érzékre is szükségünk lesz. Magunk dönthetünk arról is, hogy légi támogatásra vagy inkább elterelő manőverekre lesz-e szükségünk, s helikopterrel vagy inkább csónakkal akarunk-e el-

jutni a bevetési területre. A fegyverek kialakítása fölöttébb valóságos, a tervszerűtlen lövöldözés tehát előbb vezet a saját halálunkhoz, mintsem az ellenfél kikapcsolásához. Egyébként *aknák* és *világító fáklyák* is a felszerelésünk részei, s a bevetéstől függően a legkülönbözőbb felszerelési tárgyakra lesz szükségünk.

Small Sliders – Squad Commander

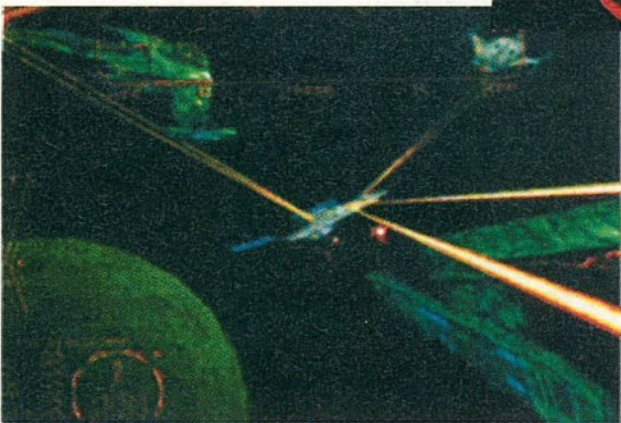
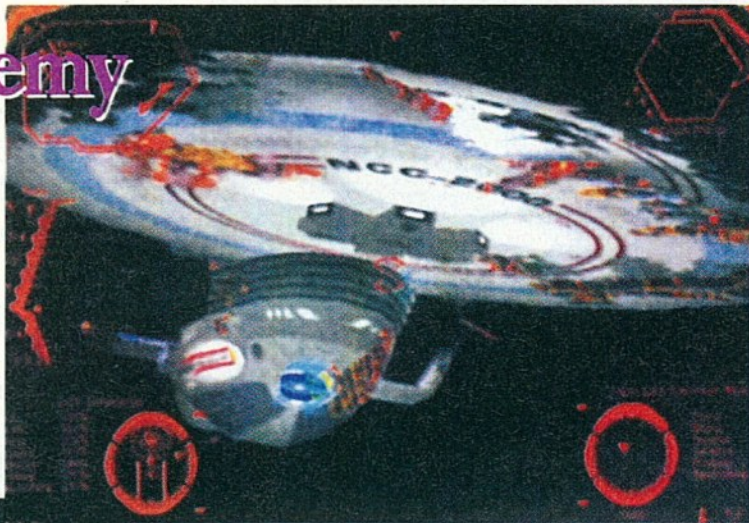
Ha a játékszerek életre kelnek, akkor a bosszúság be van programozva. Hiszen nem csak a mi világunkban van Jó és Rossz. Vegyük át a parancsnokságot az akciójátékosok egy csoportja felett. Az elit kommandó vezetőjeként a gorgonauták ellen harcolunk, és „mellékesen” megpróbáljuk a városból kiűzni az embereket, esetleg a gorgonautáknak parancsolunk, és megakadályozzuk az aljas tervek végrehajtását.

Harci színhelyként különböző házak szolgálnak. A környezetet „törpe perspektívából” látjuk, ahogy ez egy kis játékfigurától el is várható.

A játék során hat eltérő karakter áll a rendelkezésünkre, s mindegyiknek külön egyénisége van. Győzzük le az emberek alattomos világát, és térjünk ki ügyesen a csapdák elől!

Klingon Academy

Engedjük csak ki a védőpajzsokat, mert a *Klingon Academy* 30 küldetése vár ránk, hogy *Chang* generális meglepedésére végrehajtsuk őket. A radikális katona szerepében *Christopher Plummerrel* találkozhatunk.

jutásra? A csillaghajóba például *tíz új fegyverrendszert* építhetünk, többek között egy *traktorsugár rezonancia-ágyút* is. Találkozunk még egy új néppel, a *Sha'Kuriaiakkal* is – minden Start Trek rajongó örömeire.

Ha a megadott megbízásokkal nem lennénk megelégedve, akkor a *küldetészerkesztővel* magunk is készíthetünk ilyeneket.

A fő képernyőnkön 40, eddig ismeretlen űrhajótípussal találkozhatunk, köztük a több mint 1 km hosszú klingon *Accuser* kategóriájú csatahajókkal.

A teljesen új grafikus motor színes ködbe helyezi a hajónkat, s ez zavarja az érzékelőket. Olykor még az is előfordul, hogy egy bevetés egyenesen egy fekete lyukba vezet el. Vajon mit találtak ki a fejlesztők az ebből való ki-

Simon 3D

Minden egyéb híresztelés ellenére, tovább dolgoznak a *Simon 3D-n*. Simon a harmadik játékában ismét *Sordid*, a gonosz varázsló ellen fordul. A konkurens *Lucas Artsnak*, a *Grim Fandango*-ban alkalmazott megoldásához hasonlóan, *háromdimenziós környezetben* helyezték el a programozók a játékot. A gondos töprengés barátainak nincs mitől tartaniuk, Simonnak nem kell sem

ugrabugrálással, sem pedig fegyverhasználattal utat nyitnia magának, ezzel szemben számos rejtély és társalgás vár rá. Ez utóbbiakat azonban ki is lehet kerülni, és ekkor csupán a szükséges információkat kapjuk meg. Az ismételt játszási érték megtartása érdekében *több út is* kínálkozik a talányok megfejtésére, és ennek megfelelően a sztorik is eltérők.

Siedler III

Amire a rajongók nagy tábora régóta várt: megszületett a *Siedler* új verziója. A harmadik részben egy jól működő infrastruktúrát kell felépítenünk, területeket kell meghódítanunk, és megsemmisítő csapást kell mérnünk az ellenfeleinkre. Az ügy háttere a következő. Az Istenek, *Jupiter* (római), *Hórusz* (egyiptomi) és *Ch'ich-Yu* (ázsiai) az állandó lakomák miatt kissé alakatlanok váltak. Ezért az Istenek Istene úgy dönt, hogy még egy utolsó lehetőséget ad nekik. Kiválaszthatják népeikből a legjobbakat, és új életet kezdhetnek. A cél az uralom megszerzése és a vezetés átvétele. A vesztes büntetése kegyetlen: újra kell mázolni az univerzumot!

A *Siedler III* új köntösben jelenik meg. A grafikákon lényegesen javítottak, s a szorgalmason fel-alá nyüzsögő, árut szállító, házakat építő lakók grafikai megvalósítása is fölöttébb kedves. Az új verzióban már búcsút vettek az is-

mert útkoncepciótól, amelynél a szállítási utakat közölni kellett a telepésekkel, s most maguk kereshetik meg a legjobb utat. Az ellenséges katonákkal szembeni harcban immár minden egyes harcost külön lehet vezérelni, ami egy sor új taktikai variációs lehetőséget nyit meg. A kötelező kereskedőhajón kívül most egy komp is megjelent, amellyel az úttörőket vagy a katonákat lehet idegen kontinensekre szállítani, azok meghódítása céljából. Újdonság, hogy az ellenféllel is lehet áruforgalmat bonyolítani. Ennek feltétele egy *szamárkaraván*, egy *piactér* és persze a kereskedelmi útvonal. Sajnos hiányoznak a második részben megkedvelt átfogó statisztikák. Így például nem lehet megállapítani, hogy hány aranybányánk vagy gabonafarmunk van, s az ellenfél erejéről sem tájékozódhatunk. Ez minden kellően időzített támadást megnehezít. „Telepesezni” nemcsak az otthoni számítógépen, hanem az interneten, hálózaton

vagy modemen keresztül is lehet. A világhálón erre külön lapok szolgálnak, amelyeken a világ *Siedler*-rajongói megmérkőzhetnek egymással.

Ha a *Siedler*t a saját PC-ken is telepíteni akarjuk, akkor 100 MHz-es Pentiumra, 32 Mb-át RAM-ra, Windows 95/98-ra, 100 Mb-átnyi merevlemez helyre és négyszeres sebességű CD-olvasóra van szükségünk.

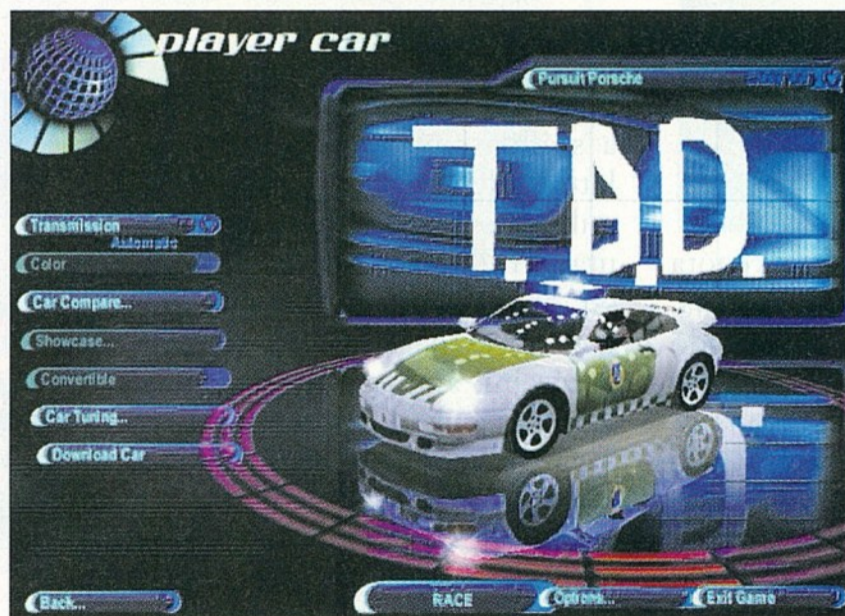
Need for Speed: High Stakes

Alig valamivel több mint fél éve jelent meg a népszerű *Need for Speed* sorozat harmadik része, és máris itt a folytatás *Need for Speed: High Stakes* címen. Ismét a világ leggyorsabb sportkocsijaiban mérhetjük össze képességeinket, a kérdés csak az, hogy mire volt elegendő a program fejlesztésére szánt meglehetősen rövid idő.

Az NFS4 alapvetően két meghatározó újítást tartalmaz, ezek közül az első, hogy *ripityára törhetjük a játékban szereplő autósodákat*. Az *Electronic Arts* fejlesztői ezt ugyan már a harmadik részre is megígérték, de végül – a különböző jogi hercehurcák miatt – a boltokba került verzióból hiányzott ez az opció. A negyedik részben viszont nem lehet okunk panaszra, az autógyártók áldásukat adták, és így végre kedvünkre zúzhatunk össze csodálatos Mercedeseket és még csodálatosabb Ferrarikat. Külön öröm, hogy nemcsak a karosszéria horpad be, vagy a szélvédő törik apró darabokra egy-egy komolyabb koccanás után, hanem az autó mozgásán is megérezni a sérülések hatását. A program külön számolja a kerekek, a motor, a felfüggesztés, valamint a karosszéria állapotát, és ennek alapján változhat a járgány irányíthatósága, sebessége és gyorsulása. A féktelen száguldozás közben elszenvedett sérüléseket csak a verseny után, a garázsban tudjuk kijavítani, bár ennek a funkciónak igazából csak a *kARRIER mód*-ban van jelentősége.

Ezzel lényegében el is érkeztünk a

program másik alapvető újításához, nevezetesen az előbb említett *kARRIER mód*-hoz. Ebben a játékmódban *összefüggő versenyek sorozatán* indíthatjuk el a pilótánkat, és csak az ügyességünkön – és persze nem ritkán a szerencsénken – múlik, hogy milyen messzire jutunk. A

száguldozás mellett itt már a *pénz is meghatározó szerepet játszik*, hiszen *nevezési és javítási díjakat* kell fizetnünk, sőt, egy esetleges új versenyautót is csak az innen-onnan összenyert pénzekből tudunk finanszírozni. Háromféle versenytípuson indulhatunk; az elsőben a helyezések után járó pontok határozzák meg a végső sorrendet, a másodikban a „ki marad a végén” elv szerint minden versenyben kiesik az utolsó helyezett, míg a harmadikban egymás ellen hajt két versenyző – a tét pedig az ellenfél

kocsija. Természetesen itt is tuningolhatjuk az autónkat, a különbség csak annyi, hogy mint minden másért, ezért is fizetnünk kell.

Az előbbi versenytípusokat egyébként a hagyományos egyjátékos üzemmódban is megtalálhatjuk, sőt, a harmadik részben bemutatott üldözésemóka is bővült néhány új elemmel (néha például helikopter jelenti a pozícionkat üldözőinknek). Nőtt a pályák és a kipróbálható autók száma is, de grafikai-
lag nem fejlődött annyit a program,

mint amekkora javulást a második rész után tapasztalhattunk.

Az autókat ugyan láthatóan *több poligonból* építették fel (kívülről is látszik például a műszerfal, vagy ahogy a sofőr tekeri a kormányt), a környező tájat is felruházták néhány extra effekttel (a villámlás kifejezetten gyönyörű), de összességében mégsem érezni azt, hogy egy igazi negyedik résszel lenne dolgunk. Több mint egy kiegészítő lemez, de kevesebb mint egy új rész. Inkább

azt mondanánk, hogy a kor grafikai elvárásaihoz igazított NFS 3.5, esetleg NFS3 Pro Edition...

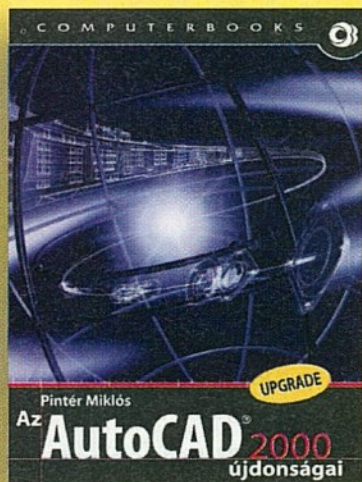
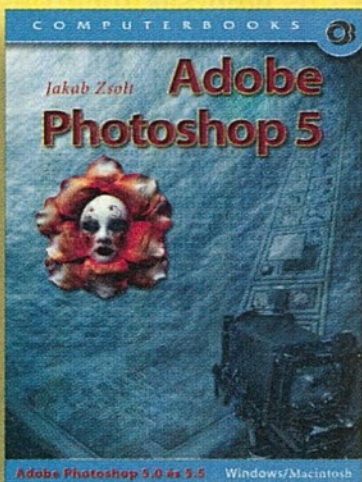
Mindettől eltekintve azonban remek játék a *Need for Speed: High Stakes*, a kategóriájában egyértelműen a legjobb. A kérdés azonban akkor is ott lóg a levegőben: *vajon annak is megéri-e megvenni, akinek már van egy harmadik része?*

Az autótörés persze komoly érv, s nem tartjuk kizártnak, hogy a kiadó pontosan ezért jelentette meg ezt a részt fél évvel az NFS3 sikere után. A *kARRIER lehetőség is emeli az összhatást*, mondhatjuk úgy is, értelmet ad az egyébként értelmetlen száguldozásnak. Mindenkinek magának kell eldöntenie, hogy megéri-e az említett szempontok az extra ráfordítást, egy azonban biztos: akinek még nincs autós programja, annak érdemes ezt választania!

LÁM GÁBOR

*Ha kéri,
elküldjük
ingyenes
katalógusunkat.*

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
Levél cím: 1253 Budapest, Pf. 71.
Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591
Faxbank: 2333666/1456#
Email: info@computerbooks.hu
Honlap: www.computerbooks.hu

A KIMSOFT szeptemberi ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)

Adobe InDesign (bevezető ár)	131 900,-	Adobe PhotoShop 5.0 magyar	199 900,-
CorelDRAW 9 CD /Upgr.	99 900,-/79 900,-	ARJ 2.6 /PkZip 2.04	14 400,-/14 500,-
Corel Ventura 8.0 Special	89 900,-	AutoCAD LT 98 /Upgrade	109 900,-/26 400,-
PaintShop Pro 5.0 for Win95	19 996,-	Borland C++ Builder 4.0 Prof. Up.	86 900,-
Recognita Plus 4.0 Comp. Upgrade	29 900,-	Borland Delphi 4.0 Prof. Upgr.	86 900,-
MS BackOffice 4.5 for SBS 5user	195 900,-	Check 2000 PC Deluxe	20 600,-

Szoftver újonságainkból

Adobe PhotoShop 5.5 angol	224 900,-	Corel Print Office magyar	21 900,-
MS Office 2000 magyar /Up.	118 900,-/73 900,-	Crystal Reports 7.0 Standard	38 900,-
MS FrontPage 2000	36 400,-	Easy CD Creator 3.5 Deluxe	31 900,-
Norton pcANYWHERE 9.0	49 996,-	F-Prot 4.05 Prof. (antivirus pr.)	Hívjon!
SuSE LINUX 6.1 (StarOffice-szal)	9 996,-	Harvard Graphics 98 Comp. Up.	30 600,-
TurboCAD 6.0 Prof. Comp. Upgrade	51 900,-	Kai's Power Tools 5.0	42 900,-
Visio 2000 Prof. /Technical	Hívjon!	Lotus Organizer 5.0 for Win95	21 900,-

CD-ROM-ok, játékprogramok

Grand Theft Auto + London Mission	9 592,-	Mac Opener 4.1 for Win.	19 996,-
Need for Speed 4.	7 992,-	Magyar Fontok '97 (3000 font)	5 200,-
RollerCoaster Tycoon	8 792,-	McAfee Office (7 program együtt)	17 900,-
Uprising 2. IV-Rally	7 992,-/8 792,-	Norton Antivirus 5.0 /Up.	12 900,-/6 500,-
Viva Football /Wors Armageddon	7 992,-/8 392,-	Norton Commander 2.0 Win95	10 600,-
Angol-magyar Ország nagyszótár	15 170,-	Partition Magic 4.0	22 000,-
Interaktív Kis Angol nyelvtan	3 100,-	QuarkXPress 4.0 for Win95	244 900,-
Filmlexikon (ajándék video filmmel)	5 348,-	SuperPrint 5.0 for Win95	18 500,-
Learn to Speak English - 2 CD (Akció!)	15 996,-	Windows 98 /Upgrade	47 400,-/24 900,-
Manó Élővilág /Manó Matak	4 732,-/4 732,-	Visual C++ 5.0 Prof. /Up.	128 900,-/64 900,-
Matematika /Fizika felkészítő	4 800,-/4 800,-	WinZip 7.0 (tömörítő program)	9 900,-
Pallas Nagy Lexikona	7 900,-	WinFax Pro 9.0 /Upgr.	30 400,-/15 200,-
Révai Nagy Lexikona 1. /2.	2 670,-/3 027,-	MS Visual FoxPro 6.0 /Up.	128 900,-/64 900,-
		Windows Commander 4.0	11 600,-

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

KIM-SOFT Multimédia Shop a Teréz Udvar Üzletházban
1067 Budapest, Teréz krt. 23. Telefon: 302-8996
Nyitva tartás: hétfő-péntek 10-18h, szombat: 10-13h

KIM-SOFT Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletesebb ismertetőért, teljes árjegyzékért tekintse meg Internet honlapunkat: www.datanet.hu/kimsoft

KOMPLEX BIZTONSÁGTECHNIKAI-, ÉPÜLETFELÜGYELETI ÉS GYENGEÁRAMÚ RENDSZEREK

**B CONSULTING
SERVICE**

*Műemlékek és kimagasló
értékek védelme*

- ÜGYELETI HIBAEELHÁRÍTÁS
- TERVEZÉS, KIVITELEZÉS
- KARBANTARTÁS

TERVEZÉS-VÁLLALKOZÁS:

1085 Budapest, Üllői út 14. I. em. 6. Tel./fax: 266-1541

vallalkozas@bconsulting.hu

KÖZPONT-SZERVIZ:

1102 Budapest, Kőrösi Csoma S. út 18-20. Tel./fax: 26-26-678.

kozpont@bconsulting.hu

X-Beyond

Történt egyszer, még az 1980-as évek végén, hogy egy angol úriember megálmodott egy játékot, megírta azt a jó öreg Spectrumra, és elnevezte *Elite*-nek. A programban egy űrhajó kapitányként kóboroltunk a világűrben, kereskedtünk, vadásztunk vagy gyűjtögettünk, ilyen vagy olyan módon pénzt szereztünk, és ebből fejlesztettük hajónkat. Szép lassan emelkedtünk a ranglétrán, mígnem egy nap elértük a hön áhított Elite minősítést, és ez különleges feladatok ellátására jogosított fel bennünket. A látvány mindössze néhány vonalból állt, mégis ez az egyszerű ötlet ezreket szögezett a monitorok elé hosszú hónapokon keresztül.

Több mint tíz év elteltével kritikusok és megszállottak egybehangzó véleménye szerint, az *Elite* még mindig a valaha készített egyik legötletesebb és legsikeresebb számítógépes játék, az alapötletet már eddig is több tucatnyi cég dolgozta fel, de mindezidáig még egyetlen „utánérzésnek” sem sikerült az eredeti játék magasságaiba emelkednie. Talán tényleg az *utánérzés* a legjobb szó a kategória tagjainak a jellemzésére, hiszen míg más típusú programok forradalmi változásokat éltek meg, itt legfeljebb a grafika fejlődött. Még szerencse, hogy a stílus rajongói rendkívül türelmesek, és minden témában megjelenő játéknak hihetetlenül tudnak örülni – bízva abban, hogy előbb-utóbb csak felbukkan egy program, amely tényleg a nagy elődöt idézi.

Bár egy ilyen jellegű játékról érdemi véleményt csak hosszú átjátszott éjszakák után lehet különösebb lelkiismeretfurdalás nélkül mondani, a német Egosoft cég *X-Beyond the Frontier* játéka az első ránézésre ígéretes trónkövetelőnek tűnik. Főhősünk egy ifjú földi tesztpilóta, aki a játék elején egy kísérleti űrhajóban

éppen az első hiperugrását hajtja végre – kétes eredménnyel. *A műtét sikerült, a beteg meghalt* – szokták mondani az ilyen szituációkra, hiszen a hajó ugyan kibírta az ugrást, csak valahol egészen máshol pottyant ki a hipertérből, mint ahogy azt eredetileg tervezték...

Ott lebegünk tehát egy vadidegen univerzum kellős közepén, körülöttünk soha nem látott fajok képviselői, sehol egy ismerős csillag (a Földről nem is beszélve), és az egyetlen reményünk az életben maradásra az a 100 *intergalaktikus* kredit, amellyel egy helybéli kereskedőhajó furcsa beszédű és kinézetű ka-

pitánya segített ki bennünket. Persze nem pusztán jószívúségből, mindössze abban a reményben, hogy így idővel talán ki tudjuk fizetni neki azt a 3000 kreditet, amibe a hajónk pajzsának a rendbehozása került. A csodálatos kísérleti szerkezet ugyanis igencsak megrongálódott a hiperugrás során, így a hajtóművön kívül alig működik rajta valami. Nincs lézerünk, normális navigációs és dokkoló komputerünk, így ha életben akarunk maradni, valahogy *pénzt kell szerezniünk*.

Az Elite hagyományaihoz híven erre igen sok lehetőségünk lesz, azaz hozzáállásunkhoz mérten választhatunk hivatást magunknak. A legkézenfekvőbb pénzkereseti lehetőség a bolygóközi – illetve inkább rendszerközi – kereskedelem, nagy türelemmel és kitartással egészen szép profitra tehetünk szert ily módon. Persze a dolog közel sem annyira egyszerű, mint ahogy elsőre gondolnánk, hiszen a legtöbb árucikkre csak bizonyos helyeken van kereslet, és bizony

hosszú ideig eltarthat, amíg rálelünk a legoptimálisabb kereskedelmi útvonalakra, vagy a potenciális felvevőhelyekre. Természetesen választhatjuk a jövedelmezőbb, veszélyekkel és izgalmakkal teli *kalózáletet* is, ehhez azonban már egy komolyabban felszerelt hajóra lesz szükségünk. Ugyanez a helyzet a *fejvadász* hivatással is, bár a galaxis fenegyerekeiként számontartott *Xenon* hajók lelovásához már sokkal több kell, mint egy izmosabb lézerágyú. Kedvünk szerint bányászhatunk, sőt, a mások által elhullajtott tárgyak és konténerek összegyűjtése is kifizetődő elfoglaltság lehet. Komolyabb tőkével rendelkezők akár *gyárakat* vagy *űrállomásokat* is vásárolhatnak maguknak, és ezáltal meghatározó szereplői lehetnek egyes

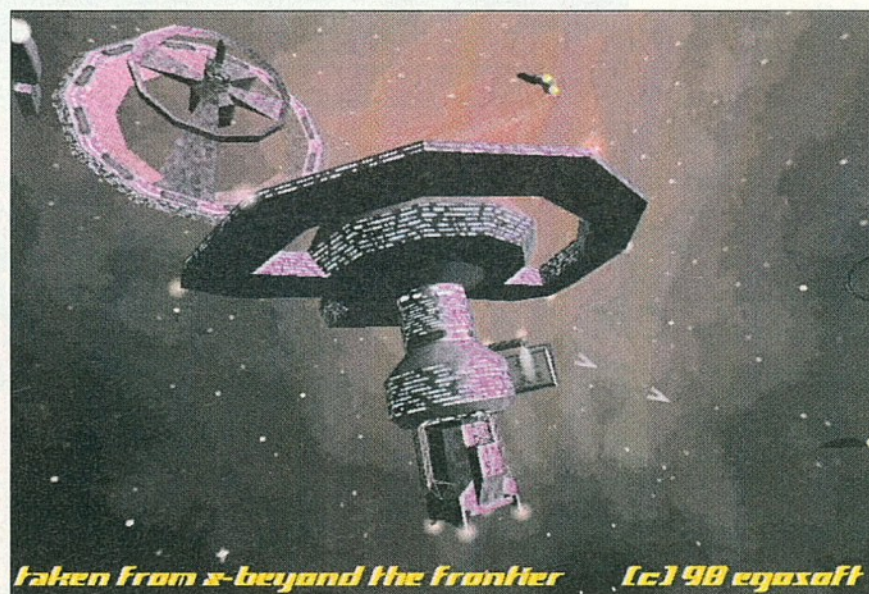
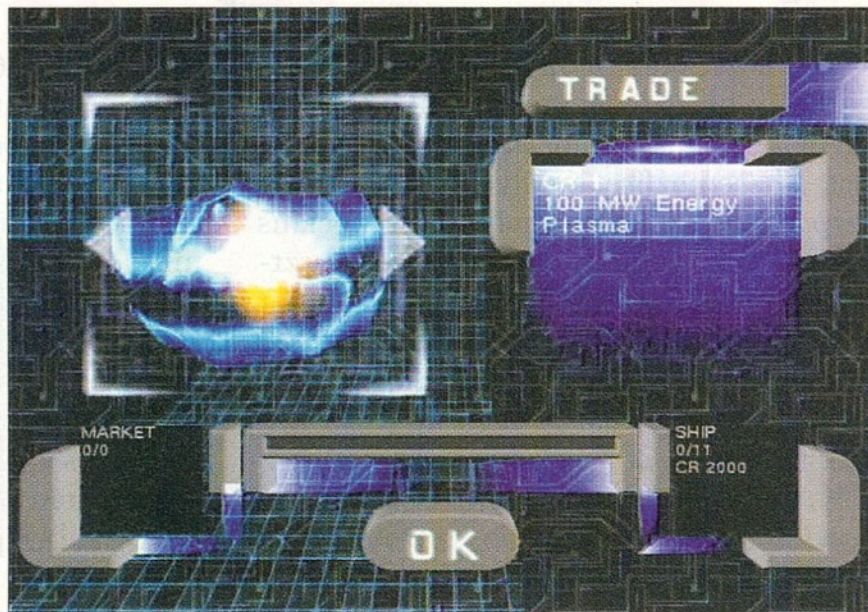
taken from x-beyond the frontier (c) 98 egosoft

The Frontier

szektorok gazdasági életének. Hiányt vagy dömpinget idézhetünk elő bizonyos árucikkekből, s így – hála a játékba épített egészen komoly gazdasági szimulációnak – aktívan befolyásolhatjuk a piac alakulását.

Akinek mindez nem lenne elegendő, az az egész játékot tekintheti egyfajta *akció-kaland keveréknek*, amelyben a cél: *megtalálni a hazafelé vezető utat*. A remek kerettörténet szálait követve szép lassan araszolhatunk előre a végső cél felé, de akár tetszik, akár nem, *valamennyi pénzre mindenképpen szükségünk lesz a játék teljesítéséhez*. Nem ritkán méregdrága információk és felszerelési tárgyak nélkül szinte lehetetlen továbbhaladni, vagyis felesleges abban reménykedni, hogy pár ezer kredit elegendő lehet a győzelemhez. Elméletben persze nem kizárt, hogy véletlenül ráakadjunk a hazafelé vezető útra, de kiindulva a körülbelül 50-60 naprendszer számláló idegen galaxis méretéből, ehhez azért igen kitartóan kell keresgelnünk.

Az ismeretlen világok felfedezése nem veszélytelen feladat, jónéhány idegen fajjal kerülhetünk kapcsolatba, amelyek közül nem mindegyik fogad bennünket tárt karokkal. Gyakran lesz a fegyvereké a főszerep (különösen ha a kalózálet rögzös útját választjuk), így a játék általános megítélésénél is fontos szerepet kap a harc, illetve a harcrendszer. A *Wing Commander* és az *X-Wing* rajongók valószínűleg kevésbé fogják értékelni, hogy a hajónk a fizika alapvető törvényei szerint mozog, vagyis néha tehetetlenül sodródik az űrben. Szerencsére mindez nem megy sem az élvezhetőség, sem pedig a kezelhetőség rovására, így hihetetlenül élvezetes és látványos harcra számíthatunk – legfeljebb kicsit több

gyakorlást igényel egy-egy látványosabb „kunszt” bemutatása.

Ha már a látványnál tartunk, érdemes külön kiemelni, hogy az *X-Beyond the Frontier* grafikája szó szerint lélegzetelállító. A hatást csak fokozza a *Jean Michael Jarre-t* idéző kísérőzene, ame-

lyet hallgatva szinte érezni a hajónkat körülölelő feneketlen űrt. A közeli bolygók, holdak és napok ugyan mind csak dekorációs célokat szolgálnak, ez azonban játék közben fel sem tűnik – mindvégig olyan érzése van az embernek, hogy csak akarnia kellene, és bárhová elmehetne, bárhol leszállhatna. Valamennyi naprendszernek egyedi jellegzetességei vannak, a gyűrűs bolygóktól és az aszteroidamezőktől kezdve, egészen a távoli galaxisok és üstökösök színpompás csillagködéig. Az idegen világok lakói eltérő építési stílust használnak, így a naprendszerenként fellelhető tíz-tizenöt különböző méretű, hihetetlen aprólékossággal kidolgozott állomás már magában gondoskodik a változatosságról. A játék egyik legnagyobb erénye egyébként éppen ebben rejlik, hiszen hiába utaztunk keresztül már huszonöt rendszeren, a huszonhatodik még mindig tartogathat meglepetéseket.

Az előbbiekből már kiderülhetett, hogy az *X-Beyond The Frontier* *nem egyhétvéges játék*, valószínűleg hosszú hetekig, sőt, akár hónapokig is lekötheti a vállalkozó kedvű pilóták érdeklődését. Látványvilága és hangulata kiemelkedő-

nek számít még 1999-es mércével is, egyedül talán csak a robbanások sikerültek szegényesebbre az átlagosnál. A felfedezés öröme fantasztikus, a kerettörténet is remek, de csak annak érdemes belekezdenie a játékba, aki tengernyi idővel rendelkezik. Persze emiatt aligha fog egyetlen igazi Elite-rajongó is búsulni, hiszen ezeknek a játékoknak pontosan ebben rejlik a szépségük.

Nem tucattermékek, amelyekben pár nap alatt végig lehet rohanni. Az *X-Beyond the Frontier*hez *kitartás és türelem* (no meg egy méretes jegyzetfüzet) kell, de biztatás gyanánt nyugodt lélekkel állíthatjuk: megéri!

LÁM GÁBOR

Worms Armageddon

Rózsaszínű hernyócskák repkednek a levegőben, kaján megjegyzéseket tesznek, és súlyosan felfegyverkezve útra kelnek, hogy megsemmisítsék az ellenfél csúszó-mászó hadsereget. Támadnak az agresszív harci férgek!

A *Worms Armageddon* egy immár kultikussá vált játék újabb része kúszik felénk. A *Worms*, az ősapa 1995-ben jelent meg, és egy egyszerű, de egyben lebilincselő játékelvvel hívta fel magára a figyelmet, s a pixelgrafikája ellenére igazi sikert aratott. Logikus módon ezt két évvel később a *Worms 2* követte, ami egy grafikailag javított folytatásnak tekinthe-

A férgesckék néhány új fegyvert is kaptak a bütykös mancsocskáikba. Ezen kívül a harcok során *ládákat is* ledobálnak a harcmezőre, amelyek sokszor *fegyverpótlásokat* tartalmaznak vagy speciális képességeik vannak. Az újabban választható 1024x768 képpontos felbontás javít az áttekinthetőségen, és megkönnyíti az ellenséges férgek célbavételét. Aki a rendelkezésre álló tájat túlságosan unalmasnak találja, *saját harci arénát* kreálhat.

A *Worms Armageddon*, az elődeihez hasonlóan, a legnagyobb szórakozást a *többfelhasználós üzemmódjában* nyújtja. Lehetőség van hálózati és internetes játszásra is, ez utóbbi a *Wormneten* keresz-

tül zajlik (hasonlít a Blizzard-féle *Battlenet*-re). Itt az egész világból gyűlnek össze a játékosok, hogy a hernyóseregekkel felvonuljanak egymás ellen. Bosszantó viszont, hogy a hálózati üzemhez minden résztvevőnek eredeti CD-vel kell rendelkeznie.

Az előddel szemben most a *szóló feladatoké* az elsőbbség. A *Basic trainingben* megtanuljuk a gránátok és a puskák használatát és a *Bazookák* célbiztos alkalmazását. Miután az alaptréninget sikerrel befejeztük, beléphetünk a *szóló játékos misszióba*. Míg ez az első két részben viszonylag könnyű volt, most már stratégiai gondolkodást és kezűgyességet is igényel. A saját kis hernyócska kezdeti előfeltételei rendszerint igen rosszak (egy hernyó akár öt ellenséges férggel szemben), és a fegyverválaszték is korlátozott. Ezáltal a stratégiai gondolkodás kerül előtérbe. Ha az összes egyéni missziót sikerült túlélni, akkor új szintek nyílnak meg.

A férgesckék *új beszédfájlokat* is kaptak, ezeket a hangokat a harc hevében hangosan hallatják, ráadásul a fejlesztők *11 új zenei tracket* is beépítettek, amelyek a változatos zenei élményről gondoskodnak a harc alatt.

tő. A férgesckék immár SVGA grafikával virítottak, az eredeti csúszó-mászók kissé merev, de vitathatatlan bája viszont elveszett. A harmadik rész a *Worms 2*-höz csatlakozik, és mindazokat a jellemzőket megkapta, amelyeket az előd elkészítésénél még nem tudtak megvalósítani. A játék ötletén az eredetihez képest voltaképpen semmit sem változtattak. A feladatunk továbbra is abból áll, hogy a hadseregünket a férgek többi egysége ellen harcba vezessük.

Szereljük fel csúszó-mászóinkat távirányítású rakétákkal, kézigránátokkal, robbanó banánokkal, birkákkal, puskákkal és mindazzal, amit a terjedelmes és szokatlan fegyverarszenál még kínál. Az ellenséges féreg életenergiája minden találatlal csökken, és ha végleg elfogyott, akkor örök nyugalomra tér.

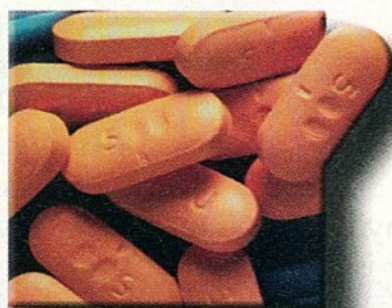

Mi a közös nevező*

Csizma az asztalon

Léhűtő

Dreher Antal

B2 Vitamin

*a helyes válasz 1 szó

A megfejtéshez (és beküldéséhez) nyugodtan használhatod a www.dreher.hu honlap címet, ahol több százezer karakternyi információ található sörkultúráról, sör típusokról, sörreceptekről, sőt sörkoktélokról, a sör helyes ízleléséről, s egészségügyi vonatkozásairól, a magyarországi sörfőzés és a Dreher család történetéről, a sörgyártás technológiájáról és még sok minden másról. Sörviccek, a sörvilág nemzetközi érdekességei, interaktív játékok, képeslapok és képernyővédők is várnak rád.

Most belekóstolhatsz Magyarország legnagyobb sörgyártójának... honlapjába, amely joggal: a sör honlapja, a hon sör lapja!
www.dreher.hu

A helyes megfejtést beküldők közül 1 fő 70 liter – azaz 1 éves magyarországi átlagfogyasztásnak megfelelő mennyiségű – sört nyer!

Sorsolás: 1999. szeptember 23-án. A nyertest levélben vagy E-mail-en értesítjük szeptember 30-ig.

OLVASS A SÖRÖK KÖZÖTT !

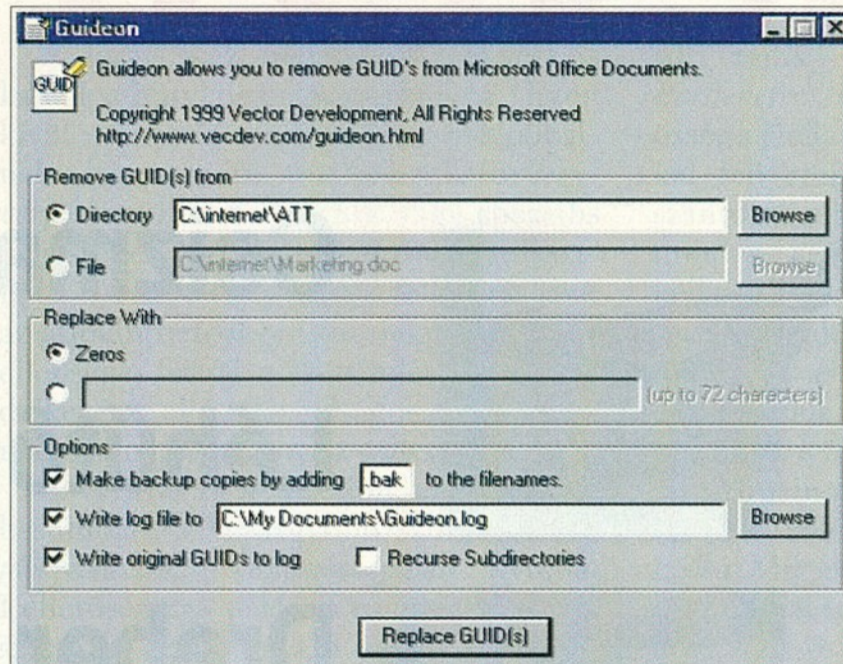

GLOBÁLIS EGYÉNI AZONOSÍTÓ

Meggyűrűzve?

A Microsoft Windows programcsomagját és a hozzá kapcsolódó programokat egyfajta vélelem kíséri: a programokon belül más is történik, mint aminek történnie kell. Valami olyasmi, ami – megbújva a háttérben – a felhasználók nyilvántartását és követését szolgálja. Vajon légből kapott állítások ezek, avagy tényleg van alapjuk az elképzeléseknek?

A Guideon felhasználói felülete

Ami a felhasználók nyilvántartását illeti: még a *Microsoft* is szükségesnek látta egy magyarizáló nyílt levél közzétételét, amely a regisztrációs varázslóval és sok hasonló problémával foglalkozik. A levél, amelyet a

www.microsoft.com/presspass/ címen található, azonban semmi kérdésre nem válaszol érdemlegesen, különösen nem a legújabb problémára, az *egyéni azonosítókéra*. Ezeket az azonosítókat egyes Office-alkalmazások generálják, és – ami különösen lényeges – valamennyi általuk készített dokumentumba beleteszik. Ez a bizonyos azonosító a gépre és az arra ins-

tallált szoftververzióra jellemző szám. Az alakja az objektteknológiában az egyedi programobjektumok regisztrálásakor keletkező ID-hez hasonlít. Íme egy élő példa: {2E7C75C0-0C4D-11D3-9250-00E0291D6A7E}

Amennyiben e hasonlóság nem a véletlen műve, akkor az alkalmazott algoritmus garantálja, hogy egy-egy ilyen ID az installált gépek közösségében csak egyetlen alkalommal fordulhasson elő. Ezt az ID-t az installált Microsoft-alkalmazás mindaddig megtartja, amíg egy adott gépen van. Ezzel minden kétséget kizáróan lehet igazolni, hogy *melyik gépen, melyik szoftverrel írták a dokumentumot*.

A személyes adatok védelme iránt érzékeny amerikai közönség persze igen-

Azonosít-e az azonosító?

Tavaly, amikor az *Intel* bejelentette, hogy az új *Pentium III* processzorokat egyedi azonosítóval kívánja ellátni, a hírnek világszerte nagy volt a visszhangja. Az egyértelműnek és hamisíthatatlannak kikiáltott gépazonosító módszer nem aratott osztatlan sikert. Egyrészt azok tiltakoztak, akik a magánélet megsértését látták benne, s persze azok is, akik tudták, ez a módszer sem feltörhetetlen.

Azóta az *Intel*, bár továbbra is javasolja a *processzorazonosító kód* használatát, már nem teszi kötelezővé ezt. A hackerek és crackerek pedig egymás után gyártják és teszik az interneten keresztül hozzáférhetővé azokat a programokat, amelyek részint lekérdezik ezeket az egyedi kódokat, még akkor is, ha ki van kapcsolva a processzor e szolgáltatása, részint pedig hamis, a felhasználó vagy a programozó által megválasztható kódot adnak ki, ha valamely program a processzorkód lekérdezésére vetemedne.

A *Microsoft* hasonló nagyságrendű lépésre szánta el magát, amikor *Office* programjainak fejlesztése során úgy döntött, hogy egyedi rendszerazonosító kódokat épített a *Word*, a *Powerpoint* és az *Excel* segítségével létrehozott dokumentumokba. Erről csupán a felhasználókat „felejtették el” értesíteni.

Az említettekről tavasszal, egy újsághír kapcsán szerezhettünk tudomást, amikor is márciusban a *PharLap* szoftverház egyik szakértője az interneten jelezte, hogy a *Windows 98* és az *Office 97* a telepítés során összehangoltan gyűjtöget adatokat a szóban forgó számítógépről, és megpróbálja azokat a gazdáinak továbbítani. Hosszas tagadás után a *Microsoft* kijelentette, hogy az így megszerzett adatokat megsemmisíti, azokkal nem kíván visszaélni, de hát ilyet mintha hallottunk volna már az elmúlt néhány évtizedben...

Március 26-án, mint azt júliusi szá-

munkban már megírtuk, a *Melissa* nevű makrovírus rászabadult a világra. Az *FBI* ezúttal nem elégedett meg másodfokú szemöldökráncolással, és szakértők bevonásával április elejére már fogtak is egy madarat, akit a *Melissa* vírus megírásával és az internetre kirakásával vádolnak.

Az eseményeket nyomon követve kiderült, hogy az *FBI* egyik bizonyítéka *David L. Smith* ellen az elsődleges vírusforrázó *LIST.DOC* dokumentumban rejtőzik. A *Word* által beültetett azonosító kódot elégséges bizonyítéknak ítélték a (vélt) tettes azonosítására. Ezzel csupán az a probléma, hogy mint minden szoftveres azonosító kód, a megfelelő ismeretek birtokában ez törölhető vagy módosítható. *Smith* ügyében pedig azóta meglehetősen nagy a csend, amióta április 2-án 100 ezer dollár óvadék fejében szabadon engedték.

DR. NAGY GÁBOR

Dokumentált azonosítók (felső kép)
Egy ügyes program megtalálja és kijavítja az ID-eket (alsó kép)

csak felzúdult, és szinte minden szakmai fórum foglalkozott a témával. Először még csak keresőprogramok kerültek forgalomba, majd az egyik kis amerikai cég szabad szoftverként is forgalmazni kezdte a *Guideon* névre hallgató segédprogramot. Ezt egyébként bárki megtalálhatja a www.vecdev.com/sguideon.html webcímen.

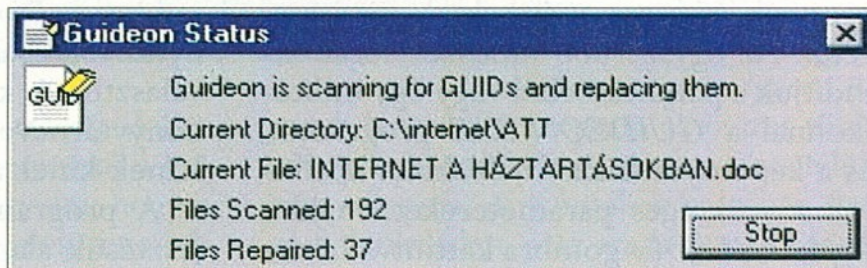
A program a hagyományos installációs módszert követi. Igen kicsi, nem egészen 600 Kb-ot foglal el, és mint minden windowsos programnak, ennek is grafikus a felhasználói felülete. Képes arra, hogy felkutassa a rejtett azonosítót az Office-dokumentumokban.

A program teljes könyvtárakat vagy akár egyes állományokat is megvizsgál-

```

Guideon log - WordPad
File Edit View Insert Format Help
er flag (FYI: That is _PID_GUID) probably an older Office File.
marker flag (FYI: That is _PID_GUID) probably an older Office File
arker flag (FYI: That is _PID_GUID) probably an older Office File.
arker flag (FYI: That is _PID_GUID) probably an older Office File.
changed GUID from (1E7E1FA1-2073-11D2-86BC-00104B40F4AF)
changed GUID from (1E7E1FA1-2073-11D2-86BC-00104B40F4AF)
GUID from (2E7C75C0-0C4D-11D3-9250-00E0291D6A7E)
GUID from (2E7C75C0-0C4D-11D3-9250-00E0291D6A7E)
fully changed GUID from (8425CCB9-EC0F-11D2-8952-823137260018)
nged GUID from (E61AEF79-EDC9-11D2-A1FA-00E0290BE627)
0 marker flag (FYI: That is _PID_GUID) probably an older Office Fi.
lly changed GUID from (75B6FB58-DB92-11D2-91F6-936DD6FB1285)
fully changed GUID from (A39689CF-E23D-11D2-A6CB-E07354C10801)
For Help, press F1

```


hat. Ha azonosítót tartalmazó dokumentumot talál, akkor, az előzetes beállításunknak megfelelően, több lehetőség közül választhatunk. Az egyik: kiirtani az azonosítót, és nullával feltölteni a helyét. Ez minden rendszerrel garantáltan kompatibilis megoldás.

A másik választási lehetőség, hogy egy

általunk megadott szöveget (egy másik azonosítót vagy a saját szövegünket) helyezi el a dokumentumba. Ekkor már senki sem lehet biztos abban, hogy a dokumentumot tényleg azon a gépen írták-e, amelynek az azonosítójával rendelkezik. Ez a módszer, a bosszantáson kívül, a gép-felhasználó-dokumentum összerendelés egyértelműségét is megkérdőjelezi.

A kivesézett GUID-eket (GUID = Globally Unique Identifier) megtekinthetjük a log állományban. A program hibája, hogy az első telepítés után kézzel kell megadni a log-notepad összerendelést, ami azonban a későbbiekben már kifogástalanul működik. Ha akarjuk, a GUID kiirtása előtt mentést készíthetünk az eredeti példányról. (A program további részleteiről *Kicsézett azonosító* cikkünkben olvashatnak.)

Úgy tűnik, a Guideon program meghiúsított egy újabb, az egyéni szabadság korlátozására tett kísérletet. A GUID ismeretében ugyanis egy gép teljes dokumentumkibocsátása gond nélkül nyomom követhető. Holott a gondolat szabad, és nem tűri, hogy a madarakhoz hasonlóan meggyűrűzzék. KIS JÁNOS

OKI

oldal-nyomtatók

OKIPAGE 4w Plus
4 lap/perc
600 dpi

OKIPAGE 6e/6ex
6 lap/perc
600 dpi

OKIPAGE 8c
8 lap/perc
600x600 dpi, színes

OKIPAGE 10i
10 lap/perc
600x1200 dpi

OKIPAGE 16n/20n
16/20 lap/perc
600x1200 dpi
duplex opció

OKI

People to People Technology

Oki Systems (Magyarország) Kft.

1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

Telefon: 327-4070, 266-6225

Fax: 327-4076, 266-0152

www.okihu.hu

MÁTRIXNYOMTATÓK · OLDALNYOMTATÓK · HŐPAPÍROS FAX · NORMÁLPAPÍROS FAX

AZ OKI-forgalmazókról, árakról, akciókról kérjen további információt az OKI InfoFax számán: 436-2222/1881

GUIDEON V. 1.1

Kicselezett azonosító

A Guideon program lehetővé teszi, hogy mi, felhasználók vegyük át az ellenőrzést a bennünket azonosító bélyegek felett, amelyeket a Microsoft Office programjai helyeznek el a dokumentumainkban.

Az Office programok tartalmaznak egy GUID-nek (*Globally Unique Identifier*) nevezett azonosítót, amely minden egyes számítógépre más és más. A Word, az Excel és a Powerpoint ezt az adott gépre jellemző kódsorozatot helyezi el minden újonnan létrehozott dokumentumban. Mivel a dokumentum a további „élete” során már nem módosul, ez a GUID a későbbiekben érintetlen marad, s minden egyes Office dokumentum útja (elvileg) egészen a dokumentumot létrehozó számítógépig követhető.

A Guideon program lehetővé teszi, hogy anélkül távolíthassuk el a dokumentumfájlokból ezeket az azonosító kódokat, hogy a dokumentum adattartalma megsérülne.

A program telepítése egyszerű. Csupán el kell indítani a telepítőprogramot, és követni annak utasításait. Amennyiben a későbbiekben úgy döntünk, hogy meg akarunk szabadulni a Guideontól, akkor sem nehezebb a dolgunk: a Guideon a Registry-ben tárolja a beállításait, ahol könnyen felkutatható a `HKEY_CURRENT_USER\Software\Guideon` alatt.

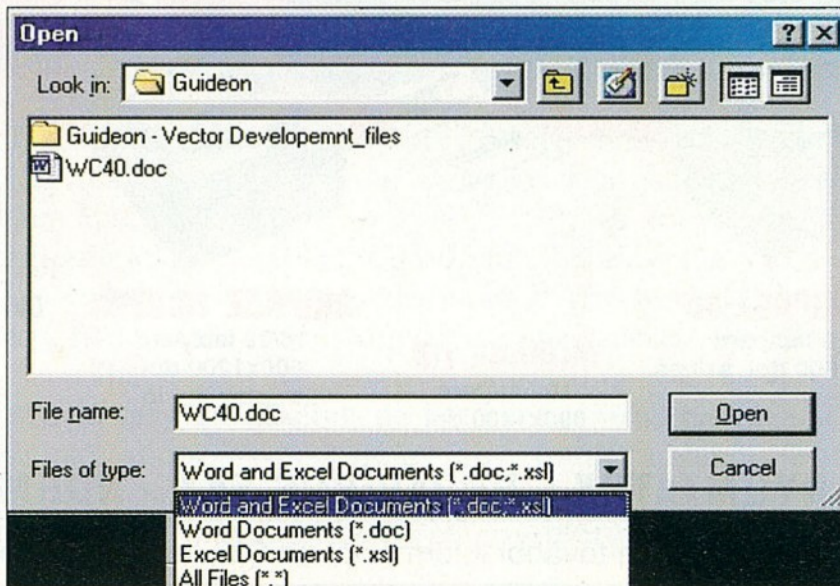
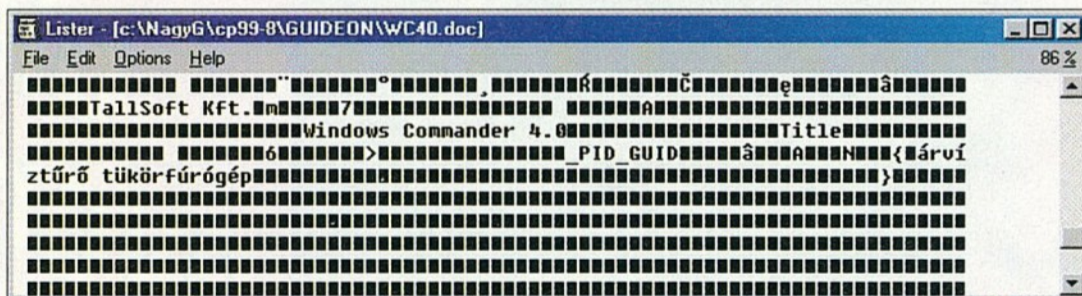
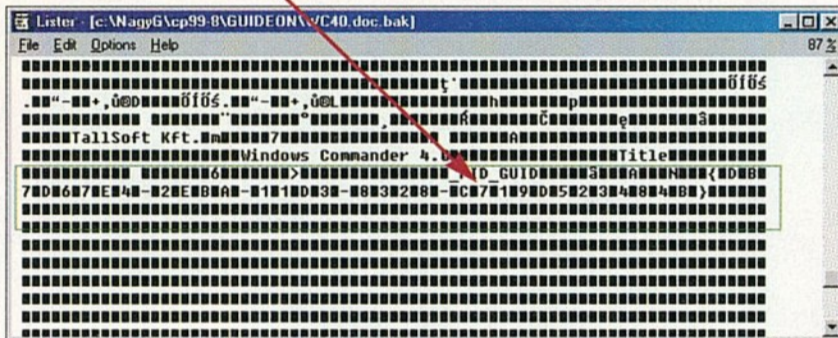
Átalakítás után nyoma sem marad az árulkodó szignónak (felső kép)
A program Word és Excel dokumentumokkal foglalkozik (alsó kép)

A program használatáról

Két üzemmód közül választhatunk. Kipróbálhatjuk a *parancssoros paraméterezést*, ami bonyolultabb, és megköveteli a program és a paraméterek alapos ismeretét. Az egyszerűbb módszer során elindítjuk a parancssorból vagy egy indítóikkal a `GUIDEON.EXE` programot, és a képernyőn látható ablakban beállítjuk a szükséges paramétereket, majd a *Replace GUID(s)* gombra kattintva hátrádólunk, és szemléljük az eredményt. Kezdjük az ismerkedést a kattintgatós módszerrel!

Először azt kell beállítanunk a *Remove GUID(s) from* területen, hogy mire kívánjuk fókuszálni a program tevékenységét. Ha a *Directory* gombot kapcsoljuk be, akkor kijelölhetjük azt a könyvtárat,

Az eredeti Word vagy Excel dokumentumban könnyen megtalálható a nevezetes azonosító kód

amelyen belül az összes *Microsoft Office* dokumentumból el akarjuk távolíttatni a gépünkről árulkodó stempliket. A könyvtár, a Windowsban megszokott módon, a *Browse* gombra kattintva megnyíló ablakban további kattintgatásokkal választható ki, de ha tudjuk a pontos könyvtárnevet, az akár be is gépelhető. Kinek-kinek az ízlése szerint.

A program egyébként nem a kiterjesztésük alapján azonosítja a megadott könyvtárban található fájlokat, hanem beleolvassa a dokumentumok elejébe, és az ott lévő *fejlécinformáció alapján* minősíti.

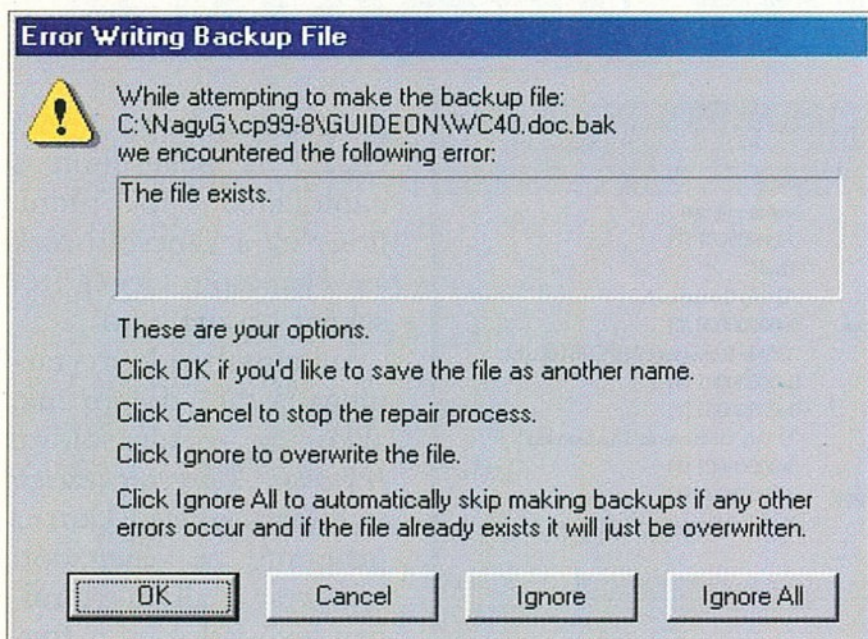
Természetesen egyetlen fájlt is választhatunk, s ekkor a *File* gombot kell aktivizálnunk. Ilyenkor ismét mi dönthetjük el, hogy begépeljük-e a teljes fájlnevet, természetesen a meghajtónév és az elérési útvonalsor megadásával, vagy az ide tartozó *Browse* gomb lenyomása után, további kattintgatásokkal választjuk ki a listából a kezelendő dokumentumot.

A névmegadáskor, *helyettesítő karaktereket* bevétve, *csoporkijelölést* is végezhetünk. A `C:\My Documents\CP*.doc` beírásával például arra utasíthatjuk a programot, hogy az összes CP-vel kezdődő Word dokumentumot kezelje a `C:\My Documents` folderen belül.

Amennyiben olyan fájlok is akadnak a megadott könyvtárban, amelyek a *.doc* kiterjesztés dacára sem Word dokumentumok, az sem okoz gondot, mert,

mint írtuk, *a Guideon nem a kiterjesztés alapján minősíti a fájlokat.*

A következő területen (*Replace With*) azt állíthatjuk be, mire cserélje le a Guideon a dokumentumba ágyazott azonosító kódsorozatot. Alapértelmezésként kinullázza (*Zeros*), de a másik gombbal átkapcsolva megadhatunk egy tetszőleges szöveget, legfeljebb 72 karakternyi hosszúsággal. Természetesen arra is mód van, hisz a puskával is lehet mindkét irányba lőni, hogy valaki más GUID-ját másoljuk be a dokumentumainkba. Nem nagy kunszt, csak először ki kell gyűjteni

Ha már létezik a megadott néven biztonsági másolat, a program nem írja felül figyelmeztetés nélkül

az eredeti is volt. Ha tehát a másolat tervezett neve már foglalt, akkor a megjelenő párbeszédablak OK gombjára kattintva új nevet adhatunk neki, a *Cancel* leállíthatjuk a GUID-talanítást, az *Ignore* gombbal felülírjuk a másolattal a meglévő fájlt, míg az *Ignore All*

gomb hatására a program az összes többi névegyezés esetén is az automatikus felülírást választja. Amennyiben a szóban forgó fájl írásvédett, azaz *readonly* attribútuma

gomb hatására a program az összes többi névegyezés esetén is az automatikus felülírást választja. Amennyiben a szóban forgó fájl írásvédett, azaz *readonly* attribútuma

azokat egy, az illetőtől származó dokumentumból. Ugye milyen egyszerű a hamisítás? Csupán arra kell ügyelni, hogy a kezdő- és zárókapcsos zárójelek nem részei, csak határolói az azonosító kódsorozatnak.

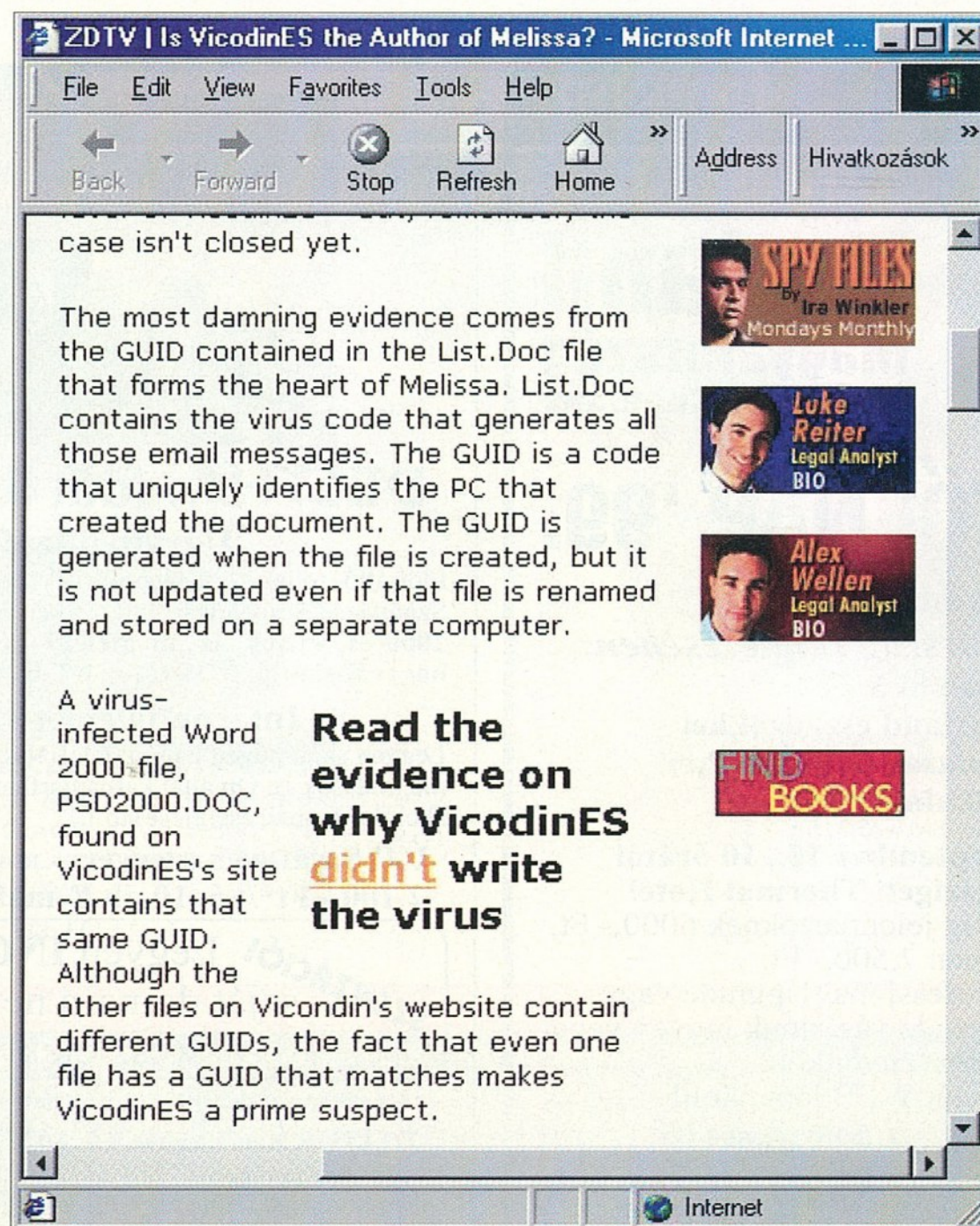
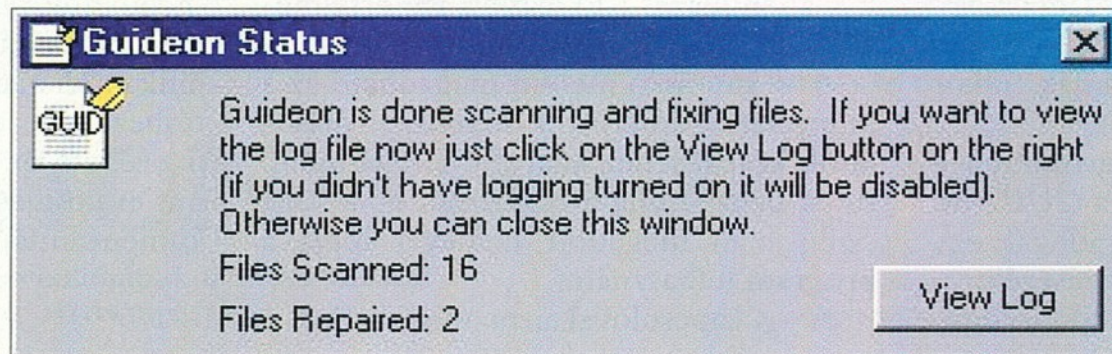
Az *Options* területén, ahogy az ábránkon is látható, hat különböző jellemzőt állíthatunk még be. A *Make Backup Copies* mezőt aktiválva, a program *biztonsági másolatot* készít még a GUID eltávolítása előtt a kezelésbe vett fájlokról. A *Guideon* program szerzője határozottan javasolja, hogy ezt a szolgáltatást minden esetben vegyük igénybe. Ha véletlenül pont velünk fordulna elő, hogy a GUID-talanítás során megsérül a dokumentum, a biztonsági másolat segítségével orvosolhatjuk a bajokat.

A következő mezőben megadható az a háromkarakteres kiterjesztés (alapértelmezésként ez *.bak*), amelyet a biztonsági másolat nevének a végére illeszt a program. Így az *Anyagaim.doc*-ből *Anyagaim.doc.bak* lesz. Előfordulhat, hogy az így előálló név már foglalt, ekkor a program felteszi a kérdést, hogy mitévő legyen.

Tudnunk kell, hogy a program *ugyanabban a könyvtárban helyezi el a biztonsági másolatokat, ahol*

„Purgálás” után jöhet a munkanapló megtekintése (felső kép)

A Word azonosító jeleit már a gyakorlatban is „hasznosították” (alsó kép)

van, a program nem tudja felülírni, s így nem készül biztonsági másolat. Ha úgy döntünk, hogy nem kívánunk élni a biztonsági másolat készítésének a lehetőségével, a program csak egyszer ad figyelmeztetést, utána már nem. A többi ezután már a saját felelőségünk.

A következő sorban a *naplózást* kapcsolhatjuk be és ki (*Write log file to*), illetve megadhatjuk a naplófájlt. Ez alkalommal is beírhatjuk a *név* mezőbe a kívánt fájl elérési útvonalát és nevét, vagy a *Browse* gombon keresztül kattintgatással választhatunk magunknak naplófájlt.

A naplófájl vezetését feltétlenül javasoljuk, hiszen itt egy sor olyan információt rögzít a program, amelyet máshol nem szerezhethetünk meg. Így például bekerülhet a GUID, amelyet a program kigyomlált. Ugyancsak ide írja be a program, ha valamilyen okból nem képes elvégezni a feladatot, ha nem képes megnyitni egy fájlt vagy nem tud beleírni. Amit a grafikus kezelő felület eltakar, az mind ide kerül, s megtudhatjuk, mi miért történt, vagy miért nem történt meg.

A *Write original GUIDs to Log* mező bekapcsolásával arra utasíthatjuk a programot, hogy a naplófájlba vezesse be a kitarított dokumentumok GUID-jait. Ezt a szolgáltatást nem kötelező használni, mivel ezeknek a kódoknak a megőrzése nem erősíti magánéletünk védelmét.

Az utolsó mező, a *Recurse Subdirectories* csak akkor választható, ha forrásként könyvtárat adtunk meg. Amennyiben ez a mező aktív, a program nemcsak a megadott könyvtárban levő dokumentumokkal foglalkozik, hanem az abból nyíló alkönyvtárak dokumentumaival is.

Parancssoros paraméterezés

A parancssoros paraméterezés is hasznos lehet, főleg annak, aki scripteket vagy makrókat ír. Így egyszerűen automatizálható, hogy például

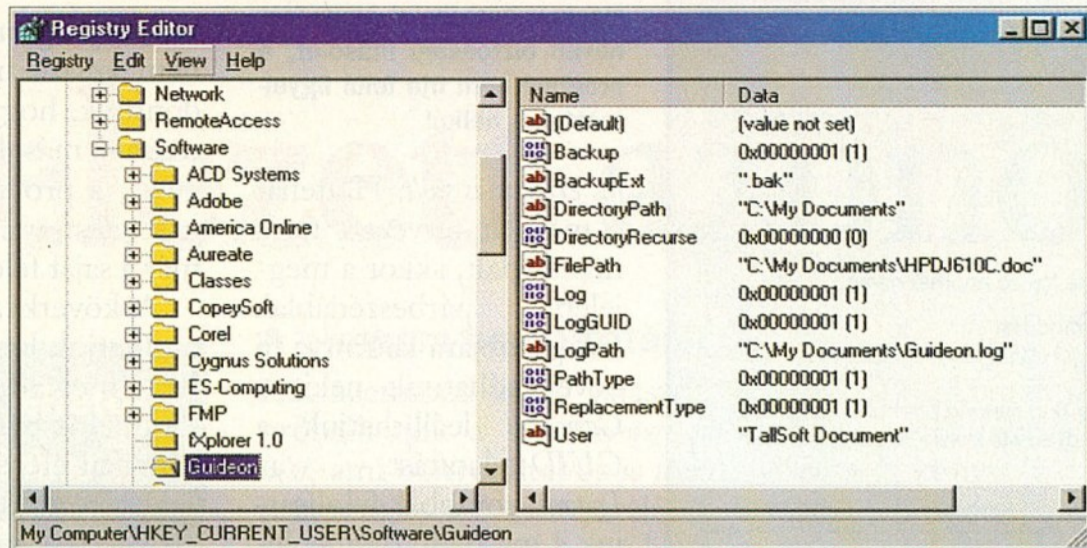

mentés után kizsedje a program a GUID-okat. A parancssor az alábbi mintát követi:

```
guideon.exe -d <könyvtár> [-z] [-u <sztring>] [-b <kiterjesztés>] [-l <logpath>] [-g] [-r] [-q]
vagy
guideon.exe <-f <fájlnev> [-z] [-u <sztring>] [-b <kiterjesztés>] [-l <logpath>] [-g] [-r] [-q]
```

Bár a paraméterek többsége elhagyható, a forrás megadása mégis kötelező. Vagy egy könyvtárnevet kell megadnunk a *-d* kapcsoló után, vagy egy fájlnevet az *-f* után. Ügyeljünk arra, hogy amennyiben a megadandó fájl- vagy könyvtárnév szóközt is tartalmaz, akkor idézőjelek között kell beírni.

A *-z* kapcsolóval arra utasíthatjuk a programot, hogy nullázza ki a GUID-ot. Az *-u* kapcsoló mellett megadható egy sztring, amellyel le kívánjuk cserélni a GUID-ot. Az említett két kapcsoló egy-

Ennyi látható a Registryben a beállításokból

mást kizárja, azaz vagy a *-z*, vagy az *-u* kapcsoló szerepelhet a parancssorban. Ha az egyik kapcsolót sem írjuk be, akkor a lenullázás (*-z*) lesz az alapértelmezés.

A *-b* kapcsoló mellett megadható az a kiterjesztés, amelyet a biztonsági másolatok készítéséhez akarunk felhasználni. Az *-l* bekapcsolja a naplózást, és a kapcsoló után megadott fájlnevet fogja a program felhasználni.

A *-g* kapcsolóval arra utasíthatjuk a

programot, hogy a régi GUID is bekerüljön a naplófájlba. Jó tudni, hogy ez a kapcsoló csak az *-l* kapcsoló kiegészítéseként használható.

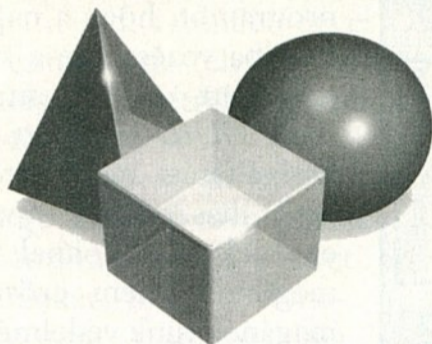
Amennyiben könyvtár-megadással dolgozunk, akkor az *-r* kapcsolóval rekurzív könyvtárkezelést is előírhatunk. Ekkor a program a megadott könyvtár alkönyvtáiraiban levő fájlokkal is fog-

lalkozik.

Két kapcsoló maradt még hátra. Ha a *-q* kapcsolót is megadjuk, akkor a program csendben fut le, rendszerint a háttérben, és nem zavarja a környezetét. Az *-o* kapcsolóval a backupfájlok automatikus felülírását kérhetjük. Óvatosan éljünk ezzel a lehetőséggel, mert adatvesztéshez is vezethet, ha a felülírandó fájl írásvédett, és a program (bár ez valószínűtlen) tönkretetheti a kezelésbe vett dokumentumfájlt.

DR. NAGY GÁBOR

INPRISE
Integrating the Enterprise

Borland
Magyarország
an Inprise Company

FEJLESZTŐI NAP '99.

Előadások a

Borland Magyarország rendezésében:

Delphi 5

E-business Borland eszközökkel

CORBA alkalmazások/VisiBroker

Java alkalmazások

Időpont: 1999. szeptember 15., 10 órától

Helyszín: Margitszigeti Thermal Hotel

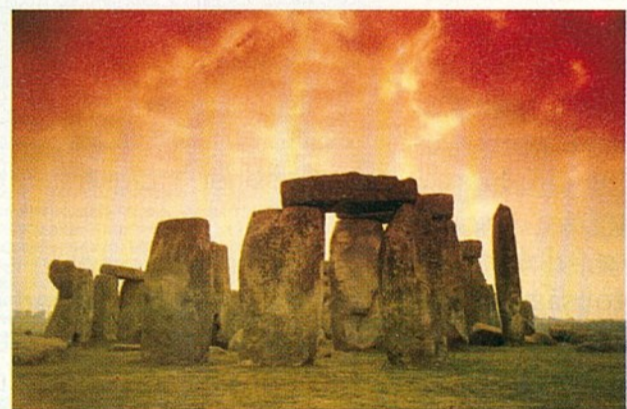
Részvételi díj: szept. 1-ig jelentkezőknek 6000,- Ft,
a helyszínen 7.500,- Ft.

Minden Delphi 5 Professional/Upgrade vagy
Delphi 5 Enterprise/Upgrade vásárlónk ingyen vehet
részét rendezvényünkön.

Regisztrálja magát WEB lapunkon!

Mindenkit szeretettel várunk!

Borland Magyarország, 1143 Budapest, Hungária krt. 79-81., tel.: 252-8145, 363-0098
Fax: 252-8773, internet: <http://www.borland.hu>, e-mail: info@borland.hu

DELTA: időt álló megoldás

Ügyviteli szoftverek:

Időt álló, teljes körű megoldások az ügyvitelben, integráltan is. Számlázás, könyvelés, raktár és készletkezelés, bérszámfejtés stb. 2000-es éveknek is megfelelő rendszerek, kis cégtől a nagyvállalati-tig, DOS-tól az NT-ig, részletre is! 19 900-300

Internetjelenlét szolgáltatás:

Legyen saját néven web oldala! Nagyvállalati, akár virtuálisbolt megoldások is. Ön által karbantartható oldalak (pl.: árjegyzékek, akciók azonnali cserélése stb.)

ÚJ! Saját web szerver: www.onneve.hu névvel 2 100,- Ft*/hó, 10 db E-mail címmel 5 417,- Ft*

SENZÁCIÓ! Legyen **INGYENESEN** saját domain neve az ini.hu alatt!
Részletek: www.ini.hu

*:virtuális web szerver, 20(!) MB tár, éves díjfizetés esetén + áfa. xy@onneve.hu E-mail

DELTA Rendszerház Kft. 1026 Budapest, Torockó köz 2.

Tel./fax: (06-1) 214-16-55 Tel.: (06-1) 355-98-28

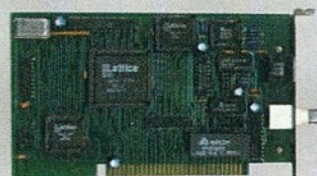
E-mail: inf@deltha.hu Információ, letöltés: www.deltha.hu

Katonás rend a hálózaton

Saját fejlesztésű, hálózatra kapcsolt **EMC-8023 V4** kártyánk információiból, a hozzá tartozó szoftver **pontos diagnózist** készít a hálózati eszközök és a kábelezés hibáiról, továbbá a teljes rendszerfelügyeletet is ellátja.

A **EMC-8023 V4** kártya és a **Netmonitor 1.53** szoftver önálló egységet alkot, nincs kiszolgáltatva idegen eszköz esetleges hibájának.

Az akár többszáz kártyát is figyelni képes rendszernek kedvező az ár/teljesítmény viszonya. Külön installálást nem igénylő rendszerünket, hálózatépítőknek, rendszergazdáknak ajánljuk.

AQUILA

NETMON 10

A szoftver Win95/98-as verziójának demóváltozatát megtalálja az interneten: www.mpkft.hu

MPcomputer

MP Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.
1094 Budapest, Ferenc krt. 27. Tel.: 216-5723, 216-3648
E-mail: mpkft@mail.mata.v.hu; www.mpkft.hu

PORTOCOM

Portocom Ezüst Csapat: 3100 és 5100

Asztali PC-t megszégyenítő teljesítményű Celeron processzor • Megújult szín- és formavilág

Portocom 3100 C

Intel Celeron 333-433 MHz CPU, 32 MB RAM, 13,3-14,1" TFT LCD, 2xAGP, 4 MB Videó RAM, 4,3 GB HDD, 24xCD-ROM. **Opció:** DVD ROM, belső 56 k modem, LS-120.

Ár: nettó 450 000 Ft-tól

Portocom 5100 C

Intel Celeron 333-433 MHz CPU, 32 MB RAM, 12,1" TFT LCD, 4 MB Videó RAM, 1xAGP, 4,3 GB HDD, 24xCD-ROM.

Ár: nettó 370 000 Ft-tól

Portocom notebook: Nem csúcs, de legtöbb érték a pénzedért.

Legfontosabb viszonteladóink: Bábolna: Bábolna Computer Kft. 34-568-400 Békéscsaba: Számprog 66-321-824 Budapest: Qwerty 1-466-9377 • Conet 1-467-2060 • E-Coop 1-217-3661 • Lap Stúdió 1-331-8152 • Kronos Trade 1-302-8889 • Komel 1-246-8411 • Elender 1-210-3044 • EMJ 1-467-2283 • MÁV Informatika 1-457-9320 Eger: Egri Ászok 36-412-577 Gyöngyös: MikroKapcsolat 37-313-900 Győr: MOD 96-319-762 Hódmezővásárhely: Delfin 62-246-810 Nyíregyháza: Euro-Best Team 42-318-504 Pécs: System-5 72-225-555 Szombathely: Pencart 94-336-932 Tárnok: 6+1 Software 23-387-045 Zalaegerszeg: Procomp 93-313-140/71934 mell. További viszonteladóink a www.portocom.hu honlapon.

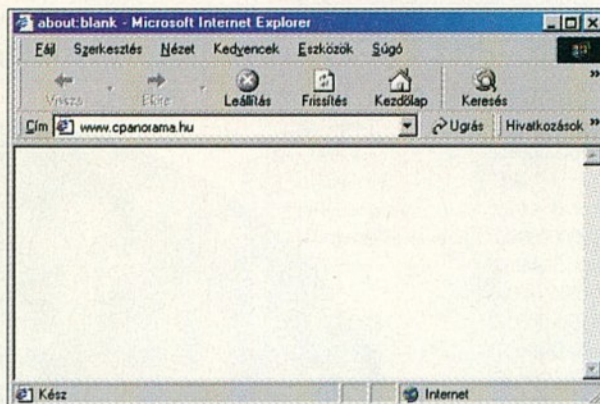

A Windows 98 egyetlen szépséghibája, hogy az *Internet Explorer* 4.0-ás verzióját tartalmazza, holott hónapok óta már mindenki, aki teheti, az 5.0-ás változattal dolgozik. Ez utóbbi legfőbb előnye – valamennyi előző változathoz képest – hogy segítségével a weboldalakat képekkel együtt is le tudjuk menteni.

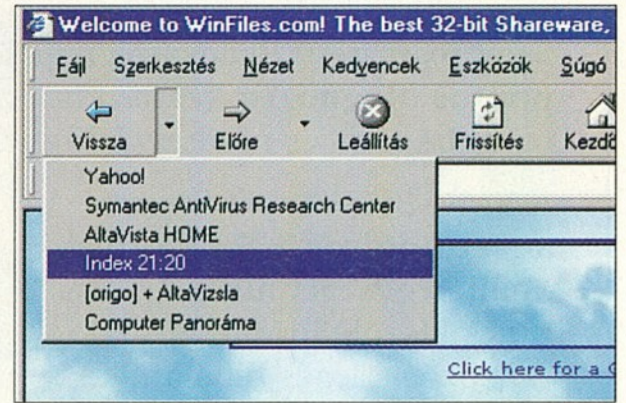
Az Explorerrel könnyű megbarátkozni, mivel a kezelése nagyon hasonlít az Intézőéhez, elég csak egy pillantást vetni a két program eszköztárára.

Ha már van internet-előfizetésünk, semmi akadálya, hogy belevessük magunkat a szörfözésbe. Indítsuk el az Explorer-t, és a *Cím* mezőbe írjuk be a kívánt weboldal címét. Az érthetetlen „http://” betűhalmazt akár el is hagyhatjuk a névből, mert az Explorer úgyis megérti, mit akarunk.

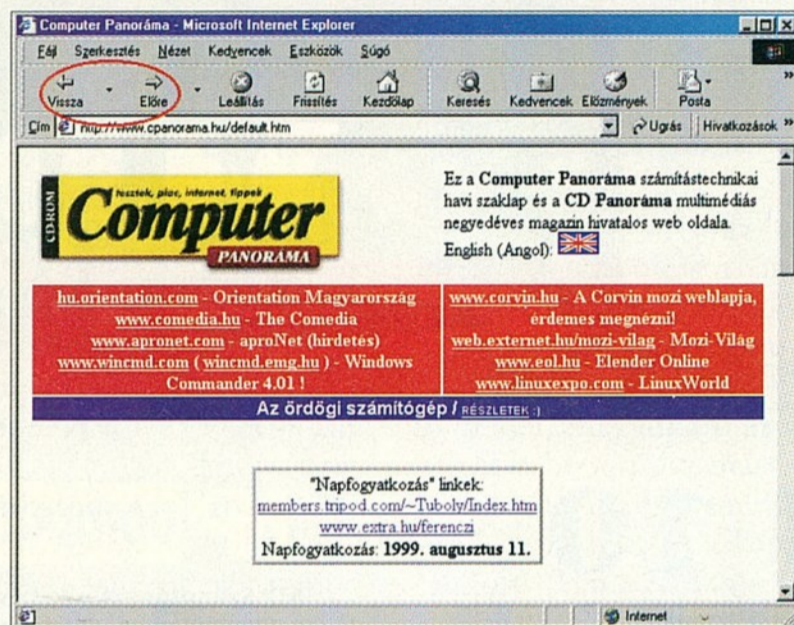
Néhány másodperc (vagy inkább perc) elteltével a program felépíti a kapcsolatot az internetszolgáltatónkkal, és – modemünk sebesség-

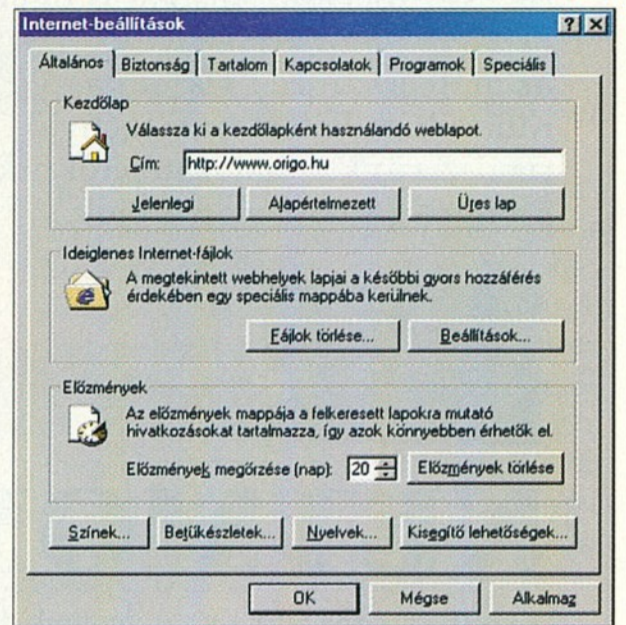
1

2

3

4

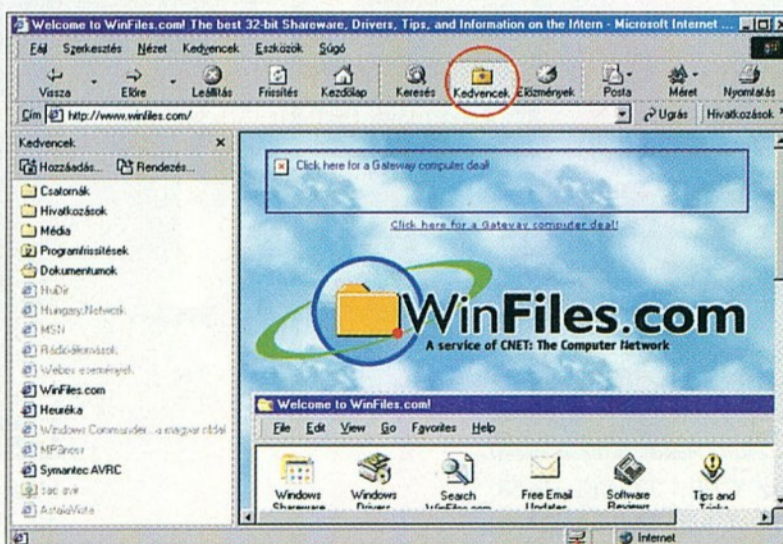

5

A Windows 98 egyik legnagyobb előnye, hogy szorosan integrálódik az internettel. Ez az integráció azonban nem merül ki abban, hogy az Intézőben úgy tehetünk-vehetünk, mint egy böngészőprogramban, hanem odáig terjed, hogy a Windows 98 a teljes Internet Explorer-t is (az Outlook levelezőprogrammal együtt) magában foglalja. A gondtalan szörfözéshez azonban előbb meg kell találnunk az optimális beállításokat az Explorerhez. Írásunkban ehhez nyújtunk segítséget.

INTERNET EXPLORER

Szörfiskola

6

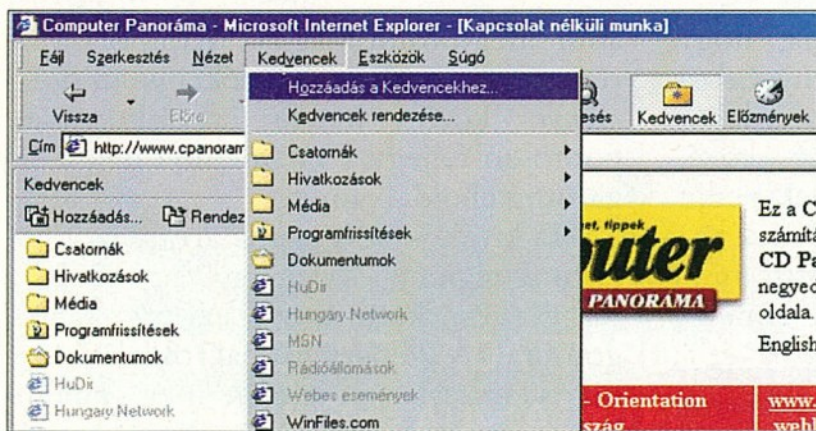
gétől függően – hosszabb vagy rövidebb idő alatt letölti az első weboldalt. Itt azután kedvünkre nézelődhetünk, esetleg további weboldalakat látogathatunk meg linkről linkre szökellve. A navigálásban a programablak tetején – az úgynevezett szokásos eszköztárban található – gombok segítenek.

Az *Előre* és a *Vissza* gomb segítségével ismét bejárhatjuk a már meglátogatott

1. Egy-egy weboldal címét közvetlenül is megadhatjuk az Explorerben
2. A meglátogatott weboldalak között tetszésünk szerint előhátra mozoghatunk
3. Akár több lépéssel is visszajuthatunk, megtekinthetjük az előző oldalakat
4. Szabadon megválaszthatjuk az Explorer kezdőlapját
5. Az Explorer eszköztára csupa hasznos funkciót tartalmaz
6. A kedvencek listáját az ablak bal oldalán jeleníthetjük meg

weboldalakat. Mindez a gyakorlatban a következőképpen fest. Tegyük fel, hogy előbb meglátogattuk a *Computer Panorámát*, majd az *AltaVistát*, végül a *Yahoo-t*. Ha a *Vissza* gombra kattintunk, akkor a sorban megelőző címre ugrunk (tehát a Yahoo-ról az AltaVistára, erről pedig a Computer Panorámára).

Az *Előre* gombbal fordított irányban haladunk, tehát a legelső oldaltól a leg-

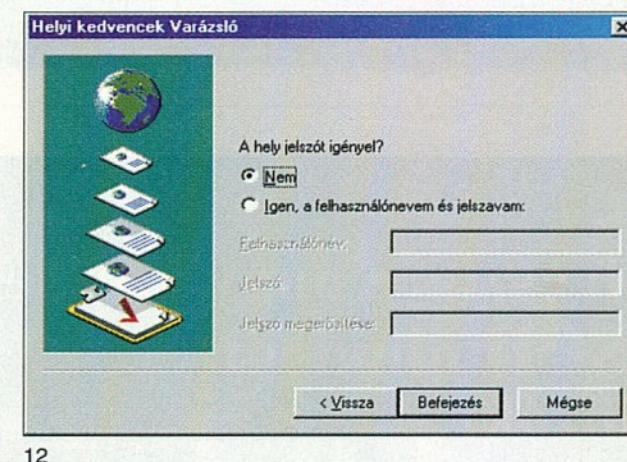
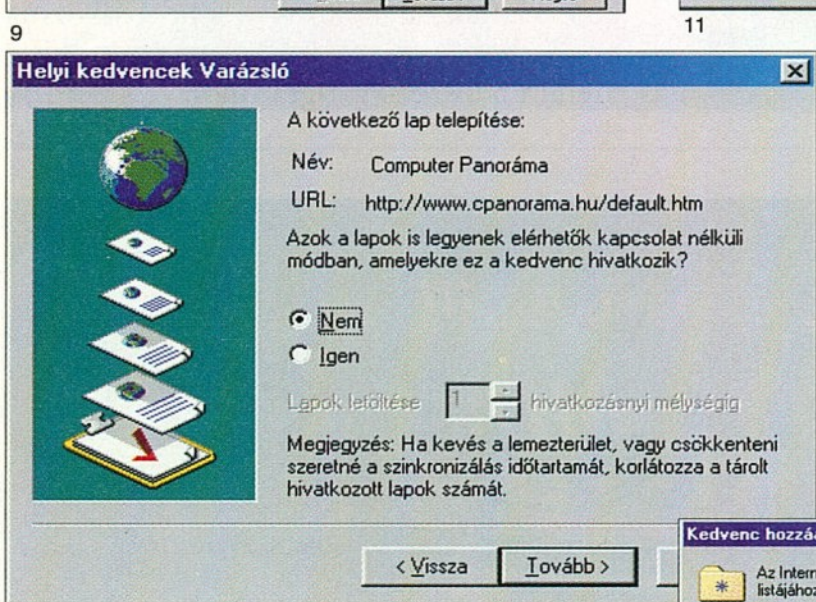
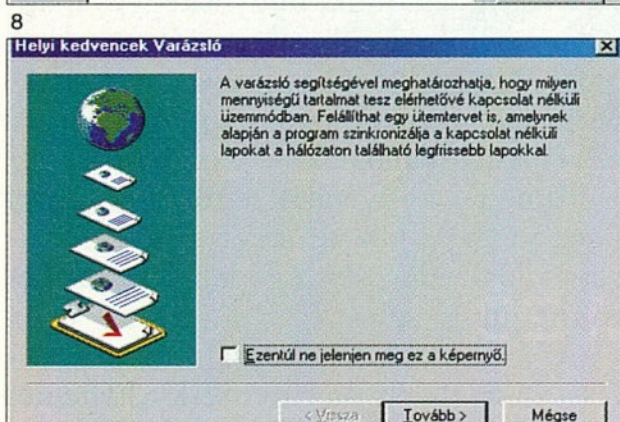
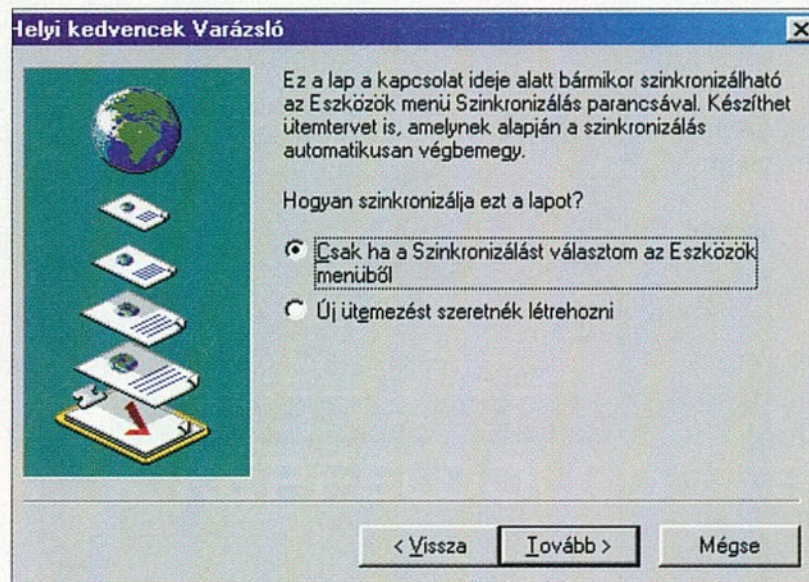
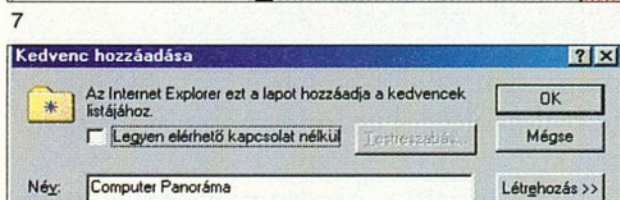

kivárni. Ilyenkor a *Leállítás* gombra kattintva megszakíthatjuk a letöltést, majd megadhatunk egy új URL-címet, és folytathatjuk a szörfözést.

A *Frissítés* gomb ugyancsak hasznos kellék a szörfözés során. Néha – főként a grafikai elemekkel zsúfolt weboldalak esetében – elő-

beállításokra, majd a következő párbeszédablakban az *Általános* fülre.

Itt azután kiválaszthatjuk a kezdőlapként használandó weblapot. A címet közvetlenül is beírhatjuk a megfelelő mezőbe, de választhatjuk a legutoljára letöltött weboldalt is, vagy az alapértelmezett oldalt (amely a magyar nyelvű Internet Explorer esetében a www.microsoft.com/hun), esetleg az üres lapot. Miután választottunk, kattintsunk az *OK*-ra.

10

7. Kedvenceink közé bármikor új oldalakat vehetünk fel

8. A kedvenc weboldalnak önállóan is címet adhatunk

9. A Helyi kedvencek varázsló segítségével meghatározhatjuk, hogy mely weboldalakat lehessen kapcsolaton kívül is elérni

10. Kapcsolat nélküli módban a hivatkozott oldalakat is elérhetővé tehetjük

11. Online kapcsolatban bármikor szinkronizálhatjuk az adott weboldalt

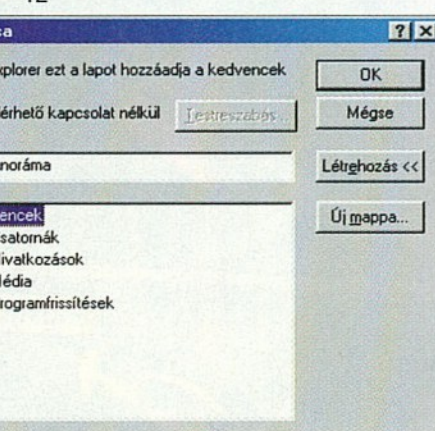
12. Kedvenc oldalunkat jelszóval is védhetjük

13. Kedvenc oldalainkat mappákba rendszerezhetjük

utolsó felé. Természetesen a sor ennél jóval hosszabb is lehet: ebben az esetben kattintsunk a navigáló gombok melletti nyílra, mire egy menü jelenik meg, amelyben egy mozdulattal kiválaszthatjuk az egérrel a kívánt oldalt.

A következő gomb a *Leállítás*. Néha egyáltalán nem, vagy olyan lassan töltődik le egy-egy oldal, hogy nem győzzük

11

13

fordul, hogy az oldal csak részlegesen töltődik le. Ilyenkor a *Frissítés* gombra kattintva utasíthatjuk a programot arra, hogy kérje le újból a szóban forgó oldalt a szerverről.

Ha a szörfözés közben eltévedünk, a *Kezdőlap* feliratú gomb segítségével térhetünk vissza az Internet Explorer kezdőoldalára. Ez az oldal egy üres lap is lehet, de lehet egy általunk jól ismert oldal is, amelyen könnyen eligazodunk.

A *Kezdőlapot* néhány kézmozdulattal megváltoztathatjuk. Ehhez kattintsunk az *Eszközök* menüben az *Internet-*

hetjük belőle a felesleges részt.

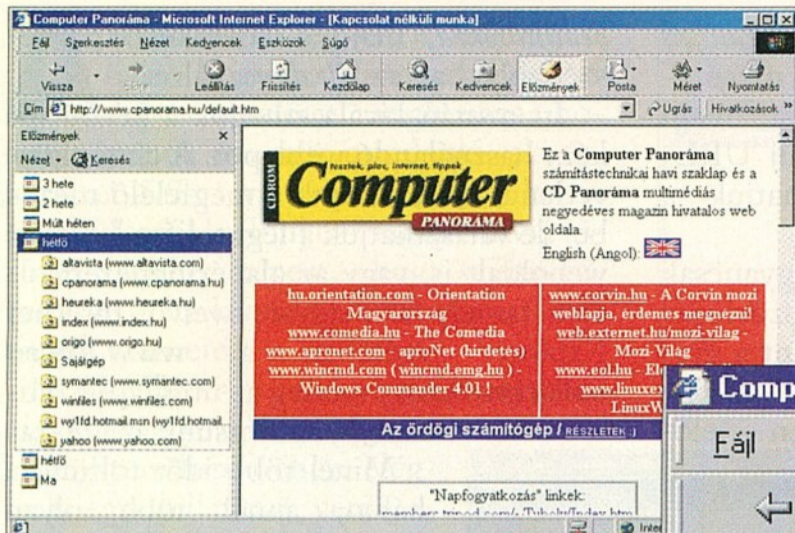
Ugyanitt azt is beállíthatjuk, hogy elérhető legyen-e az oldal kapcsolat nélkül is avagy csak online módban. Előbbi esetben a *Testreszabás* gombra kattintva elindíthatjuk a *Helyi kedvencek* varázslót, amely segít beállítani, hogy milyen mennyiségű tartalom legyen elérhető kapcsolaton kívüli üzemmódban.

Tovább lépve eldönthetjük, hogy azok a lapok is elérhetőek legyenek-e, amelyekre a kedvenc oldal hivatkozik, vagy sem.

A következő lépésben az oldal *szinkronizálását* állíthatjuk be. Választhatunk, hogy az *Eszközök* menüben található *Szinkronizálás* paranccsal vagy *ütemtervel* oldjuk-e meg ezt a feladatot.

Utolsó lépésben *jelszóval* is levédhetjük kedvenc oldalunkat, ám ez nem kötelező. Ha döntöttünk, kattintsunk a *Befejezés* gombra.

A *Kedvenc hozzáadása* ablakban látható még egy további gomb is, *Létrehozás* felirattal. Erre rákattintva az ablak egy újabb mezővel bővül, amelyben a *Ked-*

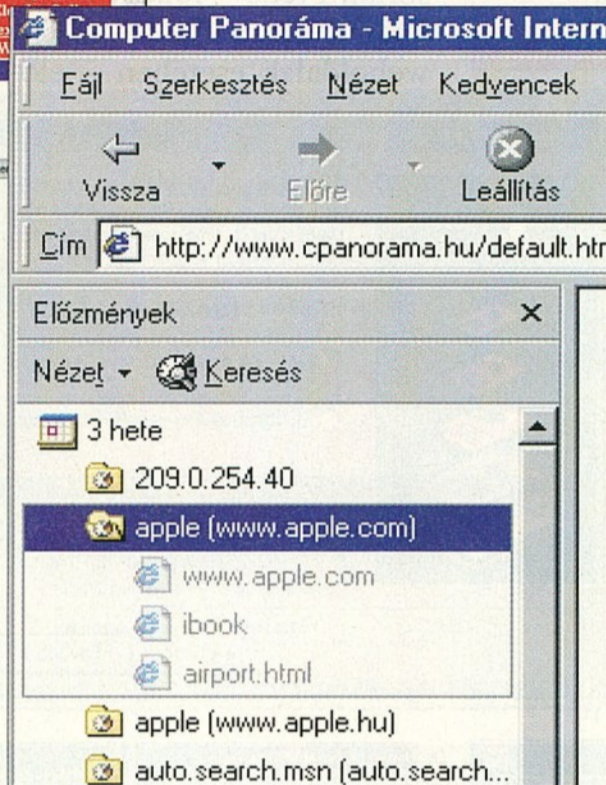
14

14. Az Előzmények között több hétre visszamenőleg valamennyi meglátogatott címet megtaláljuk

15. Az Előzmények mappáiban további almappák rejtőznek

venek mappa tartalma látható. Itt azután kiválaszthatjuk, hogy melyik mappába kerüljön legújabb kedvenc oldalunk, illetve új mappát hozhatunk létre az Új mappa gombra kattintva. Ebben az ablakban lehetőségünk van a tematikus rendszerezésre is, ha már annyi kedvenc oldal gyűlt össze, hogy nehéz eligazodni közöttük.

Gyakran megesik, hogy egyszerű feledékenységből nem veszünk fel egy érdekes oldalt a Kedvencek közé. Több nap elteltével pedig gyakorlatilag képtelenek vagyunk visszaemlékezni minden érdekes hely címére,

15

ahol megfordultunk. Az Explorer szerencsére nem ilyen feledékeny: az Előzmények között hetekre visszamenőleg pontosan feljegyzi valamennyi meglátogatott weboldal címét.

Ha kíváncsiak vagyunk arra, hogy hol jártunk tegnap, esetleg egy vagy két héttel ezelőtt, kattintsunk az Előzmények gombra. A képernyő bal oldalán egy könyvtárszerkezet jelenik meg, amelyben a program mappákba rendezve tárolja a meglátogatott címeket. Itt azután megnézhetjük, hogy hol jártunk három héttel ezelőtt, két hete, netán a múlt héten stb.

Megfigyelhetjük, hogy az egyes mappákban belül további almappák sorakoznak. Minden mappa egy-egy webszervernek felel meg, az almappák pedig az egyes weboldalakkal.

Ebben a könyvtárstruktúrában könnyen megtaláljuk, amit keresünk, és a kívánt oldalt egyetlen egérgattintással betölthetjük.

Az Internet Explorer 5.0 funkcióit ezzel távolról sem merítettük ki. Érdekes kinek-kinek önállóan is megpróbálkoznia azzal, hogy minél többet hozzon ki e méltán népszerű programból. B. F.

2000 szilvesztere nagy buli lesz!
Előtte **mentsen** mindent
FUJI adathordozókra!

HIVATALOS DISZTRIBUTOR:

MACCOMP_{KFT.}
Magyar Computer

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel./fax: 436-6609, 436-6610
Honlap: www.macomp.hu

FUJIFILM

Silicom
Connectivity Solutions

TANDBERG DATA

12/24GB SLR6

NAGYKAPACITÁSÚ ADATTÁROLÁS,
NAGYSEBESSÉGŰ ADATÁTVITEL

MOBIL
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

MLR
SLR

BLACK BOX
The Source for Computers

PINNACLE
SYSTEMS

DIGITÁLIS ÁLLÓ-
ÉS MOZGÓKÉPFELDOLGOZÁS

Silicom
Connectivity Solutions

1074 BUDAPEST, DOHÁNY U. 67. TEL.: 342-3255 FAX: 351-2576, WWW.AXICO.HU

ÜzeNET a Juventus Team vásárlóinak

Cégünk, a Juventus Team mostantól már nemcsak személyesen vagy telefonon keresztül érhető el, hanem az **interneten** is. Homepage-ünkön részletes **termékinformációk**, **aktuális technikai újdonságok**, Juventus Team **hírek** várják az érdeklődőket. Az általunk forgalmazott termékekhez tartozó **drivereket** ezután az interneten keresztül is letölthetőek, sőt, kereskedelmi partnereink egyedi jelszóval az aktuális Juventus Team **árlistát** is lekérhetik.

Juventus Team

Számítógép alkatrész
nagykereskedelem

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

Információk viszonteladók részére: 221-5453

Viszlát az infosztrádán,
a **www.juventus-team.hu**
kilométerkönel

Olvasóink megszokhatták, hogy minden számunkban tucatjával találhatnak windowsos tanácsokat, trükköket, ötleteket. Tízéves jubileumunkra való tekintettel, az elmúlt dekád legjobb tippjeiből csemegézünk.

A cache optimális mérete az operatív memória nagyságától függ. Ha a RAM nagyobb 16 Mbájnál, akkor a cache ideális mérete 2000 Kbájt körüli; 12 Mbájt esetén körülbelül 1300 Kbájt, 8 Mbájnál pedig 1000 Kbájt (négyeszeres sebességű meghajtó), illetve 500 Kbájt (négyeszeresnél lassúbb meghajtó).

A cache beállításánál természetesen mérlegelni kell, hogy mire van inkább szükségünk: nagy gyorsítótárra avagy nagy memóriára. Ha például egy telefonkönyv CD-t használunk, akkor fontos lehet a gyorsaság, így válasszunk lehetőleg minél nagyobb cache-méretet. Ha azonban csak programtelepítésre

Kattintsunk a *Start* gombra, majd vigyük az egérmutatót a *Kellékekre*, innen tovább a *Multimédia* menüpontra, végül kattintsunk a *Hangrögzítőre*.

A *Hangrögzítő* programablakában nyissuk meg a *Fájl* menüt, majd válasszuk ki a *Tulajdonságok* menüpontot.

A következő párbeszédablakban kattintsunk a *Konverzió* feliratú gombra. Ezzel megnyitunk egy újabb ablakot, amelyben beállíthatjuk a hang paramétereit.

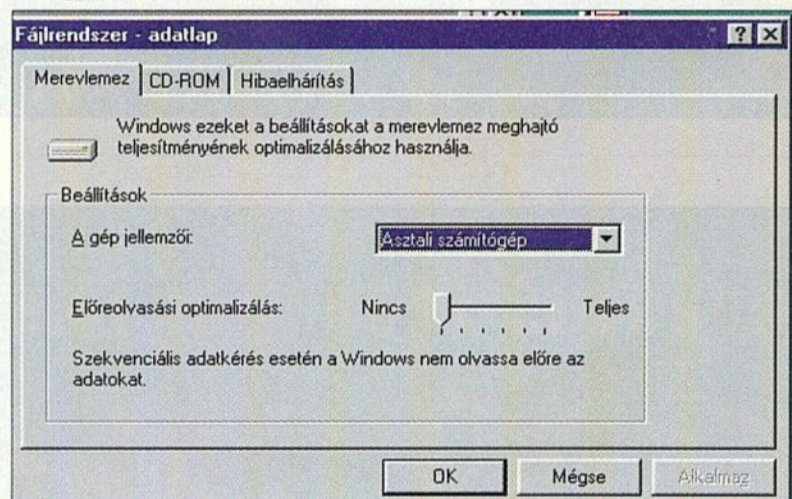
A *Név* mező melletti nyílra kattintva egy lista jelenik meg az előre beállított minőségi fokozatokkal. A legjobb a *CD minőség*, a leghitványabb pedig a *telefonminőség*.

CP TOPTIPPEK

Termésbegyűjtés

A CD-ROM optimalizálása

Érthetően mindenki szeretne még nagyobb sebességet kicsikarni a CD-ROM meghajtóból. A lassúság – pontosabban az elérhetőnél kisebb adatátviteli sebesség – oka olykor a túlságosan kicsi gyorsítótár (cache). A meghajtó optimalizálásához hajtsuk végre a következő műveleteket!

Ha egyikkel sem vagyunk elégedettek, akkor saját beállítást is használhatunk. Kattintsunk a *Jellemzők* melletti nyílra, aminek hatására egy hosszú lista jelenik meg. A hangminőség annál jobb, minél nagyobb a mintavételi frekvencia, illetve a kódoláshoz használt bitszám.

A minőség javulásával azonban egyes arányban nő a felvétel tárigénye is. Egy 20 perces CD minőségű sztereó hangfelvétel például 100 Mbájtnyi helyet foglal el a merevlemezen.

Ha végeztünk a beállításokkal, akkor mentjük el az új hangformátumot! Kattintsunk a *Mentés másként* gombra, és a megfelelő mezőbe írjuk be az imént létrehozott hangzás nevét! Végezetül kattintsunk az *OK* gombra! Kezdődhet a felvétel!

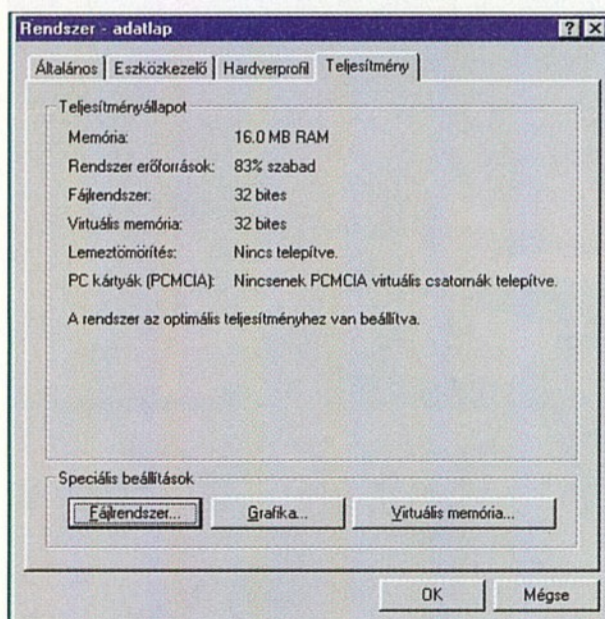
Fontcsere

A Windows felhasználói felületén mindig akad csiszolnivaló. Bizonyára van, akinek nem tetszik a tapéta, ne-

tán más fontot akar az *Intézőben*. Nos, a fontcsere nek semmi akadálya. Kattintsunk az *Asztalra* a jobb egérgombbal, majd válasszuk a *Tulajdonságokat!*

Keressük meg az elemlistában (Megjelenés fül) az *Ikont*, a *Betűtípusok* közül pedig válasszuk ki azt, amelyik a legjobban megfelel az ízlésünknek. A változtatás az *Intézőben* megjelenő szövegre és az asztalon elhelyezett objektumokra (ikonokra) egyaránt hatással van.

A *Sans serif* fontot elvileg bármelyik

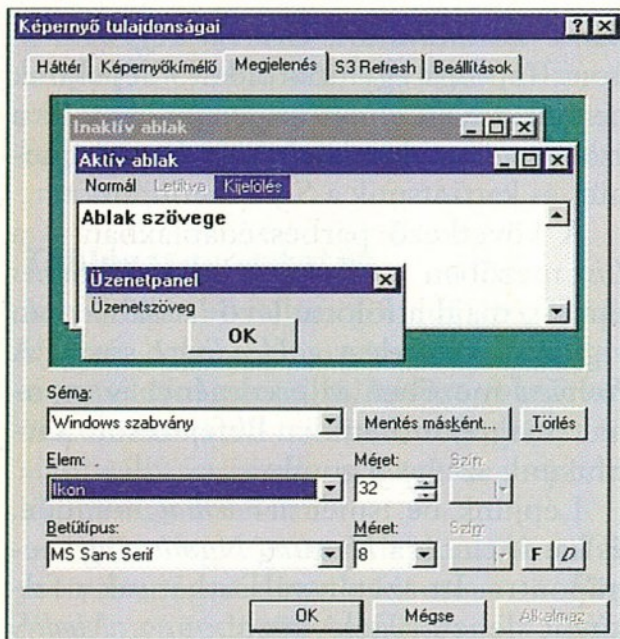
Kattintsunk a *Sajátgépre* a jobb egérgombbal, majd válasszuk ki a *Tulajdonságokat* a menüből! Lapozzunk a *Teljesítmény* fülre a párbeszédablakban!

Kattintsunk a *Fájlrendszer* gombra, aminek a hatására egy második párbeszédablakba jutunk. Itt válasszuk ki a *CD-ROM* fület! A gyorsítótár méretét egy tologó segítségével állíthatjuk be.

használjuk az eszközt, akkor felesleges túl sok területet elvenni a memóriából a lemezgyorsításra. Kísérletezzük ki a legjobb beállítást!

Hangfelvételek felsőfokon

Ha van hangkártya is a gépünkben, akkor minden további nélkül készíthetünk zenei felvételt, amelyet a merevlemezen tárolhatunk, és később bármikor visszajátszhatunk. A *Windows 95*-ben tág határok között változtathatjuk a felvétel minőségét.

betűtípusra lecserélhetjük; igen alkalmas erre például a *Garamond*. A nyolcpontos betűméret azonban egy 14 vagy 15"-os monitoron – 800x600-as felbontás mellett – túl kicsi, ezért állítsuk kilencpontosra a fontméretet. Természetesen minél nagyobb képernyőt használunk, annál kisebb betűvel dolgozhatunk. A kis betűk előnye, hogy több szabad hely marad a képernyőn a programok és a mappák számára.

Gyorskeresés

A Windows 95-ben – akár a régi *Fájlkezelőben* – a fájl (vagy a mappa) első betűjének a leütésével közvetlenül a keresett fájlhoz (mappához) ugorhatunk, akár a *Sajátgépből*, akár az *Intézőből* nyitjuk meg a mappákat. Ha több fájl kezdődik ugyanazzal a betűvel, akkor természetesen a legelsőt érhetjük el ezzel a módszerrel.

Ha például az *Explorer.exe* fájl keressük a Windows mappában, és leütjük az *E* betűt, akkor többnyire egy másik fájl (esetleg az *Emm386.exe*) kapunk, mivel az van előbb. Ahhoz, hogy pontosan a szóban forgó fájlhoz ugorhassunk, nem kell mást tenni, mint egy kicsit gyorsabban gépelni: közvetlenül az *E* után üssük le az *x* betűt is, majd a *p*-t. Ha várunk egy rövid ideig, akkor előbb az *X*-szel kezdődő fájlhoz ugrunk, majd azokhoz, amelyeknek az első betűje *P*.

Szükséges hossz

A Windows 95 – mint ismeretes – megengedi a *hosszú fájlnevek* használatát. Nincs már 8+3 karakteres korlát, mint a DOS-ban vagy az előző Windows verziókban. A megengedett hosszúság 255 karakter a fájlnevek esetében és 260 karakter, ha mappákról van szó. Ez azonban

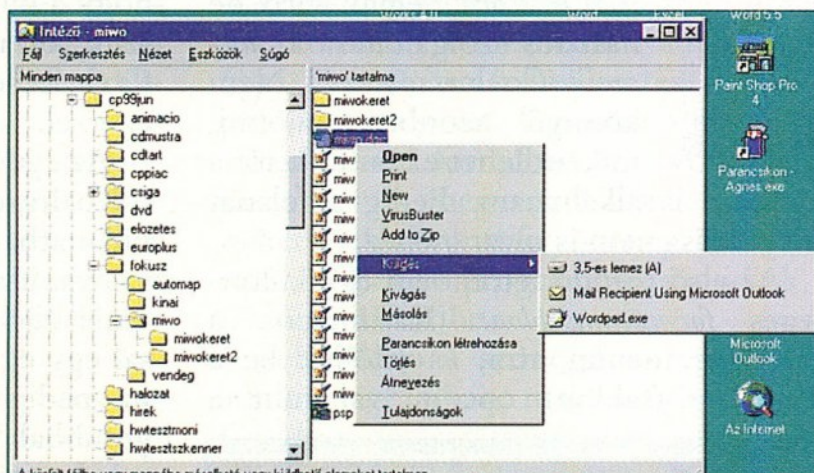
csak félig-meddig igaz. Az útnevéknél ugyanis szintén 260 karakter a végső határ, s bizony a hosszú fájl- és könyvtárnevekkel könnyen túlléphetjük a megengedett értéket. Célszerű tehát kordában tartani a nevek hosszát: lehetőleg soha ne adjunk 50-70 karakternél hosszabb nevet a fájloknak, illetve a mappáknak.

A hosszú fájlnevek másik buktatója, hogy a DOS „lenyeli” a nyolc karakterből kilógó részt, ami megnehezíti a fájl későbbi azonosítását. Például a *Számla – November*, *számla – December* nevekből megtartja az első hat karaktert, majd a névhez hozzábiggyeszt egy „~” jelet és egy sorszámot (*Számla~1*, *Számla~2* stb.). Akkor járunk el tehát helyesen, ha – gondolva a DOS felhasználókra – az azonosítás szempontjából lényeges információt az első hat karakterbe préseljük össze. A *Számla – November* helyett legyen a fájl neve például *Nov Számla*, mert így a rövid név (*Novszá~1*) alapján is könnyen azonosítható.

Küldéstár

Ha az *Intézőben* a jobb egérgombbal rákattintunk egy fájlnevre, akkor egy kontextusérzékeny menü jelenik meg, amelyben az egyik menüpont a *Küldés*. Az egérrel rámutatva egy listát kapunk, amelyből kiderül, hogy hova küldhetjük el a fájlt. A listán szerepel például a floppimeghajtó, a cserélhető lemez (ha van a gépben), a levelezőprogramunk, a Táska stb.

A listát úgy bővíthetjük, hogy újabb parancsikont hozunk létre a *\Windows\SendTo* mappában.

Jó ötletnek tűnik például egy parancsikont kreálni a *Notepad* számára. Ezáltal bármelyik szövegfájl megnyithatjuk, a kiterjesztésétől függetlenül: egyetlen kattintással belenézhetünk például a *Readme* fájllokba, az *INI* állományokba.

Indítsuk el az *Intézőt* (egyet kattintva a *Start* gombra a jobb egérgombbal, majd aktiválva a megfelelő menüpontot)! A bal oldali panelben keressük meg a *SendTo* mappát! Kattintsunk rá, mire a jobb oldalon megjelenik a mappa tartalma.

A jobb egérgombbal kattintsunk most egyet a jobb oldali panelben, majd válasszuk ki az *Új/Parancsikont* menüpontot! A következő párbeszédablakban gépeljük be a parancssorbába a *c:\windows\notepad.exe* parancsot, vagy kattintsunk a *Tallózás* gombra, és keressük meg a szóban forgó fájlt!

A *Tovább* gombra kattintva egy újabb párbeszédablakba jutunk, amelyben nevet adhatunk az ikonnak (legyen ez például *Notepad*). Végül kattintsunk a *Befejezés* gombra! Ezzel a *Notepad* is felkerült arra a listára, amelyen a küldésre kiszemelt címek sorakoznak.

Tudásbővítés

A jobb egérgombra előbukkanó menü *New* pontjának a tudását a következő módszerrel bővíthetjük: készítsünk egy új fájlt (például: *ujfajl.txt*), majd mozgassuk át a *\windows\ShellNew* folderbe. Ez a folder rejtett, így előzőleg az *Explorer* vagy más fájlkezelő program segítségével szüntessük meg a *Hidden* attribútumot. Indítsuk el a *Registry Editor*t (*regedit.exe*), és keressük meg benne a *HKEY_CLASSES_BOOT* bejegyzést. Az itt található kiterjesztések közül válasszuk az újonnan létrehozott fájl kiterjesztését. Ezután már csupán *új kulcsot kell készíteni* az idetartozó bejegyzéshez. Az új kulcs neve *ShellNew* legyen! Írjunk a *ShellNew* kulcshoz egy új *sstring* bejegyzést, amelyet nevezzünk el *FileName*-nek, és módosítsuk az értékét az újonnan létrehozott fájl nevére (*c:\windows\ShellNew\ujfajl.txt*). A *Registry Editor* bezárása után máris használhatjuk ezt az új lehetőséget adott típusú fájlok gyors létrehozására.

Gyorsítás

Ugyancsak a *Registry Editor*ban szabályozhatjuk, hogy milyen gyorsan jelenjen meg a *Start* menü és a *Popup* menük egyre újabb részletei. Keressük meg a *HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop* bejegyzést, és készítsünk új *sstring* értéket *MenuShowDelay* néven. Ennek a bejegyzésnek az értékétől függ majd, hogy milyen sebességgel jelennek meg az egymást követő menüpontok. Az 1-es érték lesz a leggyorsabb, a 10-es pedig a leglassabb.

Kicselezett MS-DOS-név

A Windows 95 elboldogul a hosszú fájlnevekkel, ám az MS-DOS alatt használva, egy automatikus eljárás a hagyományos 8+3 karakteres névvé konvertálja azokat. Ez az automatikus névcsonkítás a legtöbb esetben igen zavaró, hiszen egy ~ jel és egy sorszám tűnik fel a fájlnevének első hat karaktere után. Nos, az au-

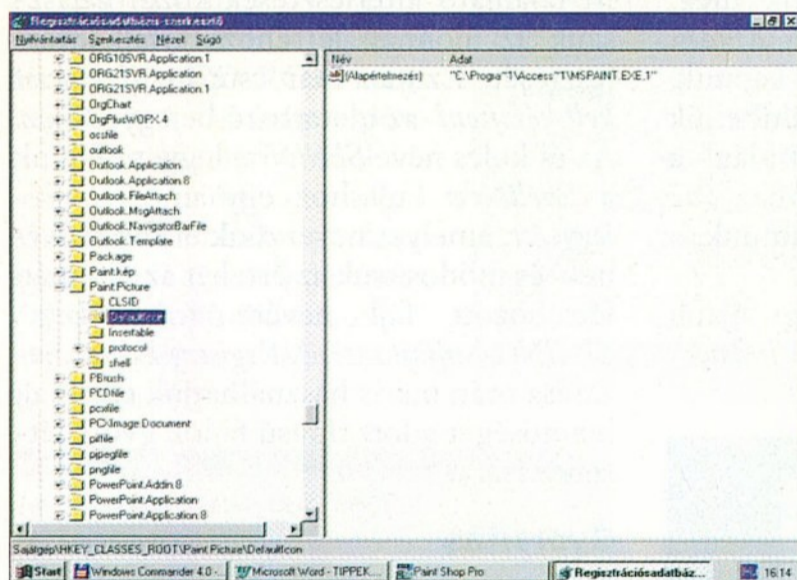
tomatikus konverziót átállíthatjuk, úgy, hogy ne kerüljön ~ jel és sorszám az MS-DOS névbe, hanem a *hosszú fájlnev első nyolc karaktere és a kiterjesztés legyen a hagyományos név.*

Ehhez indítsuk el a *Registry Editor*t, és készítsünk egy új, bináris értéket, *NameNumericTail* néven. A hozzá tartozó értéket módosítsuk egy nulla beírásával, ami után aktuális értéként a *0000 00* jelenik meg. Ezután a rendszer már sorszám nélkül fogja levágni a fájlnevet, ami csak akkor okozhat gondot, ha olyan hosszú fájlnevekről van szó, amelyeknek azonos az első nyolc karaktere.

A másik probléma az lehet ezzel a módosítással, hogy a régebben installált programokat esetleg nem lehet elindítani. Ennek a megszüntetésére keressük meg a *Registry Editor*-ban az összes *Progra~1* bejegyzést, és valamennyit írjuk át *Program Filesra*. (Valószínűleg jó pár ilyen értéket fogunk találni.)

Ikonok a fájlokhoz

A *Registry Editor*-ral minden bitmap fájlhoz olyan ikont rendelhetünk, amely kicsiben mutatja meg a képet. Keressük

meg a *HKEY_CLASSES_ROOT\Paint Picture\DefaultIcon* bejegyzést, és az itt található *DefaultIcon* értékét cseréljük ki *%1-re*. E csere után azonban számítanunk kell arra, hogy ha egy olyan foldert nyitunk meg, amelyben sok nagyméretű bitmap kép található, akkor hosszú ideig is eltarthat, mire megjelennek az ikonok, hiszen a rendszernek teljes egészében be kell olvasnia valamennyi képet.

Újraindítás másképp

Gyakran (például egy alkalmazás telepítése után) szükség van a *Windows 95 újraindítására*. A *Start* gombnál elérhető *Shut down* azonban nemcsak a *Windowst*, hanem a számítógépet is újra-

indítja, ami az esetek többségében meglehetősen hosszadalmas folyamat. Van azonban egy olyan megoldás, amely *csupán a Windows 95-öt indítja újra*. Ehhez a *Shut Down* kiadásakor megjelenő menüből válasszuk a *Restart the Computert*, majd az **Entert** vagy a **Yes** gombot leütve tartuk lenyomva a **Shift** billentyűt. Értékes perceket takaríthatunk meg ezzel a módszerrel.

Gyorsan a Tulajdonságokhoz

Az egyes objektumok tulajdonságait leíró *Tulajdonságok* oldalakhoz gyorsabban is hozzáférhetünk, ha megnyomjuk az eger jobb gombját, és az így megjelenő menüből kiválasztjuk a *Tulajdonságok* sort. Ha az **Alt** billentyűt lenyomva tartva kétszer rákattintunk a kiválasztott objektumra, akkor azonnal elérjük a *Tulajdonságok* tartalmozó oldalakat.

Csak az ablak!

A *Windows 95* futtatása közben is használhatjuk a **Print Screen** billentyűt, ám ilyenkor a képernyőmásolat nem a nyomtatóra, hanem a vágólappra (*Clipboard*) kerül, ahonnan más programok is átvehetik vagy akár ki is nyomtathatjuk.

Ha azt szeretnénk, hogy ne a teljes képernyő, hanem csak az aktuális ablakban található kép kerüljön a vágólappra, akkor a **Print Screen** leütése közben tartuk lenyomva az **Alt** billentyűt is.

Sorszámozott címek

A *WinWord 7* egyik apró, de hasznos szolgáltatása az *automatikus sorszámozás*. Nem könnyű azonban rájönni, miként lehet ezt a funkciót a

címekre is alkalmazni. Pedig a feladat megoldása nem is olyan nehéz.

Az első teendő létrehozni egy különleges *formátumsablont*. Kattintsunk a *File/New* menüpontra, és jelöljük be a *Template* (sablon) opciót, valamint a

Blank Documentet a *General* regisztrterlapon. Kaptunk egy üres oldalt. Gépeljünk be valamilyen címszöveget. Jelöljük ki a szöveget, majd nyissuk ki a *Format* menüt, és kattintsunk a *Style* menüpontra.

A következő párbeszédablakban – a *List* mezőben – válasszuk ki az *All Styles* opciót, majd a fölötte levő listaablakban vigyük a kiemelést a *Heading1* sorra. A *Preview* mezőben az eredményt is azonnal megtekinthetjük. Befejezésül kattintsunk az *Apply* gombra.

Lépünk be ismét a *Format* menübe, és kattintsunk a *Heading Numbering* menüpontra. Itt azután választhatunk a felkínált lehetőségek közül, s a *Modify* gombra kattintva tovább finomíthatjuk a beállításokat. A sorszámozáshoz használhatunk például római számokat vagy az ábécé betűit, ezenkívül beállíthatjuk a szöveg behúzását és pozicionálását.

Ha végeztünk a sablonnal, akkor célszerű elmenteni azt. Legközelebb ugyanis, ha ezzel a sablonnal dolgozunk, az előzetes beállítások alapján pillanatok alatt megformázhatjuk a címekeket. Jelöljük ki a címet, majd válasszuk ki a címhez illő *HeadingX* formátumot a *Format/Style* menüben, és kattintsunk az *Apply* gombra.

Kijelölésfajták

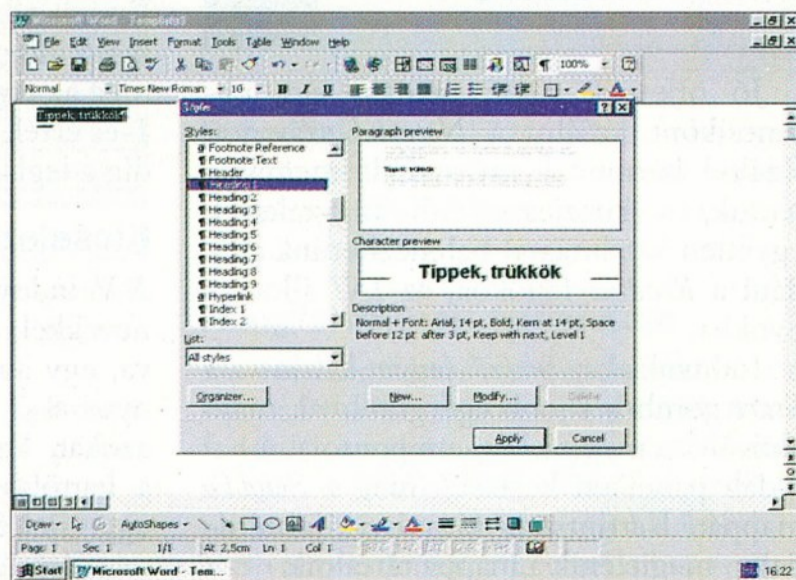
A *WinWordben* a különféleképpen jelölhetünk ki szöveget. A leggyakrabban úgy tesszük ezt, hogy az egeret – lenyomott gombbal – végighúzzuk a megfelelő szövegtartományon. Van azonban számos más módszer is.

Mondatot például úgy jelölhetünk ki, hogy a kurzort a mondat belsejébe viszük, és miközben lenyomva tartjuk a **Ctrl** billentyűt, kattintunk egyet az egerrel.

Az egeret kivihetjük például a szövegtől balra eső üres területre is. Itt adott pillanatban megváltozik az egerkurzor iránya. Ha ekkor egyet kattintunk, akkor ezzel kijelölünk egy sort. Két kattintással egy egész bekezdést is kijelölhetünk, ha pedig háromszor kattintunk az egergombbal gyors egymásutánban, akkor ezzel az egész dokumentumot kijelöltük.

Előfordulhat az is, hogy meg kell formáznunk egy táblázat oszlopait. Ez nem gond akkor, ha a táblázatot a *Table* funkció segítségével hoztuk létre, ám ha a szerkesztéshez a **Tab** billentyűt használtuk, akkor egy kis ravaszsághoz kell folyamodnunk.

Nyomjuk le az **Alt** billentyűt, és tartuk lenyomva. Vigyük a kurzort a kijelölni kívánt terület elejére. Nyomjuk le az egergombot, és húzzunk egy akkora négyszöget az egerrel, amekkora területet meg akarunk formázni (vagy ki aka-

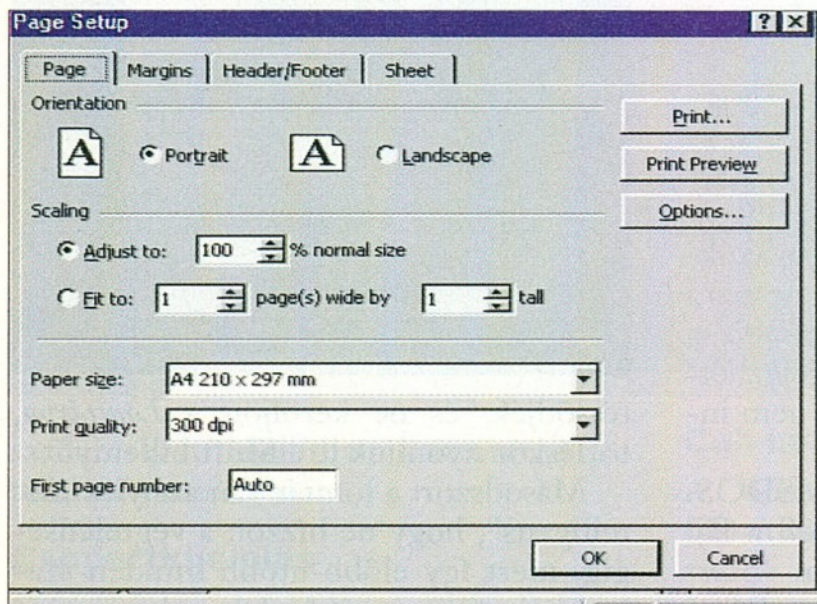

runk vágni, át akarunk másolni). Végül engedjük el mindkét billentyűt. A módszer természetesen nemcsak táblázatokkal, hanem bármely más szöveggel is „működik”.

Táblázatnyomtatás

Az Excelben általában gondot okoz a táblázatok helyes kinyomtatása. Legtöbbször például nem álló, hanem fekvő formátumban kell nyomtatnunk, ezért az alapbeállítást is célszerű ennek megfelelően megváltoztatni.

Ehhez legelőször is lépünk be a *File* menübe, és válasszuk ki onnan a *Page Setup* menüpontot. Az *Orientation* felirat alatt jelöljük be a *Landscape* opciót. Ha csökkenteni vagy növelni akarjuk a méreteket, akkor a *Scaling* részben állítsuk be a megfelelő méretarányt.

Ha még kinyomtatás előtt látni szeretnénk az eredményt, akkor kattintsunk a *Print Preview* gombra. Ekkor megjelenik az az ábra, amelyet – később – nyomtatásban is látni fogunk majd. Ha elégedettek vagyunk a beállításokkal, akkor kattintsunk az *OK* gombra.

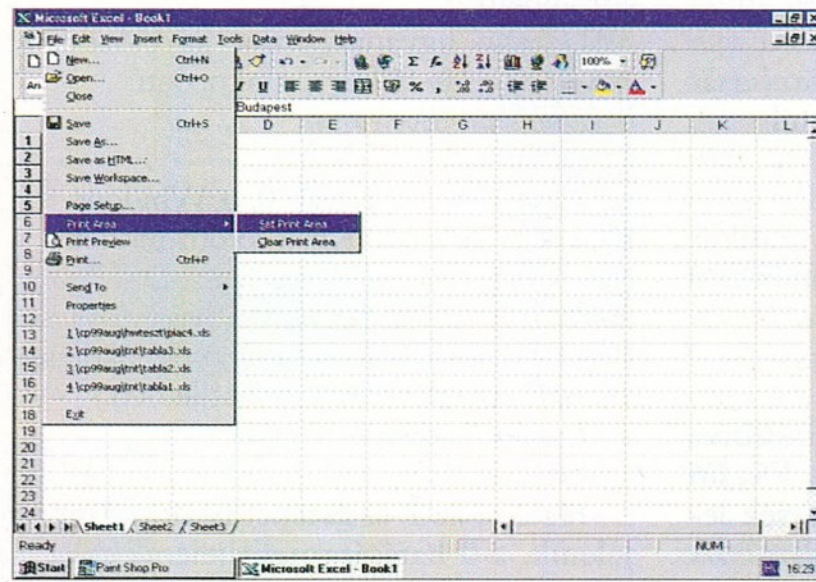
Mentsük el ezek után a változtatásokat, mégpedig a következőképpen. Kattintsunk a *Save As* menüpontra a *File* menüben, majd a fájl típusnál válasszuk a *Template*-et (sablon). Ennek a kiterjesztése *xlt* lesz.

A következő lépésben ki kell választanunk azt a könyvtárat, amelybe menteni akarjuk az újonnan létrehozott sablont. Ahhoz, hogy a legközelebbi indításkor automatikusan ez a sablon töltsön be, az *XLStart* nevű könyvtárat kell megcéloznunk. Ez a különleges elnevezésű könyvtár az *Excel* könyvtár alatt található, elérési útja pedig általában *C:\MSOFFICE\EXCEL\XL-START*.

Táblázat rész nyomtatása

Sokszor előfordul, hogy a táblázatnak csupán egy részét akarjuk kinyomtatni. Erre különösen akkor van szükség, amikor egy meglehetősen nagy méretű

táblázat sorát, illetve oszlopát akarjuk papírra vetni. Ilyenkor – némi furfanggal – megtehetjük, hogy saját kezűleg jelöljük ki a nyomtatási tartományt. Eh-

hez nyissuk meg a szóban forgó *Excel* táblázatot, majd lépünk be a *File* menübe.

Kattintsunk a *Print Area* menüpontra, majd válasszuk ki a *Set Print Area* funkciót. Kattintsunk rá a táblázat egyik cellájára, és az egérgombot folyamatosan lenyomva tartva jelöljük ki azt a tartományt, amelyet ki akarunk nyomtatni. Ezt követően kattintsunk az eszközsorban a *Nyomtató* szimbólumra. A kattintás hatására a program kinyomtatja a táblázat általunk kijelölt részét.

Beillesztés DOS-programba

A Windows programok között a *Vágólap*on keresztül cserélhetünk adatokat, a *Copy/Paste* (másolás/beillesztés) funkciópáros segítségével. Ugyanez a lehetőség – korlátozott formában – a DOS-programoknál is megvan. Nézzük például, miként vihetünk át egy szövegrészt valamely Windows programból, mondjuk, a DOS-os Wordbe.

Jelöljük ki a szöveget az egérrel az adott programban, majd a *Copy* (vagy a *Cut*) parancs segítségével másoljuk át a *Vágólapra*. (A *Copy*, illetve *Cut* funkció általában az *Edit*ből vagy az egérmenüből érhető el.) Még egyszerűbben: kijelölés után nyomjuk le a **Ctrl+C** billentyűkombinációt.

Indítsuk el a DOS-os Wordöt, mégpedig *ablakos mód*ban. Ha a program teljes képernyős módban indulna el, az **Alt+Enter** billentyűkombinációval válthatunk át ablakos módra.

A továbblépéshez aktivál-

nunk kell a DOS-ablak *eszközsávját*. Ehhez kattintsunk az ablak bal felső sarkában található gombra, majd jelöljük be az *Eszköztár* menüpontot.

Az eszközsávbán szerepel – többek között – a *Paste* (Beillesztés). Kattintsunk a megfelelő gombra, mire a vágólap tartalma – annak rendje és módja szerint – megjelenik a beszúrási helyén.

SYS-tematizálás

A Windows 95 telepítése után egy „ismeretlen” fájl jelenik meg a merevlemez főkönyvtárában (azaz a gyökérben): az *MSDOS.SYS*. Ellentétben az MS-DOS-ból ismert *MSDOS.SYS*-

szel, ez a fájl szintiszta szöveg.

Két fő részből áll: a *[Paths]* részben találjuk a Windows 95 fájlokat tartalmazó könyvtárneveket, az *[Options]* pedig a betöltési folyamattal kapcsolatos egyéni beállításokat tartalmazza.

A fájlban rengeteg bejegyzés szerepelhet, ám a gyakorlat azt mutatja, hogy a lehetőségeknek általában csak a töredékét használjuk ki.

A *[Paths]* részben például a következő bejegyzések lehetnek.

**hostWinBootDrv=<Root of Boot Drive>*
Default: C.

Hatása: kijelöli azt a meghajtót, ahonnan a Windows betöltődik.

**WinBootDir=<Windows Directory>*

Default: a setupban megadott bootkönyvtár neve (pl. C:).

Hatása: megadja az indítófájlok helyét a merevlemezen.

**WinDir=<Windows Directory>*

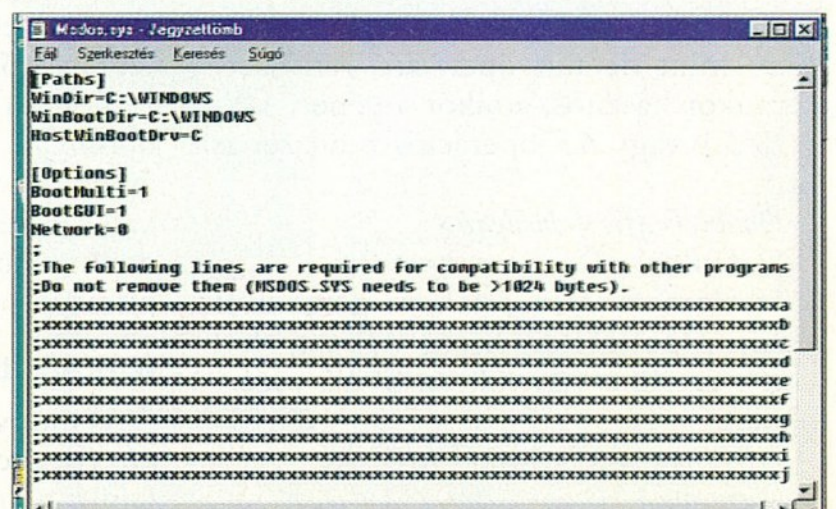
Default: a setupban megadott bootkönyvtár neve (pl. C:).

Hatása: a setup beállítása alapján megadja a Windows 95 könyvtár helyét.

Az *[Options]* részben szereplő bejegyzéseket manuálisan kell megadnunk. Itt azután dűskálhatunk a lehetőségekben. Íme a kínálat:

BootDealy=<Seconds>

Default: 2.

Hatása: megadja, hány másodpercig maradjon a képernyőn a *Starting Windows 95* felirat, mielőtt folytatódna a betöltődés.

BootFailSafe=<Boolean>

Default: 0.

Hatása: az értéket 1-re állítva a számítógép csökkentett módban indul.

BootGUI=<Boolean>

Default: 1.

Hatása: Az 1-es beállítás a grafikus interfész betöltését vonja maga után, a 0 letiltja ezt.

BootKeys=<Boolean>

Default: 1.

Hatása: az 1-es értéket beállítva bootoláskor használhatjuk az **F4**, **F5**, **F6** és **F8** funkcióbillentyűket. A 0 érték letiltja bootoláskor a funkcióbillentyűk használatát.

BootMenu=<Boolean>

Default: 0.

Hatása: az 1-es értéket beállítva indításkor automatikusan aktiválódik a Startup menü. A 0 érték hatására a menü csak az **F8** billentyűvel hívható elő.

BootMenuDefault=<Number>

Default: 1.

Hatása: így választhatjuk ki az indítómenü megfelelő pontját (például a csökkentett módot vagy a korábbi DOS-verziót).

BootMenuDelay=<Number>

Default: 30.

Hatása: megszabja, hány másodpercig várakozzék a számítógép az indítómenüvel a képernyőn.

BootMulti=<Boolean>

Default: 0.

Hatása: az 1-es érték engedélyezi, a 0 letiltja az előző operációs rendszer használatát (az **F4** és **F8** funkcióbillentyűkkel kapcsolatban).

BootWarn=<Boolean>

Default: 1.

Hatása: a 0 letiltja a csökkentett móddal kapcsolatos figyelmeztető üzenetet és az indítómenüt.

BootWin=<Boolean>

Default: 1.

Hatása: az 1-es érték hatására induláskor a Windows 95 automatikusan betöltődik, a 0 pedig letiltja a Windows 95-öt mint default operációs rendszert (olyankor hasznos, amikor a gépen MS-DOS 5.x vagy 6.x operációs rendszer is van).

DoubleBuffer=<boolean>

Default: 1.

Hatása: az 1-es érték megengedi a kétszeres puffereles használatát ott, ahol ennek értelme van (pl. az SCSI vezérlőknél).

DBLSpace=<Boolean>

Default: 1.

Hatása: az 1-es érték megengedi a *DBLSpace.bin* fájl automatikus betöltését. A 0 letiltja ugyanezt.

DRVSpace=<Boolean>

Default: 1.

Hatása: ugyanaz, mint az előzőé, a *DRVSpace.bin* fájlra vonatkozóan.

Loadtop=<Boolean>

Default: 1.

Hatása: ha az értéke 0, a Windows 95 nem tölti be a 640 Kb-ot fölötte területre a *Command.comot*, illetve a *DRVSpace.bin/DBLspace.bin*. (Olyankor hasznos, amikor a futtatni kívánt szoftvernek kikötései vannak a meglévő memóriát illetően.)

Logo=<Boolean>

Default: 1.

Hatása: az 1-es értéket beállítva megjelenik, a 0 hatására nem jelenik meg a Windows 95 logós animáció.

Network=<Boolean>

Default: 0.

Hatása: az 1-es érték azt jelenti, hogy a gépre hálózatot installáltunk.

Az *MSDOS.SYS* fájlban van egy harmadik, látszólag semmitmondó karakterekkel zsúfolt része. Erre azért van szükség, mert az *MSDOS.SYS* mérete nem lehet 1024 bájtól kisebb. Ha kisebb, a víruskereső programok vírust jelezhetnek. Ha a fájlt letöröljük, a gép nem indul.

Ha módosítani akarjuk az *MSDOS.SYS*-t, először módosítanunk kell a fájl tulajdonságát. Kattintsunk a *Start* gombra, majd a *Keresésre*, végül a *Fájlok vagy mappák* menüpontra. A *Név* mellett mezőben írjuk az *Msdos.sys* nevet, és kattintsunk a *Keresés* gombra.

Ha megtaláltuk a fájlt, kattintsunk rá a jobb egérgombbal, majd az egérmenüből válasszuk ki a *Tulajdonságokat*.

A fájl tulajdonságait tartalmazó párbeszédablakban töröljük ki az *Írásvédett* és a *Rejtett* attribútumokat, és kattintsunk az *OK*-ra.

Ismét kattintsunk a fájlra a jobb gombbal, és válasszuk ki a *Társítást*. Keresjük meg a *WordPadet*, majd kattintsunk az *OK*-ra.

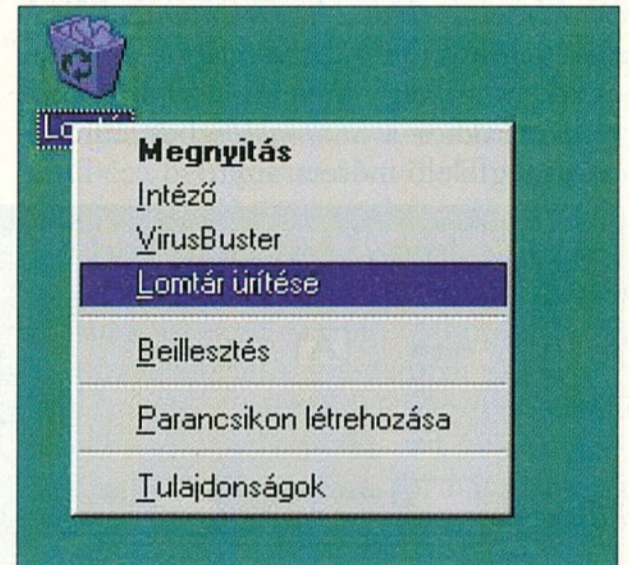
Ezzel megnyitottuk a fájlt szerkesztésre. Ha elvégeztük a módosításokat, mentjük el a fájlt, és lépünk ki a szövegszerkesztőből.

Ezután újból nyissuk meg a fájl tulajdonságait tartalmazó párbeszédablakot, és állítsuk vissza az eredeti tulajdonságokat. Ha végeztünk, indítsuk újra a Windowst, hogy a változtatások érvényre jussanak.

Kukaürítés

A Windows 95 egyik újdonsága a *Lomtár* (Recycle Bin). Roppant hasznos találmány, mivel innen különösebb nehézségek nélkül visszahozhatjuk a meggon-

dolatlanul kitörölt fájlokat. Törléskor ugyanis a Windows 95 *automatikusan ebbe a mappába helyezi át a fájlokat*, hogy később még megmenthetők legyenek. Ha egész könyvtárakat törölünk, akkor azok is a *Lomtárba* kerülnek. A *Lomtár* így egyre csak telik, és ez felettébb bosszantó lehet, ha sajnáljuk ilyesmire pazarolni az amúgy is szűkös helyet a merevlemezen. Éppen ezért nem árt időről időre likvidálni szemetesünk tartalmát. A manuális takarításnál azonban vannak jobb módszerek is. Először is: ha azt akarjuk, hogy egy fájl végérvényesen ki-

törölődjék, és ne kerüljön a *Lomtárba*, törléskor nyomjuk le a **Shift** billentyűt.

Másodszor: a *lomtár* van annyira „intelligens”, hogy ne hízzon a végtelenségig, mert így előbb-utóbb minden szabad helyet a szemét foglalna el a merevlemezen. Az alapbeállítás szerint a *lomtár* addig telik, amíg a mérete eléri a lemezterület *10 százalékát*. Ezt követően automatikusan elkezd őríteni a tartalmát, és ezt a legrégebbi fájlokkal kezdi. 1 Gb-otos merevlemez esetében ez azt jelenti, hogy az automatikus ürítés akkor következik be, amikor a „szemét” mennyisége eléri a 100 Mb-ot. És ez csakugyan sok.

A Windows 95-ben szerencsére *szabályozhatjuk a Lomtár méretét*. Ehhez a jobb egérgombbal kattintsunk a *Lomtár* ikonra, és válasszuk ki *Tulajdonságok* menüpontot. A következő párbeszédablakban egy tolóka segítségével állíthatjuk be – mégpedig a merevlemezkapacitás százalékában –, hogy mekkora legyen a *Lomtár* mérete. Ugyanitt még azt is megtehetjük, hogy letiltjuk a „kukát”, ami annyit jelent, hogy a *Törlés* művelet azonnal megsemmisíti a kijelölt fájlokat.

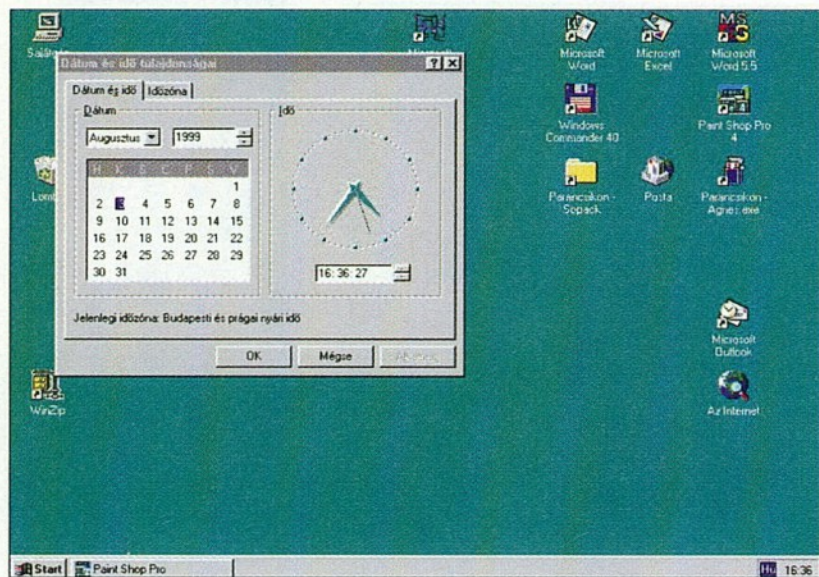
Pontos idő

A Windows 95 felhasználói felületének egyik jellegzetes alkotórésze az *eszközsáv*. Itt található a *Start* menü, és ugyanitt jelzi ki a Windows az *órát*, valamint

sok egyéb hasznos információt: a nyomtató, illetve a modem működési állapotát, a nyelvet. Ha az egérkurzort rávezetjük az órára, akkor a rendszer az aktuális dátumot is kijelzi.

Ugyancsak közvetlenül az eszközsávról igazíthatjuk ki legegyszerűbben a pontos időt, valamint a dátumot, mégpedig a következőképpen. Kattintsunk duplán a bal egérgombbal az órára, mire megjelenik egy párbe-

szédablak. Itt beállíthatjuk az órát, a dátumot és az időzónát.

Csoportkijelölés

Másoláskor, törléskor előfordulhat, hogy egyszerre több fájlt kell kijelölnünk. A többszörös kijelölésre kétféle hagyományos eljárás is kínálkozik (amelyek a Windows 3.1-ben is megvoltak). Egymás utáni fájlokat például úgy jelölhetünk ki, hogy rákattintunk az elsőre, majd a **Shift** gombot lenyomva az utolsóra. Ha pedig nem szomszédos fájlokról van szó, akkor a **Ctrl** billentyűt hívhatjuk segítségül.

A Windows 95-ben a csoportos kijelölés új fajtáját is alkalmazhatjuk, amely a „drag” funkció alapul. Kattintsunk a bal egérgombbal a csoport egyik sarkára, majd húzzunk egy négyszöget. Ezzel valamennyi fájlt kijelöltük a négyszög határain belül.

A módszer a *Sajátgép* ablakban és az *Intézőben* is használható, s nemcsak fájlok, hanem mappák kijelölésére is alkalmas.

A Start menü

Akadhatnak olyan programok a számítógépben, amelyeket nem lehet elindítani a *Start* menüből, mivel nem szerepelnek a listán. Ennek az az oka, hogy a telepítőprogram annak idején nem írta be őket a *Registry* megfelelő rubrikáiba.

Ilyenkor a *Run* parancsot hívhatjuk segítségül, amely ugyancsak a *Start* menüben található.

Arra is van azonban mód, hogy egy programot bevigyünk a *Start* menübe. Ehhez mindössze annyit kell tennünk, hogy megnyitjuk az *Intézőt* vagy a *Sajátgép* ablakot, és a program ikonját ráhúzzuk a *Start* gombra. (Íme a *drag* újabb alkalmazása a Windows 95-ben!)

Cab-néző

A Windows 95 telepítőlemezek (a CD-n is) *.cab* kiterjesztésű állományokba sűrítik a fájlokat. Ezeknek a tartalmát a szokásos tömörítőprogramok segítségével sajnos nem tudjuk megtekinteni (de ennek nincs is sok értelme, mivel a telepítőprogram kezeli őket). Ha mégsem tudnánk leküzdeni a kíváncsiságunkat, akkor nyissunk meg a képernyőn egy DOS-ablakot (mégpedig úgy, hogy a *Start* menüben rákattintunk az *MS-DOS Prompt* ikonra). Keressük meg a *Windows* könyvtárban vagy a lemezek valamelyikén az *Extract.exe* nevű programot, és írjuk be a következő parancsot:

```
[útnév]Extract.exe [útnév]Win95_05.cab
```

Az [útnév] és a szám helyére írjuk be a megfelelő elérési utat, illetve számot.

Az *Extract.exe* program kicsomagolja a *.cab* állományt, és a DOS-ablakban megtekinthetjük a fájl tartalmát.

A *.cab* más módszerrel is megnyitható. Indítsuk el az *Intézőt*, majd nyissunk meg benne azt a könyvtárat, amelyikben a *.cab* fájlok vannak. Kattintsunk rá duplán valamelyikre ezek közül. Az *Intéző* felhossa az *Open with* ablakot, amelyben kiválaszthatjuk, hogy melyik alkalmazással akar-

juk megnyitni a szóban forgó állományt. Ha az *Extract.exe* nincsen feltüntetve a listán, akkor az *Other* gombra kattintva kereshetjük meg. Az eredmény egyébként ugyanaz: az *Extract* egy DOS-ablakban pörgeti végig a fájl tartalmát, mégpedig meglehetősen gyorsan. A fájlok nevén (és kiterjesztésén) kívül azok dátumát és méretét is megtudhatjuk a listából.

Logótlanítás

A Windows 95 indításakor viszonylag hosszú ideig a bejelentkező képernyőt vagyunk kénytelenek bámulni, amely semmi mástól nem informál, mint arról, hogy a betöltés folyamatban van. Mivel ezt már úgyis tudjuk, felesleges minden alkalommal végignézni a „műsort”. A kép megjelenését megakadályozhatjuk, ha indításkor lenyomjuk az **Esc** billentyűt. Ha még „profibban” akarunk eljárni, akkor nyissuk meg az *MSDOS.SYS* állományt (valamilyik szövegszerkesztő programmal), és az [Options] részt egészítsük ki a következő sorral:

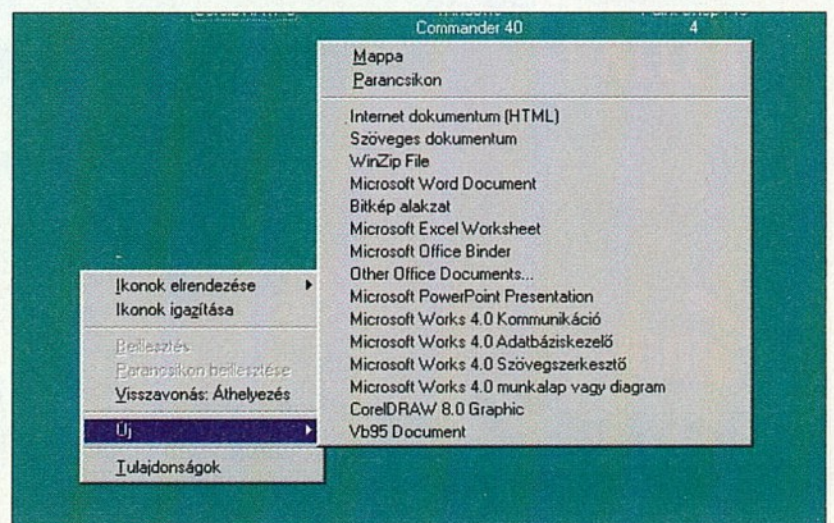
```
logo=0
```

Az *MSDOS.SYS* állományhoz természetesen csak akkor tudunk hozzáférni, ha eltávolítjuk a *read only* attribútumot. Erre – többek között – a *Norton Commander* is alkalmas.

Kényelmes másolás

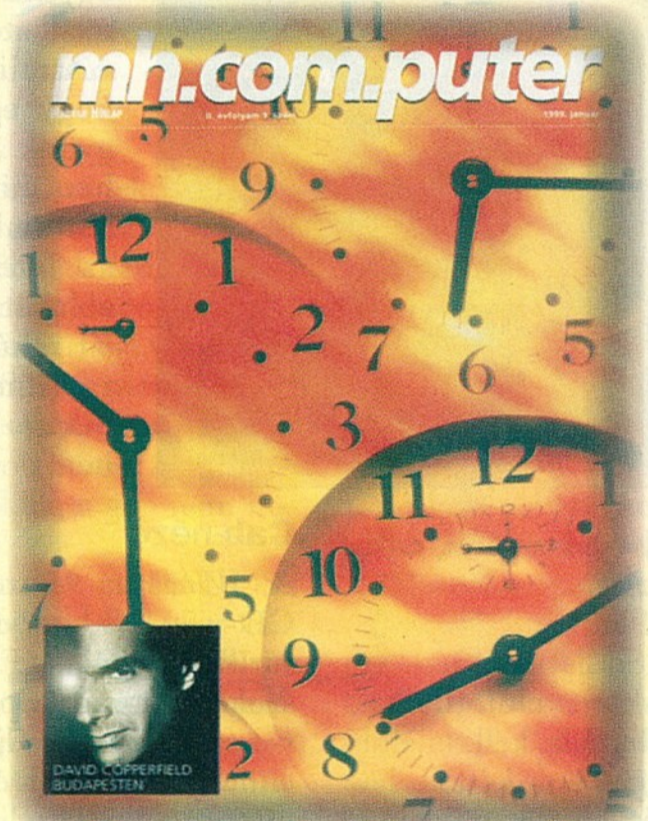
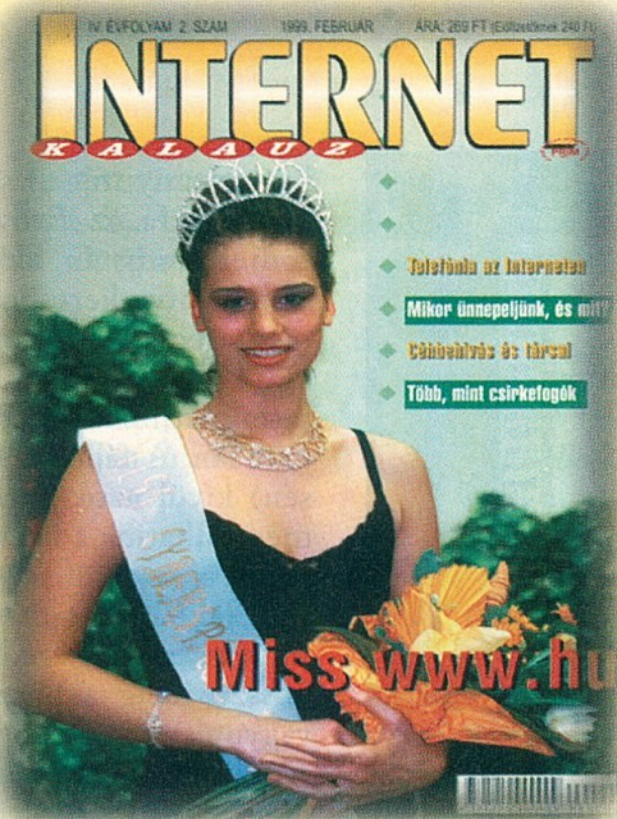
A Windows 95 alatt meglehetősen kényelmetlenül lehet lemezt másolni. Normális körülmények között ehhez előbb el kell indítani az *Intézőt*, ki kell jelölni a *flopimeghajtót*, végül rá kell kattintani a *meghajtónévre* a jobb egérgombbal, és ki kell választani a menüből a *Copy Disk* funkciót. Mindezt kényelmesebben is megoldhatjuk, ha a másolóprogramot kitesszük a munkaasztalra. Ehhez a következő lépésekre van szükség.

Indítsuk el a *Windowst*, majd a jobb egérgombbal kattintsunk egy szabad helyre a munkaasztalon. Az egérmenüből válasszuk ki a *New* menüpontot, majd a *Shortcut* (a parancsikont).

Az informatika információbázisa: prim - online és off line

Olvassa az általunk gondozott lapokat,
és/vagy látogasson meg a Világhálón!

1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32. III/1.
Tel./fax: 228-3372, 228-3373, 424-0014, 424-0015

Megnyílt Magyarország első olyan számítástechnikai áruháza, ahol az alacsony árak csak egy kattintásra vannak!

Nézzzen be hozzánk!

Üzemeltető: **e(bolt)**
www.ebolt.hu

PRIMonline

Keressen az Interneten! www.prim.hu

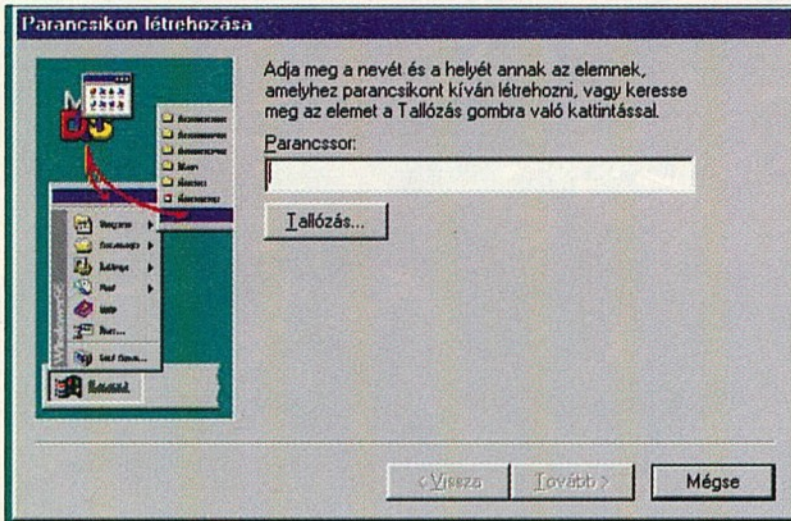
PUMA

CHALLENGE

NO RISK - NO FUN!

THE NEW FRAGRANCE BY PUMA.

A következő párbeszédablakban írjuk be a parancssorba (*Command Line*) a *Diskcopy A: A:* parancsot, majd kattintsunk a *Next* gombra. Ezt követően adjuk meg – egy újabb párbeszédablakban – a parancsikon nevét (legyen ez például *Diskcopy*), és ismét kattintsunk a *Nextre*.

A program felkínálja, hogy válasszunk ki egy megfelelő ikont a készletből. Ha ez is megvan, akkor kattintsunk a *Finish* gombra, mire néhány másodperc alatt elkészül a másolóprogram ikonja. Ha erre duplán rákattintunk, akkor egy DOS-ablakban betöltődik a *Diskcopy* program, amellyel másolatot készíthetünk a flopilemezeiről.

Memóriaspórolás

Megszokhattuk, hogy a Windowsban minden „talpalatnyi” helyre (értsd memóriára) szükség van. Némely alkalmazásnál néhány Kbájtton múlhat, hogy hajlandó-e működni a program. Ilyen esetekben például megpróbálkozhatunk azzal, hogy letiltjuk a *merevlemez-tömörítő* meghajtóprogram betöltését. Ezt a meghajtót a *Windows 95* akkor is betölti, ha nem használunk tömörített merevlemezt, ráadásul hozzávetőleg *10 Kbájtnyi* helyet lefoglal a memóriában. A meghajtót az *MSDOS.SYS* állományba tett bejegyzéssel távolíthatjuk el.

Kattintsunk a *Startra*, majd az *Intézőre* a jobb egérgombbal. A következő ablakban keressük meg a *C:* meghajtót, a jobb oldali panelben pedig kattintsunk (a jobb egérgombbal) az *MSDOS.SYS* állományra. Ismét megjelenik egy menü, ebből válasszuk ki az *Open with* parancsot. A *Windows* felkínál egy seregnyi alkalmazást a fájl megnyitására, amelyek közül válasszuk ki a *WordPadet*, majd kattintsunk az *OK*-ra.

Ezzel megnyitottuk a fájlt. Vigyük a kurzort az *[Options]* című részhez, és írjuk be a

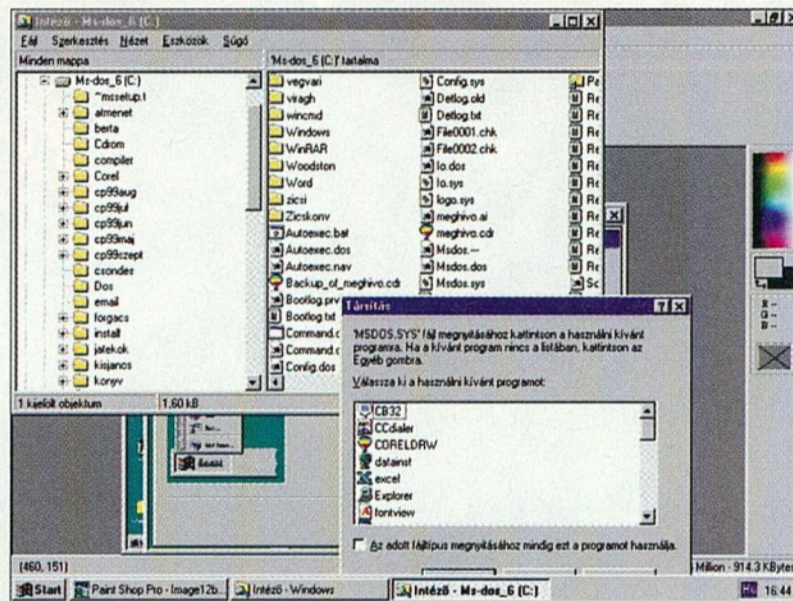
DRVSPACE=0

sort, ha a *DriveSpace* programot használjuk, illetve a

DBLSPACE=0

sort, ha a régebbi tömörítővel – mondjuk a *DoubleSpace*-szel – dolgozunk.

Mentsük a változtatásokat a *File/Save* parancs segítségével, és lépünk ki a *WordPad*-ből. A legközelebbi indításkor nem töltődik be a szóban forgó meghajtóprogram, és több memória marad majd az alkalmazások számára.

Túlterhelt főkönyvtár

Ismeretes, hogy a *Windows 95* megengedi a nyolc karakternél hosszabb fájlnevek használatát, ami kétségtelen előny a DOS korlátaival szemben. A hosszú fájlnevekkel kapcsolatban azonban nem árt némi önmérséklet. Ugyanis a *főkönyvtár legnagyobb megengedett mérete a merevlemez vagy a flopilemezen a fájlnevek hosszától függ*. Nyolc karakterből álló nevek esetében a főkönyvtár legfeljebb 512 fájl tartalmazhat, ám ha a *Windows 95* alatt például 24 karakteres fájlneveket használunk, akkor már csak 140 fájl fér bele, és ez sok esetben kevésnek bizonyulhat. A *Windows* ilyenkor olyan hibáüzenetet küldhet, hogy a fájl nem lehet menteni. Ha ilyen problémával találkozunk, akkor rövidítsük meg a hosszú fájlneveket, vagy helyezzük át a fájlokat – már amelyiket lehet – különféle alkönyvtárakba.

Keretterv

A *Word* 7.0 lehetőséget kínál arra, hogy keretet húzzunk a szövegek köré. Ez feltehetően senkit sem lep meg. Kevesebben tudják viszont, hogy a keret kialakításához számos eszközt használhatunk. Így például megváltoztathatjuk a keret vastagságát, sőt nemcsak az egész keretét, hanem az

egyes oldalakat is. Ennek a módja a következő.

Indítsuk el a *Word*-öt, és töltsük be a kívánt szöveget. Jelöljük ki a bekezdendő szöveget. Ehhez vigyük a kurzort a szöveg elejére, és nyomjuk le az egér bal gombját. Tartsuk lenyomva a gombot, és a kiemelést húzzuk a szöveg végéig. Itt azután engedjük fel az egérgombot. A kijelölt szövegrész a fekete háttérről ismerhető fel.

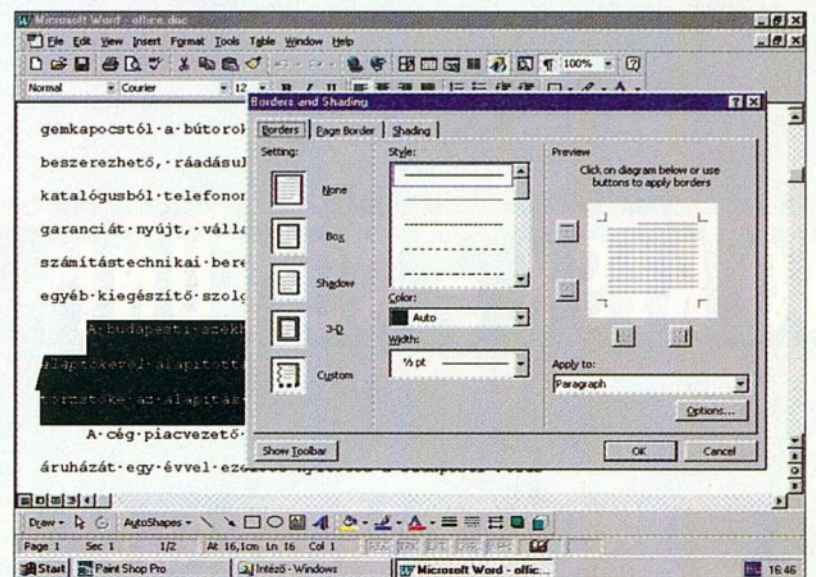
Kattintsunk a *Format* menüpontra, és válasszuk ki a *Borders and Shading* alponthoz a listából. Megjelenik egy párbeszédablak, amelyben két regisztrterlap látható. Kattintsunk a *Borders* fülre. A *Settings* címmel található lehetőségek közül válasszuk azt, amelyik alatt a *Box* felirat áll.

A *Border* című részben egyenként jelölhetjük ki a keret vonalát. Kezdetben mind a négy vonal kijelölt állapotban van, ami a vonalak végeinél látható nyilakból derül ki. Adott vonal kijelölésére kattintsunk a vonalra, mire a többi kijelölése automatikusan törlődik. (Ha ismét ki akarjuk jelölni mind a négy vonalat, akkor kattintsunk a *Box* szimbólumra.)

Jelöljük ki mondjuk a felső vonalat! A jobb oldalon kiválaszthatjuk a vonal típusát és vastagságát (legyen ez például a négy és fél pontos vonal). A kijelölt vonal vastagsága a *Preview* ablakban is azonnal megváltozik. Ha most rákattintunk egy másik vonalra (például az alsóra), akkor az is ugyanilyen típusúvá változik.

Jelöljük ki az egyik oldalsó vonalat, és válasszuk ki egy másik vonaltípust (mondjuk egy dupla vonalat). A változás a *Preview*-ben is azonnal megjelenik. Végül kattintsunk rá a negyedik oldalra, amely ugyancsak dupla vonallá alakul.

Ha szint akarunk adni a keretnek, akkor a *Color* mezőre kattintva választha-

tunk egyet a színpalettáról. Az előbbieken ismertetett módon, akár mind a négy oldalhoz más-más színt rendelhetünk.

Ha elégedettek vagyunk a beállításokkal, kattintsunk az *OK*-ra. Ezzel bekereteztük a szöveget. Mielőtt azonban megszüntetnénk a szöveg kijelölését, gondoskodjunk arról, hogy teljesen kitöltse a keretet, és ne maradjon üres hely a sorok vége és a keret között. Ehhez kattintsunk a *Justify* gombra az eszközsorban. Ezzel úgynevezett *sorkizárt formátumot* állítunk elő, azaz minden sor egyenlő hosszúságú lesz. Végezetül megszüntethetjük a kijelölést, például úgy, hogy az egérrel rákattintunk a képernyő tetszőleges pontjára.

Bekezdésből táblázat

A dokumentumok feldolgozásakor előfordulhat, hogy össze kell hasonlítanunk két szövegrészt. Ehhez a *Winword* táblázatfunkcióját hívhatjuk segítségül. Nem elég azonban mechanikusan kijelölni a szóban forgó szövegeket és táblázattá konvertálni azokat, mert az eredmény nem feltétlenül az lesz, amit várunk. Nem az a jó megoldás ugyanis, hogy egymás alá rendezzük a kijelöléseket, hiszen ez semmivel sem teszi könnyebbé az összehasonlítást. Ehelyett egymás mellé kell tennünk a két szöveget, mégpedig helyesen megválasztva a

külön cellába valamennyi bekezdés. Ha kettőnél több szövegrészt akarunk összevetni, akkor ennek megfelelően állítsuk át az oszlopok számát.

Ha végeztünk a beállításokkal, akkor kattintsunk az *OK* gombra. Ennek eredményeképpen a két kijelölt szöveg egymás mellé kerül, ami ideális az összehasonlítás szempontjából. Ha nagyon igényesek vagyunk, akkor egy léniát is tehetünk a két oszlop közé, hogy a szövegek még jobban elkülönüljenek.

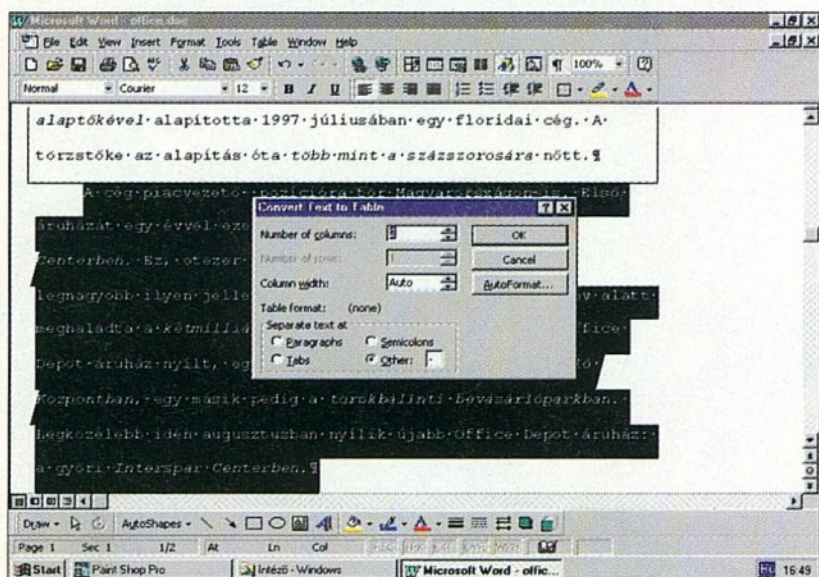
Az oszlopok szélességét könnyen megváltoztathatjuk. Ehhez vigyük az egérkurzort a táblázat belső vagy jobb szélső határvonalára. A kurzor itt más alakot ölt, jelezve, hogy a *méretező funkciók* léptek érvénybe. Nyomjuk le az egérgombot, és keskenyítsük le vagy szélesítsük meg az oszlopot. Ha az egyikkel végeztünk, ismételjük meg a műveletet a másikkal is. Ezzel a módszerrel egyszerre csak egy oszlop szélességét állíthatjuk a kívánt méretre.

Fájllista

A fájlokat a *Winwordben* is a *File/Open* paranccsal nyithatjuk meg. A program ugyanakkor „emlékszik” a legutoljára megnyitott néhány fájl nevére, amelyek a *File* menü alján jelennek meg. Bármelyikre rákattintva, a fájl automatikusan betöltődik, és folytathatjuk a szerkesztést.

A listán mindössze néhány fájlnev szerepel, holott a *Winword* akár kilencet is megenged. Ahhoz, hogy a listán több név is megjelenessen, meg kell változtatnunk egy beállítást.

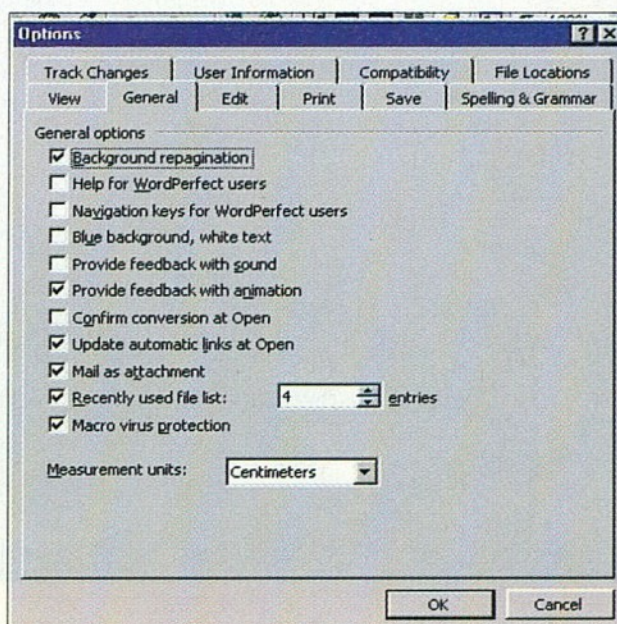
Indítsuk el a *Winwordöt*, és hozzunk létre egy üres dokumentumot. Ehhez kattintsunk a *New* menüpontra a *File* menüben. Voksoljunk a *Tools* menüpontra, majd válasszuk ki az *Options*t az almenüből. A következő

táblázat paramétereit, így könnyebben megállapítható a szövegek hossza, tartalma, stílusa közötti eltérés.

Jelöljük ki a két szövegrészt (esetünkben a két bekezdést). Ugyeljünk arra, hogy ne legyen üres sor a bekezdések között, mivel ez egy üres oszlopot hoz létre a táblázatban.

A menüsorban kattintsunk a *Table-re*, majd válasszuk ki a *Convert Text to Table* menüpontot. A következő párbeszédablakban állítsuk 2-re az oszlopszámot (*Number of Columns*), a *Separate Text At* mezőben pedig tegyük a jelet a *Paragraphs* mellé. Ezzel elérjük, hogy a szövegek egymás mellé kerüljenek, mégpedig

párbeszédablak regiszteres formában tartalmazza a *Winword* beállításait, köztük azt is, amelyekre az adott helyzetben szükségünk van.

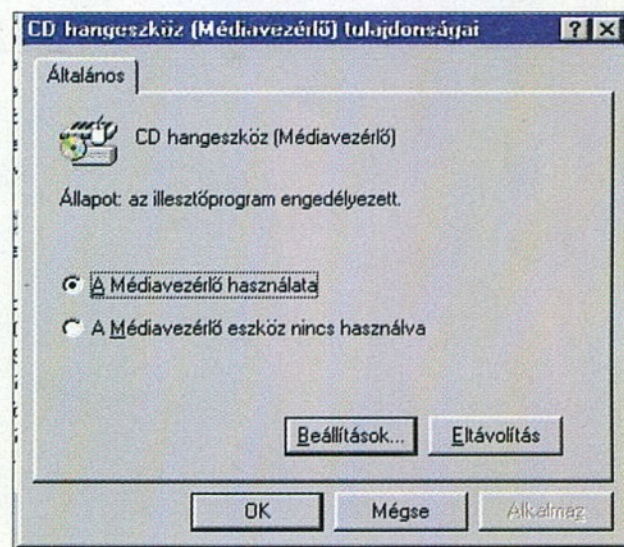
Lapozzunk a *General* regiszterlapra, amelyik az általános beállításokat tartalmazza. Az opciók között a *Recently Used File List* is megtalálható, tehát az a lista, amely a legutoljára használt fájlok nevét sorolja fel. Mellette, az *Entries* mezőben állíthatjuk be a listán szereplő fájlok számát. Változtassuk meg a számot 9-re, majd kattintsunk az *OK*-ra. Ha legközelebb elindítjuk a *Wordöt*, akkor a *File* menüben már kilenc fájl közül választhatjuk ki azt, amelyikkel dolgozni akarunk.

Néma CD

A számítógépbe épített CD-meghajtóval minden további nélkül lejátszhatunk *audio-CD-eket* is. Megtörténhet azonban, hogy ez valamiért meghiúsul.

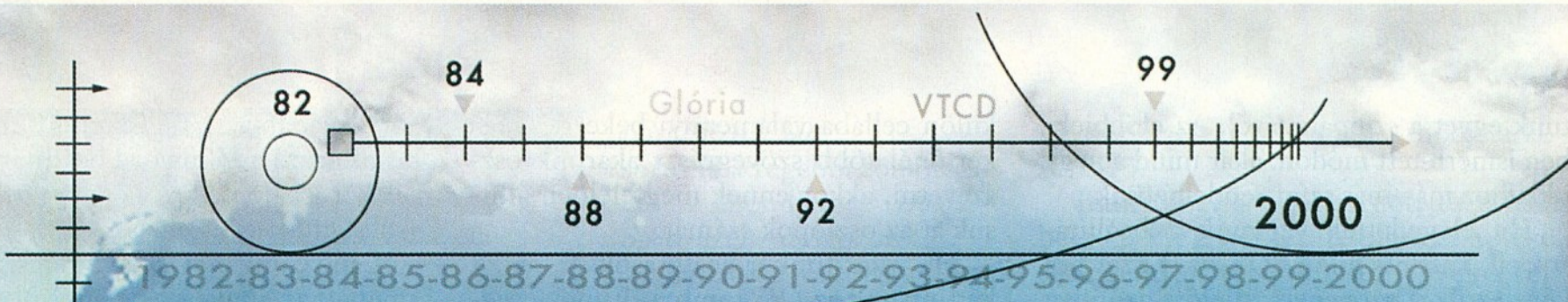
Ha *Windows 95-öt* használunk, akkor kattintsunk a *Start* gombra, majd a *Beállításokra!* Indítsuk el ebben a *Control Panelt*, vagyis a *Windows Vezérlőpultját!* Keresük meg a *Multimédia* szimbólumot, és nyissuk meg egy dupla kattintással!

A *Multimédia tulajdonságai* ablakban lapozzunk a *Speciális* regiszterlapra! Itt látható azoknak az eszközöknek a listája, amelyeket a *Windows 95* felismer. Ke-

ressük meg a listában a *Médiavezérlő eszközöket*, majd kattintsunk a „+” jelre! A listában további eszközök jelennek meg, amelyek közül válasszuk ki a *CD hangeszköz (Médiavezérlő)* bejegyzést, majd kattintsunk a *Tulajdonságok* gombra!

A következő párbeszédablakban az eszköz *státusát* állíthatjuk be. A két lehetséges opció közül válasszuk ki a *Médiavezérlő használatát*, amivel engedélyezzük az eszköz bevetését. A *Beállítások* gombra kattintva egy újabb ablak jelenik meg a képernyőn, amelyben a fejhallgató *hangerejét* állíthatjuk be. Ha végeztünk a beállításokkal, akkor az *Apply*, majd az *OK* gombra kattintva rögzíthetjük az új paramétereiket. ■

VTCD VIDEOTON

Kompaktlemez-gyártó Kft.

- CD-AUDIO ●
- CD-TEXT ●
- CD-EXTRA ●
- CD-ROM ●
- CD-ROM/XA ●
- CD-I ●
- PHOTO-CD ●
- VIDEO-CD ●

Ø 80mm ○

Ø 120mm ○

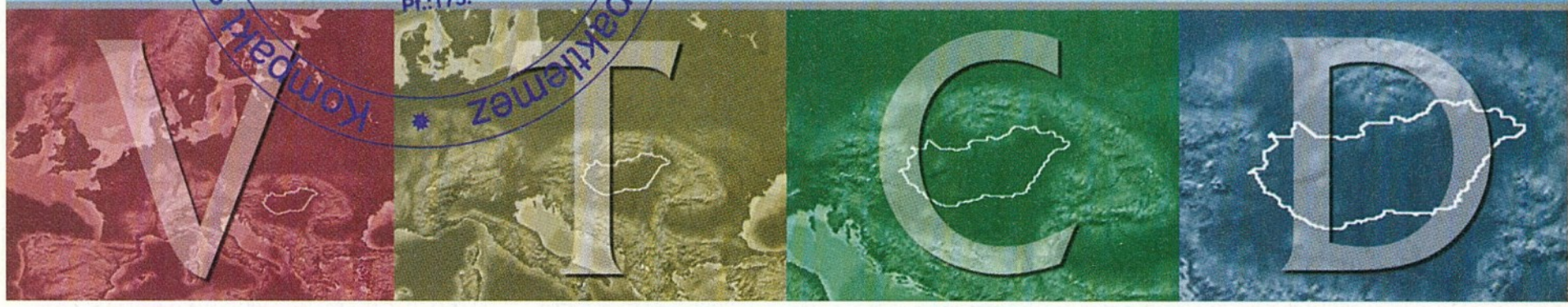
Kompakt technológia

E-mail: vtcd@mailto.net.hu Internet: www.vtcd.hu

Tel.: (06-22) 329-132
Fax: (06-22) 329-133

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.
a Videoton csoport tagja

8001 Székesfehérvár,
Pf.:175.

ComPass 99/9

F ubileumi számunkra új köntösbe öltöztettük megszokott Piac rovatunkat, amellyel egyébként egykor az elsők között jelentünk meg a hazai számítástechnikai sajtóban. Látványosabb küllem, bőségesebb tartalom s kifejezőbb cím jellemzi megújult rovatunkat: ComPass, azaz a CP irányítúje a hazai számítástechnikai piac dzsungelében.

Rovatunkban a magyarországi hardverkínálatról adunk körképet, amellyel kettős a célunk: egyfelől olvasóinkat ezzel kívánjuk hozzásegíteni az igényeiknek legjobban megfelelő, a számukra leggazdaságosabb vásárlást jelentő hardvertermékek megtalálásához, másfelől – kicsit a gazdaság „egészségi” állapotának gyors diagnózisára is alkalmas börtetabellákhoz hasonlatosan – a hazai hardverkínálat „laboreredményével” is szolgálunk havonta.

A ComPassban megtalálják a termékek forgalmazóinak adatait (nevét, webcímét, telefonszámát), az adott hardver legfontosabb műszaki paramétereit, s hazai árát is. Az utóbbiak nettó értékek, nem tartalmazzák az áfát, ám mivel a hazai számítástechnikai gyakorlatban (mellesleg igencsak megkérdőjelezhető reklámokból) ezek használata terjedt el, ettől mi sem térünk el, hiszen ilyen körülmények között a fogyasztói árak feltüntetése csak félreértésekre adna okot.

A leggazdaságosabb vásárlás alatt persze mi nem automatikusan a legolcsóbb vételt értjük, a táblázatokban szereplő adatok általában a piac legkomolyabb szereplőitől, többnyire disztribútoroktól származnak, s igyekszünk kerülni a termékeket irreálisan alacsony – olykor a beszerzési érték alatti – áron forgalmazó cégek kínálatát. A túl látványosan alacsony árak ugyanis nem csupán a nevükre kényes forgalmazókat bosszantják, de a vásárló is könnyen csalódhat, amikor a boltba térve kiderül, hogy mi mindent nem tartalmaz a bagóért kínált konfiguráció, vagy éppenséggel felmondja a szolgáltatást az új szerzemény.

Ugyancsak a vásárlást segítő, olvasóink a táblázatokban többnyire találnak majd három oszlopot, amelyek arról tájékoztatják, hogy az adott hardver újdonság-e a piacon, akciós-e az ára, és hogy a forgalmazó a hivatalos disztribútora-e a terméknek.

Az aktuális lapszámunkban tesztelt termékekről az átlagosnál bőségesebb információval szolgálunk. Emellett a keresést megkönnyítendő, a hardvereket nagyobb csoportokba osztottuk, mint például a monitorok, nyomtatók, szkennerek... stb. osztályába.

A hardvercsoportok számát a jövőben növelni kívánjuk, s természetesen alapfeltételnek tekintjük a táblázatokban szereplő adatok aktualitását. Bízunk benne, hogy mind több komoly forgalmazó ismeri majd fel a Computer Panoráma ComPass-ában rejlő – egyébként tökéletesen ingyenes – reklámlehetőséget, és az információval készségesen segíti majd a munkánkat.

Alaplapok és CPU-k

Újdonság: Megjelentek a nagy teljesítményű AMD processzorok, az Athlon család és a hozzájuk tartozó alaplapok. Ezzel komoly konkurenciát teremtettek az Intel felsőkategóriás processzorainak is.

Az AMD három fronton támad. Az AMD Athlon Ultrát a Xeonhoz hasonlóan a szerverek és munkállomások gépeibe szánják, az AMD Athlon Professional a Pentium III-nak lesz a versenytársa, míg az AMD Athlon Select a Celeron processzornak jelent kihívást.

Jelenleg az AMD 650 MHz-es központi egysége a leggyorsabb processzor az x86-os világban. Mindehhez 100 MHz-es alaplapi buszsebesség is párosul. A „processzorminimum”, melyet még megéri beszerezni, az Intel Celeron 233 MHz-es típusa, illetve az AMD hasonló sebességű CPU-ja.

Az alaplapokról és CPU-król részletes információk olvashatók e számunk fő tesztjében.

CD-k

A CD-k piacára most éppen jelentős átalakulás jellemző. Megjelentek és terjednek a DVD-ROM-ok, amelyek alkalmasak a CD-lemezek olvasására is, viszont ezeknél jóval nagyobb a kapacitásuk.

A CD-olvasók, és -írók mellett már nem számítanak különlegességnek a CD-újrírók sem, azonban ha CD-újrírással próbálkozunk, akkor speciális CD-lemezre lesz szükségünk. A CD-írókkal, -újrírókkal írt CD-eket ma már bármelyik korszerű CD-olvasó képes olvasni, illetve a DVD-olvasók is kezelik ezeket, így elterjedésüket immár semmi sem gátolja.

Tipikus sebességek CD-ROM-meghajtók esetén a 40-szeres olvasás, míg újrírók esetén 4-szeres írás, 4-szeres újrírás, 20-szoros olvasás. A DVD-k piacán a 6-szoros (CD-nél 32-szeres) típus számít a legjobbnak.

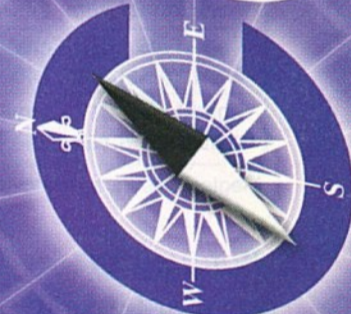
Hangkártyák

A hangkártyák piaca – hogy stílusosak legyünk – meglehetősen „egyhangú”. A 16-bites SoundBlaster kompatibilis hangkártyák uralják, s időnként felröppennek hírek Dolby Stereo, illetve 24-bites, vagy más különleges változatokról is, de ezeket vagy még nem gyártják, vagy még nem sikerült betörniük a piacra.

Komplett konfigurációk

Ha komplett gépet akarunk vásárolni, a következőkre figyeljünk. A gép központi egysége legkevesebb 233 MHz-es sebességű legyen. Átlagos otthoni felhasználásra nem érdemes Pentium II-est venni, inkább Celeront vagy AMD-t válasszunk. A

ComPass

Iránytű a vásárláshoz

Forgalmazó [cégnév, weboldal, telefonszám]	Gyártó	Típus	Csatlakozó [IDE, SCSI]	Sebesség [például 4x=négyszeres]
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7333	FREECOM	Traveller CD-RW Premium	Kábeltől függően: parallel, USB, PCMCIA, MAC USB	Írás/Újírás: 4x; Olvasás: 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7334	FREECOM	Traveller CD-24 Premium	Kábeltől függően: parallel, USB, PCMCIA, MAC USB	
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7335	FREECOM	Traveller DVD Premium	Kábeltől függően: parallel, USB, PCMCIA, MAC USB	Olvasás: DVD 4x, CD 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7336	FREECOM	Traveller CD-24 Light + PCMCIA	PCMCIA	Olvasás: 24x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7337	FREECOM	IQ CD-RW 2-2-24	Kábeltől függően: parallel, USB, PCMCIA, MAC USB	Írás/Újírás: 2x; Olvasás: 24x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7338	FREECOM	IQ CD-RW 4-4-20	Kábeltől függően: parallel, USB, PCMCIA, MAC USB	Írás/Újírás: 4x; Olvasás: 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7339	FREECOM	IQ CD-40	Kábeltől függően: parallel, USB, PCMCIA, MAC USB	Olvasás: 40x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7340	FREECOM	IQ DVD-ROM	Kábeltől függően: parallel, USB, PCMCIA, MAC USB	Olvasás: DVD 5x, CD 32x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7341	FREECOM	CLASSIC CD-RW 4-4-20	SCSI	Írás/Újírás: 4x; Olvasás: 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7342	FREECOM	CLASSIC CD-RW 4-4-20	SCSI + parallel	Írás/Újírás: 4x; Olvasás: 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7343	FREECOM	CLASSIC CD-RW 8-4-20	SCSI	Írás: 8x; Újírás: 4x; Olvasás: 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7344	FREECOM	CLASSIC CD-RW 4-4-20	SCSI	Írás/Újírás: 4x; Olvasás: 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7345	FREECOM	CLASSIC CD-RW 8-4-20	SCSI	Írás: 8x; Újírás: 4x; Olvasás: 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7346	FREECOM	CD-RW 2-2-24	IDE	Írás/Újírás: 2x; Olvasás: 24x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7347	FREECOM	CD-RW 4-4-20	IDE	Írás/Újírás: 4x; Olvasás: 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7348	FREECOM	CD-RW 4-4-20	SCSI	Írás/Újírás: 4x; Olvasás: 20x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7349	FREECOM	CLASSIC CD-40	Parallel	Olvasás: 40x
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7350	FREECOM	USB KÁBEL	USB	n. a.
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7351	FREECOM	MAC USB KÁBEL	Imac, G3 USB	n. a.
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7352	FREECOM	PCMCIA KÁBEL	PCMCIA	n. a.
Napfény Kereskedelmi Kft., 204-7353	FREECOM	PARALLEL KÁBEL	Parallel	n. a.
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	CD-940E Pro	IDE	40x
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4051	AOpen	CD-948E	IDE	48x
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4052	AOpen	CD-940E Pro OEM	IDE	40x
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4053	AOpen	CD-948E OEM	IDE	48x
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4054	AOpen	CRW9420	IDE	4x/4x/20x
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4055	AOpen	DVD9632+Power DVD	IDE	6xDVD/32x CD
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4056	AOpen	DVD9624+Power DVD	IDE	6xDVD/24x CD
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452 4600	MITSUMI	FX4820T	IDE	48x
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452 4600	PLEXTOR	PX-40TSi	SCSI	40x
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	SONY	CDU-4011	IDE	40X
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8412	TOSHIBA	XM-6402B	IDE	36X
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8413	PLEXTOR	PX-40TSi	SCSI	40X

Megjegyzés: n. a. = nincs adat

Pentium III-as, illetve az Athlon Ultra egyelőre inkább még az ingyencenek, illetve a tehetősebbeknek való.

A gép memóriája legkevesebb 64 Mbájtos legyen, vagy még jobb a 128 Mbájt. Ne alkudjunk meg 32 Mbájttal, mert lassú lesz a gépünk. Sajnos még kevesen tudják, hogy a pluszmemória felér egy gyorsabb processzorral, csak annál jóval olcsóbb.

Ha nem akarunk már a kezdetek kezdetén „kinőtt” winchestert venni, akkor a merevlemezünk legyen 5 – 10 Gbájt közötti nagyságú.

Videokártyánk AGP portos legyen. Ez körülbelül négyszer gyorsabb, mint a PCI slotos változatok. Érdemes minimum 4 – 16 Mbájt nagyságú memóriát tartalmazó típust venni.

Merevlemezek

A merevlemezekről nemrég, júliusi számunkban közöltünk átfogó tesztet. Az ott leírtakhoz most keveset tehetnénk hozzá, tehát itt csupán utalunk két

hónappal ezelőtti írásunkra. Átlagos használatához IDE-s, speciális alkalmazásokhoz SCSI-s merevlemez ajánlott. Ez utóbbiak viszont nemcsak drágábbak, de egy SCSI kártyát is be kell szereznünk hozzájuk.

Modemek

Korábban gondok forrása volt az 56 Kbit/s-os típusok szabványeltérése, pontosabban az, hogy ezek nem mindig voltak kompatibilisek egymással. Mindezt ma már nem okoz problémát: vásárláskor mindig szabványos modemet kapunk. Ha internetezni akarunk, akkor bátran számíthatunk arra, hogy a szolgáltatónk rendszerével zavarmentesen működik együtt a készülékünk. Mindehhez egy lényeges adalék, hogy az 56 Kbit/s-os modemek csak a letöltéskor képesek ilyen nagy sebességre, a szolgáltató felé továbbra is csak 36,6-es tempóval működnek. Sajnos kevéssé számíthatunk arra, hogy a közeljövőben tovább gyorsulnak majd a modemek. A tovább-

lépéshez vagy ISDN vonalra van szükségünk, vagy kábeltévés internet-szolgáltatásra kell átnyergelnünk.

Monitorok

A monitorok két fő csoportba oszthatók: a katódsugaras típusokéba és az LCD változatokéba. Az előbbieket előnye az olcsóságuk, míg az utóbbiaké a kis méret (és súly). Átlagos pénztárcához és felhasználási igényekhez a katódsugaras típusokat javasoljuk. Vegyünk minimum 15 vagy 17"-ost. A vásárlás előtt érdemes megvizsgálni a maximális felbontást és a képfreccsítési frekvenciát is. 19"-os, vagy nagyobb monitor grafikus alkalmazásokhoz ajánlható.

Ha „flat” (sík) képernyős monitorra vágyunk, akkor fontoljuk meg, hogy noha a sík képernyő kétségtelenül roppant impozáns, azonban nem zavar-e bennünket mégis az, hogy ezek képernyőjén (általában) két halvány vízszintes csík is látható (a merevítő drótokból eredően). Cserében viszont nagyobb a látható képfelületet.

Ső	A termék újdonság	A forgalmazó a termék hivatalos disztribútora	A termék akció	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
	x	x		Saját akkumulátora van, és a legkisebb CD-író. A KIT tartalmaz még CD-író szoftvert, és CD-R lemezt	1	126 950
	x	x		Saját akkumulátora van, és a legkisebb CD olvasó	1	53 100
	x	x		Saját akkumulátora van, és a legkisebb DVD-ROM	1	83 800
	x	x		n. a.	1	42 400
	x	x		A KIT tartalmaz még CD-író szoftvert, 1 db CD-R, és 1 db CD-RW-lemezt, CD-marker tollat	1	68 250
	x	x		A KIT tartalmaz még CD-író szoftvert, 1 db CD-R, és 1 db CD-RW-lemezt, CD-marker tollat	1	84 250
	x	x		n. a.	1	27 150
	x	x		n. a.	1	57 100
	x	x		A KIT tartalmaz még CD-író szoftvert, 1 db CD-R, és 1 db CD-RW-lemezt, CD-marker tollat	1	91 100
	x	x		A KIT tartalmaz még CD-író szoftvert, 1 db CD-R, és 1 db CD-RW-lemezt, CD-marker tollat	1	108 950
	x	x		A KIT tartalmaz még CD-író szoftvert, 1 db CD-R, és 1 db CD-RW-lemezt, CD-marker tollat	1	141 750
	x	x		MAC változat. A KIT tartalmaz még TOAST szoftvert	1	96950
	x	x		MAC változat. A KIT tartalmaz még TOAST szoftvert	1	148 200
	x	x	x	A KIT tartalmaz még CD-író szoftvert, 1 db CD-R, és 1 db CD-RW-lemezt, CD-marker tollat	1	39 990
	x	x	x	A KIT tartalmaz még CD-író szoftvert, 1 db CD-R, és 1 db CD-RW-lemezt, CD-marker tollat	1	51 990
	x	x		A KIT tartalmaz még CD-író szoftvert, 1 db CD-R, és 1 db CD-RW-lemezt, CD-marker tollat	1	69 150
	x	x		n. a.	1	31 150
	x	x		Kábel az IQ és a Traveller külső eszközökhöz	1	15 960
	x	x		Kábel az IQ és a Traveller külső eszközökhöz	1	22 510
	x	x		Kábel az IQ és a Traveller külső eszközökhöz	1	13 940
	x	x		Kábel az IQ és a Traveller külső eszközökhöz	1	10 660
	x	x		n. a.	1	12 100
		x		n. a.	1	11 440
	x	x		n. a.	1	12 800
		x	x	n. a.	1	11 550
		x	x	1CD-R, 1 CD-RW lemez, 7 db szoftver	1	57 200
		x		lejatszó szoftver	1	28 490
		x	x	lejatszó szoftver	1	27 500
	x	x		n. a.	1	13 300
		x		n. a.	2	27 240
				n. a.	1	10 000
				n. a.	1	9 000
				n. a.	1	20 700

Nyomtatók

A korábban felettebb népszerű *tűs* nyomtatók gyakorlatilag eltűntek a piacról. Helyüket a *tintasugaras* és a *lézer-printerek* vették át. Mind a két típuscsalád több altípusra osztható. A tintasugaras lehet *buborékos*, vagy *piezokristályos*, a „lézer” pedig valóban *lézerfényvel* működő vagy pedig *diódás* változat.

A vásárláskor célszerű figyelmet fordítani a nyomtatás sebességére, a felbontásra (dpi-re, azaz dot per inchre, „magyarul” a colonkénti pontszámra), a festékpátron árára. Ma már technikai minimumnak tekinthető a papíradagoló, illet immár a legolcsóbb tintasugaras nyomtatóhoz is adnak.

A tintasugaras printerhez való festékpátronnál ügyeljünk arra, hogy ezekből külön színes és fekete-fehér is kapható. A színes pátron lehet három- vagy négy-színű, sokszor a fekete színt is tartalmazza. Némelyeknél a színek egyenként is cserélhetők, máshol csak együtt. A pátron sokszor csak a fejjel együtt cserélhe-

tő, más esetekben külön is. Megjelentek az első megfizethető színes lézernyomtatók is, de elterjedésükre még várunk kell.

Szkennerek

Alapvetően háromfajta szkennert különböztethetünk meg: a *kézi* (görgős), a *síkgyas* és a *dob* rendszerű típusokat. Jelenleg a síkgyas változat a „favorit”. A görgős a gyengébb minősége, a dob pedig a túl magas ára miatt nem terjedt el.

Minimumnak tekinthető a 600x600-as hardveres felbontás, 24 bites színmélységgel. A jobb típusok 1200 dpi-vel dolgoznak és 32 bites színmélységre is képesek. Mindez természetesen csak a hardveres felbontásra igaz. A szkennereket a gyártóik általában igyekeznek az ennél jóval nagyobb szoftveres (interpolált - számított) felbontás megadásával csábítóbbá tenni, ami azonban megtévesztő lehet.

A boltokban jórészt csak *A4*-es méretű típusokat lehet kapni, nagyrítván *A3*-

ast is. Gyártanak *diafeltéttel* is felszerelhető változatokat, ezekkel átvilágítható tárgyakat is digitalizálhatunk (dia, fólia stb.). Külön skennergcsoportot alkotnak a kifejezetten *diaszkennerek*, amelyek diák és filmek szkennelésére hivatottak.

Videokártyák

Egy valamirevaló videokártya ma már legkevesebb 4-16 Mb-átos memóriát tartalmaz, illetve a számára szükséges memóriát „lecsípi” a gép memóriájából. A korszerű videokártyák képesek *2D*-s és *3D*-s gyorsításra is (valamilyen szinten), sőt az újabb *3D*-s *gyorsítókártyák* egyben videokártyák is, főként a játékos kedvű felhasználók öröme.

Öröndetes, hogy az *MPEG* támogatás is mind általánosabb.

Videoszerkesztők

A videoszerkesztőkről részletesen olvashatnak mostani számunk egyik nagy tesztjében.

A ComPasst Forgács Péter szerkesztette.

Forgalmazó [cégnév, weboldal telefonszám]	Gyártó	Típus	Rajta lévő memória nagysága [MB-ot]	Csatlakozó típusa [PCI, AGP]	Maximális felbontás / színmélység [például 800 x 600 / 16 bit]
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	PA45V	4	AGP	1600x1200/256 szín
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	PA740	8	AGP	1600x1200/64K szín
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	PA70D	8	AGP	1600x1200/64K szín
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	PA3020/A	16	AGP	1920x1200/16,7M szín
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	PA3020/G	32	AGP	1920x1200/16,7M szín
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	PA3010/A	16	AGP	1920x1200/16,7M szín
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	PA3010/N	32	AGP	1920x1200/16,7M szín
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	PA3000	8	AGP	1600x1200/256 szín
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	PA3000+	32	AGP	1920x1200/16,7M szín
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452-4600	ATI Technologies	Rage Fury 8 MB	8	AGP	n. a.
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452-4600	ATI Technologies	Rage Fury 16 MB	16	AGP	n. a.
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452-4600	ATI Technologies	Rage Fury 32 MB	32	AGP	n. a.
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452-4600	ATI Technologies	Rage Fury 32 MB TV out	32	AGP	n. a.
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452-4600	ATI Technologies	All In Wonder Pro	8	AGP	n. a.
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452-4600	ATI Technologies	All In Wonder Pro	8	PCI	n. a.
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452-4600	ATI Technologies	Charger	4	AGP	n. a.
HRP Hungary Kft., www.hrp.hu, 452-4600	ATI Technologies	Charger	4	PCI	n. a.
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	ATI	Rage Fury	8-16-32	AGP	1920x1200 3D 16.7M
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	ATI	Rage Fury	8-16-33	AGP	1920x1200 3D 16.7M
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	ATI	Rage Fury	8-16-34	AGP	1920x1200 3D 16.7M
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	ATI	Rage Fury	8-16-35	AGP	1920x1200 3D 16.7M
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	ATI	Rage Fury	8-16-36	AGP	1920x1200 3D 16.7M
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	ATI	All in wonder 128	16-32	AGP- PCI	1920x1200
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	ATI	All in wonder 129	16-33	AGP- PCI	1920x1201
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	ATI	Xpert98, Xpert98PLay	8	AGP	1600x1200
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	Acorp	S3 Trio64 V2/DX	1	PCI	1024x768/8
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	Acorp	S3 Trio3D/2X	4	AGP	1600x1200/16
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	ColorMax	S3 Savage 3D	8	AGP	1600x1200/32
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	ColorMax	S3 Savage 4	32	AGP	1920x1440/32
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	Acorp	nVidia Riva TNT2 Vanta	8	AGP	1920x1080/32
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	DTK	Intel 740	8	AGP	1600x1200/16
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	STB	Voodoo 3 - 2000	16	AGP	2046x1536/32
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	STB	Voodoo 3 - 3000 TV	16	AGP	2046x1536/32
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	Diamond	Viper 550 (TNT)	16	AGP	1920x1200/24
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	Diamond	Viper 770 (TNT2)	16	AGP	1920x1200/24
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	Diamond	Viper 770 (TNT2)	32	AGP	1920x1200/24
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	ASUS	V3800 (TNT2)	32	AGP	1920x1200/24
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	ASUS	"V3800 Deluxe (Ultra-TNT2)"	32	AGP	1920x1200/24
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	ATI	Charger (RagelIc)	2	PCI	1600x1200/16
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	ATI	Charger (RagelIc)	4	AGP	1600x1200/16
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	ATI	Charger (RagelIc)	8	AGP	1600x1200/16
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	ATI	All-in-Wonder (RagePro)	8	AGP	1600x1200/32

szoftver ABC

A szoftver ismer(e)t szállítója

Legfrissebb árainkról, akcióinkról tájékozódhat weblapunkon: www.szoftverabc.hu

Szoftver ABC Kft. 1137 Budapest, Jászai Mari tér 3. - Tel.: 329-2737, 329-2738, 329-2490, 329-3492 - Fax: 329-2720
Levélcím: 1391 Budapest Pf. 218. E-mail: Info@SzoftverABC.hu Web: <http://www.szoftverabc.hu>

Akciós termékek

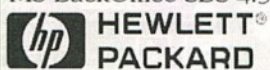
Adobe Photoshop 5.5
Delphi 5.0
MS Office 97 Professional oktatási
MS FrontPage 98 oktatási
Delphi 4.0 Professional Upg
Corel DRAW 9
MS BackOffice SBS 4.5 5 Client
HP DeskJet 610C
HP DeskJet 880C+HP papír
HP E50 NetServer +
MS BackOffice SBS 4.5 5 Client

Microsoft termékek

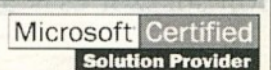
Megérkezett!
Hamarosan!
Windows 98 Hungarian CD
Windows 98 Hungarian Upg
Windows NT Workstation 4.0 Hun
Office 2000 Standard Hun
Office 2000 Professional Hun
Project 98 Eng
FrontPage 2000 Eng
Publisher 2000 Eng
Encarta Deluxe 99 CD ROM
AutoRoute Express Euro 2000 CD
Proofing Tools Office 97-hez

Egyéb

ARJ 2.6 for DOS
WinZip 7.0 for Win95/98/NT
ACD See 32 Picture Viewer
Norton Commander 2.0
Norton Utilities 4.0 English
Norton AntiVirus 5.0 English
QuarkXPress 4.0 Win95/NT
Seagate Backup Exec 3.0 Win98
Seagate Backup Exec 2.0 NT Wks.
Easy CD Creator 3.5 Deluxe
Planix Home Complete Suite

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák! Az átváltoztatás jogát fenntartjuk. Az akciós árak csak a raktárkészlet erejéig érvényesek.
Választékunk tájékoztató jellegű, további termékeinkről érdeklődjön e-mailben, telefonon, vagy keresse fel weblapunkat!

Szolgáltatásaink

Bállalunk:
- hálózatok installálása
- levelező rendszerek kiépítése
- szoftverlegalizálási tanácsadás
- oktatás

HITEL van!

Azok a kedves ügyfeleink, akik nem egy összegben szeretnék kifizetni vásárlásukat, július 1-től működő hitelkonstrukciónk keretében ezt részletre is megtehetik. Bővebb információ az üzletben!

yák

MPEG támogatás [van / nincs]?	2D gyorsítás [van / nincs]?	3D gyorsítás [van / nincs]?	A termék újdonság	A forgalmazó a termék hivatalos disztribútor	A termék akciós	Megjegyzés	Ga- ran- cia [év]	Ár [Forint, netto, kiskereskedelmi]
nincs	van	nincs		x		n. a.	2	7 590
van	van	van		x		n. a.	2	12 400
van	van	van		x	x	n. a.	2	13 090
van	van	van	x	x		n. a.	2	41 000
van	van	van	x	x		n. a.	2	55 200
van	van	van		x		n. a.	2	34 500
van	van	van		x		n. a.	2	47 900
van	van	van		x		n. a.	2	14 190
van	van	van		x		n. a.	2	27 300
van	van	van		x		Rage 128 VR	2	16 900
van	van	van		x		Rage 128 GL	2	23 200
van	van	van		x		Rage 128 GL	2	35 900
van	van	van		x		Rage 128 GL	2	39 400
van	van	van		x		Rage Pro	2	33 240
van	van	van		x		Rage Pro	2	33 240
nincs	van	nincs		x		Rage IIc	2	7 500
nincs	van	nincs		x		Rage IIc	2	7 500
van: MPEG1, MPEG2	van	van	x	x		Teljes MPEG2, DVD lejátszás opcionális Tv/out	1	8 Mbájt 17 220
van: MPEG1, MPEG3	van	van	x	x		Teljes MPEG2, DVD lejátszás opcionális Tv/out	1	16 Mbájt 23 450
van: MPEG1, MPEG4	van	van	x	x		Teljes MPEG2, DVD lejátszás opcionális Tv/out	1	16 Mbájt Tv/out 27 050
van: MPEG1, MPEG5	van	van	x	x		Teljes MPEG2, DVD lejátszás opcionális Tv/out	1	32 Mbájt Tv/out 40 050
van: MPEG1, MPEG6	van	van	x	x		Teljes MPEG2, DVD lejátszás opcionális Tv/out	1	32 Mbájt Kit 44 450
van	van	van	x	x		Tv/tuner, Teletext, MPEG2 valos idő capture	1	16 Mbájt 55 860
van	van	van	x	x		Tv/tuner, Teletext, MPEG2 valos idő capture	1	32 Mbájt 66 400
van MPEG1	van	van		x		Rage Pro Turbo	1	12 650
nincs	van	nincs				n. a.	1	2 600
nincs	van	van				n. a.	1	4 600
van	van	van				n. a.	1	7 400
van	van	van				n. a.	1	12 500
van	van	van				n. a.	1	10 800
van	van	van				n. a.	1	8 100
van	van	van				n. a.	1	23 300
van	van	van				n. a.	1	29 900
van	van	van				n. a.	1	20 800
van	van	van				n. a.	1	23 900
van	van	van				n. a.	1	38 400
van	van	van				n. a.	1	36 500
van	van	van				n. a.	1	54 500
van	van	van				n. a.	1	4 300
van	van	van				n. a.	1	6 700
van	van	van				n. a.	1	8 700
van	van	van				n. a.	1	31 300

Smart Networks

CABLETRON
SYSTEMS

Your e-Business Communications Specialist

A Cabletron hálózati megoldásaival
kapcsolatostovábbi információkért
hívja a HRP Hungary Kft.-t és mi
küldünk Önnek egy műszaki tájékoztatót
az alkalmazás alapú hálózatokról

Tel.: 452-4600
Fax: 350-1351
E-mail: cabletron@hrp.hu

Forgalmazó [cégnév, weboldal, telefonszám]	Gyártó	Típus	Kivitel [lézer, tintasugaras]	Maximális felbontás (dpi)	Maximális nyomtatási méret [pl. A4]
Serco Kft., www.serco.hu, 311-2266	CITIZEN	Printiva-700C	száraztintás	600x600	A4
Serco Kft., www.serco.hu, 311-2267	CITIZEN	PN-60i	száraztintás	360x360	A4
Kronos Trade Kft., www.kronos.hu, 302-8888	Hewlett Packard	DeskJet 610c	tintasugaras	600	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-300	Epson	Stylus Color 300	tintasugaras	720x360	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-301	Epson	Stylus Color 440	tintasugaras	720x720	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-302	Epson	Stylus Color 640	tintasugaras	1440x720	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-303	Epson	Stylus Color 740	tintasugaras	1440x720	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-304	Epson	Stylus Color 850	tintasugaras	1440x720	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-305	Epson	Stylus Color 900	tintasugaras	1440x720	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-306	Epson	Stylus Color 1520	tintasugaras	1440x720	A2
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-307	Epson	Stylus Color 3000	tintasugaras	1440x720	A2
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-308	Epson	Stylus Pro 5000	tintasugaras	1440x720	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-309	Epson	Stylus Pro 9000	tintasugaras	1440x720	B0+
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-310	Epson	Stylus Photo 700	tintasugaras	1440x720	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-311	Epson	Stylus Photo 750	tintasugaras	1440x720	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-312	Epson	Stylus Photo 1200	tintasugaras	1440x720	A3+
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-313	Epson	Stylus Photo EX	tintasugaras	1440x720	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-314	Epson	Stylus 1000	tintasugaras	360x360	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-315	Epson	EPL 5700	lézer	1200x1200	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-316	Epson	EPL N1600	lézer	1200x1200	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-317	Epson	EPL N2000	lézer	600x600	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-318	Epson	EPL N2700	lézer	1200x1200	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-319	Epson	EPL N2700PS	lézer	1200x1200	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-320	Epson	EPL N4000	lézer	1200x1200	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-321	Epson	EPL C8000	lézer	1200x1200	A3+
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-322	Epson	LX-300	mátrix	240x144	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-323	Epson	FX-880	mátrix	240x144	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-324	Epson	FX-1170	mátrix	240x144	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-325	Epson	FX-1180	mátrix	240x144	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-326	Epson	FX-2180	mátrix	240x144	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-327	Epson	DFX-5000+	mátrix	240x144	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-328	Epson	DFX-8500	mátrix	240x144	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-329	Epson	LQ-300	mátrix	360x360	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-330	Epson	LQ-570+	mátrix	360x360	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-331	Epson	LQ-670	síkgyas mátrix	360x360	A4+
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-332	Epson	LQ-870	mátrix	360x360	A4
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-333	Epson	LQ-2080	mátrix	360x360	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-334	Epson	LQ-2170	mátrix	360x360	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-335	Epson	LQ-2180	mátrix	360x360	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-336	Epson	LQ-1060	mátrix	360x360	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-337	Epson	DLQ 3000+	síkgyas mátrix	360x360	A3
R. A. Trade Kft., www.ratrade.hu, 23-417-338	Epson	TLQ 4800	mátrix	360x360	A3
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	Hewlett Packard	HP DeskJet 610C	tintasugaras	600 Ret	A4 - 5 lap/per
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8412	Hewlett Packard	HP DeskJet 710C	tintasugaras	600 Ret	A4 - 8 lap/per
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8413	Hewlett Packard	HP DeskJet 880C	tintasugaras	600 Ret	A4 - 8 lap/per
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8414	XEROX	8PE	lézer	600x600	A4 - 8 lap/per
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8415	Hewlett Packard	HP LaserJet 1100	lézer	600x600	A4 - 8 lap/per
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8416	Hewlett Packard	HP LaserJet 1100A	lézer	600x600	A4 - 8 lap/per
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8417	Hewlett Packard	HP LaserJet 2100	lézer	1200x1200	A4 - 10 lap/per

Termék csoport	A forgalmazó a termék hivatalos disztribútora	A termék akciós	Megjegyzés	Garancia [év]	Hozzá való patron/toner ára (forint, nettó, kisker.)	A készülékár (forint, nettó, kisker.)
	x		metálszínű nyomtatás képesség	2	1 320/szín	79 900
	x		notebook printer, a világ legkisebb printere, beépített infraport	2	1 100	99 900
x	x		n. a.	1	5 800 / fekete, 6 200 / színes	29 200
	x	x	1 tintapatron	1	4 100	23 900
	x	x	n. a.	1	4 950 / fekete, 5 350 / színes	29 900
	x	x	Fotominőség, tökéletes min. normál papíron is	1	4 950 / fekete, 5 350 / színes	35 900
	x	x	Több magazinban díjnyertes	1	5 350 / fekete, 5 350 / színes	54 900
	x	x	Nagykapacitású fekete patron	1	5 350 / fekete, 5 350 / színes	79 900
x	x		Gyors : max 12 lap/perc, PS opció, nagykapacitású fekete/színes patron	1	7 700 / fekete, 9 200 / színes	111 000
	x	x	Nagy formátum, nagykapacitású fekete patron	1	5 350 / fekete, 5 350 / színes	156 900
	x	x	Valódi A2, nagykapacitású patronok színenként	1	4 patron (fekete, sárga, magenta, cián) 12 900	360 000
x	x		Nagykapacitású patronok színenként	1	4 patron (fekete, sárga, magenta-vil. mag.,cián-vil. cián) 12 900	723 000
x	x		Nagyformátumú Proof nyomtató, sebesség :max 6m ² /óra	1	6 patron (fekete,sárga, magenta, cián, vil. magenta,vil. cián) 19 100	2 499 000
	x	x	A4 fényképnymtató, hat alapszínes nyomtatás	1	4 950 / fekete, 3 800 / színes	53 900
x	x		Közvetlen nyomtatás digitális fényképezőgépről	1	4 950 / fekete, 3 900 / színes	79 900
x	x		Közvetlen nyomtatás digitális fényképezőgépről	1	4 950 / fekete, 6 300 / színes	138 000
	x	x	A3 fényképnymtató, közvetlen nyomtatás digitális fényképezőgépről	1	4 950 / fekete, 3 800 / színes	99 990
	x	x	Fekete-fehér, nagykapacitású fekete patron	1	4 950 / fekete	59 900
x	x		Postscript és vonalkód opció	1	22 500	134 500
x	x		40.000 oldal /hó, GYORS	1	34 500	287 000
x	x		75.000 oldal / hó, Hálózati	1	46 900	495 000
x	x		100.000 oldal / hó, Hálózati	1	51 700	539 000
x	x		PostScript-tel, 100.000 oldal / hó, Hálózati	1	51 700	599 000
x	x		200.000 oldal / hó, Hálózati	1	72 000	779 900
x	x		Színes, 37.500 oldal /hó	1	3 színes (sárga, magenta, cián) 31 500, fekete 18 000	1 390 000
	x		9 tus, 220/44 kar./sec (draft/LQ)	1	790	38 900
x	x		9 tus, 410 kar./sec HSdraft	1	790	102 000
	x		9 tus, 390 kar./sec HSdraft	1	990	89 900
x	x		9 tus, 410 kar./sec HSdraft	1	990	124 900
	x		2x9 tus, 500 kar./sec. Hsdraft	1	4 450	147 000
	x		9 tus, 560 kar./sec. Hsdraft	1	4 700	413 000
x	x		2x9 tus, 1.120 kar./sec. Superdraft	1	4 700	670 000
	x		24 tus, 220/67 kar./sec. Draft/LQ	1	990 / fekete, 5 300 / színes	49 000
	x		24 tus, 225/75 kar./sec. Draft/LQ	1	990	92 000
x	x		24 tus, 300 kar./sec. Hsdraft	1	1 650	92 000
	x		24 tus, 300 kar./sec. Hsdraft	1	990	129 900
x	x		24 tus, 400 kar./sec. Hsdraft	1	4 450	130 000
	x		24 tus, 440 kar./sec. Hsdraft	1	4 450	175 500
x	x		24 tus, 480 kar./sec. Hsdraft	1	4 450	181 500
x	x		Színes 24 tus, 275/92 kar./sec Draft/LQ	1	1 650 / fekete, 4 400 / színes	159 900
x	x		Színes 24 tus, 300/120 kar./sec Draft/LQ	1	4 900 / fekete, 6 900 / színes	329 000
x	x		48 tus, 250/83 kar./sec. Draft/LQ	1	5 600	199 900
			n. a.	1	6 900 / fekete 7 000 / színes	29 600
			n. a.	1	6 800 / fekete 7 800 / színes	48 000
			n. a.	1	6 800 / fekete 7 500 / színes	62 800
			n. a.	1	27 500	77 100
			n. a.	1	11 500	103 600
			Printer/Copier/Scanner	1	11 500	128 800
			n. a.	1	19 500	191 400

Merevlemezek

Forgalmazó [cégnév, weboldal, telefonszám]	Gyártó	Típus	Méret [Gbájt]	Csatlakozó [IDE, SCSI]	Újdonság	Disztribútor	Megjegyzés	Garancia (év)	Ár [Forint, netto, kisker.]
Kronos Trade Kft. 302-8888	Quantum	FireBall EX	6.4	IDE				1	23 400
Kronos Trade Kft.	Western Digital	n. a.	2.1	IDE				1+2	17 600
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC14300	4.3	IDE		x	Ultra ATA/66	3	28 842
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC26400	6.4	IDE		x	Ultra DMA	3	32 809,5
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC28400	8.4	IDE		x	Ultra ATA/66	3	36 777
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC29100	9.1	IDE	x	x	Ultra ATA/66	3	49 910
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC310200	10.2	IDE		x	Ultra ATA/66	3	43 217
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC313000	13	IDE		x	Ultra ATA/66	3	48 760
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC418000	18	IDE	x	x	Ultra ATA/66	3	78 568
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC420400	20.4	IDE	x	x	Ultra ATA/66	3	78 568
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E9180-0048	9.1	SCSI		x	Ultra2	5	110 500
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E9180-0049	9.1	SCSI		x	Ultra2, 80 pin	5	110 500
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E9180-AV38	9.1	SCSI		x	Ultra2	5	113 000
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E9150-0040	9.1	SCSI	x	x	Ultra2	5	145 500
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E18300-0048	18.3	SCSI		x	Ultra2	5	204 900
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E18300-0049	18.3	SCSI		x	Ultra2	5	204 900
Komel Kft., 246-8412	Seagate	ST34312A	4.3	IDE				1	17 800
Komel Kft.	Quantum	QM304300CR-A	4.3	IDE				1	19 200
Komel Kft.	Quantum	QM306400CX-A	6.4	IDE				1	22 700
Komel Kft.	Quantum	QM309100KA-A	9.1	IDE			7200 rpm	1	30 900
Komel Kft.	Quantum	QM310200CX-A	10.2	IDE				1	31 200
Komel Kft.	Quantum	QM313000CX-A	13	IDE				1	34 700
Komel Kft.	Quantum	QM313600KA-A	13	IDE			7200 rpm	1	40 100
Komel Kft.	Quantum	QM318200KA-A	18	IDE			7200 rpm	1	53 100
Komel Kft.	Quantum	QM320400CX-A	20.4	IDE				1	57 100
Komel Kft.	Seagate	ST34520N	4.5	SCSI				1	40 300
Komel Kft.	Seagate	ST39140N	9.1	SCSI				1	71 700
Komel Kft.	Seagate	ST34502LW	4.5	SCSI-UW				1	87 300
Komel Kft.	Seagate	ST39102LW	9.1	SCSI-UW			10033 rpm	1	115 100
Komel Kft.	Quantum	QM309100KNLW - ATLAS IV	9.1	SCSI-UW				1	77 000

Komplett konfigurációk

Forgalmazó [cégnév, weboldal, telefonszám]	Gyártó	Típus	Processzor [például P-II 300 MHz]	Memória mérete [Mbájt]	Merevlemez mérete [Gbájt]	Video-kártya típusa	CD-ROM meghajtó típusa	A forgalmazó a termék hivatalos disztribútora	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [FT, nettó, kisker.]
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8411	DTK	APRI 84ZX microATX	Celeron 333 MHz	64	4.3	S3 Trio3D - 4MB	TOSHIBA 36X	x	egér + pad, billentyűzet, hangkártya alaplapon"	2+2	104 000
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8412	DTK	APRI 80ZX ATX	Celeron 366 MHz	64	6.4	Intel 740	SONY 40X	x	egér + pad, billentyűzet	2+2	114 100
Komel Kft., DTK Computer Márkabolt, www.komel.com, 246-8413	DTK	APRI 80BX ATX	Celeron 400 MHz	128	10.2	DIMANOND Viper 550-16MB"	SONY 40X	x	egér + pad, billentyűzet	2+2	154 100

Hangkártyák

Forgalmazó [cégnév, weboldal, telefonszám]	Gyártó	Típus	Bitmélység [pl.: 16]	Újdonság	Disztribútor	A termék akciós	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár (forint, nettó)
RCE Kft., 246-4050	AOpen	AW724	16		x			2	4 500
RCE Kft.	AOpen	AW300	16		x	x		2	5 170
RCE Kft.	AOpen	AW230	16	x	x			2	4 180
RCE Kft.	AOpen	AW320	16	x	x			2	5 500
Kronos Trade Kft., 302-8888	Creative Labs	Ensoniq 64 PCI	16				PCI busz	1	4 800
Komel Kft., 246-8411	SOUND BLASTER	Live	16					1	n. a.
Komel Kft.	SOUND BLASTER	Live Value	16					1	n. a.
Komel Kft.	AUREAL	3D PCI	16					1	n. a.
Komel Kft.	DIAMOND	Sonic Impact S90	16					1	n. a.
Komel Kft.	DIAMOND	Monster Sound MX300	16					1	n. a.
Komel Kft.	YAMAHA	XG PCI	16					1	n. a.

Monitorok

Forgalmazó [cégnév, weboldal, telefonszám]	Gyártó	Típus	Képtíró mérete [col]	Maximális felbontás [dpi]	A termék újdonság	A forgalmazó a termék hivatalos disztribútora	A termék akciós	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Forint, nettó, kisker.]
Kronos Trade Kft., 302-8888	Samsung	Samtron 55e	15	1024x768	x		x	n. a.	1+2	33 800
Kronos Trade Kft.,	Samsung	Samtron 75e	17	1280x1024	x		x	n. a.	1+2	62 000
Kronos Trade Kft.,	Panasonic	TX-T5F73	15	1280x1024			x	n. a.	2	39 000
Kronos Trade Kft.,	Daewoo	710B	17	1280x1024				n. a.	3	57 600
RCE Kft., 246-4050	CTX	VL510	15	1024x768			x	n. a.	3	35 200
RCE Kft.,	CTX	VL500	15	1280x1024			x	n. a.	3	36 200
RCE Kft.,	CTX	MS500	15	1280x1024				mult. kieg.	3	55 300
RCE Kft.	CTX	PR500	15	1280x1024				Trinitron	3	53 700
RCE Kft.	CTX	VL710T	17	1600x1200			x	n. a.	3	82 400
RCE Kft.	CTX	VL710ST	17	1600x1200			x	rövid nyakú	3	96 250
RCE Kft.	CTX	PR700T	17	1280x1024			x	Trinitron	3	84 300
RCE Kft.	CTX	PV630A	12.1	800x600	x	x		LCD	1	újdonság
RCE Kft.	CTX	PV751	15.1	1024x768	x	x		LCD	1	újdonság
RCE Kft.	CTX	PV880	18.1	1280x1024	x	x		LCD	1	újdonság
Cordata Telecom Kft, 223-8644	Daewoo	CMC-431X	14	1024x768			x	n. a.	3	28 700
Cordata Telecom Kft,	Daewoo	CMC-518X	15	1024x768			x	n. a.	3	35 300
Cordata Telecom Kft,	Daewoo	CMC-518X, mult.	15	1024x768			x	n. a.	3	39 900
Cordata Telecom Kft,	Daewoo	CMC-518B	15	1280x1024			x	n. a.	3	38 800
Cordata Telecom Kft,	Daewoo	CMC-518B, mult.	15	1280x1024			x	n. a.	3	43 400
Cordata Telecom Kft,	Daewoo	CMC-710B	17	1280x1024			x	n. a.	3	59 200
Cordata Telecom Kft,	Daewoo	CMC-710B, mult.	17	1280x1024			x	n. a.	3	63 800
Cordata Telecom Kft,	Daewoo	CMC-710C	17	1600x1200			x	n. a.	3	69 600
HRP Hungary Kft.	Hyundai	5854B	15	1024x768			x	n. a.	1+2	37 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	5870NB	15	1280x1024			x	n. a.	1+2	37 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	5870T	15	1280x1024			x	n. a.	1+2	40 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	5870BL	15	1280x1024			x	n. a.	1+2	39 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	7770NB	17	1280x1024			x	n. a.	1+2	60 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	7687T	17	1600x1200			x	n. a.	1+2	72 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	7695T	17	1600x1200			x	n. a.	1+2	79 900
HRP Hungary Kft.	Samsung	55e	15	1024x768			x	n. a.	1+1+1	34 900
HRP Hungary Kft.	Samsung	75e	17	1280x1024			x	n. a.	1+1+1	63 900
HRP Hungary Kft.	Samsung	550s	15	1024x768			x	n. a.	1+1+1	47 900
HRP Hungary Kft.	Samsung	550b	15	1280x1024			x	n. a.	1+1+1	44 900
HRP Hungary Kft.	Samsung	710s	17	1280x1024			x	n. a.	1+1+1	68 900
HRP Hungary Kft.	Samsung	700p+	17	1600x1200			x	n. a.	1+1+1	119 900
HRP Hungary Kft.	Samsung	700IFT	17	1600x1200			x	n. a.	1+1+1	121 700
HRP Hungary Kft.	Samsung	320TFT	13.3	1024x768			x	n. a.	1+1+1	251 900
HRP Hungary Kft.	Samsung	520TFT	15	1024x768			x	n. a.	1+1+1	328 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	440si	14	1024x768			x	n. a.	3	30 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	520si	15	1024x768			x	n. a.	3	36 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	575n	15	1280x1024			x	n. a.	3	44 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	57m	15	1280x1024			x	n. a.	3	47 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	795FTP	17	1600x1200			x	n. a.	3	115 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	795FT	17	1600x1200			x	n. a.	3	108 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	788t	17	1280x1024			x	n. a.	3	59 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	775N	17	1280x1024			x	n. a.	3	65 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	77m	17	1280x1024			x	n. a.	3	83 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	795SC	17	1600x1280			x	n. a.	3	98 900
HRP Hungary Kft.	LG (Goldstar)	500LC	15	1024x768			x	n. a.	3	302 900
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXT5F73	15	1280x1024			x	n. a.	2	39 900
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXT5N72ET	15	1280x1024			x	n. a.	2	50 900
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD7F35G	17	1280x1024			x	n. a.	2	76 900
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD7S36G	17	1280x1024			x	n. a.	2	79 900
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD7F35F	17	1280x1024			x	n. a.	2	104 900
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD7S55G	17	1600x1200			x	n. a.	2	113 900
HRP Hungary Kft.	GABA	14B	14	1024x768			x	n. a.	1+2	27 900
HRP Hungary Kft.	GABA	15C	15	1280x1024			x	n. a.	1+2	34 900
HRP Hungary Kft.	ACER	AV57J	15	1280x1024			x	n. a.	3	40 900
HRP Hungary Kft.	ACER	AV57C	15	1280x1024			x	n. a.	3	47 900
HRP Hungary Kft.	ACER	AV78IE	17	1600x1200			x	n. a.	3	92 900

Videosze

Forgalmazó [cégnév, weboldal, telefonszám]	Gyártó	Típus	Minimális gépigény	Operációs rendszer
Allegro, www.allegro.hu, 214-8621, 214-8623	FAST Multimedia AG	AV Master 2000	166 Mhz CPU, 64 MB RAM	Win95, Win98, Win NT
Allegro, www.allegro.hu, 214-8621, 214-8624	FAST Multimedia AG	DV Master	166 Mhz CPU, 64 MB RAM	Win95, Win98, Win NT
Allegro, www.allegro.hu, 214-8621, 214-8625	FAST Multimedia AG	DV Master Pro	300 Mhz CPU, 64 MB RAM, SCSI HDD	Win NT
Allegro, www.allegro.hu, 214-8621, 214-8626	FAST Multimedia AG	601 Six-O-One	400 Mhz CPU, 128 MB RAM, SCSI AV HDD	Win NT
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3255	Pinnacle	míroVIDEO Studio 400 külső videodig. (260207)	PI166	Win95/98
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3256	Pinnacle	míroVIDEO Studio MP10 külső MPEG videodig. szerk. + SW csomag	PI166	Win95/98
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3257	Pinnacle	míroVIDEO Studio DC10plus PCI videodig. szerk. + SW csomag	PI166	Win95/98
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3258	Pinnacle	míroVIDEO DC30 S-Video dig., Adobe Premier LE SW	PII 266	Win95/98/NT
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3259	Pinnacle	míroVIDEO DC30 Plus. S-Video digit., Adobe Premier 5.X full (250857)	PII 266	Win95/98/NT
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3260	Pinnacle	míroVIDEO DC50 Studio min, breakout box, Genlock I/O, W95/NT, AD.Pr. 4.2	PII 350	Win95/98/NT
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3261	Pinnacle	míroVIDEO DC1000 MPEG2 Realtime studio min. videszerkesztő + SW csomag	PII 350	NT
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3262	Pinnacle	míroVIDEO DV 200 IEEE1394 Firewire interface+szoftver	PII 266	Win95/98/NT
Axico Kft., www.axico.hu, 342-3263	Pinnacle	míroVIDEO DV 300 IEEE1394 (Firewire)+UltraWide SCSI (260027)	PII 266	Win95/98/NT

Alapl

Forgalmazó [cégnév, weboldal, telefonszám]	Gyártó	Típus	Chipset	Processzor aljzat [például Slot 1, Socket 370, Super 7]	Forma [például AT, ATX, MicroATX]	Aljzatok száma [például 1 ISA, 3 PCI, AGP, AMR]
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4050	AOpen	MX6E Plus	EX	Slot 1	MicroATX	2ISA, 2PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4051	AOpen	AX3L	LX	PPGA	ATX	2ISA, 4PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4052	AOpen	MX3L	LX	PPGA	MicroATX	1ISA, 3PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4053	AOpen	AX6BC-EZ	ZX	Slot 1	ATX	2ISA, 5PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4054	AOpen	MX6BC-EZ	ZX	Slot 1	MicroATX	1ISA, 3PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4055	AOpen	MX3ZA	ZX	PPGA	MicroATX	1ISA, 3PCI
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4056	AOpen	MX3W	810DC	PPGA	MicroATX	3PCI, 1AMR
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4057	AOpen	MX3W-L	810DC	PPGA	MicroATX	3PCI, 1AMR
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4058	AOpen	MX59-PRO	VIA MVP-4	Socket7	ATX	2ISA, 4PCI
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4059	AOpen	AX63	VIA APOLLO PLUS	Slot 1	ATX	2ISA, 5PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4060	AOpen	AX63-PRO	VIA APOLLO PRO PLUS	Slot 1	ATX	2ISA, 5PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4061	AOpen	AX6BC	BX	Slot 1	ATX	2ISA, 5PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4062	AOpen	AX6B	BX	Slot 1	ATX	3ISA, 4PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4063	AOpen	AX6BC-PRO	BX	Slot 1	ATX	2ISA, 5PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4064	AOpen	AX6B-PLUS	BX	Slot 1	ATX	3ISA, 4PCI, AGP
RCE Kft., www.rce.hu, 246-4065	AOpen	DX6G Plus	GX	2XSlot1	ATX	n. a.
Komel Kft., DTK Computer Márkaboltt, www.komel.com, 246-8411	DTK	Prm-0081i	BX	Dual Slot1	ATX	4 PCI, 3 ISA, 1 AGP
Komel Kft., DTK Computer Márkaboltt, www.komel.com, 246-8412	DTK	Prm-0080i	Bx	Slot1	ATX	4 PCI, 2 ISA, 1 AGP
Komel Kft., DTK Computer Márkaboltt, www.komel.com, 246-8413	DTK	Prm-0080izx	Zx	Slot1	ATX	4 PCI, 2 ISA, 1 AGP
Komel Kft., DTK Computer Márkaboltt, www.komel.com, 246-8414	DTK	Prm-0084izx	Zx	Slot1	Micro Atx	3 PCI, 1 ISA, 1 AGP
Komel Kft., DTK Computer Márkaboltt, www.komel.com, 246-8415	DTK	Prm-0089i	Lx	S370	ATX	4 PCI, 2 ISA, 1 AGP
Komel Kft., DTK Computer Márkaboltt, www.komel.com, 246-8416	DTK	Prm-13l	Intel 810	S370	Flex ATX	1 PCI, 1 AMR
Komel Kft., DTK Computer Márkaboltt, www.komel.com, 246-8417	DTK	Prm-20l	Intel 810	Slot1 + S370	ATX	5 PCI, 1 AMR
Komel Kft., DTK Computer Márkaboltt, www.komel.com, 246-8418	DTK	Prm-23l	Intel 810	S370	Micro Atx	3 PCI, 1 AMR

Szerkesztők

Ki-, bemenetek	Hozzáadott videoszerkesztő	Egyéb programok	Hozzáadott hardverek	A termék újdonság	A forgalmazó a termék hivatalos disztribútora	A termék akció	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Forint, nettó, kiskereskedelmi]
kompozit, S-Video, audio	Ulead Media Studio Pro 5.2 teljes verzió	Ulead Cool 3D, Mediator 5.01	CVBS adapter		x	x	teljes körű támogatással	1	159 000
i.Link, kompozit, S-Video, YUV ki, audio	Ulead Media Studio Pro 5.2 teljes verzió	MediaTools Final Effects	I/O box, i.Link kábel		x		teljes körű támogatással	1	629 000
i.Link, kompozit, S-Video, YUV ki, audio	in:Sync Speed Razor 4.7	n. a.	I/O box, i.Link kábel		x		teljes körű támogatással	1	630 000
SDI, kompozit, S-Video, audio, YUV opc., i.Link opc.	FAST Studio 2.0	Print DVD opc.	I/O box, Jog/ Shuttle opc.		x	x	teljes körű támogatással	1	kiépitéstől függ
VHS (RCA), SVHS	Pinnacle Studio s/w	Title Deko feliratozó	n. a.		x		Szalagos videoszerkesztő	1	70 590
VHS (RCA), SVHS	Pinnacle Studio s/w	Title Deko feliratozó, CD-író	n. a.	x	x		Külső MPEG1, VideoCD szerkesztő	1	95 070
VHS (RCA), SVHS	Pinnacle Studio s/w	Title Deko feliratozó	n. a.		x		Belső PCI videoszerkesztő	1	70 590
VHS (RCA), SVHS	Adobe P. 4.2	n. a.	n. a.		x		n. a.	1	135 530
VHS (RCA), SVHS	Adobe P 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.		x		Professzionális videoszerkesztő	1	243 950
VHS (RCA), SVHS, Compons (RGB)	Adobe.P 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.		x		Stúdió minőségű videoszerkesztő	1	612 900
VHS (RCA), SVHS	Adobe.P 5.1 Full	Title Deko feliratozó, Minerva CD-író	n. a.	x	x		MPEG2, DVD videoszerkesztő	1	609 670
DV (IEEE1394)	Adobe.P 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.		x		DV illetve Digital8 kamerához	1	170 320
DV (IEEE1394), UW SCSI	Adobe.P 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.		x		DV illetve Digital8 kamerához	1	274 290

Portok

Portok [Soros, Párhuzamos, USB, IrDA]	IDE interfész [például UDMA/66]	Maximális memóriaméret [Mbájt]	Maximális órajel [MHz]	Maximális szorzó	BIOS	Onboard Audio, Video	A termék újdonság	A forgalmazó a termék hivatalos disztribútora	A termék akció	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	256	66	n. a.	Award	Crystal chipset		x	x	n. a.	2	17 000
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	384	66	n. a.	Award	Ess Solo1		x		n. a.	2	22 440
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	384	66	n. a.	Award	Ess Solo1		x		n. a.	2	19 900
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	768	133	n. a.	Award	n. a.	x	x		n. a.	2	22 770
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	384	133	n. a.	Award	n. a.	x	x		n. a.	2	24 200
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	512	133	n. a.	Award	Ess Solo1, ATI Rage Pro 8 MB		x		n. a.	2	34 210
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/66	512	153	n. a.	Award	ac97 2.1 Audio, Intel VGA 4MB	x	x		n. a.	2	30 360
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/66	512	66	n. a.	Award	ac97 2.1 Audio, Intel VGA 4MB	x	x		n. a.	2	25 190
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	512	100	n. a.	Award	AD1819 CODEC, 2D/3D VIDEO		x		n. a.	2	24 530
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	768	133	n. a.	Award	n. a.		x		n. a.	2	21 000
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	768	153	n. a.	Award	n. a.		x		n. a.	2	24 200
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	768	100	n. a.	Award	n. a.		x		n. a.	2	26 620
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	1 Gbyte	100	n. a.	Award	n. a.		x		n. a.	2	28 930
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	768	100	n. a.	Award	n. a.	x	x		Változtatható CPU Core fesz.	2	34 540
2,1,2,kivezetés az alaplapon	UDMA/33	1 Gbyte	100	n. a.	Award	n. a.		x		Adaptec 7880p SCSI onboard	2	56 210
n. a.	n. a.	2 Gbyte	100	n. a.	Award	n. a.	x	x		Adaptec 7896 Ultra II SCSI, Intel 82558 Ethernet onboard	2	195 800
mind	igen	1 Gbyte	133	8	Award	nincs		x		n. a.	2+2	87 300
mind	igen	768	133	8	Award	nincs		x		n. a.	2+2	24 500
mind	igen	512	133	8	Award	nincs	x	x		n. a.	2+2	21 000
mind	igen	512	133	8	Award	Audio		x		n. a.	2+2	23 100
mind	igen	768	133	8	Award	nincs		x		n. a.	2+2	18 800
mind	igen	512	133	8	Award	Audio, Video, Ethernet	x	x		n. a.	2+2	33 100
mind	igen	512	133	8	Award	Audio, Video	x	x		n. a.	2+2	29 400
mind	igen	512	133	8	Award	Audio, Video	x	x		n. a.	2+2	28 400

Szkennerek

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Kivitel	Felbontás [dpi x dpi]	Bit-mélység	Max. szken. méret	Csatlakozó	Újdon-ság	Disztri-bútor	Ak-ció	Garan-cia [év]	Ár (Ft, nettó, kisker.)
Corwell Kft., 306-9060	PRIMAX	One Touch 5300	síkgyas	300x600	36	A4	Párh. port	x	x	x	1+1	n. a.
Corwell Kft.	PRIMAX	One Touch 7600	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port	x	x	x	1+1	n. a.
Corwell Kft.	PRIMAX	Colorado 600p	síkgyas	300x600	36	A4	Párh. port		x	x	1+1	n. a.
Corwell Kft.	PRIMAX	Colorado 1200p	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port		x	x	1+1	n. a.
Corwell Kft.	PRIMAX	Colorado USB 9600	síkgyas	300x600	36	A4	USB port		x	x	1+1	n. a.
Corwell Kft.	PRIMAX	Colorado USB 19200	síkgyas	600x1200	36	A4	USB port		x	x	1+1	n. a.
Corwell Kft.	PRIMAX	PROFI 19200 SCSI	síkgyas	600x1200	36	A4	SCSI II + kártya		x	x	1+1	n. a.
Kronos Trade Kft., 302-8888	LG	ScanWorks 36a	síkgyas	300x600	36	A4	Párh. port				1	16 800
Kronos Trade Kft.	LG	ScanWorks 66a	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port				1	21 200
Kronos Trade Kft.	AGFA	SnapScan 1212p	síkgyas	n. a.	n. a.	A4	Párh. port				1	24 800
R. A. Trade Kft., 06-23-417-300	Epson	GT 7000	síkgyas	600x1200	36	216x297	2xSCSI	x	x		1	68 000
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 7000 Photo	síkgyas	600x1200	36	216x297	2xSCSI	x	x		1	89 900
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 7000 USB	síkgyas	600x1200	36	216x297	USB	x	x		1	61 000
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 9600	síkgyas	800x3200	36	A4	2xSCSI + Párh.	x	x		1	209 000
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 12000	síkgyas	800x1600	36	A3	2xSCSI + Párh.	x	x		1	659 000
Komel Kft. 246-8411	UMAX	ASTRA-1220 P	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port				1	26 900
Komel Kft.	UMAX	ASTRA-1220 U	síkgyas	600x1200	36	A4	USB				1	36 000
Komel Kft.	UMAX	ASTRA-1220 S	síkgyas	600x1200	36	A4	SCSI				1	49 300
Komel Kft.	UMAX	ASTRA-2400	síkgyas	600x2400	36	A4	SCSI				1	107 700
Komel Kft.	UMAX	MIRAGE II	síkgyas	1400x2800	36	A3	SCSI				1	792 000

Modemek

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Sebesség [Kb/s]	Külső vagy belső [k/b]	Újdon-ság	Disztribútor	Akció	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Kronos Trade Kft., 302-8888	Acorp	56IMSL (Lucent)	56	b	x			1	8 000
Kronos Trade Kft.	Acorp	56EMS	56	k				1	13 600
SCI-Modem Kft., 465-8040,	SCI-Modem Kft.	DialCom 5614 MVA	56	k		Gyártó		5	19 680
SCI-Modem Kft.	SCI-Modem Kft.	DialCom 5614 BVA (ISA)	56	b		Gyártó		5	15 880
SCI-Modem Kft.	SCI-Modem Kft.	DialCom 5614 BVA (PCI)	56	b	x	Gyártó		5	11 500
SCI-Modem Kft.	Datatronics Inc.	Discovery 5614 CV	56	k	x	x	x	2	23 600
Komel Kft., 246-8411	Acorp	56.6 PCI - Voice	56	b				1	8 800
Komel Kft.	Acorp	56.6 ISA - Voice	56	b				1	10 500
Komel Kft.	Acorp	56.6 EXT. - Voice	56	k				1	13 300
Komel Kft.	3COM/US.Robotics	56.6 PCI - Voice	56	b				1	18 600
Komel Kft.	3COM/US.Robotics	56.6 EXT. - Voice	56	k				1	30 500

CPU-k

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Órajel [MHz]	Processzor aljzat
Komel Kft., www.komel.com, 246-8411	Intel	350	100	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8412	Intel	400	100	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8413	Intel	450	100	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8414	Intel	500	100	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8415	Intel	550	100	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8416	Intel	600	100	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8417	Intel	333 A	66	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8418	Intel	366 A	66	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8419	Intel	400 A	66	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8420	Intel	433 A	66	Slot1
Komel Kft., www.komel.com, 246-8421	Intel	333 A	66	Socket 370
Komel Kft., www.komel.com, 246-8422	Intel	366 A	66	Socket 370
Komel Kft., www.komel.com, 246-8423	Intel	400 A	66	Socket 370
Komel Kft., www.komel.com, 246-8424	Intel	433 A	66	Socket 370

IRÁNYTŰ A VÁSÁRLÁSHOZ

Hamarosan megjelenik!

Photoshop 5 Biblia II

Hamarosan kapható a leghíresebb Photoshop 5-ről szóló könyv magyar változatának második kötete!

Visual Basic 6

Mára a legnépszerűbb programozási eszközzé vált. A könyvhöz CD melléklet is tartozik. Tervezett ár: 3450 Ft

Előkészületben:

- ❖ A Windows 98 titkai II. kötete
- ❖ Office 2000 kézikönyv I. kötete
- ❖ SQL Server 7.0 kézikönyv

www.kiskapu.hu

Virtuális könyvesboltunkban több száz magyar és angol nyelvű számítástechnikai szakkönyv közül válogathat. Gyorsan és könnyedén értesülhet a könyvújdonságokról, akciókról.

1081 Bp., Népszínház u. 29., Tel: 303-9119, Fax: 303-1619
e-mail: kiskapu@kiskapu.hu

SPL 2001 PC

AZ EZREDFORDULÓ SZÁMÍTÓGÉPE
2000 KOMPATIBILIS!

- PII konfigurációk raktárról, két év cseregaranciával! AGP VGA, Sound, 56kbps FaxModem, 10/100 Ethernet.
87.000,- +ÁFA
- Átépités 386, 486-osról PII, PIII-ra! Számítógép átalakítás igény szerint 48 órán belül.
35.400,- +ÁFA-tól
- TV Tuner kártya kiárúsítás!
PCI Bus-os Tuner kártyák már 8000 Ft + ÁFA-tól.

Multimédia kártyák széles választékán kívül, egyedi konfigurációk építéséhez is kérje tanácsunkat.

Spieler
computer

www.alap.net/aruhaz/spieler

1083 Budapest, Illés u. 40
Tel.: 334-3715, Fax: 210-9108
Szombaton is nyitva!

TANÁCSADÓ
KÖZPONT

**NE TERVEZZEN
NÉLKÜLÜNK!**

TANÁCSADÓINK
SEGÍTENEK ÖNNEK;

- A versenytársak utolérésében
- Meglévő gyártmányai gazdaságossá tételében
- A fejlesztési munkafolyamatok racionalizálásában
- Új, világszínvonalú termékek kidolgozásában, minőségének javításában, megtervezésében és végeselemes elemzésében
- A szerelési-, gyártási idők, költségek és a fejlesztési idők csökkentésében

“K+F”

**Kutatás-fejlesztési
Tanácsadó Központ**

Ügyvezető:

Dr. Lőrinc Sándor

Cím:

8000 Székesfehérvár

Kadocsa u. 3/A

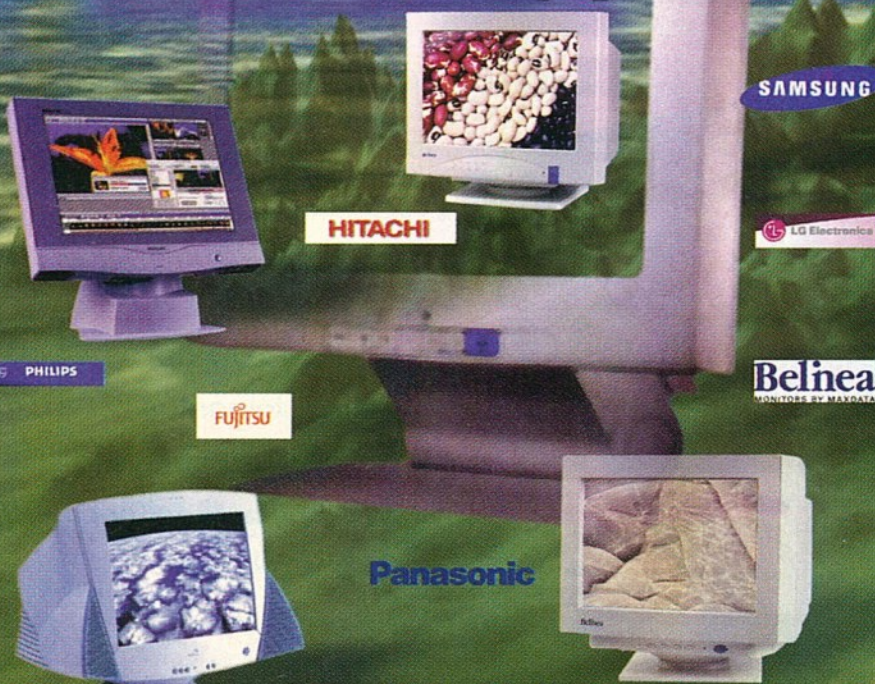
Tel./Fax:(22)327-940/327-939

MONITOR CENTRUM

Telefon/Fax: 351-7717 **APAC**

WEB: www.profex.hu

A legtöbb monitort
tőlünk kapja...

3 év helyszíni
1 év cseregarancia

díjtan házhoz szállítás

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

SEPTOWIN 4

Integrált Ügyviteli Rendszer

Anyagnyilvántartás

Pénzügy és Számvitel

Bérszámfejtés

Termelésirányítás

Vezetői Információsrendszer

Menetlevél nyilvántartás

Iktató Rendszer

COMPFair 97
VÁSÁR DÍJ

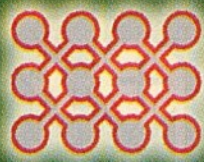
Microsoft
FOKUSZPONT NT díj

SporSoft Kft.

1112 Budapest, Dió utca 7.

Tel: 247 1117 Fax: 247 0988

e-mail: sporsoft@mail.elender.hu

CROWN-TECH HÁLÓZAT

Több mint **1000 viszonteladó** partnerünk most még közelebből élvezheti szolgáltatásainkat.

SZOMBATHELYI KÖRZET
E-mail: sales_szombathely@crowntech.hu
Telefon: 06-20-9158-959

SALES EAST
E-mail: sales_east@crowntech.hu
Telefon: 06-20-9571-641

DEBRECENI KÖRZET
E-mail: sales_debrecen@crowntech.hu
Telefon: 06-20-9152-360

SALES WEST
E-mail: sales_west@crowntech.hu
Telefon: 06-20-9839-264

PÉCSI KÖRZET
E-mail: sales_pecs@crowntech.hu
Telefon: 06-20-956-589

SZEGEDI KÖRZET
E-mail: sales_szeged@crowntech.hu
Telefon: 06-20-9571-639

Ingyenes oktatás,
továbbképzés és
szaktanácsadás,
Nagy raktárkészlet,
Azonnali garancia,
Projekt tervezés

1118 Budapest, Pannohalmi út 35.
Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997,
Fax: 319 3326 E-mail: sales@crowntech.hu,
support@crowntech.hu • www.crown-tech.hu

**Minden, ami egy
hálózathoz szükséges...**

astra 2000

a siker-széria

[**Szoftvertámogatás:** Adobe PhotoDeluxe,
magyar VistaScan **3.5**, Presto! PageManager,
Presto! PhotoAlbum, Recognita Standard
Új szoftverek: VistaShuttle, VistaAccess]

[Opcionális diafedél]
az Astra 2100-as típusnál

[Szkennelés, másolás
és szövegfelismerés
gombnyomásra]
az Astra 2100-as típusnál

[USB vagy párhuzamos
portos kivitel]

[600 x 1200 dpi
optikai felbontás]
[36 bites színmélység]
[Szkennelhető felület
216 x 297 mm]

UMAX

Viszonteladóiink [www.partners.hu/partners/partn.htm]

Ettől a hónaptól kezdve új rovattal találkozhatnak olvasóink. Hogy megkönnyítsük tájékozódásukat, „adatbankunkban” összegyűjtöttük a lapban szereplő cégek nevét, címét, telefonszámát. Kellemes és hasznos böngészést!

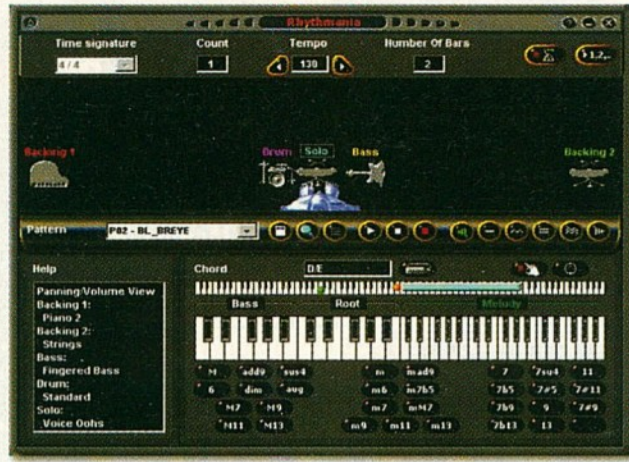
Adeptus	1043 Bp., Aradi út 16.	370-3145	K+F Kft.	8000 Székesfehérvár, Kadocsa u. 3/a.	22-327-940
Alarmix Kft.	1118 Bp., Domboldal u. 14	.309-0030	LG Electronics Magyar Kft.	1097 Bp., Könyves K. krt.3/a.	455-6060
Allegro Bt.	1012 Bp., Várfok u. 9	.214-8621	LNK Kft.	1135 Bp., Hun u. 2.	452-1400
Areco Kft.	1119 Bp., Fehérvári út 83.	464-7500	Lucent Magyar- ország Kft.	1138 Bp., Váci út 168.	359-0883
Autodesk Ltd.	1134 Bp., Árboc u.6.	359-9882	Macroda Kft.	1013 Bp., Attila út 63.	214-2392
Axico Kft.	1074 Bp., Dohány u. 67	.342-3255	Matáv Rt.	1013 Bp., Krisztina krt. 55.	457-4000
B. Consulting	1085 Bp., Üllői út 14.	266-1541	MACOMP	1033 Bp., Szentendrei út 39-53.	436-6610
Blum Szoftvermérnökség	8200 Veszprém Pf. 508.	06-88-410-845	MATÁVnet	1052 Bp., Petőfi S.u. 17/19.	(80)42-0042
Borland MO	1143 Bp., Hungária krt. 79-81.	252-8145	MetaLogic Kft.	7624 Pécs, Xavér u. 19.	(72)241-344
Cisco	1056 Bp., Váci utca 81.	235-1129	Mikropo Kft.	1065 Bp., Nagymező u. 51.	3530111
Compaq Magyarország	1124 Bp., Németvölgyi út 97	458-5555	Montana Rt.	1088 Bp., Gyulai P.u.13.	327-9800
CompuGroup	1149 Bp., Angol u. 47.	264-8549	Motorola Magyarország	1036 Bp., Lajos u. 48-66.	250-8329
Computer 2000	1133 Bp., Váci út 110.	359-0638	Napfény Kft.	1117 Bp., Prielle K.u. 4.	204-7333
Computer Associates	1054 Bp., Bajcsy-Zs. út 42-46.	374-9600	Next Software	1119 Bp., Andor u. 60.	208-4631
Computer Books	1126 Bp., Tarcsay V.u. 12.	375-1564	Nokia Magyarország	1192 Bp., Köztelek u. 6.	(20)977-7797
CROWN-TECH Kft.	1118 Bp., Pannónhalmi u. 35.	319-2995	Nortel Networks	1072 Bp., Rákóczi út 42.	327-4508
Datanet	1134 Bp., Váci út 37/a	452-4444	Novell Magyarország	1088 Bp., Rákóczi út 1-3.	235-7656
Dataware Kft.	1149 Bp., Angol u. 34.	467-1100	Office Depot	1152 Bp., Szentmihályi út 131.	414-2341
DELICAM Hungary Kft.	Ajka, Deák F. u. 44.	06-880200-06	OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zs. u. 12.327-4070	
Delta Elektronik Kft.	1033 Bp., Szentendrei u. 39-53.	437-5200	Online Kft.	1032 Bp., Vályog u. 3.	437-0750
Digitál Technika Kft.	1149 Bp., Egressy út 5.	221-6779	Pannon GSM Távközlési Rt.	2040 Budaörs, Baross u. 165.	464-6000
DVM Hungary Kft.	1072 Bp., Nagydiófa u. 50.	352-3077	Partners Hungary Kft.	1149 Bp., Angol u. 32.	221-5123
Elender Informatikai Rt.	1134 Bp., Váci út 37.	465-7800	PC Projekt Iroda	1142 Bp., Tengerszem u. 87/a	222-0280
Ericsson Magyar- ország Kft.	1037 Bp., Laborc u.1.	437-7100	PC Projekt Iroda	1142 Bp., Tengerszem u. 87/a	222-0280
Euroweb Rt.	1122 Bp., Városmajor u. 13.	224-4111	Pentacomp Kft.	1119 Bp., Etele u. 32/a.	206-5637
Exact Hungary	1146 Bp., Hermina út 17.	352-2458	Philips Magyarország Kft.	1119 Bp., Fehérvári 84/A.	382-1700
FEFO Kft.	1073 Bp., Barcsay u. 6.	352-8870	Pixel Multimédia	1088 Bp., Rákóczi út 13.	266-6059
Fujifilm Magyar- ország Kft.	1134 Bp., Dévai u. 26-28.	350-5510	Plantrend	1132 Bp., Váci út 70.	349-1141
Gemofis	1146 Bp., Hungária krt. 131.	343-0088	Portocom	1115 Bp., Ballagi M.u.14.	203-9269
Graphisoft Rt.	1031 Bp., Graphisoft park 1.	437-3000	PriceWaterhouse- Coopers	1077 Bp., Wesselényi u. 16.	461-9100
HCS Hungary Bt.	1191 Bp., Corvin krt. 7-13.	377-8557	Promo Kft.	1064 Bp., Rózsa u. 65.	342-6748
HDSys Kft. (Apple)	1037 Bp., Bokor u. 10.	250-3260	QWERTY	1117 Bp., Bartók B.u.14.	466-9377
HERTA Kft.	1119 Bp., Nándorfejevári út 40/A	203-0956	R.A.Trade	2040 Budaörs, Petőfi S.u. 64.	06-23-417-300
HP Magyarország Kft.	1146 Bp., Erzsébet királyné útja 1/c.	461-8111	RCE Kft.	1118 Bp., Szurdok u.1.	246-4050
HRP	1113 Bp., Véső u. 5-7.	452-4600	Samsung Electronics	1039 Bp., Lehel u. 15-17.	388-7925
Hypermedia Systems Kft.	1031 Bp., Graphisoft park 2.	437-3333	SAP Hungary	1122 Bp., Maros u. 12.	457-8333
IBM Hungary	1118 Bp., Ménesi út 22.	372-1111	Scander Kft.	1146 Bp., Thököly u. 59/a.	251-2960
Idebis	1119 Bp., Szombathelyi tér 14.	206-0465	SERCO	1066 Bp., Ó u.46.	374-0371
Intel Hungary Kft.	1088 Bp., Rákóczi út 1-3.	327-0046	Siemens Rt.	1036 Bp., Lajos u. 107.	457-1400
IMP	1094 Bp., Ferenc krt. 27.	216-5723	Storage Systems	1052 Bp., Vörösmarty tér 1	266-1268
Juventus Team	1145 Bp., Róna u. 161.	06-30-9425-404	StarKingNet Kft.	1036 Bp., Bécsi út 77/79.	436-1122
Kelly-Tech Kft.	1139 Bp., Úteg u. 6.	350-1246	Szoftver ABC	1137 Bp., Jászai M. tér 3.	329-2737
KIM-SOFT	1118 Bp., Hegyalja u. 70.	319-0219	SUN	1027 Bp., Kapás u. 11-13.	202-4415
Kiskapu	1081 Bp., Népszínház u. 29.	303-9119	Technotrade Rt.	1147 Bp., Öv u. 185.	467-6111
KFKI ISYS Kft.	1135 Bp., Tűzér u. 39-41.	452-1300	TvNet Kft.	1056 Bp., Molnár u. 53.	318-1926
Komfortnetshare	1091 Bp., Üllői út 109/c.	216-0050	VTCD	8001 Székesfehérvár, Aszalvölgyi u. 7.	06-22-329-132
Komel Kft.	1118 Bp., Csikihegyek u. 14.	246-8411	WareLine Kft	1091 Bp., Soroksári út 108.	216-0361
KomputerText	1118 Bp., Rétköz u. 22.	247-7073	Westel 900 GSM Rt.	1117 Bp., Kaposvár u. 5-7.	265-9200
Kürt Kft.	1112 Bp., Péterhegyi út 98.	228-5410	X-Byte Kft.	1037 Bp., Hunor u.55.	250-7016
			Xerox Magyarország Kft.	1036 Bp., Lajos u. 48-66.	436-1900

E számunk hirdetői

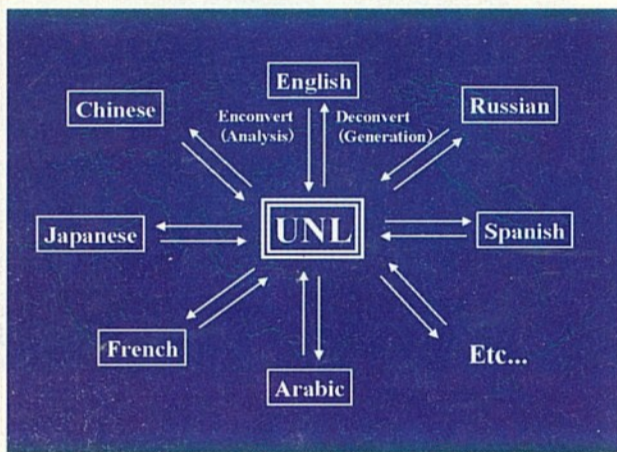
Adeptus	105
Alaplap	95
Allegro	13
Autodesk	25
Axico	133
B Consulting	119
Blumsoftware	29
Borland	128
Comfortnetshare	24
Compaq	41
Computer Books	119
Computertext	16
CrownTech	158
Debis UNISOFTWARE	108
Delcam	75
Delta Elektronik	43
Deltha Rendszerház	128
DIGIT	13
Digitaltechnika	78
Dreher Sörgyár	123
DVM	59
Elender	87
Epson	55
Ericsson	B/3
FEFO	89
Gemofis	86
HAMA	43
HCS	108
Hewlett-Packard	23
Hewlett-Packard	30
Hewlett-Packard	31
HRP	149
IBM	B/2
Juventus Team	133
K+F	157
KimSoft	119
Kiskapu	157
Komel	79
LG Electronics	11
LG Electronics	B/4
LNK	15
Lotus	9
Macomp	132
Matávör	15
Metalogic	79
Mikropo	86
MP Computer	129
Napfény	113
Next Software	105
OKI	125
Olympus	108
partner Hungary	158
PC Tuning	104
Pentacomp	81
Philips	19
Plantrend	79
Pletser	105
Portocom	129
Prím	140
Profex Tradind	157
PROMO Kft.	21
Psion	105
Puma	141
Qwerty	110
RCE	81
Samsung	27
SAP	37
Scander	59
Serco	43
Sony	108
Spieler	157
SporSoft	157
Storage	17
Szoftver ABC	148
Teszt	89
VTCD	144
Woodstone	108

Hangverseny 3D-ben

Az MPEG-2 és az AC-3 szabvánnyal a digitális hangtechnika is nagykorúvá vált, s a számítógép is bekapcsolódott a hangképzésbe. Tesztelünk az – ez idő szerinti – két legnagyobb hangkártyagyártó, a Creative és a Diamond 3D-s hangkártyáit mutatják be.

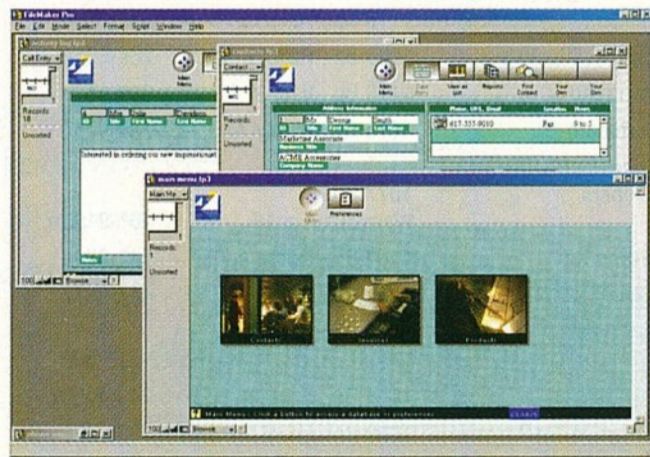
UNL – Tolmács a világhálón

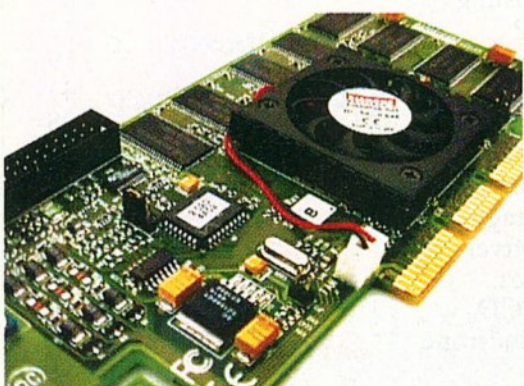
Ha valakit eddig az tartott vissza az internetezéstől, hogy nem boldogult az idegen szavakkal, most fellelegezhet: egy ígéretes kutatás eredményeként hamarosan ki-kí az anyanyelvén juthat hozzá a világhálón őrzött információkhoz.

FileMaker Pro 4.0

A Claris cég szoftverei nem teljesen ismeretlenek a PC-s világban, sem pedig a Computer Panoráma olvasói előtt, akik lapunk hasábjain „anno” már megismerkedhettek a Works integrált programcsomaggal. Jövő hónapban a FileMaker Pro 4.0 információkezelő rendszert vesszük szemügyre, amely jó választás lehet azoknak, akik némi változatosságra vágnak a Microsoft programok után.

Diamond V770 Ultra

Augusztusi számunkban részletes tesztet közöltünk egy TNT2 grafikus processzorral szerelt kártyáról. Itt az ideje tehát, hogy alaposabban szemügyre vegyük a nagyobb testvér, az Ultrát. Már csak azért is, mivel az ilyen gyorsabb és persze jóval drágább kártyák vitathatatlanul hozzák azt a teljesítményt, amit elvárhatunk tőlük.

Computer PANORÁMA

Számítástechnikai havi szaklap
X. évfolyam 10. szám

Alapító főszerkesztő: G. Kocsis Kristóf
Főszerkesztő-helyettes: Horváth Annamária
Műszaki vezető: Iszakra Ildikó
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Főmunkatárs: Bányai Ferenc
Szerkesztő: Gyarmati László, Nákovics László
Munkatárs: Forgács Péter
Titkárnő: Szőke Erika
Szerkesztőség:
1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.
Telefon: 218-3011
Fax: 217-2646
E-mail: cpanorama@mail.datanet.hu
Internet: http://www.cpanorama.hu
Címlap: Szincsák László
Kiadó:

a HVG Kiadó és a WEKA
Computerzeitschriften-Verlag GmbH közös
vállalata, a Computer Panoráma Kiadói Kft.
Computer Panorama Verlag GmbH

Felelős kiadó:
Dely Tamás és G. Kocsis Kristóf
ügyvezető igazgatók
1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.
Telefon: 218-3011/135, 145
Terjesztés: Lám Gábor
értékesítési és marketingvezető
1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.
Telefon: 218-3011/302, 369, fax: 217-2646
Terjeszti: a Hírker Rt.,
az NH Rt. és alternatív terjesztők
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Megrendelhető:
a kiadónál levélben vagy a postahivatalokban, a
hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-Előfizetési és
Elektronikus Posta Igazgatóság (HELP)
1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A,
a Postabank Rt.
219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámon.
Az új lap példányok megvásárolhatók a
hírlapboltokban, könyvesboltokban, a kiadónál.
A régebbi számokat keresse lapunkban található
címlistán és a kiadóban
1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Hirdetésfelvétel:
osztályvezető: Hámori Anna
hirdetésszervezők:
Szilágyi Dorottya, Tasnádi Rózsa, Tóth Zsuzsanna
1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.
Telefon: 216-5058
Fax: 217-2646

E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Hirdetésfelvétel Németországban:
Telefon: 0049-8121-95-1182
Telefax: 0049-8121-95-1627
E-mail: cpacheco@internet-magazin.de
A Computer Panorámát készítette:
Fényszedés: Computer Panoráma
Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.

Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató
A Computer Panorámában megjelenő valamennyi
cikk és listát szerzői jog védi.
Másolásuk bármilyen formája – fotokópia,
mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása
stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli
engedélyével történhet.
A Hírek és a CP-piac rovatban közvetlenül a
gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó
információkat közlünk.
Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetéseket
a lehető legnagyobb alaposággal gondozza,
tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.
ISSN 0865-5243

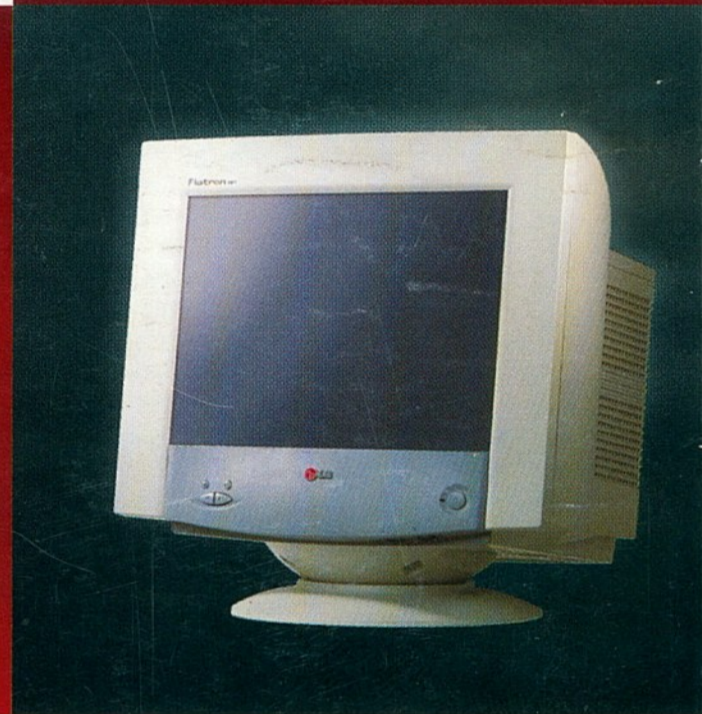
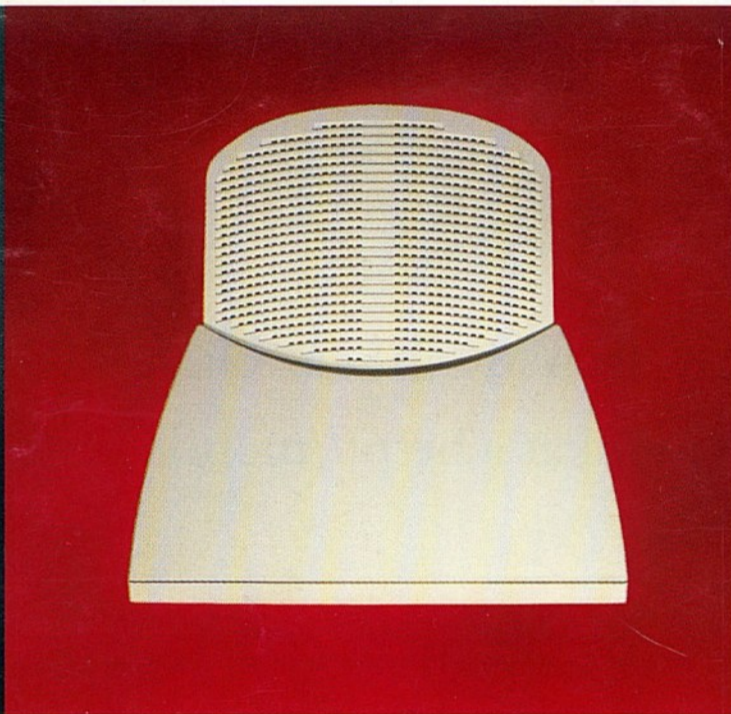
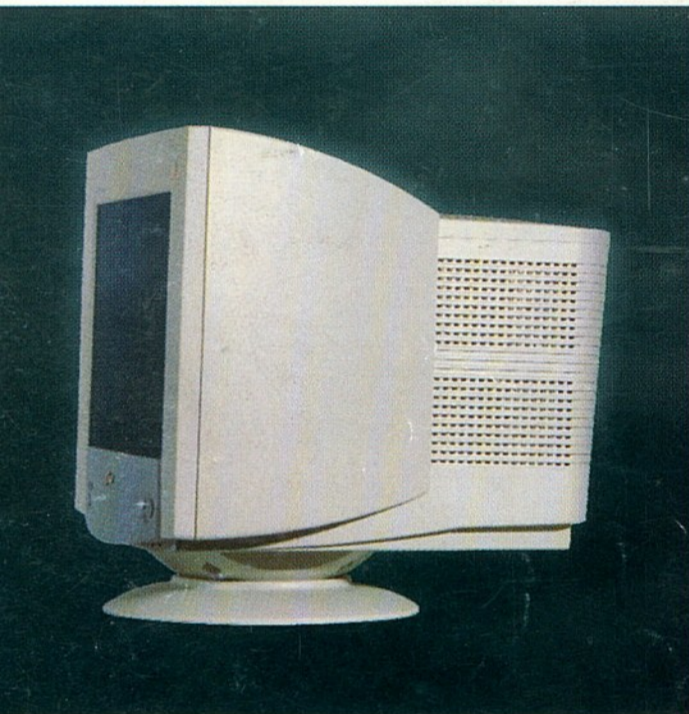
Íme, az új Ericsson MC218: az Ön hordozható irodája.
Próbálja ki ingyenes demónkat a <http://mobile.ericsson.com/MC218> címen!

Bárhol is járjon, ha az MC218-at magával viszi, az egész irodáját magával viszi. Az MC218 a mobil rendszerekre kifejlesztett EPOC operációs rendszeren alapuló készülék, ezért mindent tud, amire Önnek irodai munkája során szüksége van: Word, Sheet, Calendar és Data alkalmazások. Ezentúl az sem jelenthet problémát, hogy Ön bármikor elérhető legyen. Ha az MC218-at összekapcsolja egy Ericsson mobiltelefonnal, máris küldhet vagy fogadhat faxot és e-mailt. Sőt, hála a WWW:MMM-nek (Mobil Media Mode), az internetre is könnyebben rácsatlakozhat. De minek is részletezzük tovább? Próbálja ki inkább ingyenes demónkat. Szeretettel várjuk a <http://mobile.ericsson.com/MC218> címen!

TERMÉKÜNK MEGVÁSÁROLHATÓ A WESTEL 900 MINTABOLTJAIBAN, VALAMINT AZ ALÁBBI ÜZLETEKBEN:

BUDAPESTEN: **PORTOCOM RT** 1115 BUDAPEST, BALLAGI MÓR U. 14. TEL.: 203-9269 • **PSION PALMCOMP KFT** 1123 BUDAPEST, CSÓRSZ U. 23-25. TEL.: 356-3197 • **YOUNG BTS KFT** 1147 BUDAPEST, TELEPES U. 2. TEL.: 469-5084 • **MEDIA MARKT** 1191 BUDAPEST, ÜLLŐI ÚT 201-231. TEL.: 347-1650 • **PAGING KFT** 1035 BUDAPEST, VIHAR U. 17. TEL.: 368-2095 • **MŰSZERTECHNIKA** 1075 BUDAPEST, KIRÁLY U. 1/D. TEL.: 322-1622 • **TEXASTEL KFT** DUNA PLAZA 1139 BUDAPEST, VÁCI ÚT 178. TEL.: 239-3811, MOBIL: (20) 9225-225 • **MOBIL-FORCE KFT** 1078 BUDAPEST, HERNÁD U. 43. TEL.: 351-0444 • **HO-KO-TA KFT** 1094 BUDAPEST, FERENC KRT 39. TEL.: 215-9715 • **MOBITEL 900 KFT** 1036 BUDAPEST, BÉCSI ÚT 38-44. (ÚJ UDVAR BEVÁSÁRLÓKÖZPONT) TEL.: 437-8265,

SZÉKESFEHÉRVÁRON: **TEXASTEL KFT** ALBA PLAZA 8000 SZÉKESFEHÉRVÁR, PALOTAI ÚT 1. TEL.: (22) 330-090, MOBIL: (20) 9223-223.

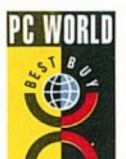
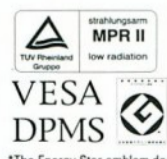

Az élet művészete.

Szám. Betű. Kép. Minden, amit egy monitoron látni kell. Élesen. Színesen. Néha szebben, mint a valóságban.

Az LG új monitorgenerációjának csúcsmodelljeit igazán érdemes megnézni. Az SW-500LC az LCD-technológia forradalmi újításait hozza az Ön íróasztalára, az SW-78FT képernyője pedig rácáfol a magyar nyelvre is. A lapos mostantól nem az unalmas, hanem az érdekes színónímája lesz. Legalábbis ami az LG Flatscreen monitorait illeti.

Nézze a világot tisztán és élesen az új LG flatron monitorral.

Viszonteladók: HRP Hungary Kft. 1133 Budapest, Véső u. 5-7., Tel.: 452-4600, Fax: 350-1351 • CHS Hungary Kft. 1138 Budapest, Váci út 117-119., Tel.: 451-3500, Fax: 451-3535 • ALBACOMP Számítástechnikai Rt. 8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 9., Tel.: 22/315-414, Fax: 22/327-532 • A.I.D.A. Kft. 1117 Budapest, Prielle Kornélia u 4., Tel.: 463-0630, Fax: 463-0639 • EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szugló u. 54., Tel.: 469-6050, Fax: 469-6051